DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
İZMİR-1982

DEÜ BUCA EĞİTİM FAKÜLTESİ 1959

UBEST

BİLİM • EĞİTİM • SANAT • TEKNOLOJİ

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

@ubestdeu @ubestdeu @ubestdeu

I. Uluslararası Bilim Eğitim Sanat ve Teknoloji Sempozyumu UBEST 2019

1st International Science, Education, Art & Technology Symposium UBEST 2019

ISBN 978-975-441-531-5

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, Buca Eğitim Fakültesi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Buca Eğitim Fakültesi'ne aittir.

Buca Eğitim Fakültesi'nin yazılı izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

1. Baskı: Temmuz 2019, İzmir

İletişim

Adres : Buca Eğitim Fakültesi Dekanlığı, 135 Sk. No.5 Buca, İzmir

Telefon : 0232 4204882

Web Sitesi : www.bef.deu.edu.tr, http://ubest.deu.edu.tr

e-posta : egitim@deu.edu.tr, ubest@deu.edu.tr

ÖN SÖZ

Değerli Akademisyen, Öğretmen ve Araştırmacılar

I. Uluslararası Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Sempozyumu (UBEST 2019) 2-4 Mayıs 2019 tarihleri arasında Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesinde gerçekleştirilmiştir.

UBEST 2019'a Azerbaycan, Fransa, Almanya, İtalya, İngiltere, Fransa, Finlandiya, Pakistan, Fas, KKTC gibi 13 farklı ülkeden davetli konuşmacıların, panelistlerin ve katılımcıların yer aldığı 600'ün üzerinde bilim insanı katılmış, üç gün boyunca 8 Çalıştay, 2 Panel, 1 Sergi yapılmış, 7 Keynote konuşması ve 14 Salonda 132 oturumda 471 bildiri sunulmuştur.

Buca Eğitim Fakültesi Dekan Vekili ve Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ercan AKPINAR'ın öğretmen yetiştirmenin ülkenin geleceğinde en önemli unsur olduğunu, bu bakımdan yaklaşık kırk yıldır öğretmen yetiştiren Buca Eğitim Fakültesinde ilk kez Uluslararası bir sempozyumu gerçekleştirmenin heyecanını duyduğunu belirten konuşmasıyla başlayan sempozyum açılış töreninde Alman Kültür Merkez İşbirliği Müdürü Claudia Adam CEVİZOĞLU, Türkiye Fransa Büyükelçiliği İşbirliği Ataşesi Bruno DELVALLEE, İtalya Konsolosu Valerio GIORGIO da birer konuşma yaparak eğitim alanındaki ikili işbirliklerinin önemine değinerek sempozyumla ilgili düşüncelerini paylaştılar.

Sempozyumda "Öğretmen yetiştirmede 21. Yüzyıl Vizyonu" ana teması farklı yönleriyle tartışılmış bu bağlamda sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik gibi güncel teknolojilerin eğitimle entegrasyonu, öğretmen eğitiminde 2023 vizyonu bağlamında yeni arayışlar ve geleceğin öğretmeni, farklı ülkelerdeki eğitim süreçlerinin ve programlarının karşılaştırılması; bilim, sanat, eğitim ve teknoloji kapsamında öğretmen yetiştirmeye yönelik tüm disiplinlerdeki gelişmeler tartışılmıştır. Yapılan tartışmalar bağlamında sanal ve gerçek iletişimin giderek önem kazandığı günümüzde yeni nesil eğitimcilerin eğitim programlarının hazırlanmasında bu bakış açısının daha fazla etkili olacağı, hazırlanacak eğitim programlarının, zaman kaybetmeden, dijital teknolojiler ve yapay zeka aygıtları tarafından dil eğitimi konusunda kendi kendine öğrenmeyi mümkün kılan tüm yeniliklerin ve gelişmelerin göz önüne alınarak hazırlanması gerektiği ve öğretmenlerin de klasik kalıplardan sıyrılarak çağın gereklerine uygun "yeni nesil" eğitimciler olmasının önem kazandığına vurgu yapılmıştır.

Bireyin kendini bilmesi ve tanımasını temel çıkış noktası olarak kabul eden 2023 Vizyon Belgesi ile öğretmen, çocuğun varoluşundaki cevheri keşfeden, öğrenciyi yönetip

gütmeden rehberliğini ve ustalığını konuşturan, bireysel farklılıkları göz önünde bulunduran, korku ve baskıdan uzak, iyileştirici tutumlarla öğrenme ortamını düzenleyen saygın bir birer olarak görülmekte, bu nedenle temel misyonu öğretmen yetiştirme olan Eğitim Fakülteleri'nin yenilikçi uygulamalara öncülük etmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Ayrıca Eğitim Fakülteleri için YÖK'ün 2018 yılında yapmış olduğu öğretim planı değişikliklerinin yeniden gözden geçirilmesi gerektiği, bilhassa alan eğitiminde gidilen kısıtlamaların ileride öğretmen adaylarının alan yeterliliklerini ve buna bağlı olarak mesleki yeterliliklerini etkileyeceğine yönelik düşünceler ve eleştiriler sunulan tebliğlerle tartışılmıştır.

Sempozyumun gerçekleşmesinde emeği geçen başta düzenleme, danışma, bilim ve organizasyon kurulu üyelerine, yurt içi ve yurt dışından sempozyuma katılarak destek veren araştırmacı, bilim insanı ve eğitimcilere, maddi destek sağlayan sponsorlara ayrıca teşekkür ederiz.

Prof.Dr.Ercan AKPINAR

Sempozyum Düzenleme Kurulu Başkanı

UBEST-2019 KURULLAR

DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof.Dr. Ercan AKPINAR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

SEMPOZYUM KOORDİNATÖRLERİ

Doç.Dr. Cenk KEŞAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İlyas YAZAR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

DANIŞMA KURULU

Prof.Dr. Abdullah KUZU, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Rektör Yardımcısı, TR
Prof.Dr. Ahmet ATAÇ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Bilal DUMAN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Hülya YILMAZ, Ege Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Leyla HARPUTLU, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi , Rektör Yardımcısı, TR
Prof.Dr. Mehmet BAŞTÜRK, Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Mehmet TURAN, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Murat PEKER, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Oğuz SERİN, Lefke Avrupa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dekanı, TR
Prof.Dr. Ali AKSU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Ferda AYSAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. İlhan SILAY, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Mustafa EROL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Kuthan KAHRAMANTÜRK, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Nergüz BULUT SERİN, Lefke Avrupa Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Recep YILDIRIM, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Safiye Sunay YILDIRIM DOĞRU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Şule Nergiz ŞAKİRZADE SARI, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

BİLİM KURULU

Prof.Dr. Abdülkadir MASKAN, Dicle Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Adem ÖZDEMİR, Adnan Menderes Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Aslı UZ BAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Arda Arıkan Akdeniz Üniversitesi, TR
Prof. Dr. Ayşegül Sağlam ARSLAN, Karadeniz Teknik Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Bilge CAN, Pamukkale Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Bülent ÇAVAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. David SZABO, Eötvös Loránd Üniversitesi, Macaristan
Prof.Dr. Diğdem Müge SİYEZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Driss ABLALI, University of Lorraine, FR
Prof.Dr. Elif TÜRNÜKLÜ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

Prof.Dr. Fatma SUSAR KIRMIZI, Pamukkale Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Feryal ÇUBUKÇU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Filiz KABAPINAR, Marmara Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Gamze SEZGİN SELÇUK, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Hülya KARTAL, Uludağ Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Hüseyin KÜÇÜKÖZER, Balıkesir Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Jale ÇAKIROĞLU, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Jean-Claude BEACCO, University of Sorbonne, FR
Prof.Dr. Kemal YÜRÜMEZOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Malika TEMMAR, University of Amien, FR
Prof.Dr. Mehmet ŞAHİN,Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Miren LACASSAGNE, University of Reims Champagne-Ardenne, Fransa
Prof.Dr. Mustafa Sabri KOCAKULLAH, Balıkesir Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Nevzat GÜMÜŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Rukiye Günseli YILDIRIM, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Şenol ALPAT, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Tapati Gupta, Calcutta Üniversitesi, IN
Prof.Dr. Tivadar PALAGY, University of ELTE, HU
Prof.Dr. Vladimir SIMOVİC, Zagreb University, HR
Doç.Dr. Ali Ekber GÜLERSOY, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Bahar DİNÇAKMAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Banu ÇULHA ÖZBAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Banu ÖZEVİN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Bilge CAN, Pamukkale Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Bülent AYDOĞDU, Afyon Kocatepe Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Derya IŞIK, Bartın Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Ersen YAZICI, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Gülten ŞENDUR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Hilal AKTAMIŞ, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Işıkhan UĞUREL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İbrahim Seçkin AYDIN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İdris ŞAHİN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İlkay Ebru TUNCER BOON, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İlke ONAL ÇALIŞKAN, Hacettepe Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İrem ÇOMOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Kadir BEYCİOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Kenan DİKİLİTAŞ, Bahçeşehir Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Mariangela ALBANO, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Mesut SAÇKES, Balıkesir Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Muhammet BAŞTUĞ, İstanbul Üniversitesi, TR

Doç.Dr. Nalan AKKUZU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Nevin AKKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Nilgün TATAR, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Nuran MALTA MUHAXHERI, Priştine Üniversitesi, KOSOVA
Doç.Dr. Ricardo LOZANO, Monterrey Universitesi, MX
Doç.Dr. Ruhan BENLİKAYA, Balıkesir Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ, Aksaray Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Serkan BULDUR, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Sevil AKAYGÜN, Boğaziçi Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Sumer AKTAN, Balıkesir Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Şerife AK, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Vesile YILDIZ DEMİRTAŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Yeşim BEKTAŞ ÇETİNKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Zafer TANEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Abdulkadir KARADENİZ, Anadolu Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Ahmet ÜNAL, Kastamonu Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Aslı AVCI AKÇALI, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Aysun Nüket ELÇİ, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Ayşe DOLUNAY SARICA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Behlül GÜLER, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Buket ÖZÜM BÜLBÜL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Derya GÖĞEBAKAN YILDIZ, Celal Bayar Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Devkan KALECİ, İnönü Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Ela Ayşe KÖKSAL, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Elsav Brina LOPAR, Prizren University, KOSOVO
Dr.Öğr.Üyesi Emre EV ÇİMEN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Esen ERSOY, On Dokuz Mayıs Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Fatih ÖZDİNÇ, Afyon Kocatepe Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Gönül DURUKAFA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Hasan ALTUN, Lefke Avrupa Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Joanna KİC-DRGAS, Adam Mickiewicz University, PL
Dr.Öğr.Üyesi Katalin Doro, Szeged University, HU
Dr.Öğr.Üyesi Kemal ALTIPARMAK, Ege Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Laya Haydari, Islamic Azad Üniversitesi, IR
Dr.Öğr.Üyesi Lindsay REITEN, University of Northern Colarado, USA
Dr.Öğr.Üyesi Mahir BİBER, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa, TR
Dr.Öğr.Üyesi Mehmet ÖZER, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Melis Arzu UYULGAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Metin KAPIDERE, İnönü Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Namık ÖZTÜRK, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

Dr.Öğr.Üyesi Sami OLUK, Celal Bayar Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Semiha KULA ÜNVER, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Serkan ÇANKAYA, Balıkesir Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Sevinç ÖLÇER, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Şerife FAYDAOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Yıldızay AYYILDIZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Zekavet KABASAKAL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Qing Xu Ryan, Cal Poly Pomana, USA
Dr. Gökçe OK, İçişleri Bakanlığı, TR
Dr. Tuba Angay-Crowder, Georgia State Üniversitesi ,USA
Dr. Gertrude Tinker Sachs, Georgia State Üniversitesi ,USA
Dr. Zaheer ASGHAR, Helsinki Üniversitesi, Finlandiya
Sabri İMER, Eğitim Bakanlığı, MK

ORGANİZASYON KURULU
Prof.Dr. Duygu ÖZTİN PASSERAT, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Esra BUKOVA GÜZEL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Fatma Ebru İKİZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Fatma Feryal ÇUBUKÇU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Gül ÜNAL ÇOBAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Kemal YÜRÜMEZOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Raziye ÇAKICIOĞLU OBAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Serap Kaya ŞENGÖREN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Prof.Dr. Süha YILMAZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Bahar BARAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Hale SUCUOĞLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. İrfan YURDABAKAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Mümtaz Hakan SAKAR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Serap ÇALIŞKAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Suat TÜRKOĞUZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Doç.Dr. Tuba GÜLTEKİN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Ahmet Murat ELLEZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Behlül GÜLER, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Berna GÜRYAY, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Elif Buğra KUZU DEMİR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Esin KUMLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Gülşah KÜLEKÇİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Güzin ÖZYILMAZ AKAMCA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Kürşat ASLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Melike YİĞİT KOYUNKAYA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Dr.Öğr.Üyesi Tuncay CANBULAT, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

Öğretim Görevlisi Ferit Serkan AKDOĞAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Dr. Yağmur SOYLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Dr. Cansu ÇELEBİ EROL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Aylin NADİLE KUL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Ayşe BÜBER, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Canan AKYOL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Çiğdem ŞENYİĞİT, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Dilek İZGİOL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Eda CEYLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Emine ÇAVDAR ATAMAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Erkan ÖZCAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Esra BEYHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Esra USLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Filiz KARADAĞ MABA, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Özdemir DİKİCİGİL, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Peyruze Rana ŞİMŞEK, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Sebahat Sevgi UYGUR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Sıla BALIM, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Tolga GÜNDOĞDU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Yasemin KAHYAOĞLU ERDOĞMUŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Yurdagül KILIÇ GÜNDÜZ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Yusuf ERKUŞ, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Yüksek Lisans Öğrencisi Hüseyin NARİN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Yüksek Lisans Öğrencisi Muhammed Fatih BİCAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Yüksek Lisans Öğrencisi Osman URHAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

SEMPOZYUM SEKRETERLİĞİ
Arş.Gör. Dr. Erkan ÖZCAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Dr. Kadir DEMİR, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR
Arş.Gör. Dr. Yağmur SOYLU, Dokuz Eylül Üniversitesi, TR

SEMPOZYUM DAVETLİ KONUŞMACILARI

1. Prof.Dr. Jean-Claude BEACCO, University of Sorbonne Nouvelle, FR
2. Prof.Dr.Özcan DEMİREL, Cyprus International University, NORTH CYPRUS
3. Prof.Dr. Graham HALL, Northumbria University, UK
4. Prof. Dr. Burkhard MOENNIGHOFF, University of Hildesheim, GERMANY
5. Assoc.Prof.Dr. Maria Lucia ALIFFI, University of Palermo, ITALY
6. Dr.Zaheer ASGHAR, University of Helsinki, FINLAND
7. Prof.Dr.İbrahim SİRKECİ, Regent's University, UK

SEMPOZYUM İŞBİRLİĞİ ZİYARETÇİLERİ

Dr. Abdelilah KADILI, President, Fondation Tamkine

Mrs. Ikram ESEGHIR, Director Cooperation, Fondation Tamkine

Mr. Smail KHERAZ, Director Tamkine Tutoring Program, Fondation Tamkine

İçindekiler/Index

10. Sınıf Biyoloji Dersi Kalıtım Ünitesine Yönelik Bir Program Geliştirme Çalışması 1

1998 ve 2018 İlköğretim Programlarına Göre Hazırlanmış Ders Kitaplarına Bakmak: "Davranışçı ve Yapılandırmacı Öğrenme Anlayışı Dilemması" 2

2008-2018 Ortaöğretime Geçiş Fen Bilimleri Sorularının 2019 TIMSS Öğrenme Alanlarına Göre Değerlendirilmesi 3

2015 Pısa "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" Sonuçlarına Göre Türkiye Cumhuriyeti Öğretmenlerinin Değerlendirilmesi 4

2015-2018 Yılları Arasında Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımı ile İlgili Yapılmış Çalışmaların İncelenmesi 5

2018-2019 Öğretim Yılından İtibaren Eğitim Fakülteleri'nde Uygulanan Müfredat Programlarının Öğretmen Yetiştirme Politikaları Açısından Değerlendirilmesi 6

2023 Eğitim Vizyon Belgesi Kapsamında Okul Yöneticiliğinin Yeniden Yapılandırılmasına Yönelik Çözüm Önerileri 7

2023 Eğitim Vizyonu Ekseninde Türkçe Öğretiminde Millî ve Manevi Değerler 8

2023 Eğitim Vizyonu Hedeflerinin Bilişim Teknolojileri Açısından Değerlendirilmesi 9

2023 Eğitim Vizyonu Hedeflerinin Bilişim Teknolojileri Açısından Ele Alınması ve Değerlendirilmesi 10

2023 Eğitim Vizyonu'ndaki Öğretim Süreçlerinde Dijital İçerik ve Dijital Beceri Destekli Dönüşüme Bakış 11

2023 Eğitim Vizyonunun Bilişim Teknolojileri Açısından Değerlendirilmesi 12

21. Yüzyıl Hollywood Film Müziklerinde Postminimalizm 13

21St Century Skills For Elt Freshmen: Projections And Outcomes 14

48-60 Aylık Çocukların Dil Gelişimi Kazanımlarında Sözlü Müziklerin Kullanımı 15

5. Sınıf Öğrencilerinin Matematiksel Bir Hikâye İçerisinde Cebirsel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi 16

7. Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabında Yer Alan Saf Madde ve Karışımlar Ünitesinin Fen Okur Yazarlığının Çeşitli Boyutları Açısından İncelenmesi 17

7. Sınıf Maddenin Sınıflandırılması Konusunun Transpozisyon Didaktik Teorisi Doğrultusunda Bilimsel Bilgi'den Okutulacak Bilgi'ye Olan Dönüşümünün İncelenmesi 18

7. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Örnek Bir Fetemm Aktivitesi: Hücre ve Bölünmeler Ünitesi 19

8. Sınıf Öğrencilerinin Geometrik Cisimlerin Alanları ve Hacimleri Arasındaki İlişkiye Dair Algıları 20

8.sınıf Öğrencilerinin Geometrik Cisimlerin Açık ve Kapalı Görünümlerini Çizme ve İnşa Etme Becerilerinin İncelenmesi 21

9. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi 22

A Study On The Challenges Faced By Teachers During Teaching With Developmental Disable Students At Primary Level İn Lahore 23

Academic Resilience And Goal-Orientation İn High And Low Achieving Medical Students 24

Acadêmie Julian ve Cumhuriyet Döneminde Acadêmie Julian'a Gönderilen Ressamlar 25

Academia Sitesinin Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi 26

Açık Sorgulamaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının 7. Sınıf Öğrencilerinin Gaz Basıncı ile İlgili Akademik Başarına Etkisi 27

Aile İklimi ve Güven; Kişiler Arası İlişkiler Açısından Bir İncelenme 28

Akademik Kaytarma Üzerine Fenomenolojik Bir Araştırma 29

Akış Yaşantısı Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 30

Akustik ve Elektronik Enstruman Seslerinin Çoklu Ortam Ses İlkesi Açısından İncelenmesi:Bir Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Örneği 31

Almanca Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Kaygılarının Belirlenmesi (Dokuz Eylül Üniversitesi Örneği) 33

Almanya'daki Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Modelleri, Müfredatsal Veriler ve Evrensel Standartlar 34

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Açılar Konusundaki Kavram Yanılgıları 35

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Üç Boyutlu Cisimler Konusunda Geogebra Kullanma Deneyimleri 36

An Investigation of Reading Attitudes of Prepatory Students at a State University In Turkey 37

Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Müzik Kavramı ve Müzik Dersine İlişkin Metafor Algıları 38

Anıları Bağlamında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre İlköğretim Müfettişleri Hatice Ak 39

Animasyon Destekli Müzik Öğretiminin Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Etkisi 40

Annelerin Aile İçi Çatışma Süreçlerinin Değerlendirmelerine İlişkin Bir Odak Grup Görüşmesi 41

Arapça Öğretmeni Yetiştir(eme)me Problemi ve Çözüm Önerileri 42

Araştırma Görevlilerinin Örgütsel Değerlere Göre Yönetilme Durumlarına İlişkin Görüşleri 43

Araştırma Sorgulama Temelli Öğretimin Ortaokul Öğrencilerinin Asit ve Bazlar Konusunu Öğrenmeleri ve Bilimsel Süreç Becerileri Üzerine Etkisi 44

Araştırma ve Sorgulamaya Dayalı Fetemm Eğitimi: Donan Yollar Etkinliği 45

Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımı Etkinliklerinin Sulu Çözeltilerde Denge Konusunda Orta Öğretim 11. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarıları Üzerine Etkisi 46

Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Biyoloji Laboratuarı Entegrasyonuna Örnek Bir Etkinlik 47

Assessing Behavioral Intention While Using Social Media For Interpersonal Task Compilation At University 48

Association of Pre-Service Science Teachers' Inquiry and Scientific Process Skills with EEG Measurement in the Inquiry-Based Learning Environment 49

Astronominin Fen Bilimleri Eğitimindeki Yeri, Önemi ve Tarihsel Süreci 50

Attitude Of High School Students Towards Environment 51

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Sigara Kullanım Alışkanlıkları 52

Baba Katılımının Okul Öncesi Çağındaki Çocuğun Sosyal Beceri Düzeyinin Gelişimi Üzerindeki Etkisi. 53

Bağımlılık, Bağımlılık Türleri ve Kişiler Arası Bağımlılık Fenomeni Üzerine Bir Derleme Çalışması 54

Bağlama Öğretiminde Bellek Destekleyicilerin Kullanılmasının Öğrencilerin Başarıları Üzerindeki Etkisi 55

Basit Makinelerin Öğretimine Yönelik Arduino Tabanlı Üç Boyutlu Öğretim Materyali Tasarımı ve Geliştirilmesi 56

Bazı Değişkenler Açısından İlkokul Müdürlerinin Öğretmenleri Destekleyici Davranışları 57

Beklenmeyen Olaylar Bilgisinin Kodları ve Alt Kodları: Gülbin'in Öğretimi 58

Beyin Fırtınası Öğretim Tekniği ile Çağdaş Sanat Dersinde Kavram Öğretimine Yönelik Nitel Bir İnceleme 59

Bilgi-İşlemsel Düşünmeyi Değerlendirme: Bir İçerik Analizi Çalışması 60

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutumları ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişki 61

Bilim Uygulamaları Dersi İçin Fetemm Merkezli Bir Öğretim Programı Önerisi ve Bilimsel Süreç Becerileri Üzerindeki Etkisi 62

Bilim ve Sanat Merkezleri Yöneticilerinin Eğitim Liderliği ve Yönetim Süreçlerine İlişkin Görüşleri: İstanbul Örneği 63

Bilişsel Davranışçı Terapinin Grupla Psikolojik Danışma Uygulamalarında Kullanımına Dair Doküman İncelemesi 64

BİLSEM Öğrencileri ile Sokratik Sorgulama Etkinlikleri 65

Bilsem Öğrencilerinin Aparatlı Matematik Problemlerine Yaklaşımları 66

Bir Bilimsel Olgusallık Taraması: Isı-Sıcaklık Örneği 67

Bir Durum Çalışması: Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Mandolin Orkestrası 68

Bir Entelektüelin Yetişme Süreci: İsmail Hakkı Tonguç ve Kütüphanesi 69

Bir Grup 4. Sınıf Öğrencisinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi 70

Bir Grup İlkokul 4.sınıf Öğrencisinin Matematiğe Yönelik Tutumları ile Matematik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 71

Bir Grup İlkokul Öğrencisinin Türkçe Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi..... 72

Bir Veri Toplama Uygulaması: Arduino, Linx ve LabVIEW 73

Birinci Sınıf Matematik Öğretmeni Adaylarının Kavramların Farklı Gösterimlerine İlişkin Düşünceleri74

Biyoloji Öğretiminde Arttırılmış Gerçeklik Uygulamaları 75

Biyoloji Öğretmen Adaylarının Karışımları Ayırma İşlemlerine İlişkin Öğrenme Düzeylerinin Tahmin Gözlem Açıklama Yöntemi ile İncelenmesi..... 76

Brain And Emotions İn The Classroom 76

Caka Keman Eğitimi Yaklaşımının Temel Unsurları..... 78

Critical Thinking In EFL Teacher Education And Training Programs In Morocco 79

Comparison Of Turkey's, Finland's And Singapore's English Language Teacher Education Programmes 80

Contents Of Nature Trainings In Turkey Depending On Middle School Students As A Target Group 81

Cultural Intelligence 82

Çevre Eğitiminde Kavramsallık ve Görselliğe Doğru: Zihin Haritalarının Rolü 83

Çevre Sorunları ve Plastik Poşet Uygulamasına Bakış Açıları Bağlamında Halkın/öğrencilerin Görüşlerini İncelemek: Dünya Mı, 25 Kuruş Mu? 84

Çevrimiçi Değerlendirme Sistemlerininin Eğitimde Kullanımına Yönelik Bir İçerik Analizi..... 85

Çocuklarda Ruh Sağlığı Problemlerini Önleme, Ruh Sağlığını Koruma ve Güçlendirme..... 86

Çokgenlerin Eşlik ve Benzerliğine İlişkin Öğrenci Anlamalarını Öğretim Deneyi ile Açığa Çıkarma 87

Çoklu Okuryazarlık Becerileri Açısından Türkçe Dersi Öğretim Programının İncelenmesi 88

Çözüm Odaklı Yaklaşıma Dayalı Kariyer Gelişimi Psiko-Eğitim Programının Etkililiğinin İncelenmesi. 89

Denklemler Konusunun Etkinliklerle Öğretiminin 7. Sınıf Öğrencilerinin Cebirsel Düşünme Becerilerine Etkisi..... 90

Denklemler Konusunun Etkinliklerle Öğretiminin 7.sınıf Öğrencilerinin Matematik Kaygılarına Etkisi ve Kaygının Cebirsel Düşünmeleri ile İlişkisi..... 91

Derslerde Akıllı (Etkileşimli) Tahta Kullanım Durumlarının Ortaokul Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi 92

Devlet ve Özel Anaokullarına Devam Eden Çocukların Yardımseverlik Değerine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması 93

Didactics of French Idioms for Italian Adult Students How cognitive semantics could improve teaching strategies 94

Dijital Ortam Sayfa Tasarımında Gestalt Kuramı: The New York Times Gazetesinin İnternet Sayfası Üzerine Bir İnceleme..... 95

Dil Kafelerinin Yabancı Dil Öğrenimindeki Yeri: "Café Des Langues" , Metz, Fransa Örneği 96

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı İlköğretim 4-8. Sınıf Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerinin Geliştirilmesine Dair Teklifler 97

Dinleme Öğretimi Uygulamalarının Yeterliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri 98

Diriliş'in Denemeleri 99

Disiplinler Arası Yaklaşımla Çini Sanatı 100

Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Yabancılaşma Düzeyleri ile Genel Öz-Yeterlilik Düzeyleri Arasındaki İlişki 101

Dokuz Eylül Üniversitesi Kampüslerindeki Akademik ve İdari Personelin Cinsel Taciz ve Saldırı Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi 102

Duras'ın Mavi Gözler Siyah Saçlar Adlı Romanında Renk Anlatımları 103

Düşünme Becerilerinin Öğretimi Sınıf İçi Uygulamalar Ölçeğinin Arnavutçaya Adaptasyonu: Geçerlik ve Güvenirlik Analizi..... 104

E-Sağlık Okuryazarlığı Üzerine Yapılan Çalışmaların İçerik Analizi: 2011-2019 105

Effectiveness of Sociocognitive Conflict Resolution on Confronting Students To Opposing Ideas And Remedying Alternative Ideas 106

Effectiveness of Submicroscopic Multi-Frame Illustrations on Students Conceptual Understanding..... 107

Eğitim Araştırmalarında Mitler ve Yanılgılar 108

Eğitim Bilişim Ağı'nın Ortaokul Müzik Dersinde Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri 109

Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programı Öğretmen Adaylarının "Müze" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları..... 110

Eğitim Teknolojileri İçeren Fen Eğitimi Çalışmalarına Ait İçerik Analizi..... 111

Eğitimde 2011-2018 Yılları Arasında Yapılan Artırılmış Gerçeklik Çalışmalarının Eğilimlerinin İncelenmesi 112

Eğitimde Kültürel Yaklaşımlar: Sözlü Halk Bilgisini Sınıf Dışı Ortamlarda Öğrenme Etkinliği 113

Eğitsel Robotik Uygulamalarının Üstün Yetenekli Öğrencilerin Doğrusal Denklemler Konusunu Kavramsal Anlamalarına Etkisinin İncelenmesi..... 114

Embodied Cognition And Foreign Language Learning in Our Classes..... 115

Engellilere Yönelik Farkındalık Programlarına Genel Bir Bakış 116

Erasmus Değişim Programı Tercihinin Bazı Demografik Özellikler Yönünden İncelenmesi 117

Erasmus Kapsamında Eğitim Gören Müzik Öğrencilerinin Yurtdışı Eğitim Süreçlerine Yönelik Görüşleri 118

Ergenlerde Müzik Performans Kaygısına Yönelik Müdahale Yaklaşımları: Sistematik Gözden Geçirme 119

Ergenlerde Yaşam Doyumu ve Pozitif ve Negatif Duyguların Öznel İyi Oluşu Yordama Gücü 120

Ergenlere Yönelik Çözüm Odaklı Psikolojik Danışma Yaklaşımına Dayalı Grupla Psikolojik Danışma Pilot Uygulamasının Asıl Uygulamaya Etkisi 121

Erken Çocukluk Döneminde Dijital Oyun Oynama Alışkanlıklarına İlişkin Anne-Baba Görüşleri..... 122

Erken Çocukluk Dönemindeki Çocuklara Yönelik Geliştirilen Bilim Eğitimi Projesinin Çocukların Yaratıcı Düşüncelerine Etkisi 123

Eş Kaybı Yaşayan Bireylerin Deneyimlerine İlişkin Bir Derleme 124

Etkileşimli Kitap Okuma Programının İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma ve Yazma Becerilerine Etkisi..... 125

Etkinlik Temelli Argümantasyon Eğitiminin Öğretmenlerin Bilimsel Argümantasyon Becerileri Üzerindeki Etkisi..... 126

Evaluating The Impact of A Digital Learning Skills Program On Professional Development of The Students At A University Level in Pakistan 127

Evler: Mağaradan Gökdelene... 128

Examination of Graduate And Doctoral Theses Involving Augmented Reality Practices in Science Education 129

Farklı Demonstrasyonların Üniversite Öğrencilerinin Faraday Yasasını Anlamalarına Etkisinin İncelenmesi 130

Farklı Yaş Gruplarında İlkokula Başlayan Öğrencilerin Akademik Başarılarının, Öz Yeterliliklerinin ve Psikolojik Dayanıklılıklarının Boylamsal Yöntemle İzlemi..... 131

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akran Değerlendirmesine İlişkin Görüşlerinin Araştırılması 132

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çalışma Alışkanlıkları, Akademik Başarıları ve Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkilerin Araştırılması 133

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Kimliklerinin İncelenmesi (Aksaray İli Örneği) 134

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fetemm Etkinlikleri Tasarlama ve Uygulamaya Yönelik Görüşleri . 135

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ile İlgili Görüşlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Durum Çalışması 136

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Üst Düzey Bilimsel Düşünme Becerilerinin İncelenmesi 137

Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Sosyo-Bilimsel Konulara Yönelik Görüşleri..... 138

Fen Bilimleri Eğitiminde Biçimlendirici Ölçme ve Değerlendirme Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerine Ait İçerik Analizi 139

Fen Bilimleri Öğretmelerinin Kaynaştırmaya İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi 140

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarına Yönelik Yeni Bir Fen Öğretimi Öz Yeterlik İnancı Ölçeği Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 141

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Fizik Kaygıları ve Öz-Yeterliklerinin Araştırılması 142

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Sürdürülebilir Çevreye ve Sürdürülebilir Kalkınmaya İlişkin Görüşleri 143

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Araçlarından Plickers Uygulaması Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi 144

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Biçimlendirici Değerlendirme Uygulamaları Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi..... 145

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Akıl Yürütme Becerileri Öğretimi Yapabilme Konusunda İhtiyaçlarının Belirlenmesi 146

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Öğrenme ve Öğretimle İlgili Amaç Yönelimlerinin İncelenmesi 147

Fen Eğitiminde Araştırmaya Dayalı Öğrenme Stratejisi Üzerine Yapılan Çalışmaların Tematik İçerik Analizi 148

Fen Öğretmen Adaylarının Sosyobilimsel Konuları Muhakeme Yetileri 149

Fondation Tamkine: An Innovative Approach To Teacher Training 151

Fransızca Yazılı Anlama/Anlatım Beceresi Kavşağında Yabancı Dil Eğitimi ve Dilbilim 152

Gamification-Based Learning: Investigating The Effectiveness of Interactıve Instructional Designing on Students' Motivation at the Elementary Level 153

Genel Kimya Konularına İlişkin Grafik Okuma, Yorumlama ve Çizim Beceri Testi Geliştirme Çalışması 154

Generating A Third Space Through Creative Pedagogic Interaction In a K-12 Classroom..... 155

Geometri Başarısı Cebirsel Başarısından Yüksek Olan Öğrencilerin Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri ve Hoffer'ın Geometri Becerilerinin İncelenmesi 156

Geometriyle İlgili Kurulan Problemlerin Yaratıcılık Bakımından Değerlendirilmesi 157

Giftedness Across Culture: Descriptional Analysis..... 158

Göreve Başlamış Müzik Öğretmenlerinin Aday Müzik Öğretmenlerine Önerileri 159

Görme Engelli Öğrenciler İçin 3 Boyutlu Dokunsal Kitap Tasarımına İlişkin Öğretmen Görüşleri..... 160

Görme Engelli Öğrencilere Yönelik Geliştirilen Öğretim Materyalleri Üzerine Alanyazın İncelenmesi . 161

Görme Engelli Olmayan Öğrencilerin Görme Engelli Öğrencilerle Birlikte İşlenen Biyoloji Derslerine İlişkin Düşünceleri 162

Görsel Antropomorfik Öykülerin 7. Sınıf Öğrencilerinin Kavramsal Anlamalarına Etkisinin İncelenmesi 163

Görsel Sanatlar Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri Dersi Uygulamaları 164

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Sanat Kültürü Oluşturmasına Yönelik Bir İnceleme: Daily Art Örneği..... 165

Görsel Üretimlerin Kültürel Potansiyelleri Temelinde Bir Strateji Olarak Yeni Müfredat 166

Gösteri Deneyleri ile Desteklenmiş Öğretimin Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Optik Kavramlarına Yönelik Bilişsel Yapılarına Etkisinin Kelime İlişkilendirme Testi Yardımıyla İncelenmesi 167

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimine Yönelik Metaforik ve Bilişsel Algılarının İncelenmesi 168

Halit Ziya Uşaklıgil'in Antik Dönem Edebiyat Tarihi Ders Kitapları 169

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü E-Yaygın Sistemi Web Sitesinin Kullanılabilirlik Durumunu İncelenmesi 170

Hedonic Motivation Of Science Teachers And Their Innovative Pedagogies İn Science Class 171

How Do Differ Educational Contents In Turkish Nature Trainings By Target Group: Adults 172

Ignored Part of Education: A General Approach Towards Andragogy and Adult Education..... 173

İlköğretim (İlkokul+Ortaokul) Okullarında Hayal Gücü: Öğretmenler Ne Düşünüyor? 174

İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Demokratik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere (Cinsiyet, Aile Eğitim Durumları, Aile Sosyo-Ekonomik Düzeyi, Çocuk Sayısı) Göre İncelenmesi 175

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının 3B Hologram Destekli Vektör Uzayı Öğrenimi Hakkındaki Görüşleri 176

İlköğretimde Kaynaştırma Dersinin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaynaştırma Uygulamaları Yeterliklerine Etkisi 177

İlkokul 3. ve 4. Sınıf Programlarındaki Bazı Derslere Göre Tercih Edilen İçerik Düzenleme Yaklaşımlarının İncelenmesi 178

İlkokul Fen Bilgisi Dersi Programlarının ve Kavramlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi (2017-2018) 179

İlkokul Matematik Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi 181

İlkokul Türkçe ve Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında Kullanılan Örnek Olayları İncelemek/Karşılaştırmak: Ne kadar Benzer ya da Farklı? 182

İlkokul ve Ortaokul Eğitim Yöneticilerinin Liderlik Stillerinin İncelenmesi 183

İlkokul ve Ortaokullarda Görev Yapan Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin Okul Bahçeleri ve Teneffüs Sürelerine İlişkin Görüşleri 184

İlkokul, Ortaokul ve Lise Öğretmenlerinin Duygusal Emek Düzeyleri 185

İlkokullarda Öğretmen-Veli İlişkisinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri 186

İlkokullarda Yetiştirme Programına (İYEP) İlişkin Öğretmen Görüşleri 187

Impact Of Ict Resources On Students' Achievement İn Secondary Education 188

Impact Of Social Media Usage On Self- Compassion, Psychological Resilience And Academic Attainment Among Higher Education Students İn Pakistan. 189

İngilizce Öğretmen Adaylarının Bilişim Teknolojileri Derslerinin Yeniden Tasarlanmasına Yönelik Öneriler 190

İngilizce Okumaya Yönelik Tutum Ölçeğinin Türkçe Adaptasyonu: Yükseköğretim Örneklemi 191

İşitme Engelli Çocukların Özgürlük Algılarının Metaforlar Yoluyla İncelenmesi 192

İşitme Yetersizliği Olan Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Değerlendirilmesi 193

İspat İmajı ile Formal İspat Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 194

Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri 195

Kariyerde Planlanmış Rastlantı Envanterinin Türkçe 'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 196

Kelime İlişkilendirme Testine Göre Öğrencilerin Kalıtım Kavramına Yönelik Algıları 197

Kendini Affetmenin Duygusal Şemalar Aracılığıyla Yordanması 198

Kent Öğretmeni Uygulama Programlarından Çıkarılabilecek Dersler 199

Kesir Öğretimi Konulu Lisansüstü Tezlere İlişkin Bir Değerlendirme 200

Kimya Öğretmen Adaylarının Organik Kimyada Mobil Öğrenme Uygulamaları Hakkındaki Görüşleri: Nükleofilik Sübstitüsyon Tepkimeleri Örneği 201

Kimya Öğretmen Adaylarının Yazılı Argümanlarında Saptanan Öğrenme Zorlukları: Sübstitüe Sikloheksan Konformasyonları Konusu 202

Kinetik Tipografi Sanatının Türkiye'deki Reklamlarda Kullanımı 203

Kıbrıs Türk Toplumunda İyi Oluş Hali 204

Kısaltılmış Sürüm ile Öğretmenlerin Kişisel Yönelim Örüntüsü 205

KKTC'de Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeyleri ile Çok Boyutlu Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 206

Klasik Batı Müziğinden Çocuk Şarkılarına 207

Klasik Fiziğin Yetersizlikleri Konusu Üzerine Üç Aşamalı Kavramsal Anlama Testinin Geliştirilmesi .. 208

Laboratuvar Güvenliğine ilişkin Bir Başarı Testinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması .. 209

Language Anxiety İn Language Acquisition And İts Association With Performance 210

Learning Environments According To Imagination Of Children 211

Learning To Become An English Language Teacher Through "Peer Practicum" 212

Lisans Düzeyinde Süpervizyon Alan Psikolojik Danışman Adayları İçin Etkili Süpervizör Davranışlarının İncelenmesi 213

Lisansüstü Eğitim Gören Öğrencilerin Derslerindeki Ölçme-Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi..... 214

Lisansüstü Öğrencilerin Sosyobilimsel Konuları Algılama Biçimleri 215

Lisansüstü Tezlerin Yöntem Bölümlerinde Tutarlılık İlişkileri..... 216

Lise 9.sınıf Öğrencilerinin Sıvılar Ünitesindeki Argümanlarının Etkinliğe Bağlı Olarak Kalitelerinin Karşılaştırılması 217

Lise Matematik Öğretmeni Adaylarının Kavramsal Analizleri 218

Lise Mezunu Öğrencilerin Biyoloji Dersinde Geçen Sosyo-bilimsel Konulara İlişkin Görüşleri 219

Lise Öğrencilerinde Canlıların Sınıflandırılması Konusunda Görülen Kavram Yanılgıları 220

Lise Öğrencilerinde Olumlu ve Olumsuz Otomatik Düşüncelerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kuzey Kıbrıs Örneklemi) 221

Lise Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Yordanması..... 222

Lise Öğrencilerinin Kendilerine Uygulanan Ölçme ve Değerlendirmelere İlişkin Görüşleri 223

Lise Öğrencilerinin Kimya Dersine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi... 224

Lise Öğrencilerinin Nanobilim ve Nanoteknoloji Farkındalıkları..... 225

Lise Öğrencilerinin Ölçme-Değerlendirme Süreçlerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 226

Lise Öğrencilerinin Periyodik Tablo ile İlgili Metaforları 227

Lise Öğrencilerinin Sınıf İçi İstenmeyen Davranışlarına Yönelik Etkili Sınıf Yönetiminin Önemi 228

Lise Öğrencilerinin Tablet Bilgisayarı Kabul Düzeylerinin Araştırılması 229

Manyetizma Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Kullanılması ile İlgili Öğrenci Görüşleri 230

Marina Abramovic'in Performansları Üzerine Bir İnceleme 231

Matematik Ders Planlarının İncelenmesi İçin Bir Çerçeve Önerisi 232

Matematik Dersinde Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Soyutlama Seviyesini İndirgemelerinin İncelenmesi 233

Matematik Eğitimi Araştırmalarında Üstbiliş: Bir Metasentez Çalışması 234

Matematik Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumlarının İncelenmesi 236

Matematik Öğretmenlerinin Denklem Kavramına İlişkin Öğretme Bilgilerinin İncelenmesi 237

Matematik ve Fen Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarının Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi 238

Matematiksel İnançların Yaşama Yansımaları 239

Matrakçı Nasuh, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Devrim Erbil'in İstanbul İmgeleri Üzerine Göstergebilim Çözümlemesi - Üç İstanbul 240

MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Uygulanışına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İller Bazında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi 241

MEB 2023 Eğitim Vizyonunun Eğitim-Kültür İlişki Açısından Değerlendirilmesi 242

Meb Eğitim Kurumlarındaki Kadın Yöneticiler Üzerinde Cinsiyet Faktörünün Etkisi 243

Meb'de Doktoralı Öğretmen Olmak 244

Mehmet Kaplan'ın Gözünden Eğitim ve Öğretmen 245

Mehmet Kaplan'ın Lise Edebiyat Kitapları 246

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu Öğrencilerinin Devamsızlık Nedenlerinin İncelenmesi (Kastamonu İli Örneği) 247

Meta-Analitik Bir Çalışma: Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisinin Yeterlik ve Teknoloji Kullanımı Üzerine Etkisi 248

Mobil Artırılmış Gerçeklik (Mag) Uygulamalarının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Biyoloji Öğrenmeye Yönelik Motivasyon ve Akademik Başarıları Üzerine Etkisi 249

Mucize (Wonder) Filminin Bireysel Farklılıklara Yönelik Sosyal Damgalama ve İçsel Damgalama Bağlamında İncelenmesi 250

Müzik Derslerinde Teknoloji Kullanımına Yönelik Müzik Öğretmenlerinin Düşünceleri 251

Müzik Eğitimi Araştırmacılarının Teknolojiyi Kullanma Düzeyleri 252

Müzik Eğitiminde Sorumluluk Duygusunun "Uygulama Yöntemi" Üzerinden Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar 253

Müzik Öğretmeni Adaylarının "Müzik Öğretmeni" Kavramına Yönelik Metaforları 254

Müzik Öğretmeni Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) ile İlgili Görüşleri 255

Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Teknoloji Öğretiminin Yeri 256

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Orkestra/oda Müziği Dersi Kapsamında Gerçekleştirilen Konserlerin İçerik Analizi 257

Müzik Öğretmenliği Programında Görev Yapan Akademisyenlerin Yaptıkları Ölçme Değerlendirmelere İlişkin Görüşleri 258

Nanotop Modelleme Etkinliğinin Ortaokul Öğrencilerinin Nanobilim Hakkındaki Farkındalıklarına Etkisi ve Öğrenci Görüşleri 259

Okul Psikolojik Danışmanlığında Etik: 20 Yıla Bakış 260

Okul Psikolojik Danışmanlarının Suriyeli Mülteci Öğrencilere Yönelik Olarak Sundukları Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi 261

Okul Psikolojik Danışmanlarının Davranım Problemi Gösteren Öğrencilerle Çalışma Deneyimleri 262

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini Kullanırken Karşılaştıkları Güçlükler 263

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Programına İlişkin Görüşleri 264

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Zamanı Etkili Yönetim Becerileri ile Akademik Performansları Arasındaki İlişkisi 265

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Staj Planlarının Matematik Çalışmaları Açısından İncelenmesi 266

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Atanamama Kaygıları ile Mesleğe Yönelik Hazırbulunuşlukları ve Mesleki Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 267

Okul Öncesi Öğretmen Adayları ile İngilizce Öğretmen Adaylarının Duygusal Zeka Özelliklerinin Karşılaştırılması 268

Okul Öncesi Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına İlişkin Bir Değerlendirme 269

Okul Öncesi Eğitimine Yönelik Arduino Tabanlı Algoritma Eğitim Setinin Tasarımı ve Geliştirilmesi . 270

Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Bilişsel Gelişim Kazanımlarına Ulaşmada Müzik Etkinliklerinin Kullanılabilirliği 271

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Bahçe Kullanımına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerinin İncelenmesi 272

Okul Öncesi Dönemi Piyano Eğitiminde Dikkat Stratejisi Kullanımının Başarı ve Öğrenme Üzerindeki Etkisi 273

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Canlı Türleri Hakkındaki Görüşleri 274

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Bilim İnsanı İmajları ve Bilime Yönelik Algıları 275

Okul Dışı Ortamlardaki Fen Öğretimi Deneyimlerinin Derinlemesine Analizi: Feza Gürsey Bilim Merkezi Örneği 276

Okul Müzik Eğitiminin Unutulan Çalgısı Mandolini Hatırlamak: İzmir Devlet Tiyatroları Opera ve Bale Çalışanları Yardımlaşma Vakfı (TOBAV) ve İzmir Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği (YKKED) Mandolin Toplulukları Örneği 277

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Resimlerdeki Mizahi Öğeleri Algılama Biçimleri 278

Okulda Gürültü Probleminin Çözümüne Yönelik Eğitim Çalışmalarının Değerlendirilmesi 279

Olumlu Duygu Düzenlemede Güçlüklerin Romantik İlişki Kalitesi ve İlişki Doyumu Üzerindeki Etkisi 280

Organik ve Suni Gübre Kullanımının Bitki Gelişimine Etkisi: Sarımsak Etkinliği Örneği 281

Ortaöğretim Öğrencilerinin Problem Çözme Matematiksel Düşünme ve Matematiğe Karşı Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 282

Ortaöğretime Geçiş Fen Bilimleri Sorularının 2019 TIMSS Bilişsel Alanlarına Göre İncelenmesi 283

Ortaokul 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Enerji Kavramını Tanımlarında Kullandıkları Metafor ve Yapıların İncelenmesi 284

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Fetemm Aktivitelerini Gerçekleştirme Süreçlerinin İncelenmesi 285

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Fetemm Etkinlikleri Sürecinde Bilimsel Süreç Becerilerinin İncelenmesi 286

Ortaokul Altıcı Sınıf Düzeyinde Hacim Kavramı İçin Bir Öğretim Süreci 287

Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Gezegen Bilgisinin Analizi 288

Ortaokul Çağındaki Çocukların Televizyon ve İnternette İzledikleri Yayınların Tespiti Üzerine Araştırma Çalışması 289

Ortaokul Düzeyinde Uygulanan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitiminin (Tbm) Etkililiği ve Öğrencilerin Eğitim ile İlgili Görüşleri 290

Ortaokul Fen Bilimleri Ders Kitaplarındaki Bilimsel Terminolojide Kullanılan Kavramların Doküman Analizi ve Sonuçlarının Yorumlanması 291

Ortaokul Matematik Öğretim Programının Bilgi İşlemsel Düşünme Yönünden Değerlendirilmesi 292

Ortaokul Matematik Öğretmeni Adaylarının Kesirlerle Bölme İşleminde Kullandıkları Modeller 293

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Teknoloji Okuryazarlığı ile Proaktif Kişilikleri Arasındaki İlişki 294

Ortaokul Öğrencilerinin Aparatlı Matematik Problemlerine Yönelik Çözümleri 295

Ortaokul Öğrencilerinin Bilimsel Bilgi ve Bilimsel Bilginin Varlık Alanına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi 296

Ortaokul Öğrencilerinin Bilimsel Yaratıcılık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma 297

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersindeki Sorgulamaya Yönelik Öz Yeterlilikleri ve Öz Yeterlilik Kaynaklarının Belirlenmesi 298

Ortaokul Öğrencilerinin Geometri Problemi Kurma Çalışmalarının İncelenmesi 299

Ortaokul Öğrencilerinin Kavramsal Öğrenmede Zihinsel Durumlarının Belirlenmesi: Ölçek Geliştirme Çalışması 300

Ortaokul Öğrencilerinin Matematiksel Üst Biliş Farkındalık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 301

Ortaokul Öğretmenlerinin Matematik Öğrenme Güçlüğü (Diskalkuli) Farkındalıkları 302

Öğrenci Güçlük ve Yanılgıları ile Başa Çıkma Yolları: Sonsuz Limit Örneği 303

Öğrencilerin Fizik Konularını Öğrenme Yolları 304

Öğrencilerin Gözünden 1998, 2005 ve 2018 Hayat Bilgisi Ders Kitaplarına Bakmak: Hangisini Niçin Tercih Ediyorlar? 305

Öğrencilerin Okuma Eğilimlerinin İncelenmesi 306

Öğrencilerin Problem Çözme Adımları ve Sorunları 307

Öğrencilerin ve Halkın Kimya/kimyacı ile Tarih/tarihçi Kavramları Algılarına Bakmak: "Laboratuvar/asit" ve "Savaş/ezber" Kavramlarının Ötesine Geçebilecek Mi? 308

Öğrenme Güçlüğüne Sahip Öğrencilere Yönelik Stem Etkinlikleri Geliştirme Çalışması 309

Öğrenme Ortamlarında Ters Yüz Sınıf Modelinin Uygulanabilirliği Üzerine Bir Öneri 310

Öğretim Programını Sınıfa Uyarlama Pilot Eğitimine Katılan Öğretmenlerin Bağlantılı Gelişim Alanları Modeline Göre Değişim Döngüleri 311

Öğretmen Adaylarının Arkadaş Baskısına Yönelik Algılarının Belirlenmesi 312

Öğretmen Adaylarının Bireysel Değerlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi 313

Öğretmen Adaylarının Bütüncül ve Analitik Düşünme Düzeylerinin Belirlenmesi 314

Öğretmen Adaylarının Dijital Okuryazarlık Düzeyleri ve Metaforik Algılarının İncelenmesi 315

Öğretmen Adaylarının Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersine İlişkin Tutumları 316

Öğretmen Adaylarının Etik Değerleri ile İlgili Görüşleri: "Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği" ... 317

Öğretmen Adaylarının Fen Laboratuvarı Kullanımına İlişkin Görüşleri 318

Öğretmen Adaylarının Fetemm Uygulamaları ile İlgili Bilişsel Algıları 319

Öğretmen Adaylarının İdeal Eğitim Sistemine İlişkin Bakış Açıları 320

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin İncelenmesi 321

Öğretmen Adaylarının Kültürler Arası Duyarlılık Düzeyleri 322

Öğretmen Adaylarının Matematik Öğretiminde Kavram Karikatürlerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri 323

Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlığına İlişkin Algıları: Bir Metafor Çözümleme Çalışması 324

Öğretmen Adaylarının Merak ve Keşfetmeye İlişkin Algıları İle Okumaya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki 325

Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygıları ve Teknopedagojik Eğitim Yeterlikleri 326

Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Tekniğine Yönelik Görüşleri 327

Öğretmen Adaylarının Oluşturdukları Üç Boyutlu Modeller ile İlgili Görüşleri 328

Öğretmen Adaylarının Pedagojik Gelişimlerinin Ölçülmesi Amacıyla Geliştirilen Bir Ölçeğin Türkçeye Uyarlama Çalışması 329

Öğretmen Adaylarının Sınıf Dışı Sosyal Bilgiler Deneyimleri 330

Öğretmen Adaylarının Sosyokültürel Bağlamları ile Pedagojik Algıları Üzerine Bir Araştırma 331

Öğretmen Adaylarının Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlarının İncelenmesi 332

Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerin Eğitim Sürecinde Bilişim Teknolojileri Kullanımına İlişkin Değerlendirmeleri..... 333

Öğretmen Adaylarıyla Okul Dışı Fen Öğrenme: Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği Müzesi Örneği 334

Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Vizyoner Liderlik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 335

Öğretmen Eğitimi Programlarının Uluslararasılaşmasında Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri 336

Öğretmenlere Yönelik Ölçme ve Değerlendirme Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması..... 337

Öğretmenlerin Gözünden Hayvan Deneyleri ve Etik 338

Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yönelik Bir İnceleme 339

Öğretmenlerin Pozitif Psikolojik Sermaye Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 340

Öğretmenlerin Örgütsel Güven Düzeyleri ile İş Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 341

Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık, Öğretimde Bilinçli Farkındalık ve Motivasyon Düzeylerinin Değerlendirilmesi 342

Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirmesi 343

Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Algıları 344

Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Destekli Öğretime Yönelik Öz Yeterlik ve Tutumlar Arası İlişki: Bir Meta-Analiz Çalışması 345

Öğretmen Adaylarının Psikolojik Danışma ve Rehberliğe İlişkin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi 346

Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinin Dil Eğitimi Bakımından İncelenmesi 347

Öyküleri Anlamada ve Oluşturmada Neden-Sonuç İlişkisi Kurma Becerisinin İncelenmesi 348

Özel Eğitim Dersinin İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Yeterliklerine Etkisi 349

Özel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Görüşleri. 350

Özel Eğitimli Bireylerde Geleneksel El Sanatları Eğitimi 351

Özel Gereksinimli Üniversite Öğrencilerinin Ailelerinin, Akranlarının, Öğretim Üyelerinin Sosyal Bütünleşme-Kaynaştırma İle İlgili Farkındalık Durumlarının Değerlendirilmesi 352

Özel ve Devlet Liselerindeki Öğrencilerin Uygulamalı ve Teorik Derslere Yönelik Yapılan Ölçme ve Değerlendirmeler Hakkındaki Görüşleri 353

Part-Time Work Experience in Higher Education: A Case Study on Adjunct Language Instructors 354

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Kastamonu Üniversitesi Örneği 355

Pedagojik Formasyon Programı Öğrencilerinin Öğretmeye Yönelik Motivasyonları ile Öğretmenliğe Hazır Olma Durumları 356

Pedagojik Formasyon Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretme-Öğrenme Yaklaşımlarını Etkilemekte midir? 357

Pedagojik Formasyon Programında Eğitim Alan Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Dönüt Konusundaki Görüşleri 358

Perceived Social Support And Readiness For Treatment in Patients With Schizophrenia 359

Piyano Öğrenimindeki Başarı Hedefi Yönelimleri Ölçeğinin Yapı Geçerliliğinin ve Güvenirliğinin İncelenmesi 360

Piyano Dersindeki Başarı Hedefi Yönelimlerinin Pratik Süresi ve Akademik Başarı Değişkenlerine Göre İncelenmesi 361

Piyano Eğitiminde Örgütlemeye Dayalı Tekrar Stratejisi Kullanımının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri 362

Plastik Sanatlarda Tasarım Elemanları ve İlkeleri Konusunda Yanlış Bilinenler 363

Practitioners' Handbook for Developing ICT Teacher Candidates' Pedagogical Skills about Teaching Coding to Children 364

Pre-Service Teachers' Changing Concerns On Teaching 366

Psikolojik Danışman ve Psikolog Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları 367

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanında Yayınlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme 368

Psikolojik Danışma Yardımına İlişkin Beklentiler Ölçeği Yetişkin Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması 369

Postmodern Toplumda Eğitim ve Zygmunt Bauman: Akışkan Toplumda Öğrenci Profili, Öğretmenin Rolü ve Eğitimi 370

Psikolojik Danışman Adaylarının Süpervizyon Sürecine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği 371

Rıfat Ilgaz'ın Halime Kaptan Adlı Çocuk Romanında Terim Kullanım Sıklığı 372

Resim İş Öğretmen Adaylarının Derslerinde Yapılan Ölçme Değerlendirmelere İlişkin Görüşleri 373

Robotik Fetemm Uygulamalarının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akademik Başarı, Bilimsel Süreç Becerileri ve Motivasyonları Üzerine Etkileri 374

Saç ve Güzellik Alanı Eğitimcilerinin Yöneticilerinin Etik Liderlik Düzeyleri 375

Sanat Diyagramı ve İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerin Görsel Sanatlar Dersinde Ürettikleri Diyagram Örnekleri 376

Sanatsal İlginin Öğretmenlik Mesleğine Etkilerine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Buca Eğitim Fakültesi Örneği 377

Seçmeli II (Kimyada Kavram Yanılgıları) Dersi Kapsamında Üniversite Öğrencilerindeki Maddenin Halleri ile İlgili Bazı Kavram Yanılgılarının Tespiti ve Giderilmesi 378

Sınıf İçi Uygulamalarda Kalem, Kâğıt Kullanarak Argüman Haritası Oluşturma 379

Sınıf İçi Yaşam Ölçeği'nin Türkçe Dilinde Fen Bilimlerine Uyarlanması, Geçerlilik ve Güvenirlik Analizi 380

Sınıf Öğretmenliği Aday Öğrencilerinin Bazı Üst Düzey Taksonomik Kategorilerine İlişkin Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (Kit) Aracılığıyla İncelenmesi 381

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İletişim Becerileri 382

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Derslerine İlişkin Görüşleri 383

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müziksel Özgeçmişlerinin İncelenmesi 384

Sınıf Öğretmeni Adaylarının, Sınıf Öğretmenlerinin ve Sınıf Eğitimi Alanı Akademisyenlerinin Tartışmalı Konuların Öğretimi ile İlgili Deneyimleri 385

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Üst Düzey Bilimsel Süreç Becerilerini Kullanırken Yaptıkları Hatalar 386

Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Biyoloji Dersine İlişkin Epistemolojik İnançları: Mcbü Eğitim Fakültesi Örneği 387

Sınıf Öğretmenliğinin Yenilenen Lisans Programına Göre Türk Dili Grubu Derslerin Yeterliliği ve Sınırlılıkları 388

Sınıfımızda Mikroorganizmalar Nerede? Gravimetrik Petri Plak Yöntemine Dayalı Deneysel Bir Etkinlik 389

Sistem Düşüncesi, Bireycilik-Toplulukçuluk, Temel Değerler Eğilimi: Amerikan ve Türk Üniversite Öğrencilerinde Karşılaştırmalı Bir Çalışma 389

Sorgulamaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Ortaokul 6. Sınıf Öğrencilerinin Yoğunluk Kavramı ile İlgili Kavramsal Değişim Süreçlerine Etkisi 390

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programındaki Becerilerin 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabında Yer Alan Etkinlikler Kapsamında İncelenmesi 392

Sosyal Bilgiler Dersinin Etkin Vatandaş Yetiştirmedeki Rolü: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Görüşleri 393

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçeğinin Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi 394

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevre Etiği Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi 395

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Görüşleri 396

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Türkçe Yazılı Anlatım Becerileri Konusundaki Yeterlilikleri 397

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı İçin Seçmeli Bir Ders Önerisi: Sosyal Bilgiler Öğretiminde Video Oyun Geliştirme 398

Sözcük Dağarcığını Geliştirme ve Türkçe Sözcük Kullanımı Açısından Mavisel Yener'in 'Sırsayar' Adlı Kitabının İncelenmesi 399

Suriyeli Öğrencilerin Gözünden Hayat Bilgisi Öğrenme Ortamlarına Bakmak 400

Sürdürülebilir Çevre Eğitimi ile İlgili Tezlerin Eğilimleri: Bir Sistematik İnceleme 401

Süreklilik Konusunda Matematik Öğretmen Adaylarının İşlemsel Anlayışları 402

Şarkı Söyleme ve Konuşmada Sesin Şekillenmesi ve Artikülâsyonun Sağlanmasında Rezonans Bölgesinin Rolü 403

Tam Sayıları Karşılaştırma ve Sıralama Konusuna Yönelik Dij ital İhikaye Anlatımının Kullanılması .. 404

Tarih Öğretmeni Adaylarına Göre Tarihte Hangi Konudan Hangi Ders Çıkarılabilir? 405

Teacher Educators' Thoughts and Reflections on Teaching Practicum 406

Teachers' Experiences Regarding Use of Information and Communication Technology for Visually Impaired Students 407

Technology Embedded Flipped Learning for Students with Various Abilities in Higher Education 408

Technology-Enhanced Learning: Development of the Video-Based Sign Language Vocabulary for Assisting Teachers of Hearing-Impaired Students at Primary Level 409

Temel Dil Becerilerini Kazanımında Dijital Teknoloji Uygulamalarının Yeri ve Önemi 410

Temel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Hizmet – İçi Eğitime İlişkin Algıları (İzmir İli Buca İlçesi Örneği) 411

Temel Eğitim Öğretmen Adaylarının Dijital Okuryazarlık Düzeyleri 412

The Impact of In-Service Training on Turkish EFL Instructors' Self-Efficacy Beliefs 413

The status of French phraseodidactics in Italian context 414

Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Öğretmen Beklentileri 415

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği: İlkokul Öğrencilerinin Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma 416

Toplumsal Cinsiyet ve Örtük Program Bağlamında Öğretmen Görüşleri 417

Travma Sonrası Gelişim: Türkiye'de Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesine Dair Bir Çalışma 418

Trigonometrik Fonksiyonların Periyotuna İlişkin Öğrenci Anlaması: Geogebra ve Modelleme Etkinliklerini İçeren Bir Öğretim Deneyi 419

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliğinin Yenilenen Lisans Programına Göre Eski Türk Edebiyatı Derslerinin Yeterliliği ve Sınırlılıkları..... 420

Türk Halk Türküleri Çerçevesinden Cahil İnsana Bir Bakış 421

Türk Kültüründeki Ağaç Miti ve Göbeklitepe'deki Ağaç: Bir Analoji Çalışması 422

Türk Masallarındaki İletiler ve Masalların Eğitsel İşlevleri..... 423

Türk Müziği Viyolonsel İcracılarının Viyolonsel Öğretimine Yönelik Bir İnceleme..... 424

Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Çeşitlilik 425

Türkçe Öğretiminde Teknolojinin Kullanımı 426

Türkçe Öğretmen Adaylarının Not Alma Yönelimleri Üstüne Bir İnceleme 427

Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilgisayar, İnternet ve Cep Telefonu Kavramlarına Yönelik Metaforik Algıları 428

Türkçe Öğretmen Adaylarının Dijital Okuma Yeterlikleri Hakkında Bir Araştırma 429

Türkçe Öğretmen Adaylarının Fiilde Çatı Konusuna İlişkin Kavram Tanımları ve Kavram İmgeleri... 430

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Kültür Kavramına Yönelik Metaforik Algıları..... 431

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Mesleki Özyeterlik Algısına Yönelik Karma Desen Araştırması..... 432

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretim Teknolojilerinden Yararlanma ve Materyal Hazırlamaya Yönelik Görüşleri 433

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Osmanlı Türkçesi Dersinin İşlevselliğine Yönelik Görüşlerine Dair Bir Değerlendirme: Ege Üniversitesi Örneği 434

Türkçe ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Dinleme Becerisinin Öğretimine İlişkin Görüşleri 435

Türkçe ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları Özetleme Strateji Eğilimleri: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği..... 436

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Üzerine Yazılan Tezlerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (2012-2018 Yılları Arası) 437

Türkiye ve Amerika'da Dramatik Yazarlık Eğitimi Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi 438

Türkiye'de 2010-2018 Yılları Arasında Matematik Eğitimi Alanında Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanıldığı Çalışmaların İçerik Analizi..... 439

Türkiye'de Dramatik Yazarlık Eğitimi Programlarının Karşılaşmalı Olarak İncelenmesi 440

Türkiye'de Harmanlanmış Öğrenme Çerçevesinde Yapılmış Çalışmalar 441

Türkiye'de Hizmetiçi Öğretmen Eğitimi: Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi 442

Türkiye'de Ses Eğitimi Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İnceleme 443

Türkiye'de Uygulanan Stem Eğitimi Etkinliklerinin Akademik Başarıya ve Tutuma Etkisi: Bir Meta-Analiz Çalışması 444

Türkiye'de Yazılı Basında Yer Alan Öğretmen İmgelerinin Görsel Kültür Dersi Kapsamında İncelenmesi 445

Türkiye'deki Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Düzeylerinin ve İş Doyumlarının Öğrencilerin Matematik ve Fen Başarısına Etkisi 446

Üç Boyutlu Yazıcı Prototip Eğitim Materyalinin Geliştirilmesi ve Sınanması 447

Üniversite Mezunlarının Resim Sanatına İlgilerine ve Sanat Eğitimine Yönelik Görüşleri: Kırıkkale İli Örneği 448

Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme Davranışının Mutluluk Düzeyleri ile İlişkisinin İncelenmesi 449

Üstün Zekalı ve Yetenekli Çocuğu Olan Annelerin Problem Çözme Becerilerinin Bir Yordayıcısı Olarak Ebeveyn Yetkinliği 450

Uzaktan Eğitimde Eğitmen, Personel ve Yöneticilere Yönelik Araştırma ve Eğilimler: Uzaktan Eğitim Dergilerinin İçerik Analizi (2008-2018) 451

Verbal Aptitude Levels of Prospective Teachers of English: Implications for Pedagogy 452

Video Derslerin Sanat Eğitiminde Kullanımı: Khan Academy Örneği 453

Web 2.0 Teknolojileri Destekli Etkinliklerin Geliştirilmesi-2: Lewis Nokta Yapısı ve Vsepr Teorisi 454

Yabancı Dil Eğitiminde Yaratıcı Yazma Tekniği Olarak Uyarlama/Aktarma 455

Yabancı Dil Öğreniminde Kendi Kendine Öğrenme Merkezinin Rolü: Médialangues, Lorraine Üniversitesi Örneği 456

Yabancı Dil Öğretiminde Blackboard Kullanımı: İEÜ Örneği 457

Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme Değerlendirmedeki Yenilikler ve Ders Kitapları 458

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Yapılandırmacılık Yaklaşımından Yararlanma 459

Yabancı/İkinci Dil Öğretim Sürecine Yönelik Türkçe Öğretmenlerinin Görüşleri 460

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Romanlarında Tarihi Seyir ve Kadın Karakterlerin Dönüşümü 461

Yapılandırmacılık Bağlamında 2005-2018 Temel Eğitim Türkçe Programı 462

Yaratıcı Drama ile Oluşturulmuş Duyu Bütünleme Eğitimi Programının Okul Öncesi Çocukların Özdüzenleme Becerileri Üzerindeki Etkililiği..... 463

Yaratıcı Dramanın Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi 464

Yaratıcılık, Altı Şapkalı Düşünme Tekniği ve Oyun Yazarlığı Eğitimi İlişkisi 465

Yay Dalgalarında Yansıma ve İletim Konularının Öğretiminde Kullanılan Etkinliklerin Kavramsal Değişime Etkisi 466

Yazın Öğretimi Yaklaşımları: Öğretim Görevlilerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Sürecindeki Kullanımlarına Yönelik Bir İnceleme 467

Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Alışverişlerde Sunulan İndirim Kampanyalarına Uygun Problem Kurma Becerilerinin İncelenmesi 468

Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Bilimin Doğası Anlayışlarının İncelenmesi 469

Yeni Öğretmen Yetiştirme Programlarının Meslek Bilgisi Dersleri Açısından Değerlendirilmesi: Almanca Öğretmenliği Lisans Programı Örneği..... 471

Yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Alan Eğitimi (Coğrafya) Ders İçerikleri, İlkokul-Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi İçerikleriyle Uyumlu mu?..... 472

"Yerli" Bir Öğrenme Yönetim Sistemi: Gall'ın Geliştirilmesi ve Uygulanması 473

Yetişkinlerin Kişilik Tipleri ile Kişilerarası Duyarlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi..... 474

Yuvarlanma Hareketine Yönelik Geliştirilen Öğretim Materyali Yardımıyla Öğrenci Görüşlerinin Ortaya Çıkarılması 475

Zorbalık Önleme Okul Programlarına Eleştirel Bir Bakış 476

Zorunlu Eğitime İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüş ve Düşünceleri 477

10. Sınıf Biyoloji Dersi Kalıtım Ünitesine Yönelik Bir Program Geliştirme Çalışması

Yavuz ÇETİN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
yavuz.cetin@yandex.com
Asuman Seda SARACALOĞLU
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
sedasaracal@gmail.com

Bu çalışmada, 10. Sınıf biyoloji dersi "Kalıtım" ünitesinin program tasarısı 5E Modeli esas alınarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda, 19/01/2018 tarih ve 34 No'lu kurul kararı ile güncellenen Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programı Tasarısı, Milli Eğitim Bakanlığının konu ile ilgili çalışmaları ve alanla ilgili diğer kaynaklar gözden geçirilmiştir. Ünitenin alt başlıkları saptanmış ve ünitenin içeriği yapılandırılmıştır. Bu sonuçlarla üniteye ait sınama aracı için belirtke tablosu oluşturulmuştur. Ünite kazanımlarına ait ders planları ve kazanımlara yönelik başarı testi hazırlanmıştır. Batı Anadolu'da yer alan bir lisede öğrencilere ön ve son test olarak uygulanarak değerlendirme yapılmıştır. Araştırmada, deney grubunda 5E Öğrenme Modeli'ne uygun bir program uygulanırken, kontrol grubunda mevcut programdan hareketle hazırlanan MEB'in ders ve çalışma kitabındaki etkinliklerinin sırasıyla işlendiği, süreçte öğretmenin yönlendirici olmasından çok bilgiyi aktaran olduğu öğretme-öğrenme süreci olarak tanımlayabileceğimiz süregelen öğretim yürütülmüştür. Deney ve kontrol grubu öğrencilerine denel işlem öncesinde ve yedi haftalık program sonunda olmak üzere iki defa test uygulanmıştır. Deney ve kontrol grupları testlerden elde ettikleri puanlar bakımından karşılaştırılmıştır. ANCOVA testinin varsayımlarının sağlanması nedeniyle analiz gerçekleştirilmiş ve analiz sonuçlarına göre kalıtım başarı testi düzeltilmiş son test puanları bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F = 65{,}29$, $p = 0{,}000$, $p(F = 65{,}29$, $p = 0{,}000$, $p < 0{,}05$) Deney grubunun düzeltilmiş puan ortalaması (8,72) , kontrol grubunun puan ortalamasından (5,45) istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksektir. Son test puanlarına ilişkin hesaplanan etki büyülüğü (kısmi eta kare) ön test için $h2 = 0{,}23$ ve grup değeri için $h2 = 0{,}57$ şeklindedir. Bu değerler 0.14'den büyük olduğu için etkinin gücü yüksek olarak ifade edilebilir (Cohen, 1992; Cohen, 1998). Bu araştırmada sadece akademik başarıya bakılmış ve ölçme aracından elde edilen verilerden yararlanılarak test edilmiştir. Öğrenci deneyleri sistematik gözlem formları ya da rubriklerle puanlanarak değerlendirilebilir, ayrıca öğretmen ve öğrencilerle yapılacak görüşmelerle nitel veriler toplanarak uygulama ve program tasarısı ile ilgili derinlemesine veri toplanabilir. 5E Öğrenme Modeli'nin etkisi farklı düzey, ders ve eğitim durumlarında denenerek kullanışlılığının araştırılması sağlanabilir.

Anahtar Sözcükler: Program Geliştirme, 5E Modeli, Biyoloji, 10. Sınıf, Kalıtım.

1998 ve 2018 İlköğretim Programlarına Göre Hazırlanmış Ders Kitaplarına Bakmak: "Davranışçı ve Yapılandırmacı Öğrenme Anlayışı Dilemması"

Yücel KABAPINAR
Marmara Üniversitesi
ykabapinar@marmara.edu.tr
Öykü YILMAZ
MEB
oykuyilmaz2410@gmail.com
Selma YEŞİLSOY
MEB
selmayesilsoy@gmail.com

21. yüzyıl becerilerine uygun olarak düzenlenen ve yapılandırmacı öğrenme anlayışı çerçevesinde şekillenen yeni öğretim programının, davranışçı kurama göre avantaj ve dezavantajları geçmişten günümüze kadar tartışıla gelmektedir. Öğrenme anlayışındaki değişim, tüm öğrenme-öğretme sürecine etki etmektir. Nitekim bu değişim öğretim programının amaçlarından ders kitaplarına, sınıf içi iletişimden ölçme ve değerlendirme süreçlerine dek tüm sistematiği derinden etkilemektedir. Öğrenme anlayışı temelinde geliştirilen ders kitaplarının, hedeflenen amaçlara/kazanımlara ulaşması kadar, sınıftaki orkestra şefi rolündeki öğretmenlerin de kullandıkları bu kitaplara ilişkin bakış açıları bir o kadar mühimdir. Bu araştırmanın amacı, 1998 ve 2018 yıllarına ait 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarını, sınıf öğretmenlerinin gözünden değerlendirmek ve bu değerlendirmeye temel oluşturan öğretmenlik algılarını ortaya koymaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup durum çalışması desenine sahiptir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'un Arnavutköy ve Beşiktaş ilçelerinde çalışan 16 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin 8'i her iki ders kitabını da kullanmış 15 yıl ve üstü deneyime sahip öğretmenlerden oluşurken, diğer 8 öğretmen ise 1-5 yıl arası deneyime sahiptir. Bu iki grubu oluşturmadaki temel amaç iki farklı deneyim kuşağına sahip öğretmenlerin öğretmenlik algılarını irdelemektir. Araştırmanın veri toplama aracı ankettir. Anketteki soruların özünü 1998 ve 2018 yılı ders kitaplarının belirli ölçütler temelinde karşılaştırılması oluşturmaktadır. Öncelikle gönüllü olarak seçilen öğretmenlerden 1998 ve 2018 yılı Sosyal Bilgiler ders kitaplarını incelemeleri ve kendilerine yöneltilen soruları yanıtlayarak hangi ders kitabını neden tercih ettiklerini açıklamaları istenmiştir. Elde edilen verilere nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi uygulanmıştır. Bu çerçevede nitel veriler belirli kategoriler altında sınıflandırılıp ve analiz sonuçları tablolar halinde sunulacaktır. Verilerin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler, ders kitapları, öğretmen görüşleri, davranışçı kuram, yapılandırmacı kuram.

2008-2018 Ortaöğretime Geçiş Fen Bilimleri Sorularının 2019 TIMSS Öğrenme Alanlarına Göre Değerlendirilmesi

Burcu YAPAR
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
yaparburcu@gmail.com
Özlem ATEŞ
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
hozlem@gmail.com

İçerisinde bulunduğumuz yaşamın gereksinimlerini anlamada Fen Bilimleri dersi büyük önem taşımaktadır. Fen Bilimleri dersinin etkili bir şekilde öğretilmesi çok önemlidir ve bu öğretimin ne derece etkili olduğunun tespit edilme yollarından bir tanesi merkezi sınav sonuçlarıdır. Ülkemizde öğrenci sayısının fazla olması ve sınavla geçiş yapılan liselerin az olması gerekçesiyle temel eğitimden ortaöğretime geçişte ortaöğretim geçiş sınavları uygulanmaktadır. Ülkelerin eğitim politikalarını gözden geçirmek, uluslararası başarı durumunu belirleyebilmek ve kıyaslayabilmek amacı ile ise TIMSS ve benzeri uluslararası sınavlar yapılmaktadır. MEB tarafından açıklanan TIMSS 2015 ön raporu verilerine göre Türkiye 8. sınıf Fen Bilimleri başarı düzeyi 39 ülke arasından 21. sırada olup uluslararası ortalamanın altında kalmaktadır. Dolayısıyla ülkemizdeki Fen Bilimleri başarısının artırılması amacıyla; merkezi sınavlar ile TIMSS öğrenme alanlarının ortak ve farklı yönlerinin araştırılması ve değişen ya da güncellenen Fen Bilimleri dersi öğretim programlarının merkezi sınavlara yansımalarının incelenmesi önemli hale gelmektedir. Bu çalışmada, 2019 TIMSS tanıtım kitapçığında yer alan öğrenme alanları dikkate alınarak son 11 yılda MEB tarafından uygulanan ortaöğretime geçiş sınavı 8. Sınıf Fen Bilimleri sorularının öğrenme alanları analizi yapılacaktır. Çalışmada doküman incelemesi yapılacak olup veriler betimsel olarak analiz edilecektir.

Anahtar Sözcükler: TIMSS, öğrenme alanları, fen bilimleri, ortaöğretime geçiş sınavları

2015 Pısa "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" Sonuçlarına Göre Türkiye Cumhuriyeti Öğretmenlerinin Değerlendirilmesi

Pelin TOPUZ
Anadolu Üniversitesi
pelintopuz1995@gmail.com

Öğrencilerin başarı düzeylerinin belirlenmesi amacıyla uluslararası düzeyde PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" durum belirleme çalışmaları yapılmaktadır. Uluslararası düzeyde yapılan bu çalışmalara katılım, eğitim sistemlerinin mevcut durumları hakkında bilgi vermektedir. Bu doğrultuda Çekya PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" sonuçları ile Türkiye Cumhuriyeti PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" sonuçları karşılaştırılmış ve PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" sonuçlarında öğretmenlerin etkileri Türkiye açısından araştırılmıştır. Çekya'da dört farklı okulda, toplam kırk bir öğretmen ile yapılan çalışma ve Türkiye Cumhuriyeti'nde dört farklı okulda, toplam kırk iki öğretmen ile yapılan çalışmada öğretmenlerin kendi gelişimlerini meslek hayatlarında nasıl destekleyip, geliştirdiklerine ve bu çalışmaların karşılığının PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" sonuçlarına nasıl yansıdığı ile ilgili öğretmen gelişiminin eğitime yansıması incelenmiştir. Çekya ile Türkiye Cumhuriyeti'nin karşılaştırılmasının sebebi; araştırmacının her iki ülkede de ilkokul alanında sınıf öğretmeni olarak staj yapmış olmasıdır. Araştırmacının kazandığı deneyimler nitel olarak nicel veriler ile birleşerek Türkiye Cumhuriyeti'nin başarı ortalamasını Avrupa ülkelerinden biri olan Çekya'nın başarı ortalaması ile arasındaki farkın sebebinin saptanılması için gerekli çalışmalar yürütülmüştür. Çekya'da Prag şehrinin ve Türkiye Cumhuriyeti'nde Eskişehir şehrinin seçilmiş olmasının sebepleri ise sosyo-ekonomik, kültürel ve sosyal etkinlikler olarak şehirlerin birbirlerine yakın olmasıdır ve yine okul ve öğretmen seçimleri Prag şehrinde yapılan çalışmalardan sonra özdeş olabilecek okullar, öğretmenler ve öğretmenlerin çalışma yılları şeklinde Türkiye Cumhuriyeti'nde özenle seçilerek kontroller sağlanmıştır. Her iki ülkede de dört farklı okuldaki; Çekya'da toplam sayısı kırk bir, Türkiye Cumhuriyeti'nde toplam sayısı kırk iki olan öğretmenler ile ortalama çalışma yılları; Çekya yirmi üç yıl, Türkiye Cumhuriyeti'nde yirmi iki yıl olan ilkokul sınıf öğretmenleri ile yapılan görüşmelerin ve anketlerin sonucu veri analiz etme(spss) programından faydalanılarak ve tutulan notlar ile karşılaştırılarak PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" sonuçlarında ''Çekya ile Türkiye Cumhuriyeti PISA "Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı" sonuçları neden bu kadar farklıdır ve bu fark üzerinde öğretmenin etkisi nasıldır?''sorusunun cevabı aranmış ve sonuca ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: PISA 2015, eğitim sistemi, öğretmen, K kuşağı

2015-2018 Yılları Arasında Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımı ile İlgili Yapılmış Çalışmaların İncelenmesi

İbrahim ALP
Dokuz Eylül Üniversitesi
ibrahimalp20@gmail.com
Bahar BARAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
bahar.baran@deu.edu.tr

Bu çalışmada, 2015-2018 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimi alanında eğitim teknolojileri ile ilgili çalışmaları araştırmak ve belirlenen kriterlere göre incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada, ULAKBİM veri tabanı ve YÖK tez bankasında anahtar kelime olarak "Sosyal Bilgiler", "Teknoloji", "Üç boyutlu yazıcı", "Sanal gerçeklik" ve "Arttırılmış gerçeklik" ile ilgili aramalar yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar Microsoft Excel programında çalışma adı, konu, yayın yılı, yayın türü, örneklem seçimi, veri toplama aracı ve kaynakça olmak üzere 7 başlıkta listeledikten sonra sayısal verilere dönüştürüp tablolar ve grafikler oluşturulmuştur. Elde edilen araştırmaların yıllara göre dağılımı, örnekleme yöntemi, veri toplama araçları ve çalışmada kullanılan medya incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, Sonuçta, 2015-2018 yılları arası ULAKBİM veri tabanların ve YÖK tez bankasından taranmış 27 araştırmaya ulaşılmıştır. Ayrıca, son yıllarda sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusunda az sayıda çalışma yapılmış olduğu, yapılan çalışmalarda benzer teknolojilerin kullanılmış olması ve günümüzde popüler artırılmış gerçeklik gibi teknolojinin kullanılmadığı görülmektedir. Yapılan araştırma sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı ile ilgili son döneme bir bakış açısı getirdiği için bu alanda araştırma yapanlara yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal bilgiler eğitimi, teknoloji kullanımı, artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik.

2018-2019 Öğretim Yılından İtibaren Eğitim Fakülteleri'nde Uygulanan Müfredat Programlarının Öğretmen Yetiştirme Politikaları Açısından Değerlendirilmesi

Ercan UYANIK
Dokuz Eylül Üniversitesi
ercan.uyanik@deu.edu.tr

Bu çalışmada, 1994-1998 yılları arasında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Dünya Bankası işbirliğiyle gerçekleştirilen yenilik çalışmalarından başlanarak günümüze kadar konunun kronolojik seyri incelenecektir. 2018-2019 öğretim yılından itibaren eğitim fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programları, öğretmen yetiştirme politikaları açısından ele alınacaktır. Tarama modeliyle hazırlanan çalışma literatür taraması niteliğindedir. Literatür taraması çalışmalarında, mevcut durum kendi koşulları içinde ortaya konulup tanımlanır. Bu araştırmada, tanımlanıp irdelenen nitel olguya ilişkin eleştirel değerlendirmeler ve öneriler de çalışmaya dahil etmiştir. Öğretmen yetiştirme programlarına bir standart getirmesine rağmen, yapılan son değişiklik bazı açılardan eleştirilmektedir. Bu nedenle önümüzdeki yıldan itibaren tüm eğitim fakültelerinde uygulanacak olan öğretmen yetiştirme programlarının yeniden ele alınıp aksayan yönlerin düzeltmesine ihtiyaç duyulacağı varsayılmaktadır. Bu çerçevede çalışmanın son bölümünde, öğretmen yetiştirme politikaları açısından öğretmen yetiştirme programlarına dair genel çerçevede bazı çözüm önerileri sunulmaktadır. Çalışma ülkemizde yenilikçi ve çağdaş bir öğretmen yetiştirme programı oluşturulması için dikkate alınabilecek bazı çıkarımlar sunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Eğitim Politikaları, Öğretmen Yetiştirme, Eğitim, Öğretmen Eğitimi Programları.

2023 Eğitim Vizyon Belgesi Kapsamında Okul Yöneticiliğinin Yeniden Yapılandırılmasına Yönelik Çözüm Önerileri

Aysun Akçay GÜNGÖR
MEB
draysungungor@gmail.com

Türk eğitim sisteminin en önemli eksikliklerinden biri eğitim yöneticisi yetiştirme politikası olmaması ve eğitim yöneticiliğinin meslek olarak görülmemesidir. Yöneticiliğin meslekleşmesi ve kurumsallaşmasının önündeki en önemli engellerden biri öğretmenlik ile yöneticilik görev değerlerinin birbiriyle karıştırılmasıdır. Eğitim sistemimizde okul yöneticisi görevlendirme kriterlerinin tam olarak yapılanmış, okul yöneticilerinin sorun alanları ve bu alanlara yönelik çözüm önerileri tam anlamıyla ele alınamamış ve mesleki gelişim de tam anlamıyla sağlanamamıştır. 23 Ekim 2018 tarihinde yayınlanan 2023 vizyon belgesinde okul yöneticiliği; "Okul yöneticiliği yüksek lisans düzeyinde mesleki uzmanlık becerisine dayalı profesyonel bir kariyer alanı olarak yapılandırılacaktır" ifadesine yer verilmiştir. Bu ifadeden de anlaşıldığı gibi okul yöneticiliğine öğretmenlikten bağımsız ve profesyonelliğe dayanan bir misyon yüklenmektedir. Araştırma kapsamında MEB tarafından 2023 eğitim vizyon belgesi ile ilgili İzmir ili Çeşme, Bayraklı, Karşıyaka ve Torbalı ilçelerinde yapılan çalıştaylara katılan ve "insan kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetimi" masasında çalışan akademisyenler, şube müdürleri, okul yöneticileri, öğretmenler ve sendika temsilcilerinin okul yöneticiliği hakkındaki görüş ve önerilerine yer verilmiştir. Bu çalışmada nitel analiz yöntemlerinden belge tarama yöntemiyle çalıştaylar sonucunda oluşturulan sonuç bildirgeleri analiz edilerek okul yöneticisinin eğitimi, okul yöneticisinin seçimi, okul yöneticisinin özlük hakları ve okul yöneticisinin görev alanları temaları altında incelenmiştir. Araştırma sonucunda en çok bulguya, okul yöneticisini eğitimi ve okul yöneticisinin özlük hakları ile ilgili temalarda rastlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: 2023 vizyon belgesi, okul yöneticisi, MEB çalıştay raporları.

2023 Eğitim Vizyonu Ekseninde Türkçe Öğretiminde Millî ve Manevi Değerler

Mehmet Önder KARACAOĞLU
MANİSA-Salihli Millî Egemenlik Ortaokulu
mehmetonder25@gmail.com

Türkçe dersi öğretim programı, 2005 yılında başlanan güncelleme çalışmalarının 13 Ocak 2017 tarihinde taslak hâline getirilmesinin ardından 18 Temmuz 2017 tarihinde onaylanmıştır. Yenilenen öğretim programının en belirgin özelliklerinden biri değerler eğitiminin örtük bir şekilde program içerisinde yer almasıdır. Millî değerler olarak vatan, bayrak, aile, geleneklerimiz, kültürel miras, misafirperverlik, millî bayramlar, dinî bayramlar, yurdumuz, tarihî mekânlarımız, kahramanlık ve cesaret yer almaktadır. Bu çalışmada öğretim programı, dersin genel amaçları ve MEB 2023 Eğitim Vizyonu göz önünde bulundurularak Türkçe dersinde millî ve manevî değerlerin kazandırılmasına yönelik çalışmalar irdelenmektedir. Türkçe dersi sadece dersin temel kazanımlarından ibaret değildir. Konuşma, dinleme/izleme becerileri çok geniş bir çerçeveye sahiptir. Bu beceri alanıyla ilgili yapılacak çalışmalarla değerler eğitimi çalışmaları bir arada yürütülebilecektir. Çalışmanın temel amacı örtük (zımnî) olarak ele alınan değerler eğitimi ile ilgili bazı kazanımların ders içeriğinde verilmesini esas almaktadır. (Türkçe dersi metinlerinde millî değerlerimizi haiz metinlere daha fazla yer verilmesi; EBA, Vitamin gibi e-içerik portallerinde yer alan millî ve manevî içerikli görsel, video, sunuların arttırılması; millî bayramların ve değerlerin soyut kavramlardan ziyade yaşanan, hissedilen temel dinamikler olması yönünde çalışmalar yapılması; şehitlik, gazilik, kahramanlık gibi konular işlenirken yakın çevrede bulunan şehit yakınları, gazi dernekleri gibi yerlerin ziyaret edilmesi gibi) Bu çalışmada sınıf içi etkinlik ve çalışmalarda temel dil becerilerinin kazandırılmasında kullanılan metinler üzerinden millî ve manevî değerlerin aktarımı belirlenmeye çalışılmıştır. Türkçe öğretim programında zorunlu ve seçmeli temalarda yer alacak metinlerin değerler eğitimini örtülü (zımnen) veya sezdirme metoduyla aktarması hedeflenmelidir. Metin seçiminde gösterilecek hassasiyet ise dersi işleyen öğretmenin işini daha da kolaylaştıracaktır. Türkçe öğretmenlerine yönelik yürütülecek çalışmalarla ders içi etkinliklerde bu eğitimlere gereken özen ve özverinin verilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, millî ve manevî değerler, değerler eğitimi, Türkçe öğretim programı.

2023 Eğitim Vizyonu Hedeflerinin Bilişim Teknolojileri Açısından Değerlendirilmesi

Burak ŞEN
Dokuz Eylül Üniversitesi
burakseenn@gmail.com
Ulaş ÜNSAL
Dokuz Eylül Üniversitesi
ulas_unsal@hotmail.com

Bu çalışmada, 2023 Eğitim Vizyonunun kapsamında "Ortaöğretim, Fen ve Sosyal Bilimler Liseleri, İmam Hatip Ortaokulları ve Liseleri, Mesleki ve Teknik Eğitim, Hayat Boyu Öğrenme, Özel Öğretim alanlarına ait hedefler bilişim teknoloji bağlamında incelenmiş ve hedeflerin eğitim sistemi üzerindeki yansımalarını ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Doküman incelemesi şeklinde yürütülen çalışma sonucunda bilişim teknolojileri bağlamında Ortaöğretim alanında belirlenen "öğrenci e-portfolyosu oluşturma, okullarda tasarım-beceri atölyeleri kurulması" hedefinin, İmam Hatip Ortaokulları ve Liseleri alanında belirlenen "Arapça ders kitapları dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarında tüm dil becerilerini geliştirecek şekilde bir bütün hâlinde tasarlanması", "Arapça öğrenimi etkileşimli kaynaklarla desteklenmesi" hedeflerinin, Özel Öğretim alanında belirlenen " Fiziksel sınırlara bağlı kalmaksızın, teknolojinin imkânlarından faydalanarak kişilere istedikleri zaman diliminde ve istedikleri yerde daha az maliyetle sertifika alma olanağı sunmak amacıyla, uzaktan eğitim veren özel kurumlarına ilişkin düzenlemeler yapılması" hedefinin, Hayat Boyu Öğrenme alanında belirlenen "21 yüzyıl becerileri arasında yer alan çoklu okuryazarlıklara (dijital, finansal, sağlık, ekoloji ve sosyal medya gibi vb.) ilişkin farkındalık ve beceri eğitimleri düzenlenmesi " hedefinin, Mesleki ve Teknik Eğitim alanında belirlen "Mesleki ve teknik eğitim müfredatlarının tanıtımına yönelik yönlendirme ve rehberlik dijital platformu oluşturma"; "Mesleki rehberlik hizmetlerinin uygulandığı çocuklara ilişkin verilerin e-portfolyo sistemine kaydedilmesi" ve "Müfredatlar sektörün talep ettiği yetkinliklere uygun olarak geliştirilecek, dijital dönüşüme uygun alan ve dalların açılması" hedeflerinin ülkemizde dijital alt yapının uygun olması nedeniyle kısa vade gerçekleşmesinin mümkün olduğu değerlendirilmiştir. Fen ve Sosyal Bilimler Liseleri alanında belirlenen "Teknokentlerde fen liselerinin kurulması", Mesleki ve Teknik Eğitim alanlarının "Teknoparklar içinde bilişim meslek lisesi modeli yapılandırılması" hedeflerinin ise ülke genelinde uygulanmasının uzun vadede gerçekleşebileceği değerlendirilmiştir. Bu çalışma sonuçlarına dayalı olarak, 2023 Eğitim Vizyonunun hedeflerinin ilgili alan uzmanları ve alandaki diğer kamu ve özel sektör temsilcileriyle farklı veri toplama araçlarının işe koşularak değerlendirilmesinin alana önemli katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: 2013 Eğitim Vizyonu, Bilişim teknolojileri, Hedefler, Değerlendirme

2023 Eğitim Vizyonu Hedeflerinin Bilişim Teknolojileri Açısından Ele Alınması ve Değerlendirilmesi

Ercan AKPINAR
Dokuz Eylül Üniversitesi
ercan.akpinar@deu.edu.tr
Hüseyin NARİN
Dokuz Eylül Üniversitesi
huseyin.narin@ogr.deu.edu.tr
Muhammed Fatih BİCAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
muhammedfatih.bican@ogr.deu.edu.tr
Şıh Mehmet TELLİOĞLU
Dokuz Eylül Üniversitesi
sihmehmet.tellioglu@ogr.deu.edu.tr

Teknoloji, insanoğlunun var olduğu ilk günden itibaren hızla gelişim göstermiştir. Her alanı olduğu gibi eğitimi de etkilemiş ve birçok reforma yol açmıştır. Bilim ve teknolojinin hızla ilerlediği 21. yüzyılda eğitimde geleneksel eğitim yerini gerçekleştirilmesi düşünülen teknoloji içerikli eğitim reformlarına bırakmaktadır. Eğitimin her anında yerini alan teknoloji eğitim sistemimizin bir parçası haline gelmiştir. Yapılan araştırmalar, eğitimde teknoloji kullanımının okul öncesi dönemden itibaren olan süreyi kapsadığını göstermektedir. Gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı, 2018 yılında yayınlanan 2023 Eğitim Vizyonu'nun içerisinde bulunan hedeflerin bilim ve teknoloji alanı incelemek, değerlendirmek ve farklı bir bakış açısı ile ele almaktır. Bu bağlamda hedefler ile ilgili önceki yıllarda gerçekleştirilen benzer çalışmaların literatür taraması yapılmış ve incelenmiştir. Hedefler literatür taramasına bağlı kalarak ilgili başlıklar altında incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları incelendiğinde yayınlanan bu hedeflerin birey, eğitici, yönetici ve alanları yakından ilgilendirdiği görülmektedir. Bir diğer açıdan eğitimde yer alan veri birikimini dijital ortama aktarılarak; verilerin kolay erişilebilir, kullanılabilir ve analiz edilebilir olması sağlanacaktır. Ayrıca bireye özel verilerin, bireyin hayatında önemli değişimler yaratabileceği görülmektedir. Sonuç olarak, gerçekleştirilen çalışmanın alanda ilk olduğu ön görülerek, yapılacak olan diğer çalışmalara ve alanyazına katkıda bulunacağı söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Bilişim teknolojileri, Eğitim, E-portfolyo, Teknoloji, 2023 Eğitim Vizyonu.

2023 Eğitim Vizyonu'ndaki Öğretim Süreçlerinde Dijital İçerik ve Dijital Beceri Destekli Dönüşüme Bakış

Yeliz Özkan HIDIROĞLU
Milli Eğitim Bakanlığı
yelizozkan09@gmail.com
Çağlar Naci HIDIROĞLU
Pamukkale Üniversitesi
chidiroglu@pau.edu.tr
Abdurrahman TANRIÖĞEN
Pamukkale Üniversitesi
atogen@pau.edu.tr

2023 Eğitim Vizyonu'nda "Öğretim Süreçlerinde Dijital İçerik ve Dijital Beceri Destekli Dönüşüm" başlığında dijital içerik ve becerilerin gelişmesi için bir ekosistemin kurulması ve dijital becerilerin geliştirilmesi için içerik geliştirilerek bu yönde öğretmen eğitiminin yapılması olarak iki hedef belirlenmiştir. Bu hedefler, Türk Eğitim Sistemi'nin diğer ülkelerin eğitim sistemleriyle karşılaştırılmasına olanak sağlayan PISA'nın 2015'teki ders çalışmalarında internet kullanımı ile ilgili sonuçlarıyla desteklenmektedir. 2015 PISA'ya göre, derslerde interneti %50'den fazla kullanan öğrencilerin akademik performansları, %10'dan az kullananlara göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Ayrıca PISA 2015'e göre, ödev hazırlarken internet kullanımı incelendiğinde %25'ten az ve %75'ten fazla internet kullananların akademik başarı ortalamaları, ödev hazırlarken %26-%75 arasında internet kullananlardan daha düşüktür. Araştırma, doküman incelemesi çalışmasıdır. Çalışmada; (1) dokümanlara ulaşma, (2) orjinalliği kontrol etme, (3) dokümanları anlama, (4) verileri analiz etme, (5)veriyi kullanma adımları izlenmiştir ve betimsel analizden yararlanılmıştır. Raporda dijital içeriklerin gerçek yaşamla bağlantılı, kavramsal derinliği önde tutan, pedagojik yaklaşımı kuvvetli, konu bütünlüğü taşıyan, yüksek etkileşimli olması gerektiği belirtilmiştir. Dijital içerikler soyut kavramların görselleştirildiği simülasyonlar, çoklu disiplinlerin harmanlanmasını gerektiren büyük projeler içeren oyunlar, öğretmenlerin çevrimiçi yazma/tartışma etkinlikleri şeklinde olabilmektedir. Dijital içerikler; öğrenme motivasyonunu arttırması, ders içi/ders dışı ortamlarda öğrenciler ve öğretmenler için öğrenmeyi sağlaması, farklı ölçme değerlendirme uygulamalarına ortam sağlaması nedeniyle önemlidir.

2023 Eğitim Vizyonu'nda lider öğretmenlerin seçilme kriterleri, lider öğretmenlerin geliştirilmesi sürecinde neler yapılacağı, Ulusal Dijital İçerik Arşivi'nin nasıl oluşturulacağı, genel mi, yerel mi bir merkez kurulacağı, buraya gelen içeriklerin nasıl değerlendirileceği belirtilmemiştir. Bu kısımların detaylı olarak açıklanması gerekmektedir. Aksi takdirde uygulamada aksaklıklar yaşanabilir. Nitelikli projeler, verimli ders anlatımları, öğrenme materyalleri Ulusal Dijital İçerik Arşivi'nde öğretmen ve öğrenci erişimine açılmasıyla ders içi/ders dışı etkili öğrenmeler gerçekleştirilebilir. Hızlı ve radikal değişimlerin sürekli olması, planlanan sürecin tamamlanmadan çok farklı bir sürece geçilmesi, hem maddi bir külfete neden olmakta hem eğitimin niteliğini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle radikal değişimlerden ziyade bu vizyondaki eksikliklerin tamamlanarak ve yapılacak adımların netleştirilerek sürece sahip çıkılması önemlidir.

Anahtar Sözcükler: 2023 Eğitim Vizyonu, dijital içerik, dijital beceri.

2023 Eğitim Vizyonunun Bilişim Teknolojileri Açısından Değerlendirilmesi

Ercan AKPINAR
Dokuz Eylül Üniversitesi
ercan.akpinar@deu.edu.tr
Cem ATASOY
Milli Eğitim Bakanlığı
cematasoy1981@gmail.com
İnan AYDIN
inan.aydin45@gmail.com

Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığının 23 Ekim 2018 tarihinde açıklamış olduğu 2023 Eğitim Vizyon Belgesi Bilişim teknolojileri açısından ele alınmıştır. Eğitim Vizyon Belgesi kapsamında "Yabancı Dil, Özel Eğitim, Özel Yetenek, Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm, Erken Çocukluk ve Temel Eğitim" alanlarında literatür taraması ve doküman analizi yapılarak incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda yabancı dil ile ilgili hedefler ve alt hedefler incelendiğinde "öğrenciler için çevrimiçi yazma ve tartışma etkinlikleri yapılabilmesi için dijital ortamların sağlanması" ve "yaşam boyu öğrenme felsefesi doğrultusunda öğretmenlerin ana dili İngilizce olan öğretmenlerle çevrimiçi ve yüz yüze görüşecekleri platformların sağlanması" hedefleri kısa vadede gerçekleşmesi zor olarak değerlendirilmektedir. Bu hedeflerin nasıl gerçekleşeceğine dair somut örneklere ihtiyaç vardır. Özel eğitim ve özel yetenek kısımlarındaki "özel gereksinimli çocuklarımıza özel eğitim hizmetinin yaygınlaşması için mobil platformlar kurulacaktır" ve "ileri öğrenme ortamları için materyal ve model geliştirme çalışmaları yapılacaktır" hedeflerin kısa ve orta vadede gerçekleşmesi mümkün görünmektedir. "Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm" hedefinin alt hedefleri incelendiğinde mevcut olan dijital altyapının güçlendirilmesi ve içeriklerin lider öğretmenler tarafından ödüllendirme ve teşvik modeliyle zenginleştirilmesi kısa vadede başarılması mümkün hedefler olarak görülmektedir. Fatih projesi, EBA, ogmmateryal gibi hâlihazırda var olan sistemlere yeni ve yaratıcı beyinlere sahip bireyler, lider, donanımlı eğitmenlerin destek vermesiyle çok kapsamlı dijital bir içerik ekosisteminin yaratılması mümkün olarak düşünülmektedir. Temel Eğitim dönemi için hedefler arasında sınıf öğretmenlerinin algoritmik düşünme eğitimi alması, beceri atölyeleri ve teknoparklar ile işbirliği gibi konularda kısa vadede başarı sağlanabilecek hedefler olarak görülmektedir. Bu çalışmanın 2023 Eğitim Vizyonun belirli alanlardaki hedeflerinin bilişim teknoloji açısından değerlendirilmesine yönelik yeni çalışmalara katkı yapması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Bilişim Teknolojileri, özel eğitim, özel yetenek, yabancı dil, temel eğitim.

21. Yüzyıl Hollywood Film Müziklerinde Postminimalizm

Güncel Gürsel ARTIKTAY
İstanbul Teknik Üniversitesi
grcll@hotmail.com

Sinemanın ilk yıllarında sessizliğin giderilmesi ya da projeksiyon makinesinin gürültüsünün giderilmesi gibi pragmatik olarak kullanılan müzik, gelişen sinema ve müzik teknolojileri, toplumsal dönüşümlerin getirdiği yeni estetik bakış açılarıyla bu işlevinin ötesine geçmiştir. Yakın geçmişe kadar akademik alanda bağımsız bir müzik türü olarak kabul edilmeyen film müzikleri, sinema geleneği ile beraber gelişmiş ve kendine ayrı ticari bir varoluş yolu bulmuştur. 20. yüzyılın hemen başında görüntünün aksiyonun göre yapılan piyano doğaçlamaları ve filmin gösterimiyle aynı anda performans sergileyen orkestralar, ses kanallarının görüntüye entegre olmasıyla birlikte yeni bir bestecilik alanına kavuşmuştur. 20. yüzyılın son çeyreği ve 21. yüzyılda film müzikleri besteciliğini doğrudan etkileyen akımlarda Minimalizm ve zamanla onu takip eden Postminimalizm öne çıkmaktadır. Bu çalışmada, Hans Zimmer'ın 2011 ve 2015 yıllarında en iyi özgün film müziği alanında Oscar'a aday gösterildiği Inception (Başlangıç, 2010) ve Interstellar (Yıldızlararası, 2014), Alexandre Desplat'ın 2015 ve 2016 yıllarında Oscar'a ve Altın Küre'ye aday olduğu The Imitation Game (Yapay Oyun, 2014) ve The Danish Girl (Danimarkalı Kız, 2015), Johan Johannson'ın 2015 yılında Altın Küre aldığı, Oscar'a, BAFTA ve Grammy ödüllerine aday olduğu The Theory Of Everything (Herşeyin Teorisi, 2014) filmlerinin müziklerinin Postminimalist olduklarının tespiti yapılmıştır. Ayrıca 2011 yılı yapımı Intouchables (Can Dostum) filminin yönetmeninin, filmi için Ludovico Einaudi'nin albümlerinden seçtiği Postminimalist eserin analizine de yer verilmiştir. Böylelikle sinemada bu akıma yönelik estetik tercihin çift yönlü (besteci tercihi-yönetmen tercihi) olduğu örneklendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: film müzikleri, postminimalizm, Hollywood.

21St Century Skills For Elt Freshmen: Projections And Outcomes

Fidel ÇAKMAK
Alanya Alaadin Keykubat University
fidel.cakmak@alanya.edu.tr
Betül ARAP
Mersin University Educational
betularap@mersin.edu.tr

Projections and endeavors for improving quality in teacher education in the 21st century have been marked as necessary given advances in technology and pedagogy. This present study aimed to prepare first-year ELT students for language teaching contexts where there have been some social and pedagogical changes. Familiarity with the 21 century educational environment should result in a deeper perspective of their school experience as pre-service senior students and provide a more informed foundation for their actual teaching after graduation. Relevant literature was reviewed along with in depth analysis of 21st century teaching skills. Having been asked for permission and willingness to be included as a part of the study, 84 freshmen, who studies in ELT Program in Alanya Alaadin Keykubat University, worked on randomly selected cases in groups, analyzing conflicts in assigned case studies of English language teaching, considering contextual diversity and finding resolutions for each case. Participants were then asked to write a report on their personal approach to resolving the conflict. 12 of the participants were also interviewed in a semi-structured format. Researchers analyzed, coded and refined the data gleaned from classroom observations of group work, the students' self-reports and the semistructured interviews. The main 21 century skills derived from data set observed were adaptability, empathy, and sustainable cooperation with other stakeholders such as guidance counselors, other teachers on duty, and families. The present study concludes how EFL freshmen envision actualizing their teaching ideals during their teaching practice and how this would be related to 21st century teaching skills. This research is expected to contribute to existing studies in the literature, highlighting the projection of teaching skills in the 21st century, especially, adaptability in a diverse context. It concludes with a refined set of skills noted to improve the efficiency and projections of 21st century teacher education.

Keywords: 21st century teacher education, teaching skills in the 21st century, diversity, adaptability, ELT freshmen

48-60 Aylık Çocukların Dil Gelişimi Kazanımlarında Sözlü Müziklerin Kullanımı

Gökay YILDIZ
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
gokay@mehmetakif.edu.tr

Dil, çocukların sosyal bir birey olmalarını sağlayan, kendilerini kontrol ve takip ettirebilen, düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını yavaş yavaş öğretebilen ve kendilerine güvenmelerini sağlayan bir olgudur. Dil gelişimi, düşünme, bellek, muhakeme, problem çözme ve planlama gibi bir dizi bilişsel süreçleri de içinde barındırmaktadır. Çocukların dil becerilerinin gelişimine uygun, seslerini kullanabilecekleri ve işitsel materyallerle zenginleştirilmiş bir ortamın yaratılması bakımından müzik etkinlikleri ve sözlü müzik ürünleri dikkat çekmektedir. Çocuklar, başkalarının dilini anlamak, kelimeleri telaffuz etmek, sözcük dağarcığı inşa etmek ve sözcükleri cümle içine yerleştirerek doğru bir şekilde kullanabilmek gibi dil gelişim sürecinin birtakım temel yeterliklerini sözlü müzik ürünleri olan ninni, tekerleme, sayışma ve çocuk şarkıları ile önemli ölçüde geliştirirler. Müzik etkinliklerinde kullanılacak olan sözlü müzik ürünlerinden ninni, tekerleme, sayışma ve çocuk şarkıları Türkçenin temel kurallarını içinde taşıması, sade bir dille ve sesin müziğe dayanan ezgili yapısı ile söylenmesi nedeniyle çocukların dil yeterliklerinin gelişiminde önemli bir araç olarak ortaya çıkar. Buradan hareketle bu çalışmada 48-60 aylık çocukların dil gelişimi kazanımlarında sözlü müziklerin nasıl ve ne şekilde kullanılması gerektiği ele alınmıştır. Araştırma betimsel bir çalışma olup, veriler doküman analizi ve betimsel içerik analizi yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yoluyla çözümlenmiş, 48-60 aylık çocukların dil gelişimi kazanım ve göstergeleri ile sözlü müzikler arasındaki tema ve örüntüler kurulmuş, böylece ninni, tekerleme, sayışma ve çocuk şarkılarının hangi kazanımları gerçekleştirmede işlevsel olabileceği saptanmaya çalışılmıştır. Bu araştırmanın, sonuçları bakımından, çocukların dil gelişimleri konusunda okul öncesi öğretmen adayları ile okul öncesi öğretmenlerine farklı bir yol, yöntem ve bakış açısı kazandırması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi eğitim, dil gelişimi, müzik etkinliği, ninni, tekerleme

5. Sınıf Öğrencilerinin Matematiksel Bir Hikâye İçerisinde Cebirsel Düşünme Düzeylerinin İncelenmesi

Esra Akarsu YAKAR
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
es.akarsu@gmail.com
Süha YILMAZ
Dokuz Eylül Üniversitesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
suha.yilmaz@deu.edu.tr

Bu çalışma ile 5. sınıf öğrencilerinin cebir alanında tasarlanan bir hikâye içerisinde cebirsel düşünme düzeylerini incelemek amaçlanmıştır. Öğretim programı çerçevesi açısından cebir öğrenme alanında sembolik ifadeye geçiş ilk olarak 6. sınıfta yer almaktadır. Dolayısıyla 5. sınıf öğrencilerinin cebire yönelik ön bilgilerini ortaya çıkarma düşüncesi araştırmanın temelini oluşturmaktadır. Öğrencilerin cebirsel düşünmeleri Altun (2005) tarafından geliştirilen cebirsel düşünme düzeyleri çerçevesi açısından incelenmiştir. Araştırmada durum çalışması nitel araştırma deseni olarak belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcıları 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Türkiye' nin batı bölgesinde öğrenim gören 5. sınıf öğrencilerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesi ile seçilmiş 32 öğrenciden oluşturmaktadır. Araştırma sürecinde araştırmacılar tarafından cebir öğrenme alanına ait bir hikaye tasarlanmış ve öğrencilere bu hikaye içerisinde 8 adet açık uçlu soru yöneltilmiştir. Hikâye hazırlanma sürecinde iki öğretim üyesi ve uzman iki matematik öğretmenin görüşleri alınmıştır. Araştırmanın nitel bulguları betimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerden başarı düzeyi yüksek üç öğrencinin sembolik düşünme becerisini gösterdiği görülmüştür. Öğrencilerin hikaye içerisinde verilen gerçek yaşam durumlarını ilk sözel olarak ifade ettikleri belirlenmiştir. Matematik başarı düzeyi orta ve yüksek düzeyde olan öğrencilerin gerçek yaşam durumu içerisinde yer alan sembolik ifadeleri genellikle doğru olarak yorumladıkları görülmüştür. Matematik başarı düzeyi düşük olan öğrencilerin ise gerçek yaşam durumlarını açıklarken ve sembolik ifadeleri oluştururken zorlandığı belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: cebir öğrenme alanı, cebirsel düşünme, matematiksel hikâye.

7. Sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabında Yer Alan Saf Madde ve Karışımlar Ünitesinin Fen Okur Yazarlığının Çeşitli Boyutları Açısından İncelenmesi

Özge Aydın ŞENGÜL
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
ozge.aydin@dpu.edu.tr
Ayşegül BABİR
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
aysegulbabir17@gmail.com

Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının temel amacı bütün bireylerin fen okur-yazarı olarak yetiştirilmesidir. Fen okur-yazarlığı öğrencilerin sadece bilgiye değil, bunun yanında bilimsel becerilere, fene ilişkin tutum ve değerlere de sahip olmasının önemini vurgulayan bir kavramdır. Ders kitapları, süreç içerisinde öğretim programlarındaki konulara ilişkin bilgi ve becerilerin düzenli bir biçimde yer aldığı önemli ve temel araçların başında gelmektedir. Bu doğrultuda fen ders kitaplarında fen okur-yazarlığının boyutlarına yer verilmesinin öğrencilerin öğrenmeleri açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Buradan hareketle, yapılan araştırmada, ülkemizde 2018-2019 eğitim-öğretim yılında okutulmakta olan yedinci sınıf Fen Bilimleri ders kitabında yer alan "Saf Madde ve Karışımlar" ünitesinin fen okuryazarlığının çeşitli boyutları açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmış, araştırmacılar tarafından belirli temalara uygun olarak doküman analizi formu hazırlanmıştır. Buna göre belirlenen ünite; öğretim programının fen okur-yazarı bireyler yetiştirme amacı doğrultusunda fen kavramları, bilimsel süreç becerileri, yaşam becerileri, mühendislik ve tasarım becerileri, fen bilimlerinin doğası, fene ilişkin tutum ve değerler boyutları açılarından değerlendirilerek incelenmiştir. Veri analizi sürecinde ders kitabında yer alan ünite, belirtilen bu altı tema doğrultusunda analiz edilerek tablolaştırılmış ve örnek ifadelerle desteklenmiştir. Araştırmanın sonucunda, ders kitabında ünite kapsamında belirtilen kavramların öğretim programı ile uyumlu olduğu; bilimsel süreç becerilerinden hipotez kurma ve test etme becerisine yer verilmediği, yaşam becerilerinden ise analitik düşünme becerisinin örtük olarak kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca, mühendislik-tasarım becerileri kapsamında en fazla ürün oluşturma becerisine yer verildiği belirtilebilir. Genel olarak değerlendirildiğinde bu ünitenin öğrencilerin fene ilişkin olumlu tutum ve değerler kazanmalarına katkı sağladığı söylenebilir.

Anahtar Sözcükkler: Fen bilimleri dersi öğretim programı, fen bilimleri ders kitabı, fen okur-yazarlığı.

7. Sınıf Maddenin Sınıflandırılması Konusunun Transpozisyon Didaktik Teorisi Doğrultusunda Bilimsel Bilgi'den Okutulacak Bilgi'ye Olan Dönüşümünün İncelenmesi

Gamze Dolu
Balıkesir Üniversitesi
agamze@balikesir.edu.tr
Nilay Korkmaz
Milli Eğitim Bakanlığı
tnkorkmaz10@gmail.com
Bülent Pekdağ
Balıkesir Üniversitesi
pekdag@balikesir.edu.tr

Transpozisyon didaktik süreci, "Bilimsel Bilgi", "Okutulacak Bilgi", "Okutulan Bilgi" ve "Özümlenen bilgi" olarak dört bilgi türünü ve bilgi türleri arasındaki dönüşümleri içermektedir. Bilimsel araştırmalar sonucu elde edilen, bilimsel çevreler tarafından kabul gören ve yayınlanan bilgiler "Bilimsel Bilgileri" oluşturur. İkinci bilgi ise okutulacak bilgidir. Chevallard (1991), "Okutulacak Bilgiden" bahsederken referans olarak öğretim programlarından ve öğretmen yardımcı kitaplarından bahsetmektedir. Buradan yola çıkılarak çalışmada; ortaokul 7. sınıf Maddenin Sınıflandırılması konusunun transpozisyon didaktik teorisi doğrultusunda Bilimsel Bilgi'den Okutulacak Bilgi'ye olan dönüşümünün incelenmesi amaçlanmıştır. Bilimsel bilgi kaynakları olarak Petrucci, Herring, Madura ve Bissonnette'nin "Genel Kimya İlkeler ve Modern Uygulamalar Cilt 1" ve Editör: Hüseyin Bağ'ın "Genel Kimya 1" kitapları incelenmiştir. Okutulacak bilgi kaynağı olarak Talim ve Terbiye Kurulunun 30/11/2015 tarih, 92 sayılı kararıyla 2016/2017 öğretim yılından itibaren beş yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiş Gülçin Gündüz tarafından hazırlanmış "Ortaokul 7. sınıf Fen Bilimleri Ders Kitabı" incelenmiştir. "Bilimsel Bilgi"den "Okutulacak Bilgi"ye olan dönüşümü görebilmek adına, kaynak olarak seçilen kitaplardan "Maddenin Sınıflandırılması" konusu seçilerek konuya ait alt başlıklar çıkartılmıştır. Çıkarılan konu başlıkları tablolaştırılarak, bilimsel bilgiyle okutulacak bilgi arasındaki tanspozisyonun dönüşüm oranı hesaplanmıştır. Bilimsel bilgide belirlenen konulardan okutulacak bilgi kaynağında yer alan konular sayılmış ve % olarak ifade edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, ders kitabında yer alan okutulacak bilgilerin % 64,71'inin bilimsel bilgi ile örtüştüğü bulunmuştur. Bulunan bu oran, maddenin sınıflandırılması konusundaki bilimsel bilgilerin büyük bir kısmının temel eğitim seviyelerine kadar nüfus ettiğini göstermektedir. Bu çalışmayla bilginin dönüşüm aşamalarının incelenmesinin, öğretim sürecinin doğru ve düzgün planlanması adına önemli bir kaynak olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Transpozisyon, Didaktik, Maddenin Sınıflandırılması

7. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Örnek Bir Fetemm Aktivitesi: Hücre ve Bölünmeler Ünitesi

Sinan ESLEK
Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
sinaneslek35@gmail.com
Recep AKYEL
Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
akyelrecep@hotmail.com
Betül ERÇELİK
Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
betulercelik.1@gmail.com

Bu çalışmanın amacı ortaokul Fen Bilimleri Öğretim Programı'nda yer alan 7. sınıf "Hücre ve Bölünmeler" ünitesine yönelik geliştirilen örnek bir FeTeMM aktivitesinin uygulama basamakları ve öğrencilerin etkinlik sürecinde uygulamış oldukları ürünleri ve modelleri sunmaktır. Bu çalışma, 2018- 2019 eğitim-öğretim yılının birinci döneminde Ege bölgesinde yer alan bir özel okulda 7. sınıfta öğrenim görmekte olan 49 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler, öğretmenlerinin rehberliğinde 4-5 kişilik gruplara ayrılarak çalışmalarını gerçekleştirmişlerdir. Çalışmanın başlangıç bölümünde öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyeleri dikkate alınarak 7. sınıf Fen Bilimleri Öğretim Programında yer alan kazanımlar dikkate alınarak bir FeTeMM aktivitesi tasarım süreci, sonraki süreçte ise FeTeMM alanlarının diğer disiplinleri olan Matematik, Mühendislik ve Teknoloji kazanımları eşliğinde hazırlık süreci gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya başlamadan önce öğrencilere mayoz ve mitoz evrelerinde kullanacakları modeller tasarlanmış ve uzman görüşüne sunulmuştur. Geliştirilen modeller gruplara etkinlik sırasına uygun olarak verilmiştir. Kromozom, iğ iplikleri ve sentrozomu temsilen gruplara bazı malzemeler verilmiştir. Belirli bir zaman içerisinde öğrencilerin uygun yerlere bu malzemeleri yerleştirmesi ve modelin üzerindeki karekodu okutarak doğru sonuçlara ulaşması beklenmiştir. Öğrenciler ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşme sonrasında özellikle biyoloji konularında öğrenciler tarafından zihinde yapılandırılması ve hatırlanması zor olan bu konuda öğrencilerde konunun daha kalıcı hale geldiği gözlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: FeTeMM, Hücre ve Bölünmeler, 7.sınıf.

8. Sınıf Öğrencilerinin Geometrik Cisimlerin Alanları ve Hacimleri Arasındaki İlişkiye Dair Algıları

İlhan OKUYUCU
Orgeneral Halil Sözer Ortaokulu
ilhan_okuyucu@hotmail.com
Aytaç KURTULUŞ
Osmangazi Üniversitesi
aytackurtulus@gmail.com

Bu çalışmanın amacı ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin geometrik cisimlerin yüzey alanları, hacimleri ve bu iki olgu arasındaki ilişkilerle ilgili sahip oldukları bilgi seviyelerini, işlem becerilerini ve yüzey alanı ile hacmin karşılaştırılmasındaki algılarını tespit etmek ve var olan durumu ortaya koymaktır. Çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Eskişehir ilinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ortaokulun 8.sınıf seviyesinde öğrenimine devam eden ve amaçlı örneklem yöntemiyle seçilmiş üç öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışmada 6 sorudan oluşan bir test, her öğrenciye ayrı ayrı yarı yapılandırılmış klinik görüşme şeklinde uygulanmış, elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularına göre, öğrenciler belli sayıda birim küpü organize ederek yeni prizmalar oluşturmakta zorluk çekmemişler ancak birim küplerle oluşturulan farklı cisimlerin yüzey alanlarındaki değişimi belirlemede zorlandıkları söylenebilir. Diğer yandan yüzey alanı hesaplarken açınımı verilen prizmaların yüzey alanlarını kolaylıkla hesaplayabildikleri halde kapalı olarak verilen prizmaların yüzey alanlarını hesaplamada zorlanmışlardır. Prizmaların hacimlerini hacim formülünü kullanarak bulabilmişlerdir. Yüzey alanı ve hacim ilişkisini göstermeye yönelik soruları cevaplarken ilişkileri belirlemede gerek sözel olarak gerekse işleme dayalı biçimde ifade ederken zorlanmışlar ve hata yapmışlardır. Bununla birlikte öğrencilerin yüzey alanı ve hacim arasındaki ilişkileri belirleme çabası içinde olması öğretim ortamlarına ilişkilerin keşfettirilmesine yönelik yapılacak etkinlik çalışmalarının öğrenci başarısını arttırmada önemli rol üstleneceği söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: geometrik cisim, yüzey alanı, hacim.

8.sınıf Öğrencilerinin Geometrik Cisimlerin Açık ve Kapalı Görünümlerini Çizme ve İnşa Etme Becerilerinin İncelenmesi

Burcu KAPLAN
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
brckaplan2@gmail.com
Aytaç KURTULUŞ
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
aytackurtulus@gmail.com

Bu araştırmanın amacı 8.sınıf öğrencilerinin geometrik cisimlerin açık ve kapalı görünümlerini çizme ve inşa etme becerilerinin incelenmesi ve yorumlanmasıdır. Araştırma nitel bir durum tespit çalışmasıdır. Araştırma Afyonkarahisar ili Emirdağ ilçesinde taşıma merkezli bir devlet okulunda öğrenim gören gönüllü 3 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu öğrenciler akademik başarı düzeylerine göre düşük, orta ve yüksek seviyede olacak şekilde seçilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak ilköğretim matematik dersi öğretim programında belirlenen geometrik şekillerin açık ve kapalı görünümlerini kapsayan 20 soruluk çoktan seçmeli test uygulanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerin her biri ile testi çözerken video çekimi yapılmış, her öğrenci ayrı ayrı incelenmiş ve öğrencilerin verdikleri cevaplara ve düşünme yollarına göre Van Hiele düşünme düzeylerinden hangi düzeyde olduklarının tespiti ele alınmıştır. Bulguların tespitinde ise her sorunun Van Hiele düşünme düzeylerinden hangi düzeye denk geldiği belirlenmiş ve 3 öğrencinin verdiği cevaplar ile geometrik düşünme düzeyleri ilişkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin geometrik cisimlerin özellikleri sorulduğunda ezbere bir şekilde tüm özellikleri sıraladıkları görülürken cisimlerin açınımları verildiğinde cisimlerin özellikleri hakkında aynı performansı gösteremedikleri gözlenmiştir. Akademik başarı seviyesi düşük ve orta seviyede olan öğrencinin geometrik düşünme düzeyleri arasında büyük bir fark gözlenmemiş, bu iki öğrencinin görsel ve betimsel düzeyi tamamladıkları basit çıkarım düzeyinin başlarında oldukları görülürken, akademik başarısı yüksek olan öğrencinin görsel, betimsel düzeyi tamamlamış ve basit çıkarım düzeyinin sonlarında olduğu görülmüştür. 8. Sınıfta öğrencilerin, üç boyutlu geometrik şekillerin özelikleri kadar bu özelikleri şekillerin iki boyutlu yüzey açılımlarında anlamlandırabilmeleri için öğretim ortamlarında somut materyal kullanılarak cisim ile yüzey açılımlarını ilişkilendirebilmeleri sağlanabilir.

Anahtar Sözcükler: Geometrik düşünme düzeyleri, geometrik cisimler, geometrik cisimlerin görünümleri.

9. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi

Ali İLHAN
Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
alilhan@artvin.edu.tr
Ali Ekber GÜLERSOY
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
gulersoy74@gmail.com

Çalışmanın amacı, 9. Sınıf Coğrafya Dersi Öğretim Programı (2018) kazanımlarının yenilenmiş Bloom taksonomisine göre ünitelere dağılışını-seviyesini ortaya çıkarmaktır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında söz konusu programda yer alan 22 kazanım incelenmiştir. Araştırmanın güvenirlilik katsayısı .72'dir. Analiz bulgularına göre doğal sistemler ünitesi kazanımlarının 9'u olgusal; beşeri sistemler ünitesi kazanımlarının 4'ü kavramsal bilgiye yöneliktir. Küresel ortam ünitesinde yer alan 3 kazanımdan 2'si kavramsal bilgi düzeyindedir. Çevre ve toplum ünitesinde yer alan 2 kazanım olgusal ve kavramsal bilgiden oluşmaktadır. Programda yer alan kazanımların %46'sı olgusal bilgi (10 kazanım), %46'sı kavramsal bilgi (10 kazanım), %8'i işlemsel bilgiden (2 kazanım) oluşmaktadır. Görüldüğü gibi programda üst bilişsel bilgi basamağında kazanıma yer verilmemiştir. Bilişsel süreç boyutunda kazanımlar anlama düzeyinde yoğunlaşmaktadır. Kazanımların %64'ü anlama (14 kazanım), %18'i (4 kazanım) değerlendirme, %14'ü (3 kazanım) çözümleme, %4'ü (1 kazanım) ise uygulama düzeyindedir. Programda yaratma düzeyinde kazanımlara yer verilmemiştir. Doğal sistemler ünitesinde yer alan 13 kazanımdan 9'u anlama; beşeri sistemler ünitesinde yer alan 4 kazanımın 2'si anlama, 2'si ise çözümleme seviyesindedir. Küresel ortam ve bölgeler ünitesinde, anlama düzeyinde 2, değerlendirme düzeyinde 1 kazanım vardır. Çevre ve toplum ünitesi kazanımlarının 1'i anlama ve 1'i de değerlendirme seviyesindedir. Sonuç olarak kazanımların homojen bir dağılış göstermediği, üst seviye bilgi ve bilişsel süreç boyutları ile ilgili kazanımların yetersiz olduğu görülmektedir. Programda, öğrencilerin daha fazla zihinsel faaliyetlerde bulunmasını sağlayıcı üst düzey bilgi ve bilişsel süreç basamaklarına yer verilmelidir. Öğretmenlere kendilerini yetiştirmelerine imkân veren hizmet içi eğitimleri sunulmalı ve onlara kılavuzluk edecek bir kitapçık hazırlanmalıdır. Araştırmamızın daha sonra yapılacak çalışmalara katkı sunması umulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Coğrafya dersi öğretim programı, 9. sınıf, kazanım, yenilenmiş Bloom taksonomisi, ünite

A Study On The Challenges Faced By Teachers During Teaching With Developmental Disable Students At Primary Level İn Lahore

Zikra FAİZ
University of Management and Technology
zikra.faiz18@gmail.com
Zaheer ASGHAR
University of Management and Technology
zaheer.asghar@umt.edu.pk
Nisar ABİD
University of the Punjab
nisar_abid88@hotmail.com

This study aims to examine the challenges faced by teachers during teaching to those students who are intellectually disable, suffering from Autism Spectrum Disorder, Learning Disability, and ADHD at primary level. Descriptive research design of quantitative approach was adopted to conduct this study; a cross-sectional survey method was used to collect data. The sample was comprised of 258 (43 male and 215 female) teachers who teach at special education institutes of Lahore district selected through proportionate stratified random sampling technique. Self-developed questionnaire was used which was comprised of 22 closed ended items. Collected data were analyzed through descriptive and inferential statistical techniques by using Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 21. Results shows that teachers faced problems during group activities, to handle bad behavior and different disabilities of students. It is concluded that there was significant difference between male and female teachers perceptions about challenges faced during teaching with developmental disable students. Furthermore, there was significant difference in the perceptions of teachers regarding challenges faced during teaching to students with developmental disabilities in term of teachers' age and area of specialization. It is recommended that developmentally disable student require extra attention so that, teacher should be trained through pre-service and in-service training to teach developmentally disable students.

Keywords: Intellectual Disability, Autism Spectrum Disorder, ADHD, Learning Disability, enrolled primary teachers

Academic Resilience And Goal-Orientation İn High And Low Achieving Medical Students

Syeda Fatima HASNAİN
Institute of Applied Psychology, Punjab University, Lahore, Pakistan
sfhasnain9@gmail.com
Hafsa DAWOOD
Institute of Applied Psychology Punjab University, Lahore, Pakistan
sfhasnain9@gmail.com
Prof. Dr. Farah MALİK
Institute of Applied Psychology, Punjab University, Lahore, Pakistan
drfarahmalik@gmail.com

The present research aimed to investigate academic resilience and goal orientation in high and low achieving medical students. It was hypothesized that there was likely to be relationship in academic resilience and goal orientation in high and low achieving medical students, and academic resilience would predict achievement goalorientation, academic resilience and goal-orientation would be likely to differ in high and low achieving medical students. Crossectional research design was used and the sample was comprised of (N=150) students from Medical colleges, Lahore, Pakistan. For assessment Urdu versions of Academic Resilience Questionnaire (Martin & Marsh, 2006), Achievement Goal Questionnaire (Elliot & Murayama, 2008) were used. Results of Pearson product moment correlation revealed that academic resilience had no significant relationship with achievement goal orientation in high achievers. However, it had significant positive correlation with achievement goal-orientation in low achievers. The results of multiple linear regression analyses for high achieving medical students indicated that academic resilience was a significant positive predictor of mastery-avoidance approach only. For low achieving medical students academic resilience was a significant positive predictor of mastery avoidance approach and performance approach goals. Moreover, there were no significant differences for academic resilience between high and low achieving Medical students, but high achievers were more goal oriented as compared to low achievers. Gender differences revealed that academic resilience was higher in males as compared to females.

Keywords: Academic resilience, Achievement Goal-orientation.

Acadêmie Julian ve Cumhuriyet Döneminde Acadêmie Julian'a Gönderilen Ressamlar

Salih GEZEN
Bursa Uludağ Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü
sanattarihi.56@gmail.com
Berna Coşkun ONAN
Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı
onanberna@uludag.edu.tr
Fatma KABAK
Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
fatmakabak07@icloud.com

Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte çağdaşlaşma programı kapsamında kimi devlet desteği ile kimisi kendi olanaklarıyla pek çok sanatçı yurt dışına yollanmıştır. Bu sanatçılar aldıkları eğitim ile çağdaşlaşma idealine kaynaklık edecektir. Sanatçıların eğitim için tercih ettiği okullardan birisi Fransa'daki Académie Julian'dır. Académie Julian Fransa'nın ilk özel akademisidir ve giriş için özel şartlar aranmaz. Cumhuriyet coşkusunu taşıyan bu sanatçılar yurt dışından döndüklerinde, orada edindikleri bilgileri Türkiye'deki sanatçılara ve öğrencilere aktarmışlardır. Bu çalışmada Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte Fransa'ya Julian akademisine gönderilen sanatçıların hayatları, sanatsal tarzları ve resim sanatının gelişimi için yaptıkları anlatılmıştır. Yurt dışına eğitim amaçlı giden sanatçılarımızın en çok tercih ettikleri ülke Fransa olmuştur. Fransa'ya giden sanatçılarımızın tercih ettiği okullardan birisi Julian Akademi'sidir. Cumhuriyet döneminde de Julian Akademisi'ne öğrenci gönderilmiştir. Burada eğitim alan sanatçılarımız Kübizm, Fovizm, Ekspresyonizm gibi çağdaş akımları benimseyip Atatürk'ün çağdaşlaşma politikasına uygun olarak yurda taşımışlardır. Cumhuriyet döneminde Julian Akademisi'ne gönderilen sanatçılar; Hasan Vecih Bereketoğlu, Nurullah Berk, Ali (Münib) Karsan, Ali Hasan (Halil) ,Sözel, Ratip Aşir Acudoğlu, Mahmut Cuda, Şeref (Kamil) Akdik, Cevat (Hamit) Dereli, Muhittin Sebati, Refik Epikman, Seyfeddin (Hüsni) Toray, Fahreddin Arkunlar, Ali Münib Karsan, Halil (İbrahim) Dikmen, Hamit Görele ve Abidin (Abit) Elderoğlu'dur. Bu çalışma da Fransa'nın ilk özel sanat akademisi olan Julian Akademisi tanıtılmış, aynı zamanda bu okula gönderilen sanatçıların eserleri de analiz edilerek anlatılmıştır. Julian Akademisi ve bu akademiden eğitim alan sanatçılarımızın aldıkları eğitime ilişkin araştırmalar ülkemizde kısıtlıdır. Bu araştırmada betimsel yöntem ve tarama modeli amaca en uygun yöntem olarak görülmüştür. Julian akademisinin kuruluşu, işleyiş biçimi, sanat eğitimi yöntemi, akademide eğitim veren hocalar, ve akademiye giden Türk öğrenciler konu çerçevesinde irdelenmiştir. Çalışmamızın amacı Cumhuriyet döneminde Julian Akademisi'ne gidip eğitim alan sanatçılar, sanatçıların aldığı eğitim ve bu aldıkları eğitimi Türk sanatına yansıtmalarıdır. Araştırmamız Cumhuriyet döneminde Julian Akademisi'ne gönderilen Hasan Vecih Bereketoğlu, Şeref Akdik, Refik Epikman, Cevat Dereli, Muhittin Sebati ile sınırlandırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Académie, Julian, sanatçılar, modern ve izlenim.

Academia Sitesinin Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi

Yılmaz AKCAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
akcan.1994@gmail.com
Şemseddin GÜNDÜZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
sgunduz@konya.edu.tr

Araştırmacıların bilgiye kolay ulaşabilmesi için akademik paylaşım sitelerinin tasarımı ve arama motoru kullanıcılara kolaylık sağlamalı ve aradıkları bilgileri hızlı bir şekilde karşılarına çıkarmalıdır. Academia sitesi her gün dünyanın her yerinden binlerce kişinin ziyaret ettiği bir akademik bilgi paylaşım sitesidir. Bu siteye akademisyen ve öğrencilerin tüm bilim dalları ile ilgili çalışmalarını gönüllülük esasıyla paylaştığı ve kolay erişim sağlayabildiği bir site olma özelliği bakımından geniş çaplı bir bilgi paylaşım sitesidir. Ayrıca araştırma yapmak istediğiniz konu hakkındaki çalışmalara ulaşabildiğiniz gibi gerekli durumlarda site üzerinden veri sahibi ile de iletişime geçebilmeniz mümkündür. Bu çalışmada Academia sitesinin kullanılabilirliği incelenmiştir. Araştırma 2018-2019 güz dönemi Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde görev yapan akademik personel ve yüksek lisans öğrencileri üzerinde görüşme yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Araştırmaya 6 akademik personel ve 6 yüksek lisans öğrencisi katılmıştır. Bu çalışmada kullanıcılara Temel olarak belirlenmiş 5 görevi tamamlamaları istenmiştir. Katılımcılar bu görevleri yerine getirirken araştırmacılar tarafından izlenmiştir görevi başarı ile yapıp yapmadığı gözlemlenmeye çalışılmıştır. Katılımcıların tamamının site içerisinde bilimsel çalışmaları bulma görevini başarı ile yaptıkları gözlemlenmiştir. Araştırmaya katılan orta yaş ve üstü bireylerin yer imi özelliğini kullanmakta zorluk yaşadığı görülmüştür. Yaşanılan bu zorluğun yer iminin mevcut konumundan kaynaklandığı belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: kullanılabilirlik, academia sitesi

Açık Sorgulamaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının 7. Sınıf Öğrencilerinin Gaz Basıncı ile İlgili Akademik Başarına Etkisi

Ayberk Bostan SARIOĞLAN
Balıkesir Üniversitesi
abostan@balikesir.edu.tr
Yüksel CAN
Ülkü Ortaokulu Akhisar/Manisa
ykslcan@hotmail.com

Günümüz dünyasında bilimin ve teknolojinin her geçen gün geliştiğini ve yeni bilgiler ürettiğini biliyoruz. Bilim ve teknolojideki bu hızlı gelişmeye, bireylerin ayak uydurması toplumların gelişmişlik düzeyini arttırmada büyük önem arz etmektedir. Dünyada önem kazanan fen eğitimindeki gelişmeler, ülkemizde de öncelikli yerini almış, etkili bir fen öğrenme ve öğretimi için çalışmalar başlatılmış ve fen programları uygulamaya girmiştir. Bu bağlamda 2013 yılında hazırlanan Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programının vizyonu, tüm öğrencileri fen okuryazarı bireyler olarak yetiştirmek olarak tanımlanmış ve sorgulamaya dayalı öğrenme temel alınmıştır (MEB, 2013). Özellikle sadece bilginin aktarıldığı süreçlerden ziyade, öğrencilerin bir bilim insanı gibi çalışmasını öngören, öğrencileri kendi öğrenmelerinden sorumlu tutmasını sağlayan sorgulama kavramının öğrenme üzerindeki güçlü etkisini de dikkate alınarak bu konuda bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada sorgulamaya dayalı öğrenme ortamlarında açık sorgulama temelinde etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Özellikle öğrencilerin, akademik başarılarının nasıl geliştirilebileceği incelenmiştir. Araştırma örneklemi, Manisa ili Akhisar ilçesinde bulunan bir devlet ortaokulunda, 7. sınıfta 2 şubede öğrenim gören toplam 60 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmada, öğrencilerin akademik başarılarındaki gelişimlerini tespit etmek için araştırmacı tarafından hazırlanan Kavramsal Anlama Testinde yer alan gaz basıncı ile ilgili iki soru kullanılmıştır. Soruların analizinde "bilimsel olarak kabul edilen yanıt", "bilimsel olarak kabul edilemez yanıt", "kodlanamaz" ve "cevap yok" kategorileri kullanılmış ve öğrenci cevaplarının kategorilerde yer alma frekansı hesaplanmıştır. Çalışmanın bulgularına göre; öğretim sonrası her iki grupta da yer alan öğencilerin bilimsel cevap verme oranlarının arttığı görülmektedir. Açık sorgulamaya dayalı öğrenme ortamında öğrenim gören deney grubundaki öğrencilerin öğretim sonrası bilimsel cevap verme oranının ders kitabındaki deney ve etkinliklerin kullanıldığı fen bilimleri öğretim programının uygulandığı öğrenme ortamında öğrenim gören kontrol grubundaki öğrencilere göre daha yüksek oranda olduğu belirlenmiştir. Deney grubundaki öğrencilerde karşılaşılan alternatif kavramlarda öğretim sonrası daha yüksek bir oranda azalma gerçekleşmiştir. Araştırmadan elde edilen bulguların yorumlanması sonucunda açık sorgulamaya dayalı öğrenme ortamında gerçekleştirilen uygulamaların Fen Bilimleri derslerinde kullanılmasının öğrencilerin akademik başarıları konusunda yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: sorgulamaya dayalı öğrenme, gaz basıncı, akademik başarı, ortaokul öğrencileri

Aile İklimi ve Güven; Kişiler Arası İlişkiler Açısından Bir İncelenme

Fahri SEZER
Balıkesir Üniversitesi
fahrisezer23@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, üniversitede eğitim gören bireylerin ailelerindeki otorite, ilişkisellik ve bilişsel durumlarının onların diğerleri ile kurdukları ilişkilerdeki güven düzeyini farklılaştırıp farklılaştırmadığını belirlemektir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini, Türkiye'nin farklı illerindeki üniversitelerde öğrenim gören 130'u kadın, 72'si erkek olmak üzere toplam 202 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem, kolaylı örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Veriler Aile İklimi Ölçeği ve İlişkilerde Güven Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizi sonucunda aile iklimi ve ilişkilerde güven arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur. Cinsiyet değişkeni açısından aile iklimi ve ilişkilerde güven düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Aile iklimi ve ilişkilerde güven durumunun, algılanan anne-baba tutumu değişkeni açısından anlamlı bir farklılaştığı, fakat algılanan sosyo-ekonomik durum değişkeni açısından aile iklimi ve ilişkilerde güven durumunun farklılaşmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Aile İklimi, İlişkilerde Güven, Anne-Baba Tutumu

Akademik Kaytarma Üzerine Fenomenolojik Bir Araştırma

Ezgi ÇETİN
Dokuz Eylül Üniversitesi
ezgi.meric@gmail.com
Yavuz ÇETİN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
yavuz.cetin@yandex.com
Yaşar YAVUZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
yasar.yavuz@deu.edu.tr

Toplumsal, kültürel, sportif, ekonomik kısaca hayatın hemen her alanında gerçekleştirilen işlerin pek çoğu grup sinerjisi ve topluluk bilinciyle başarılabilmekte, grup görevlerinin büyük bir çoğunluğu da üyelerin bireysel katkılarının toplamı ile ortaya çıkmaktadır. Ekip çalışmalarının başarılı olmasını engelleyen önemli etmenlerden birisi sosyal kaytarma kavramıdır. Ekiple yapılan çalışmalarda kişinin beklentinin altında çaba göstermesi, performansını azaltması şeklinde tanımlanabilen sosyal kaytarma olgusu grup çalışmalarında performans ve motivasyon kaybına yol açabilir (Kılıçarslan, 2018). İşbirliği ve ekip çalışmalarının yürütüldüğü sosyal örgütlerden biri de okullardır. Okul öncesinden yükseköğretime her eğitim kurumunda sosyal kaytarmanın akademik çalışmalara ve eğitsel faaliyetlere yansıması akademik kaytarma şeklinde nitelendirilebilir. Bu noktadan hareketle, bu araştırmanın amacı öğretim görevlilerinin akademik kaytarma eğilimlerini belirlemek, akademik kaytarmaya neden olan faktörleri ortaya koymak ve akademik kaytarma davranışlarının önlenmesine yönelik çözüm önerilerini açıklamaktır. Araştırmada olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız fenomenlere odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada öğretim görevlilerinin akademik kaytarma olgusuna ilişkin görüşleri ve deneyimlerinin derinlemesine açığa çıkarılması amaçlandığından olgu bilim deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu olarak, Ege Bölgesi'nde bir devlet üniversitesinin Yabancı Diller Yüksekokulu'nda görev yapmakta olan öğretim görevlileri arasından ölçüt ve aykırı (uç) örnekleme yöntemiyle on öğretim görevlisi seçilmiştir. Fenomenolojik araştırmalarda veri toplama süreci genellikle, olguyu tecrübe eden bireylerle gerçekleştirilen görüşmeleri içerir (Creswell, 2013). Bu nedenle bu çalışmada da veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşmeler en az sekiz en çok on beş dakika sürmüştür. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma kapsamında betimsel analizler devam etmektedir. Bu doğrultuda her alt problemin kendisi bir tema oluşturmaktadır. Bu temalar akademik kaytarmanın kavramsal tanımı, akademik kaytarmaya neden olan faktörler ve akademik kaytarmanın engellenmesine yönelik çözüm önerileri şeklinde olup, katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenecek, yorumlanacak ve alan yazın bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Akademik kaytarma, sosyal kaytarma, fenomenoloji

Akış Yaşantısı Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması, Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Aslı UZ BAŞ
Dokuz Eylül Üniversitesi
asliuzbas@gmail.com

Akış yaşantısı, pozitif psikoloji alanının öncü isimlerinden Csíkszentmihalyi tarafından akış teorisi çerçevesinde tanımlanan bir kavramdır. Kavram, bireylerin çevrelerindeki her türlü uyarıcıyı göz ardı etmek suretiyle bir görevin akışına kendilerini tamamen kaptırdıkları bir deneyime işaret etmektedir. Akış yaşantısı, aynı zamanda psikolojik iyioluşun temel bileşenlerinden biri olarak kavramsallaştırılmaktadır. Bu çalışmanın amacı Magyarodi ve arkadaşları (2013) tarafından geliştirilen Akış Yaşantısı Ölçeği'ni Türkçe'ye uyarlayarak, geçerlik ve güvenirliğini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümüne devam eden 284 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaşları 18 ile 29 arasında değişmektedir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Akış Yaşantısı Ölçeği ve PERMA Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach alfa güvenirlik katsayısı ve Pearson momentler çarpımı korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Ölçeğin uyarlama çalışması kapsamında öncelikli olarak ölçeği geliştiren araştırmacılardan gerekli izinler alınmıştır. Ölçek maddeleri araştırmacı tarafından Türkçe'ye çevirilmiş ve her iki dile hakim olan alandan üç öğretim üyesine uzman görüşü almak üzere sunulmuştur. Uzmanlardan gelen geribildirimler sonrasında ölçek maddelerine son hali verilerek ölçeklerin uygulaması gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler üzerinde AMOS 22.0 programı kullanılarak doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizinin ilk uygulanması sonucu veri setinin mevcut ölçek yapısını doğrulamadığı görülmüştür. Programın modifikasyon önerileri doğrultusunda 8 madde ölçekten çıkarılmıştır. Ölçeğin 12 maddelik ve iki boyutlu son şeklinin iyi uyum değerleri verdiği görülmüştür ($\chi 2/sd$ =2.640, GFI=.926, CFI=.961, RMSEA=.076). Ölçeğin faktör yüklerinin .35 ile .91 arasında değiştiği bulunmuştur. Ölçeğin Cronbach alfa katsayıları alt ölçekler ve toplam ölçekler için sırasıyla .93, .83 ve .91 olarak bulunmuştur. Benzer ölçekler kapsamında ölçeğin alt ölçek ve toplam ölçek puanları ile PERMA Ölçeği'nin Hayata Bağlanma ve toplam ölçek puanları arasında hesaplanan korelasyon katsayılarının .48 ile .62 arasında ve pozitif yönde anlamlı olduğu bulunmuştur (p.<001). Sonuç olarak Türkçe'ye uyarlanan Akış Yaşantısı Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Akış yaşantısı, geçerlik, güvenirlik.

Akustik ve Elektronik Enstruman Seslerinin Çoklu Ortam Ses İlkesi Açısından İncelenmesi:Bir Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Örneği

Hüseyin İnan AKBAL
Ege Üniversitesi Fen Bilimleri
huseyininanakbal44@hotmail.com
Hazal AKBAL
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü
hazalakbal@ohu.edu.tr
Mukaddes ERDEM
Hacettepe Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
erdemm@hacettepe.edu.tr

Bu çalışma, Mayer'in çoklu ortam tasarım ilkelerinden ses ilkesini, video tabanlı çevrimiçi derslerdeki öğrenme performansı üzerinden sınamak üzere gerçekleştirilmiştir. Ses ilkesi, öğrenme açısından, sözlü anlatılarda insan sesinin makine sesinden daha etkili olduğunu ifade etmektedir. "Öğrenen kişinin, kendisine hitap edecek seslerin insan sesi olması öğrenmesini kolaylaştırırken; makine sesi kullanılırsa öğrenmeler biraz daha zorlaşır." Bu çalışma bu ilkenin geçerliliğini deneysel olarak test etmek amacı taşımaktadır. İç ve dış geçerliği en yüksek model olması nedeniyle tercih edilen Solomon 4 grup modeli ile desenlenen deney sürecinin sembolik gösterimi ve sınanacak yapılar aşağıda verilmiştir.

G1 R Ö1 X Ö2

Doğal insan sesi ile anlatı

Akustik sesle destek

G2 R X Ö 2

Doğal insan sesi ile anlatı

Akustik sesle destek

G3 R Ö1 X Ö2

Mekanik sesle anlatı

Elektronik sesle destek

G4 R X Ö2

Mekanik sesle anlatı

Elektronik sesle destek

Araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu'nda öğrenim gören 60 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler gruplara, her grupta 15 öğrenci olacak biçimde, seçkisiz yolla atanmıştır. Çalışmada literatür taramaları ve uzman görüşleri doğrultusunda, aynı konu içeriğine sahip, doğal

insan sesi, mekanik ses, akustik ses ve elektronik seslerin yukarıdaki şekilde birleştirildiği 2 farklı öğretim materyali oluşturulmuştur. Modelde gösterildiği şekilde uygulamaya konulmuştur. Araştırmanın verileri, öğrencilerin materyallerde bulunan etkileşimli sorulara verdikleri cevaplara bağlı olarak aldıkları toplam puanlardan elde edilecektir.

Anahtar Sözcükler: Çoklu ortam, sözel anlatı, doğal insan sesi, mekanik ses, akustik

Almanca Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Kaygılarının Belirlenmesi (Dokuz Eylül Üniversitesi Örneği)

Tolga GÜNDOĞDU
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi
tolga.gundogdu@deu.edu.tr

Modern dünyada toplumların gelişmeleri hiç şüphesiz eğitim sistemlerinin niteliğine bağlıdır. Verimli bir eğitim sistemine sahip toplumlar, çağa daha iyi ayak uydurmakla beraber iyi yetiştirilmiş nitelikli insan kaynaklarına sahiptirler. Kaliteli bir eğitim siteminin ise en temel üyesi iyi yetiştirilmiş öğretmenlerdir. Dünyada saygın bir meslek olan öğretmenlik, eğitim siteminin hem geliştiricisi hem de uygulayıcısıdır, yani en önemli parçasıdır. Bundan dolayı "eğitim siteminin başarısı yetiştirilen öğretmenlerin kalitesine bağlıdır" (Atmaca: 2013: 68). Öğretmenlerin yetiştirilmesi son derece önemli bir konudur. Öğretmen adaylarına eğitim fakültelerinde verilen öğretmenlik alan bilgisi ve formasyonu dışında bireyin kendisine olan güveni ve gelecekle ilgili kaygıları da meslek hayatını etkilemektedir. Öğretmen adaylarının mesleki kaygıları bazı dönemlerde artış gösterebilmektedir. Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) hazırlık başta olmak üzere, göreve atanma veya alanına uygun iş bulma süreçleri de bu dönemlerin başında gelmektedir. KPSS sınavı, öğretmen adaylarında psikolojik sorunlara yol açarak onları zorlamaktadır. Almanca öğretmenliğine özgü buna benzer farklı sorunlar da söz konusudur. Alan yazın incelendiğinde, Almanca Öğretmenliği alanında tüm sınıfları kapsayarak adayların mesleki kaygılarını belirlemeye yönelik bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Bu çalışmanın amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören tüm öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğine yönelik kaygı düzeylerini araştırıp, bunun hangi sebeplere dayandığını ortaya çıkarmaktır.

Anahtar Sözcükler: mesleki kaygı, gelecek kaygısı, almanca öğretmeni, öğretmen adayı

Almanya'daki Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Modelleri, Müfredatsal Veriler ve Evrensel Standartlar

Nimet TAN
Friedrich-Schiller-Universität
Nimet.Tan@uni-jena.de

Hem Almanya'daki hem de Türkiye'deki öğrencilik sürecim boyunca fark ettiğim şeylerden birisi, yabancı dil öğretmenlerini her üniversitenin ve hatta her ders hocasının kendi doğrularına göre yetiştirmekte olmasıdır. Ayrıca daha sonraki iş hayatımda da farklı ülkelerde ve farklı üniversitelerde aynı durumu gözlemleme olanağım oldu. Bu durum benim uzun bir süredir "Yabancı Dil Öğretmeni nasıl yetiştirilir ve yetiştirilmelidir? Kişiden ve üniversiteden bağımsız ilkeler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?" sorularıyla ilgilenmemi sağladı. Yapılan araştırmanın amacı; Almanya'daki Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Süreçlerini incelemektir. Bu sebeple öncellikle küreselleşen ve dijitalleşen dünyada okul eğitim süreçlerinin yeni hangi durumlarla mücadele etmesi gerektiğine ve bu durumlara nasıl cevaplar verebileceğine değinilecektir. Sonrasında öğretmenlerin değişimlere ayak uydurabilmek için hangi yetilere sahip olmaları gerektiği üzerinde durulacak, böylece öğretmen yetiştirme süreçlerindeki içeriksel gereklilikler araştırılacaktır. Bunların yanı sıra öğretmen yetiştirme süreçlerinde büyük önem taşıyan ancak çoğunlukla göz ardı edilen yapısal ve organizasyonel bileşkeler incelenecektir. Bu bileşkelerin uygulamasını somutlaştırmak için Jena Üniversitesinin öğretmen yetiştirme modeli üzerinde durulacaktır. Araştırma staj ve yurtdışında geçirilmesi gereken dönemlerin önemini tartışarak sonlandırılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme Modelleri, Öğretmen Yetiştirme Müfredatı, İçeriksel, yapısal ve organizasyonel gereklilikler, Standardizasyon, Yurtdışı deneyimleri ve Staj.

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Açılar Konusundaki Kavram Yanılgıları

Deniz Özen ÜNAL
ADÜ Eğitim Fakültesi
deniz.ozen@adu.edu.tr
Ömer ÜRÜN
MEB Aydın İl Müdürlüğü
omerurun@gmail.com

Matematik, öğrenilen bilgi ve kavramların, daha sonra öğrenilecek kavramlar için temel oluşturduğu bir yapıdadır. Bu yapı göz önüne alındığında, kavramsal anlamadan yoksun bir öğretim yapılması, hatalara açık olmayı sağlayacağı gibi ve matematiksel düşünmenin gelişimine engel durumlar da ortaya çıkarabilir. Bununla birlikte öğrencilerin ilişkilendirme, karşılaştırma ve genelleme yapma gibi becerilerinin gelişimine katkı sağlayan geometri, tarihsel süreçte matematiksel düşüncenin gelişimine öncülük etmiştir. Geometrinin temel kavramlarından biri olan, şekil olarak basit algılanan fakat kavram olarak çok yönlü birçok bileşene sahip olan açı kavramı, her seviyedeki öğrencilerin çeşitli yanılgılara sahip olduğu bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada 6. sınıf öğrencilerinin açılar konusundaki bilgi eksikleri ve kavram yanılgılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel bir durum çalışması olarak desenlenmiştir. Bu araştırmanın katılımcıları, bir devlet okulunda öğrenim gören 25 altıncı sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin açılar konusundaki bilgi eksiklikleri ve kavram yanılgılarının belirlenmesi için, konuyla ilgili araştırmalar incelenerek literatürde belirlenen yanılgılardan yararlanılmış ve 17 açık uçlu sorudan oluşan ölçme aracı araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Bu ölçme aracı öğrencilerin açı kavramının aynı bileşenine ait bilgileri, kavramsal yapıyı sorgulayan birden fazla soruyla incelenmesine olanak sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Hazırlanan ölçme aracı iki matematik eğitimi alan uzmanı ve bir matematik alan uzmanı tarafından incelenmiş ve son değişiklikler yapılarak uygulanmıştır. Uygulama verilerine içerik analizi uygulanmış ve ulaşılan kodlar ve temalar ışığında bulgular oluşturulmuştur. Araştırmanın bulguları incelendiğinde öğrencilerin tanımları doğru bir şekilde ifade edemedikleri veya tanım yapmadan sadece şekil çizerek ifade etme yoluna gittikleri görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin bir açının köşesini ve kenarlarını sembolle göstermede zorlandıkları gözlemlenmiştir. Öğrencilerin yaptıkları tanımlarla uygulamaları arasında farklılıklar da bulunduğu görülmektedir. Bunun yanında açıların ölçülerinin karşılaştırılması, ters, tümler, bütünler ve komşu açılar konularında da bilgi eksikleri olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında öğrencilerin aynı bileşen ile ilgili sorulara farklı yaklaştıkları durumlarla da karşılaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: matematiksel modelleme, modelleme problemi, modelleme becerisi, rubrik

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Üç Boyutlu Cisimler Konusunda Geogebra Kullanma Deneyimleri

Faden TOPUZ
MEB
fadentopuz@gmail.com
Semiha Kula ÜNVER
Dokuz Eylül Üniversitesi Ortaöğretim Matematik Eğitimi Anabilim Dalı
semiha.kula@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin üç boyutlu cisimler konusunda GeoGebra yazılımını kullanma deneyimlerini incelemektir. Özel durum araştırması ile yürütülen araştırmanın katılımcıları 2017-2018 eğitim-öğretim yılında bir devlet ortaokulundaki farklı şubelerde öğrenim gören onbeş gönüllü 6.sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örneklemesi ile oluşturulmuştur. Uygulama, bir haftası pilot uygulama olmak üzere beş hafta boyunca toplam sekiz ders saatinde yürütülmüştür. Çalışmanın verileri katılımcıların GeoGebra ortamında yapmaları beklenen matematiksel görevlerin yer aldığı çalışma yapraklarından, GeoGebra kullanımları esnasında ekran görüntüsü kaydetme programı ile kaydedilen ekran kayıtlarından, sınıf içi informal gözlemlerden ve uygulama sonrası doldurulan görüş formundan yararlanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmış, betimsel istatistiklerden ve doğrudan alıntılardan da yararlanılmıştır. Öğrencilerin GeoGebra ile yürütülen öğretime yönelik görüşleri, GeoGebra yazılımını kullanırken yaşadıkları zorluklar belirlenmiş ve çalışma yaprakları değerlendirilmiştir. Çalışma yapraklarında, kimi öğrencilerin üç boyutlu cisimlere ait tanımlamalar ve özelliklerde hataya düştükleri görülmektedir. Bu hataların üç boyutlu cisimlerin iki boyutlu olarak algılanmasından kaynaklandığı söylenebilir. Öğrenciler GeoGebra ile yaptıkları uygulama için GeoGebra ile cisimlerin açınımları, çizimleri ve özelliklerini aynı anda yapabilmenin öğrenmelerini kolaylaştırdığı, yazılım sayesinde çözümlerin doğruluğunu kontrol edebildiklerini, geometrik şekilleri daha ayrıntılı işleme fırsatı bulduklarını, derste bilgisayar kullanma fırsatı yakaladıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler kare prizma ve dikdörtgen prizma oluşturulurken zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Süreyi yetiştiremedikleri, GeoGebra yazılımını daha önceden bilmedikleri, yazılımda butonları bulamadıkları için zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle öğrencilere araştırma öncesinde daha uzun süreli yazılım tanıtım uygulamaları yapmak yazılıma daha fazla aşina olabilmeleri açısından önemli görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: GeoGebra, Üç Boyutlu Cisimler, Ortaokul Öğrencisi, Matematik Eğitimi

An Investigation of Reading Attitudes of Prepatory Students at a State University In Turkey

Gülşah Tıkız
İzmir Democracy University
gulsahtikiz@gmail.com

Reading educators, generally divided on matters of methodology, believe there is a need to foster in their students positive attitudes toward reading. Teaching reading skill to non-native speakers of English inherently embodies some problems and it poses challenges for both language teachers and students. This study explores the reading attitudes of 150 preparatory level students learning English as a foreign language (EFL) at a state university in Turkey. Participants will respond to a 26-item rating scale, the items of which try to measure the level of attitude of these students. Scores will be analyzed based on gender, their level of English, the language programs they are going to study, their age and the high-schools they graduated from. The results will be analyzed SPSS 20 packet program and implications for research and pedagogy will be discussed within the related literature.

Keywords: Reading attitudes, EFL, second language instruction, preparatory level students.

Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Müzik Kavramı ve Müzik Dersine İlişkin Metafor Algıları

Meltem Çimen
Gebze Süleyman Demirel Anadolu Lisesi
meltemcimen@hotmail.com
Banu Özevin
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
banu.ozevin@deu.edu.tr

Bu çalışmada Anadolu Lisesi öğrencilerinin müzik kavramı ve müzik dersine ilişkin algılarının metafor yoluyla incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, Kocaeli ili Gebze ilçesinde yer alan bir Anadolu lisesinde 2019 yılı Mart ayında, 9., 10, 11, ve 12. Sınıflar olmak üzere toplam dört kademede 700 öğrenci ile gerçekleştirilecektir. Araştırmada öğrencilerden "Müzik …… gibidir. Çünkü, ……" ve "Müzik dersi ……. gibidir. Çünkü, ……" ifadelerini yazılı olarak tamamlamaları istenecektir. Toplanan verilere içerik analizi uygulanarak, olgu olarak müzik ve ders olarak müzik kavramları için kategoriler oluşturulacaktır. Araştırmanın bulguları ışığında lise öğrencilerinin müzik olgusuna ve müzik dersine ilişkin bakış açılarına ilişkin bir kesit sunulmaya çalışılacak, bununla birlikte öğrencilerin dinledikleri/icra ettikleri müzik ile ders olarak gördükleri müzik kavramları arasında bir farklılık algılayıp algılamadıkları ortaya konmaya çalışılacaktır. Bu doğrultuda araştırmanın sonuçları ve bu sonuçlara dayanan öneriler paylaşılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Metafor, müzik dersi, müzik, lise öğrencileri.

Anıları Bağlamında Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre İlköğretim Müfettişleri Hatice Ak

Hatice AK
Vali Namık Kemal Şentürk İlkokulu
akhaticeak35@gmail.com
Erdal TOPRAKÇI
Ege Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
erdal.toprakci@ege.edu.tr

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müfettişleri ile ilgili yaşadıkları anıların niteliği ve var olan diğer araştırmalardan farklı olarak sınıf öğretmenlerinin, meslek yaşamlarına dair ilginç buldukları olayları paylaşmaları istenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları anılar neticesinde denetlemenin öğretmen ve okul idaresi tarafından ortaya çıkardığı olumlu ya da olumsuz sonuçlara ilişkin değerlendirmeler yapılması hedeflenmektedir. Buna göre, bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin ilköğretim müfettişleriyle ilgili anılarının incelenmesidir.

Bu araştırmada, nitel araştırma deseni temelinde anlatıdan faydalanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. İzmir ili Bayraklı ilçesi 3. Bölge ilkokullarında görev yapan 42'si kadın, 12'si erkek olmak üzere toplam 54 sınıf öğretmeninin anıları incelenmiştir. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından sınıf öğretmenlerinden elden teslim alınmıştır. Bu araştırmada, veri toplamanın amacı, sınıf öğretmenlerinin kendileri için önemli olan anılarını ifade etmelerini sağlamak ve zengin anlatı verileri elde etmektir. Veri toplama aracı olarak ise, sınıf öğretmenlerinin hafızalarında yer etmiş anlatılarıyla yazdıkları dokümanlar kullanılmıştır. Verilerin analizinde katılımcılara ait tüm anılara doğrudan yer verilmiştir. Katılımcının duygusunu tam olarak ifade edebilmek için, alıntılar olduğu gibi aktarılmış, kısaltma ya da değiştirme yoluna gidilmemiştir.

Verilerin analizi sonucunda anılar "Teftiş ile doğrudan ilgili anılar" ve "Teftiş ile dolaylı ilgili anılar" olmak üzere iki ana tema altında toplanmıştır. Anıların içeriğine göre bu temalara bağlı alt kategoriler oluşturulmuştur. Teftiş ile doğrudan ilgili anılar temasının alt kategorileri öğretmende farkındalık yaratma, öğretmenin ilgi ve tutumu, öğrenci davranışları, müfettişlerin iletişim dili ve evrak işleri olarak belirlenmiştir. Teftiş ile dolaylı ilgili anılar teması, komik anlar, beklenmeyen durumlar ve insan ilişkileri olarak üç alt kategoride incelenmiştir. Denetmenlere, iletişim stilleri, rehberlik rolleri ile kişisel ve mesleki gelişimleri konularında önerilerde bulunulmuştur.

Son olarak, ilköğretim müfettişleri ile günümüzde okul müdürleri tarafından gerçekleştirilen teftiş uygulaması karşılaştırılarak, öğretmenlerin algılarındaki değişiklik ve mesleki gelişimleri incelenebileceği söylenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Teftiş, müfettiş, anı, ilköğretim, sınıf öğretmeni

Animasyon Destekli Müzik Öğretiminin Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Etkisi

Muzaffer ORHAN
Gazi Üniversitesi
muzafferorhan64@gmail.com
Nezihe ŞENTÜRK
Gazi Üniversitesi
nezihesenturk@gmail.com

*Bu araştırma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında tamamladığı Gazi Üniversitesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programını bitirme tezinden türetilmiştir.

Animasyon Destekli Öğretimin Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Etkisi başlıklı çalışmanın amacı; animasyonun ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin müzik dersi çalgı ve çalgı toplulukları ünitesindeki müziksel başarıları üzerine etkilerini incelemektir. Konuya ilişkin alanyazın oluşturulmuştur. Araştırma öntest – sontest kontrol gruplu deneysel desen (ÖSKD) modelinde tasarlanmıştır. Bu araştırmanın evrenini müzik dersi alan ortaokul 7. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Uşak Özel Şafak Öncü Koleji 7. sınıflar arasından kura ile saptanan M ve N sınıfı öğrencileri oluşturmuştur. Deney ve kontrol grubunu 20 öğrenci oluşturmaktadır. Animasyonun eğitim ve öğretimdeki önemi ile ilgili literatür çerçevesinde çocukların müziksel davranışlarını ölçmek için araştırmacı tarafından kazanımlarla ilgili 3 adet animasyon tasarlanmış ve 25 adet çoktan seçmeli başarı testi alanında uzman öğretmenler tarafından kontrol edilerek uygulanmıştır. Deney grubuna araştırmacı tarafından geliştirilen animasyon destekli öğretim uygulanırken, kontrol gurubunda geleneksel öğretim yöntemi uygulanmıştır. Program 5 haftalık bir programdır. Deney ve kontrol grubuna ön ve son test başarı testi uygulandıktan sonra çıkan sonuçlar analiz yöntemi ile ilişkilendirilerek yorumlara yer verilmiştir. Bulgular ışığında sonuç ve öneriler geliştirilmiş, yapılan analizlerle ulaşılan sonuçlar sıralanmış, bu analizler sonucunda eğitimde animasyon kullanımının öğrenci başarısına etkisi bağlamında önerilere yer verilmiştir. Araştırma sonucunda animasyon kullanımının ders süresinde anlama ve kavrama düzeyinde başarıyı artırıcı nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: müzik eğitimi, animasyon, müziksel davranış

Annelerin Aile İçi Çatışma Süreçlerinin Değerlendirmelerine İlişkin Bir Odak Grup Görüşmesi

Zekavet KABASAKAL
Dokuz Eylül Üniversitesi
zekavet.kabasakal@deu.edu.tr

Aileye yönelik çalışmalar kapsamında başlıca çalışma konularından biri aile içi çatışma çözme yöntemlerinin etkililiğidir. Çatışmanın süreğen olduğu aile içi iletişim yapılarının olumsuz etkilerinin olabileceği düşünülmektedir. Bireyi merkez alan yardım çalışmaları da dahil olmak üzere aile üyelerinin hem kişisel gelişimlerinin hem ailenin sağlıklı niteliklere sahip olmasının sağlanmasında çatışma sürecinin yönetimi önemli bir yer oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, aile İçi çatışma süreçlerinin değerlendirilmesidir. Bu doğrultuda odak grup görüşmesi ile çalışma yapılmıştır. Grup üyeleri lise öğrencisi çocuğu olan, evli, grup çalışmasına katılmayı kabul eden 15 anneden oluşturulmuştur. Odak grup görüşmesi kayıt altına alınarak değerlendirilmiştir. Görüşmede aile içi İletişim çatışmalara ilişkin eş alt sistemi ve anne çocuk alt sitemine ait dörder soru yöneltilmiştir. Değerlendirmeler sonunda anneler tarafından eş ile ilgili çatışma alanları sırasıyla çocukların eğitimi, ekonomik kaynakların kullanımı, kök aile ile ilişkiler olarak ifade edilmiştir. Çatışma çözme yöntemi olarak küsme, tartışma, imalarda bulunma kullanılmaktadır. Çocuk ile çatışma alanları ise akademik performans, akran ilişkileri, internet (cep. tel.) kullanımı olarak sıralanmaktadır. Çatışma çözme yöntemi olarak uyarma, bağırma kullandıklarını belirtmişlerdir. Anneler kendilerini çatışma çözme yöntemleri konusunda her iki alt sistem içinde başarılı bulmaktadırlar.

Anahtar Sözcükler: Aile, Çatışma yöntemleri, iletişim becerileri

Arapça Öğretmeni Yetiştir(eme)me Problemi ve Çözüm Önerileri

Gürkan DAĞBAŞI
Çankırı Karatekin Üniversitesi
gurkandagbasi@hotmail.com

Cumhuriyetin ilanından günümüze Arapça, gerek devlet gerekse özel okullarda yabancı dil dersi veya meslek dersi olarak okutulmaktadır. 2018 itibariyle 3286 ortaokul, 1605 lisede yaklaşık bir milyon üç yüz elli bin öğrenci Arapça dersini zorunlu olarak görmektedir. Bu kadar büyük bir sayıda öğrenciye hitap eden bir ders için öğretmen yetiştirmede azami özen gösterilmesi elzemdir. Her ne kadar Milli Eğitim Bakanlığı bu ders için Arapça öğretmenliği programı mezunlarına öncelik verse de Arap Dili ve Edebiyatı, Arapça Mütercim-Tercümanlık ve İlahiyat Fakültesi mezunları da Arapça öğretmeni olarak atanabilmektedir. Bu noktada ise bir takım problemler ortaya çıkmakta ve bu problemler başarılı bir Arapça öğretim-öğrenim sürecini olumsuz olarak etkilemektedir. Bu çalışmada, Arapça öğretmeni olarak atanan adayların mezun oldukları programların ders içerikleri ayrıntılı olarak karşılaştırılmış; ayrıca bu bölümlerde görev yapan akademisyen yetkinlikleri, ortaokul ve lisede okutulan Arapça dersleri müfredatları, konuya dair Talim ve Terbiye Kurulu ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğü kararları konu bağlamında tartışılmıştır. Sonuç bölümünde ise zikredilen durumlardan kaynaklanan problemler tespit edilip bu problemlere çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Arapça, öğretmen yetiştirme, program, öğretim

Araştırma Görevlilerinin Örgütsel Değerlere Göre Yönetilme Durumlarına İlişkin Görüşleri

Cansu Çelebi Erol
Dokuz Eylül Üniversitesi
cansu.erol@deu.edu.tr

Bu araştırmada, üniversitelerde görev yapmakta olan araştırma görevlilerinin örgütsel değerlere göre yönetilme durumlarına ilişkin görüşlerini belirlemek ve bu görüşlerin cinsiyet, mesleki kıdem, alan ve eğitim durumu değişkenleriyle olan ilişkilerini saptamak amaçlanmıştır. Tarama modelindeki araştırmada veri toplama aracı olarak "Değerlere Göre Yönetim Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 42 farklı üniversitede görev yapan 155 adet araştırma görevlisine sosyal medya ve e-posta üzerinden ulaşılmıştır. Elde edilen görüşler yüzde, frekans, aritmetik ortalama, t testi ve ANOVA varyans analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmadaki istatistik analizler SPSS 17.0 ile yapılmıştır. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre, araştırma görevlilerinin örgütsel değerlere göre yönetilme durumuna ilişkin görüşlerinin çoğunlukla "orta derecede katılıyorum" düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Araştırma görevlilerinin en fazla katıldıkları ifadenin "yapılan işlerde önce iç huzur düşünülür" olduğu tespit edilirken en az katıldıkları ifadenin ise "iş, işlem ve eylemlerde din referans alınmaz" olduğu görülmüştür. Araştırma görevlilerinin örgütsel değerlere göre yönetilmelerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet ve mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı, eğitim durumu ve çalışılan alan değişkenine göre ise anlamlı farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar Sözükler: Değer, örgütsel değerler, değerlere göre yönetim, araştırma görevlileri.

Araştırma Sorgulama Temelli Öğretimin Ortaokul Öğrencilerinin Asit ve Bazlar Konusunu Öğrenmeleri ve Bilimsel Süreç Becerileri Üzerine Etkisi

Filiz KABAPINAR
M.Ü. Kimya Öğretmenliği A.B.D.
filizk@marmara.edu.tr
Bahar KAYA
Meç Okulları Fen Bilimleri
baharkaya1@gmail.com

Yapılandırmacılık temelindeki öğretimin hedefinde yatan beceri ediniminin geleneksel yönergeye dayalı deneyler ile sağlanamadığı, problem çözmenin temel basamakları arasında yer alan hipotez oluşturma ve test etme sürecine ilişkin becerilerin ediniminde yetersiz kaldığı söylenebilir. Söz konusu edinimlerin sağlanmasında ön plana çıkan yöntemlerden birisi araştırma sorgulama temelli öğretimdir. Araştırma sorgulama temelli öğretimin öğrenci kazanımları üzerine etkisini belirlemeye yönelik pek çok çalışma bulunmasına karşın bu çalışmaların asit ve bazlar konusunda olmadığı belirlenmiştir (Kaya ve Yılmaz, 2016; Tatar ve Kuru 2006; Pizzolato ve diğ., 2014; Erdoğan, 2005). Bu çerçevede bu araştırmada müfredatın gerektirdiği öğretim ile araştırma sorgulama temelli öğretimin ortaokul öğrencilerinin asit ve bazlar konusuna ilişkin kavramsal anlamları ve bilimsel süreç becerileri üzerindeki etkilerini karşılaştırmak hedeflenmiştir. Araştırmada kontrol gruplu öntest - sontest deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma İstanbul'daki bir devlet okulunun sekizinci sınıfında okuyan 64 öğrenci ile yürütülmüştür. Dersler kontrol grubunda müfredatın gerektirdiği öğretim yöntemiyle deney grubunda ise araştırma sorgulama temelli öğretim yöntemiyle işlenmiştir. Öğretim öncesinde ve sonrasında öğrencilere asitler ve bazlara ilişkin kavramsal anket ve bilimsel süreç beceri ölçeği uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre hem kavramsal anlamaları hem de bilimsel süreç becerileri açısından deney grubunda anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Öte yandan bulgular kontrol grubunda öğretim öncesi ile öğretim sonrası bilimsel süreç beceri puanları arasında anlamlı fark oluşmadığını ortaya koyar niteliktedir. Sonuç olarak araştırma sorgulama temelli öğretimin öğrencilerin bilimsel süreç becerilerini geliştirdiği ve kavramsal anlamalarına katkıda bulunduğu söylenebilir. Ayrıca müfredatın öngördüğü öğretimin öğrencilerin kavramsal anlamalarına katkıda bulunduğu ancak bilimsel süreç becerilerini geliştirmediği de söylenebilir.

Anahtar Sözcükler: Araştırma sorgulama, Fen, Asit, Baz, Süreç becerileri

Araştırma ve Sorgulamaya Dayalı Fetemm Eğitimi: Donan Yollar Etkinliği

Seyyit ALTUNIŞIK
Uşak Üniversitesi
seyyit.altunisik@usak.edu.tr
Didem İNEL EKİCİ
Uşak Üniversitesi
dideminel@gmail.com

Günlük yaşamda karşılaşılan problemlere çözümler üreten bireyler yetiştirmek öğretim programlarının amaçlarından biridir. Ülkemizde 2018 yılında güncellenen Fen Bilimleri Öğretim Programında da açıkça belirtildiği gibi 21. yüzyılda problem çözme, eleştirel düşünme, girişimcilik ve iletişim becerilerine sahip olma bireylerden kazanmaları beklenen özelliklerdir. Eğitimcilerin de bu özellikleri taşıması ve çağın gereksinimlerini öğrencilere keşfettirecek düzeyde farkındalığa sahip olması beklenmektedir. Bu bağlamda hizmet öncesinde öğretmen adaylarının bu becerilerinin geliştirilmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı fen bilgisi öğretmen adaylarının, araştırma ve sorgulamaya dayalı bir FeTeMM etkinliğinde yaşadıkları öğrenme sürecini farklı açılardan incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu fen bilgisi öğretmenliği programı 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 28 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen 'Donan Yollar' adlı senaryo tabanlı etkinlik kullanılmıştır. Uygulama, araştırma-sorgulama süreci, mühendislik tasarım ve uygulama süreci ve reklam-pazarlama çalışmaları olmak üzere toplam 3 hafta sürede gerçekleştirilmiştir. Uygulama sürecinde öğretmen adayları 4-5 kişilik gruplar halinde çalışmış ve her bir grup projelerini büyük bir gizlilikle yürütmüşlerdir. Böylelikle grupların birbirinden etkilenmelerinin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılmıştır. Araştırma sonuçları öğretmen adaylarının özellikle ürün tasarlama ve ürünü oluşturma süreçlerinde zorlandıklarını göstermiştir. Somut ürünler ortaya koymanın ve grup içinde fikirlerin yarıştırılmasının öğretmen adaylarının süreç içinde yapmaktan keyif aldıkları işlemler olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adayları araştırma-sorgulama ve mühendislik tasarım sürecinde fen, teknoloji, mühendislik ve matematik disiplinlerine yönelik kavramsal öğrenmelerinin zenginleştiğini de araştırmada ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmen adayları yaptıkları ürünleri FeTeMM açısından da değerlendirmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: FeTeMM, Araştırma-Sorgulama, Mühendislik Tasarım Süreci

Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımı Etkinliklerinin Sulu Çözeltilerde Denge Konusunda Orta Öğretim 11. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarıları Üzerine Etkisi

Özge ÖZBAYRAK AZMAN
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalı
ozgeozbayrak@gmail.com
Şenol ALPAT
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalı
senolalpat01@gmail.com
Ezgi KURT
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalı
kurtezgi58@gmail.com

Lisans Mezunu Bu çalışmanın amacı, kimya dersinde sulu çözeltilerde denge konusunda Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme (ATBÖ) yaklaşımının ortaöğretim 11. sınıf öğrencilerinin akademik başarıları üzerindeki etkisini araştırmaktır. Araştırmanın modeli ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desendir. Bu araştırmanın çalışma grubunu İzmir ilinde bir ortaöğretim kurumunda 2017-2018 eğitim-öğretim yılında iki ayrı 11. Sınıfta öğrenim gören toplam 60 öğrenci oluşturmaktadır. Bu sınıflardan deney grubu (N=30) ve kontrol grubu (N=30) yansız atama ile belirlenmiştir. Kimya dersi uygulamaları deney grubunda ATBÖ yaklaşımını temel alan aktivitelerin kullanıldığı öğretim yöntemiyle, kontrol grubunda ise öğretim programını temel alan aktivitelerin kullanıldığı öğretim yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak akademik başarı testi kullanılmıştır. Uygulama haftada 2 ders saati olmak üzere 4 haftada tamamlanmıştır. Toplanan veriler SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Son test akademik başarı puanlarının t-testi analizi sonuçlarına göre; öğrencilerin akademik başarılarında argümantasyon tabanlı öğrenme yaklaşımının kullanıldığı deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu gözlenmiştir ($p<.05$).

Anahtar Sözcükler: Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımı, Akademik Başarı, kimya dersi

Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Biyoloji Laboratuarı Entegrasyonuna Örnek Bir Etkinlik

Nevin KOZCU ÇAKIR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
nkozcu@mu.edu.tr
Cüneyd ÇELİK
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
cuneydcelik@mu.edu.tr

Teknolojinin istikrarlı bir hızla ilerlemesi ve ülkelerin çağın gelişim hızına ayak uydurma yarışı, eğitimsel dönüşümlere de yansımıştır. Özellikle teknolojinin gelişiminde önemli bir paydaş olan eğitim, teknolojinin sunduğu yeni nesil dijital içeriklerden faydalanmaktadır. Bu yeni nesil dijital ürünlerden birisi de, fiziksel ortamlarda gerçekleştirilmesi zor olan deneylerde etkileşimi sağlayan, öğrenme sürecine birden fazla duyuyu dâhil eden, öğrenmede fırsat eşitliği ve her bireyin öğrenme hızına göre yapılandırılabilen artırılmış gerçeklik teknolojisidir. Bu teknolojinin öğretim ortamında uygulanması ve laboratuar ortamına entegre edilmesi önem teşkil etmektedir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarında ve öğrencilerde biyoloji konularına yönelik kavramların somutlaştırılmasında ve görsel olarak zihinde yapılandırılmasında yaşanan güçlükler nedeniyle mobil artırılmış gerçeklik uygulamalarının öğretimle bütünleştirilmesi hedeflenmektedir. Özellikle alan yazında, öğretmenlerin dolaşım, boşaltım ve sinir sistemlerinde yer alan organların diseksiyonuna yönelik zorluklar yaşadıkları ve ilgili yapıları görsel ve anlamsal yapılandıramadıkları görülmektedir. Bu bağlamda çalışmada, biyoloji laboratuar uygulamalarında ilgili merkezi sinir sisteminde yer alan beynin diseksiyonunun yapılmasında ve burada geçen kavramların anlaşılmasında MAG öğretim uygulamasına yer verilecektir. Bu örnek etkinliğin MAG uygulamasının derse entegrasyonuna bir örnek teşkil etmesi planlanmıştır. Öğretim süreci dört aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşaması öğretim sürecinde yer alacak olan MAG uygulaması ve onun işaretçisinin öğretmen adaylarına tanıtımı ve hazır duruma getirilmesidir. İkinci aşaması, MAG uygulamasının işaretçiler aracılığıyla öğretmen adayları tarafından araştırmacıların soruları doğrultusunda bireysel olarak yürütülmesidir. Üçüncü aşaması, beynin laboratuar ortamında diseksiyonunun grup olarak gerçekleştirilmesidir. Son aşama ise, beyne yönelik MAG uygulamaları ile beyin diseksiyonu hakkında tartışmaların yapılmasıdır. Uygulamalar, Ege bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin fen bilgisi öğretmenliği programının genel biyoloji laboratuvarı dersi kapsamında yaklaşık 35 öğretmen adayları ile yürütülecektir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının beynin yapısı ve işlevleri hakkındaki kavramların anlaşılmasında MAG uygulaması ve laboratuvar diseksiyonu ile birlikte etkili bir öğretiminin gerçekleşmesinin sağlanacağı beklenilmektedir. Böylece somutlaştırma ve görselleştirme gücü yüksek bir öğretim uygulaması olan MAG'ın, biyoloji laboratuvar ortamında ilgili kavramlara nasıl entegre edileceğine ilişkin örnek bir etkinlik olması hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Artırılmış gerçeklik, biyoloji laboratuarı, beyin diseksiyonu

Assessing Behavioral Intention While Using Social Media For Interpersonal Task Compilation At University

Level Zikra FAİZ
University of Management and Technology
zikra.faiz18@gmail.com
Tahira ZAFARULLAH
University of Management and Technology
tahirazafarullah555n@gmail.com
Zaheer ASGHAR
University of Management and Technology
zaheer.asghar@umt.edu.pk

This study aims to examine the Assessing Behavioral Intention while using Social Media for Interpersonal Task Compilation at University Level. Descriptive research design of quantitative approach was adopted to conduct this study; a cross-sectional survey method was used to collect data. The sample was comprised of 600 (270 male and 330 female) students was selected by using random sampling technique of probability sampling. Self-developed questionnaire was used which was comprised of 41 closed ended items. Collected data were analyzed through descriptive and inferential statistical techniques by using Statistical Package for Social Sciences (SPSS) version 21. Results shows that Social media is helpful to access the student's behavior during interpersonal task completion. (I.e. Email, TM, IM, Face to Face, Telephone, What Sapp and Skype). Email, What Sapp and Text messaging prefer to interpersonal task completion. It is concluded that there was no significant difference between male and female student's perceptions about Assessing Behavioral Intention while using Social Media for interpersonal task compilation. Furthermore, there was no significant difference in the perceptions of students Assessing Behavioral Intention while using social media for interpersonal task compilation in term of Email, TM, IM, F2F,WhatsApp, and Skype. It is recommended that use of information system should be promoted at whole country level. Government of Pakistan should provide ICT labs at school level. So that, teacher should be trained through pre-service and in-service training to teach and accessing student behavior towards the use of social media.

Keywords: social media, university students, behavior for interpersonal task, low social presence

Association of Pre-Service Science Teachers' Inquiry and Scientific Process Skills with EEG Measurement in the Inquiry-Based Learning Environment

Burçin ACAR ŞEŞEN
Istanbul University-Cerrahpaşa Hasan Ali Yücel Education Faculty, Science Education Department
bsesen@istanbul.edu.tr
Ayfer MUTLU
Kırklareli University Vocational School of Health Service Medical Laboratory Techniques Department
ayferkaradas@gmail.com
Seda USTA GEZER
Istanbul University-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Education Faculty, Science Education Department
sedausta@istanbul.edu.tr
Elif İNCE
Istanbul University-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Education Faculty, Science Education Department
elifince@istanbul.edu.tr

In the present study, it was aimed to associate pre-service science teachers' inquiry and scientific process skills with EEG measurements in the inquiry-based learning environment. First grade pre-service teachers in Science Education undergraduate program were divided into experimental (N=10) and control (N=10) groups. While inquirybased virtual laboratory works were performed in the experimental group, traditional recipe-like virtual laboratory work were conducted in the control group. All activities were in the context of General Chemistry Laboratory –II course and they were accomplished during a semester. A problem situation was presented and the pre-service science teachers in both groups were steered to formulate hypothesis after the laboratory works. EEG records of all the participants in both groups were taken in resting time and step of defining hypothesis. Brainvision EEG Analyzer was used to evaluate of EEG records. After the instructions, Scientific Process Skills Tests and Inquiry Skills Scale were applied as data collection tools. Semi structured interviews were also performed. According to results, there were significant differences between experimental and control groups' both scientific process skills test (U=9.500, z=-3.077, p<0, R=0,69) and inquiry skills (U=15.000, z=-2.655, p<0.05, r=0.59) in favour of experimental group. There was no difference between experimental and control groups' power of frontal theta frequency in step of defining hypothesis. Based on findings, it is interpreted that pre-service science teachers' brain has similar reflex regardless of the learning approach but inquiry and scientific process skills of the preservice science teacher in the experimental group is higher than control group.

Keywords: EEG, inquiry-based learning, inquiry skills, scientific process skills.

Astronominin Fen Bilimleri Eğitimindeki Yeri, Önemi ve Tarihsel Süreci

Gizem Sebahat ÇOBAN
gizcoban@gmail.com

Astronomi, geçmişten günümüze insanların gökyüzüne karşı artan merak duygusu ve ilerleyen teknoloji ile birlikte gelişen ve güncel çalışmalarla beslenen bir bilim dalı haline gelmiştir. Astronomi bilimi günümüzde en hızlı gelişen ve her gelişmesinde diğer temel bilimleri de doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen bir alandır. Bu hızlı gelişme sürecinde eğitimin içeriğinde ve öğretimi aşamasında güncel bilgiler takip edilemediği gibi, astronomi eğitimini verebilecek olan öğretmenler de gerekli donanıma sahip olamamaktadır. Temel bilimlerin günümüz bilimsel ve teknolojik gelişmelerinde astronomi alanında yaşanan her yeni bilgiden etkilenmesi, bu bilgilerin eğitimin içerisine entegre edilmesi bireylerin bilimsel düşünceye sahip olmalarında oldukça önemlidir. Fen bilimleri eğitim programlarında yapılan düzenleme itibariyle astronomi kazanımlarının birinci ünitelerde yer almasıyla birlikte, bu alanın neden gerekli olduğu, öğretmenlerin bu alandaki çalışmaları tekrar gündeme gelmiştir. Bu çalışma, astronomi eğitiminin toplumsal açıdan önemini açıklamaya çalışırken, bilimsel anlamda disiplinler arasındaki etkilerinden yola çıkarak eğitim programlarındaki yeri, önemi ve gereklilikleri ile ilgili konuları değerlendirmektedir. Çalışma kapsamında ayrıca, Türkiye' de astronomi eğitiminin tarihsel süreci de ele alınmaktadır. Sonuç olarak, fen bilimleri programlarında astronomi eğitimi ile ilgili yaşanan problemler, eksiklikler ve eğitimi güçlendirmek adına süreçte yapılması gerekenler ile ilgili önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: astronomi eğitimi, fen eğitimi, tarihsel süreç, astronomi

Attitude Of High School Students Towards Environment

Fatma Çelik KAYAPINAR
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
fkayapinar@mehmetakif.edu.tr
Behsat SAVAŞ
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
bsavas@mehmetakif.edu.tr
Ali TÜRKEL
ali.turkel@deu.edu.tr
Dokuz Eylül Üniversitesi

Teaching plays an important role in educating individual who have an important role in protecting the environment in the future. The study in hand was an attempt to investigate the high school student's attitude towards environment. We examined the environmental attitudes of high school students in this cross-sectional study. Data was collected with a "Scale of Affective Tendencies towards Environment and Environmental Behavior Scale" which was developed by Uzun & Sağlam (2006). A five point Likert type attitude Scale of high school students towards environment was used. Scale was used, ranging from completely agree (CA = 5 points) to completely disagree (CDA = 1 point). Main objectives of the study were to investigate the attitudes of high school students towards environment, to know the awareness level of students regarding education system, and to know the level of interest for achieving the goals set for environment education in the curriculum. For the purpose a substantial sample from the population was selected using available sampling technique. The sample of the research is composed of 634 high school students in Burdur and İstanbul in the 2017-2018 school years. The results showed that there was significant difference regarding students' environmental attitudes according to grade levels and gender and ages.

Keywords: environment, high school students, environmental attitude

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Sigara Kullanım Alışkanlıkları

Aylin DİLEK
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
adilek@adu.edu.tr
Özkan GÖLTAŞ
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
176034005@stu.adu.edu

Sigara bağımlılığı günümüzün en önemli toplumsal sorunlarından biridir. Bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de sigara bağımlılığı her yıl artış göstermektedir. Ülkemizde yapılan araştırmalar sigara tüketiminin artan nüfusa oranla daha büyük ölçüde artmakta olduğunu göstermektedir. Akciğer kanseri ölümlerinin yüzde 95'i, KOAH'A bağlı ölümlerin yüzde 90'ı sigara nedenlidir. Kalp damar hastalıkları da yine sigaraya bağlı ölümlerin ilk sırasında yer almaktadır. Sigara bağımlılığı farklı sosyal kültürel ve ekonomik nedenlerden kaynaklanmaktadır. Çünkü her ülkenin koşulları birbirinden farklıdır. Ülkeler, bu bağımlılığın insanlarda ve toplumlarda getirdiği etkileri ortadan kaldırmak için büyük bir çaba ve para sarf etmektedirler. Bu araştırmanın amacı, gelecekte öğretmen olmayı hedeflen Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesinde eğitim gören öğrencilerin, sigara kullanma alışkanlıklarının belirlenmesidir. Araştırma Eğitim Fakültesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencileri kapsamaktadır. Araştırmada öncelikle literatür taraması yapılarak, konu ile ilgili teorik bilgilere yer verilmiştir. Daha sonra 1. veri toplama tekniklerinden anket yöntemi uygulanmıştır. Yapılan anketler SPSS paket programında analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırma sonucu bizlere eğitim fakültesi öğrencilerinin sigara bağımlılığının sağlığa zararlı olduğunu bilmelerine rağmen kullanmaya devam ettiklerini göstermiştir. Sigara içenlerin büyük çoğunluğu sigarayı bırakmak istediklerini belirtmişlerdir. Geleceğin öğretmenleri olacak, yeni nesillerin yetişmesinde görev alacak ve öğrencilere örnek teşkil edecek eğitim fakültesi öğrencilerinin sigara içme alışkanlıklarının azaltılması için çalışmalar yapılması faydalı olacaktır. Ayrıca araştırmanın lisans öğrencileri ve sigara kullanımı alanında yapılacak diğer araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Eğitim Fakültesi, Sigara Kullanımı, Madde Bağımlılığı.

Baba Katılımının Okul Öncesi Çağındaki Çocuğun Sosyal Beceri Düzeyinin Gelişimi Üzerindeki Etkisi

Sibel YOLERİ
İzmir Demokrasi Üniversitesi
sibel.yoleri@idu.edu.tr
Leyla PEKER
leylapeker01@gmail.com
Arş. Gör. Gamzegül Tetik

Bu araştırmanın amacı, baba katılımımın okul öncesi çağındaki çocuğun sosyal beceri düzeylerinin gelişimi üzerindeki etkisini tespit etmektir. Günümüzde eğitim seviyesinin artmasıyla beraber çocukların gelişimlerinde baba faktörünün de etkili olduğu fikri ortaya çıkmış ancak her ne kadar önemi üzerinde durulsa da bu konu üzerinde yapılan araştırmalar sınırlı sayıda kalmış, araştırmalar daha çok anneler üzerinde yoğunlaşmıştır. Çocuğun fiziksel, sosyal, bilişsel ve akademik yöndeki vb. gelişimleri üzerinde babanın da katılımının önemli olduğu fikri genellikle atlanmıştır. Üzerinde durulması gereken bir diğer önemli nokta ise; Okul öncesi dönem de kazandırılması gereken önemli becerilerden biri olan sosyal becerilerdir. Okulöncesinde sosyal beceriler sağlıklı iletişim kurabilme, iletişimi başlatma ve sonlandırma, empati kurma, duygularını ifade edebilme ve kontrol edebilme, olası problemlere karşı çözüm üretebilme vb. becerileri içermektedir. Çocuğun kazanması gereken sosyal beceriler zamanında kazandırılmadığında ileriki yıllarda bu becerilerin kazandırılmasında zorluklar yaşanmaktadır. Sosyal becerilerin kazandırılmasında en etkili faktörlerden biri ise çocuğun rol model olarak aldığı babadır. Bu noktada annenin olduğu gibi babanın da çocuğun yaşamına katılması çocuğun sosyal ortamına uyum sağlamasına destek verecek ve çocuğun sosyal becerileri kazanmasında önemli bir avantaj sağlayıcı olarak karşımıza çıkacaktır. Araştırmada babaların çocukların yaşamına etkin katılıp katılmadıklarını, ne tür etkinliklere ne kadar sıklıkta katılım sağladıklarını ölçmek üzere babalara verilmek için hazırlanan Sımsıkı ve Şendil tarafından geliştirilmiş, “Baba Katılım Ölçeği’’ ve form verilen babaların çocuklarının sosyal becerilerinin gelişimine yönelik değerlendirmeleri elde edebilmek için Merrell (2003) tarafından geliştirilmiş, Fazlıoğlu, Okyay ve Ilgaz tarafından Türkçeye uyarlanıp geçerlik ve güvenirliği yapılmış “Anaokulu ve Anasınıfı Davranış Ölçeğinde (Preschool and Kindergarden Behaviour Scale’’ yer alan ‘’Sosyal Beceri Ölçeği’’ öğretmenler tarafından doldurulmuştur. Araştırmaya ilişkin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Baba katılımı, Sosyal beceri, Çocuk gelişimi

Bağımlılık, Bağımlılık Türleri ve Kişiler Arası Bağımlılık Fenomeni Üzerine Bir Derleme Çalışması

Nergüz BULUT SERİN
Lefke Avrupa Üniversitesi
nserin@eul.edu.tr
Tubanur ÇELİK İSKİFOĞLU
Kıbrıs Sosyal Bilimler Üniversitesi
tubanur.celik@kisbu.edu.tr

Bağımlılık, bir çok bilim insanı tarafından çağımızın en önemli ve en çok dikkate alınması gereken problemlerinin içerisinde yer almıştır. Dünya sağlık örgütünün yaptığı son açıklamaya göre bağımlılık türleri 21.yy ilk çeğreğinde artış göstermiştir. Buna göre rapor edilen bağımlılık türleri sırasıyla; 'teknoloji bağımlılığı' , 'alkol bağımlılığı', 'kumar bağımlılığı', 'kokain bağımlılığı', 'tütün bağımlılığı', 'sigara bağımlılığı', 'taş (crack) bağımlılığı', 'eroin bağımlılığı', 'ekstazi bağımlılığı', 'uçucu madde bağımlılığı', 'amfetamin bağımlılığı', 'metamfetamin bağımlılığı', 'alışveriş bağımlılığı', 'çocuk ve gençlerde madde bağımlılığı', 'seks bağımlılığı', 'esrar bağımlılığı', 'opiat bağımlılığı' ve hakkında diğer bağımlılık türlerine kıyasla daha az bilgi sahibi olduğumuz 'ilişki bağımlılığı' şeklinde sıralanmaktadır. İlgili her bağımlılık türünün kendine has özellikleri mevcuttur. Kişinin bağımlı olduğu maddeye, kişiye veya duruma göre sergilediği davranışlar, semptomlar, esriglik göstergeleri, yoksunluk göstergeleri ve bağımlılığın türüne ve dozuna göre kişinin hayatına getirdiği zorluklar çeşitlilik göstermektedir. Bağımlılık konusunun hiç olmadığı kadar önem kazandığı günümüzde, rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında yürütülen çalışmaların bağımlılık konusu ile ilgili gelişmeler hakkında yeni yaklaşımlar ortaya koyma çabası manidardır. Bu doğrultuda bu çalışma, bağımlılığın tanımını yapmak, bağımlılık türlerine ilişkin son yaklaşımları ortaya koymak ve bu türleri tanımlamak, farklı bağımlılık türlerinin tanısal ve terapötik süreçleri hakkında bilgi vermek için bir derleme araştırması yapmayı hedeflemiştir. Ancak, bu çalışmada, hakkında en az bilgi sahibi olduğumuz ve günümüzde birçok kişinin esaretinde olduğu 'ilişki bağımlılığına' ayrıca yer verilecektir.

Anahtar Sözcükler: Bağımlılık, bağımlılık türleri, ilişki bağımlılığı

Bağlama Öğretiminde Bellek Destekleyicilerin Kullanılmasının Öğrencilerin Başarıları Üzerindeki Etkisi

Ozan Kağan DEMELİ
Trabzon Üniversitesi
ozandemeli_61_06@windowslive.com
Ali Selçuk KARPUZ
Trabzon Üniversitesi
aliselcukkrpz@gmail.com

Bu çalışmada anlamlandırma stratejilerinin bir türü olan bellek destekleyicilerden faydalanılarak bağlama eğitimi sürecinde öğrenmeye dönük bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda anlamlandırma stratejileri, bellek destekleyiciler ve bağlama eğitimi süreçlerine yönelik literatür taraması yapılmış ve elde edilen bilgiler ve seçilen uygulama eserleri ile çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma için araştırmacılar tarafından özel ders kapsamında öğretim yapılan 15 öğrenci çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Bu 15 öğrenci içerisinden 10 öğrenci deney ve kontrol grubu olmak üzere 5'er kişilik gruplara ayrılmıştır. Grupların belirlenmesinde öğrencilerin bağlama çalma düzeyleri, becerileri ve her iki gruba uygulanan öntest sonuçları etkili olmuş, yeni başlayan 5 öğrenci çalışmaya ilave edilmemiştir. Gruplara eşit biçimde ve seçkisiz dağıtılan öğrenciler ile çalışma yapılmış, belirlenen bağlama eseri kontrol grubu ile sontest sürecinde herhangi bir yöntem uygulanmadan klasik biçimde çalışılmıştır. Deney grubu ile yapılan sontest çalışmasında ise yeni öğrenilen nota değerlerinin ifade edilmesi ve seslendirilmesine yönelik bazı bellek destekleyici ifadeler, benzetimler kullanılmıştır. Gruplardan elde edilen veriler istatistik olarak incelenmiş ve karşılaştırmalı ölçümlerden faydalanılmıştır. Karşılaştırmalı ölçümlerde gözlem sayısının az olması sebebiyle parametrik olmayan testlerden faydalanılmış ve bu kapsamda Mann Whitney U testi yapılmıştır. Test için anlamlılık kabul sınırı p<,05 olarak kabul edilmiştir. Çalışma sonucunda deney grubundaki öğrencilerin yeni öğrenilen ve seslendirilen nota kalıplarını uygulamada kontrol grubu öğrencilerine göre daha başarılı olduğu gözlenmiştir. Bellek destekleyici benzetimler ve ifadeler (yer, şehir isimleri vb.) ile nota kalıplarını pekiştiren öğrencilerin notaları algılama ve ifade becerileri kontrol grubuna göre daha manidar sonuçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Bağlama eğitimi, bellek destekleyiciler, başarı, öğrenci

Basit Makinelerin Öğretimine Yönelik Arduino Tabanlı Üç Boyutlu Öğretim Materyali Tasarımı ve Geliştirilmesi

Emre Doğan
Dokuz Eylül Üniversitesi
emredgn923@gmail.com
Oğuz Akbaş
Dokuz Eylül Üniversitesi
oguzakbas95@gmail.com
Kadir Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
kadir.demir@deu.edu.tr
Yasemin Kahyaoğlu Erdoğmuş
Dokuz Eylül Üniversitesi
yasemin.kahyaoglu@gmail.com
Ercan Akpınar
Dokuz Eylül Üniversitesi
ercan.akpinar@deu.edu.tr

Bu çalışma, ortaokul öğrencilerinin Fen ve Teknoloji dersine yönelik basit makineler konusunu somutlaştırabilmeleri amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin basit makineleri somutlaştırarak kavramalarını sağlayacak öğretim materyallerinin üç boyutlu olarak modellenip Arduino ile entegre edilerek geliştirilmesi amaçlanmıştır. Geliştirilen öğretim materyalleri arasında çıkrık, dişli çark ve makara sistemleri yer almaktadır. Arduino yaygın olarak kullanılan açık kaynak kodlu mikro denetleyicilerden birisidir. Bu çalışma kapsamında Arduino UNO ve Arduino NANO mikro denetleyicileri tercih edilmiştir. Üç boyutlu modelleme aşamasında 3ds Max ve Tinkercad yazılımları işe koşulmuştur. Çalışmada tasarım tabanlı araştırma yöntemi kullanılmıştır. Geliştirilen öğretim materyalleri öğretim teknolojileri uzmanı ve fen ve teknoloji öğretmenine gösterilerek görüşleri alınmıştır. Bu görüşler öğretim materyallerinin kullanıldığı iki ve üç boyutlu animasyonların üretilmesi, benzer materyallerin diğer branşlarda kullanılması, öğretim materyallerinin derse giriş aşamasında motivasyon sağlayıcı olarak kullanılması, pekiştirici olarak kullanılması ve kavram yanılgılarını önlemek amacıyla kullanılmasıdır. Alınan görüşler doğrultusunda öğretim materyalleri revize edilmiştir. Bisiklet ve asansör tasarımları gibi günlük hayatta öğrencilerin karşılaşabilecekleri ve aşina oldukları öğretim materyali tasarımları gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: basit makineler, arduino, üç boyutlu modelleme, materyal tasarımı

Bazı Değişkenler Açısından İlkokul Müdürlerinin Öğretmenleri Destekleyici Davranışları

Serpil OVACIKLI
Dokuz Eylül Üniversitesi
serpil.ovacikli@deu.edu.tr
Semiha ŞAHİN
Dokuz Eylül Üniversitesi, BEF Eğitim Bilimleri Bölümü
ssahin66@gmail.com

Bazı Değişkenler Açısından İlkokul Müdürlerinin Öğretmenleri Destekleyici Davranışları Serpil OVACIKLI serpil.ovacikli@deu.edu.tr Doç. Dr. Semiha ŞAHİN Dokuz Eylül Üniversitesi, BEF Eğitim Bilimleri Bölümü semiha.sahin66@deu.edu.tr Bu araştırmanın amacı ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin öğretmenleri destekleyici davranışlarını gerçekleştirme düzeylerini; öğretmen algılarının a. cinsiyetlerine, b. öğrenim durumlarına, c. branşlarına, d. hizmet sürelerine, e. görev yaptıkları okuldaki hizmet süresine, f. görev yaptıkları okulun büyüklüğü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini saptamaktır. Araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında İzmir ili Buca ilçesinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ilkokullarda görev yapan 282 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Beycioğlu ve Aslan (2010) tarafından geliştirilen Öğretmen Liderliği Ölçeği ve Günbayı, Dağlı ve Kalkan (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanan Müdür Desteği Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verileri incelemek için aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız örneklem t-Testi, Tek Yönlü ANOVA kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin algılarına göre, okul müdürlerinin öğretmen liderliğini destekleyici davranışları sergileme düzeylerinin iyi düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre öğretimsel destek ve araçsal destek alt boyutlarının ve müdür desteği geneli için erkek öğretmenlerin destek algısı kadın öğretmenlerin destek algısından anlamlı derecede daha fazladır. Öğretmen algıları müdür desteğinin genelinde ve öğretimsel destek boyutunda okuldaki öğretmen sayısına göre 50'den fazla öğretmeni olan okullardan yana anlamlı düzeyde farklılık gösterirken, duygusal ve araçsal alt boyutlarda farklılaşmamaktadır. Öğretmenlere müdür desteği ve boyutlarına ilişkin öğretmen algıları ise öğrenim durumu, branş, hizmet süresi ve okuldaki hizmet süresine göre anlamlı farklılık göstermemiştir.

Anahtar Sözcükler: Liderlik, öğretmen liderliği, destek, müdür desteği

Beklenmeyen Olaylar Bilgisinin Kodları ve Alt Kodları: Gülbin'in Öğretimi

Semiha Kula ÜNVER
Dokuz Eylül Üniversitesi
semiha.kula@deu.edu.tr

Esra Bukova GÜZEL
Dokuz Eylül Üniversitesi
esra.bukova@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı bir öğretmen adayının öğretimini beklenmeyen olaylar bilgisinin kodları ve alt kodları bağlamında incelemektir. Durum çalışması deseninden yararlanılarak yürütülen çalışmanın katılımcısı Gülbin takma adlı son sınıfta öğrenim gören bir ortaöğretim matematik öğretmeni adayıdır. Araştırmanın verileri Gülbin'in kenarortay, yükseklik ve üçgensel bölgenin alanı konularına ilişkin hazırladığı ardışık 6 ders saatlik ders planlarından, öğretim sürecine ilişkin gözlem notları ve video kamera kayıtlarından ve derslerinden önce ve sonra yapılan yarı-yapılandırılmış görüşmelerden elde edilmiştir. Gülbin'in dersi öğretimi sürecinde karşılaştığı beklenmeyen olaylara yönelik yaklaşımları bağlamında öğrenci düşüncelerine yanıt verme, öğretmen içgörüsü, araçların ve kaynakların erişilebilirliğine yanıt verme kodları altında incelenmiştir. Matematik öğretmeni adaylarının öğretimlerinde karşılaştıkları beklenmeyen durumlara ilişkin verdikleri tepkiler 3 farklı kod için toplamda 23 farklı alt kodla ortaya koyulmuştur. Gülbin' in derslerinin incelenmesiyle elde edilen bulgularda söz konusu kodların yansımaları görülmüştür. Gülbin "Kenar uzunlukları 7, 11 ve 12 br olan üçgenin en kısa kenarortayının uzunluğu kaçtır?" sorusunu yöneltip bir öğrencisini tahtaya kaldırdı. Öğrencisi üçgeni çizdikten sonra birimleri ölçeksiz yerleştirdiği için Gülbin'in öğrencileri en kısa kenarortayın 7 birim ya da 12 birim uzunluktaki kenarlardan hangisine ait olduğu konusunda kararsız kaldılar. Öğrenciler üçgene bakarak 7 birimlik kenarın kenarortayının daha kısa olabileceği ve dolayısıyla da en kısa kenarortayın 7 birimlik kenara ait olduğunu belirttiler. Gülbin öğrencilerinin şekildeki ölçeksiz çizim nedeni ile böyle bir sonuca vardıklarını fark edemedi. Gülbin'in ölçeksiz çizimi fark edememesi öğretmen içgörüsü bağlamında ele alınırken, öğrencilerinin yanlış sonuçlara ulaşması ve yanlış yanıtlar vermesi öğrencilerin düşüncelerine yanıt verme kodunda ele alınmıştır. Gülbin, öğrencilerinin yanıtlarını sınıf tartışmasına sundu ve sorgulattı. Ardından araç ve kaynakların erişilebilirliğine yanıt verme kodunun canlandırma alt kodu bağlamında kollarını açıp kapatarak öğrencilerin uzun-kısa kenarlara ait kenarortay uzunluklarına ilişkin sonuca ulaşmalarında yardımcı oldu.

Anahtar Sözcükler: dörtlü bilgi modeli, beklenmeyen olaylar bilgisi, ortaöğretim matematik öğretmeni adayı.

Beyin Fırtınası Öğretim Tekniği ile Çağdaş Sanat Dersinde Kavram Öğretimine Yönelik Nitel Bir İnceleme

Meliha YILMAZ
mel.yilmaz0637@gmail.com
Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı
Uğur YILMAZ
uyilmaz.rssm@gmail.com
Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anablim Dalı
Ece Nur Demir YILMAZ
ecenur.dmr@hotmail.com
Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anablim Dalı

1930 yılında Alex Osborn tarafından geliştirilen 'beyin fırtınası', ticari sektörlerden eğitim kurumlarına kadar geniş bir alan içerisinde etkili şekilde kullanılan grupla sorun çözme tekniklerinden birisidir. Sorunlara karşı orijinal fikir üretebilme konusunda etkili bir teknik olan beyin fırtınası; hayal kurma, karar verme ve yaratıcılık gibi bilişsel becerileri etkin kullanmayı gerekli kılan özelliklere sahiptir. Bu araştırmada beyin fırtınası öğretim tekniğinden yararlanarak Çağdaş Sanat dersi kapsamında modern sanat ve postmodern sanat kavramlarının sınıf içi yürütülen tartışmalarla öğretilebilirliği incelenmiştir. Araştırmada, beyin fırtınası öğretim tekniği ile yürütülen dersin eğitim ortamı, etkinlikleri ve öğrenci ifadeleri üzerine odaklanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda 3. sınıfta öğrenim gören on bir (11) öğrenci oluşturmuştur. Çalışma grubu oluşturulurken dikkat edilen ölçütler; öğrencilerin lise öğrenimini Güzel Sanat Liselerinde tamamlamış olmaları, daha öncesinde en az bir Batı Sanatı Tarihi dersi almış olmaları ve beyin fırtınası öğretim tekniğinin uygulanabilmesi için öngörülen uygun kriterler (kişi sayısı, düşünme biçimlerinde farklılık ve kültürel özellikler) şeklindedir. Araştırmada veriler video kayıt yoluyla toplanmıştır. Dersin uygulamasına ilişkin video kayıt, yazılı rapor dökümüne dönüştürülmüş ve bu döküm betimsel analiz yoluyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, modern sanat ve postmodern sanat kavramlarının anlaşılması ve açımlanması üzerinde; sınıf içi yürütülen fikir alışverişlerinin ve tartışmaların öğrencilerin literatürde yer alan açıklamalara benzer sonuçlara ulaşmalarına yardımcı olduğu gözlemlenmiştir. Modern ve postmodern sanat tarihi dönemlerinin genel karakteristik özelliklerini belirlemeye yönelik sanat eserleri çözümleme etkinliklerin ve tartışmaların, etkili bir öğretme-öğrenme sürecine yardımcı olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Beyin fırtınası, Sanat, Çağdaş sanat, Eğitim, Kavram öğretimi

Bilgi-İşlemsel Düşünmeyi Değerlendirme: Bir İçerik Analizi Çalışması

Ulaş İlic
Pamukkale Üniversitesi
uilic@pau.edu.tr
Halil İbrahim Haseski
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
halil.haseski@cbu.edu.tr

Bu çalışmada Bilgi-İşlemsel Düşünmeyi ölçme amacıyla geliştirilmiş veri toplama araçlarının incelenmesi hedeflenmiştir. Söz konusu amaca yönelik olarak çeşitli veri tabanlarında belirlenen anahtar sözcükler kullanılarak alanyazın taraması gerçekleştirilmiştir. Tarama sonucunda ulaşılan yayınlar, belirlenen ölçütler kapsamında gözden geçirilmiş ve ölçütleri karşılayamayan çalışmalar elenmiştir. Yapılan inceleme bağlamında 64 yayın araştırmaya dahil edilmiştir. Ulaşılan çalışmalar araştırmacılar tarafından geliştirilen değerlendirme formu yardımı ile incelenmiş ve bu kapsamda ulaşılan veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Analiz sonucu elde edilen bulgulara göre Bilgi-İşlemsel Düşünmeyi ölçmeye yönelik geliştirilen araçların sayılarının zaman içinde artış eğiliminde olduğu belirlenmiştir. Buna ek olarak söz konusu araçların ağırlıklı olarak testlerden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmalarda örneklem olarak çoğunlukla öğrencilerin tercih edildiği tespit edilmiştir. Öte yandan analiz kapsamında ele alınan araçların yarısından fazlasında geçerliği ve güvenirliği sağlamaya yönelik süreçlerinin net bir biçimde belirtilmediği gözlemlenmiştir. Çalışma sonunda ulaşılan bulgular kapsamında konuyla ilgili gerçekleştirilecek olan yeni araştırmalara ve uygulamalara yönelik çeşitli öneriler getirilmiştir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçların, BilgiİşlemselDüşünmeyi değerlendirmek üzere veri toplama aracı geliştirilecek olan ve yine bu araçları kullanacak olan araştırmacılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: bilgi-işlemsel düşünme, veri toplama aracı, içerik analizi, bilgi-işlemsel düşünmeyi değerlendirme.

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Mesleki Tutumları ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Arasındaki İlişki

Yılmaz AKCAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi
akcan.1994@gmail.com
Ahmet Naci ÇOKLAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi
acoklar@konya.edu.tr
Şemseddin GÜNDÜZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi
sgunduz@konya.edu.tr

Yetiştirilen öğretmenlerin niteliğinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları önemli yer tuttuğu düşünülmektedir. İçinde bulunduğumuz yüzyıl öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olmaları beklenmektedir. Bu çalışma kapsamında 2018-2019 güz dönemi Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü 3 ve 4. Sınıf öğrencilerine anket yapılmıştır. Araştırmada öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği ile yaşam boyu öğrenme eğilim ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini anket uygulandığı gün derste bulunan 81 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın bulgularına göre, öğretmen adayları mesleki tutumları bakımında orta düzeyde değer almıştır. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmen adaylarının mesleki tutum değerlerini artırmak için; Öğrencilere seminerlerle mezun olduktan sonra yapabilecekleri iş olanakları tanıtılmalı. BÖTE bölümündeki programlama ve grafik derslerine gereken önemin verilmeli. Mezun olduktan sonra eğitim teknoloğu olarak görev alabilecekleri alanların tanıtılması yapılmalıdır. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin araştırma kapsamında yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumlarının ve yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin cinsiyetlerine ve öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleki tutumları ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında orta düzeyde pozitif yönde (r=.59) bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öğretmenlik mesleği, Tutum, Yaşam boyu öğrenme

Bilim Uygulamaları Dersi İçin Fetemm Merkezli Bir Öğretim Programı Önerisi ve Bilimsel Süreç Becerileri Üzerindeki Etkisi

Esma SAÇAN
MEB
esma193@hotmail.com
İlke ÇALIŞKAN
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
clsknilke@gmail.com
Fitnat KAPTAN
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
fitnat@hacettepe.edu.tr

Araştırmanın amacı, Demirel program geliştirme modeline göre tasarlanan ve bilim uygulamaları dersinde uygulanan FeTeMM merkezli öğretim programının; yedinci sınıf öğrencilerinin bilimsel süreç becerileri üzerindeki etkilerini tespit etmektir. Araştırma, Ankara ili, Sincan ilçesi, Melikşah Ortaokulu'ndaki 78 öğrenci ile 2016-2017 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, FeTeMM merkezli bir öğretim programının uygulandığı 19 haftalık model çerçevesinde yapılmıştır. Araştırmada, nitel ve nicel yaklaşımların birlikte kullanıldığı karma yöntem araştırmasına ait iç içe desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel veri toplama araçlarını TIMMS ve PISA sorularından seçilerek geliştirilen Bilimsel Süreç Becerileri Testi (BSBT), nitel veri toplama araçlarını ise sunuş gözlem formu, fen defterleri ve öğrencilerle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler oluşturmaktadır. Ön testlerin uygulanmasından sonra deney grubunda, FeTeMM merkezli bir öğretim programı çerçevesinde hazırlanan etkinlikler, kontrol grubunda ise MEB tarafından bilim uygulamaları dersi yedinci sınıf düzeyi için belirlenen kazanımlara yönelik uygulamalar bir dönem boyunca uygulanmıştır. Dönem sonunda her iki gruba da BSBT son test olarak uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen nicel veriler t-testi; görüşme, gözlem ve dokümanlara ait nitel veriler betimsel analiz ve içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. Uygulama sonrasında bilimsel süreç becerileri açısından deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu saptanmıştır. Öğrenci görüşmelerinden, gözlemlerden, doküman analizlerinden elde edilen nitel veriler nicel bulguları destekler niteliktedir.

Anahtar Sözcükler: FeTeMM merkezli öğretim programı, FeTeMM eğitimi, FeTeMM etkinlikleri, bilimsel süreç becerileri

Bilim ve Sanat Merkezleri Yöneticilerinin Eğitim Liderliği ve Yönetim Süreçlerine İlişkin Görüşleri: İstanbul Örneği

Gizem Sebahat ÇOBAN
İstanbul Kültür Üniversitesi
gizcoban@gmail.com

Özge HACIFAZLIOĞLU
Hasan Kalyoncu Üniversitesi
ozgehacifazlioglu@gmail.com

Bu çalışmada temel amaç, İstanbul'da bulunan Bilim ve Sanat Merkezleri'ni (BİLSEM) yönetme görevi verilen yöneticilerin eğitim liderliği ve BİLSEM' lerin yönetilmesi süreçlerine ilişkin görüşlerini ve deneyimlerini ele almaktır. Bu çalışma İstanbul ilindeki 2017-2018 eğitim-öğretim döneminde faaliyet halinde olan 8 BİLSEM müdürü ile yapılmıştır ve her bir katılımcıyla birden fazla görüşme yapılarak yürütülmüştür. Nitel araştırma yöntemlerinden iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın inandırıcılığını artırmak için soru formu oluşturulurken ilgili alan yazın incelemesi yapıldıktan sonra 8 soruluk açık uçlu soru formu, bu alanda uzman bir akademisyen tarafından kontrol edilmiştir. Görüşmelerin ses kaydına alınması için gerekli izinler alınmıştır ve çalışma grubundaki bireylere müdahale edilmemiştir. Konuşma metinleri düz yazıya aktarıldıktan sonra katılımcılara teyit amaçlı olarak gönderilmiş ve görüşme sonrası teyit toplantıları gerçekleştirilmiştir. Araştırma iki alt problem ile incelenerek, veriler 2 tema 7 alt tema olacak şekilde düzenlenerek, yorumlanmıştır. İlgili görüşmelerin yorumlanması 'BİLSEM'de Liderlik Sürecine Uyarlanma Aşaması', 'BİLSEM'de Süreç Yönetimi Aşaması' olarak iki farklı tema kapsamında ele alınmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda BİLSEM yöneticilerinin göreve uyum sürecinin yönetimi konusunda eksiklikler yaşadıklarını, fakat liderlik sürecinin gerekliliklerine, liderin özelliklerine ve gruptaki rolüne hakim oldukları ortaya çıkmıştır. Yöneticilerin öğretmenleri motive etme, etkili iletişim kurma, planlama, koordinasyon sağlama konularında bilgili ve yeterli düzeyde deneyimli oldukları, fakat insan kaynaklarını yönetme konusunda bilgi ve gerekli tecrübeye sahip olmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. BİLSEM'lerde görev alacak müdür ve müdür yardımcılarının seçilmesinde resmi kriterler uygulanması ve özlük haklarının iyileştirilmesi gerekmektedir. BİLSEM'lerde mentorluk sisteminin resmi olarak kabul edilmesi ve konuyla ilgili gerekli çalışmalar başlatılana kadar, bir paylaşım ağı kurularak tecrübeli yöneticilerden destek alınması önerilmektedir. Yapılan çalışmanın, ülkenin gelecek yıllarda değeri niteliğinde olarak görülen özel yetenekli bireylerin, eğitim ortamlarının iyileştirilmesi aşamasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: BİLSEM, liderlik, yönetim, özel yetenekli64

Bilişsel Davranışçı Terapinin Grupla Psikolojik Danışma Uygulamalarında Kullanımına Dair Doküman İncelemesi

Bahar TAVUKÇU
Balıkesir Üniversitesi
baharpdr10@gmail.com

Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) dünya genelinde olduğu gibi Türkiye'de de yaygın bir biçimde uygulanan ve hakkında araştırmalar yapılan bir terapi yaklaşımıdır. BDT depresyonun tedavisi ile başlayan ve günümüzde uyku bozukluğundan saldırganlığa kadar birçok psikolojik sorunun tedavisinde kullanılan bir yaklaşımdır. Bu çalışmada 2002-2018 yılları arasında Türkiye'de bilişsel davranışçı grup terapisi temelli yapılan araştırmaların bir araya toplanıp, incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden "Doküman İnceleme" tekniği kullanılmıştır. Literatüre baktığımızda Bilişsel Davranışçı Grup Terapisi esaslı çalışmaların belirli kriterlere göre genel bir incelemesini konu alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Alan yazın taramasında Bilişsel Davranışçı Terapi uygulamalarını içeren YÖK Ulusal Tez Arşivindeki 60 yüksek lisans ve doktora tezine ulaşılmıştır ve bu tezler çalışmaya dahil edilmiştir. Bu sayede alan yazında var olan bilgi birikimine katkıda bulunmak, bu alanda çalışan araştırmacılara farklı bir bakış açısı sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Bilişsel Davranışçı Terapi, Grupla Psikolojik Danışma

BİLSEM Öğrencileri ile Sokratik Sorgulama Etkinlikleri

Asiye BAHTİYAR
Pamukkale Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
abahtiyar@pau.edu.tr

Bilge CAN
Pamukkale Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
bilgecan@pau.edu.tr

Bilim ve Sanat Eğitim Merkezleri (BİLSEM); okul öncesi eğitim, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin (resim, müzik ve genel zihinsel yetenek) örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerini aksatmayacak şekilde bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılmış olan bağımsız özel eğitim kurumlarıdır. Özel yetenekli öğrencilerin eğitimlerinde en yaygın olarak uygulanan stratejilerden biri zenginleştirmedir. Zenginleştirme stratejileri eğitim programının veya herhangi bir ders müfredatının farklılaştırılmasını kapsamaktadır. Bu çalışmanın amacı BİLSEM öğrencileri için farklılaştırılmış eğitim kapsamında seçilen Sokratik Sorgulama Etkinliklerinin uygulanabilirliğini incelemektir. Bu amaçla Bireysel Yetenekleri Farkettirme (BYF) programına kayıtlı farklı sınıf düzeylerindeki öğrencilerle yürütülen çalışma kapsamında toplam 9 oturum ve 8 farklı etkinlik uygulanmış ve etkinliklerin uygulama süreci gözlemlenmiştir. Etkinlikler öğrencilerin bilimsel bilgi, bilimsel yöntem ve bilimin doğasına yönelik Sokratik sorgulama yapmalarını sağlamak amacıyla seçilmiştir. Oturumlarda öğrencilerden okuma parçası veya etkinlikle ilgili tartışmak istedikleri birer soru oluşturmaları istendi. Yaklaşık beş dakika zaman verildikten sonra bütün sorular tek tek tahtaya yazıldı ve sorularla ilgili oylama yapılarak öğrencilerin tartışmak istedikleri soru seçildi. Seçilen soru üzerine sınıfta bir tartışma ortamı yaratılarak öğrenciler hem kendilerinin hem de birbirlerinin fikirlerini sorgulamaya teşvik edildi. Sorgulamanın azaldığı noktada öğrencilerden yeni birer soru daha oluşturmaları istendi ve tekrar oylamayla seçilen bir soruyla sorgulama süreci devam ettirildi. Çalışma kapsamında yapılan gözlemler sonucunda öğrencilerin seçilen okuma parçalarıyla ilgili ürettikleri sorularda var olan yanlış bilgilerinin ortaya çıktığı ve başlangıçta var olan fikirlerini Sokratik sorgulama sürecinde değiştirebildikleri görüldü. Bununla birlikte uygulamalarda öğrencilerin en çok felsefi tartışmaya açık soru üretirken zorlandıkları, genel olarak araştırmacı tarafından sorulan sorulara cevap verme eğiliminde oldukları ve birbirleri ile tartışmaya girmekten çekindikleri gözlemlendi.

Anahtar Sözcükler: Sokratik sorgulama, BİLSEM öğrencileri, fen eğitimi

Bilsem Öğrencilerinin Aparatlı Matematik Problemlerine Yaklaşımları

Işıkhan UĞUREL
Buca Eğitim Fakültesi
isikhan.ugurel@deu.edu.tr
Fatma ARIKAN
Buca Eğitim Fakültesi
fatmarikan35@gmail.com

Bu çalışmada BİLSEM' lerde öğrenim görmekte olan öğrencilerin "Aparatlı Matematik Problemleri"ne yönelik yaklaşımları incelenmiştir. Aparatlar somut, ağırlıklı olarak problem çözme ve kurma amacı taşıyan, birden fazla kazanım, konu ya da beceri alanı için sıra dışı akıl yürütmeler gerektiren içerikler geliştirilmesine imkân tanıyan, çevirme, tutma, ölçme, döndürme, taşıma, dizme ve benzeri fiziksel eylemlerin kolaylıkla gerçekleştirilebildiği nesnelerdir (Uğurel, 2019). Aparatlı matematik problemi ise bir aparat üzerinde kurulan ve çözümünün verilen aparat kullanılarak yapılabileceği problemlerdir (Uğurel, 2019). Çalışma grubunda yer alan öğrenciler İzmir ilinde bulunan bir BİLSEM'de sayısal yetenek grubunda öğrenim görmekte olan ortaokul ve lise öğrencileri arasından seçilmiştir. Öğrencilerin aparatlı problemlere yönelik yaklaşımlar iki boyut altında ele alınmıştır. Birincisi öğrencilerin aparatlı problem için geliştirdikleri çözümlerini, ikincisi ise çözüm sürecinde ve sonrasındaki görüşlerini içermektedir. Çalışma grubunda sayısal yetenek grubunda bulunan 8. sınıf düzeyinde 6 ve 9. sınıf düzeyinde 6, toplam 12 öğrenci yer almaktadır. Öğrenciler gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan keşfedici durum desenini kullanılmıştır. Keşfedici durum çalışması, bir araştırmacının, gerçek davranışsal olaylar üzerinde herhangi bir kontrol gerçekleştirmeden güncel etkinliklere odaklanarak "ne", "nasıl" ve "neden" ile ilgili cevapları araştırdığı bir çalışmadır (Yan, 2008). Veri toplama aşamasında "etkinlik temelli görüşme (task based interview)" yöntemi uygulanmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğrencilere 3 aparat ve bu aparatlara dayalı geliştirilen 12 adet problem sunulmuş ve çözmeleri istenmiştir. Problemler etkinlik temelli görüşmeler şeklinde 3 kişilik 4 gruba ayrılan öğrencilere toplam 12 ayrı oturumda uygulanmıştır. Elde edilen bulgular çalışma grubundaki öğrencilerin aparatlı problemleri farklı ve ilgi çekici bulduklarını, farklı çözüm yaklaşımları geliştirdikleri ve aparatlı problemlere yönelik görüşlerinin pozitif olduğunu göstermiştir. Ülkemizde aparatlı matematik problemlerine yönelik ilk çalışma olma özelliği taşıyan araştırmamızın konuya dikkat çekme ve öğretime katkı sağlama adına yararlı olması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğrenme aracı/nesnesi, aparatlı matematik problemi, BİLSEM, matematik öğretimi.

Bir Bilimsel Olgusallık Taraması: Isı-Sıcaklık Örneği

Evrim DEMİREL
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
evrim.demirel09@gmail.com
Gül Ünal ÇOBAN
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi
gul.unal@deu.edu.tr

Isı ve Sıcaklık Kavramlarının Olgusal İncelenmesi Fen bilimleri öğrencilerinin bilimi ve bilimsel kavramları nasıl öğrendiği ve nasıl anlamlandırdığı fen eğitimi ve öğretiminin temel sorunlarından biridir. Çünkü fen bilimleri içeriğindeki kavramlar çoğunlukla soyut kavramlardan oluşmaktadır. Bu kavramlar öğrencilerin zihin yapısı içerisinde hem kullanılan dilin hem de öğrencilerin algıları sebebiyle yanlış sınıflandırılabilmekte ve buna bağlı olarak öğrenciler naif (bilimsel olarak tam doğru olmayan) düşünce sistemlerine sahip olabilmektedirler. Öğrenciler için kavramlar bilimsel gerçeklerden uzak ve kendi algılarına göre naif bir şekilde yapılandırılmışsa ontolojik yanılgılar ortaya çıkmaktadır. Ontolojik yanılgılar öğrencilerin sınıflama ve kategorizasyon hatası yaparak kavramların varlığının temel formundan uzak bir şekilde yanlış anlamlandırmalarıdır. Algı temelli kavramların zihinde idealize edilmesi nedeniyle, kişinin zihinsel modellerinin günlük yaşamdaki var olan gerçekliğin önüne geçerek ontolojik tersinirliği ortaya çıkartmaktadır. Kavramların gerçeklikten uzak yapılandırılmaları öğrencilerin epistemolojik anlayışlarını etkilemekte ve dolaylı olarak fen bilimlerindeki başarılarını düşürmektedir. 4-5 yaş arası çocuklar tarafından ısı, çoğunlukla bir madde olarak tanımlanırken 8 yaşından büyük çocuklar tarafından ise dinamik ve sıvı olan bir şey olarak tanımlanır. Daha sonraki yaşlarda ısı hakkındaki baskın görüş, vücudumuzun organlarından akan sıvı gibi işlediğidir. Bilim tarihinde de ısı ve sıcaklık hakkında ontolojik yanılgılar gözlenmiştir. Örnek olarak 18. Yy.daki bilim adamları metal topun genleşmesini açıklarken ısının parçacıklardan oluştuğunu ve topun içerisine girerek büyümesine neden olduğunu savunmuşlardır. Isıl denge veya daha genel ifadeyle termodinamik ortaokul öğrencilerinin ve hatta ileri düzey öğrencilerin zorlandığı konular arasındadır. Ortaokul öğrencileri ısı ve sıcaklık hakkında birçok sezgisel fikirlere sahiptirler ve bu fikirleri günlük yaşamlarında kullanırlar. Buradan yola çıkarak çalışmada ontolojik yanılgılar ve kavram yanılgılar arasındaki fark belirlenerek ısı ve sıcaklık konusundaki sıkça karşılaşılan yanılgılar bir tarama çalışmasıyla sunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Ontoloji, ısı ve sıcaklık, bilim tarihi, gerçeklik algısı.

Bir Durum Çalışması: Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Mandolin Orkestrası

Ayfer KOCABAŞ
Dokuz Eylül Üniversitesi
ayferkocabas@gmail.com

Köy Enstitüleri Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en özgün sınıf öğretmeni yetiştiren kurumları olup ilk kez müzik derslerinde çalgı eğitimi ve öğretiminin zorunlu olarak yer aldığı ders programlarına sahip olması bakımından çok önemlidir. Müzik eğitimi ve öğretimi ilk kez çalgı desteğine dayandırılarak çok sesli müziğin yaşama geçirilmesinde, müzik okur-yazarlığı oluşturulmasında, o yıllarda gereksinme duyulan aydın ve çağdaş öğretmen modelinin oluşturulmasında çalgı olarak mandolin adeta köy enstitülerinin bir sembolü haline gelmiştir. Mandolin, mandola, mandoçello, mandobas olmak üzere inceden kalına / en küçükten en büyüğe doğru keman, viyola, viyolonsel / çello, kontrbas gibi sıralanabilir. Mandolin hem çalınırken hem de sözleriyle ya da solfej yaparken çalana ya da koroya eşlik yapabilmeyi sağlaması bakımından blokflüt ya da melodikada olduğu gibi sınırlılıkları olmayan işlevsel bir çalgıdır. Avrupa ve uzak doğu ülkelerinde mandolin orkestraları oldukça yaygındır. Bu araştırmada 2001 yılında kurulmuş olan Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneğinin bünyesinde 2008 yılında kurulan Mandolin Orkestrası'nın tarihsel ve gözlemsel durum çalışması bağlamında örgütlenmesi, kuruluş felsefesi, amacı, repertuarı, niteliği, şubelere yaygınlaştırılması ve mandolinin eğitim ve sanat müziğine yapmış olduğu katkı derinlemesine ele alınarak analiz edilecektir. Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Mandolin Orkestrasının gelişimi tarihsel durum çalışması türünde zaman bağlı süreçleriyle incelenecektir. Veriler dernek başkanı, orkestra yöneticisinin katılımcı gözlemci olarak görüşleriyle birlikte orkestra elemanlarının da görüşleri alınarak analiz edilecektir. Bunun yanısıra doküman analizi, gözlem yoluyla çoklu veri toplama araçları da kullanılacaktır. Elde edilen veriler kategoriler ve temalar altında yorumlanarak eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği ve sınıf eğitimi anabilim dalları için öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Sözcükler: Mandolin, mandolin orkestrası, köy enstitüleri, müzik eğitimi

Bir Entelektüelin Yetişme Süreci: İsmail Hakkı Tonguç ve Kütüphanesi

Sümer Aktan
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi
saktanus@gmail.com

Erken cumhuriyet döneminde yetişen pek çok eğitimci içinde İsmail H.Tonguç'un ayrı bir yeri vardır. Öğretmen okullarında öğretmenlik, yöneticilik ve bakanlık merkez teşkilatında alt düzey idarecilik gibi görevlerin ardından bakanlığın üst düzey yöneticilerinden biri olmuş ve yaklaşık 11 yıl [1935-1946] İlköğretim Genel Müdürlüğü görevini yürütmüştür. İsmail Hakkı Tonguç'un öğretmenliği, yöneticiliği ve teşkilatçılığı pek çok kez gündeme gelmiş olsa da onun entelektüel kimliği üzerinde çok da ayrıntılı durulmamıştır. Oysa kendisi sadece Türkçe literatüre değil Almanca literatüre hâkimiyeti ile dikkat çekmenin yanısıra kendini yetiştirmiş bir otodidakttır. Bu yetişme süreci onun Kastamonu Öğretmen Okulu'na girişi ile başlamış ve ölümüne kadar devam etmiştir. Bu süreç içinde onun Almanya seyahatlerinin de önemli bir yeri vardır. Bu yetişme süreci içinde İsmail Hakkı Tonguç'un Kütüphanesi, okudukları önemli bir veri kaynağıdır. Bir entelektüelin gelişme sürecinde onun kitapla olan ilişkisinin irdelenmesi bu yetişme sürecinin anlamlandırılmasına katkı sağlayabilir. Bu bağlam içinde bu çalışmanın amacı İsmail Hakkı Tonguç'un bir entelektüel olarak gelişim sürecini ve bu gelişim sürecine etki eden eserlerin incelenmesidir. Araştırma doküman incelenmesine dayalı olarak yürütülmüş ve İsmail Hakkı Tonguç'un okuduğu kitaplar onun biyografisinden belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, İsmail Hakkı Tonguç Arşivinden de istifade edilerek bazı eserlere ulaşılmıştır. Araştırmanın İsmail Hakkı Tonguç gibi önemli bir eğitimcinin düşünce dünyasının anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: İsmail Hakkı Tonguç, otodidaktizm, entelektüel.

Bir Grup 4. Sınıf Öğrencisinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
hadiye.kkaragoz@deu.edu.tr
Sinem TOPALOĞLU
Dokuz Eylül Üniversitesi
sinem.zsf@gmail.com

Sosyal Bilgiler dersinin amacı öğrencileri iyi bir ülke ve dünya vatandaşı haline getirmek, toplumsal yaşama uyum sağlamalarına, sağlıklı bir kişilik yapısı geliştirmelerine katkı sunmak ve toplumla uyumlu bir biçimde yaşamak için gerekli bilgi ve becerileri kazandırmaktır. İlkokul dönemi bir çocuğun Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarını benimsemesinde önemlidir. İlkokul dönemini aynı zamanda çocuğun tutumlarının oluşmaya başladığı dönemdir. Çocuğun bu derse yönelik tutumu onun derse ilgi ve başarısına temel oluşturacağı için bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutum ölçülmektedir. Bu çalışma 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılında İzmir ilinde bir özel okul(üst) ve alt sosyo-ekonomik düzeydeki semtlerde bulunan üç ilkokulda 230 dördüncü sınıf öğrencisiyle yapılmıştır. Çalışmanın amacı öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersine yönelik tutumları ile bu derslere yönelik tutumlarının bazı sosyo-demografik (cinsiyet, yaş, anne-baba eğitim durumu ve mesleği, aile geliri, aile birey sayısı) değişkenlere göre anlamlı düzeyde farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Çalışmada veri toplama araçları olarak sosyo-demografik bilgi formu ve Özkal (2002) tarafından geliştirilen "Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen verilerin araştırma kapsamında ''geçerlilik-güvenirlik'' analizi yapılmıştır. Bu bağlamda ölçeğin Cronbach Alpha kat sayısı hesaplanarak ve DFA (Doğrulayıcı Faktör Analizi) ile faktör analizi yapılmıştır. Sosyal Bilgiler Dersine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak amacıyla verilerin normal dağılıma sahip olması durumunda t ve f testleri veya verilerin normal dağılmadığı durumda ise nonparametrik testler ile analiz edilerek sonuçlar tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sosyal Bilgiler dersi, Tutum, İlkokul, Öğrenci

Bir Grup İlkokul 4.sınıf Öğrencisinin Matematiğe Yönelik Tutumları ile Matematik Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Gülçin KURTULUŞ ÇALIŞKAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
gulcinkurtulus35@hotmail.com
Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
hadiye.kkaragoz@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı bir grup ilkokul 4.sınıf öğrencisinin matematiğe yönelik tutumları ile matematik kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi ve tutum ile kaygı düzeylerini etkileyen değişkenlerin saptanmasıdır. Çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılında İzmir ili Bornova ilçesinde bulunan orta ve alt sosyo-ekonomik düzeydeki iki ilkokulda 4. sınıf öğrencileriyle yapılmıştır. Çalışmaya 48 kız, 48 erkek öğrenci olmak üzere toplam 96 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin 49'u orta sosyo-ekonomik düzeydeki okulda, 47'si ise alt sosyo-ekonomik düzeydeki okulda okumaktadır. Çalışmada veri toplama araçları olarak Güney Hacıömeroğlu tarafından Türkçeye uyarlanan 17 maddelik ''matematiğe yönelik tutum ölçeği'', Recep Bindak tarafından geliştirilen 10 maddelik "ilköğretim öğrencileri için matematik kaygı ölçeği'' ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin yaş, cinsiyet, başarı algısı, anne ve baba eğitim düzeyi, ailenin gelir düzeyine göre matematiğe yönelik tutumları ve kaygı düzeylerinin anlamlı farklılık gösterip göstermediği ve tutum ve kaygı düzeyleri arasındaki ilişki için verilerin normal dağılıma sahip olması durumunda t ve f testleri ve pearson korelasyon katsayısı, verilerin normal dağılmadığı durumda ise non parametrik testler ve spearman rank korelasyon katsayısı ile analiz edilerek sonuçlar tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: ilkokul,öğrenci, matematik dersi, tutum, kaygı.

Bir Grup İlkokul Öğrencisinin Türkçe Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Gizem AL
Dokuz Eylül Üniversitesi
gizemal3535@gmail.com
Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
hadiye.kkaragoz@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı bir grup ilkokul öğrencisinin Türkçe dersine yönelik tutumlarının bazı sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışma İzmir ili Buca, Bornova ve Çiğli ilçelerinde bulunan orta sosyo-ekonomik düzeydeki iki ilkokulda okuyan toplam 106, üst sosyo-ekonomik düzeyde bir ilkokulda okuyan toplam 40 ve alt sosyo-ekonomik düzeydeki iki ilkokulda okuyan 84 toplam 230 öğrencinin gönüllü olarak katılımları ile yapılmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak araştırmacılarca oluşturulan kişisel bilgi formu ve Akkaya tarafından geliştirilen Türkçe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ölçeğin güvenirlik analizi için Cronbach Alpha kat sayısı ve test yarı test güvenirliği ve geçerliliği doğrulayıcı faktör analizi ile hesaplanmaktadır. Araştırmada öğrencilerin yaş, cinsiyet, başarı algısı, akademik başarı düzeyi, anne ve baba eğitim düzeyi, ailenin gelir düzeyi ve okul öncesi eğitim alma durumuna göre Türkçe dersine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymak amacıyla verilerin normal dağılıma sahip olması durumunda t ve f testleri veya verilerin normal dağılmadığı durumda ise nonparametrik testler ile analiz edilerek sonuçlar tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe dersi, tutum, ilkokul, öğrenci, başarı algısı

Bir Veri Toplama Uygulaması: Arduino, Linx ve LabVIEW

Mustafa Çoramık
Balıkesir Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
mustafacoramik@balikesir.edu.tr
Yavuz Ege
Balıkesir Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
yege@balikesir.edu.tr
Hakan Çıtak
Balıkesir Üniversitesi, Elektrik Programı
hcitak@balikesir.edu.tr

Son yıllarda ülkemizde ve dünyada farklı kademelerde öğrenim gören öğrenciler özellikle fen ve mühendislik alanlarında geliştirdikleri projelerin ve tasarladıkları sistemlerin birçoğunda çeşitli sensörlerden elde ettikleri verileri kullanmaktadırlar. Bu tip çalışmalarda öğrencilerin genellikle Arduino, Sparkfun vb. veri toplama ya da geliştirme kartları kullandığı bilinmektedir. Bu kartların programlanmasında ise metin ya da grafik tabanlı programlama dillerinden herhangi birisi kullanılabilmektedir. Metin tabanlı programlama dillerinden farklı olarak, grafik tabanlı programlama dillerinde kodlama işlemi ikonlar arasında gerekli bağlantıların gerçekleştirilmesi ile sağlanmaktadır. Grafik tabanlı programlama dillerinin en büyük avantajı kolay öğrenilebilir olmalarıdır. Kolay öğrenilebilen ve görsel olan bu dillerin dezavantajlarının başında ise kısıtlı kullanım alanları gelmektedir. LabVIEW ise diğer birçok grafik tabanlı programlama dilinin aksine bilim insanları ve mühendislerin kullanımına yönelik olarak National Instruments firması tarafından geliştirilen ve oldukça geniş kullanım alanı bulunan grafik tabanlı bir programlama dilidir. National Instruments tarafından geliştirilen veri toplama kartlarının (DAQ) yanı sıra Arduino, Digilent, Spurkfun gibi farklı kartlar ile de iletişim kurabilen LabVIEW, diğer grafik tabanlı dillerinin birçoğunun aksine öğrencilerin gelecekte de programlama adına rahatça kullanabilecekleri ve kendilerini geliştirebilecekleri dillerden birisidir. Bu çalışmanın amacı geniş bir kullanım alanı bulunan LabVIEW programını kullanarak, farklı sensörlerden elde edilen verilerin Arduino üzerinden bilgisayar ortamına alınması ve kartın çıkış pinlerinin kontrolünün sağlanmasıdır. Bu amaçla Arduino kartları ile LabVIEW programı arasında bağlantının kurulması için gerçekleştirilmesi gereken bazı işlemler bulunmaktadır. Öncelikle, bir LabVIEW sürümü ve "NI-VISA" programı kurulu olan bilgisayara "VI Package Manager" programı yardımı ile "LINX" yazılımı yüklenmelidir. LINX yazılımı başarı ile yüklendiğinde LabVIEW'e "MaherHub"a ait ikonlar eklenecektir. Ayrıca "LINX Firmware Wizard" yardımı ile bağlantı kurulacak Arduino tipi seçilmeli ve gerekli yazılım USB port ile Arduino kartına yüklenmelidir. Bu çalışma kapsamında, bahsi geçen tüm bu işlemlerin gerçekleştirilmesi detaylı olarak anlatıldıktan sonra, özellikle son yıllarda öğrenci projelerinde sık olarak yer alan farklı sensörler (ultrasonik, sıcaklık gibi) kullanılarak örnek programlar yazılmış ve verilerin bilgisayar ortamına alınması sağlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Arduino, LabVIEW, Sensör, Linx.

Birinci Sınıf Matematik Öğretmeni Adaylarının Kavramların Farklı Gösterimlerine İlişkin Düşünceleri

Aytuğ ÖZALTUN ÇELİK
Pamukkale Üniversitesi
aytug.deu@gmail.com
Esra BUKOVA GÜZEL
Dokuz Eylül Üniversitesi
esra.bukova@gmail.com

Matematiksel kavramların çoklu gösterimlerinin bilinmesi ve birbirleriyle ilişkilerinin dikkate alınması kavramsal öğrenmede önemli bir rol oynamaktadır. Bu sebeple öncelikli olarak bir öğretmen kavramların çoklu gösterimlerini neden kullandığına yönelik farkındalık kazanmalıdır. Bu farkındalığıyla birlikte çoklu gösterimleri ilişkili bir şekilde öğretimine dahil edebilir. Aksi halde bir kavramın farklı gösterimlerini öğretimi boyunca birbirinden bağımsız bir şekilde ele alabilir. Dolayısıyla öğretmen eğitiminde matematiksel kavramların farklı gösterimlerinin ve ilişkilendirmenin ayrıntılı bir şekilde ele alınması önem taşımaktadır. Öğretmen adaylarının farklı gösterimlere ilişkin düşüncelerini ortaya çıkarmak onlara sunulacak öğretimsel süreçleri tasarlamada nelere odaklanılması gerektiği ile ilgili bilgi verecektir. Öğretmen adaylarının mevcut düşünceleri ve bilgileri dikkate alınarak gereksinimleri ne kadar erken belirlenirse dört yıllık öğretmen eğitiminin daha verimli hale getirilmesi de o denli mümkün olabilecektir. Bu sebepler göz önüne alınarak, kavramsal öğrenme için önemli bir bileşen olan kavramların farklı gösterimlerine ilişkin birinci sınıf ortaokul matematik öğretmeni adaylarının düşüncelerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Durum çalışması desenine dayalı olarak 42 öğretmen adayı ile gerçekleştirilen çalışmada, katılımcılara "Bir matematiksel kavramın farklı gösterimlerini bilmek neden önemlidir?" sorusu yöneltilerek bireysel yazılı yanıtları alınmıştır. Katılımcıların yanıtları çalışmanın verileri olup içerik analizi yöntemine tabi tutulmuştur. Analizlere dayalı olarak, farklı gösterimleri bilmenin matematiği anlamlandırmak ve öğrenmeyi sağlamak için önemli olduğu söyleyen öğretmen adaylarının az sayıda olduğu görülmüştür. Bazı katılımcılar farklı gösterimleri matematikteki bir terminolojinin farklı anlamları olarak yorumlarken bazıları ise problemlerin farklı çözüm yolları olarak yorumlamıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, matematiğin temelleri, analiz, analitik geometri gibi öğretmen adaylarının dahil olacağı derslerde matematiksel kavramların çoklu gösterimlerini tartışmak ve birbirleriyle ilişkili olarak ele almak yararlı olacaktır. Ek olarak, matematik öğretiminde çoklu gösterimleri ve ilişkilendirmeyi içeren seçmeli derslerin yürütülmesi de önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: farklı gösterim şekilleri, kavramsal anlama, ortaokul matematik öğretmeni adayı

Biyoloji Öğretiminde Arttırılmış Gerçeklik Uygulamaları

Melek ALTIPARMAK KARAKUŞ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
melekaltiparmak@gmail.com
Ayşe ÖZEL
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
ayseozel2@posta.mu.edu.tr
Tuğçe ÖZKUL
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
tugceozkul@posta.mu.edu.tr
Fatma COŞGUN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
fatmacosgun@posta.mu.edu.tr

Artırılmış Gerçeklik (AG); günümüzün bilinen iki ve/veya üç boyutlu öğretim teknolojilerini yeni bir formata dönüştürmek için büyük potansiyele sahip teknolojilerden biri olarak görülmeye başlanmıştır. Telefonlar ve tablet bilgisayarlar gibi web destekli mobil cihazlar üzerinden gerçek dünyanın- doğadan elde edilen malzemenin- üzerine zengin medya bileşenlerinin yerleştirilmesine olanak veren AG teknolojileri, öğrencilerin ihtiyaç duydukları yerde ve zamanda bilgiye ulaşabilecekleri bir platform anlamına gelmektedir. Özellikle soyut ve/veya somut biyolojik bilgi, olgu, döngü ve olayları mobil teknolojiler üzerinden öğrencilere sunan AG; öğrenmedeki bilişsel yükü büyük oranda azaltma/ üst düzey düşünme yetenekleri ise geliştirme potansiyeline sahiptir. Bu araştırmada; son on yılda biyoloji öğretiminde yapılan yirmiden fazla bilimsel çalışma incelenmiş ve AG ile fen öğretiminin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarında ne yönde ve hangi etkilerde bulunduğuna yönelik kapsamlı bir analiz yapılarak geleceğe yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Arttırılmış gerçeklik, bilişsel alan, duyuşsal alan, psikomotor alan, biyoloji öğretimi

Biyoloji Öğretmen Adaylarının Karışımları Ayırma İşlemlerine İlişkin Öğrenme Düzeylerinin Tahmin Gözlem Açıklama Yöntemi ile İncelenmesi

Melis Arzu UYULGAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
melisarzucekci@gmail.com
Özlem KARABULUT
Dokuz Eylül Üniversitesi
oyilmaz18@hotmail.com
Hasan Hüseyin AKTAŞ
Dokuz Eylül Üniversitesi
hh58aktas@gmail.com
Mustafa KILIÇ
Dokuz Eylül Üniversitesi
mustyklc@hotmail.com
Tolgahan TEMİR
Dokuz Eylül Üniversitesi
tolgahantemir93@gmail.com

Fen eğitiminin temel amaçları arasında öğrencilerin fen kavramlarını araştırma ve sorgulama sürecinde problem çözme, bilimsel düşünme, yorum ve analiz yapma gibi üst düzey düşünme becerilerini kullanarak öğrenmeleri yer almaktadır. Tahmin-gözlem-açıklama yöntemi öğrencilere bu düşünme sürecini yaşatan ve olaylar karşısında doğru kararlar verebilmelerini sağlayan öğretim yöntemlerinden biridir. Bu yöntemde öğrenciler öncelikle bir olay hakkında hayal güçlerini kullanarak tahminler yürütür, neden-sonuç ilişkileri oluştururlar daha sonra olayı yaşayarak deneyimler ve en son olay hakkında tahminleri ve gözlemleri ile ilişkili açıklamalarda bulunurlar. Bu araştırmada, Biyoloji öğretmen adaylarının karışımları ayırma işlemlerine ilişkin öğrenme düzeylerinin tahmin-gözlem-açıklama yöntemi ile incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel araştırma yöntemi uygulanmıştır. Araştırma katılımcılarını İzmir'de yer alan bir devlet üniversitesinin Biyoloji Öğretmenliği lisans programında öğrenim gören 2.sınıf öğrencileri (N:15) oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak karışımları ayırma işlemlerine ilişkin tahmin gözlem-açıklama yöntemine göre hazırlanan çalışma yaprakları kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından 4 farklı ayırma yöntemine ilişkin çalışma yaprakları hazırlanmış ve öğretmen adaylarına ilgili deneyleri sırasında uygulanmıştır. Verilerin toplanması toplam 6 haftada tamamlanmıştır. Araştırmada elde edilen nitel verilerin analizi içerik analizi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları, öğretmen adaylarının karışımların ayrılması işlemlerine ilişkin tahmin ifadelerinde genellikle yanlış ve ya yanılgı içeren ifadelerde bulunduklarını göstermektedir. Bazı öğretmen adayları bu yanlış ifadelerini açıklama cümlelerinde düzeltebilirken bazıları bu aşamada da sürdürmüşlerdir.

Anahtar Sözcükler: Tahmin-Gözlem-Açıklama yöntemi, karışımların ayrılması, biyoloji öğretmen adayı

Brain And Emotions İn The Classroom

Marzia BUSAN
Yaşar University
marzia.busan@yasar.edu.tr

My goal is to introduce you the importance of emotions while learning a foreign language. Students, like teachers, have natural differences in brain function and behavior traits just as they have differences in academic skills and personalities. By understanding how the brain develops and works, and how this impacts students' behaviors in the classroom, educators gain valuable insight into students' strengths, weaknesses, interests, learning styles, and behaviors and are capable to foster a positive learning environment. Our brain is complex and I am taking only few slivers of information from different prospective in order to give a practical, obviously not scientific or comprehensive, approach in our classrooms. I will offer the function of amygdala in a very essential manner, however, I will do my best to present it as tool to unlock the potential of effective teaching in the class; the awareness that being constantly on alert or under pressure will no longer permit us to distinguish between real threats and perceived threats, allows us to take control of this function and make it work in accordance. Cortisol takes over and students freeze, so understanding why this happens and, more important, knowing what to do to unblock the stress factor, will solve the situation, otherwise the amygdala takes over at the expense of the frontal lobes where learning, critical thinking, problem solving, and focus take place. Positive motivation affects brain metabolism, conduction of nerve impulses through the memory areas, and the release of neurotransmitters that increase executive function and attention. As a matter of science, the highest-level executive thinking, synapsis and clearness of language production, are more likely to occur in an atmosphere of relax, if not enthusiasm. Shouldn't be our challenge, as educators, to design learning that embraces a scientific knowledge of the brain and emotions?

Keywords: brain, emotions, amygdala

Caka Keman Eğitimi Yaklaşımının Temel Unsurları

Gonca Görsev Kılıç
Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi
goncagorsev@odu.edu.tr
Uğur TÜRKMEN
Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
uturkmen@aku.edu.tr

CAKA (Cihat Aşkın ve Küçük Arkadaşları) Yaklaşımı dünyaca ünlü Türk Keman virtüözü Cihat Aşkın'ın 2001 yılından bu yana Türkiye'nin birçok farklı ilinde hayata geçirdiği keman eğitimi programıdır. CAKA Keman Eğitimi Yaklaşımı ile müzik eğitimini yaygınlaştırarak keman çalmaya özendirmek ve yetenekli bireylerin keşfedilerek ulusal ve uluslararası alanda desteklenmelerini sağlamak amaçlanmaktadır. Ülkenin farklı şehirlerinde keman çalan ya da çalmayan bireyler yetenek ve yaşlarına bakılmaksızın programa dahil edilmektedir. Yaşam boyu öğrenmeyi esas alan bu yaklaşım 7'den 70'e eğitim felsefesi savunmaktadır. Müziği ve keman çalmayı seven, mesleki amaçlarla olmasa dahi kendini müzik yoluyla ifade edebilen bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır. Bu araştırmada, CAKA Keman Eğitimi Yaklaşımının temel unsurlarını ortaya koymak hedeflenmiştir. Nitel araştırma tekniklerinden yapılandırılmış görüşme tekniğine başvurulmuş, görüşme sorularının hazırlanmasında Leyla Küçükahmet (2006:7) ' in eğitim sisteminin temel unsurlarını açıkladığı 12 madde yol gösterici olmuş ve bu maddeler CAKA yaklaşımına göre uyarlanmıştır. Cihat Aşkın'la yapılan görüşmede yaklaşımın temel unsurlarına yönelik elde edilen veriler yorumlanmıştır. CAKA Keman Eğitimi Yaklaşımının ülkemizde hem profesyonel hem de amatör çalgı eğitimi alanında kayda değer bir yer tutması açısından bu araştırmanın önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: CAKA, Keman Eğitimi, Amatör Müzik Eğitimi.

Critical Thinking In EFL Teacher Education And Training Programs In Morocco

Ikram ESEGHIR
CEDUC- FLSH- UMP
teacherikram@gmail.com
Abdeljabbar El MEDİOUNİ
CEDUC- FLSH- UMP
mediouniuk@yahoo.co.uk

As the educational landscape worldwide keeps changing with the development of information and communication technologies, the shift of focus towards more learner-centered approaches and pedagogies, the integration of soft skills into curricula, among others, have paved the ground for a new vision of the 21st century learner. This implies that teacher education and training programs have to adapt to these emerging trends and needs. Critical thinking, as one of the important 21st century skills, is being continuously integrated into education systems. Many universities have designed and included critical thinking tests in their entrance exams to assess and predict learners' ability to achieve a good academic performance. In Morocco, critical thinking is increasingly gaining importance in official discourse. However, its explicit integration into curricula and textbooks is still being sought. More importantly, it is problematic to ask teachers to prepare learners to be good critical thinkers while in most cases, no explicit instruction, training modules or guidelines have been given to teachers. This presentation introduces the place of critical thinking in Moroccan official documents about education, first. Then, it examines, by means of a qualitative case study, explicit and implicit approaches to critical thinking skills integration into English as a Foreign Language teachers' programs. This includes both pre-service and in-service teachers. For pre-service teachers, focus will be made on exploring if critical thinking is implicitly or explicitly introduced, how it is taught and assessed in two regional training centers in Morocco (CRMEFs of Rabat and Casablanca regions). As to in-service teachers, we will shed light on the critical thinking workshop implemented in partnership with the British Council. A sample of teachers have been interviewed in an attempt to understand the impact of training on the integration of critical thinking into classroom practices.

Keywords: Critical thinking skills, Moroccan teacher training centers, teacher education, teacher professional development, EFL

Comparison Of Turkey's, Finland's And Singapore's English Language Teacher Education Programmes

Arzu EKOÇ
Yıldız Teknik Üniversitesi
arzuekoc@gmail.com

The aim of this study is to compare English language teacher education programmes in Turkey with Finland's and Singapore's teacher education programmes. Finland and Singapore were chosen based on PISA scores as they are among the top successful countries in the world. Qualitative in essence, the data were composed of those countries' education programmes, related articles and books that offered such information. The data were analysed and coded based on four criteria: student selection, curriculum, practicum hours, graduation prerequisites. As for the findings, it can be seen that there is a university entrance exam in all these countries. However, in addition to the common exam, in Singapore and Finland, interviews are of great importance for admission to universities. Thereby, universities are able to choose more eligible teacher candidates who have high cognitive and social skills. Among the compared countries, Turkey is the only one which accepts students with university entrance exam score. As for the differences, in Finland, English language teachers need to have an MA degree to be qualified for the profession. It is also worthy to underline that teaching profession is highly respected and well-paid in Finland and Singapore. Another issue that takes attention is the practicum hours. In Turkey, practicum hours are limited, and senior students have to attend lessons while getting prepared for KPSS to be appointed as teachers, so they cannot focus much on school practice. Overall, it can be suggested that Turkey should take the necessary steps to enhance the quality of teacher education.

Keywords: English language teacher, teacher education, Turkey, Finland, Singapore

Contents Of Nature Trainings In Turkey Depending On Middle School Students As A Target Group

Bilgün AKINCI
Dokuz Eylul University, Department of Environmental Education
bilgunakinci11@gmail.com
Behlül GÜLER
Dokuz Eylul University, Department of Biology Education
behlul.guler@deu.edu.tr

Nature education aims to practicalize the theoretical knowledge we learn, to bring the information together with the society and to disseminate the information as comprehensively as possible and to be gain in an understandable way with interactive applications. In the projects under the program; it is aimed the participants to notice scientific facts and to encourage their feelings of curiosity, research, inquiry and learning. The aim of this study is to compare the content of nature education in our country and to create a proposal for determining the ideal content. In this study, 3 of the 4004-Tubitak Nature Education and Science Schools Support Program projects, which have been carried out successfully in our country, have been examined. In all of these projects, 6th,7th and 8th grade primary school students were selected as the target audience. Training subjects and scope of the projects were examined and 37 training subjects were determined. A comparison was made between the projects by examining how many of the types of methods or activities determined by Tübitak to be included in the projects. The most comprehensive project between 3 project, including 10 of the 13 methods and activity types determined by Tübitak is the "Yıldız Kaşifleri Doğa Eğitimi 2"."Sessiz Doğa", which was formed by covering 7 of these methods and activities, is seen as the least comprehensive project among 3 projects. When we examine these 3 projects in general, we see that there are no augmented reality applications, e-learning applications and mobile applications. According to the results of our study; It is thought that it will be beneficial to increase the importance of assessment and evaluation activities related to nature, computational science applications, gamebased applications and mobile applications.

Keywords: nature training, environment, education, Turkey.

Cultural Intelligence

Usman Ali
University of Management and Technology, Pakistan
usman.a@umt.edu.pk
Ahad Ali
University of Management and Technology, Pakistan
ahad.ali@umt.edu.pk

Pakistan is considered a culturally diverse country, with numerous sub-cultures living under one massive umbrella. It has been observed how these cultures thrive in the age of globalization through intense socialization at a young age, young children are taught much about their culture when they are growing up. This cultural influence is then reinforced by local schools through teachers, curriculum and peer groups. It has also been documented by (Fullinwider, 1994) in 'Ethnocentrism and Education Judgment' that according to various theorist especially involved with multicultural education, ethnocentrism and nationalism are constructs which impede cultural pluralism and cross-cultural understanding. Both ethnocentrism and elements of nationalism have been observed within Pakistan and is gaining notoriety among the youth. The research aims at investigating whether the teachers within local schools are culturally intelligent to promote harmony among the youth? Thus the preferred method of investigation for the current study will be qualitative in nature. Phenomenological interpretation will be suited to understand the phenomena of cultural intelligence and ethnocentrism and understand the lived experiences of the teachers and how they promote cultural harmony among the students. The chosen area of research will be District Lodhran in Punjab and the preferred means of data collection will be semi-structured interview guides accompanied by in-depth interviews by our chosen participants. The chosen participants will be male primary school teachers who teach social science subjects.

Keywords: Cultural influence, ethnocentrism and education judgment, nationalism

Çevre Eğitiminde Kavramsallık ve Görselliğe Doğru: Zihin Haritalarının Rolü

Nalan AKKUZU
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı
nalan.akkuzu@gmail.com
Melis Arzu UYULGAN
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı
melisarzucekci@gmail.com

Etkili öğrenme, bir konu hakkında teorik alt yapının sınıf uygulamalarına dönüştürülmesine dayanmaktadır. Sınıf uygulamalarının etkili bir şekilde gerçekleşmesi için de aktif öğrenme ortamları gereklidir. Öğrencilerin bu tür ortamlarda bilgilerini kolaylıkla yapılandırmaları kavramlar ve düşünceler arasındaki örüntüleri kurmalarıyla mümkündür. Bu etkileşimde olaylar ve durumlarla ilgili kavramsal ve görsel öğelerin yer alması zihnin hiç farkedilemeyen ilişkileri görmesine, dağınık ya da karmaşık bilgilerin düzenli, sınıflanmış ve sistematik bilgilere dönüşmesini sağlar. Bu dönüşüm bireyin neden-sonuç ilişkilerini kurarak muhakeme yeteneğini ve yaratıcılığını arttırmaya, hatırda tutmayı sağlayarak kalıcı öğrenmeye yardımcı olmaktadır. Aktif öğrenme ortamında bu tür anımsatıcı, yaratıcı, etkileşimli ve çözümleyici özelliklere sahip olan öğrenme araçlarından biri zihin haritalarıdır. Bu araştırmada çevre eğitimi dersi kapsamında öğrenci düşüncelerinin gelişimini hem kavramsal hem de görsel düzeylerde ortaya koymak amacıyla zihin haritalarından faydalanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Çevre Eğitimi dersini alan Sınıf Öğretmenliği Programı 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma deseni olarak nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırmada konu alınan durum, Sınıf Öğretmenliği Programında okuyan öğrencilerin Çevre Eğitimi dersi kapsamında görülen bazı çevre konularına ve sorunlarına ilişkin zihinsel yapılarını kavramsal ve görsel açılardan değerlendirmektir. Araştırma 2018-2019 Güz döneminde toplam 10 hafta boyunca yürütülmüştür. Uygulamada öğretim destekleyicisi olarak işitsel materyallerden radyo programları kullanılmıştır. Radyo programları etkinliği çerçevesinde öğrencilerin aktif bir öğrenme ortamında konulara ilişkin kavramları ortaya çıkarmaları ve öğrencilerden bu kavramları içeren zihin haritaları oluşturmaları istenmiştir. Zihin haritaları nitel ve nicel veri analizine tabi tutulmuştur. Nitel araştırma yöntemlerinden olan içerik analizinden elde edilen sonuçlar çevre sorunlarının kaynakları, sonuçları, sürdürülebilir çevre ile ilgili kavramlar ve görsel öğeler üzerinde zihin haritalarının oluşturulduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: çevre eğitimi, zihin haritaları, işitsel materyaller, çevre sorunları.

Çevre Sorunları ve Plastik Poşet Uygulamasına Bakış Açıları Bağlamında Halkın/öğrencilerin Görüşlerini İncelemek: Dünya Mı, 25 Kuruş Mu?

Filiz KABAPINAR
Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi
filizk@marmara.edu.tr
Sena AKBULUT
Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi
senakbulut.s@hotmail.com
Sinem KAYIM
Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi
sinem-kayim@outlook.com
Büşra KARTAL
Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi
busrakartaal@hotmail.com

Çevre sorunları, 21. yüzyılın insanlığı tehdit eden en önemli sorunlarından biri olarak görülmektedir. Ozon tabakasının incelmesi, denizlerin kirlenmesi, küresel ısınma en temel çevre sorunlarından sadece bazılarıdır. Kimya biliminin insanlığa sunduğu bir keşif olarak plastik, bilim insanları tarafından dünyanın en önemli ve en işlevsel buluşlarından biri olarak görülmektedir. Plastik, yaşamın her alanında kullanıldığı gibi, pek çok ürünün de fiyatının ucuzlamasını sağlamıştır. Buna karşılık plastiğin insanlığa yararı olduğu gibi, çevre kirliliğinin en temel sorunlarından biri olarak da bilinmektedir. Bu anlamda, son günlerde ülke gündemini en çok meşgul eden konulardan bir tanesi de ülkemizde bulunan marketlerdeki plastik poşetlerin ücretli hale getirilmesidir. Bu çerçevede araştırmanın amacı; katılımcıların çevre sorunlarına ve plastik poşet uygulamasına ilişkin görüşlerini saptamak ve incelemektir. Araştırma nitel bir araştırma olup, araştırma deseni olarak durum çalışması desenine sahiptir. Araştırmanın çalışma grubunu, halktan seçilen 12 ve üniversite öğrencileri arasından seçilen 12 kişi oluşturmaktadır. Halktan seçilen kişilerin eğitim durumları ortaokul-lise mezunu olacaktır. Üniversite öğrencilerinin ise eğitim fakültesi öğrencisi olması planlanmıştır. Araştırmanın veri toplama araçlarını anket formu ile yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturmaktadır. Anket formundaki tüm sorular açık uçlu sorulardır. Bu sorular halkın ve öğrencilerin çevre sorunları ile plastik poşete bakış açılarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ankette verilen yanıtlardan yola çıkılarak halktan 2, üniversite öğrencilerinden 2 olmak üzere toplam 4 kişiyle de daha detaylı bilgi alma çerçevesinde görüşme gerçekleştirilmiştir. Anket ve görüşme ile elde edilen verilere nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi uygulanacaktır. Katılımcıların ifade ettikleri görüşler belirli kategoriler çerçevesinde sınıflandırılacak, nicelleştirilecek ve tablolar halinde sunulacaktır. Araştırmanın güvenilirliğini arttırma adına anket ve mülakattan kesitler sunulacaktır. Araştırmanın analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Çevre sorunları, plastik poşet, halk, üniversite öğrencileri.

Çevrimiçi Değerlendirme Sistemlerininin Eğitimde Kullanımına Yönelik Bir İçerik Analizi

Gamze YETGİN
Dokuz Eylül Üniversitesi
gamzeeytgn@gmail.com
Kürşat ARSLAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
kursata@gmail.com

Teknolojik yeniliklerin eğitimde yaygınlaşmasıyla birlikte, uzaktan eğitimin bir parçası olan online değerlendirme sistemleri konusunda yapılan çalışmaların son yıllarda yoğunlaştığı görülmektedir. Çevrimiçi değerlendirme sistemleri, soruların internet aracılığıyla öğrencilere iletildiği fare ve klavye kullanılarak cevapların verildiği sistemler olarak tanımlanabilir. Bu çalışma, çevrimiçi değerlendirme sistemi konusunda yapılan çalışmaların içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda, Türkiye'de ve yurtdışında 2000-2018 yılları arasında OPAC, Google Scholar ve YÖK Tez veri tabanlarında taranan yüksek lisans, doktora ve araştırma çalışmalarını kapsayan toplam 51 yayın ayrıntılı olarak incelenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde betimsel istatistik yöntemleri arasında yer alan yüzde ve frekans kullanılmıştır. İnceleme 3 başlık altında ve 5 ölçüte göre yapılmıştır. Başlıklar: "Kağıt-kalem ve bilgisayar ortamında uygulanan değerlendirmelerin benzerliği", "Bilgisayar ortamında uygulanan değerlendirmelerin Kağıt-kalem değerlendirmelere göre avantajı", "Eğitim Alanında Çevrimiçi Değerlendirmelerin Kullanımı". Ölçütler; (1) Çalışmanın Yöntemi, (2) Örneklem Sayısı, (3) Veri toplama Aracı, (4) Veri analiz Yöntemi ve (5) Sonuçlar. İçerik analizi sonucunda son yıllarda çevrimiçi değerlendirme sistemleri konusunda yapılan çalışmalarda artış olduğu, bu çalışmaların büyük bir kısmında nicel araştırma deseninin kullanıldığı, verilerin analizinde betimsel istatistik ve varyans analizlerinin daha fazla tercih edildiği ve örneklem grubu olarak çoğunlukla lisans öğrencilerinin tercih edildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Uzaktan eğitim, çevrimiçi eğitim, çevrimiçi değerlendirme, çevrimiçi değerlendirmelerin kullanımı

Çocuklarda Ruh Sağlığı Problemlerini Önleme, Ruh Sağlığını Koruma ve Güçlendirme

Firdevs SAVİ ÇAKAR
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
firdevssavi@mehmetakif.edu.tr
Fatma Ebru İKİZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
ikizef@gmail.com

Çocuklar gelişim süreçleri içerisinde birçok nedene bağlı olarak sorunlar yaşayabilir, bu sorunların bazıları uyum ve davranış sorunları kapsamında yer alırken bazıları daha ciddi düzeyde ve çocuğun gelişim ve uyumunu olumsuz yönde etkileyebilir. Burada çocuklara sunulan ruh sağlığını destekleyici çalışmalar oldukça önemli bir işleve sahiptir. Bu kapsamda yapılacak tüm çalışmalarda en önemli nokta belki de çocukların sorunlarının erken tanımlanması, çocuklarda ruh sağlığı problemlerini önleme, ruh sağlığını koruma ve güçlendirmeye odaklanılmasıdır. Çünkü, çocuklarda ruhsal problemlerin oluşuma yol açan faktörlerin ortaya koyulması, çocukların içinde bulundukları dönemin gelişimsel kazanımlarını edinebilmesi için yapılacak çalışmalar önemli görünmektedir. Bu doğrultuda okul psikolojik danışmanlık ve rehberlik çalışmalarında koruyucu, gelişimsel ve önleyici işlevlere dayalı olarak, ruh sağlığı sorunları yaşayan öğrencilere okulda gerekli psikolojik desteğin etkili şekilde sunulması, bu çalışmaların problemler ortaya çıkmadan önce risk faktörlerini azaltacak ve daha ciddi olası kriz durumlarını da içerecek şekilde yapılandırılmasına ihtiyaç olduğunu söyleyebiliriz. Ancak yurtdışında yapılan çalışmalarla karşılaştırıldığında ülkemizde ruh sağlığı ihtiyacı olan çocuklara okullarda daha fazla odaklanılmaya ihtiyaç olduğu açıkça görülmektedir. Bu açıdan bu çalışma, literatürde çocuklarda ruh sağlığı problemlerini önleme, ruh sağlığını koruma ve güçlendirme çalışmalarını sistematik olarak gözden geçirmeyi amaçlamaktadır. Elde edilen bulguların psikolojik danışmanlık ve rehberlik çalışmalarının çocukların ruh sağlığını koruma ve güçlendirme çalışmalarına daha fazla odaklanılmasını vurgulaması açısından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Psikolojik danışma ve rehberlik, çocuklarda ruh sağlığı problemleri, önleme, koruma ve güçlendirme

Çokgenlerin Eşlik ve Benzerliğine İlişkin Öğrenci Anlamalarını Öğretim Deneyi ile Açığa Çıkarma

Hilal ŞENYÜZ
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik Eğitimi Bölümü
hilalsnyz@gmail.com
Özge ÇOBAN
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik Eğitimi Bölümü
ozgecoban@outlook.com
Elif KORKMAZ
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik Eğitimi Bölümü
elfikrkmz@gmail.com
Esra BUKOVA GÜZEL
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Matematik Eğitimi Bölümü
esra.bukova@gmail.com

Bu çalışmada 8.sınıf düzeyinde çokgenlerin eşlik ve benzerliğine ilişkin bir kazanıma yönelik tasarlanan etkinlikler ile iki öğrencinin bu kavramları zihinlerinde yapılandırma sürecinin keşfedilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma paradigması benimsenerek öğretim deneyi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcıları bir devlet okulunda 8. sınıfta öğrenim görmekte olan iki öğrencidir. Öğretim deneyi boyunca uygulanacak etkinlik dizisinin öncelikle bir 8. sınıf öğrencisi ile pilot uygulaması gerçekleştirilmiş ve yeniden düzenlenmiştir. Öğrencilerin öğretim deneyi gerçekleştirilemeden önce eşlik ve benzerlik kavramına ilişkin anlayışlarını belirlemek için bir klinik mülakat gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin 5.sınıf kazanımı olan "Bir doğru parçasına eş doğru parçaları çizer." kazanımından yola çıkarak, doğru parçalarından meydana gelen çokgenlerin eş olması için doğru parçalarının eşit uzunlukta olması gerektiği bilgisine sahip oldukları görülmüştür. Tangram, origami, geometri tahtaları ile eş ve benzer çokgenler elde etmeyi amaçlayan etkinler tasarlanarak öğretim deneyi sonucunda açıları ve kenar uzunlukları eşit olan çokgenlerin eş olduğu; açıları eşit, kenar uzunlukları orantılı olan çokgenlerin benzer olduğu keşfettirilmeye çalışılmıştır. Düzenlenen etkinlikler ardışık günlerde bir araştırmacı tarafından iki öğrenciye birlikte uygulanmıştır. Uygulama boyunca öğrenciler birlikte çalışırlarken araştırmacı da onları gözlemlemiş ve sorular sorarak onların düşüncelerini anlamaya çalışmıştır. Öğretim deneyi çalışmasında veri toplama aracı olarak etkinlik esnasında öğrencilerin düşünsel süreçlerini açığa çıkarmayı amaçlayan gözlem ve görüşme kullanılmıştır. Öğrenciler etkinlikler üzerinde çalışırlarken alınan video kamera kayıtları transkript edilerek analizler için kullanılmıştır. Elde edilen nitel veriler, devam eden analiz ve geriye dönük analizler olarak iki aşamada analiz edilmiştir. Yapılan analizler ile öğrencilerin konuyu nasıl bilir hale geldiklerine yönelik anlama sürecindeki gelişmeler ortaya konmuş ve zihinsel süreçler incelenmiştir. Bu öğretim deneyi sonucunda öğrencilerin eşlik ve benzerlik kavramını çokgenlerin kenar ve açıları ile ilişkilendirerek öğrendikleri gözlemlenmiştir. Bu çalışmadan elde edilen verilere göre ders içinde etkinlik kullanımı, öğrencilerin bilişsel süreçler arasındaki ilişkileri kurabilmeleri açısından önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Benzerlik, Çokgen, Eşlik, Öğretim deneyi

Çoklu Okuryazarlık Becerileri Açısından Türkçe Dersi Öğretim Programının İncelenmesi

Mazhar BAL
Akdeniz Üniversitesi
balmazhar@gmail.com
Zeynep ÖZEKİNCİ
MEB
ozekinciz@gmail.com

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim ve ortaogretim ders programları yenilenmiştir. Bu programlardan birisi de Türkçe Dersi Öğretim Programı (2018)'dır. Aşamalı olarak uygulanmaya başlayan Türkçe Dersi Öğretim Programı' nda çagin sartlarina uygun metin türleri ve beceriler dikkat çekmektedir. Bu yeniliklerden hareketle calismanin amacı, Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın çoklu okuryazarlık becerileri açısından incelenmesidir. Veri toplama tekniği olarak doküman incelemesinden yararlanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizde işlevsel okuryazarlık, evrensel okuryazarlık, dijital okuryazarlık, medya okuryazarlığı, kültürel okuryazarlık becerileri temalari oluşturmuştur. Araştırmanın bulgularindan hareketle Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımların büyük çoğunluğunun islevsel okuryazarlık becerisine hızmet ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Medya okuryazarlığı ve dijital okuryazarlık becerilerine kısmen hizmet edildiği dusunulmektedir; çünkü bu becerilerle ilgili kazanımlar çoklu okuryazarlık sürecinin bilişsel olarak üst aşamalarına hizmet etmemektedir. Evrensel okuryazarlık, kültürel okuryazarlık becerilerine ise hizmet etmediği belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türkce Dersi Öğretim Programı, Türkçe Öğretimi, Çoklu okuryazarlık.

Çözüm Odaklı Yaklaşıma Dayalı Kariyer Gelişimi Psiko-Eğitim Programının Etkililiğinin İncelenmesi

Hazal ŞİMŞEK
80. Yıl Gazi Ortaokulu Urla İzmir
pdrhazal@hotmail.com
Diğdem MÜGE SİYEZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
didem.siyez@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı çözüm odaklı yaklaşıma dayalı kariyer gelişimi psiko-eğitim programının 8. Sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinlik beklentisi üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Araştırmada 2 (deney – kontrol grubu) x 2 (ön test- son test) yarı deneysel desen kullanılmıştır. Çalışmaya katılmak isteyen öğrenciler deney (n = 12) ve kontrol (n = 12) gruplarına yansız olarak atanmıştır. Psiko-eğitim programı 5 hafta sürmüştür. Çalışmada öğrencilerin mesleki karar verme yetkinliklerini ölçmek amacıyla 'Meslek Kararı Verme Yetkinlik Ölçeği' ön-test ve sontest olarak kullanılmıştır. Verilerin analizinde parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının Meslek Kararı Verme Yetkinlik Ölçeği ön test puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiş ve gruplar arasında istatistiksel oalrak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($U = 57.500$, $p > 0.5$). Buna göre deney ve kontrol gruplarının psiko-eğitim öncesinde mesleki karar verme yetkinlik düzeylerinin benzer olduğu söylenebilir. Deney grubunun ön-test ve sontest puan ortalamalrı arasında istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı Wilcoxon işaretli sıralar testi ile incelenmiş ve puan ortalamaları arasında istatistiksek olarak anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($Z = 2.12$, $p < .05$). Son olarak kontrol grubunun ön-test ve son-test puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı Wilcoxon işaretli sıralar testi ile incelenmiş ve puan ortalamaları arasında istatistiksek olarak anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($Z = .63$, $p > .05$). Sonuç olarak çözüm odaklı yaklaşıma dayalı kariyer gelişimi psiko-eğitim programının 8. Sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinlik beklentisi üzerindeki etkili olduğu bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: mesleki karar verme, psiko-eğitim, yarı deneysel desen

Denklemler Konusunun Etkinliklerle Öğretiminin 7. Sınıf Öğrencilerinin Cebirsel Düşünme Becerilerine Etkisi

Kübra YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanlığı
kubra.yildirim.90@hotmail.com
Cenk KEŞAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
cenk.kesan@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, denklemler konusunun etkinliklerle öğretiminin 7.sınıf öğrencilerinin cebirsel düşünme düzeylerine ve işlemsel cebir başarılarına etkisini araştırmaktır. Deney grubu öğrencileri ile araştırmacı tarafından hazırlanan etkinliklerle ders işlenirken, kontrol grubu alışılagelmiş yöntemle ders işlemiştir. Çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin cebirsel düşünme düzeylerini ölçmek için Chelsea Tanılayıcı Cebir Testi, işlemsel cebir başarılarını ölçmek için İşlemsel Cebir Testi kullanılmıştır. Bunun yanı sıra uygulamadan sonra deney grubundan öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, deney gurubu öğrencileri ile kontrol gurubundaki öğrencilerin cebirsel düşünme düzeyleri ve işlemsel cebir başarıları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmelerden öğrencilerin etkinlikle öğretimi sevdikleri ve diğer konularda da etkinliklerin kullanılmasını istediklerini söylemişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Cebirsel Düşünme, Etkinlikle Öğretim, Alışılagelmiş Yöntemle Öğretim

Denklemler Konusunun Etkinliklerle Öğretiminin 7.sınıf Öğrencilerinin Matematik Kaygılarına Etkisi ve Kaygının Cebirsel Düşünmeleri ile İlişkisi

Kübra YILDIRIM
kubra.yildirim.90@hotmail.com
Milli Eğitim Bakanlığı
Cenk KEŞAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
cenk.kesan@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, 7.sınıf öğrencilerine denklemler konusunun etkinliklerle öğretiminin öğrencilerin matematik kaygılarına etkisine bakıp matematik kaygıları ile cebirsel düşünme becerileri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Deney grubu öğrencilerine araştırmacı tarafından hazırlanan etkinliklerle ders işlenirken, kontrol grubu alışılagelmiş yöntemle ders işlemiştir. Çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin cebirsel düşünme düzeylerini ölçmek için Chelsea Tanılayıcı Cebir Testi, işlemsel cebir başarılarını ölçmek için İşlemsel Cebir Testi ve matematik kaygılarını ölçmek için Matematik Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPPS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğrencilerin matematik kaygıları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğrencilerinin matematik kaygısı ile cebirsel düşünme düzeyleri arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki görülmüştür. Öğrencilerinin matematik kaygı puanları ile işlemsel cebir testi puanları arasında orta düzeyde, negatif ve anlamlı bir ilişki görülmüştür. Öğrencilerinin cebirsel düşünme düzeyi ile işlemsel cebir testi puanları arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Matematik Kaygısı, Etkinlikle Öğretim, Alışılagelmiş Yöntemle Öğretim, Cebirsel Düşünme

Derslerde Akıllı (Etkileşimli) Tahta Kullanım Durumlarının Ortaokul Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi

Hüseyin TURAN
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
huseyinturan424242@gmail.com
Ahmet Naci ÇOKLAR
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
acoklar@konya.edu.tr
Şemseddin GÜNDÜZ
Necmettin Erbakan Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
sgunduz@konya.edu.tr

Bu çalışma, derslere göre akıllı tahtanın kullanım amaçlarının ve kullanılma durumlarının ortaokul öğrencilerinin görüşlerine göre belirlenmesi için gerçekleştirilmiştir. Çalışma sürecinin başında literatür taraması yapılmıştır. Çalışmada kullanılan veriler anket yoluyla ortaokul öğrencilerinden elde edilmiştir. Araştırmada, araştırmacılar tarafından hazırlanan, iki demografik soru ve Liselere Giriş Sınavı'nda bulunan dersler (Matematik, Türkçe, Sosyal Bilgiler/T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Fen Bilimler, İngilizce ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) ile ilgili 30 sorunun bulunduğu anket kullanılmıştır. Anket kapsamında öğrencilere, her bir ders için konu anlatım, soru çözümü, öğrencilerin akıllı tahtayı kullanabilmeleri için fırsat verilmesi ve oyun, müzik, video vb. etkinliklerde kullanılıp kullanılmadığı sorulmuştur. Bu anket kullanılmadan önce alanında uzmanlaşmış 12 uzmanın görüşü alınmıştır. Anketin Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayısı .83 olarak bulunmuştur. Ankete, 2018 – 2019 eğitim öğretim yılında Konya ili Cihanbeyli ilçesinde bulunan bir ortaokulun 5, 6, 7 ve 8. sınıflarında öğrenim gören 278 öğrenci katılmıştır. Verileri anlamlandırmak için, t-testi, tek yönlü varyans analizi ve betimsel analizler kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda, 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin 8. sınıflara göre akıllı tahtayı daha aktif kullandıkları görülmüştür. 6. sınıf öğrencilerinin de 7. sınıf öğrencilerine göre akıllı tahta kullanımında daha aktif olduğu bulunmuştur. Ayrıca erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre akıllı tahtayı daha çok kullandıkları belirlenmiştir. Araştırma kapsamında, akıllı tahtaların en çok İngilizce dersinde kullanıldığı görülmüştür. Akıllı tahtaların en çok kullanıldığı etkinliğin ise konuların anlatılması olduğu belirlenmiştir. Bu araştırma sonunda elde edilen sonuçlar literatürdeki diğer araştırmalar ile karşılaştırılıp tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: akıllı tahta, ortaokul öğrencileri, teknoloji kullanımı

Devlet ve Özel Anaokullarına Devam Eden Çocukların Yardımseverlik Değerine İlişkin Algılarının Karşılaştırılması

Zuhal AKYIL
Afyon Kocatepe Üniversitesi
zuhalakyl9696@outlook.com
Koray KASAPOĞLU
Afyon Kocatepe Üniversitesi
kasapoglu@aku.edu.tr

Okul öncesi eğitim programında okul öncesi eğitimin temel ilkelerinden biri olarak çocukların "sevgi, saygı, iş birliği, sorumluluk, hoşgörü, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma gibi duygu ve davranışları"nın geliştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013: 11). Okul öncesi eğitim programında vurgulanan bu değerlerden yardımseverlik, toplumun kaynaşmasını, birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmesini sağlayan bir değerdir (Sönmez & Akıncan, 2013). Okul öncesi eğitim programındaki sosyal ve duygusal gelişim ile öz bakım becerilerine ilişkin çok az kazanımın göstergelerinde okul öncesi çocuklarının arkadaşları ile sorunlarını çözemediklerinde ve herhangi bir tehlike anında yardım istemelerinin beklendiğinin altı çizilmiştir (MEB, 2013). İlgili literatürde okul öncesi çocuklarının yardımseverliğe ilişkin en fazla iyilik etmek/kötülüklerden kurtarmak ile ilgili metaforlar ürettikleri görülmüştür (Tatlı & Güngör Aytar, 2017). Ancak devlet ve özel anaokullarına devam eden çocukların yardımseverlik değerine ilişkin algılarını karşılaştıran bir araştırmaya daha önce rastlanmamıştır. Bu araştırmanın amacı, devlet ve özel anaokullarına devam eden çocukların yardımseverlik değerine ilişkin algılarını karşılaştırmaktır. Nitel araştırma yöntemine sahip bu araştırmanın deseni, fenomenoloji (olgubilim)dir. Araştırmanın çalışma grubunu Afyonkarahisar'da kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile belirlenen biri devlet, diğeri özel anaokuluna devam eden dokuzar çocuk olmak üzere toplam 18 çocuk oluşturmaktadır. Uzman görüşünün ardından son şeklini alan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılarak gerçekleştirilecek bireysel görüşmeler aracılığıyla toplanan veriler, içerik analizine tabi tutulacaktır. İlişkili kodlar uygun temalar altında bir araya getirilip literatür ışığında tartışılacaktır. Devlet ve özel anaokullarına devam eden çocukların algılarının özelde yardımseverlik değerinin öğretimini genelde ise okul öncesi dönemde değerler eğitimini şekillendireceği öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi eğitim programı, değer, yardımseverlik, anaokulu, çocuk.

Didactics of French Idioms for Italian Adult Students How cognitive semantics could improve teaching strategies

Marıangela ALBANO
UNIVERSITY DOKUZ EYLUL
albanomariangela@gmail.com

This paper proposes some didactical strategies to teach French idioms to Italian adult students. In L2 didactics it is important to stress the difficulties a learner can run into in both comprehension and translation of various idioms (Wray, 2002). The figurative dimension characterising them can be easily interpreted by native speakers (Wood, 2006; Pawley & Syder, 2000). However, L2 learners usually do not have direct access to idioms' figurative meaning, even if on a first reading, they perceive the "non-pertinence" of the literal sense and grasp that the sentence should be interpreted as figurative (Gibbs, 1986). Faced with the plurality of approaches on phraseology, we took into consideration the hypothesis of building idioms lessons in French language for Italian-speaking learners. These didactic units are based on the data provided by the questionnaires of 120 Italian students in an academic context. In this study, we will integrate the cognitive approach (Lakoff & Johnson, 1980, 1999) with the methodologies concerning the construction grammars (Langacker, 1987; Fillmore, Kay & O'Connor, 1988; Tomasello & Brooks, 1999; Croft, 2001), the motivation theory approach (Dobrovol'skij, 1995, 1997, 2004; Dobrovol'skij & Piirainen, 2005a; Langlotz, 2006) and the analogy theory approach (Gentner, 1983; Hofstadter, 1995; Gentner, Holoyak & Kokinov, 2001). This kind of approach allows us to show the conceptualization strategies of fixed expressions and their treatment by non-native speakers and it helps us to improve phraseology didactics strategies.

Keywords: idioms, French phraseodidactics, cognitive semantics, construction grammars, lexical approach.

Dijital Ortam Sayfa Tasarımında Gestalt Kuramı: The New York Times Gazetesinin İnternet Sayfası Üzerine Bir İnceleme

Şerife Seda Bozpolat
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi
sedabozpolat@gmail.com

İnsan beyni gördüğü nesneleri algılamaya ve bu nesneler arasında bir bağlantı, bir düzen, bir örgütleme kurmaya çalışan bir yapıya sahiptir. Gestalt ilkeleri ise "Algı" ve "Algısal Örgütleme" konuları üzerine yoğunlaşan bir teoridir. Gestalt teorisi, hem eğitim alanında hem de sanat ve tasarım alanında önemli bir yere sahiptir. Gestalt teorisi, görülen nesnelerin insan beyni tarafından bir bütün halinde algılanması için zihnin kendisini örgütlemesidir. Gestalt teorisine göre çizgi, nokta gibi birbiriyle bağlantısı olmayan ögeler birlikte kullanıldıklarında beyin otomatik olarak onları birleştirerek görsel bir figür oluşturmaktadır. Aynı zamanda bu teori çizgi, nokta gibi ögelerin dışında gözle gördüğümüz bütün nesnelerin görsellerinin sadece kendi parçalarıyla değil, bulundukları ortamla ve çevrelerindeki diğer nesnelerle beraber algılandıklarını öne sürer. Grafik tasarımda ise bir ürün tasarımı yapılırken tasarımda kullanılan elemanlar belli ilkeler doğrultusunda tasarıma yerleştirilmekte ve izleyicide bir algı oluşturulmaktadır. Bir grafik tasarım ürünü olan yeni medya sayfa tasarımları oluşturulurken insan gözünün sayfada bulunan bütün ögeleri bir arada algılaması için hem grid sisteminden hem tasarım ilkelerinden hem de gestalt kuramından yararlanılır. Yararlanılan ilkeler sayesinde sayfa düzeni ve izleyiciye verilecek olan mesaj algısal olarak örgütlenmiş olur. Bu çalışmada yeni medya sayfa tasarımlarına örnek olarak The New York Times gazetesi internet sayfasının bilgisayar, tablet ve telefon ekranı için tasarlanan arayüzleri Gestalt kuramı ve grafik tasarım ilkeleri çerçevesinde incelenmiştir. Gestalt kuramı ve grafik tasarım ilkeleri temel alınarak, The New York Times gazetesi internet sayfasında grid sisteminin ve tasarım ilkelerinin nasıl kullanıldığı, haber başlıklarının önem sırasına göre sayfa içinde nasıl düzenlendiği ve birbiriyle bağlantılı olan haber başlıklarının bir arada kullanılarak nasıl bir algısal örgütlenme sağlandığı açıklanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Algı, Algısal Örgütleme, Gestalt İlkeleri, Yeni Medya Sayfa Tasarımı, Grafik Tasarım İlkeleri

Dil Kafelerinin Yabancı Dil Öğrenimindeki Yeri: "Café Des Langues" , Metz, Fransa Örneği

Emine ÇAVDAR
Dokuz Eylül Üniversitesi, Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı
e.cavdar@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, 15 farklı ülkeden dil kafelerine katılan 42 kişinin yabancı dil öğreniminde dil kafelerinin önemi hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Çalışmadaki veriler nitel araştırma yönteminde yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle ve araştırmacı tarafından 1 yıl boyunca sürekli gözlem yapılarak toplanmıştır. Fransa'nın Metz ilinde bulunan dil kafelerinde (Café des Langues), her hafta Salı günleri yabancı dilde konuşmak isteyen kişiler önceden yeri belirlenen bir kafede buluşmaktadır. Çalışmamıza katılan değişim programları kapsamında Metz iline gelen öğrenciler, bu kafeler sayesinde sözlü anlatım becerilerinin geliştiklerini vurgulamışlardır. Kendi ülkelerinden yabancı dil öğrenmek için Metz'e geldiklerini, öğrenim gördükleri fakültelerde yabancı arkadaşlar edinmede zorluk çektiklerini ama bu kafeler aracılığıyla yabancı dillerini geliştirmek isteyen diğer kişilerle tanışma olanağı bulduklarını belirtmişlerdir. Bu dil kafelerini düzenleyen kişiler tarafından, ayrıca Fransa'ya ait önemli günlerin, kültürün ve tarihin de tanıtıldığı gözlemlenmiştir. Avrupa'da yaygın konuşma kafelerinin Türkiye'de de az da olsa İstanbul ve Erzurum gibi illerde var olduğu saptanmıştır. Türkiye'de yabancı dil öğrenen kişiler genelde konuşulan dili anlamakta ama kendilerini yabancı dilde ifade etmekte zorluk çekmektedir. Bu yabancı dil konuşamama sorununa çözüm önerilerinden biri olarak Türkiye'de dil kafelerini yaygınlaştırmak olduğu düşünülmektedir. Avrupa'da bazı üniversitelerde bu etkinlerin bir ders kapsamında yürütüldüğü gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: yabancı dil öğrenimi, yabancı arkadaş edinme, kendini yabancı dilde ifade edebilme

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programı İlköğretim 4-8. Sınıf Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerinin Geliştirilmesine Dair Teklifler

Dr. Veli Dombaycı
Milli Eğitim Bakanlığı
velidombayci@gmail.com

Bu çalışma, 2023 Eğitim Vizyon Belgesinde yer alan "Okul Gelişim Modeli" planlamasına katkı sağlamak amacı ile yapılmıştır. Yöntem geliştirme teklif sürecinde öncelikle DKAB branş alanına ilişkin tarama yapılarak sıklıkla kullanılagelen ölçme-değerlendirme yöntemleri incelenmiştir. Ardından 2018 yılında yenilenen Din Öğretimi Programı ile Milli Eğitim Bakanlığı 2023 Eğitim Vizyon Belgesinin örtüşen hedefleri belirlenmiştir. 2019 sonrası eğitim sistemimizde gerçekleştirilecek üç yıllık dönüşüm sürecinde Din öğretimi kazanımlarının daha kalıcı ve kullanılabilir hale getirilebilmesi için Bakanlığımızın Öğrenci Başarı İzleme Araştırması (e-portfolyo) planlamasıyla uyumlu; okul ölçekli, sınav ve not kaygısı olmaksızın öğrencinin kazanabildiği ahlaki davranışların takibi yoluyla kayda geçirilmesine dayalı aktif, süreç ve sonuç odaklı üretken bir "Ölçme Değerlendirme Modeli" tasarlanmaya gayret gösterilmiştir. Bu bağlamda, İzmir ili, Konak ilçesi Necatibey İlkokulu 4. Sınıf öğrencileri ile Necatibey Ortaokulu öğrencilerinden oluşan yaklaşık 500 kişilik bir araştırma grubu kurulmuştur. Öğrencilere Din derslerindeki mevcut ölçme değerlendirme yöntemlerinin olumlu-olumsuz yönleri ile kendi sınav beklentilerinin sorulduğu bir anket uygulanmıştır. Cevaplar analiz edildiğinde öğrencilerin ölçme değerlendirmeyi genel itibariyle sınav olarak algıladıkları ve puan kazanma telaşıyla anlık öğrenmeye odaklandıkları anlaşılmıştır. Dolayısıyla, sınavla ölçülen bilgi ve kazanımların uzun vadeli davranışlara dönüşemediği; çoğunlukla kısa süreli ve geçici mahiyette kaldığı anlaşılmaktadır. İşte bu itibarla, kazanımların kalıcı ve faydalı davranışlar haline dönüştürülebildiği, her sınıf düzeyinde alternatif örnekleri ve uygulama tekliflerimizin bulunduğu; öğrenci, öğretmen, veli ve idare olmak üzere okulumuzun tüm paydaşlarının üzerinde uzlaşabileceği yeni tarz ölçme-değerlendirme modelimiz bildiri tam metnimizde tanıtılmaya çalışılacaktır. Akademik camia tarafından eleştirilerek geliştirilmesini önerdiğimiz modelimizin ilgili makmlardan onay alması halinde 2019-2020 güz yarıyılından itibaren Konak ilçesi ölçeğinde pilot olarak hayata geçirilebileceği öngörülmektedir. Ayrıca, bu araştırmanın ölçme-değerlendirme alanında yapılacak akademik çalışmalara da katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: ölçme-değerlendirme, yöntem, okul, model, vizyon

Dinleme Öğretimi Uygulamalarının Yeterliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ali TÜRKEL
Dokuz Eylül Üniversitesi
ali.turkel@hotmail.com
Meltem ÇETİNKAYA
Dokuz Eylül Üniversitesi
meltemcetinkaya@yahoo.com.tr
Ebru DUNDAR
Dokuz Eylül Üniversitesi
ebru.dundar@hotmail.com

Toplumsallığın bir gereği olarak bireyler çevresindeki diğer bireylerle iletişim kurma çabası içerisindedirler. Bunu yaparken de dört temel dil becerisini(dinleme, konuşma, okuma ve yazma) kullanmaları gerekir. Ancak bu becerilerden dinleme, ilk edinilen beceri olmasına rağmen alanyazında ihmâl edilen beceri olarak anılmaktadır. Ülkemiz okullarında dinleme öğretimi görevi Türkçe derslerine ve Türkçe öğretmenlerine düşmektedir. Bunu yaparken de ders kitaplarından yararlanılmaktadır. Kitapta her temanın ardından bir dinleme metnine ve bu metinle ilgili etkinliklere yer verilmektedir. Bu çalışmada Türkçe öğretmenlerinin dinleme öğretimi uygulamalarının niteliğine ve yeterliğine ilişkin görüşlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırma, durum çalışmasına göre desenlenmiş nitel bir çalışmadır. Araştırmada verileri elde etmek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örneklemesi kullanılacaktır. Araştırmanın verileri İstanbul ve İzmir'de görev yapan Türkçe öğretmenlerine yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak sağlanacaktır. Belirlenen amaç doğrultusunda, "1.Türkçe öğretmenlerinin dinleme öğretiminin gerekliliğine ilişkin görüşleri nelerdir? 2.Dinleme öğretimi metinlerinden kurgusal metinler dinleme amaç ve kazanımlarını gerçekleştirmede yeterli midir? 3.Dinleme öğretimi metinlerinden bilgilendirici metinler dinleme amaç ve kazanımlarını gerçekleştirmede yeterli midir? 4.Dinleme öğretimi etkinlikleri dinleme amaç ve kazanımlarını gerçekleştirmede yeterli midir? 5.Dinleme öğretimi etkinlikleri dinleme türlerini gerçekleştirmede yeterli midir?" sorularına yanıt aranacaktır. Ayrıca görüşme yapılan öğretmenlere ait kişisel bilgilere(cinsiyet, yaş, kıdem, öğrenim durumu, mezun olunan okul türü, mezun olunan bölüm) yer verilecektir. Görüşmeler sonunda elde edilen nitel veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenecektir. Araştırmanın, Türkçe derslerinde gerçekleştirilen dinleme öğretimi uygulamalarının niteliği ve yeterliğine ilişkin elde edilecek öğretmen görüşleri ışığında, gelecek yıllarda okutulacak ders kitaplarındaki dinleme metin ve etkinliklerinin var olan eksiklerin giderilerek elde edilen veriler doğrultusunda düzenlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Türkçe eğitimi, dinleme, dinleme becerisi, dinleme öğretimi, öğretmen görüşleri.

Diriliş'in Denemeleri

Mehmet ÖZER
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.ozer@deu.edu.tr

Sezâi Karakoç, hem çağdaş şiirimizin hem de deneme edebiyatımızın önde gelen isimlerindendir. Diriliş kavramı ile sembolleştirdiği ve özetlediği dünya görüşünü bir yandan şiirinde örneklerken diğer yandan da denemeleriyle şiirini bütünleyici bir çizgi izler. Bu denemeler, en temelde, İslam dünyasının zihni ve fikri ana problemlerinin ne olduğu, bunların bilim ve sanat perspektifiyle nasıl algılanması, değerlendirilmesi gerektiği, İslami düşüncenin nasıl olabileceği, yitik ülkenin farkına nasıl vardırılacağı konularında yoğunlaşır: Yitik Cennet, İnsanlığın Dirilişi, Ruhun Dirilişi, Doğum Işığı, Diriliş Muştusu, Diriliş Şoku, İslam'ın Dirilişi, Diriliş Neslinin Amentüsü, İslâm Toplumunun Ekonomik Strüktürü, Kıyamet Aşısı, Medeniyetin Rüyası Rüyanın Medeniyeti, Çağ ve İlham, Dirilişin Çevresinde, Fizikötesi Açısından Ufuklar ve Daha Ötesi. Yunus Emre, Mevlana, Mehmed Akif, Necip Fazıl çizgisinin en modern ve özgün örneklerini sunar. Sonraki nesillere medeniyet, sanat, şiir, edebiyat, dil ve düşünce açısından yetkin bir örneklik teşkil eder. Bu bildiride Karakoç'un denemelerindeki belli başlı konular tespit edilecek, kullandığı kavramlara yüklediği anlamlar ortaya konulacak, Türk edebiyatına deneme türü açısından getirdiği farklı yaklaşımlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sezai Karakoç, Diriliş, Yeni Türk Edebiyatı

Disiplinler Arası Yaklaşımla Çini Sanatı

Zeynep YAĞIZ KURT
Özel Karşıyaka Piri Reis Okulları
zeynep.yagizkurt@pirireis.k12.tr
Ejder AKHANCA
Özel Karşıyaka Piri Reis Okulları
ejder.akhanca@pirireis.k12.tr
Gülcan KARAÇUR
Özel Karşıyaka Piri Reis Okulları
gulcan.karacur@pirireis.k12.tr
Neşe GÖRSEM
Özel Karşıyaka Piri Reis Okulları
nese.gorsem@pirireis.k12.tr

Bu çalışmada Türk kültür mirası çiniyi, yeni nesillere aktararak benimsenmesi amacıyla farklı çalışmalarla disiplinler arası bir ortaokul proje çalışması sunulmaktadır. Öncelikle öğrenciler görsel sanatlar dersinde uzman bir çini sanatçısından çini hakkında detaylı bilgi aldılar. Öğrendikleri geleneksel yöntemleri kullanarak aylarca süren çini örnekleri hazırladılar. Ayrıca önceki yıllarda ilkokulda yaptıkları yalıçapkını resimlerini ortaokulda yorumladıkları çini motifleri ile tamamladılar. Çini çocukların naif dünyasına girdi. İkinci aşamada öğrencilerimizle, sosyal bilgiler dersi kapsamında DEÜ'de yer alan "Geleneksel Türk Sanatları" ve "Seramik" bölümlerini ziyaret ederek hem işin uzmanlarından bilgi aldık hem de üniversite öğrencilerinin konuyla ilgili çalışmalarını inceledik. Kentimizde yer alan tek çinili cami olan Konak Yalı Camisi'ndeki çini süslemelerini inceleyip Başdurak Turistik El Sanatları Çarşısı'nda yer alan atölyede çini sanatının yaygınlaştırıldığına tanık olduk. Ardından Kütahya, İznik gezisinde öğrencilerimiz, UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi ödülü sahibi Mehmet Gürsoy ile söyleşi yaptılar. Sanatçımızın yaptığı çinilerin dünyada ne kadar değerli olduğunu öğrendiler. Adil Can Nursan'ın sanat atölyelerine katılıp teorik bilgilerini pratiğe döküp çiniler yaptılar. Üçüncü aşamada Türkçe dersinde öğrencilerimiz "Yarım Kalan Çini" kitabını okudular. Kitabın üslubunu inceleyen öğrencilerimiz bu noktada çini sanatının daha etkili nasıl anlatılabileceğini irdelediler. İçerik olarak çini sanatının neden yok olmayla karşı karşıya kaldığını ve bu yok oluşun engellenmesi için yapılması gerekenleri sorguladılar. Kitapta ön plana çıkan "özlem, sevgi, coşku" yarım kalan duygular yarım kalan çini motifli çalışma kâğıtları ile tamamladılar. Son aşamada ise fen bilimleri dersi kapsamında nesli tükenmekte olan Yalıçapkını kuşu ile ilgili bilgi almak üzere Kuş Cennetine gezi yaptılar. Böylece nesli tükenmekte olan bir kuş türü ile unutulmaya yüz tutmuş kültürel mirasımız olan çiniyi yani kaybolmakta olan iki değeri bir projede birleştirdik. Unutulmakta olan bazı değerlerimizi öğretip benimseterek gelecek nesillere aktarma, alanında uzman sanatçılarla tanışma, aynı sanatın uzmanlar, üniversite öğrencileri ve kendileri tarafından yapılışındaki farkı görme, somut olmayan kültürel değeri yaparak yaşayarak öğrenme hedeflerine ulaştık.

Anahtar Sözcükler: Tarih, çini, disiplinler arası, teknik, sanat

Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Yabancılaşma Düzeyleri ile Genel Öz-Yeterlilik Düzeyleri Arasındaki İlişki

Sercan Özaydın
Dokuz Eylül Üniversitesi
ozaydinsercanpdr@gmail.com
Samet Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi
sametsahin_@hotmail.com
Aslı Uz Baş
Dokuz Eylül Üniversitesi
asliuzbas@gmail.com

Yabancılaşma; arzulanan veya umulan bir ilişkideki kopma, kişinin çevresine karşı duyduğu güvensizlik, sorunlardan kaynaklanan güçsüzlük, anlamsızlık, kuralsızlık, yalıtılmışlık ve kendine yabancılaşma hisleri, kişinin kendi özünden, doğal ve toplumsal çevresinden uzaklaşarak onların hakimiyetine girmesi olarak tanımlanabilir. Üniversite gençliği uyum sağlama konusunda zorlanmakta, toplumsal kurallara uyma noktasında sıkıntılar yaşamakta ve yeni bazı kurallar ve idealler yaratma arayışında olabilmektedir. Genellikle yerleşmiş normlar dışında farklı arayışlar içerisinde olan üniversite gençliğinin toplumla bütünleşememesi, yabancılaşma olgusunu ortaya çıkarmaktadır. Öz yeterlilik ise kişinin kendi yeteneğini, becerisini, kapasitesini veya başarılarını hesaba katarak kendisine yönelik yaptığı bir çıkarım şeklinde ifade edilebilir. Mevcut araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin yabancılaşma düzeyleri ile genel özyeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmanın bağımlı değişkeni yabancılaşma düzeyi iken bağımsız değişkeni genel öz-yeterlilik düzeyidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden korelasyonel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu belirlemede uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı içerisinde Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya 15 farklı lisans programından 334 öğrenci katılmıştır. 232 kadın ve 98 erkekten oluşan katılımcılar, her sınıf düzeyinden olmak üzere seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak Dean'in Yabancılaşma Ölçeği ve Genel Öz-Yeterlilik Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 programıyla analiz edilmiştir. Araştırmada iki ölçek skorları arasındaki ilişkiye yönelik Pearson korelasyon testi, cinsiyetler arası değerlendirmede ilişkisiz örneklemler için t-testi ve sınıf düzeyi bazında inceleme için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yabancılaşma puanları ile cinsiyetler arasında, genel öz-yeterlilik puanları ile cinsiyetler arasında, genel öz-yeterlilik puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmazken yabancılaşma puanları ile sınıf düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin yabancılaşma puanları ile genel öz-yeterlilik puanları arasında düşük düzeyde anlamlı negatif ilişki bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: üniversite öğrencileri, yabancılaşma, genel öz-yeterlilik

Dokuz Eylül Üniversitesi Kampüslerindeki Akademik ve İdari Personelin Cinsel Taciz ve Saldırı Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi

Diğdem Müge SİYEZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
didem.siyez@deu.edu.tr
Yağmur SOYLU
Dokuz Eylül Üniversitesi
yagmur.soylu@deu.edu.tr
Erol ESEN
Celal Bayar Üniversitesi
midfielder_1912@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi kampüslerindeki akademisyen ve idari personelin cinsel taciz ve saldırı (CTS) konusundaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve bilgi düzeylerinin sosyo-demografik değişkenlere göre değişiminin incelenmesidir. Akademik ve idari personelin CTS hakkındaki bilgi düzeylerinin cinsiyetlerine, fakültelerine, kurumdaki çalışma sürelerine, konuyla ilgili eğitim almalarına ve daha önce böyle bir yaşantıya sahip olmalarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği değerlendirilmiştir. Katılımcılar Dokuz Eylül Üniversitesi'nde görev yapmakta olan 297 akademik personel ve 247 idari personel olmak üzere toplam 544 kişiden oluşmaktadır. Katılımcıların belirlenmesinde iki aşamalı tabakalı rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Cinsel Taciz ve Saldırı Bilgi Testi ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin analiz edilmesinde t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda akademik personelin cinsel taciz ve saldırı açısından bilgi düzeyinin daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bununla birlikte hem akademik hem de idari personelin cinsel taciz ve saldırıya ilişkin bilgi eksikliklerinin olduğu; en düşük doğru yanıtlama oranına sahip maddelerden birisinin "Cinsel taciz/saldırı çoğunlukla mağdurun tanıdığı kişiler tarafından gerçekleştirilir" maddesi olduğu görülmüştür. Elde edilen veriler sonucunda cinsel taciz ve saldırıya yönelik bilgi düzeyinin sosyo-demografik değişkenlere göre farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulguları, CTS hakkındaki bilgi düzeylerinin her iki grupta da konuyla ilgili eğitim alma (toplumsal cinsiyet, kadına yönelik şiddet ve/veya cinsel eğitim) değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiğini ve eğitim alan grubun bilgi düzeylerinin daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Elde edilen araştırma bulguları alan yazın ışığında tartışılarak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: cinsel taciz, cinsel saldırı, bilgi düzey

Duras'ın Mavi Gözler Siyah Saçlar Adlı Romanında Renk Anlatımları

Sadık TÜRKOĞLU
Atatürk Üniversitesi
sadik.turkoglu@atauni.edu.tr

Bu çalışmada, Fransız Yazını'nın en önemli romancılarından biri olan Marguerete Duras'ın Mavi Gözler Siyah Saçlar adlı romanında geçen renk anlatımları irdelenecektir. Roman metinlerinin dil öğretiminde kullanılabileceği her zaman dile getirilmektedir. Renk ifadeleri metin içerisinde çeşitli biçimleriyle ve değişik anlamlarıyla yer almaktadır. Sözcük öğretimi yabancı dil öğretiminin temel konularından biridir. Metin çalışmalarıyla yapılan çeşitli etkinlikler sözcük öğretimini etkili ve kalıcı bir hale getirmektedir. Sınıf içi çalışmalarda mevcut nesneler renklerle sıfat tamlaması yapılarak kullanılır. Ancak verilen örnekler çoğu zaman sade ve bilinen örneklerdir. Bu türden çalışmaların sonucunda öğrenci yeterli derecede örnek çalışması yapmadığı için sonrasında unutulup gitmekte veya kullanımda eksiklikleri olmaktadır. Ama bu türden roman metinlerinin okunması etkinlikleri ve aynı zamanda yabancı dil öğretiminde çeşitli metinlerle yapılan çalışmalar sayesinde öğrenen renk ifadelerini her yönüyle öğrenme ve gerçek hayatta kullanma fırsatı bulmaktadır. Kısa öyküler, romanlar, şiirler ve tiyatro gibi alanlarda üretilmiş metinlerle yapılan sözcük öğretimi daha kalıcı olmaktadır. Sözcük olarak sıfatların öğretiminde renk sıfatlarının veya diğer sıfatların yoğunlukla kullanıldığı eserler öğrenenlere bolca örnekler sağlayacak kaynaklardır. Duras'ın Mavi Gözler Siyah Saçlar adlı romanında renk sıfatlarının oldukça yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmektedir. Romanda biri erkek, diğeri kadın iki kişi bulunmaktadır. Erkek sürekli mavi gözler ve siyah saçları ile kadın ise giysisinin rengiyle tanımlanmaktadır. Kadın teni beyaz, saçları siyah, beyaz bir şort giymiş, beline siyah ipekten bir eşarp bağlamış ve saçlarındaki bant koyu mavi görünmeyen gözleriyle aynı tondadır. Renk anlatımları romanın isminden itibaren başlamaktadır. Renkler erkek kişiyi tanımlarken sık sık yinelenmektedir. Romanın adı renk anlatımlarıyla yapılmış bir metafordur. Bu şekilde üstü kapalı olarak erkek kişinin yerine geçmektedir. Çalışmanın verileri bütünce olarak seçilen söz konusu romandan elde edilmektedir. Veri analizlerinde yöntem olarak anlambilimsel araçlar kullanılarak betimsel ve sistematik analiz yaklaşımı ile birlikte yorumlama tekniği kullanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Yeni Roman, renk, anlam, anlatım, eğitim, öğrenen.

Düşünme Becerilerinin Öğretimi Sınıf İçi Uygulamalar Ölçeğinin Arnavutçaya Adaptasyonu: Geçerlik ve Güvenirlik Analizi

Erdoğan TEZCİ
Balıkesir Üniversitesi
etezci@balikesir.edu.tr
Yalçın DİLEKLİ
Aksaray Üniversitesi
yalcindilekli@gmail.com

Bu araştırmada, Türkçe olarak geliştirilmiş Düşünme Becerilerinin Öğretimine Yönelik Sınıf İçi Uygulamalar ölçeğinin Arnavutçaya adaptasyonu amaçlanmıştır. Ölçek Dilekli ve Tezci (2015) tarafından geliştirilmiş 5'li Likert yapıda 21 maddelik beş faktör yapısına dayanmaktadır. Bu çerçevede araştırmanın problemi, dört faktör yapısına dayalı Düşünme Becerilerinin Öğretimi Sınıf İçi Uygulamalar ölçeğinin Arnavutça dilinde de benzer faktör yapısı desteklenmekte midir? Şeklinde belirlenmiştir. Ölçek geliştirme sürecinde öncelikle çeviri süreci denetlenmiştir. Doğrulayıcı Faktör Analizi yapmak için çevrimiçi ve elektronik posta yoluyla Boşnakça versiyona sahip ölçekle 135 öğretmenden veri toplanmıştır. Öğretmenlerin 80'i (%59.3) kadın ve 55'i (%40.7) erkektir. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri ortalama 18 yıldır. 135 öğretmenden elde edilen verilerin DFA analizinde düşük düzeyde uyum indeksleri elde edilmiştir. Ancak 4 madde arasında yapılan modifikasyon sonucunda kabul edilebilir düzeyde uyum indeksi değerine ulaşılmıştır. Ölçme aracının yakınsama ve ıraksama geçerliğinin başka bir ifade ile ayırt edici geçerliğinin olduğu gözlenmiştir. Ayrıca İç tutarlık bağlamında Cronbach Alfanın yanı sıra Omega güvenirlik katsayılarının yüksek ve madde ayırt edicilik indekslerinin yeterli düzeyde olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçları, Türk kültüründe geliştirilen düşünme becerilerinin öğretimine yönelik öğretmenlerin sınıf içinde yaptıkları öğretim etkinliklerini ölçmek için kullanılacak ölçeğin Boşnakça olarak da kullanılabileceğini göstermektedir. Düşünme becerilerinin kültürden bağımsız bir yapı olması ölçeğin benzer yapıyı Boşnakça olarak da desteklediğini göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Ölçek geliştirme, Düşünme becerilerinin öğretimi, Doğrulayıcı faktör analizi, Ayırt edici geçerlik, Boşnakça

E-Sağlık Okuryazarlığı Üzerine Yapılan Çalışmaların İçerik Analizi: 2011-2019

Alp Eren YÜCE
Atatürk Üniversitesi
alpyuce83@gmail.com
Ahmet ALBAYRAK
Hakkâri Üniversitesi
albayrakahmet55@gmail.com

Bu çalışma içerik analizi yöntemini kullanarak e-sağlık okuryazarlığı üzerine yapılan çalışmaları incelemektedir. Çalışmamızda yer alan 39 makaleye "ScienceDirect" ve "Web of Knowledge" veri tabanları üzerinden ulaşılmıştır. Çalışmamızda incelenen makaleler; makalelerin yayımlandığı dergiler, çalışmaların hangi ülkelerde yapıldığı; hangi e-sağlık okuryazarlığı ölçeklerinin kullanıldığı; araştırma yöntemi; veri toplama yöntemi; veri analizi yöntemi; örneklem seçimi yöntemi ve çalışmaların hangi alana yönelik yapıldığı soruları üzerinden değerlendirilmiştir. Ortaya çıkan sonuçlara göre: kronik hastalıklar ve e-sağlık okuryazarlığı konusu üzerine yapılan çalışmalarda deneysel, yarı deneysel ve deneysel olmayan çalışmaların sayısının literatür taraması çalışmalarına göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak yeni bir araştırma alanı olan e-sağlık okuryazarlığı konusunda, veri toplamaya yönelik çalışmaların popüler olduğu görülmüştür.

Anahtar Söcükler: e-sağlık okuryazarlığı, kronik hastalıklar, içerik analiz

Effectiveness of Sociocognitive Conflict Resolution on Confronting Students To Opposing Ideas And Remedying Alternative Ideas

Filiz Kabapınar
Marmara Üniversitesi
filizk@marmara.edu.tr
Fatma Şahin
Marmara Üniversitesi
fsahin@marmara.edu.tr

Sociocognitive conflict arises when students have different views or ideas about the same phenomenon. This becomes especially true when students hold opposing ideas about the same issue. The conflict arose has the potential to promote students' learning and their cognitive development. The promotion of these outcomes, however, depends on the type of the conflict, how it is regulated and with what goals. Even though empirical studies conducted regarding the conflict resolution, they seem to targeting conceptual conflict resolution. Sociocognitive conflict resolution by making sense of students' diverging ideas seems to be missing in the existing literature. Also comparison of the effects of different type of cognitive conflict appears to be lack in the literature. The present study was carried out to fill this gap in the existing literature. Teaching intervention were designed so as to create cognitive conflict in students who hold opposing ideas on solution. Mastery goal in teaching was conflict regulation and the elaboration of multiple ideas existing in students. Teaching intervention concerning mass and volume targeted competitive conflict regulation and the promotion of one's own ideas. Teaching interventions were conducted in science classrooms that possessed the students described above. Sociocognitive conflict atmosphere were created in the classrooms. Students' ideas were determined prior to and after the teaching interventions. The conflict regulations in both teaching interventions were compared and contrasted regarding their positive cognitive and relational outcomes. The findings revealed that teaching intervention was successful in confronting students to their opposing and competing ideas on the same scientific issue. It was also successful in helping students to understand the limitations of science concepts. The teaching intervention based on competitive conflict resolution was also successful in helping students differentiate concept of mass and volume. Both teaching interventions appear to remedy alternative conception hold by students.

Keywords: cognitive conflict, alternative ideas, teaching.

Effectiveness of Submicroscopic Multi-Frame Illustrations on Students Conceptual Understanding

Filiz Kabapınar
Marmara Üniversites,
filizk@marmara.edu.tr

An increasing body of research evidence supports the contention that text illustrations can have important effects on students' learning. In particular, research on the potential power of illustrations has shown that illustrations can enable the learner to build useful mental models of the scientific text, thus they promote understanding (Szlicheinski, 1979; Loman and Mayer, 1983; Mayer, Dyck and Cook, 1984; Willows and Houghton, 1987; Mayer, 1989; Winn, 1991). According to the results of empirical studies, understanding of explanative scientific text can greatly be improved by multi-frame illustrations that portray step-by-step changes, in chronological order, in the status of the parts of the event (Mayer, 1989; Mayer, 1993; Mayer and Gallini, 1990; Mayer and Anderson, 1992; Mayer et al., 1995). On examining these studies it becomes clear that the effectiveness of multi-frame illustrations is investigated on physics concepts mainly and macro in nature. The present study therefore firstly describes the nature and development of submicroscopic multi-frame illustration and introduces it as a tool for helping students understand scientific concepts. It then goes on discussing the potential benefits of submicroscopic multi-frame illustrations in learning and teaching science. Finally, a range of multi-frame illustrations were designed to teach chemistry concepts such as chemical bonding, solubility and vapor pressure. These teaching materials were used during instruction with chemistry classes and their effectiveness were found out on the bases of students' conceptual understanding. To this end students replied conceptual questions prior to and after the instruction via multi-frame illustrations. The findings of the study indicated that multi-frame illustrations helped students to conceptualize the scientific phenomenon at hand. According to the findings multi-frame illustrations remedied students' misconceptions on chemical bonding, dissolving and precipitation. They even helped students to realize their opposing ideas about the same issue.

Keywords: multi-frame illustration, misconception, teaching, science.

Eğitim Araştırmalarında Mitler ve Yanılgılar

Serkan Çankaya
Balıkesir Üniversitesi
serkancankaya79@gmail.com
Gürhan Durak
Balıkesir Üniversitesi
gurhandurak@balikesir.edu.tr
Eyup Yünkül
Balıkesir Üniversitesi
eyunkul@balikesir.edu.tr

Son yıllarda eğitim teknolojisindeki gelişmeler ışığında, eğitim araştırmalarında yeni kavramlar, varsayımlar ve teoriler üretildiği görülmektedir. Bu hızlı değişim içinde bazı doğru bilinen şeylerin aslında yanlış olduğu ortaya çıkmıştır. Doğru bilinen bu yanlışlara mit adı verilmektedir. Örneğin yeni neslin beyinlerinin teknolojik bir dünyada yetişmelerinden dolayı farklı çalıştığı ve çoklu-görev yapabilme becerisine sahip olduğu bilgisinin aslında yanlış bir bilgi olduğu anlaşılmıştır. Halbuki bu dayanak birçok eğitim araştırmasının ve doktora tezlerinin temeli oluşturmuştur. Dijital yerliler kavramının temellerinden biri de beynin çoklu görev yapabilme becerisidir. Bu iddia, küçük yaştan itibaren dijital dünyaya maruz kalan dijital yerlilerin beyinlerinde nöronlar arasındaki bağlarında dijital göçmenlerinkinden çok farklı şekilde oluştuğu savına dayanmaktadır. McGill Üniversitesinde psikoloji profesörü Daniel Levitin insan beyninin o kadar da hızlı bir değişim gösteremeyeceği, 100 yıl önceki insan beyni ile şimdiki insan beynin aynı şekilde çalıştığını vurgulayarak, beynin aynı anda çoklu görev yapamayacağını belirtmektedir. Eğitim araştırmalarındaki bir başka mit ise öğrenme stilleri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yöntemde öncelikle öğrencilerin bir ölçek yardımıyla öğrenme stilleri belirlenmektedir. Farklı öğrenme stilleri için farklı içerikler hazırlanmakta ve öğrencilerin kendi öğrenme stillerine uygun hazırlanan içerikler ile daha iyi öğrenebileceği iddia edilmektedir. Yıllarca üzerinde çok sayıda çalışma yapılan öğrenme stillerinin, aslında öğrenme üzerinde bir etkisinin olmadığı anlaşılmıştır. The Guardian'da "No evidence to back idea of learning styles" isimli öğrenme stillerini destekleyen bir kanıtın olmadığının anlatıldığı bir makale yayınlamıştır. Eğitim araştırmalarında mitler yanından bir başka mesele ise yanılgılardır. Örneğin eğitim araştırmalarında çalışan birçok araştırmacı, yapılandırmacı yaklaşımın davranışçı yaklaşıma göre daha üstün olduğunu söyleyecektir. 2018 yılında yapılan Review of Educational Research dergisinde yayınlanan bir araştırmada 1950'den günümüze kadar doğrudan öğretim yöntemi ile ilgili araştırmaların meta analizi yapılmış ve kuşkuya yer bırakmayacak şekilde bu yöntemin son derece başarılı bir yöntem olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmanın amacı eğitim araştırmalarında ortaya çıkan mitler ve yanılgılar hakkında derleme yapmaktır.

Anahtar Kelimeler: eğitim araştırmaları, mitler, yanılgılar.

Eğitim Bilişim Ağı'nın Ortaokul Müzik Dersinde Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri

Ezgi Ertek Babaç
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ertekezgi@gmail.com
H. Seval Köse
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
skose@mehmetakif.edu.tr

Son yıllarda teknolojide meydana gelen değişim ve dönüşüm ile birlikte Türk eğitim sisteminde birtakım köklü değişiklikler olmuştur. Bu değişiklerden biri FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) projesidir. FATİH projesinin en önemli ögelerinden biri olan Eğitim Bilişim Ağı (EBA), Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. Tüm derslerle ilgili içerik ve materyallerin bulunduğu sosyal platformda, müzik dersinin yeri ve bu yerin öğrencilerin görüşlerine göre değerlendirilmesi araştırmanın problem durumunu oluşturmaktadır. Araştırma, öğrencilerin sosyalleşmesi, genel müzik kültürlerinin artması, ülkemizdeki diğer okulların müzik dersine yönelik oluşturdukları çalışmalardan haberdar olması bakımından önem taşımaktadır. Araştırma, 2018-2019 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar ili Emirdağ ilçesinde öğrenim gören, tesadüfi yöntemle seçilmiş 10 öğrenci ile yürütülmüştür. Nitel araştırma yönteminin bir türü olan olgubilim kapsamında yürütülen bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen verilerin analizi, içerik analizi tekniği ile sağlanmıştır. Öğrencilerin "EBA içerik" bölümünü kullanarak EBA'yı ders tekrarı yapma, öğrendiklerini pekiştirme, derse ilgiyi arttırma, müziği tanıma gibi amaçlarla verimli bir şekilde kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. "EBA ders" bölümünde müzik dersi konularının yer alması gerekliliği öğrencilerin çoğunun beklentileri arasındadır.

Anahtar Kelimeler: müzik dersi, eğitim bilişim ağı.

Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği Programı Öğretmen Adaylarının "Müze" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Haluk Halim BOZYURT
MEB Görsel Sanatlar Öğretmeni
halukhalimbozyurt@gmail.com
Ruhi ÇAY
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
ruhicay@hotmail.com
Derya ERKAN
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
derya616161@hotmail.com
Zühal DİNÇ ALTUN
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu araştırmada, 2017- 2018 eğitim öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının "müze" kavramına yönelik metaforik algılarını tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırma Fenomenolojik desen kullanılan nitel bir araştırmadır ve veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırmaya 55'i kadın ve 19'u erkek olmak üzere toplam 74 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmanın verileri öğretmen adaylarının "Müze …a/e benzer. Çünkü …" ifadesinin yer aldığı formları doldurmalarıyla elde edilmiştir. Formda öğretmen adaylarının demografik bilgilerini elde etmek amacıyla cinsiyet, sınıf düzeyi, müzeler ziyaret edip etmedikleri ile ilgili sorular sorulmuştur. Analiz aşamasında öğretmen adaylarının doldurdukları formlar incelenmiş, formlarda metafor ifadesi olmayanlar ayıklanarak 62 tane geçerli metafor ifadesi elde edilmiş, ardından metaforlar kodlanmış ve 8 ana kategori altında toplandıkları görülmüştür. Bu kategoriler; "geçmiş ve gelecek arasında bağ kurması açısından müze", "mekânın temel alındığı yer olarak müze", "umut ve faydalılık barındırması açısından müze", "tarihin tanıtıldığı ve kaynak olduğu bir yer olarak müze", "geçmişin izlerinin görüldüğü yer olarak müze", "sanat alanı olarak müze", "insanın kendini bulduğu ve örnek aldığı yer olarak müze", "insanın kendini anlaması açısından müze"dir. Elde edilen bulgulara göre, çalışmanın sonunda müze eğitimi önemine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Müze, Metafor, Öğretmen Adayı.

Eğitim Teknolojileri İçeren Fen Eğitimi Çalışmalarına Ait İçerik Analizi

Yaprak Yıldızay
Balıkesir Üniversitesi
yaprakyildizay@gmail.com
GülcanÇetin
Balıkesir Üniversitesi
gcetin@balikesir.edu.tr
Gürhan Durak
Balıkesir Üniversitesi
gurhandurak@balikesir.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, Fen eğitimi ile (teknoloji veya STEM veya çoklu ortam) anahtar kelimeleri ile TR Dizin ve Yök Tez veri tabanlarında taranan makale ve tezlerin içerik analizinin yapılmasıdır. Çalışmada 15 makale ve 19 tez, araştırma yöntemleri, katılımcılar, veri toplama araçları, bağımlı değişkenler ve amaç cümleleri kriterlerine göre incelenmiştir. Fen eğitiminde eğitim teknolojisinin entegrasyonu ile ilgili yapılan çalışmaları ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırma, ilgili literatürde yapılacak olan çalışmalara da ışık tutmaktadır. Çalışmada; araştırma türü olarak en çok nicel araştırmaların kullanıldığı, katılımcı türü olarak K-12 öğrencileri ve lisans öğrencileriyle çalışıldığı, veri toplama araçları olarak ise en çok ölçek ile öntest - sontestlerin kullanıldığı, bağımlı değişken olarak en çok akademik performans ile ilgili çalışma yapıldığı gözlenmiştir. Çalışmada ayrıca, incelenen makale ve tezlerin amaç cümleleri tema ve alt temalar halinde sunulmuştur. Eğitim teknolojileri içeren fen eğitimi çalışmalarını ortaya çıkarmayı amaçlayan bu araştırma, diğer çalışmalara çeşitli öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: fen eğitimi, eğitim teknolojisi, içerik analizi.

Eğitimde 2011-2018 Yılları Arasında Yapılan Artırılmış Gerçeklik Çalışmalarının Eğilimlerinin İncelenmesi

Elif Korkmaz
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
elfikrkmz@gmail.com
Hasibe Sevgi Moralı
Dokuz Eylül Üniversitesi
hsmorali@gmail.com

Bu çalışma eğitim ortamlarında Artırılmış Gerçeklik (AG) ile ilgili yapılmış çalışmaların eğilimlerinin neler olduğunu belirlemeyi, AG'nin avantajlarını ve sınırlılıklarını tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Google Scholar arama motorundan ve ERIC, EBSCOhost veri tabanlarından elde edilen çalışmalardan 74 tanesi belirli kriterlere göre tekrar gözden geçirilerek 45 çalışma ile içerik analizi yapılmıştır. Bu inceleme sırasında Arksey ve O'Malley (2005)'in geliştirdiği sistematik inceleme çalışmalarında kullanılan 5 aşamalı süreç kullanılmıştır. Bu çalışmalar, yayın yılı, çalışmanın genel amacı, ilgili olduğu eğitim alanları, örneklem düzeyi, örneklem büyüklüğü, kullanılan araştırma yöntemi, kullanılan veri toplama aracı, AG'nin sağladığı avantajlar, sınırlılıklar olmak üzere kategorilere ayrılarak incelenmiştir. Ayrıca elde edilen verilerin eğilimlerini belirlemek ve karşılaştırma yapmak için verilerin frekans ve yüzde değerleri bulunup sonuçlar tablolar halinde gösterilmiştir. Son yıllarda eğitim ortamlarında artırılmış gerçeklik kullanımına yönelik araştırma sayısında artış olduğu sonucuna ulaşılıp AG'nin eğitim ortamlarında kullanılmasının olumlu sonuçlarına değinilmiştir. Matematik alanında yapılan çalışmalarda daha çok uzamsal zekâ gelişimi üzerine geliştirilen AG uygulamalarının kullanıldığı görülmüştür. Bundan sonraki matematik alanı ile ilgili yapılacak çalışmalarda farklı değişkenler kullanılabilir. Elde edilen sonuçlara göre örnekleme düzeylerinden okul öncesi öğrencileri ve yüksek lisans öğrencileriyle yapılan çalışma sayısı az olduğundan bu örneklem gruplar ile gelecekte yeni çalışmalar yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: artırılmış gerçeklik, eğitim ortamları, AG'nin eğilimleri.

Eğitimde Kültürel Yaklaşımlar: Sözlü Halk Bilgisini Sınıf Dışı Ortamlarda Öğrenme Etkinliği

Sibel Turhan Tuna
Muğla Sıtkı KoçmanÜniversitesi
sibeltuna2002@yahoo.com

Bu çalışmanın temel sorusu, "Sözlü kültürün korunmasının elzem bir miras olduğu gerçeği, Türkçe öğretmeni adaylarına sahada derleme çalışması yolu ile daha iyi kavratılabilir mi?" şeklindedir. Çalışmanın esas amacı, son sınıf Türkçe öğretmen adaylarının "sözlü halk bilgisi/sözlü kültür" konusuna ilgilerini çekebilmek, ders kitapları yahut kitle iletişim araçları dışında mülakat/görüşme yoluyla kaynak şahıslardan "öğrenilen" bilginin de korunması ve aktarılması gereken kıymetli miras olduğunu kavratabilmektir. Böylece öğretmen adayı derlemeciler, sınırları belirli konularda, sahada, kaynak şahıslarla yüz yüze görüşme yoluyla ulaşmak istedikleri bilgiyi elde edecekler ve bunu da yaparak yaşayarak bizzat bağlamın içinde öğrenmiş olacaklardır. Bu durumda öğrenci, modern eğitimin de gereği sınıf içinden çıkarılarak hem sahada öğrenmeyi gerçekleştirecek, hem de somut olmayan kültürel miras ürünlerini kayıt altına alma, koruma, naklini sağlama gibi önemli milli görevleri yerine getirmiş olacaktır. Çalışmanın ileriye dönük hedefi ise, öğrencilere yazılı bilgi dışında sözlü bilginin de önemi kavratılacak, Eğitim fakültelerinde henüz yeterli ilgiyi görmediğini düşündüğümüz halkbilgisine, halk kültürüne olan "merak"ın artmasına katkı sağlanmış olacaktır. Bu elzem hedeflerden hareketle, çalışmaya rastgele yöntemle seçilen Türkçe Eğitimi bölümü, (gönüllü) 20 son sınıf öğrencisi katılmıştır. Gönüllü 10 öğrenciye, konu ve derleme yöntemi hakkında bilgilendirme yapılarak sınırları çizilen Halkbilimi konularında sahada derleme çalışması yaptırılmıştır. Öğrencilerin halk kültürü konusunda bilgi ve tecrübelerine güvendikleri, Muğla Menteşe'de ikamet eden -komşu, ev sahibi, akraba vb.- 50 yaş ve üstü en az iki kaynak şahısla yüz yüze görüşmeleri ve tüm görüşmeyi kayıt altına almaları istenmiş, derlemeden örnekler de çalışmaya alınmıştır. Sonrasında ise tüm öğrencilere, çalışmanın sorusuna ve amacına hizmet eden açık uçlu kısa soruların olduğu soru kâğıtları uygulanmıştır. Nitel desenli çalışmanın yöntemi, soru kâğıtlarının incelenmesinden hareketle betimsel analizdir. Sonuçların ise, çalışmanın hipotezini doğruladığı görülmüştür. Nitekim sözlü halkbilgisinin kültürel bir miras olduğu bizzat bağlamın içinde öğrenilmiş, kaynak şahıslarla görüşülerek bilgi edinme, sınıf ortamı dışında da bilgiye ulaşmayı ve devamında konuya ilgi artışını sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: sözlü kültür, halk bilgisi, somut olmayan kültürel miras, öğretmen adayları.

Eğitsel Robotik Uygulamalarının Üstün Yetenekli Öğrencilerin Doğrusal Denklemler Konusunu Kavramsal Anlamalarına Etkisinin İncelenmesi

Behiye Dinçer
MEB
behiyedincer@gmail.com
Berna Cantürk Günhan
Dokuz Eylül Üniversitesi
berna.gunhan@deu.edu.tr

Günümüz koşulları 21.yy ihtiyaçlarına cevap veren bireyler yetiştirirken teknolojinin gelişimine ayak uydurabilen, araştıran, üreten, yenilikçi, sorgulayan bireyler yetiştirmeyi gerektirmektedir. Bu nedenle de teknolojiyi tüketen değil üretebilen nesillerin yetişimi daha da önem kazanmıştır. Bu çalışma üstün yetenekli bireylerin eğitiminde tarif edildiği üzere farklılaştırılmış eğitim kapsamında destek eğitim ders saati kapsamında iki üstün yetenekli öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma, nitel bir araştırma olup nitel araştırmanın derinlik kazanması, katılımcıların bilgi oluşturma süreçlerinin mercek altına alınması ve verilerin kendi bağlamında ayrıntılı olarak incelenebilmesi için araştırma yöntemi olarak öğretim deneyi seçilmiştir. Araştırmada katılımcıların örgün ders sürecinde öğrenmiş oldukları doğrusal denklemler konusu seçilmiş, bu konudaki kavramsal anlamalarını teşhis edebilmek adına ön klinik mülakat gerçekleştirilmiştir. Ardından katılımcılara daha önce yine destek eğitim kapsamında öğretilmiş *idea o-bot* robotik yazılım programını kullanacakları iki oturumluk öğretim deneyi tasarlanmıştır. Geliştirilen oturumlar geçerlilik ve güvenirliğini sağlamak için alan uzmanı bir öğretmenin görüşleri doğrultusunda revize edilmiş, uygulama gerçekleştirilmiştir. Öğretim deneyinin doğası gereği gerçekleştirilen ileriye değerlendirmeler nedeniyle ek bir oturum daha tasarlanmış ve yeniden uzman görüşü alınarak üçüncü oturum da gerçekleştirilmiştir. Bu oturumların bitiminde son klinik mülakatlar ve analizleri yapıldığında katılımcıların bu oturumlar yardımıyla doğrusal denklemleri içeren durumların robotik kodlamasını yapabildikleri, gerekli sensör kullanımlarını devreye sokabildikleri, bir de denklemleri diğer temsil biçimleriyle ifade edebildikleri görülmüştür. Araştırma sürecini genel olarak ele aldığımızda teknoloji çağının birer parçası olan katılımcıların robotik yazılımlar eşliğinde öğrenme fikrinin verdiği heyecanı matematiksel düşünme süreçleriyle harmanladığımızda kavramsal anlamanın daha iyi bir yöne çevrileceği ve öğrenmelerin pekişeceği kanaati oluşmuştur. Gelecek çalışmalarda matematiğin farklı konu ve düzeylerinde ve farklı öğrenci gruplarında robot matematiğinin derinlemesine incelenmesinin alana katkı sunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: robot matematiği, üstün yetenekli öğrenciler, doğrusal denklemler, kavramsal anlama, öğretim deneyi.

Embodied Cognition And Foreign Language Learning in Our Classes

Ozlem Yagcioglu
Dokuz Eylul University
ozlemygcgl@gmail.com

Learning and teaching second language skills requires many different techniques and approaches. In the modern world, students have many opportunities to learn many different languages with the help of technology and with the help of many different modern and traditional approaches. Embodied cognition approach plays a great role in second language acquisition. When foreign language teachers or professors develop embodied cognition in their classes, students can learn many different languages easily. As Weisberg and Newcombe (2017:1) state that; "*Embodied learning approaches emphasize the use of action to support pedagogical goals. A specific version of embodied learning posits an action-to-abstraction transition supported by gesture, sketching, and analogical mapping. These tools seem to have special promise for bolstering learning in science, technology, engineering, and mathematics (STEM) disciplines, but existing efforts need further theoretical and empirical development. The topical collection in Cognitive Research: Principles include articles aiming to formalize and test the effectiveness of embodied learning in STEM."* This study deals with the embodied cognition in foreign language learning classes. The definitions of the embodied cognition and the embodied approach in foreign language education will be given. General characteristics of the embodied cognition will be told. Different views of the embodied cognition will be shared. Sample classroom activities will also be shared.

Keywords: embodied cognition, foreign language learning, sample classroom activities.

Engellilere Yönelik Farkındalık Programlarına Genel Bir Bakış

Hatice Damla Aslanol
Ege Üniversitesi
damlaaslanol@outlook.com
Zeynep Alat
Ege Üniversitesi
zeynep.alat@gmail.com

Bu çalışmada, engelli bireylere yönelik olumlu tutum geliştirmeye yönelik olarak okullarda gerçekleştirilen müdahale programları incelenmiştir. İnceleme kapsamında, müdahale programlarının hedef kitleleri, deneysel deseni, müdahale programının içeriği, bulguları ve sınırlılıkları ele alınmıştır. Çalışmaların tamamında deneysel desen kullanıldığı ama seçkisiz örneklem oluşturulamadığı, daha çok uygun ya da ölçüt örnekleme kullanımı yoluna gidildiği görülmüştür. Çalışmaların bazılarında deney ve kontrol grubu kullanılmışken bazılarında kontrol grubunun olmadığı saptanmıştır. Çalışmalarda genel olarak karıştırıcı değişkenlerin kontrolü için herhangi bir tedbir alınmadığı dikkati çekmiştir. Programların içeriğinde genel olarak bilgilendirme, engelli bireylerin hayatlarının anlatıldığı video gösterimi ve hikaye okuma, farklı engellilik türleri üzerine bilgilendirme, paralimpik sporcular veya engelli bireyleri konuk konuşmacı olarak çağırma, bireyselleştirilmiş eğitim programları üzerine bilgilendirme, simülasyon etkinlikleri ve engelli çocuklarla engelli olmayan çocukların etkileşimini sağlayıcı sosyal etkinlikler düzenleme gibi öğelerin yer aldığı görülmüştür. Müdahale programlarının olumlu etkisi olduğu genel rapor edilmiş olsa da etkinin kalıcılığını ölçmeye yönelik bir çalışmanın pek az çalışmada gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Her bir müdahale öğesinin etkisini ayrı ayrı belirleme imkanı verecek bir desen vaya analizin kullanılmamış olması da dikkati çeken bir başka sınırlılıktır.

Anahtar Kelimeler: engelli bireyler, tutum, farkındalık eğitimi.

Erasmus Değişim Programı Tercihinin Bazı Demografik Özellikler Yönünden İncelenmesi

Sevinç Çırak Karadağ
Ege Üniversitesi
ciraks2006@gmail.com

Yurdışında eğitim programları çeşitli açılardan desteklenmektedir. Bunlar, devletlerin ekonomik kazançları, kurumlar arası bilgi ve uzmanlık alışverişleri, öğrencilerin kişilik ve mesleki yönden gelişimlerine olan katkılarını içermektedir. Avrupa bölgesinde, Erasmus Avrupa Topluluğunun başlattığı bir yurtdışı eğitim değişim programıdır. Ancak bu tür programların sağladığı olanaklardan öğrenciler eşit bir biçimde yararlanamamaktadır. Bu çalışmanın amacı, bazı demografik değişkenlerin (cinsiyet, ekonomik durum, aile eğitim özellikleri, Erasmus programı hakkında bilgilendirilme vb.) öğrencilerin Erasmus değişim programından yararlanma yönünde eğilimlerini etkilemedeki rolünü araştırmaktır. Araştırmaya Ege Üniversitesi'nin çeşitli fakültelerinde öğrenim gören 244 öğrenci katılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan anket aracılığı ile toplanmıştır. Veriler SPSS programı aracılığı ile analiz edilip güncel alan yazının ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Erasmus, demografik değişkenler, yurt dışı değişim programı.

Erasmus Kapsamında Eğitim Gören Müzik Öğrencilerinin Yurtdışı Eğitim Süreçlerine Yönelik Görüşleri

Bahar Aydın
Dokuz Eylül Üniversitesi
bahar.aydin@deu.edu.tr
Ebru Güner Canbey
Dokuz Eylül Üniversitesi
ebrucanbey@gmail.com
Osman Soğulcaklı
Dokuz Eylül Üniversitesi
osman.sogulcakli@deu.edu.tr

Son yıllarda gerek üniversite öğrencilerinin gerekse öğretim elemanlarının Erasmus Plus kapsamında eğitim alma, eğitim verme, staj gibi faaliyetler için Avrupa ülkelerine gönderilmesi yaygın bir uygulama olarak görülmektedir. Birçok branşta olduğu gibi müzik alanında da öğrenci ve öğretim elemanları bu kapsamda Avrupa ülkelerine gönderilmektedir. Bu çalışmada 2014-2018 yılları arasında müzik alanında Erasmus Plus kapsamında Avrupa'ya eğitim alma, staj gibi uygulamalar için giden öğrencilerin eğitimlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Sürecin değerlendirilmesinde üç kategori belirlenmiştir. Birinci kategori öğrencilerin eğitim süreci öncesi beklentilerini, ikinci kategori yurtdışı eğitim sürecinde edindikleri deneyimleri, üçüncü kategori ise eğitimlerinin sonrasında edindikleri kazanımları içermektedir. Araştırma kapsamında Türkiye'den yurt dışına gönderilen öğrenci sayısı ve gidilen ülkelere ait bilgiler Ulusal Ajans'tan alınmıştır. Araştırma durum tespitine yönelik betimsel bir çalışmadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış olup veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmada istatistiki bilgiler Ulusal Ajans ve DEÜ Dış ilişkiler Koordinatörlüğü'nden alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erasmus Plus, yurtdışı eğitim, müzik.

Ergenlerde Müzik Performans Kaygısına Yönelik Müdahale Yaklaşımları: Sistematik Gözden Geçirme

Kemal Balkan
Dokuz Eylül Üniversitesi
kemal.balkaan@gmail.com
Fatma Ebru İkiz
Dokuz Eylül Üniversitesi
ebru.ikiz@deu.edu.tr

Bilişsel yaklaşımlara göre bireyin bir konu, etkinlik, beceri ya da kişi hakkındaki inançları, değerleri ve beklentileri davranışlarını belirlemektedir. Ergenlik döneminde gençler, düşünsel sınırlılıkları sebebiyle kendilerine ilişkin, yapacağı etkinliğin sonucuna ilişkin olumsuz düşünceler ve algılar geliştirebilirler. Sonuçta performanslarına yönelik kaygı düzeyleri artabilir. Bu araştırmada sistematik gözden geçirme yoluyla, ergenlerde müzik performans kaygısını (MPK) azaltmaya yönelik bilişsel müdahalelerin incelenmesi amaçlanmıştır. Sistematik gözden geçirme için PRISMA rehberi kullanılmıştır. Tarama, EBSCO Host, ProQuest, ULAKBİM ve YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanlarında yıl sınırlaması olmadan, Türkçe ve İngilizce dillerinde yapılmıştır. Tarama, "müzik performans kaygısı" (music performance anxiety), "müzikal performans kaygısı" (musical performance anxiety), "sahne korkusu" (stage fright), "performans stresi" (performance stress), "CBT", "cognitive", "cognitive-behavioral", "ergen"(adolescent), "genç"(youth), "konservatuar"(conservatory) ve "müzisyen"(musician) anahtar kelimeleri ile gerçekleştirilmiştir. Seçim ve dışlama kriterlerine göre sekiz çalışma araştırmaya dahil edilmiştir. Ele alınan çalışmaların yalnızca ikisinde izleme ölçümlü araştırma deseni kullanıldığı belirlenmiştir. Çalışmalarda uygulanan programların içerikleri incelendiğinde, süre bakımından 7 günden 13 haftaya kadar çeşitlilik olduğu görülmüştür. Programların konuları incelediğinde ise, duyusal farkındalık, nefes egzersizleri, postür ve duruş egzersizleri gibi meditatif konular ile birlikte amaç belirleme, serbest doğaçlama, kendini modelleme ve imajinasyon gibi bilişsel becerilere yer verilmektedir. MPK üzerinde etkili olan Alexander tekniğinin yanısıra bilişsel tekniklere dayalı, yaratıcı stratejileri içeren programların geliştirilmesi önerilmektedir. Müdahalelerin kalıcılığının değerlendirilmesi amacıyla izleme ölçümlü desenlere ağırlık verilmesi önerilmektedir. Gençlerin, MPK ile başa çıkmada alternatiflerini çoğaltmanın önemli olduğu düşünülmekte ve bir model önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: performans kaygısı, ergenlik, bilişsel terapi, sistematik analiz.

Ergenlerde Yaşam Doyumu ve Pozitif ve Negatif Duyguların Öznel İyi Oluşu Yordama Gücü

Yağmur Soylu
Dokuz Eylül Üniversitesi
yagmur.soylu@deu.edu.tr
Zekavet Topçu Kabasakal
Dokuz Eylül Üniversitesi
zekavet.kabasakal@deu.edu.tr

Bu araştırmada ilgili alanyazın bilgisinden hareketle yaşam doyumu ve pozitif ve negatif duyguların ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerini yordama gücünün belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmada ergenlerin öznel iyi oluşlarını yordayan değişkenleri belirlemek amacıyla ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır. İlişkisel araştırmaların amaçlarından biri değişkenler arasındaki ilişkileri açıklamak olarak tanımlanırken bir diğeri de yordayıcı çalışmalar yapmak olarak tanımlanmaktadır (Fraenkel ve Wallen, 2006). Çalışma grubu İzmir'de yaşayan 13-18 yaşları arasında 287'si kadın 297'si erkek 584 ergenden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama araçları olarak Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeği (Eryılmaz, 2009) , Yaşam Doyumu Ölçeği (Köker, 1991) ve Pozitif ve Negatif Duygu Durum Ölçeği (Gençöz, 2000) kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler Sosyal Bilimler İstatistik Paket Programı (SPSS, Statistical Package for the Social Sciences) kullanılarak analiz edilmiştir. Yaşam doyumunun, pozitif ve negatif duyguların ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerini yordama gücünü ortaya koymak amacıyla aşamalı çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, yaşam doyumunun, negatif duyguların ve pozitif duyguların ergenlerin öznel iyi oluşlarının anlamlı yordayıcıları olduğu bulunmuştur. Analize giren bu üç değişkenin birlikte ergenlerin öznel iyi oluş puanlarındaki toplam varyansın %32'sini açıkladığı saptanmıştır. Elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılarak yorumlanmış ve bulgulardan hareketle ergenlerle çalışan psikolojik danışmanlara/psikologlara ve benzer değişkenlerle çalışma yapacak araştırmacılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: öznel iyi oluş, yaşam doyumu, pozitif duygular, negatif duygular.

Ergenlere Yönelik Çözüm Odaklı Psikolojik Danışma Yaklaşımına Dayalı Grupla Psikolojik Danışma Pilot Uygulamasının Asıl Uygulamaya Etkisi

Mehmet Ünal
TSK
unal3334@hotmail.com
DiğdemM.Siyez
Dokuz Eylül Üniversitesi
didem.siyez@deu.edu.tr

Çözüm odaklı kısa süreli psikolojik danışma yaklaşımı kendine özgü kavramları olan, son yıllarda sıklıkla kullanılan; probleme, problemin nedenine ve gelişimine değil de, çözüme, öncelikle gelecekle ilgilenen ve amaçlara odaklanan bir terapi yaklaşımıdır. Ruminasyon, "bireyin tekrarlı ve pasif biçimde depresif belirtileri ve bu belirtilerin olası neden ve sonuçlan hakkında düşünmesi; bireyin şu andaki üzüntüsü ve bu üzüntüyü çevreleyen koşullarla ilgili tekrarlı düşünceleri" biçiminde tanımlanmaktadır (Nolen-Hoeksema, 1991). Öğrenilmiş çaresizlik ise bir davranış ile bu davranışın sonucu arasında bir bağlantı olmadığını öğrenmesi sonucunda, bireyin benzer durumlarda gereken davranışı gösterememesi olarak tanımlanabilir (Overmier ve Seligman, 1967). Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin ruminasyon ve öğrenilmiş çaresizlik düzeylerini azaltmaya yönelik geliştirilen çözüm odaklı grupla psikolojik danışma oturumlarının pilot uygulamasının asıl uygulamaya etkilerini incelemektir. Pilot uygulama 2015-2016 eğitim-öğretim yılı 2. döneminde Balıkesir ili Altıeylül İlçesi Gülser Mehmet Bolluk Anadolu Lisesi'nde 10'uncu sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. 5 hafta süreyle 10 öğrencinin katıldığı pilot uygulamanın ardından grupla psikolojik danışma oturumlarının içeriği, oturumların süresi, kullanılan çözüm odaklı yaklaşıma dayalı teknikler, etkinlikler gibi konularda değerlendirmeler yapılmış ve öğrencilerden geri bildirimler alınmıştır. Ruminasyon ve öğrenilmiş çaresizliği azaltmaya yönelik grupla psikolojik danışmanın yok denecek kadar az olması ve asıl uygulama öncesi pilot uygulamanın yapılması bu çalışmayı benzer diğer çalışmalardan ayıran önemli bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Pilot uygulama neticesinde katılımcı geri bildirimleri ve edinilen tecrübeler doğrultusunda uygulayıcı ergenlerle grupla psikolojik danışma yürütme konusunda tecrübe kazanmıştır. Ergenlerin çabuk sıkılabildikleri, gruptan kopabildikleri görülerek, onların oturumlardan kopmalarını engellemek için zaman zaman eğlenceli oyunlar oynanmasının faydalı olacağı düşünülerek asıl uygulamaya ilave oyun etkinlikleri dahil edilmesine karar verilmiştir. 5 oturumun sayı olarak yeterli olmadığı değerlendirilerek oturum sayısı 6'ya çıkarılmıştır. En az 10 öğrencinin her birinin gruba katılımını sağlamak, onlara söz vermek ve çözüm odaklı yaklaşım tekniklerini kullanarak onlardan geri bildirimler almak için 45 dakikalık sürenin yetersiz olduğu ve sürenin 90 dakika olarak planlanması sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: çözüm odaklı grupla psikolojik danışma, ruminasyon, öğrenilmiş çaresizlik.

Erken Çocukluk Döneminde Dijital Oyun Oynama Alışkanlıklarına İlişkin Anne-Baba Görüşleri

Nilüfer Yiğit
Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi
nilali-yigit@hotmail.de
Kazım Alat
Ege Üniversitesi
kazim.alat@ege.edu.tr

Teknolojik gelişmeler ve mobil aletlerin yaygınlaşması ile birlikte dijital oyunlar çocukların hayatında önemli bir yer edinmiştir. Teknolojik aletlerin çocuklar için de kolay erişilebilir hale gelmesi çocukların oyun tercihlerini bu aletler aracılığı ile dijital oyunlardan yana kullanmalarına neden olmaktadır. Özellikle erken çocukluk döneminde dijital oyunların çocuklar üzerinde göz ardı edilmeyecek etkilere sahip olduğu bilinmektedir. Bu etkiler çocukların dijital oyun alışkanlıkları doğrultusunda farklılıklar göstermektedir. Erken çocukluk dönemi dijital oyun oynama alışkanlıklarını en iyi değerlendirebilecek kişiler anne-babalardır. Bu çalışmada 3-7 yaş arası çocukların dijital oyun oynama alışkanlıklarına ilişkin anne-baba görüşlerini incelemek hedeflenmiştir. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden anket seçilerek toplam 590 veliye ulaşılmıştır. Araştırmanın evrenini Samsun il merkezi ve ilçelerinde bulunan 3-7 yaş arası çocuğu olan ve çocukları okul öncesi ve ilkokul birinci sınıfa devam eden anne-babalar oluşturmaktadır. Veri toplamak için anket geliştirilmiştir. Ankette yer alan maddelerin hazırlanmasında, alanyazında yer alan ilgili araştırmalardan yararlanılmış olup öncelikle problem durumu tanımlanarak ve ilgili değişkenler belirlenerek geliştirilmiştir. Daha sonra ifadelerin anlaşılabilirliği için iki ebeveyne sunularak alınan görüşler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Ön uygulama sonrasında tekrar gözden geçirilerek gerekli yerlerde düzenlemelere gidilmiştir. Anne-babalara çocuklarının oyun oynama alışkanlıkları ile ilgili otuz beş sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Çocukların %81,5'inin dijital oyun oynadığı, oyun oynama araçlarının sırasıyla cep telefonu, tablet ve bilgisayar olduğu belirtilmiştir. Çocukların %38,3'ü her gün, %40,5'i ise haftada birkaç gün oyun oynamaktadırlar. Anne- babaların %35'i dijital oyun oynamanın bir ödül olarak kullanılabileceğini, %56,1'i ise dijital oyun oynamanın çocuklarında bağımlılık haline dönüşmesinden endişe ettiklerini belirtmektedirler. Bulgular dijital oyunların çocukların hayatındaki ve dolayısıyla anne-babaların hayatındaki önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijital oyun alışkanlıkları, erken çocukluk.

Erken Çocukluk Dönemindeki Çocuklara Yönelik Geliştirilen Bilim Eğitimi Projesinin Çocukların Yaratıcı Düşüncelerine Etkisi

Songül Yasemin Özgün
İzmir Ekonomi Üniversitesi
songul.ozgun@ieu.edu.tr
Ezgi Oral
İzmir Ekonomi Üniversitesi
ezgi.oral@ieu.edu.tr
İlgi Şemin
İzmir Ekonomi Üniversitesi
ilgi.semin@ieu.edu.tr

Bu araştırmada erken çocukluk dönemindeki (5-8 yaş) çocuklara yönelik oluşturulan bilim eğitiminin çocukların yaratıcı düşünce düzeylerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma, 2018 yılında Düşlerle Bilim Projesi'ne katılan İzmir ilinde yaşayan 5-6 yaş grubu 89 çocuk ve 7-8 yaş grubu 54 çocuk olmak üzere toplam 143 çocuk ile gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında; su, hava, ışık ve gölge, toprak, mikroplar ve insan vücudu konularında yaratıcılığı geliştiren bütünleştirilmiş etkinliklerin yer aldığı bir eğitim programı ve iki adet bilim atölyesi oluşturulmuştur. Bu doğrultuda bu projede çocukların aktif rol almalarını sağlayan sanat, oyun, drama, gözlem, tartışma ve deney etkinliklerine yer verilmiştir. Çocuklara etkinlikler uygulanmadan önce risk etmenlerini kontrol etmek amacıyla pilot uygulama yapılmış ve bu uygulamadan elde edilen bilgiler ile riskler değerlendirilerek programın son hali oluşturulmuştur. Bilim eğitimi 2 hafta sabah ve öğleden sonra olmak üzere toplam 4 farklı grupla gerçekleştirilmiştir. Çocukların yaratıcı düşünce düzeylerini belirlemek için "Torrance Yaratıcı Düşünce Testi", etkinliklerde yer alan konular hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemek için ise "Düşlerle Bilim Bilgi Testi" kullanılmıştır. Eğitim öncesi ve sonrası elde edilen verilerin analizinde eşleştirilmiş örneklem Wilcoxon İşaretli Sıra testi ve bağımlı örneklem t testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre çalışma grubuna dâhil edilen çocukların "Yaratıcı Düşünce Testi" şekilsel ve sözel formlarından aldıkları sontest toplam puanları, öntest toplam puanlarından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<.05$). Ayrıca, "Düşlerle Bilim Bilgi Testi" öntest-sontest doğru cevap sayısı ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<.05$). Bu araştırmanın, erken çocukluk dönemindeki bireylerin aktif öğrenmelerini, bilimsel düşünme becerilerini ve yaratıcılıklarını geliştirici bilim eğitimi çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: erken çocukluk, bilim eğitimi, yaratıcı düşünce, bütünleştirilmiş etkinlik.

Eş Kaybı Yaşayan Bireylerin Deneyimlerine İlişkin Bir Derleme

Melike Koçyiğit
Akdeniz Üniversitesi
mkocyigit@akdeniz.edu.tr

İnsan yaşamında her kayıp acı verici bir deneyim olarak görülmektedir. Her kaybın ardından yaşamı yeniden düzenlemek, yeni yaşama uyum sağlamak zorlayıcı bir süreçtir. Ancak birlikte yaşanılan kişiyi kaybetmek özellikle travmatik bir deneyim olarak görülmektedir. Literatürde ebeveyn ya da kardeş kaybı gibi deneyimleri olan çocuk ve ergenlerle yürütülmüş, etkililiği incelenen müdahale programları ve terapi uygulamaları olmasına rağmen eş kaybı yaşayan bireylerle yürütülmüş deneysel çalışmaların olmadığı görülmüştür. Oysaki eş kaybı sonrası yaşanan duygusal, bilişsel ve sosyal deneyimlerin bireyler üzerinde çok yönlü etkileri bulunduğu görülmektedir. Araştırmalar, eş kaybı sonrasında yaşanan güçlükler ve uyum sürecinin kayıp yaşayan bireyin yaş, cinsiyet, ölen kişi ile ilişkisi, destek kaynakları gibi pek çok faktörden etkilendiğini ve yas tepkilerinin bireyden bireye değişebildiğini ortaya koymaktadır. Eş kaybı yaşayan bireylerin, yeterli sosyal destek alabilmesi, işlevsel aile ilişkilerine ve sosyal rollere sahip olması bu zorlu sürece uyum sağlamalarına destek olmaktadır. Öte yandan eş kaybı yaşayan bireylerin en az başvurduğu destek kaynağının bir uzmandan destek alma olması düşündürücüdür. Oysaki eşini kaybeden kadınların, “dul kadın” etiketi, sözel veya fiziksel tacize maruz kalma, giyim tarzında ve sosyal ilişkilerinde değişiklik yapmak durumunda kalma, çevre baskısı hissetme gibi olumsuzluklar yaşadığı görülmüştür. Kadın ve erkeğin eş kaybına verdiği tepkiler ve baş etme stratejileri de farklılaşabilmektedir Dolayısıyla, eş kaybı yaşayan bireylerin yardım alma deneyimleri başta olmak üzere, kayıp sonrası uyum sürecinin incelenmesi ve bu bireylere yönelik sunulacak hizmetlerin yaygınlaştırılması önemli bulunmaktadır. Bu amaçla, hazırlanacak müdahale programlarına temel oluşturması ve ruh sağlığı hizmeti sunan profesyonellere ışık tutması amacıyla, bu çalışmada, araştırma sonuçlarından yararlanılarak eşini/partnerini kaybeden yetişkinlerin deneyimleri, yaşadığı güçlükler ve uyum sağlamalarını kolaylaştıran faktörler aktarılmıştır. Sonuç olarak da eş kaybı yaşayan bireylere psikolojik yardım hizmeti sunan/ sunacak olan psikolojik danışmanlara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: eş kaybı, yas, yaşlılarda eş kaybı, yas danışmanlığı.

Etkileşimli Kitap Okuma Programının İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma ve Yazma Becerilerine Etkisi

Tuncay Canbulat
Dokuz Eylül Üniversitesi
tuncaycanbulat@gmail.com
Elif İlhan
Dokuz Eylül Üniversitesi
ilhanelif35@gmail.com

Dilin çocuğun öğrenmesi ve gelişiminde önemli bir yeri vardır. Erken çocukluk dönemi ise dil gelişimi için kritik dönem olarak kabul edilmektedir. Bu dönemde dil gelişimini desteklemek için alanyazında birçok etkinlik önerilir. Bu etkinliklerden önemli ikisi çocukla sözel iletişim kurmak ve onlara düzenli kitap okumaktır. Alan yazında çocukla kitap okuma yöntemlerinden biri de Etkileşimli Kitap Okuma Programı (EKOP) olarak belirtilmektedir. Yetişkin ve çocuk arasında etkin bir iletişimi temel alan "EKOP" uygulamaları yetişkin tarafından çocuklara öykü okunmaya başlamadan önce çocukların katılımcı olmalarını sağlaması ve bu katılımın öykü okuma sırasında ve sonrasında devam etmesini teşvik etmesi bakımından geleneksel uygulamalardan farklılaşmaktadır. Bu çalışmada EKOP'un ilkokul birinci sınıf çocuklarında okuma ve yazma becerilerine etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, "son test kontrol gruplu deneysel model"e göre desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir'de bir özel ilkokulun 35 birinci sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Öğrencilerin okuma ve yazma becerilerini ölçmek için Obalar (2009) tarafından geliştirilen "Okuma Becerisi" ve "Dikte ve Yazma Becerileri" öğretmen değerlendirme ölçekleri ile öğrencilere uygulanan "Yazım Kuralları Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen değerlendirme puanlarına göre öğrencilerin okuma ve yazma becerilerinde gruplar arasında anlamlı fark olmazken, öğrencilere uygulanan "yazım kuralları ölçeği" puanlarına göre deney grubu lehine anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Araştırma, EKOP'un ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okuma ve yazma becerileri üzerindeki etkililiğini sınaması açısından önemli olup alanyazına katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: etkileşimli kitap okuma, ilk okuma ve yazma öğretimi, okuma ve yazma becerisi.

Etkinlik Temelli Argümantasyon Eğitiminin Öğretmenlerin Bilimsel Argümantasyon Becerileri Üzerindeki Etkisi

Hilal Aktamış
Adnan Menderes Üniversitesi
hilalaktamis@gmail.com
Emrah Hiğde
Adnan Menderes Üniversitesi
emrah.higde@adu.edu.tr
Zeren Gacar
Adnan Menderes Üniversitesi
zerengacar93@gmail.com

Bu çalışmanın amacı etkinlik temelli argümanstayon eğitiminin öğretmenlerin bilimsel argümantasyon becerileri üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Çalışmanın örneklemi Ankara ilindeki ortaokullarda görev yapan 26 fen bilimleri öğretmeninin rastgele seçilmesiyle oluşturulmuştur. Çalışmada tek gruplu öntest-sontest deneysel desen kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Frey, Ellis, Bulgren, Hare & Ault (2015) tarafından geliştirilen Hiğde ve Aktamış (2018) tarafından Türkçeye uyarlanan Bilimsel Argümantasyon Testi ve öğretmenlerin hazırladıkları etkinlik kâğıtları kullanılmıştır. Test, Toulmin (1984) argümantasyon modeline dayanan Bulgren & Ellis (2012)'in oluşturduğu bilimsel argümantasyon yapısını temel alarak öğrencilerin; (1) iddia, gerçek, görüş ve veri arasındaki farkı ayırt edebilme yeteneğini, (2) bir iddianın muhtemel sebebi olarak otorite, mantık ve teorinin arasındaki farkı ayırt edebilme yeteneğini, (3) bir iddiadaki niteleyiciyi ayırt edebilme yeteneğini, (4) çürütücü ve karşı argüman arasındaki farkı ayırt edebilme yeteneğini, (5) bir iddiayı değerlendirirken gerekçelendirmenin kalitesini değerlendirme yeteneğini, (6) bir ifadenin iddia olup olmadığını değerlendirme yeteneğini değerlendirmek amacıyla oluşturulmuştur. Öğretmenlere argümantasyonun fen eğitimindeki uygulamalarına yönelik etkinlik temelli dört gün süren bir eğitim verilmiştir. Eğitim öncesinde ve sonrasında öğretmenlere bilimsel argümantasyon testi uygulanmıştır. Öğretmenlere öntest ve sontest olarak uygulanan bilimsel argümantasyon testinin analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin toplam argümantasyon testi puanlarının, 1. ve 4. alt boyutlardan aldıkları puanların istatiksel olarak anlamlı şeklide arttığı bulunmuştur. Diğer alt boyutlarda alınan eğitim sonrasında istatiksel olarak anlamlı farklılığın oluşmadığı görülmüştür. Eğitim sonunda öğretmenlerin hazırladıkları ve sundukları etkinlik yaprakları incelendiğinde sınıf düzeyi açısından 5. sınıf (f=11), 6. sınıf (f=3), 7. sınıf (f=4) ve 8. sınıf (f=8) düzeyinde; kazanım alanı açısından fizik (f=14), kimya (f=4), biyoloji (f=6), astronomi (f=1) ve sanat (f=1) alanlarında etkinlikler hazırladıkları belirlenmiştir. Argümantasyon etkinlik türü açısından öğretmenlerin akıl yürütme (f=2), kanıt değerlendirme (f=3), ifade oluşturma (f=3), kanıt değerlendirme (f=1), kanıt kartları (f=2), kavram karikatürü (f=6), sınıflama (f=2), TGA (f=2), vee diyagramı (f=1) ve yarışan teoriler (f=4) etkinliklerini hazırladıkları, argüman oluşturma ve kanıt kullanımı etkinlik türlerinden hiç hazırlamadıkları bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: argümantasyon, bilimsel argümantasyon, fen bilimleri.

Evaluating The Impact of A Digital Learning Skills Program On Professional Development of The Students At A University Level in Pakistan

Shafaq Rubab
University of Management and Technology
shafaqrubab123@gmail.com
Syeda Zahra
University of Management and Technology
shafaqrubab123@gmail.com

Digital learning skills have become important learning skills to make university's graduates successful and efficacious professionals in every field of life. Unfortunately, in most of the countries, universities focus only on academic work and students lack in professional and technical skills to keep pace with the modernization of this progressing world. Moreover, there is a big digital gender divide in developing countries and most of the girls even don't know how to turn on a computer. This situation is due to the lack of opportunities for the young generation of the developing countries and they become reluctant to the use of technology in their professional lives later on. To bridge this gap, an innovative digital learning summer program was introduced at the university level. The main objective of this course was to develop innovative digital learning practices among the students for enabling them to thrive in this digital era. Qualitative research consisting of 15 participants was conducted by using purposive sampling technique. There were eight modules of the course to teach university students digital learning skills including blended learning approaches, massive open online courses (MOOCs) and science, technology, engineering, arts and mathematics (STEAM) learning etc. Survey results and focus group discussion indicated that introducing a digital learning course at a university is highly beneficial for the students and this course not only enhanced students' technical skills but also motivated their fellows to join the next session of this innovative digital learning course.

Keywords: interactive learning, digital skills, learning motivation, technical skills, professional development.

Evler: Mağaradan Gökdelene...

Gülşen Salğar
Buca Kaymakamlığı AB ve Dış İlişkiler Proje Ofis
salgargulsen75@gmail.com

Bu çalışmada, tarih öncesinden günümüze insanların barındığı evlerin, yıllar içindeki değişimine ve çevresel, sosyal, ekonomik ve teknolojik faktörlerle ortaya çıkan yeniliklerin bu değişime nasıl etki ve öncülük ettiğine odaklanılmıştır. Evlerin tasarımının mağaradan gökdelene uzanan yolculuğu ve bu yolculuğa öncülük eden yenilik ve icatlar 5 tarihsel süreç fon alınarak incelenmiştir. Mağara ve Barınaklar/Paleolitik Dönem; Kerpiç Ev/Neolitik Dönem; İnsula/Roma Dönemi Apartmanlar; Çiftlik Kulübeleri/Orta Çağ; İşçi Evleri/I. Sanayi İnkılabı, Gökdelenler/İkinci Sanayi İnkılabı. Bu tarihsel süreçlerin anlatımında İzmir Yeşilova Höyüğü kalıntıları, orijinal çizimler, grafikler, görseller; dönem hatıralarından, edebi romanlardan, bilimsel makale ve kitaplardan alıntılardan oluşan kaynaklardan yararlanılmıştır. İş birlikli öğrenme ve akran öğretimine dayanan öğrenme aktivitelerinde öğrenciler, birincil ve ikincil kaynakları kullanarak insanoğlunun barınma ihtiyacının barınak ve mağaralardan, evlere ve gökdelenlere evrimini analiz eder. Son aşamada edindikleri bilgileri sentezleyen öğrenciler, gelecekteki ev tasarımlarını kurgulayarak sunum yapar. Böylece evlerin tasarımında çevresel, sosyal, ekonomik ve teknolojik faktörlerin etkisi konusunda farkındalık kazanan öğrenciler, bu faktörlerin gelecekteki etkileri ile ilgili bir vizyon geliştirmiş olurlar. Bu çalışma AB Erasmus+ Programının finanse ettiği "Strategies for Inclusion" başlıklı projenin bir parçası olarak geliştirilmiş olup, **Türkçe olarak ilk kez** sunulacaktır. Meslektaşlarım tarafından ders materyali olarak bütünsel bir şekilde kullanılabileceği gibi, bölümler ayrı ayrı Tarih 9. sınıf müfredatında yer alan *"İnsanlığın İlk Dönemleri"*, "*Orta Çağ'da Dünya"*, Tarih 11. sınıf müfredatında yer alan *"Devrimler Çağında Değişen Devlet-Toplum İlişkileri", "Sermaye ve Emek"* üniteleri ile Sosyal Bilgiler 4-5-6-7. sınıflara ait ders müfredatlarında yer alan "*İnsanlar, Yerler ve Çevreler"* ünitesi altında yer alan kazanımlarla ilişkilendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: evler, yerleşme, mimari yenilikler, mağaradan gökdelene, kerpiç ev, insula, ortaçağ çiftçi kulübeleri, ilk işçi evleri.

Examination of Graduate And Doctoral Theses Involving Augmented Reality Practices in Science Education

Okan Sıbıç
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
okansibic@istanbul.edu.tr
Burçin Acar Şeşen
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
bsesen@istanbul.edu.tr

Augmented reality (AR) is a kind of technology, which combines both real world objects and virtual world objects in the real world environment. When considered this point of view, AR could be useful on teaching abstract concepts to students. Thus, AR might have an important role for science education. The aim of this study, therefore, is to examine the theses done in Turkey on science education, which have AR application in science education. In accordance with this purpose, by using "YÖK Ulusal Tez Merkezi", the theses including AR applications were searched by the researchers. By using "artırılmış gerçeklik" keyword, it has been found 49 theses done in education area. It was found that 9 of those theses have combined one of the science topics with AR and in line with the aim of the study those thesis were examined in detail. After going-over the theses, it has been found that AR studies were widely done with middle school students. However, it was confronted with some study, which was done with high school and university students. As science topics, in five out of the nine theses, astronomy topics have been considered by the researchers. Additionally, magnetism, biological diversity, human body systems and science laboratory were some other topics which AR used to explain them. In the theses, it was found that academic success, attitudes and motivation towards science and attitudes towards AR application was measured by the researchers. In one of the theses, critical thinking and argumentation skill was measured additionally.

Anahtar Kelimeler: augmented reality, meta-analysis, science education.

Farklı Demonstrasyonların Üniversite Öğrencilerinin Faraday Yasasını Anlamalarına Etkisinin İncelenmesi

Aysel Kocakülah
Balıkesir Üniversitesi
ayselko@balikesir.edu.tr
M. Sabri Kocakülah
Balıkesir Üniversitesi
sabriko@balikesir.edu.tr

İndüksiyon olayı öğrencilere anlaşılması zor gelen soyut fizik konularından biridir. Yapılan çalışmalar üniversite öğrencileri gibi daha büyük yaş grubu bireylerin bile indüksiyon emk' sının oluşumunu akı değişimine bağlamadan basitçe manyetik alanın varlığına veya manyetik alan çizgilerinin yönüne göre yorumlamaya çalıştıklarını göstermektedir. Bu çalışmada, Faraday'ın indüksiyon yasası hakkında bir dizi demonstrasyonlar içeren öğretimin üniversite öğrencilerinin fikirlerinin değişimi üzerindeki etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırma 45 adet fen bilgisi öğretmenliği birinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Öğretim araştırmacılardan biri tarafından yürütülen Fizik II dersinde ve 6 ders saati sürmüştür. Öğretim sürecinde, tahmin-gözlem-açıklama (POE) stratejisi kullanılmış ve öğretim öncesi ve sonrası yedi öğrenciyle ortalama 30-45 dakika süren yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Öğrencilerin Faraday yasası hakkındaki alternatif fikirleri tartışılmış ve elektromanyetik indüksiyon olayı hakkındaki bu fikirlerini bilimsel olarak kabul edilebilir kavramlara dönüştürmek için öğretim sırasında yapılabilecek uygulamalar sunulmuştur. Ayrıca, öğretme müdahalesinden sonra konuyu anlamada öğrencilerin en etkili bulduğu deney veya deneyler belirlenmeye çalışılmıştır. Son olarak, Faraday yasasının bazı günlük uygulamalarının sınıfta pratik bir şekilde nasıl uygulanacağı konusunda bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Faraday yasası, demonstrasyonlar, fen bilgisi öğretmen adayları, elektromanyetik indüksiyon.

Farklı Yaş Gruplarında İlkokula Başlayan Öğrencilerin Akademik Başarılarının, Öz Yeterliliklerinin ve Psikolojik Dayanıklılıklarının Boylamsal Yöntemle İzlemi

Ayla Oktay
Maltepe Üniversitesi
aylaoktay@maltepe.edu.tr
Handan Doğan
Maltepe Üniversitesi
handandogan@maltepe.edu.tr
Zeynep Çiğdem Özcan
Medeniyet Üniversitesi
cigdemozcan@maltepe.edu.tr
Özlem Dönmez
Maltepe Üniversitesi
ozlemdonmez@maltepe.edu.tr
Hamdi Özdemir
Maltepe Üniversitesi
hamdiozdemir@maltepe.edu.tr

Türkiye'de 30.09.2012 tarihiyle 66 ayını tamamlayan çocukların ilkokul 1. sınıfa kayıtlarının yapılması, gelişimi yeterli olduğu düşünülen 60-66 ay arasındaki çocukların ise velisinin yazılı isteği ile ilkokula başlamaları öngörüldü. 66 ay ve üzeri çocukların "*bedenen ve zihnen gelişmemiştir"* ibareli sağlık raporu olmadığı sürece, kesin olarak 1.sınıfa başlaması zorunlu tutuldu. Erken yaşta okula başlayan öğrencilerin akademik başarılarını izlemek amacıyla başlatılan bu çalışmayla öğrenciler boylamsal yöntemle 3 kez izlenmiştir. *İlk araştırma*nın çalışma grubu İstanbul, Anadolu yakasında 3 devlet ilkokulunun 1. sınıfına giden 254 öğrencidir. 2012-2013 öğretim yılı başında ve sonunda öğrencilerin okula hazırbulunuşlukları, temel kavram becerileri ve akademik başarıları incelenmiştir. *İkinci araştırma* öğrenciler 4. Sınıfa geldiklerinde ilk çalışmaya katılan 254 öğrenciden 141'iyle gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere matematik, okuma hızı, okuduğunu anlamaya yönelik ölçme araçları uygulanmış ve öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. *Üçüncü araştırma* ise öğrenciler 6. sınıfa başladığında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, akademik başarıları, psikolojik dayanıklılıkları ve öz yeterlilikleri, 1. sınıfa başladıkları günlere ait anıları sorulmuş, öğretmen değerlendirmeleri alınmıştır. Araştırmada ikinci çalışmaya katılan 141 öğrenciden 82'sine ulaşılmıştır. Bu öğrencilere ulaşmak için 3 farklı ortaokuldan 622 öğrenciye ölçme araçları uygulanmıştır. Bu araştırmanın sonucunda; akademik başarı, öz yeterlilik ve psikolojik sağlamlık açısından yaş gruplarına göre anlamlı bir farkın kalmadığı görülmüştür. 82 öğrenci içinde en küçük yaş grubunda bulunan 17 öğrencinin anılarına göre okula başladıklarında zorlandıkları ancak öğretmen ve aile desteğiyle farkı kapattıkları görülmüştür. Çocukların ilköğretime istekle başlayabilmeleri için okul öncesinde uygun eğitim ortamlarında yetiştirebilmek son derece önemlidir. Eğitim sistemimiz bunu göz önüne almalı, tüm çocukların erken çocukluk eğitiminden yararlanmaları için gerekli yasal düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: 4+4+4, erken okula başlama, akademik başarı, özyeterlilik, psikolojik dayanıklılık.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akran Değerlendirmesine İlişkin Görüşlerinin Araştırılması

Mehmet Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.sahince@gmail.com
Elif Çelenay
Dokuz Eylül Üniversitesi
elifcelenay48@gmail.com
Serap Altıncelep
Dokuz Eylül Üniversitesi
serapaltincelep@icloud.com

Bu çalışma fen bilgisi öğretmen adaylarının akran değerlendirmesine ilişkin görüşlerinin araştırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırma Ege Bölgesi'nde bir devlet üniversitesinin Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıfında öğrenim gören 65 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Öğretmen adayları bir eğitim dersi kapsamında kendilerinin belirlediği bir konuyu sınıf arkadaşlarına anlatmıştır. Öğretmen adayının ders anlatımı hakkında, dinleyen arkadaşları tarafından yazılı olarak akran değerlendirmesi yapılmıştır. Her bir öğrenci dönem boyunca hem ders anlatımı hem de anlatan arkadaşları için akran değerlendirmesi yapmıştır. Bir öğretmen adayı hakkında akranları tarafından yapılan değerlendirmeler ders sonunda öğretmen adayına verilmiştir. Öğretmen adaylarının yazılı olarak yaptıkları tüm akran değerlendirme kağıtları içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bu incelemeyle öğretmen adaylarının akran değerlendirmesini nasıl yaptıkları araştırılmış ve öğretmen adaylarının değerlendirme yazımlarının konu alanı bilgisi, ders süreci, sınıf hakimiyeti, öğrencilerle etkileşim ve ders değerlendirmesi şeklinde konulara ayrıldığı görülmüştür. Ayrıca açık uçlu bir soru sorularak öğretmen adaylarının akran değerlendirmesine ilişkin görüşleri alınmıştır. Yazılı soru ile elde edilen bu veriler de içerik analizi yöntemiyle incelenerek, akran değerlendirmesinin öğretmen adaylarının ders anlatımına ve gelişimine etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Elde edilen bulgulardan genel olarak öğretmen adaylarının akran değerlendirmesine karşı olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür. Öğretmen adayları akran değerlendirmesinin mesleki gelişimlerine katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: fen bilgisi öğretmen adayı, akran değerlendirme, geri bildirim.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çalışma Alışkanlıkları, Akademik Başarıları ve Demografik Özellikleri Arasındaki İlişkilerin Araştırılması

Elif Çelenay
Dokuz Eylül Üniversitesi
elifcelenay48@gmail.com
Mehmet Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.sahince@gmail.com
Serap Altıncelep
Dokuz Eylül Üniversitesi
serapaltincelep@icloud.com

Bu çalışmanın amacı fen bilgisi öğretmen adaylarının ders çalışma alışkanlıkları, demografik özellikleri ve akademik başarıları arasındaki ilişkileri araştırmaktır. Araştırma genel tarama modeliyle gerçekleştirilmiştir. Günlük çalışma alışkanlıklarını değerlendirmek için okullarda kolayca kullanılabilen pek çok ölçek vardır. Bu çalışmanın amacına uygun olarak kullanılan ölçek, Brown ve Holtzman tarafından geliştirilen, The Survey of Study Habits and Attitudes (SSHA) ölçeğinin Atılgan (1998) tarafından ‘’Ders Çalışma Alışkanlıklarını Belirleme Anketi’’ olarak revize edilen şeklidir. Araştırmada fen bilgisi öğretmen adaylarının verimli ve etkili ders çalışmaya ilişkin alışkanlıkları, ölçek uygulanması sonucunda elde edilen verilere dayalı olarak betimlenmiştir. Veriler SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Açımlayıcı istatistik bilgileri verilmiş, ANOVA ve korelasyon analizleri yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda sınıf değişkenine göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında ölçeğin iki alt boyutunda sınıf seviyelerine göre anlamlı farklılık bulunmuştur. Cinsiyet değişkenine göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında kızların ve erkeklerin ders çalışma alışkanlıkları puanları arasında kızlar lehine anlamlı fark bulunmuştur. Genel akademik başarıya göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında genel akademik not ortalamasına göre ders çalışma alışkanlığı puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Lise türüne göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında ölçeğin alt boyutlarından bir tanesine göre gruplar arasında fark bulunmuştur. Öğrencilerin kaldıkları yere göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında kalınan yere göre ders çalışma alışkanlığı puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Öğrencilerin günlük ders çalışma saatine göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında ölçeğin toplamı ve bütün alt boyutları arasında çalışma saatine göre anlamlı fark bulunmuştur. Öğrencilerin ders çalıştıkları yere göre ders çalışma alışkanlıkları puanları karşılaştırıldığında gruplar arasında önemli farklar bulunmuştur. Bulgular öğrencilerin ders çalışma alışkanlığı ve çalışmada kullanılan değişkenler arasındaki ilişkiler göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: ders çalışma alışkanlıkları, akademik başarı, fen bilgisi öğretmen adayları.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevre Kimliklerinin İncelenmesi (Aksaray İli Örneği)

Nagihan Yetik
AksarayÜniversitesi
nghnytk308@gmail.com
Arzu Doğru
Aksaray Üniversitesi
akocagun@hotmail.com

Bu araştırmanın amacı Fen Bilgisi öğretmen adaylarının çevre kimliklerinin belirlenmesidir. Araştırmada deneysel yöntemin ön test - son test deney deseni kullanılmıştır. Gelecek nesillerin daha sağlıklı ve güvenilir bir ortamda yaşamalarını sağlamak için çevreye duyarlı bireyler yetiştirmek, bir zorunluluk haline gelmiştir. Bununla birlikte bu alanda yapılmış çalışmalarda, genel olarak bütün eğitim kademelerinde çevre eğitiminin istenilen düzeyde etkili olmadığı ve çevreye yönelik istendik yönde davranışlar oluşturmada yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle, çevreye yönelik algı, inanç çevresel kimliğe ilişkin çalışmalar giderek önem kazanmaktadır. Bu amaçla gerçekleştirilen çalışmanın yeni çalışmalar için yararlı olacağı düşünülmektedir. Çalışma grubunu 45 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak; Clayton (2003) tarafından geliştirilmiş olan "*Çevre Kimliği Ölçeği"* kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, bağımsız gruplar için t-testi, bağımlı gruplar için t-testi kullanılmıştır. Çalışmaya katılan adayların çevre kimliği puanları ön test - son test, aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur. Cinsiyete göre yapılan değerlendirmede kız öğrencilerin ön test çevre kimliği puanları erkek öğrencilerin ön test çevre kimliği puanlarından düşüktür. Örneklemi oluşturan öğrencilerin çevre kimliği puanlarının öğrencinin cinsiyeti değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek maksadıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda, grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel açıdan anlamlı bulunmamıştır. Araştırma sonunda; çevre kimliği yüksek öğretmenlerin benzer bir kimliği öğrencilerinde şekillendirme eğiliminde olacakları varsayımından yola çıkarak çalışma grubunda yer alan öğretmen adaylarının gelecekte oluşturacakları çevre eğitimi pedagojilerinde başarılı olacakları söylenebilir. Genel olarak, olumlu çevre kimliği kazandırılması için; ailelere, dolayısıyla toplumun her kesimine, çevre bilinci ve hassasiyeti kazandıracak çalışmalar gerçekleştirilmelidir. Ailelerde gerçekleştirilecek bu çevresel yapılandırma, okul öncesinden üniversiteye uzanan süreçte etkili eğitim programları ile desteklenebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: çevre , çevre sorunları, çevre kimliği.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fetemm Etkinlikleri Tasarlama ve Uygulamaya Yönelik Görüşleri

Sinan Eslek
Dokuz Eylül Üniversitesi
sinaneslek@gmail.com
Cemile Melisa Keçebaş
Dokuz Eylül Üniversitesi
cemilemelisakecebas@gmail.com
Gizem Nur Demirci
Dokuz Eylül Üniversitesi
gizem199919@gmail.com
Zehra Şahan
Dokuz Eylül Üniversitesi
Zehra9827@gmail.com

Bu çalışmada amaç fen bilgisi öğretmen adaylarının FeTeMM etkinlikleri tasarlama ve uygulamaya yönelik görüşlerinin araştırılmasıdır. Çalışmaya batı Anadolu bölgesinde öğrenim görmekte olan 14 fen bilgisi öğretmen adayı katılmıştır. Çalışmada fen bilgisi öğretmenliği programında 2. sınıf seviyesinde 4, 3. sınıf seviyesinde ise 10 öğretmen adayı yer almıştır. Çalışmanın uygulama sürecinde öğretmen adayları ve araştırmacılar tarafından özel bir ortaokulda öğrenim görmekte olan öğrencilere yönelik FeTeMM etkinlikleri tasarlanmış ve uygulanmıştır. Uygulama süreci 20 ders saati sürecinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma sürecinin sonunda öğretmen adaylarına gerçekleştirmiş oldukları sürece yönelik araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan yarı yapılandırılmış görüşme soruları yöneltilerek bu süreç hakkındaki görüşleri alınmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş, kod ve temalar çıkarılmıştır. Öğretmen adayları FeTeMM etkinlikleri tasarlama ve uygulama sürecinde, *sınıf yönetimi, bireysel farklılıklara yönelik öğretim süreci tasarlama* ve *alan bilgilerini pratik hale dönüştürme* gibi alanlarda, ayrıca öğretmenlik becerilerinin gelişimi adına bu süreç ile farklı özelliklere sahip öğrencilerle öğretim süreci gerçekleştirme becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir Bunun yanı sıra Fen Öğretim Programında yer alan konulara yönelik FeTeMM etkinlikleri tasarlama sürecinde zorluk yaşadıklarını, özellikle biyoloji konularına yönelik tasarımlarda zorlandıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen veriler ışığında öğretmen adaylarına yönelik FeTeMM etkinlikleri tasarlama ve uygulama sürecinin tüm sınıf seviyelerinde uygulanabileceği önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: FeTeMM, fen bilgisi öğretmen adayları, FeTeMM etkinlik.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ile İlgili Görüşlerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Durum Çalışması

Ayten Yıldırgan
Aksaray Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
aytenkrty@gmail.com
Arzu Doğru
Aksaray Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
akocagun@hotmail.com

Bu çalışma, fen bilgisi öğretmen adaylarının genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak yapılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin belirlenmesi için amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak Fen Bilgisi Öğretmenliği 4. Sınıf öğrencilerinden 6 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir. Bu amaçla araştırmada kullanılmak üzere araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu "giriş soruları" ve "içerik soruları" olmak üzere toplam 10 sorudan oluşmaktadır. Görüşme formunun kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla iki farklı uzman görüşlerine başvurulmuştur. Görüşme her bir öğrenci ile yaklaşık 20 dakika yüz yüze yapılmıştır. Elde edilen verilerden ortak kod ve kategori oluşturmak için araştırmacı ile iki farklı uzman tarafından ayrı ayrı kod ve kategoriler oluşturulmuştur. Kodlayıcılar arası güvenirlik hesabı için Miles ve Huberman (1994) tarafından önerilen kodlayıcılar arası uyum yüzdesi formülü kullanılmıştır. Elde edilen kod ve kategorilerin analizinde ise NVIVO 11 programı ve betimsel analizler kullanılmıştır. Araştırma bulguları ise öğretmen adaylarının genetiği değiştirilmiş organizmaların tanımını yapabildiklerini fakat kullanılan yöntemler konusunda yetersiz bilgiye sahip olduklarını göstermektedir. Genetiği değiştirilmiş organizmalarla ilgili ilk bilgi edinilen kaynak olarak ise en fazla frekansa sahip olan televizyon ve internet olmuştur.

Anahtar Kelimeler: genetiği değiştirilmiş organizma (GDO), düşünce, durum çalışması, fen bilgisi öğretmen adayı.

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Üst Düzey Bilimsel Düşünme Becerilerinin İncelenmesi

Ayşe Büber
Dokuz Eylül Üniversitesi
buberayse@gmail.com
Gül Ünal Çoban
Dokuz Eylül Üniversitesi
gulunalcoban@gmail.com

Bu araştırmanın amacı fen bilgisi öğretmen adaylarının üst düzey bilimsel düşünme becerilerini incelemek ve farklı öğrenim kademelerinde nasıl değişim gösterdiğini tespit etmektir. Araştırma 2018-2019 öğretim yılında, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği'nde öğrenim görmekte olan 1., 2., 3. ve 4.sınıfta öğrenim görmekte olan 80 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Kesitsel tarama araştırması olarak yürütülen bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 'Üst Düzey Bilimsel Düşünme Becerileri Testi' kullanılmıştır. Kullanılan test ile öğretmen adaylarının akıl yürütme, karar verme, problem çözme, yaratıcı düşünme, bilimsel süreç ve üstbilişsel becerilerine yönelik sorulara verdikleri yanıtlar incelenerek üst düzey bilimsel düşünme becerileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar değerlendirme rubriği kullanılarak puanlanmıştır ve farklı sınıf kesitleri arasında karşılaştırma yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde ANOVA kullanılmıştır. Araştırmanın veri analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: üst düzey bilimsel düşünme becerileri, fen bilgisi öğretmen adayları.

Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Sosyo-Bilimsel Konulara Yönelik Görüşleri

Bülent Aydoğdu
Afyon Kocatepe Üniversitesi
baydogdu@aku.edu.tr
Gamze Öner
Afyon Kocatepe Üniversitesi
gamzeoner@aku.edu.tr

Sosyo-bilimsel konular fen eğitimi için önemli bir yere sahiptir (Sadler ve Zeidler, 2004). Sosyo-bilimsel konular hem sosyal hem de bilimsel konuları içermektedir. Bu bağlamda, bir konunun sosyo-bilimsel konu olabilmesi için ilgili konunun hem fen ile ilişkili olması hem de sosyal bir anlamı olması gerekir Bu çalışmanın amacı, fen bilimleri öğretmenlerinin sosyo-bilimsel konulara yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 9 fen bilgisi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, betimsel analize tabi tutularak değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre fen bilimleri öğretmenlerinin sosyo-bilimsel konulara sosyal, bilimsel, hem sosyal hem de bilimsel ayrıca hayati açıdan anlamlar yüklediği görülmüştür. Ayrıca fen bilimleri öğretmenlerinin sosyo-bilimsel konulara dair genetik, sağlık, enerji ve optik konularında örnekler verdikleri belirlenmiştir. Araştırma sonuçları, öğretmen adaylarından alınan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: fen bilgisi öğretmenleri, sosyo-bilimsel konular, görüşler.

Fen Bilimleri Eğitiminde Biçimlendirici Ölçme ve Değerlendirme Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerine Ait İçerik Analizi

Ahmet Ünal
Kastamonu Üniversitesi
aunal@kastamonu.edu.tr
Selçuk Şahingöz
Kastamonu Üniversitesi
ssahingoz@kastamonu.edu.tr

Eğitim-öğretimde öğretilen bilgiler kadar bu bilgilerin ne derecede kazanıldığını tespit etmek de çok önemlidir. Bu noktada etkili bir değerlendirme yapma ihtiyacı doğmaktadır. Değerlendirme denince genel olarak akla sonuca ya da ürüne dayalı bir değerlendirme yolu gelmektedirler. Ancak süreç içerisinde gerçekleştirilebilecek ve eğitim-öğretimi şekillendirebilecek değerlendirme yollarını da göz ardı etmemek gerekir. Bu çalışmanın amacı, fen bilimleri eğitiminde biçimlendirici ölçme ve değerlendirme konusunda Türkiye'de yapılmış yüksek lisans ve doktora tez çalışmalarını sundukları gerekçeleri, yöntemleri, bulguları, sonuçları ve önerileri gibi birçok değişken açısından incelemektir. Çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılarak içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tez merkezi üzerinden 2013 ile 2019 yılları arasında konuyla ilgili yapılmış olan dört yüksek lisans tezi ve bir doktora tezi üzerinde inceleme yapılmıştır. Verilerin kodlanması ve çözümlenmesi için öncelikle araştırmacılar tarafından bir içerik analizi yönergesi oluşturulmuştur. Çalışmalara yönelik içerik analizleri geliştirilen yönerge doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ek olarak lisansüstü tezlerin yapıldığı üniversiteler, kabul yılları ve araştırma konuları gibi değişkenler de göz önünde bulundurulmuştur. Gerçekleştirilen içerik analizleri sonucunda incelenen tez çalışmalarının gerekçeleri, yöntemleri, bulguları, sonuçları ve önerileri bütüncül bir şekilde tablolarla desteklenerek ifade edilmiştir. Elde edilen bulgulardan hareketle fen bilimleri eğitiminde biçimlendirici ölçme ve değerlendirmeden ne şekilde faydalanılabileceği hususunda mevcut çalışmalar ışığında ilerde yapılabilecek araştırmalar için bazı önerilerde bulunulmuştur. Ayrıca bu önerilerin fen bilimleri öğretmenlerinin ders süreci içerisinde faydalanabileceği biçimlendirici ölçme ve değerlendirme yollarıyla ilgili kendilerini bilgilendirmek ve ufuklarını açmak için de faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: fen eğitimi, biçimlendirici ölçme ve değerlendirme, lisansüstü eğitim, içerik analizi.

Fen Bilimleri Öğretmelerinin Kaynaştırmaya İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Melek Cengiz
Göynük Ortaokulu
melek-ince@windowslive.com
Mustafa Doğru
Akdeniz Üniversitesi
mustafadogru@akdeniz.edu.tr

Bu çalışma, fen bilimleri öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi hakkındaki görüşlerini inceleme amacı ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma, sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunan fen bilimleri öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimi; uygulama becerileri, görüşleri ve önerileri alınarak bu uygulamalara ilişkin beklentilerinin yanı sıra uygulamadaki eksiklerin de tespit edilmesi açısından önem taşımaktadır. Gerçekleştirilen bu araştırma nicel bir araştırma olup araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Antalya il merkezi ve merkeze bağlı ilçelerde ortaokullarda görev yapmakta olan 88 tane Fen Bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında likert tipi derecelendirilmiş olan Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Kaynaştırma Eğitimine İlişkin Görüşleri anketi kullanılmıştır. Anketin kişisel bilgiler bölümünde yer alan öğretmenlerin, cinsiyet, uygulanan sınıfta kaynaştırma öğrencisi olması, ailede engelli birey olma durumu gibi değişkenler ile kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi; kaynaştırma eğitimi almış öğretmenlerin görüşlerinde anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi; yaş, kıdem, sınıf mevcudu değişkenleri açısından kaynaştırma eğitimine ilişkin görüşlerinde anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için ise Kruskal Wallis H testi uygulanmıştır. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre fen bilimleri öğretmenlerinin cinsiyetleri, yaşları, sınıfında kaynaştırma öğrencisi bulunma durumu, sınıf mevcutları, ailede engelli birey bulunma durumunun öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi ile ilgili görüşlerinde bir farklılık yaratmadığı sonucuna varılmıştır. Ancak kaynaştırma üzerine eğitim alan öğretmenlerin almayanlara göre daha olumlu görüş belirttikleri belirlenmiştir. Kıdem durumlarına göre öğretmenlerin kaynaştırma eğitimine yönelik görüşlerinde farklılık olduğu ve bu farklılığın kıdem yılı fazla olan öğretmenlerin lehine olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma sonuçları göz önünde bulundurulduğunda Fen Bilimleri öğretmenlerine kaynaştırma eğitimi uygulamaları ile ilgili hizmet içi seminerler verilerek kaynaştırma uygulamalarında başarıya ulaşmak için doğru yöntem ve teknikler hakkında bilgilendirmeler yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: kişisel bilgiler, kaynaştırma eğitimi, fen bilimleri.

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarına Yönelik Yeni Bir Fen Öğretimi Öz Yeterlik İnancı Ölçeği Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Serap Altıncelep
Dokuz Eylül Üniversitesi
serapaltincelep@icloud.com
Mehmet Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.sahince@gmail.com
Elif Çelenay
Dokuz Eylül Üniversitesi
elifcelenay48@gmail.com

Bu araştırmanın amacı, MEB tarafından yayımlanan yeni özel alan yeterlikleri ile ilgili fen bilimleri öğretmen adaylarına yönelik fen öğretimi öz-yeterlik inançlarını ölçmek için geçerli ve güvenir bir ölçek geliştirilmesidir. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde öğrenim görmekte olan 4. sınıf fen bilimleri öğretmen adaylarının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada betimleyici ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında sırasıyla, literatür taraması, madde havuzunun oluşturulması, uzman görüşlerinin alınması, ölçeğin taslak uygulaması, ölçeğin geçerlik-güvenirlik çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Bunun sonucunda 56 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Veriler SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Örneklem grubundan elde edilen verilere Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Uygulanan 56 maddelik formun Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ,958 olarak bulunmuştur. Ölçeğin yapı geçerliği analizleri ve veri toplama süreci devam etmektedir. Yapı geçerliğini sağlamak için yapılan Açımlayıcı Faktür Analizi (AFA) sonucunda ölçeğin 40 maddeden oluşan halinin uygun olduğu görülmüştür. Ölçeğin 40 maddelik formunun Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ,946 olarak bulunmuştur. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile yapı geçerliğinin test edilebilmesi için veri toplama ve analiz süreçleri devam etmektedir. Yapılan analizlere göre akademik not ortalaması açısından öğrencilerin toplam öz-yeterlik puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen veriler literatür ışığında yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: özel alan yeterlikleri, öz-yeterlik inancı, fen bilimleri öğretmen adayı, ölçek geliştirme.

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Fizik Kaygıları ve Öz-Yeterliklerinin Araştırılması

Mehmet Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.sahince@gmail.com
Burcu Durduran
Dokuz Eylül Üniversitesi
b.burcudurduran@gmail.com
Fadime Elekcioğlu
Dokuz Eylül Üniversitesi
fadimelekcioglu13@gmail.com

Bu çalışmanın amacı fen bilimleri öğretmen adaylarının fizik öğrenimi ile ilgili kaygılarını ve fizik öz-yeterliklerini araştırmaktır. Araştırma Ege Bölgesi'nde bir devlet üniversitesinin Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim gören 215 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırma betimsel olup öğretmen adaylarının düşünceleri literatürde hazır bulunan ölçekler kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmada Şahin ve diğerleri (2015) tarafından geliştirilen Fizik Kaygı Ölçeği (FKÖ) ve Lin ve Tsai (2013) tarafından geliştirilen, Alpaslan ve Işık (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan Fizik Öz-yeterlik Ölçeği (FÖÖ) kullanılmıştır. Öğretmen adaylarına her iki ölçek 2018-2019 bahar dönemi ortalarında bir ders esnasında uygulanmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiştir. Bu çalışmanın verilerinin analizinde FKÖ'nün ve FÖÖ'nün Cronbach Alfa güvenirlik katsayıları ,940 ve ,941 bulunmuştur. Öğrencilerin kaygı ve öz-yeterlik toplam ve tüm alt boyut puanları arasında negatif anlamlı ilişki görülmüştür. Öğrencilerin kaygı ve öz-yeterlik puanları arasındaki ilişki ve her iki değişkenin de demografik özelliklere göre değişimi analiz edilmiştir. Sınıf değişkenine göre öğrencilerin öz-yeterlik puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Lise türüne göre öz-yeterlik ölçeğinin bir alt boyutunda anlamlı fark bulunmuştur. Daha önce aldıkları fizik dersi sayısına ve en son aldıkları fizik dersi notuna göre öğrencilerin kaygı ve öz-yeterlik puanları farklılaşmıştır. Genel akademik not ortalamasına göre öğrencilerin kaygı ve öz-yeterlik puanları farklılaşmıştır. Ayrıca öğrencilere fen bilimleri derslerini (fizik-kimya-biyoloji) ne kadar sevdikleri sorulmuş ve bu puanları cinsiyet, lise türü ve akademik ortalama değişkenlerine göre farklılık göstermiştir. Çalışmanın bulguları ilgili literatürle karşılaştırıldığında ülkemizdeki çok önemli bir gerçeğe ışık tutmaktadır. Fizik derslerine öğrencilerin ilgisizliği ve özellikle fen bilimleri öğretmen adaylarının fizik dersi ile ilgili kaygıları hakkında önemli bulgular elde edilmiştir. Analizler, fen bilimleri öğretmen adaylarının fizik konularındaki akademik başarı ve öz-yeterlik puanlarının düşük, kaygı puanlarının ise yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, öğrencilerin fizik dersi ile ilgili kaygılarının araştırılması gereğini gösterdiğinden bu çalışmanın bulgularının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: fizik kaygısı, öz-yeterlik, fen bilimleri öğretmen adayı.

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Sürdürülebilir Çevreye ve Sürdürülebilir Kalkınmaya İlişkin Görüşleri

Ümit Duruk
Adıyaman Üniversitesi
uduruk86@gmail.com
Abuzer Akgün
Adıyaman Üniversitesi
aakgun@adiyaman.edu.tr
Saynur Özün
Adıyaman Üniversitesi
ozunsaynur658@gmail.com
Nursel Aykut
Adıyaman Üniversitesi
nurselaykut01@gmail.com

Aday öğretmenlerin lisans öğrenimleri boyunca uluslararası ölçütler doğrultusunda gerçekleştirilmesi planlanan çevre eğitimi dersine karşı tutumlarının genel olarak istenen düzeyde olmadığı ve çevreye ilişkin görüşlerinin çoğunlukla kendi yakın çevrelerini korumaktan ibaret olduğu söylenebilir. Bu durumun tersine çevrilmesinde nitelikli bir çevre bilgisine sahip olmak tek başına yeterli olmamaktadır. Çünkü çevreye ilişkin görüşler bilginin yanı sıra beceri, duyuş ve değer gibi etmenlerden etkilenerek şekillenmektedir. Bu çalışmanın amacı fen bilimleri öğretmen adaylarının sürdürülebilir çevreye ve sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin görüşlerinin tespit edilmesidir. Tarama modeli doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen ve uzman görüşleri alınarak düzenlenen iki görüş formu aracılığıyla toplanmıştır. Bir devlet üniversitesinin fen bilimleri öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan aday öğretmenlerden formlarda yer alan sorulara yanıt vermeleri istenmiştir. Çalışma sonucunda fen bilimleri öğretmen adayları için sürdürülebilirliğin çevre adına temiz ve düzenli olma anlamına geldiği, sürdürülebilir çevrenin insan odaklı tanımlandığı ve sürdürülebilir bir çevre için güven ve dürüstlük değerlerinin ön plana çıktığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının sürdürülebilir kalkınma görüşlerinin ise ilgili alan yazında esas alınan sürdürülebilirlik tanımına daha çok uyum gösterdiği görülmüştür. Elde edilen bulgular sürdürülebilirlik kavramının etkili bir çevre eğitimi yoluyla bilimsel alanda kabul edildiği şekliyle yapılandırılmasının önemini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda salt çevre bilgisi aktarımına dayalı derslerden ziyade okul dışı ortamlar aracılığıyla yürütülen derslerin ve yaz doğa kamplarının düzenlenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: çevre eğitimi, sürdürülebilir çevre, sürdürülebilir kalkınma.

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Araçlarından Plickers Uygulaması Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi

Mustafa Ergun
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
mergun@omu.edu.tr
Emre Kırtoklu
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
kirtokluemre@gmail.com

Web 2.0 teknolojilerinin kullanıcıya sağlamış olduğu özelliklerden dolayı son yıllarda öğrenme-öğretme süresinde kullanım alanları artmaktadır. Kullanıcı dostu olarak tasarlanan bu araçlar yine kullanıcı amaçları doğrultusunda kendilerine yeni kullanım alanları doğurmaktadır. Web 2.0 araçlarından olan Plickers, QR kod okuyucular üzerinden sınıf içerisinde değerlendirme sürecinde kullanılabilen bir ölçme değerlendirme uygulaması olarak belirtilebilir. Öğretmenin web destekli mobil uygulama ile kullanıcısının ise QR kod içeren çıktılar yardımıyla gerçekleştirilen bu süreç fen kavramlarının öğretiminde özellikle de kavram yanılgılarının giderilmesine yönelik çalışmalara yardımcı olmaktadır. Kalabalık sınıflarda hızlı geri bildirim verme imkanı sağlayan bu web 2.0 aracı test çözmeyi eğlenceli hale getirirken öğretmenlerin derslerine teknoloji entegrasyonuna yardımcı olmaktadır. Bu araştırmada Fen Bilimleri öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarından olan Plickers uygulaması hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Karadeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi fen bilgisi öğretmenliğinde okuyan 35 öğretmen adayının Plickers uygulaması hakkında görüşleri alınmıştır. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile gerçekleştirilen bu çalışma güncel bir olgunun sınırlı bir sistem içerinde derinlemesine incelenmesi şeklinde tanımlanabilir. İlgili uygulama ile çalışma fırsatı bulan ve etkinlikler gerçekleştiren öğretmen adaylarının görüşleri formlar aracılığıyla alınmıştır. Öğretmen adaylarına açık uçlu beş soru yöneltilmiş ve elde edilen veriler analiz edilirken kodlar oluşturulmuş ve temalar altında toplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre fen bilimleri öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarından olan Plickers uygulaması hakkında zaman kullanımında tasarruf sağladığı, hızlı değerlendirme yapmaya imkân verdiği, kullanıcı dikkatini arttırdığı gibi olumlu düşüncelere sahip olduğu belirlenmiştir. Öğretmen açısından sınıf yönetimini zorlaştıracağı, katılımcıların diğerlerinin cevapların görmesinden dolayı ortaya çıkacak rekabetin olumsuz davranışlara yol açabileceği gibi olumsuz görüşlere sahip olduğu anlaşılmaktadır. Veri analizi sonucunda ilgili web 2.0 aracının fen öğretiminde kullanılmasıyla ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: fen bilimleri öğretmen adayı, ölçme-değerlendirme, web 2.0, Plickers.

Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Web 2.0 Biçimlendirici Değerlendirme Uygulamaları Hakkında Görüşlerinin İncelenmesi

Mustafa Ergun
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
mergun@omu.edu.tr
Emre Kırtoklu
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
kirtokluemre@gmail.com

Web 2.0 teknolojileri gün geçtikçe artan şekilde eğitim-öğretim sürecinde kendine yer bulmaya başlamıştır. Web 2.0 uygulamalarının dayandığı temel etkenlerden olan bireylere sağlamış olduğu teknoloji kullanım öz güveni özellikle öğrenciler tarafından ilgi görmektedir. Bir web 2.0 uygulaması olan Kahoot oyun tabanlı öğrenme platformu olarak tanımlanabileceği gibi bu süreci eğlenceli kılan bir ölçme değerlendirme aracı olarak da belirtilebilir. Biçimlendirici değerlendirme fen öğretiminde özellikle öğrenme sürecinde kişiye özgü amaçların gerçekleştirilmesine yardımcı olmaktadır. Teknolojinin fen öğretim sürecinde biçimlendirici değerlendirmede kullanılması ise öğrencilere hem bireysel hem de anlık geri bildiriler verdiğinden bilişsel olduğu kadar duyuşsal alana da katkılar sağlamaktadır. Bu araştırmada Fen Bilimleri öğretmen adaylarının web 2.0 biçimlendirici değerlendirme uygulamalarından olan Kahoot hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi fen bilgisi öğretmenliğinde okuyan 41 öğretmen adayının ilgili mobil uygulama hakkında görüşleri alınmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile araştırma yürütülmüştür. Durum çalışması bir duruma ilişkin etkenlerin derinlemesine ve bütüncül bir yaklaşımla incelenmesini temel almaktadır. Görüşme formu vasıtasıyla düşünceleri alınan öğretmen adaylarına tecrübe sağladıkları Kahoot uygulamasıyla etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Açık uçlu beş sorudan oluşan görüşme formuyla toplanan veriler analiz edilmiş ve kodlar ve temalar oluşturulmuştur. Elde edilen verilerin analizi sonucunda fen bilimleri öğretmen adaylarının web 2.0 biçimlendirici değerlendirme uygulaması hakkında hızlı geri dönüt vermesi, pratik olması, merak uyandırıp dikkat çekmesi gibi olumlu düşüncelere sahip oldukları belirlenmiştir. Diğer taraftan rekabet ortamını artırdığından, sınıf yönetimini zorlaştırdığından ve bu teknolojilerin her öğrenci tarafından sahip olunamaması gibi olumsuz görüşlere sahip olduğu veri analizinden anlaşılmaktadır. Analiz sonucunda web 2.0 biçimlendirici değerlendirme uygulaması hakkında önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: fen bilimleri öğretmen adayı, biçimlendirici değerlendirme, web 2.0, Kahoot.

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Akıl Yürütme Becerileri Öğretimi Yapabilme Konusunda İhtiyaçlarının Belirlenmesi

Merve Kocagül Sağlam
Pamukkale Üniversitesi
m.kocagul@pau.edu.tr
Gül Ünal Çoban
Dokuz Eylül Üniversitesi
gul.unal@deu.edu.tr

Karma yöntemin çok aşamalı desenini benimseyen geniş kapsamlı araştırmanın bir parçası olarak sunulan bu çalışmanın amacı, fen bilimleri öğretmenlerinin öğretim programımızda sıklıkla vurgu yapılan "öğrenmeyi öğrenen" öğrenciler yetiştirebilmesi için onlara kazandırmaları gereken akıl yürütme becerileri öğretiminde nelere ihtiyaç duyduklarının belirlenmesidir. Kesitsel tarama türünde gerçekleştirilen bu çalışmaya amaçlı örnekleme yoluyla belirlenen İzmir iline bağlı merkez ilçelerden birisinin farklı sosyo-ekonomik düzeye sahip resmi ortaokullarında görev yapmakta olan 32 fen bilimleri öğretmeni katılmıştır. Çalışma kapsamında veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen İhtiyaçları Belirleme Anketi kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmanın sonunda, öğretmenlerin akıl yürütme becerilerini en fazla bilimsel süreç becerileri ile eşdeğer gördükleri, öğretmenlerin %60,6'sının öğretim programında akıl yürütme becerilerinden söz edildiğini bildiği ancak bu görüşe sahip öğretmenlerin %21,21'inin ne şekilde söz edildiğine dair bir açıklama yapamadıkları, öğretmenlerin %24,3'ünün kendilerini yeterli hissetmemeleri sebebiyle derslerinde akıl yürütme becerileri öğretimi yapamadıkları ve bunun üstesinden gelebilmek için öğretmenlerin %40,8'inin akıl yürütme becerileri konusunda eğitim, meslektaş desteği vb. gibi kendileriyle ilgili faktörler ve %36,7'sinin ise yeterli deney malzemesi, sınıf mevcudu vb. gibi dışsal faktörler konusunda gelişime ihtiyaç duydukları ve akıl yürütme becerileri konusunda kendilerine verilecek olası bir eğitimde öğretmenlerin %38,9'unun kendi derslerinde kullanabilecekleri etkinlik örnekleri görmek istedikleri ve eğitimde deneyimleyecekleri etkinliklerin basit ve ucuz malzemelerle yapılıyor olmasına yönelik beklentileri olduğu bulunmuştur. Gerçekleştirilen bu ihtiyaç analizinin, bu alanda çalışan diğer paydaşlara gerekli eğitim programlarının hazırlanması konusunda katkı sunması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: akıl yürütme becerileri, ihtiyaç analizi, fen bilimleri öğretmenleri.

Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Öğrenme ve Öğretimle İlgili Amaç Yönelimlerinin İncelenmesi

Ünal Cantepe
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
unalcantepe@gmail.com
Eylem Yıldız-Feyzioğlu
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
eylemyildiz@adu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin öğrenmenin amacı, öğrenme hızı, başarı, hata ve ölçme değerlendirme boyutlarındaki amaç yönelimlerini belirlemektir. Tarama modeline göre yürütülen çalışmada, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcılarını Aydın il merkezinde farklı devlet okullarında görev yapan ve çalışmaya katılmaya istekli 25 Fen Bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Form, Elliot ve McGregor (2001)'in "öğrenme" ve "performans" olarak belirttiği iki amaç yönelimine göre hazırlanmış birer senaryodan oluşmaktadır. Senaryolar öğretmenlere okunduktan sonra, amaç yönelimlerinin belirlenmesi için hazırlanmış sorular kullanılarak öğretmenlerle görüşme gerçekleştirilmiştir. Her görüşme ortalama 40 dakika sürmüştür. Öğretmenlerin görüşleri Elliot ve McGregor'ın belirlediği "öğrenme" ve "performans" yönelimi kategorilerine göre analiz edilmiştir. Ayrıca araştırmacılar tarafından "durumsal" isimli bir yönelim kategorisi geliştirilmiştir. Veriler incelendiğinde, öğrenmenin amacı ve hata boyutlarında öğretmenlerin çoğunlukla "öğrenme" yöneliminde oldukları belirlenmiştir. Öğretmenlere göre öğrenmenin amacı, öğrencinin kendisini geliştirmesi ve öğrendiklerini hayatında kullanabilmesidir. Hem "öğrenme" yönelimli hem de "durumsal" yönelimli öğretmenlere göre öğrencinin hata yapması normaldir, hatta kalıcı öğrenmeler sağlayabilir. Ancak "durumsal" yönelimli öğretmenlere göre hata yapmak yanlış öğrenmelere de neden olabileceği için sınıfta hata yapılmamalıdır. Öte yandan öğrenmenin hızı, başarı ve ölçme boyutlarında ise hem "öğrenme" hem de "durumsal" yönelimlerin olduğu belirlenmiştir. Hem "öğrenme" yönelimli hem de "durumsal" yönelimli öğretmenlere göre öğrenme hızı yavaş olan öğrencilere fazla zaman ayrılmalıdır ancak durumsal yönelimli öğretmenler, süre ve sınıf mevcudu gibi nedenlerden dolayı bunun mümkün olmadığını belirtmişlerdir. "Öğrenme" yönelimli öğretmenlere göre başarı, öğrencinin yeteneklerinin ve hedeflerinin bilincinde olup bu süreçte çaba sarf etmesidir. "Durumsal" yönelimli öğretmenlere göre süreçteki başarı önemlidir ancak sınav başarısı olmadığı sürece bunun bir önemi yoktur. Hem "öğrenme" yönelimli hem de "durumsal" yönelimli öğretmenlere göre değerlendirme için alternatif ölçme değerlendirme araçları kullanılmalıdır ancak "durumsal" yönelimli öğretmenler süre sıkıntısının olduğunu, bu yüzden alternatif ölçme değerlendirme araçlarını kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: öğrenme yönelimi, performans yönelimi, fen öğretmeni.

Fen Eğitiminde Araştırmaya Dayalı Öğrenme Stratejisi Üzerine Yapılan Çalışmaların Tematik İçerik Analizi

Fatma Şaşmaz Ören
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
fsasmaz@gmail.com
Kübranur Sarı
Yeni Nesil Pozitif Bilimler Özel Öğretim Kursu
kubranursarii@gmail.com

Çalışmanın amacı, 'Web of Science' veri tabanında fen eğitimi alanında araştırmaya dayalı öğrenme stratejisinin ele alındığı çalışmaların içerik açısından durum değerlendirmesine yönelik analizini bütüncül bir bakış açısı ile ortaya koymaktır. Bu amaçla ele alınan çalışmalar; öğrenme ürünleri bakımından temelde bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere farklı değişken boyutlarıyla analiz edilmiştir. Bununla birlikte çalışmada; öğrenci başarısı, özyeterlik ve motivasyon, öğretmen ve öğrenci görüşleri ile öğretmen yeterliği, öğretim materyalleri geliştirme, öğretim yöntemleri, laboratuvar ve STEM parametreleri dikkate alınarak durum değerlendirmeye yönelik tematik içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda 'Web of Science' veri tabanında konuya ilişkin en fazla yayının çıktığı 10 dergi belirlenerek belirli ölçütler dâhilinde tarama yapılmıştır. Toplam 112 makale araştırma kapsamına alınmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara bakıldığında; araştırmalarda büyük ölçüde nicel yollarla veri toplandığı ve analiz edildiği belirlenmiştir. Bunun yanı sıra araştırmaya dayalı öğrenme konusunda en fazla bilişsel boyutta incelenen çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Yapılan araştırmalarda bu sırayı öğretmen yeterliği (temel alan bilgisi, pedagoji, deneyim vs.) konusunda yapılmış çalışmalar izlemektedir. Ayrıca yapılan araştırmaların çoğunluğunun araştırmaya dayalı öğrenme stratejisinin öğrencilerin ilgi, algı, görüş, inanç, anlayış, deneyim ve amaçlarına etkisini incelemek amacıyla yürütüldüğü ifade edilebilir. Araştırmanın sonucunda yapılan araştırmalarda genellikle olumlu sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür. Ancak sonuçlar araştırma temelli bir fen dersinin laboratuvarda öğrencilere öğretilmesinin onların çeşitli öğrenme çıktılarını etkileyebileceğini göstermektedir. Bu bağlamda araştırmaya dayalı öğrenme stratejisinin laboratuvarlarda uygulanması ve bununla birlikte öğrencilerin fen okuryazarlıklarının geliştirilmesi önerilebilir. Ayrıca araştırmaya dayalı öğrenme stratejisinin kullanılmasının pek çok öğrenme ürünü bakımından olumlu etkiler oluşturduğu anlaşıldığından, bu stratejinin farklı öğrenme düzeylerinde kullanımının yaygınlaştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: fen eğitimi, araştırmaya dayalı öğrenme stratejisi, tematik içerik analizi.

Fen Öğretmen Adaylarının Sosyobilimsel Konuları Muhakeme Yetileri

Süleyman Çite
Kastamonu Üniversitesi
suleymancite@kastamonu.edu.tr
Ahmet Ünal
Kastamonu Üniversitesi
aunal@kastamonu.edu.tr
SelçukŞahingöz
Kastamonu Üniversitesi
ssahingoz@kastamonu.edu.tr

Yenilenen fen öğretim programları ile birlikte öğrencilerin fen okuryazarı olarak yetişmeleri amaçlanmaktadır. Fakat, fen okuryazarı olmak salt fen kavramlarını öğrenmekten değil, aynı zamanda fen kavramlarını ve bilim pratiklerini kullanarak küresel dünyada karşılaşılan özünde bilimin olduğu karmaşık toplumsal konuların çözümüne yönelik argümanlar oluşturabilme yetisinin gelişmesinden geçmektedir. Bir başka deyişle, sosyobilimsel konulara yönelik muhakeme yetileri geliştirmeleri gerekmektedir. Kuşkusuz bu amaca ulaşmada fen öğretmenlerine büyük bir sorumluluk ve iş düşmektedir. Fen okuryazarı bireyler yetiştirmek için fen öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bu yetilere kendilerinin sahip olması gerekmektedir. Bu bağlamda, halihazırdaki çalışmada Kastamonu Üniversitesi Fen Bilgisi Öğretmenliği'nde okuyan öğretmen adaylarının sosyobilimsel konulara yönelik muhakeme yetilerini açığa çıkarmak amaç edinilmiştir. Çalısmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen sosyobilimsel senaryolar ve bu senaryolar ile bağlantılı açık uçlu sorular aracılığıyla toplanacaktır. Bu senaryoların kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla, konuyla ilgili alan uzmanlarından görüş alınacaktır. Öğretmen adaylarının cevaplarının kodlanması Sadler, Barab ve Scott (2007) tarafından kavramsallaştırılan sosyobilimsel konuların muhakeme alt boyutları ışığında, nitel analiz yöntemlerinden sürekli karşılaştırmalı metot (Glaser & Strauss, 1967) kullanılarak analiz edilecektir. Ayrıca analiz yönteminin geçerliliğini arttırmak amacıyla, ölçme aracının uygulandığı öğretmen adaylarından bir alt grup seçilerek yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılacaktır. Veri analiz sürecinin geçerliliğini arttırmak için, veriler üç araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız olarak kodlanıp, ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar tartışılarak çözülmeye çalışılacaktır. Sonuçlar öğretmen eğitimi literatürü ışığında tartışılarak neler yapılabilir konusunda somut öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: sosyobilimsel konular, muhakeme yetisi, fen öğretmen eğitimi.

Fen, Mühendislik ve Girişimcilik Uygulamaları'na Yönelik Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi: Doküman İnceleme Çalışması

Fatma Taşkın Ekici
Pamukkale Üniversitesi
fekici@pau.edu.tr
Nazan Kahraman
Pamukkale Üniversitesi
nazankahramaan@gmail.com

21. yüzyılda bilim ve teknolojinin hızlı gelişiminin eğitimi şekillendirmesi ile birlikte eğitim alanında disiplinlerarası bakış açısının ve beceri gelişiminin ön plana çıktığı gözlenmiştir. Bu bağlamda ortaya atılan en önemli yaklaşımlardan birisi "Fen, Mühendislik ve Girişimcilik Uygulamaları"dır. Eğitim programlarına da yansıyan bu yaklaşımın uygulanma sürecinde anahtar rolü öğretmenler üstlenmektedir. Bu bakımdan sürecin işleyişine ilişkin fikir sahibi olabilmek adına öğretmenlerin uygulamayla ilgili görüşleri önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, SSCI kapsamındaki dergilerde 2010-2019 yılları arasında yayınlanan; Fen, Mühendislik ve Girişimcilik Uygulamaları'na yönelik öğretmenlerin görüşlerini içeren çalışmaları incelemek ve bu çalışmaların genel durumunu ortaya koymaktır. Çalışmaların belirlenmesi aşamasında öncelikle SSCI'de eğitim ve fen eğitimi ile ilişkili olan dergilerin listesi yapılmıştır. Ardından kapsam dahilindeki dergilerde son 10 yıla ait çalışmalar "Fen, Mühendislik ve Girişimcilik Uygulamaları", "STEM", "STEM öğretmen görüşleri", "Fen, Mühendislik ve Girişimcilik Uygulamaları'na yönelik öğretmen görüşleri", "Science, Engineering and Entrepreneurship Practices", "Teachers' views on Science, Engineering and Entrepreneurship Practices", "STEM teacher opinions" gibi anahtar kelimelerle sınırlandırılmış; sınırlandırılan çalışmalardan öğretmen görüşlerini içerenleri araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Çalışmaların incelenmesi aşamasında yazar sayısı, yazarların ilişkili örneklemdeki çalışma sayıları, yayın yılı, yayın dili, yayınlandıkları dergiler, araştırma desenleri, veri toplama araçları gibi değerlendirme başlıkları belirlenmiştir. Bu çalışma, tarama modelinde desenlenen betimsel bir araştırma olup çalışmaya ilişkin verilerin analizinde içerik analizine başvurulmuştur. Verilerin analizinde yayın sınıflama formu göz önünde bulundurulmuş; bununla birlikte araştırmacılar arasında görüş birliğine dikkat edilmiştir. Verilere ilişkin frekans ve yüzde değerleri saptanmış, elde edilen veriler çizelgeler ve grafikler halinde sunulmuştur

Anahtar Kelimeler: fen, mühendislik ve girişimcilik uygulamaları, öğretmen görüşleri, doküman inceleme.

Fondation Tamkine: An Innovative Approach To Teacher Training

Abdelilah Kadili
Fondation Tamkine
akadili@gmail.com
Ikram Eseghır
Fondation Tamkine
teacherikram@gmail.com
Smail Kheraz
Fondation Tamkine
smilkh@gmail.com

21st century education design has brought about important changes in terms of skills, approaches and tools. This entails a transformation at the level of teacher education and training programs. The presentation introduces the work which Tamkine Fondation, a non-profit organization, does in general to improve the quality of education in Morocco through its various programs. Its comprehensive vision and approach target teachers as the main agents of change. In this respect, Tamkine Fondation will share its innovative approach to teacher training and education. The principles of this approach are three-fold. First, Fondation Tamkine, having in the center of its programs the use of technology, namely the Tamkine Platform, has as one of its main objectives the development of teachers' ICT skills through a program of training and certification. This has been achieved at a large scope thanks to the partnerships Fondation Tamkine has developed with CRMEFs, which are regional centers responsible for delivering teacher training and education in Morocco. Second, professional development workshops are also organized regularly. These aim at introducing teachers and school leaders to new trends and approaches in education. Finally, Tamkine Fondation is currently developing a program to use the Tamkine platform to develop teachers skills. The program under study currently aims at catering for teachers of scientific school subjects needs in French language proficiency since Morocco has introduced French as a language of instruction of scientific subjects in middle and high schools. Tamkine Fondation is developing a program to assist Ministry of Education attempts to provide the optimal conditions for the success of this experience. Tamkine Fondation, with these different endeavours, seeks to have a qualitative and quantitative contribution to the improvement of teacher education because no positive actions in the field can be achieved unless teachers are equipped with necessary training and relevant education programs.

Keywords: Tamkine programs, Tamkine platform, ICT in education, teacher training and education, professional development workshops.

Fransızca Yazılı Anlama/Anlatım Beceresi Kavşağında Yabancı Dil Eğitimi ve Dilbilim

Özge Sönmez
Dokuz Eylül Üniversitesi
ozge.sonmez@deu.edu.tr

Yabancı dil ders kitapları dil öğretiminde öğretmenlere ve öğrencilere en önemli dayanak olmayı sürdürmektedir. Fransızca öğretiminde Türk öğrencilerin sadece derslerde bu dili kullanmaları ve Fransızca konuşulan bir ortamda yaşamamaları nedeniyle ders kitapları böyle bir ortamda yaşayan öğrencilere göre çok daha vazgeçilmezdir. Günümüzde yabancı dil öğretim kitapları dört dil becerisini merkeze alarak hazırlanır. Bu dil becerilerinden yazılı anlama ve yazılı anlatım, bir dilin işlevsel kullanımında çok önemli bir yere sahiptir. Ancak öğrenciler bu beceriyi öğrenmede birçok sorunla karşılaşırlar. Bu sorunların nedenini araştırmak için öncelikle ders kitaplarında kullanılan yazılı materyalleri incelemek gereklidir. Buradan hareketle, B2 seviyesinde hazırlanmış iki güncel Fransızca dil öğretim kitabı Edito B2 ve Alter Ego B2 bu çalışmanın konusunu oluşturacaktır. Çalışmamızda öncelikle kitaplardaki yazılı materyaller incelenecektir. Betimlemeye dayalı olan bu inceleme hem niceliksel hem de niteliksel yöntem kullanılarak yapılacaktır. Ders kitaplarındaki yazılı materyallerin diğer materyallere oranı ve çeşitleri, hangi tür aktivitelerle desteklendiği, bu aktivitelerin yazılı anlama/anlatım becerisini kapsayıp kapsamadığı, yaratıcılığı güdüleyip güdülemediği ve tüm bunlar oluşturulurken aktivitelerde dilbilimsel bir bakış açısının var olup olmadığı araştırılacaktır. Biliyoruz ki; günümüz dil öğretim yöntemlerinin en yenisi olan etkinlik odaklı aksiyonel yaklaşım, öğrenciyi bir sosyal aktör olarak kabul etmektedir. Bu nedenle öğrenci, öğrendiği dilin sadece dilbilgisi kurallarının değil aynı zamanda dilbilimsel boyutunun da farkında olmalıdır. Bu noktadan hareketle, ele alınan ders kitaplarındaki yazılı materyaller yoluyla öğrenciye kazandırılacağı vaat edilen yazılı anlama/anlatım becerisinin içinde; sözceleme kuramı, edimbilim, anlambilim gibi temel dilbilimsel yaklaşımların var olup olmadığı incelenecek, sonuç örneklerle ortaya konulacak ve öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil eğitimi, yazılı anlama, yazılı anlatım, aksiyonel yaklaşım, dilbilim.

Gamification-Based Learning: Investigating The Effectiveness of Interactıve Instructional Designing on Students' Motivation at the Elementary Level

Shafaq Rubab
University of Management and Technology
shafaq.rubab@umt.edu.pk
Laila Mohsin Adeel
University of Management and Technology
lailamohsinadeel35@gmail.com
Syeda Zahra
University of Management and Technology
shafaqrubab123@gmail.com
Younas Alam Chowdhry
University of Management and Technology
younas.chowdhry@gmail.com

Digital game-based learning is an approach that is by and large effectively investigated as a solution to control children drop out of school and upgrade motivation level amongst them. The purpose of this investigation is two-fold: First, developing an appropriate instructional design model and second, evaluating the effect of the instructional design model on students' motivation at the elementary level. This study likewise contributes altogether to the existing literature in terms of students' motivation and the effect of the instructional design model on digital game-based learning. This study used a quasi-experimental approach to collect data from two hundred out-of-school children between the ages of six (6) to twelve (12) using instructional material motivational survey (IMMS), which was adapted from the Keller Arcs model. Control and experimental groups were dissected by using IMMS, and correlation of result from both groups demonstrated the difference in the level of motivation of the understudies. The results of the research showed that the motivational level of students in the experimental group, who were imparted instruction through games, were higher than the students in control group, educated through a conventional pedagogical apparatus. The positive effect of game-based learning on students' level of motivation, as gauged in the current investigation, reinforces the case for the use of pedagogically solid instructional design model in the design of interactive learning applications.

Keywords: interactive learning, digital skills, learning motivation, technical skills, professional development.

Genel Kimya Konularına İlişkin Grafik Okuma, Yorumlama ve Çizim Beceri Testi Geliştirme Çalışması

Oktay Tepe
Aliağa Heydar Aliyev Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
oktaytepe79@gmail.com
Nalan Akkuzu
Dokuz Eylül Üniversitesi
nalan.akkuzu@gmail.com

Grafikler, bilgi taşıma, verileri organize etme, ilişkileri gösterme ve iletişimi sağlama gibi birçok önemli rollere sahip olması nedeniyle Fen Bilimleri'nin özellikle de Kimya uygulamalarının ayrılmaz bir parçasıdır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi tahmin etmek ve bu ilişkiler aracılığıyla kimya konularına ilişkin kuramsal bilgiye ulaşabilmek için grafik okuma, yorumlama ve çizim becerilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın ana amacı kimya öğretmen adaylarının bu becerilere ne kadar sahip olduklarını belirleyebilecek bir test geliştirmektir. Araştırmada ilk aşama Genel Kimya I ve II dersleri kapsamında grafiklerin en çok kullanıldığı konuların belirlenerek içerik-kazanım ilişkisini içeren bir belirtke tablosunun hazırlanmasıdır. Belirlenen kazanımları kapsayacak şekilde 40 tane çoktan seçmeli maddeden oluşan taslak bir test geliştirilmiştir. Hazırlanan taslak test kimya alanında uzman iki öğretim üyesi ve iki kimya öğretmeninin görüşüne sunularak kapsam geçerliği sağlanmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak 40 sorudan oluşan teste son hali verilmiştir. Test, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz yarıyılında Buca Eğitim Fakültesi'nde 2., 3. ve 4. sınıf Kimya Öğretmenliği Programı'nda ve 2. sınıf Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı'nda öğrenim gören toplam 128 öğretmen adayına uygulanmıştır. Pilot uygulamadan sonra testin güvenirliğini belirlemek amacıyla madde analizi yapılmış ve her bir maddenin güçlük ve ayırt edicilik indeksleri hesaplanmıştır. Madde analizi sonucunda testte 33 soru kalmıştır. Testin KR-20 güvenirlik katsayısı ise 0,86 olarak hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda kimya öğretmen adaylarının grafik okuma, yorumlama ve çizim beceri düzeylerinin belirlenmesine yönelik geçerliği ve güvenirliği sağlanmış, 33 çoktan seçmeli maddeden oluşan bir test geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: grafik okuma ve yorumlama, grafik çizim, genel kimya, kimya öğretmen adayı.

Generating A Third Space Through Creative Pedagogic Interaction In a K-12 Classroom

Nil Tuğçe Erbakan
Eraslan Okulu
nil.erbakan@eraslan.k12.tr

This study investigates how generating a third space through creative pedagogic interaction in a K-12 classroom develops teacher development and student learning. With this in mind, the students were encouraged to select the way they would like to learn particular language skills and to suggest specific learning activities for teachers to design with them. In this case they opted for working on their reading skills focusing on vocabulary development. The data for the study were generated through these in-class learner written and verbal performances. More specifically, these include the teacher journaling, student focus group interviews, and student-teacher reflection over a 4-week period from the classroom, which provided the evidence of the links between the students' third space and their learning in the classroom. The data were thematically analyzed to describe the depth and breadth of learning that took place when learners were included in the pedagogic planning and implementation stage. The preliminary results show (1) that learners improved their reading skills including vocabulary learning, (2) that learners developed relatively more motivation to engage in classroom interaction and production, and (3) that they displayed higher levels of autonomy and experienced constructive peer collaboration. The study implies that generating a democratically shared pedagogy in the classroom might be a good example of how creating third space could promote a comfortable and conductive learning process for young adult learners.

Keywords: third space, creative pedagogic interaction, motivation, conductive learning, development.

Geometri Başarısı Cebirsel Başarısından Yüksek Olan Öğrencilerin Van Hiele Geometrik Düşünme Düzeyleri ve Hoffer'ın Geometri Becerilerinin İncelenmesi

Sultan Gür Donat
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
sultangur07@gmail.com
Aytaç Kurtuluş
Eskişehr Osmangazi Üniversitesi
aytackurtulus@gmail.com

Araştırmanın temel amacı matematik dersinin geometri alanındaki başarısı cebirsel alanındaki başarısından daha yüksek olan fen lisesi öğrencilerinin geometri düşünme düzeylerinin belirlenmesidir. Araştırma nitel bir durum tespit çalışmasıdır. Araştırma Afyon ilinin bir ilçe fen lisesinde öğrenim gören biri on, ikisi onbirinci sınıf olan gönüllü üç öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler öğretmen ve uzman görüşüne başvurulup bir önceki dönemde yapılan sınavlardaki başarıları incelenerek, matematik dersinin geometri kazanımlarında cebirsel kazanımlarından daha çok başarı gösterdiği tespit edilen öğrencilerdir. Araştırmada geometri düşünme düzeyleri ve Hoffer'ın geometri becerilerini belirlemek için Mayberry Kontrol Soruları ve araştırmacılar tarafından geliştirilen uzman görüşü alınarak son hali verilen iki açık ve dört çoktan seçmeli, rutin olmayan altı soru kullanılmıştır. Mayberry Kontrol Soruları 44 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Veriler, Hoffer'ın Beceriler Kuramı ve Van Hiele Düzeyleri Kuramına göre birlikte incelenerek matris formunda oluşturulan değerlendirme ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucuna göre seçilen üç öğrenci de geometrik düşünme düzeyleri testine göre Van Hiele düşünme düzeyleri incelendiğinde düzey 3 te çıkmıştır. Ancak her üç öğrencinin de çizim becerileri gerektiren sorularda problem yaşadıkları görülmüştür. Bu öğrencilerin geometri düzeyleri ve geometri becerileri belirlenerek olası nedenleri tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Van Hiele geometrik düşünme düzeyleri, Hoffer beceriler kuramı, Mayberry kontrol soruları, fen lisesi öğrencileri.

Geometriyle İlgili Kurulan Problemlerin Yaratıcılık Bakımından Değerlendirilmesi

Ayşe Simge Ergin
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
asmge@hotmail.com
Elif Türnüklü
Dokuz Eylül Üniversitesi
elif.turnuklu@deu.edu.tr

Öğrencilerin kendi matematik problemlerini keşfetmeleri ve yaratmaları eğitimin bir parçası olarak düşünüldüğünde ortaya çıkan durumların incelenmesi ve değerlendirilmesi kaçınılmazdır. Bu problem durumundan yola çıkarak, bu çalışmada geometriyle ilgili kurulan problemlerin yaratıcılık bileşenleri açısından değerlendirmesini yapmak amaçlanmıştır. Konuyla ilgili betimsel bilgiler elde etmek için nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Verileri elde etmek amacıyla ilgili literatür, ders kitapları incelenerek ve uzman görüşü alınarak hazırlanmış çokgenler ve dörtgenler konu alanlarıyla ilgili problem kurma durumları oluşturulmuştur. Çalışma araştırmacı tarafından bizzat yürütülmüştür. Araştırmacı problem kurma durumlarını öğrencilere dağıtarak, öğrencilerden kendi problemlerini kurmalarını istemiştir. Böylelikle konu ile ilgili veriler elde edilmiştir. Leung (2012)' nin problemleri sınıflama stratejinden yararlanılarak veriler analiz edilmiştir. Ardından problem olarak saptanan verilerin yaratıcılık bakımından araştırılması yapılmıştır. Bu çalışmada Silver (1997)'nin problem kurmada belirttiği yaratıcılık bileşenleri incelenmiştir. Bunlar akıcılık, esneklik ve yenilik (özgünlüktür). Akıcılık, öğrencilerin oluşturduğu problem sayısı ile; esneklik, farklı yöntemlerle çözülebilecek problem türleriyle; yenilik ise yazılan problemlerin diğerlerinden farklılık taşıması ile ilgilidir. Yaratıcı düşünme becerilerini analiz etmek için bu üç kategoride inceleme yapılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Tekirdağ ilinin bir ilçesindeki bir devlet okulunda yedinci sınıfta öğrenim gören öğrenciler (n=77) oluşturmuştur. Araştırmada elde edilen nitel verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler belirli kategoriler ve kavramlar çerçevesinde ifade edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular öğrencilerin yazdıkları problemlerde oldukça eksik veri ve bilgilerin olduğunu göstermiş, çözümü yapılamayan soruların varlığını da ortaya çıkarmıştır. Bu durum özellikle akıcılık ve esneklik becerilerini etkilemiştir. Sonuç olarak yapılan bu çalışma, öğrencilerin geometride kurdukları problemlerdeki yaratıcıklarını ve becerilerini ortaya çıkarmayı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: problem kurma, geometri, yaratıcılık, ortaokul.

Giftedness Across Culture: Descriptional Analysis

Burcu Seher Calikoglu
İzmir Demokrasi Üniversitesi
burcu.calikoglu@idu.edu.tr

Culture studies provide opportunity to analyze concepts within different perspectives. While *operational* definitions like "being equal of above 120 of IQ tests" carry the sense of objectivity, when achieved different cultures, a mind can seize the differences "what does giftedness means?" for people living in different continents. Generally, the definition of giftedness is *dominated* by testing-proof mind of science and how the definition of giftedness is downplayed by social factors. However, the importance of this study is to show how much socially constructed definitions play efficient roles than expected. The first aim is to unveil various approaches of the definition of giftedness across cultures and categorize them to themes; and secondly find some answers to the questions below: (1) How *giftedness* is shaped by the *cultural perspectives*?, (2) How *variety* of definitions intersects to make common and acceptable ground for all human being?, (3) Do the differences *exert* struggles to reconcile on giftedness?, and (4) To what extent social factors should be counted to achieve reliable definition of giftedness?

Keywords: culture-domain giftedness, talent, broaden defitinions.

Göreve Başlamış Müzik Öğretmenlerinin Aday Müzik Öğretmenlerine Önerileri

Ilgım Kılıç Tapu
İzmir Demokrasi Üniversitesi
ilgimkilic@gmail.com

Mesleğinde yeni göreve başlamış olan birçok öğretmen henüz meslek yaşantılarında yeterli deneyime sahip olmadıkları için bazı konularda sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu çalışmanın amacı, müzik öğretmeni adaylarına görevdeki müzik öğretmenlerinin görüş ve tecrübelerinden yararlanarak öneriler sunmaktır. Bu yolla, müzik öğretmenlerinin karşılaştıkları durumların değerlendirmesi yapılmış ve öğretmen adaylarının karşılaşabileceği durumlara karşı hazırlıklı olmalarını sağlayıcı önerilere yer verilmiştir. Çalışma grubunu görevinde en az üç yılını tamamlamış ve beşinci yılını geçmemiş olan 12 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma tasarımı kullanılan bir çalışma olup veri toplama yöntemi olarak görüşme kullanılmıştır. Görüşmeler, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz döneminde her haftanın son iş gününde öncelikle o haftaya yönelik işlenilen ders ve yaşanılan durumlarla ilgili, ardından genel müzik öğretimi ile ilgili öneriler üzerinde durularak çoklu ortamda 10-15 dakika süresince düzenli olarak yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla betimlenmiş, bulgular yorumlanmış ve sonuçlara ulaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda ise konuya ilişkin öneriler geliştirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, ortaokullarda müzik dersi için iletişim, okulun fiziki durumuna göre olanakların kullanılması veya yeni fikirler geliştirilmesi, müzik odasının bulunma durumu ve gerekli araç-gereçlerin sağlanabilmesi, müzik öğretmenlerine sağlanan idari destek durumu, öğretmenin çalıştığı çevre ve okulun sosyal yapısına uyum sağlama durumu, ders süresinin ve derse yönelik kaynakların kullanılma durumu, lisans eğitiminde alınan teorik ve uygulamalı bilgilerin öğretim ortamına aktarılabilmesi, öğretmenin kendine olan güveni, ders planlaması, ders işlenişi, ödevlendirme, öğrencileri tanıma, disiplin, öğrencileri yönlendirme, öğretmenin kendini yetiştirmesi ve yeni gelişmelerden haberdar olması, kendisini yenilemesi ve ders dışı etkinlikler gibi konuların öne çıktığı belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular ışığında gerek öğrencilerle, gerek velilerle, gerekse diğer branş öğretmenleriyle müzik öğretmeninin iletişiminin kuvvetli olması gerektiği, öğretmenin derslerine hazırlıklı olarak girmesi, kendine güven duyması, öğrencilerin müzik dersine ilgi duymaları ve önem vermeleri için öncelikle müzik öğretmeninin öğrencilerini iyi tanıması ve onların dikkatini çekecek yollar bulması gerektiği gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: müzik eğitimi, ortaokulda müzik, öğretmen önerileri.

Görme Engelli Öğrenciler İçin 3 Boyutlu Dokunsal Kitap Tasarımına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Elif Buğra Kuzu Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
elif.demir@deu.edu.tr

Muhammed Fatih Bican
Dokuz Eylül Üniversitesi
fatihbican96@gmail.com

Görme engelli öğrencilerin öğrenme süreçlerine görme duyusuna alternatif olarak dokunma, işitme, koklama ve tat alma duyularının bütünleştirilmesi, öğrenilen konu ile ilgili bilgilerin inşa edilmesine, yorumlanmasına, deneyimlerin zenginleştirilmesine ve anlamlandırılmasına, kısaca konunun öğrenilmesine yol açmaktadır. Bu noktada alanyazında dokunsal eğitim materyalleri olarak isimlendirilen dokunsal haritalar, grafikler, kitaplar ve benzeri materyaller önemli rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin görme engelli öğrencilere yönelik 3 boyutlu dokunsal materyallere ilişkin tasarım önerilerini incelemektir. Bu sebeple çalışmanın araştırma sorularına paralel olarak öğretmenlerin hâlihazırda kullanılan materyallere ilişkin görüşleri belirlenmiş, bu materyalleri kullanırken karşılaştıkları sorunlar irdelenmiş ve öğrenme-öğretme süreçlerinde etkili ve verimli olarak kullanılabilecek 3 boyutlu dokunsal materyal tasarımına ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını 20 görme engelliler öğretmeni oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen nitel veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formları aracılığıyla toplanmıştır. Toplanan veriler, tümden gelimci bir yaklaşım ile ele alınarak nitel veri analizi yöntemlerinden biri olan içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Çalışmanın inandırıcılığının sağlanabilmesi için nitel verilerin analizi ve öğretim teknolojileri alanında uzman iki akademisyen ile birlikte bağımsız kodlayıcılar arasındaki uyum hesaplanmıştır. Çalışmanın onaylanabilirliğini sağlamak amacıyla elde edilen bulgular, katılımcıların kendi ifadelerinden oluşan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırmanın sonucunda, var olan dokunsal materyallerin genellikle metin tabanlı Braille kitaplardan oluştuğu ve fotoğraflar, grafikler gibi farklı nesneler içeren dokunsal kitapların sayısının az olduğu görülmüştür. Bunun yansıra, hâlihazırda kullanılan Braille kitaplarının sayılarının yetersiz olduğu, öğrenciler tarafından tekrarlı kullanımlarda yıpranma yaşandığı ve tek bir duyu organına hitap etmesi nedeniyle öğrenci öğrenmelerinde yeterli verimin alınamadığı sonucuna varılmıştır. Buna paralel olarak, görme engelliler öğretmenleri tarafından, 3 boyutlu dokunsal materyalin dokunma duyusuna ek olarak işitme, koku alma gibi duyularla desteklenmesi, farklı görme düzeylerini kapsayıcı bir nitelikte olması, materyalin tekrarlı kullanımlara uygun bir şekilde tasarlanması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üç boyutlu dokunsal materyal, görme engelli öğrenciler, materyal tasarımı

Görme Engelli Öğrencilere Yönelik Geliştirilen Öğretim Materyalleri Üzerine Alanyazın İncelenmesi

Muhammed Fatih Bican
Dokuz Eylül Üniversitesi
fatihbican96@gmail.com

Elif Buğra Kuzu Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
elif.demir@deu.edu.tr

Görme yetersizliğine sahip olan öğrencilerin eğitim süreçlerinde çok sık olarak görsel materyaller kullanıldığından dolayı öğretilen kavramlar gerekli ölçüde öğrenilememektedir. Bu sebeple görme yetersizliği olan öğrencilere birinci kaynaktan bilgi alacakları tecrübeler kazandırılmalıdır. Zira her deneyim kavram gelişimini desteklemektedir ve bu kavram öğretiminde deneyimler dokunsal ve istenildiği gibi olmalıdır. Bu sebeple alanyazında dokunsal eğitim materyalleri olarak isimlendirilen dokunsal haritalar, üç boyutlu grafikler, kitaplar ve benzeri materyaller önemli rol oynamaktadır. Bu araştırmanın amacı dünya üzerinde bulunan görme engelli öğrenciler için geliştirilen öğretim materyallerine yönelik yapılan çalışmaları incelemektir. Bu amaçla yapılan alanyazın taraması sonucu 2010-2018 yılları tanımlanmış toplam 10 makale incelenmiştir. Araştırmalara ERIC, Web of Science ve ULAKBİM veri tabanlarında yapılan elektronik taramalar sonucu ulaşılmıştır. Belirlenen makaleler temel betimsel özellikleri, makalelerin yöntemsel özellikleri ve makalelerin amaç ve sonuç bulguları kategorileri açısından incelenmişti. Analiz sonuçlarına göre, görme yetersizliğine sahip olan öğrencilere yönelik çalışmalar daha çok öğretim materyali, görme yetersizliğinin önlenmesine yönelik özel eğitim uygulamaları ve öğretim yöntemine dayalı çalışmalardan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İçerik analizi, görme yetersizliği, dokunsal öğretim materyali

Görme Engelli Olmayan Öğrencilerin Görme Engelli Öğrencilerle Birlikte İşlenen Biyoloji Derslerine İlişkin Düşünceleri

Cemre Su Ulusman
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi
Cemre.su40@gmail.com

Gülcan Çetin
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi
gulcan_cetin@hotmail.com

Mehmet Manaz
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi
manasm58@gmail.com

Zeynep Elçi
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi
zelci27@gmail.com

Gökay Aydın
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Biyoloji Eğitimi
gokaydin344@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, görme engelli olmayan öğrencilerin, görme engelli öğrencilerle birlikte işlenen biyoloji derslerine ilişkin düşüncelerini belirlemektir. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim çalışmasıdır. Çalışma grubu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Balıkesir ilinde bir lisede öğrenim gören 14 görme engeli olmayan öğrenciden oluşmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Veri analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, biyoloji derslerinin daha çok düz anlatım yöntemi ile işlendiği ve derslerde daha çok akıllı tahtanın kullanıldığı gözlenmiştir. Derslerde görme engelli öğrencilerin bulunmasının, derslerin işlenişini çok fazla değiştirmediği ve bu öğrenciler için herhangi somut materyal kullanılmadığı belirlenmiştir. Çalışmada, görme engelli öğrencilerin en çok somutlaştırmada sıkıntı yaşadığı, dokuzuncu sınıfta hücre ve organeller ünitesinde, onuncu sınıfta ise kalıtım ünitesinde zorlandıkları tespit edilmiştir. Görme engelli olmayan öğrenciler, görme engelli öğrencilerin derslere ilişkin problemlerinin giderilebilmesi için derslerde daha fazla somut materyal ve kabartma kullanılmasını önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Görme engelli, görme engelli öğrenci, biyoloji dersi, ortaöğretim

Görsel Antropomorfik Öykülerin 7. Sınıf Öğrencilerinin Kavramsal Anlamalarına Etkisinin İncelenmesi

Suat Türkoğuz
Dokuz Eylül Üniversitesi
suat.turkoguz@gmail.com

İzel Ercan
Dokuz Eylül Üniversitesi
iercan95@hotmail.com

Fen bilim eğitimiyle ilgili alan yazınında, değişik yaş gruplarındaki öğrencilerin ve hatta öğretmenlerin cansız objeler için canlılık (animism) ve insana özgü (anthropomorphism) açıklamaları kullandıkları belirtilmektir (Kallery, 2004; Treagust, 2003). Bu konuyla ilgili olarak, Fen eğitiminde antropomorfizm ve animizmin kullanılıp kullanılmaması birçok araştırmacı tarafından hala tartışılmaktadır. Zohar ve Ginossar'ın (1998) yaptıkları araştırmada fen bilgisi öğretmenleri bilimsel süreçleri açıklamak için antropomorfik öyküler kullandıklarında, öğrencilerin dersi daha kolay hatırladıkları görülmüştür. Tamir (1985), Al-Balushi (2013), Watts ve Bentley (1994) ise fen bilgisi dersinin antropomorfik bir dille ya da antropomorfik öykülerle öğretilmesinin bilimsel bilgi üzerinde tehlikeye neden olacağını söylemektedirler. Bu kapsamda araştırmanın amacı, görsel antropomorfik öykülerin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin kavramsal anlama düzeylerine etkisinin incelenmesidir. Araştırmada ön-test son-test kontrol gruplu yarı deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Bu araştırma İzmir'in Buca ilçesinde bulunan bir ortaokul da yapılmıştır. Bu ortaokulda bulunan 7. sınıf öğrencilerden bir kısmının rastgele (yansız) olarak deney grubu ve bir kısmının da kontrol grubu olarak atanması yapılmıştır. Bu amaçla deneysel uygulama öncesinde, deney ve kontrol grubundaki öğrencilere ön-test uygulanmış ve değişimi anlamak için deneysel uygulama sonrasında her iki gruba tekrar aynı testler son-test olarak uygulanmıştır. Deney grubunda görsel antropomorfik öykülerle destekli fen bilimleri etkinlikleriyle öğretim yapılırken; kontrol grubunda ise 2018-2019 fen bilimleri dersi programında yer alan etkinliklerle öğretim yapılmıştır. Bu araştırmada iki farklı ölçme aracı kullanılmıştır. Bunlardan biri "Maddenin Yapısı ve Özelliklerine Yönelik İki aşamalı Teşhis Testi (MYÖİTT)"; diğeri ise "Antropomorfik Dil Kullanım Düzeyleri Testidir. Çalışmadan elde edilen verilere betimsel ve karşılaştırmalı istatistiki analizler yapılmıştır. Deney grubunda antropomorfik dil kullanım düzeyleri kontrol grubuna göre fazla çıkmıştır. Fakat deney ve kontrol grubunun kavramsal anlama düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bu sonuçlara göre, antropomorfik öykülerin fen bilgisi derslerinde kullanılmasının herhangi bir olumsuz etkisinin olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Antropomorfizm, İki Aşamalı Tanı Testi, Fen Öğretimi

Görsel Sanatlar Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri Dersi Uygulamaları

Cansu Çelebi Erol
Dokuz Eylül Üniversitesi
cansu.erol@deu.edu.tr

Özel Öğretim Yöntemleri dersi Görsel Sanatlar alanındaki öğretmen adaylarının sanatı ne amaçla ve nasıl öğretmeleri gerektiğiyle ilgili sahip olmaları gereken yeterlilikleri etkinlik ve uygulamalar yoluyla kazandıran önemli bir derstir. Yapılan alanyazın taramalarında eğitim kurumlarındaki Görsel Sanatlar ve Resim derslerinin çoğunlukla gelenekselleşmiş konu ve yöntemlerle yürütüldüğü görülmüştür. Bu durumun nedenlerinin çeşitli boyutlarda araştırıldığı ve çözüm önerilerinin sunulduğu görülmüştür. Söz konusu çözüm önerileri arasında en sık ifade edilen durum, sanat derslerinin disiplinler arası bir anlayışla ve yapılandırmacı yaklaşım göz önünde bulundurularak kurgulanmasıdır. Bu öneriler ışığında, görsel sanatlar öğretmeni adaylarının görev yapacakları okullarda yürütecekleri sanat derslerinin temelini oluşturacak olan sanat etkinliklerini yapılandırmacı anlayışla ve disiplinler arası bir bakış açısıyla kurgulamalarını sağlamak amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması kullanılmıştır. Bu amaçla Özel Öğretim Yöntemleri dersi kapsamında, çeşitli öğrenci seviyelerine göre, sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik, müze eğitimi ve uygulamalı çalışmalardan oluşan disiplinleri içeren sanat etkinlikleri tasarlanmıştır. Söz konusu uygulamalar 2018-2019 Öğretim Yılı Güz Döneminde Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Resim –İş Öğretmenliği Bölümü 3. Sınıf öğrencileri ile birlikte yürütülmüştür. 62 adet öğrenci çalışmada görev alarak 5 kişilik gruplara ayrılmış ve her grup bir sanat etkinliği tasarlamıştır. Tasarımı başarıyla sonuçlanan etkinlikler sınıf ortamında sunulmuştur. Her sanat etkinliği isimlendirilerek kazanım, malzeme, işleyiş ve sonuçlandırma aşamaları yazılı olarak kayıt altına alınmıştır. Söz konusu araştırma öğretmen adaylarının bu sanat etkinliklerini uygulayarak hem öğretmenlik deneyimi kazanmalarını hem de yürütecekleri sanat derslerini, etkinliklerdeki yaklaşımı göz önünde tutarak kurgulamalarını sağlamak açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Görsel Sanatlar, Özel Öğretim Yöntemleri, Sanat Etkinlikleri, Yapılandırmacılık, ÇAGSEY

Görsel Sanatlar Öğretmen Adaylarının Sanat Kültürü Oluşturmasına Yönelik Bir İnceleme: Daily Art Örneği

Mustafa Çapar
Çukurova Üniversitesi
mustafacaparus@hotmail.com

Görsel sanatlar dersi, uygulamalı çalışmaların yanında sanat eleştirisi, sanat tarihi ve estetik gibi teorik yanı ağırlıkta olan çalışmaları da kapsamaktadır. Bununla bağlantılı olarak görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitiminde, söz konusu derslere de yer verilmektedir. Bu dersler, kendi amaçları yanında genel olarak öğretmen adaylarına belirli bir sanat kültürü kazandırma olanağına da sahiptir. Derslerin içeriği doğrultusunda, geçmişten günümüze sanatın izlediği yol, kataloglar, slaytlar, filmler vb. öğretim materyalleri kullanılarak sunulmaktadır. Bunun dışında, öğretmen adayları ders dışı etkinliklerle kendi sanat kültürlerini oluşturma olanaklarına sahiptirler. Sergiler, söyleşiler, okumalar, grup tartışmaları bu olanaklardan bazılarıdır. Bilgiye ulaşılabilecek önemli mecralardan biri olan internet ve iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi sonucunda bu olanaklara bilgisayar ve akıllı telefonlara yönelik hazırlanan uygulamalar da eklenmiştir. Daily Art, bu uygulamalardan biridir. Yakın zamanda Türkçe olarak ta takip edilebilmeye başlanan uygulama Her gün yeni bir şaheser sloganıyla ünlü ya da pek bilinmeyen sanatçıların çalışmaları ve söz konusu çalışmalar hakkındaki kısa metinlerden oluşmaktadır. Sanat eserinin yüksek çözünürlüklü görülebilme olanağı ve metinde yer alan sanatçının yaşamöyküsü ve sanat eseri hakkında verilen, uzun ve sıkıcı olmayan bilgiler, uygulamanın kullanımını olumlu yönde etkilemektedir. Yirmi dört saatte bir telefona gelen bildirimle, sanat eserinin yenilendiğinin bilgisi verilmektedir. Bu araştırmanın amacı, bir akıllı telefon uygulaması olan Daily Art kullanımının görsel sanatlar öğretmen adaylarının sanat kültürü oluşturma süreçlerine etkisini incelemektir. Araştırmanın katılımcılarını Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında 3. sınıfa devam eden otuz öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılacaktır. Katılımcılardan söz konusu uygulamayı telefonlarına indirip bir ay boyunca takip etmeleri istenecektir. Bir ay sonra katılımcılardan sürece yönelik görüşleri alınacaktır. Araştırma henüz tamamlanmadığı için bulgular ve sonuç kısmına yer verilememiştir. Fakat araştırmanın, görsel sanatlar öğretmen adaylarının sanat kültürü oluşturmalarında, sanat içerikli bir uygulamanın etkisini belirleyebilmek açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel sanatlar öğretmen adayı, sanat kültürü, Daily Art.

Görsel Üretimlerin Kültürel Potansiyelleri Temelinde Bir Strateji Olarak Yeni Müfredat

Şura Seyhan
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Resim Anasanat Dalı
sura22seyhan@gmail.com

Bu çalışma, yeni müfredat olarak okullarda Görsel Kültür Eğitimi dersinin planlanması ve işlenmesi gerekliliğini öngören içeriklerden oluşmuştur. Dersin geliştirilmesi ve buna ilişkin katkı oluşturulma aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Pedagojik literatür kaynaklar ışığında mevcut eğitim sisteminin iyileştirilmesi için öngörülmüş gereklilikler dikkate alınarak çalışma geliştirilmiştir. Görsel kültürün beraberinde getirdiği etkilere en çok maruz kalanlar çocuklar ve ergenlerdir. Öğrenciler görsel kültürün sosyal kodlarını, yaşamlarına dâhil ederler. Yeni eğitim perspektifi, öğrencilerin sanatta bilmeleri gereken şeylerin çağdaş değişimlerine cevap vermektedir. Yeni eğitim modeli, mekanik eğitim ve geleneksel bilgi formlarının grup uygunluğu ile yeniden üretilmesi ile birlikte gelmektedir. Görsel kültür eğitimi 21.Yüzyıl koşulları olarak bir ihtiyaçtan doğmuş noksansız ve derinlikli şekilde, ilkokuldan üniversiteye kadar öğretmen ve öğrencilere verilmesi zaruri olan yeni içerik bütünün oluşturduğu öğretim gerekliliğidir. Bu ders kapsamında işlenmesi tavsiye edilen içerikler sanat yoluyla öğrencilerin yaşam boyu karşılarına çıkacak, algısal yıpratıma yol açabilecek tehdit ve tehlikelere karşı durumlarda bilinçli ve seçici olabilme yetisi kazandırmaktır. Tüketimin etkileri üzerinden sosyal hayattan seçilmiş örneklerin üretimin önemi vurgusuyla mukayesesi, düşünme ve bireyin doğrudan yaşantısı doğrultusunda önemi fark ettirilmiş olacaktır. Görsel kültür, öğrencilerin kimlik yapılarını etkiler ve estetik duyarlılıklarını şekillendirir. Eleştirel bir yöntem olarak öngörülen görsel kültür, bir mücadele alanı olarak günlük popüler kültürün alanına odaklanır. Çalışmanın amacı, sanat eğitiminde görsel kültür çalışmalarının görsel kültür araçlarına eleştirel gözle bakmaları için öğrencilere rehberlik etmektir. Bu örnekle, kazanılması hedeflenen olası hareketlerde öğrencinin algısında değişecek olan unsurlarda üretim-tüketim kavramlarının ilişkisi bu şekilde sağlanmış olur.

Anahtar Kelimeler: Görsel kültür, sanat, eğitim, küreselleşme, görsel okuryazarlık

Gösteri Deneyleri ile Desteklenmiş Öğretimin Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Optik Kavramlarına Yönelik Bilişsel Yapılarına Etkisinin Kelime İlişkilendirme Testi Yardımıyla İncelenmesi

Mustafa Çoramık
Balıkesir Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
mustafacoramik@balikesir.edu.tr

Handan Ürek
Balıkesir Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
handanurek@balikesir.edu.tr

Erdoğan Özdemir
Okan Üniversitesi, Optisyenlik Programı
erdogan.ozdemir@okan.edu.tr

Kelime ilişkilendirme testleri, fen eğitimi araştırmalarında öğrencilerin bilişsel yapılarını ortaya çıkarmada kullanılan tekniklerden birisidir. Bu testler, kolay bir şekilde uygulanarak katılımcıların kavramlar arasında nasıl ilişkiler kurduklarını ortaya çıkarmaktadır. Literatür incelendiğinde, Sınıf Eğitimi Programı'nda öğrenim görmekte olan öğrencilerin fen eğitimine yönelik araştırmalarda diğer fen bilimleri öğretmenleri ile gerçekleştirilmiş araştırmalara göre eksiklikler olduğu dikkati çekmektedir. Ancak sınıf öğretmenleri, ilkokul üçüncü ve dördüncü sınıf seviyelerinde çeşitli fen kavramlarının öğretimini de gerçekleştirdiklerinden, onların fen kavramları ile ilgili kavramsal anlama durumlarının incelenmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı; Sınıf Eğitimi Programı'nda ikinci sınıf seviyesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin bazı optik kavramlarıyla ile ilgili bilişsel yapılarının yapılandırmacı yaklaşım çerçevesinde gerçekleştirilen öğretim öncesinde ve sonrasında, kelime ilişkilendirme testleri aracılığı ile incelenmesidir. Çalışma, Türkiye'nin batısında bulunan bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan 43 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 12 kavram içeren (optik, ışık, ayna, mercek, göz kusuru, görüntü, yansıma, kırılma, , ince kenarlı mercek, kalın kenarlı mercek, çukur ayna, tümsek ayna) bir kelime ilişkilendirme testi yardımı ile toplanmıştır. Veri toplama aracı, optik konusunun öğretimi öncesinde ve sonrasında, ön-test ve son-test şeklinde uygulanmıştır. Konunun öğretimi, sınıf ortamında yapılabilecek demonstrasyon deneyleri ile desteklenmiştir. Veri analizinde, elde edilen cevap kavramlar için içerik analizi yapılarak frekans tablosu oluşturulmuştur. Ardından kesme noktası tekniğinden yararlanılarak elde edilen veriler, zihin haritaları şeklinde görselleştirilmiştir. Böylece sınıf öğretmenliği öğrencilerinin optik ile ilgili kavramlara yönelik bilişsel yapılarına, gerçekleştirilen öğretimin etkisi ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında, öğrencilerin ilişki kurmada zorluk çektikleri optik kavramları belirlenmiş ve fen eğitimcilerine bu kavramların öğretiminde göz önüne almaları gereken noktalar açısından önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimleri dersi, optik, kelime ilişkilendirme testi.

Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimine Yönelik Metaforik ve Bilişsel Algılarının İncelenmesi

Selçuk Şahingöz
Kastamonu Üniversitesi
ssahingoz@kastamonu.edu.tr

Ahmet Ünal
Kastamonu Üniversitesi
aunal@kastamonu.edu.tr

Bir öğretmen adayının öğretmenlik mesleki gelişimi içerisinde alan bilgisinin yanı sıra pedagojik bilgi açısından da gerekli yeterliliklere sahip olması beklenmektedir. Öğretme-öğrenme sürecinde öğretmenlerin pedagojik birikimlerini sergiledikleri en önemli alan sınıf ortamıdır. Bu nedenle öğretmen adaylarının sınıf yönetimi algılarını başarılı bir şekilde oluşturmaları ve etkili sınıf yönetimi uygulamaları gerçekleştirmeleri gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı Müzik ve Resim-İş Öğretmenliği bölümlerinde eğitim-öğretim görmekte olan öğretmen adaylarının sınıf yönetimine ilişkin metaforik ve bilişsel algılarını incelemektir. Çalışmanın örneklemini, 2018-2019 güz döneminde Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde eğitim-öğretim görmekte olan 30 Resim-İş Öğretmenliği 3. sınıf öğretmen adayı ve 25 Müzik Öğretmenliği 3. sınıf öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak iki kısımdan oluşan "Sınıf Yönetimine Yönelik Algı Formu" kullanılmıştır. Formun ilk kısmında Çocuk ve arkadaşları (2015) tarafından metaforik algıları belirlemek amacıyla yöneltilen sorulardan esinlenerek sınıf yönetimine ilişkin açık uçlu bir soru yöneltilmiştir. İkinci kısımda ise Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) uygulanmıştır. Öğretmen adaylarına sınıf yönetimi algılarını belirlemek için sınıf yönetimi, öğretmen, yönetici ve lider kavramları olmak üzere 4 anahtar kavram sunulmuştur. 1 dakika içerisinde kavramlara yönelik algılarını yeni kavramlarla ifade etmeleri istenmiştir. Öğretmen adaylarının ürettikleri metaforlar kodlanarak analiz edilmiştir. Elde edilen diğer veriler ise betimsel analiz yöntemiyle frekans tabloları oluşturularak ve kavramsal ağlar meydana getirilerek yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, güzel sanatlar eğitimi, metaforik algı, bilişsel algı.

Halit Ziya Uşaklıgil'in Antik Dönem Edebiyat Tarihi Ders Kitapları

Gülden Vicir
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
gldnvcr@hotmail.com

Sabahattin Çağın
Dokuz Eylül Üniversitesi
s.cagin@deu.edu.tr

Türk Edebiyatı'nın tanınmış isimlerinden Halit Ziya Uşaklıgil, yazdığı roman, hikâye, tiyatro, anı türündeki eserlerinin dışında Batı Edebiyatı ile de yakından ilgilenmiştir. Onun Batı Edebiyatlarıyla ilgilenmesinin sebebi birden fazladır: Lise eğitimini Mechaterist (Papaz) Mektebi'nde okuması, evinde eğitim aldığı Fransızca hocasıyla genç yaşta bir roman tercüme etmesi, edebiyatta romantizme ve realizme dair araştırmalar yapması… Bu ilgi onun daha gençlik yıllarında büyük dünya edebiyatı yazma projesine girişmesine yol açmıştır. Yazar bu projesini önce Hizmet gazetesinde başlatmış, İsveç, Rus, İbrani, Sanskrit edebiyatlarını önemli temsilcileri ve metin örnekleri ile kaleme almıştır. Bu başlangıç acemice olsa da bu tecrübeden aldığı cesaretle yine gençlik yıllarında bir Fransız Edebiyatı tarihi yazmıştır. Halit Ziya olgunluk döneminde İstanbul Darülfünununda Batı Edebiyatı derslerine girer. Ancak bu dersleri verirken öğrencilerin elinde kaynak olarak kullanabileceği kitapların olmadığını görür ve arka arkaya beş edebiyat tarihini kitap olarak yayımlar: Yunan Tarih-i Edebiyatı, Latin Tarih-i Edebiyatı, Fransız Edebiyatı, İspanyol Edebiyatı, Alman Edebiyatı. Bildirimizde (bir bildirinin sınırlarını aşmamak için) ders kitabı olarak yazılan bu eserlerden antik döneme ait olan ilk ikisini hem içerikleri hem de ders kitabı nitelikleri açısından inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Halit Ziya Uşaklıgil, Batı Edebiyatı, Yunan Edebiyatı, Latin Edebiyatı.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü E-Yaygın Sistemi Web Sitesinin Kullanılabilirlik Durumunu İncelenmesi

Şerife Gürkez
Necmettin Erbakan Üniversitesi
serifegurkez@gmail.com

Şemseddin Gündüz
Necmettin Erbakan Üniversitesi
sgunduz@konya.edu.tr

Hüseyin Turan
Necmettin Erbakan Üniversitesi
huseyinturan424242@gmail.com

Gelişen teknoloji ile birlikte internetin kullanımı da artmaktadır. İnternetin kullanımının artmasıyla birlikte birçok web sitesi ortaya çıkmıştır. Web sitelerinin görünümleri kullanım amaçlarına göre şekillenmeye başlamıştır. E-Yaygın sistemi, yaygın eğitim sistemi ile açılan kursların not girişi ve devam durumlarını bu sistem üzerinden kayıt etmeleri için öğretmenlerin hizmetine sunulmuştur. Kamu kurumlarına ait web siteleri birçok kullanıcı tarafından ziyaret edilmektedir. Kamu web sitelerinin çoğu ilgilendiği alanda genel bir rol üstlenmektedir ve kullanıcı kaybı tehlikesi yoktur. Bu durum dolayı kamu kurumları farklı özellikleri olan birçok insana hitap ettiği için kullanılabilirlik daha da önemli bir hale getirmektedir. Amacı Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü E-Yaygın Sistemi Web Sitesinin Kullanılabilirlik durumunun incelenmesi olan bu çalışma, 2018-2019 eğitim öğretim yılı Aralık ayında Whatsapp üzerinden Google form adresi paylaşılarak 40 öğretmenin katılımıyla oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak Web Sitesi Kullanılabilirlik Düzeyi Ölçeği ile çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %25'i erkek, %75'i kadındır. Web sitesi, kullanılan ölçeğin faktörlerinden "kontrol edilebilirlik", "öğrenebilirlik" ve "yardım etme" düzeyi yüksek olarak belirlenmiştir. Web sitesi genel kullanılabilirlik düzeyi yüksek çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Website, kullanılabilirlik, E-yaygın, yaygın eğitim

Hedonic Motivation Of Science Teachers And Their Innovative Pedagogies İn Science Class

Azeema Munawar
University of Management and Technology
f2016258005@umt.edu.pk

The current study strives to examine the relation between the hedonic motivation of science teachers and innovative pedagogies. Hedonic motivation is a key factor which positively modifies the science teacher's innovative teaching pedagogies. Motivation to engage science teacher in using innovative pedagogies by adopting hedonic dimensions is the key idea of this research. Ability to drive pleasure or self-reinforcing action by avoiding pain is called hedonic motivation. Science teachers play a pivotal role in the formation of the scientist in the science classroom. Their behavior directly affects their teaching methodology. A survey method was used to conduct this research. A sample was used composed of 100 science teachers. Finding established the significant and positive contribution of hedonic motivation on science teacher's innovative pedagogy. It can be recommended that hedonic motivation of science teacher leads them towards successful professionals. Science teacher training institutes should provide should provide awareness and help to in-service and pre-service teachers for practical implementation of hedonic motivation for frequent use of innovative pedagogy to improve science literacy.

Keywords: Hedonic Motivation, Innovative Pedagogy, Science Teacher

How Do Differ Educational Contents In Turkish Nature Trainings By Target Group: Adults

Bilgün Akıncı
Dokuz Eylul University
Department of Environmental Education
bilgunakinci11@gmail.com

Behlül Güler
Dokuz Eylul University
Department of Biology Education
behlul.guler@deu.edu.tr

People have benefited from nature since their existence in nature and tried to dominate nature. For centuries, the riches of nature were used by people as if they would never end. Unlimited expectations of man cause damage to nature. As a result of this damage, air, water, soil is polluted. In order to solve these problems and make people conscious, nature educations is important. The aim of this study is to compare the content of nature education in our country and to create a proposal for determining the ideal content. In this study, 5 of the 4004-Tubitak Nature Education and Science Schools Support Program projects, which have been carried out successfully in our country, have been examined. In all of these projects, undergraduate, graduate and doctoral level individuals were selected as the target audience. Training subjects and scope of the projects were examined and 32 training subjects were determined. A comparison was made between the projects by examining how many of the types of methods or activities determined by Tübitak to be included in the projects. The most comprehensive project between 5 projects, including 9 of the 13 methods and activity types determined by Tübitak is the Nature Education project in the Köprüçay Valley. The Nature Education Project in Isparta, which was formed by covering 6 of these methods and activities, is seen as the least comprehensive project among 5 projects. When we examine these 5 projects in general, we see that there are no augmented reality applications, e-learning applications, computational science applications and mobile applications. According to the results of our study; It is thought that it will be beneficial to increase the importance of assessment and evaluation activities related to nature, activities of artistic content of gain with game, game-based applications and mobile applications.

Keywords: Nature training, environment, education, Turkey.

Ignored Part of Education: A General Approach Towards Andragogy and Adult Education

Gürcan Demirogları
Çağ Üniversitesi
gurcand@cag.edu.tr

Burcu Demirogları
Çukurova Üniversitesi
gurcand@cag.edu.tr

As a result of developments in the field of science and technology and developments in the field of health, education and training activities which are no longer up to a certain age are not enough and a lifelong education and training process becomes mandatory. This applies to all areas. However, how adults have a different position from children in biological, psychological, social and cultural terms also have a different position in terms of education and training. Educators' mission is to know features of them and to provide them with appropriate methods in accordance with their needs. As a result, adults can be trained and taught. However, the success rate of adult education depends on recognizing their characteristics.

When we talk about the education and training, children come to mind immediately. A great many studies center on learning and teaching of children or adolescents. Unfortunately, very few studies are observed on adult education in educational literature. Therefore, the aim of this study is to create a significiant awareness and to make more familiar to authorities on andragogy and adult education. Data were gathered by using general survey method. Literatures were examined on adult education and andragogy.

Keywords: Andragogy, Adult Education, Education, Training

İlköğretim (İlkokul+Ortaokul) Okullarında Hayal Gücü: Öğretmenler Ne Düşünüyor?

Yıldıray Aydın
Mustafakemalpaşa Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi
yildirayaydin48@gmail.com

21. yüzyılda, hayat standartları, günlük yaşamın ihtiyaçları, bilim ve teknolojinin ilerleyişi vb. nedenlerle, devletler bireylerin edinmesi gereken 21. yüzyıl becerilerini belirlemiştir. Bu becerilerden bazıları, eleştirel, esnek, yaratıcı, yansıtıcı düşünme, problem çözme ve hayal gücüdür. Hayal gücü, birçok özgün tasarımın ortaya çıkmasında etkili olan bir beceridir. Hayal gücü gelişen bireyler, olayları daha farklı yorumlar, problemlere daha yenilikçi çözüm önerileri sunarlar. Ülkemizde bu becerinin gelişiminin okullarda desteklenmesi öğretmenlerin tercihine bırakılmıştır. Çünkü ilk ve ortaokullarda hayal gücünün gelişimi için müfredatlarda herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu sebeple bu araştırmanın amacı, ilk ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin görüşlerine göre okulların çocukların hayal güçlerinin gelişimini etkileme durumunun belirlenmesidir. Bu bağlamda araştırma nitel yöntem ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak, hayal gücü becerisi ile ilgili literatür taraması yapılmış ve sınıf öğretmenliği alan uzman görüşü alınarak son şekli verilen 7 farklı açık uçlu sorunun yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılı, birinci döneminde Bursa ilinde yürütülmüştür. Veri toplama süreci, araştırma yapılacak okulların resmi izin ile belirlenmesi ile başlamıştır. Veri toplama sürecine 4 farklı okuldan 11 öğretmen, gönüllü olarak katılım göstermiştir. Görüşmeler sırasında veri kaybını önlemek için ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Toplanan veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucuna göre, 11 katılımcının altısı, okulların öğrencilerin hayal gücü becerisinin gelişimini sınırlandırdığını düşünmektedir. Bu durumu, müfredatın sınırlı ve standart olmasına bağladıkları belirlenmiştir. Bir katılımcı, okulların çocukların hayal gücünü bitirdiğini düşünüyor olması araştırmanın dikkat çeken noktasını oluşturmaktadır. Bir başka katılımcı, okulun şartları ve öğretmenlerin tutumuna göre hayal gücü gelişiminin bazen sınırlandırıldığını bazen de desteklendiğini ifade etmiştir. Diğer üç katılımcının ise okullarda verilen eğitimin yeterli olmasına bağlı olarak, okulların öğrencilerin hayal gücü becerilerinin gelişimini desteklediği görüşünde oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, ortaokul, hayal gücü

İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Demokratik Tutumlarının Çeşitli Değişkenlere (Cinsiyet, Aile Eğitim Durumları, Aile Sosyo-Ekonomik Düzeyi, Çocuk Sayısı) Göre İncelenmesi

Hanife Keskin
Dokuz Eylül Üniversitesi
hanife.keskin@deu.edu.tr

Ayşegül Gülcü
Dokuz Eylül Üniversitesi
aysegulgulcu112@gmail.com

Barış Özperçin
Dokuz Eylül Üniversitesi
baris.ozpercin@hotmail.com

Hayat Bilgisi dersi öğretim programında Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi adı altında sekiz anahtar yetkinlik belirlenmiştir. Bu yetkinliklerden birisi de sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinliklerdir. Öğrencilerde demokratik tutumun gelişiminde her iki yetkinlik de önem taşımaktadır. Demokratik tutum sergileyebilen öğrenciler; kişiliğe saygı, adalet, sorumluluk, dürüstlük, hoşgörü, yardımseverlik gibi ilkeleri benimsemiş ve davranış haline getirmiş bireylerdir. Öğrenci, kazandığı bu davranışları günlük yaşamında uygular. Böylece demokratik bir toplum meydana gelir. "Demokrasi" ve "demokratik tutum" kavramları öncelikli olarak okul yaşantısı içerisinde öğrencilere kazandırılır. Demokratik tutum ve demokratik davranışların kazanılmasında büyük öneme sahip olan okullarda, öğretmenler ve yöneticiler süreci doğru yönetip öğrencilere rol model olmalıdırlar.

İlkokul 3. sınıf seviyesinde öğrencilerden bilgi, beceri ve değer sahibi olması beklenen konulardan birisi de okula ilişkin istek ve ihtiyaçlarını demokratik yollarla ifade etmedir. Bu bağlamda ilköğretim 3.sınıf öğrencilerinin demokratik tutumlarını çeşitli değişkenler açısından (Cinsiyet, Aile Eğitim Durumları, Aile Sosyo-Ekonomik Düzeyi, Çocuk Sayısı) ölçmek amacıyla Demokratik Tutum Ölçeği (Keskin ve Ergenç, 2014) kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini İzmir ilindeki 3.sınıf öğrencileri; örneklemini ise Buca ilçesinde yer alan Tuğsavul İlköğretim Okulundaki 3.sınıf öğrencileri temsil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, tutum, demokratik tutum, değer.

İlköğretim Matematik Öğretmen Adaylarının 3B Hologram Destekli Vektör Uzayı Öğrenimi Hakkındaki Görüşleri

Dilek İzgiol
Dokuz Eylül Üniversitesi
dilekizgiol90@gmail.com

Cenk Keşan
Dokuz Eylül Üniversitesi
cenkkesan@gmail.com

Matematiğin temel derslerinden biri olan lineer cebir dersi soyut kavramlardan oluşmaktadır. Öğrencilerin öğrenim sürecini zorlayan kavramlardan biri vektör uzayıdır. Vektör uzayı öğrencilerin zihnindeki vektör kavramı imajının sınırlarını genişletmektedir. Bunun yanı sıra üç boyutlu vektörlerin iki boyutlu düzlemde çizilmesi öğrencilerin vektörel işlemleri anlamasını güçleştirmektedir. Bu aşamada yaşanan güçlükler ise diğer boyutlardaki ve kümelerdeki vektör uzaylarını anlama sürecini olumsuz etkilemektedir. Bu süreçte iki ve üç boyutlu reel vektör uzaylarında vektörel işlemler üç boyutlu hologram teknolojileri ile modellenebilir. Bu çalışmada lineer cebir dersinde vektör uzayı kavramı APOS teorisi ve ACE öğretim döngüsü çerçevesinde, ışık alanı görüntüleme mantığıyla çalışan üç boyutlu hologram cihazında vektörel işlemler modellenerek işlenmiştir. Araştırmanın amacı böyle bir öğretim ortamında öğrenim gören öğrencilerin 3b hologram destekli vektör uzayı öğrenimi hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaçla görüşme soruları hazırlanmıştır. Öğrencilere uygulandıktan sonra elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Verilerin analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: 3B hologram, vektör uzayı, lineer cebir

İlköğretimde Kaynaştırma Dersinin Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kaynaştırma Uygulamaları Yeterliklerine Etkisi

Tuncay Canbulat
Dokuz Eylül Üniversitesi
tuncaycanbulat@gmail.com

Mustafa Akbayram
Dokuz Eylül Üniversitesi
mustafaakbayram96@gmail.com

Dünyadaki her insan bazı genel haklara sahiptir. Bunlar yaşam hakkı, eğitim hakkı ve benzerleri olarak çeşitlendirilebilir. Özel gereksinimli çocukların da nitelikli eğitim alma hakları meşru olup, pek çok gelişmiş ülkede bu haklar anayasal güvence altına alınmıştır. Özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim sınıflarında yer almaya başlaması ise dünyada 1970'lerle birlikte yasal bir zemine oturmuş, ülkemizde de 1984 yılından günümüze kaynaştırma uygulamaları süregelmiştir. Öğretmenler okullarda öğrenme-öğretme sürecinden sorumlu olan önemli bir meslek grubudur. Bu bağlamda özel gereksinimli öğrencilerin kaynaştırma yoluyla genel eğitim sınıflarında eğitilmesi de öğretmenlerin görevleri arasındadır. Kaynaştırma uygulamalarının eksiksiz ve nitelikli uygulanması ise bu sürecin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerle öğretmene iyi anlatılmasına bağlıdır. Zira, pek çok araştırma bu konuda eksiklerin olduğu sonucunu raporlamaktadır. Bu araştırmada İlköğretimde Kaynaştırma dersinin sınıf öğretmeni adaylarının kaynaştırma ile ilgili yeterliklerine etkisi araştırılmıştır.

Araştırma, tek grup ön test-son test deneysel modele göre desenlenmiştir. Araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesinde 2017-2018 öğretim yılı bahar döneminde İlköğretimde Kaynaştırma dersini alan dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler Umesh Sharma, Tim Loreman ve Chris Forlin (2011) tarafından geliştirilip Türkçe uyarlaması Bayar (2015) tarafından yapılan "Kaynaştırma Uygulamalarında Öğretmen Yeterliği Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler SPSS'te analiz edilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına göre ders öncesine göre öğretmen adaylarının kaynaştırma yeterlik algıları ve kendilerine duyduğu özgüven anlamlı derecede artmıştır. Öğrencilere konuyla ilgili verilen dersin yararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Güz döneminde Özel Eğitim Dersi alınmasına rağmen, bahar yarıyılında alınan İlköğretimde Kaynaştırma Dersi öğretmen adaylarının konuyla ilgili yeterlik algılarını anlamlı derecede ileri taşımıştır. Yeni Sınıf Öğretmenliği Ders Programında iki dersin birleştirilerek tek ders yapılmasının uygun olmadığı düşünülmektedir. Bu araştırmanın konuyla ilgili yararlı bir tartışma ortamı oluşturacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, kaynaştırma, sınıf öğretmeni adayları

İlkokul 3. ve 4. Sınıf Programlarındaki Bazı Derslere Göre Tercih Edilen İçerik Düzenleme Yaklaşımlarının İncelenmesi

Davut Hotaman
YTÜ Eğitim Fakültesi
davut@yildiz.edu.tr

Toplumun, bireyin ve konu alanının gerekleri yerine getirilerek belirlenen hedeflerin işaret ettiği bilgi, beceri ve değerleri bünyesinde barındıran içerik düzenlenir. Bu içerik, birey tarafından etkilice öğrenilsin diye, konu alanının, öğrenme kuramlarının ve öğrenenin bireysel özellikleri dikkate alınarak belirlenen hedeflere ulaşılmak üzere düzenlemeler yapılır. İçerik düzenlenirken birey kadar, öğretilmek istenen bilgi türünün kendine özgü yapısı da dikkate alınır. Öğretilmek istenen konu, bilgi ve beceri ön koşul gerektiriyor mu? Hangi konu ve bilgiler eşliğinde sunulmalıdır? Konuyu nasıl geliştirirsem, öğrenciler daha iyi öğrenir? İçerikteki bilgilerin bir bütünü oluşturmasını nasıl sağlanır? Bu ve benzeri içerik düzenlemeyle ilgili sorulması gereken sorular sorulmak suretiyle içerik genişlemesine ve derinlemesine ele alınarak örgütlenir.

İçerik düzenlemede tercih edilecek yaklaşımların, hedeflenen öğrenmelerin gerçekleştirilme düzeyini etkileyecektir. Eğitim süreci, kasıtlı bir kültürleme süreci olup bu kasıtlılık, eğitim bilimlerinin verilerinden yararlanılarak hazırlanmış eğitim programları sayesinde gerçekleştirilir. Burada amaç, eğitim bilimleri ve öğrenme kuramları açısından İlkokul programlarında yer alan derslerin içerik düzenleme biçimlerinin yerindeliğini irdelemektir. Bu çalışmada, hem 3. sınıfta, hem de 4. sınıflarda okutulan (1) Fen Bilimleri, (2)İngilizce (yabancı dil olarak), (3) Matematik ve (4) Türkçe derslerinin içerik düzenleme yaklaşımları incelenecektir. Bu araştırma nitel bir çalışma olup, ilkokul 3. ve 4. sınıf ders programlarında yer alan derler için tercih edilen içerik düzenleme yaklaşımlarının incelenmesinde nitel araştırma desenlerine uygun olan içerik analizi tekniği kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, eğitim programı, içerik, içerik düzenleme yaklaşımları.

İlkokul Fen Bilgisi Dersi Programlarının ve Kavramlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi (2017-2018)

Hülya Hamurcu
Dokuz Eylül Üniversitesi
hulya.hamurcu@deu.edu.tr

Sevim Atalay
Dokuz Eylül Üniversitesi
sevimatalay35@gmail.com

Özlem Aymak
Dokuz Eylül Üniversitesi
ozlemaymak11@gmail.com

Gülçin Göbeklioğlu
Dokuz Eylül Üniversitesi
gulcingobeklioglu@gmail.com

Bu çalışmada İlkokul Fen bilgisi dersine ait Öğretim programları (2017-2018) ve bu programlarda yer alan kavramlar karşılaştırmalı bir şekilde incelenmiştir. Programların incelenmesinde her iki programın farklı ve benzer yönleri programın öğeleri (Amaç ve kazanımlar, İçerik, Eğitim durumları ve Ölçme değerlendirme) açısından ele alınmıştır. Ayrıca 2018 programında 3. ve 4. Sınıfta yer alan kavramlarda incelenerek Sarmal bir yapının olup olmadığına bakılmıştır. Son olarak ta halen okutulmakta olan 3. Ve 4. Sınıf Fen bilimleri ders kitaplarındaki kavramlarda incelenmiştir. Fen bilgisi dersi programlarının bir yıl arayla yenilenmesi ve konuların/kavramların sarmal bir yapı oluşturup oluşturmadığı sorusu bu araştırmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Geçmişte yapılan araştırmalarda ulaşılan bulgular da bu araştırmanın yapılmasına ışık tutmuştur (Aktaş ve Hamurcu,2010; Aktaş, Hamurcu ve Günay,2011; Hamurcu,2018).

Öğretim programlarının, ülkelerin çağdaş gelişmelere uygun olarak yenilenmesi önemlidir. Nitekim 2017 Fen bilimleri programında 21. Yüzyılın yaratıcı, işbirlikçi, yeniliklere açık, eleştirel düşünen bireyler yetiştirilmesine yönelik hedeflerine göre düzenlenmeye çalışıldığı görülmektedir. 4.sınıftan başlamak üzere her sınıfa (4-8) eklenen Uygulamalı Bilim etkinlikleri ile öğrencilerin yaratıcı, yeniliklere açık, buluş yapabilen bireyler olarak yetişmesinin hedeflendiği görülmektedir. 2018 programında bu ünitenin içeriği ve işlenişinde bazı değişimler yapılmış olsa da hedeflerin benzer olduğu söylenebilir.

Nitel bir araştırma süreci olan Doküman incelemesi tekniği kullanılarak yapılan çalışmada veri kaynağı olarak öğretim programları ve ders kitaplarından yararlanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2000:141) eğitim araştırmalarında bu tür belgelerin incelenebileceğini belirtmektedirler. İnceleme sürecinde verilerin güvenilirliğini sağlamak için önce araştırmacılar tarafından tek tek incelenmiş daha sonra bir araya gelinerek yapılan analizler değerlendirilerek son hali verilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, 2017 ve 2018 Fen bilimleri dersi programları arasında bazı küçük farklılıklar olsa da genel olarak benzerdir (ünite sayıları, Uygulamalı Bilim", Ölçme değerlendirme açısından). Kavramlar bazında ele alındığında ise daha önceki programlar da var olan Sarmallığın daha az olduğu söylenebilmektedir. Verilerin bir kısmının analizi devam etmektedir. Tamamının analizinden sonra ulaşılan bulgular yorumlanarak, önerilerde bulunulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fen bilgisi dersi programları, Programın temel öğeleri, Kavramlar

İlkokul Matematik Ders Kitaplarının Değerlendirilmesi

Sümeyra Akkaya
İnönü Üniversitesi
sumeyra.akkaya@inonu.edu.tr

Nurgül Kendirlioğlu Günhan
Makbule Süleyman Alkan Ortaokulu
nurgulkendirlioglu@gmail.com

Milli Eğitim bakanlığı taslak ders kitabı ve eğitim araçları ile bunlara ait e-içeriklerin incelenmesinde değerlendirmeye esas olacak dört ana kriter ve açıklamaları 2018 yılında duyurmuştur. Bu kriterler şu şekildedir; 1. Anayasa ve Mevzuata Uygunluk Yönünden Yapılacak İncelemede Değerlendirmeye Esas Kriterler ve Açıklamaları, 2. İçeriğin Bilimsel Olarak Yeterliliği, 3. İçeriğin Eğitim ve Öğretim Programının Kapsamını ve Kazanımları Karşılama Yeterliliği, 4. Görsel Tasarımın ve İçerik Tasarımının Öğrenmeyi Destekleyecek Nitelikte Olması ve Öğrencilerin Gelişim Özelliklerine Uygunluğu Yüksek Öğretim Kurulu tarafından da 2018-2019 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Lisans Programı'nda, "Alan Eğitimi Seçmeli Dersler" başlığı altında "İlkokul Ders Kitapları İncelemesi" dersi yer almaktadır. Bu ders ile İlkokul ders kitaplarında olması gereken özellikler ve standartların incelenmesi amaçlanmıştır. Buradan hareketle ders kitaplarının çeşitli yönlerden ele alınarak incelenmesi son yıllarda daha çok önemsenen bir konu haline gelmiştir. Katkı olması açısından bu çalışma ile de 1., 2., 3. ve 4. sınıf Matematik Ders Kitaplarının çeşitli odak noktaları doğrultusunda değerlendirmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul ders kitapları, eğitim araçları, matematik

İlkokul Türkçe ve Hayat Bilgisi Ders Kitaplarında Kullanılan Örnek Olayları İncelemek/Karşılaştırmak: Ne kadar Benzer ya da Farklı?

Yücel Kabapınar
Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi
ykabapinar@marmara.edu.tr

Fatma Özeker
MEB
ozekerfatma@gmail.com

Zeynep Aydemir
Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi
zeynep.aydemir@marmara.edu.tr

İlkokul eğitiminin temel amaçlarından biri de, öğrencileri hayata ve hayatın gerçek problemlerine karşı hazırlamaktır. Çünkü yaşamın kendisi, bireyin önüne yüzlerce/binlerce farklı problemi getirmektedir. Bireyin bu problemleri çözebilmede karar verme gücü, onun yaşamda başarılı olmasını sağlayan temel etmenlerden biri olmaktadır. Bu süreçte okullarda kullanılabilecek en etkili öğretim yöntemlerden biri de "örnek olay"dır. Örnek olay incelemesi, bir anlamda, öğrencilerin/çocukların yaşama hazırlığı temelinde idman yapmasını sağlayan farklı yaşam sorunlarını içermektedir. Yine örnek olay, sorunlarla ilgili öğrencilere ahlaki muhakemeler yapabilme, kendini ve kendi değer yargılarını fark edebilme olanağı tanımaktadır. Ayrıca olay ve durumlara farklı gözlerle bakabilme, başkalarının duygu ve düşüncelerini hissedebilme açılarından öğrencilere gerçek hayat problemlerine yakın olma şansı da vermektedir.

Örnek olayların kullanım amaçları, derslere ve derslerin temel hedeflerine göre farklılık gösterebilmektedir. Örnek olaylar, ders kitaplarında, 2005 yılındaki öğretim programı değişikliğinden sonra çok daha etkin şekilde kullanılmaktadır. Bu çerçevede araştırmanın amacı, Türkçe ve Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alan örnek olayların ne oranda, ne amaçla ve ne etkililikle kullanıldığını saptamaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup, araştırma deseni olarak durum çalışması desenine sahiptir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılında onay almış Türkçe (2, 3 ve 4. sınıf) ve Hayat Bilgisi (2. ve 3. sınıf) ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubundaki Türkçe ve Hayat Bilgisi ders kitaplarına nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi uygulanacaktır. Bu bağlamda, Türkçe ve Hayat Bilgisi ders kitaplarında yer alan örnek olayların sayıları, öğretim programları temel alınarak kullanım amaçları, örnek olay bağlamında ders kitaplarında gündeme getirilen sorular ve etkinliklerin nitelikleri incelenerek ve karşılaştırılarak örnekler eşliğinde ortaya konulacaktır. Araştırmanın analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe kitabı, hayat bilgisi kitabı, örnek olay.

İlkokul ve Ortaokul Eğitim Yöneticilerinin Liderlik Stillerinin İncelenmesi

Yüksel Gündüz
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
yukselgunduz0735@gmail.com

Murat Uslu
Salihli Necip Fazıl Kısakürek Sosyal Bilimler Lisesi, Manisa
kemanci1978@hotmail.com

Liderler örgüt için önceden belirlenen amaçlara ulaşabilmek için örgüt üyelerini koordine etme ve yönlendirme görevlerini üstlenmektedir. Liderlik uygulamaları içinde eğitim yöneticilerinin liderlik stilleri önemli bir konumdadır. Bu liderlerin uygulamaları eğitimin işleyişini ve kalitesini etkileyebilmektedir. Bu bağlamda yapılan çalışmanın amacı, ilkokul ve ortaokul eğitim yöneticilerinin liderlik stillerini ortaya koymaktır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Manisa ili Salihli ilçesinde görev yapan 400 ilkokul ve ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcılar tesadüfi yöntemle seçilmişlerdir. Veriler, Şahin (2003) tarafından geliştirilen 32 maddelik ve beşli Likert tipi bir ölçekle elde edilmiştir. Elde edilen verilerin çözümlemesinde, SPSS-24 paket programı kullanılmıştır. Ölçek, "hiçbir zaman" ile "her zaman" arasında derecelenmektedir. Ölçekte sürdürümcü liderlik ve dönüşümcü liderlik alt boyutlarından oluşmuştur. Ölçme aracının Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,95 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, kadın yöneticilerin sürdürümcü liderlik düzeyi erkek yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. Kadın yöneticilerin dönüşümcü liderlik düzeyi erkek yöneticilerden düşük olarak bulunmuştur. 31-40 yaş grubunda yer alan yöneticilerin sürdürümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. 31-40 yaş grubunda yer alan yöneticilerin dönüşümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. Çocuğu olmayan yöneticilerin sürdürümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. 4 çocuğu olan yöneticilerin dönüşümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. 1-5 yıl mesleki kıdeme sahip olan yöneticilerin sürdürümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. 16-20 yıl mesleki kıdeme sahip olan yöneticilerin dönüşümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. Okul büyüklükleri 1001-1500 kişi grubunda yer alan yöneticilerin sürdürümcü liderlik düzeyi diğer gruplarda (500 ve altı, 5001-1000, 1501 ve üzeri) yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. Okul büyüklüğü 500 ve altı kişi grubunda yer alan yöneticilerin dönüşümlü liderlik düzeyi diğer gruplarda (1001-1500, 5001-1000, 1501 ve üzeri) yer alan yöneticilerden yüksek olarak bulunmuştur. Sonuç olarak, sürdürümcü ve dönüşümcü liderlik durumları kadın ve erkek yöneticilere göre değişiklik göstermektedir. Düşük kıdemli yöneticilerin sürdürümcü ve dönüşümcü liderlik düzeyleri diğer kıdemlere göre yüksektir. Çocuk durumu, mesleki kıdem ve okul büyüklüğü yöneticilerin liderlik stillerini etkilemektedir. Kadın yöneticilerin dönüşümcü liderliklerini geliştirecek çalışmaların yapılması gerekmektedir. Sürdürümcü ve dönüşümcü liderlik için düşük kıdemli yöneticiler tercih edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Amaç, Liderlik ve Liderlik Stilleri

İlkokul ve Ortaokullarda Görev Yapan Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin Okul Bahçeleri ve Teneffüs Sürelerine İlişkin Görüşleri

Neşe Özkal
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
nese.ozkal@alanya.edu.tr

Günümüz koşullarında öğrencilerin akranları ile birlikte oyun oynayabileceği güvenli alanlardan biri de okullardır. Okullarda ise çocuk bu fırsatı teneffüslerde elde edebilmektedir. Teneffüs öğrencilerin ihtiyaçlarını giderdikleri, bedensel ve zihinsel olarak dinlendikleri, rahatladıkları, arkadaşları ile sosyalleştikleri derslerin aralarında verilen molalardır. Öğrenciler teneffüslerde herhangi bir sosyal sınıf gözetmeden eşit olarak birlikte oynarlar. Bu oyunlar herhangi bir yetişkinin yönlendirmesi olmayan yapılandırılmamış oyunlardır. Bu nedenle öğrenciler teneffüslerde kendilerini bağımsız hissederler, yaratıcılıklarını geliştirme fırsatına sahip olurlar. Tanışma, sorun çözme, gruplara katılma, kendini ifade etme, sıra alma, hareket etme, okulunu tanıma vb. gibi birçok zihinsel, duyuşsal, sosyal ve fiziksel edimi teneffüslerde gerçekleştirirler.

26.07.2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan MEB Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 6. madde 2. fıkrası (a) ve (b) bendinde İlköğretim kurumlarında; "a) Bir ders saati süresi 40 dakikadır. Okul yönetimince teneffüsler için en az 10 dakika ayrılır" demektedir. Öğrenciler 10 dakikalık zaman diliminde bir yandan tuvalet, yemek, su içme gibi ihtiyaçlarını gidermeye aynı zamanda oyun oynamaya çalışmaktadırlar. Okulların bahçeleri ise öğrencilerin teneffüslerini geçirdikleri alanlardır. Teneffüsün öğrencilerin gelişim süreçleri üzerindeki olumlu etkileri göze alındığında teneffüs sürelerinin ve öğrencilerin okul bahçelerinin mevcut durumunun ortaya konmasının önemli olduğu düşünülmüştür. Bu nedenle bu araştırmada öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve öğrencilerin okul bahçelerine ve teneffüs sürelerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu1 ilkokul ve 1 ortaokulda görev yapan 6 eğitim yöneticisi, 5 sınıf, 5 branş öğretmeni ile 8 ilkokul ve 8 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılacaktır. Sonuç, tartışma ve öneriler bildiride ayrıntılı olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Teneffüs, Okul Bahçesi, İlkokul, Ortaokul

İlkokul, Ortaokul ve Lise Öğretmenlerinin Duygusal Emek Düzeyleri

Necla Fırat
DEÜ Buca Eğitim Fakültesi
neclafirat@gmail.com

Halil Güçer
DEÜ Yabancı Diller Yüksekokulu
halilgucer@hotmail.com

İnsanoğlunu bir bütün olarak değerlendirdiğimizde duygularından bağımsız düşünmemiz olanaksızdır. İnsan duyguları, tutumları, eğilimleri, önyargıları ve düşünceleriyle beraber karar verir ve harekete geçer. Bireylerin iş yerlerinde çalışmalarına başta duyguları olmak üzere yukarıda sıralanan özellikleri dâhil etmemeleri onlardan beklenemez. Özellikle eğitim, sağlık, turizm ve bankacılık gibi hizmet sektöründe çalışanların duyguları daha önemli hale gelmektedir. Çünkü bu alanlarda çalışanlar görevlerini diğer kişilerle etkileşime girerek yapmaktadır. Bu bakımdan hizmet sektöründe çalışanların duygularını nasıl ifade ettikleri, duygularıyla süreçleri nasıl etkiledikleri, nasıl katkı sağladıkları kısaca duygularını iş ortamında nasıl idare ettikleri yönetim biliminin ilgi alanına girmektedir. Alan yazında çalışanların duyguları üzerinde kontrol sağlama çabaları "duygusal emek" (emotional labor) terimiyle kavramsallaştırılmıştır. Hochschild (1983) ilk olarak "duygusal emek" kavramını işe vuruk olarak tanımlamış ve bu kavramın "iş gereği duyguların diğerleri tarafından gözlenecek şekilde düzenlenerek, yüzsel ve bedensel gösterimde bulunmak" olduğunu belirtmiştir. Türkçe'de "Duygusal işçilik" olarak da adlandırılan "Duygusal emek" çok boyutlu bir kavramdır. Bu boyutlar "derinden rol yapma" (deep acting), "yüzeysel rol yapma" (surface acting), "otomatik duygu düzenleme" (automatic emotion regulation) ve "duygusal sapma" (emotional deviance) olarak ifade edilmektedir. Eğitim de hizmet sektörünün ayılmaz bir parçasıdır. Öğretmenlerde eğitim alanında hizmet sektörünün asli unsurlarıdır. Bu çalışmada İzmir ili merkez ilçelerinde görev yapmakta ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenlerinin duygusal emek düzeylerinin belirlenmesi ve bu eğitim basamaklarında çalışan öğretmenlerin duygusal emek düzeylerinin kendilerinin ve görev yaptıkları okulların çeşitli özelliklerine göre önemli farklılıklar gösterip göstermediği üzerinde durulacaktır. Veri toplama aracı olarak Çukur (2009) tarafından 5'li Likert tipinde geliştirilen 20 maddeden oluşan "Öğretmenlerde Duygusal İşçilik Ölçeği" kullanılmaktadır. Ölçeğin geçerliği doğrulayıcı faktör analizi, yapı ve ölçüt geçerliği ile sağlanmıştır. Cronbach alfa iç tutarlılık kat sayısı ise .79 olarak hesaplanmıştır. Ölçme aracı İzmir kent merkezi içinde yer alan 4 ilçedeki okullarda tabakalı rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen öğretmenlere uygulanmaktadır. Bu çalışmanın veri toplama süreci devam ettiğinden bulgulara ilişkin veriler sunum aşamasında verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenler, Duygusal Emek, Duygusal İşçilik

İlkokullarda Öğretmen-Veli İlişkisinde Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri

Mehmet Özdoğru
MEB
mehmetozdogru26@gmail.com

Hızla değişen dünyada öğrenci merkezli eğitim anlayışı giderek yaygınlaşmakta ve ülkeler eğitim sistemlerini bu anlayışa göre şekillenmektedir. Öğrenci merkezli eğitim anlayışıyla birlikte öğretmen-veli ilişkileri de eskiden olduğundan çok daha önemli hale gelmiştir. Bu araştırmanın amacı, ilkokullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin velilerle olan ilişkilerinde yaşadıkları velilerden kaynaklanan sorunları öğretmen görüşlerine göre belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmada çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2018-2019 öğretim yılında Eskişehir ili merkez Odunpazarı ilçesinde bulunan ilkokullarda görev yapan on beş öğretmenden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak geliştirilen görüşme formuna uzman görüşü doğrultusunda son hali verilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucuna göre öğretmen-veli ilişkisinde velilerden kaynaklanan sorunlar; velilerin öğretmenlere yeterince güvenmemesi, veli olarak sorumluluklarının bilincinde olunmaması, öğretmen otoritesini sarsan ve öğretmeni değersizleştiren davranışlarda bulunulması, öğretmenin başkalarıyla kıyaslanması, velilerin kendi aralarındaki sıkıntıları okula yansıtması, velilerin öğretmeni denetleyici rol üstlenmesi, öğretmenin değerleri ile ailenin değerlerinin çatışması öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Öğretmen-veli ilişkisinde velilerden kaynaklanan sorunların nedenleri olarak; velilerin aşırı koruyucu tavır takınmaları, eğitim düzeyleri, rol karmaşası yaşamaları, medyada öğretmenlerle ilgili çıkan haberler, şikâyet hatlarının varlığı, velilerin çocuklarıyla ilgili gerçekçi olmayan yüksek beklentilere sahip olması, okulda yapılan eğitim hakkında bilgi eksikliği, sosyal medya araçlarının yanlış amaçlar için kullanılması, eğitimdeki başarısızlığın en önemli nedeninin öğretmenler olduğu algısı, bireysel hataların tüm öğretmenlere mal edilmesi, okul yönetiminin öğretmen-veli ilişkisine bakışı, eğitim işini okula bırakma, katılıma ihtiyaç duyulmaması, mevzuattan kaynaklanan nedenler öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Öğretmen-veli ilişkilerinde velilerden kaynaklanan sorunların öğretmenler üzerinde mutsuzluğa, kaygı ve korkuya, gerginlik ve sinirliliğe, baskı altında, çaresiz ve yalnızlık hissine, iş doyumu, performans ve motivasyon düşüklüğüne, değersizlik algısına, öğretmen otoritesinin sarsılmasına neden olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, öğretmen, veli, ilişki

İlkokullarda Yetiştirme Programına (İYEP) İlişkin Öğretmen Görüşleri

Mehmet Özdoğru
MEB
mehmetozdogru26@gmail.com

Nezahat Güçlü
Bartın Üniversitesi
nguclu@bartin.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, ilkokullarda yetiştirme programında (İYEP) görev alan öğretmenlerin uygulamaya ilişkin görüşlerinin neler olduğunu belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden, ölçüte dayalı örnekleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında ilkokullarda yetiştirme programında görev alan 20 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Toplanan veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu ilkokullarda yetiştirme programının olumlu fakat eksik tarafları olduğu yönünde görüş belirtmiştir. Programın eğitim-öğretime katkısına ilişkin öğretmenlerin tamamına yakını akademik başarıyı arttırdığı ve öğrencilere bireysel destek sağladığı yönünde görüş belirtmiştir. Ayrıca, bu programın öğrencilerin derse katılımını arttırdığı, ders performansını, öğrencinin motivasyonunu ve öz güvenini arttırmada olumlu katkılarının olduğu, öğrencilerde kaygının azalmasında, fırsat ve imkân eşitliği sağlamada katkısının olduğu öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. İlkokullarda yetiştirme programında görülen eksikliklere ilişkin öğretmenlerce en sık ifade edilen görüşler arasında modüllere ayrılan sürelerinin yetersiz olması, öğrencinin programa katılımının veli isteğine bırakılması ve devamsızlığın fazla olması göze çarpmaktadır. Ayrıca program süresinin eğitim-öğretim süresini kapsamadığı, programda görev alanlara ödenen ücretin düşük olduğu, programın 3. sınıflardan itibaren başlamasının geç olduğu, programda sosyal, sportif ve sanatsal faaliyetlere yer verilmediği, öğretmen kılavuz kitapları ile eğitim-öğretimde kullanılmak üzere farklı materyallerin olmadığı, öğrenci kitaplarının içeriğinin zengin olmadığı öğretmenler tarafından ifade edilmiştir. Sonuç olarak ülkemizdeki binlerce öğretmen ve milyonlarca öğrenciyi etkileyen, henüz yeni bir uygulama olarak 2018/2019 eğitim-öğretim yılından itibaren MEB tarafından hayata geçirilen ilkokullarda yetiştirme programı genel olarak değerlendirildiğinde olumlu bir uygulama olmakla birlikte uygulama sürecinde bazı eksikliklerin ve aksaklıkların olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İlkokullarda yetiştirme programı, öğretmen, MEB

Impact Of Ict Resources On Students' Achievement İn Secondary Education

Azeema Munawar
University of Management and Technology
f2016258005@umt.edu.pk

Maria Nawab
University of Management and Trchnology
f2016258002@umt.edu.pk

In the educational discussion, learning of the students has vital worth and importance. In educational and other organizations ICT provides threshold in teaching and learning. However, in Pakistan particularly in Punjab still, there are many challenges in the transformation of students learning processes with the aid of information and communication technology. Learning processes in public and private educational institution in Punjab are victimizing due to lack of resources, skills staff, and cooperation of Government. There is a need to develop a proper and effective system for the effective use of ICT. There is a need to examine the effect of obtainability, approachability and user ability of the resources of ICT on students learning at the secondary level in Private schools of Punjab (Pakistan). The main aim of the current study was to explore the effect of obtainability, approachability and user ability of the ICT resources on students learning at the secondary level in private schools of Punjab. Obtainability, user ability is taken as independent variables while student achievement is taken as dependent variable. A quantitative method was used and data was collected from private schools of district Lahore. A survey questionnaire was adopted for the collection of data from 300 participants. Five points Likert scale was used for agreement and for disagreement of the participants. Data collected from the students were assessed for reliability through Cronbach alpha. The instrument was validated by three Ph.D. doctors. SPSS was used for the analysis of data. From the data, the statistical mean and standard deviation were calculated. A correlation test was applied for identifying the effects of independent variables on student learning. Regression test applied for checking the relationship among different variables. ANOVA test was applied for checking the comparison between students' age and Obtainability, Sufficiency, Approachability and User ability of ICT resources.

Keywords: ICT Resources, Student's Achievement, Secondary Education

Impact Of Social Media Usage On Self- Compassion, Psychological Resilience And Academic Attainment Among Higher Education Students İn Pakistan.

Sobia Kazmi
UMT
Sobiakazmi648@gmail.com

Saadia Aziz
UMT
saadia.mubashir10@gmail.com

Maria Younas
UMT
Sobiakazmi648@gmail.com

Social media is one of the most frequently used methods of communication all over the world. In Pakistan, social media is getting increasingly popular day by day, mostly due to the youthfulness of the country's population. A lot of work has done to find the impact of social media on the academic performance of students. This research examined the issue of the impact of social media on self-compassion and psychological resilience of the higher education students along with their educational attainments. The quantitative method of research was used and the data was collected through a questionnaire having 40 items. The questionnaire was conducted to collect data from students (n=400) enrolled in higher education institutions of Punjab. SPSS was used for data analysis. Descriptive and inferential analysis was performed to find out the results. Results revealed that there was a relationship among self-compassion, psychological resilience and academic attainments of the students. This study can be useful for higher education institutions to devise social media policy for academic purposes. Future study can be conducted to develop a social media model for the education of students.

Keywords: Social Media, Self-compassion, psychological resilience.

İngilizce Öğretmen Adaylarının Bilişim Teknolojileri Derslerinin Yeniden Tasarlanmasına Yönelik Öneriler

Bahar Baran
Dokuz Eylül Üniversitesi
baharbaran35@gmail.com

Burak Kaptan
Dokuz Eylül Üniversitesi
bkaptan34@gmail.com

Melike Akçelik
Dokuz Eylül Üniversitesi
makcelik123@gmail.com

Sınıflarında teknolojiyi etkili kullanan ve teknoloji destekli öğrenme ortamları tasarlayabilen öğretmen yetiştirebilmek tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de öğretmen yetiştirme politikasında önemli yer tutmaktadır. Bu nedenle öğretmen yetiştirme müfredatında "Bilişim Teknolojileri" dersi, öğretmen adaylarının 21. yy dijital yeterlikleri açısından gelişimlerini desteklemek amacıyla bulunmaktadır. Bu çalışmada, öğretmen adaylarının teknolojiyle desteklenmiş öğrenme ortamlarında ders alarak BT öğrenmelerini amaçlayan iki farklı Bilişim teknolojileri ders modeli önerisi yapmak ve içerikleri ile ilgili bilgi sunmak amaçlanmıştır. Farklı öğretmenlik alanlarında öğretmen yetiştirme programlarının ve yöntemlerinin farklı olduğu dikkate alındığında, öğretmen adaylarına BT öğretiminin alan bazında farklılaşmasının katkı getireceği öngörülebilir. Bu nedenle bu çalışmada, İngilizce öğretmenliği bölümünde birinci sınıfta yer alan bilişim teknolojileri dersi konu alanı olarak seçilmiştir. Önerilen ders modellerinden birisi "ters yüz destekli BT dersi" ve diğeri "teknolojiyle zenginleştirilmiş BT dersi" olarak isimlendirilmiştir. Bu modeller, ofis yazılımları, sosyal medya araçları ve bulut depolama araçları konularında örnek uygulama modülleri içermektedir. "Ters yüz destekli BT öğretiminde" konu anlatımını içeren teorik dersler çevrimiçi ortamda Edmodo ve Edpuzzle aracılığı ile sunulabilir. Uygulamalı dersler ise sınıf ortamında etkinlik temelli öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilebilir. "Teknolojiyle zenginleştirilmiş BT" dersinde ise öğrenciler teorik dersi ve uygulamaları sınıf ortamında yapabilirler ancak ders yönetiminde teknolojiden faydalanarak bulut sistemlerinde etkinlikleri öğretmene göndererek paylaşım sağlayabilirler. Öneri olarak, öğretmen adaylarının teknoloji sahipliği dersi alma şeklini etkileyebilir. Bu nedenle, Bilgisayar sahiplik durumuna göre farklı modeller tercih edilebilir. Önerilen bu modeller YÖK tarafından 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan öğretmen yetiştirme müfredatı içerisinde yer alan "Bilişim Teknolojileri" dersine adapte edilerek kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Ters yüz destekli BT, teknolojiyle zenginleştirilmiş BT, bilişim teknolojileri, İngilizce öğretimi.

İngilizce Okumaya Yönelik Tutum Ölçeğinin Türkçe Adaptasyonu: Yükseköğretim Örneklemi

Tolga Erdoğan
Milli Savunma Üniversitesi, Kara Astsubay Meslek Yüksekokulu
terdogan@msu.edu.tr

İrfan Yurdabakan
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi
irfan.ybakan@deu.edu.tr

Alanyazında yapılan çalışmalar, ana dil ya da yabancı dil okuma başarısında öğrencilerin okumaya yönelik tutumlarının etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Ülkemizde var olan, özellikle yükseköğretimde öğrenim gören öğrencilerin yabancı dilde okumaya dönük tutumların tespitine yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı eksikliğinden hareketle mevcut çalışmanın amacı, orijinali İngilizce olan "İngilizce Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği"ni Türkçeye uyarlamaktır. Bu uyarlama çalışmasında, Dokuz Eylül Üniversitesi hazırlık sınıfında okuyan toplam 346 öğrenciden elde edilen veriler kullanılmıştır. Ölçeğin orijinalinin Türkçeye çeviri işlemlerini müteakip, doğrulayıcı faktör analizi ile faktör yapısı incelenmiş, ölçüt geçerliği için "Okuma Stratejileri Üstbilişsel Farkındalık Envanteri (OSUFE)" ve "İngilizce Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirlik analizinde McDonald's Omega kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerin sonucu; uyarlaması yapılan ölçeğin yükseköğretim öğrencilerinin İngilizce okumaya yönelik tutumlarının belirlenmesinde ya da değerlendirilmesinde araştırmacılar ve eğiticiler tarafından kullanılabileceğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Okuma, tutum ölçeği, faktör yapısı, geçerlik, güvenirlik

İşitme Engelli Çocukların Özgürlük Algılarının Metaforlar Yoluyla İncelenmesi

Fatih Bayrakdar
Milli Eğitim Bakanlığı, Şehit Recep İnce Ortaokulu
fthbayrakdar@gmail.com

Birce Baştuğ
Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi
bastug.birce@hotmail.com

Özgürlük kavramı, insan hayatını ve davranışlarını doğrudan veya dolaylı yollarla etkileyen, kesin sınırlarla tanımı yapılamayan ve kişilerin algısına göre değişen soyut bir kavramdır. Toplumumuzda sessiz azınlığı oluşturan işitme engelliler dezavantajlı gruplar arasında yer almaktadır. İşitme engelli bireylerin eğitimi bütün dünyada olduğu gibi ülkemiz için de çok önemlidir. Anlamak ve anlaşılmak için işitme engelli olmayan bireylerden farklı olan bir dil kullanan bu bireyler için yaşadıkları dünyanın diğer insanlara göre daha farklı olması düşünülmektedir. Bunu anlayabilmek; o bireyleri anlamak için önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, dezavantajlı gruplar içerisinde yer alan işitme engellileri çocukların özgürlük kavramına ilişkin görüşlerinin metaforlar yoluyla belirlenmesidir. Eğitim aldıkları ortam ve toplumsal konumları gereği, sağlıklı insanlar için yanlış olan bir kavram o çocuklar için yanlış olmayabilir. Bu özel çocukların özgürlük kavramı ile ilgili oluşturacağı metaforlar aslında toplumda bu çocukların daha iyi anlaşılması ve ne beklediklerine ilişkin bir ayna niteliğinde olacaktır. Bu amaç için katılımcılardan "özgürlük, öğretmen ve okul" kavramlarına ilişkin metafor üretmeleri istenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, Konya Adnan Akgül Özel Eğitim Meslek Lisesinde eğitim alan 40 çocuk oluşturmaktadır. Özel Eğitim Meslek Lisesinde eğitim alan çocukların sahip oldukları özgürlük algılarını metaforlar yardımıyla belirlemeyi amaçlayan bu araştırma tarama modelindedir. Araştırmanın verilerinin analizinde ise betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Sonuç olarak katılımcıların yaş, anne baba eğitim durumu, ailenin işitme engelli olup olmadığı vs. demografik özelliklerine göre farklı metaforlar oluşturmuş, özgürlük algıları ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özgürlük, İşaret Dili, İşitme Engelli, Okul, Öğretmen

İşitme Yetersizliği Olan Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Değerlendirilmesi

Simge Cepdibi
İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
simge.cepdibi@istanbul.edu.tr

S. Sunay Yıldırım Doğru
Dokuz Eylül üniversitesi
s.y.dogru@gmail.com

Süleyman Doğru
Biruni Üniversitesi
sdogru@biruni.edu.tr

Sosyal yeterlik, işitme yetersizliği olan çocukların gelişimsel süreçlerinde incelenmesi gereken önemli bir alandır. Farklı ölçme yöntemleri ile sosyal beceri yetersizliği olan çocukları belirlemek ve onlara uygun müdahale planını hazırlamak ve gerekli sağaltımı çocuğa en erken sürede ulaştırabilmek adına önemlidir. Bu amaçla yapılan bu çalışmada, İstanbul ilinde işitme engelliler ortaokuluna devam eden yaşları 11-14 arasında 25 işitme yetersizliği olan öğrencinin sosyal becerileri Avcıoğlu ve Akçamete (2005) tarafından geliştirilen 'Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (7-12 yaş)' kullanılarak ölçümlenmiştir. Çalışmanın sonucunda, işitme yetersizliği olan öğrencilerin en çok 'Sonuçları Kabul Etme Becerileri' ve 'Yönerge Verme Becerileri' alt ölçeğinde zorlandıkları saptanmıştır. Ayrıca elde edilen ölçek puanlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre kız ve erkek öğrencilerin farklı becerilerde sosyal beceri öğretimi ihtiyacının olduğu belirlenmiştir. Elde edilen verilerin işitme yetersizliği olan öğrencilere yapılacak Sosyal Beceri Öğretim Programı hakkında kaynak olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Özel eğitim, işitme yetersizliği, sosyal beceri.

İspat İmajı ile Formal İspat Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ozan Pala
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
ozan.pala@ogr.deu.edu.tr

Serkan Narlı
Dokuz Eylül Üniversitesi
serkan.narli@deu.edu.tr

İspatlama aktivitelerinin hem matematikçiler hem de matematik eğitimcileri açısından önemli bir aktivite olduğu söylenebilir. Bu nedenle ileri düzey matematikte ispatlama yeteneğinin geliştirilmesi birçok dersin amaçları arasında yer almaktadır. Diğer yandan literatürde yer alan pek çok çalışma üniversite öğrencilerinin bu konuda güçlük çektiğini göstermektedir. Bahsedilen bu güçlüklerin aşılabilmesi ve ispatın karmaşık yapısının anlamlandırılabilmesi adına pek çok teorik çerçevenin sunulduğu görülebilir. Bunlardan biri olan ispat imajı, ispatlama sürecinde yer alan sezgisel yapılar ile mantıksal yapılar arasındaki etkileşimi ve bu etkileşimden doğan bilginin oluşum aşamalarını ele aldığından mikro-analitik incelemeye uygun bir bağlam sunmaktadır. Dolayısı ile bu çalışmada teorik bakış açısı olarak tercih edilmiştir. Daha geniş bir çalışmanın parçası olan bu çalışmanın katılımcısı matematik eğitimi anabilim dalında 3. sınıfta öğrenim gören ve M olarak isimlendirilen bir öğretmen adayıdır. Bu katılımcı amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği kullanılarak tercih edilmiştir. Bu aşamada kullanılan ölçütler soyut matematik dersindeki akademik başarı, düşüncelerini açık biçimde ifade etmede güçlük yaşamama ve çalışmaya katılmaya gönüllü olma şeklinde belirlenmiştir. M ile sonsuz kümelerin denklik ilişkilerinin ispatlanmasına yönelik etkinlik temelli bir mülakat ve ardından da yapılandırılmış bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aşamasında yazarlar tarafından geliştirilmiş olan ve aşağıdaki soruyu içeren görüşme formundan yararlanılmıştır: "$\mathbb{R}$, gerçel sayılar kümesi boştan farklı herhangi bir açık aralığı kapsayan her alt kümesine denktir. İspatlayınız.". Gerçekleştirilen ispat süreci iki farklı açıdan video kamera ile kaydedilmiş ve transkripsiyon işleminin ardından analiz aşamasına geçilmiştir. Yapılan analizler sonucunda M tarafından kurulan (sezgisel – mantıksal) bağlantılar, yaşanan aydınlanma anları ve hisler dikkate alındığında onun bir ispat imajına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca süreç incelendiğinde M'nin formal ispata geçişini sağlayan temel unsurun onun imajındaki zayıf dalların güçlenmesine olanak sağlayan dönüşümsel düşünce olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İspat İmajı, İspat, Sonsuzluk, Eşgüçlülük, Matematik Eğitimi

Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Yabancı Uyruklu Öğrencilere Türkçenin İkinci Dil Olarak Öğretilmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Aysun Akçay Güngör
MEB
draysungungor@gmail.com

Kapsayıcı eğitim tüm öğrenenlerin, kültürlerin ve toplulukların farklı gereksinimlerini dikkate alarak öğrenmeye katılımı artırma ve eğitim sisteminin içindeki ayrımcılığı azaltarak yanıt verme sürecidir. MEB ve UNICEF işbirliğiyle planlanan ve Ağustos 2018 tarihinde eğitici eğitimlerine başlanan kapsayıcı eğitim 10 modül olarak planlanmıştır. Bu modüllerden biri de Türkçenin ikinci dil olarak öğretilmesi modülüdür. Bu modül kapsamında sınıfında yabancı uyruklu öğrenci bulunan öğretmenlerimizin, yabancı uyruklu öğrencilere sunulan eğitim öğretim hizmetlerine ilişkin pedagojik bilgi ve becerileri geliştirilerek yabancı uyruklu öğrencilerin Türk Eğitim Sistemine uyumları kolaylaştırılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla ilk olarak Türkçenin öğrenilmesi ve etkin kullanılması gerekmektedir. Türkçenin ikinci dil olarak öğretilmesi modülünün eğitimi İzmir ilinde1 Eylül – 15 Ekim 2018 tarihleri arasında yaklaşık 600 sınıf öğretmenine verilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak eğitim verilen ve sınıfında yabancı uyruklu öğrenci bulunan 10 sınıf öğretmeniyle Mart 2019 tarihinde görüşülmüştür. Görüşme formlarından elde edilen verilere göre öğretmenlerin kapsayıcı eğitim aldıktan sonra; sınıf yönetiminde, yabancı uyruklu öğrencilerin derse katılımının sağlanmasında ve sınıf içi iletişim konularında daha başarılı oldukları, eğitim hakkı hususunda daha duyarlı oldukları ve bu eğitimi almayan diğer meslektaşlarına katkı sağlayabildiklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Kapsayıcı eğitim, Türkçenin öğretimi, MEB, UNICEF.

Kariyerde Planlanmış Rastlantı Envanterinin Türkçe 'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Diğdem Müge Siyez
Dokuz Eylül Üniversitesi
didem.siyez@deu.edu.tr

Hande Akıman
hande.akiman@gmail.com

Kariyerde planlanmış rastlantı kuramı, beklenmedik ve öngörülemeyen olaylara her zaman olumlu veya olumsuz anlamlar yüklemek yerine, bireyin bakış açısına ve davranışlarına bağlı olarak bu olaylara olumlu sonuçlar doğurabilecek fırsatlar gözüyle bakılması gerektiğini vurgu yapmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Kariyerde Planlanmış Rastlantı Envanterinin (KPRE)Türkçe 'ye uyarlanarak geçerliğinin ve güvenirliğinin incelenmesidir. KPRE'nin Türkçe 'ye uyarlanmasında geri çeviri yöntemi kullanılmıştır. KPRE'nin Türkçe 'ye uyarlanmasının ardından geçerlik ve güvenirlik çalışması için veriler iki aşamada değerlendirilmiştir. İlk aşamada 324 (172 kadın, 152 erkek) lisans öğrencisinden toplanan veriler ile Açımlayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Açımlayıcı Faktör Analizi sonucunda Kariyerde Planlanmış Rastlantı Envanterinin orijinal faktör yapısı korunmakla birlikte, 6 madde çıkarılarak 19 maddelik bir envanter elde edilmiştir. İkinci aşamada, 668 (346 kadın, 322 erkek) lisans öğrencisinden toplanan veriler ile Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Sonrasında ölçüm değişmezliği, eşdeğer ölçek geçerliği ve Cronbach alfa güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara göre KPRE'nin cinsiyete göre ölçüm değişmezliğinin sağlandığı, alt ölçeklerin Cronbach alfa güvenirlik katsayılarının 0.61-0.86 arasında değiştiği belirlenmiştir. Sonuç olarak Kariyerde Planlanmış Rastlantı Envanterinin Türkçe Formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kariyerde planlanmış rastlantı, geçerlik, güvenirlik

Kelime İlişkilendirme Testine Göre Öğrencilerin Kalıtım Kavramına Yönelik Algıları

Yaprak Yıldızay
Balıkesir Üniversitesi
yaprakyildizay@gmail.com

Gülcan Çetin
Balıkesir Üniversitesi
gcetin@balikesir.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin kalıtım kavramı ile ilgili algılarının kelime ilişkilendirme testi ile belirlenmesidir. Nitel araştırma yaklaşımının kullanıldığı çalışmada, olgubilim deseni kullanılmıştır. Çalışma grubu, 2017-2018 bahar döneminde onuncu sınıfta öğrenim gören 415 öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışmada Kalıtım Kavramı ile İlgili Kelime İlişkilendirme Testi kullanılmıştır. Testte öğrencilerden kalıtım ile ilgili akıllarına ilk gelen 10 kavramı/kelimeyi 30 saniye içinde sırasıyla alt alta gelecek şekilde yazmaları istenmiştir. Daha sonra, öğrencilerden 30 saniye içinde kalıtımla ilgili bir cümle yazmaları istenmiştir. Veri analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Kelime ilişkilendirme testinin ilk aşamasında verilen cevapların kaç defa tekrarlandığını belirlemek için frekans tablosu oluşturulmuştur. Çalışma sonuçlarına göre, öğrencilerin kalıtımı toplam 553 farklı kavram ile ilişkilendirdikleri gözlenmiştir. En çok tekrarlanan kavramlar ise, gen, DNA ve kromozomdur. Testin ikinci aşamasında, öğrencilerin kalıtımla ilgili yazdıkları cümleler tema ve alt tema kategorileri altında toplanmıştır. Öğrencilerin kalıtımla ilgili yazdığı cümleler 21 tema altında toplanmıştır: Hastalık, eş baskınlık, gen aktarımı ve benzerliği, dominant/resesif, bezelye ve Mendel, kan grubu, klonlama, bilim/alan/ders, çevre, kalıcılık, özellik, DNA çeşitliliği, DNA, kalıtım konusu hakkında düşünceler, kalıtım konusu içeriği, mutasyon, çaprazlama, çevre, anlamsız, bilmiyorum ve boş.

Anahtar Kelimeler: Kalıtım, Kelime İlişkilendirme Testi, Biyoloji Eğitimi, Ortaöğretim

Kendini Affetmenin Duygusal Şemalar Aracılığıyla Yordanması

Esra Asıcı
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
esraasici@kilis.edu.tr

Sebahat Sevgi Uygur
Dokuz Eylül Üniversitesi
sevgi.uygur@deu.edu.tr

Rengin Karaca
Dokuz Eylül Üniversitesi
rengin.akboy@deu.edu.tr

Bu çalışmada, duygusal şemaların kendini affetmeyi yordayıcı rolünün incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde okumakta olan 316 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Heartland Affetme Ölçeği, Leahy Duygusal Şemalar Ölçeği ve kişisel bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Analizlerde Pearson korelasyonu ve çoklu doğrusal regresyon analizi teknikleri kullanılmıştır. Bulgulara göre, duygusal şemalar ile kendini affetme arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişkiler vardır. Duygusal şemalar kendini affetmedeki değişimin %18'ini açıklamaktadır. Sonuçlar, duygulardan kaçınma, hisleri kabullenme, farklılık ve duyguları zararlı olarak görme şemalarının regresyon modeline katkılarının anlamlı olduğunu göstermiştir. Buna göre, duygulardan kaçınma ve farklılık şemaları kendini affetmeyi olumsuz yönde, hisleri kabullenme ve duyguları zararlı olarak görme şemaları ise kendini affetmeyi olumlu olarak etkilemektedir Elde edilen bulgular, ilgili literatür ışığında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Affetme, duygusal şemalar, üniversite öğrencileri.

Kent Öğretmeni Uygulama Programlarından Çıkarılabilecek Dersler

Zehra Esin Yücel
Ege Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu
zehra.esin.yucel@ege.edu.tr

Gülsen Ünver
Eğitim Bilimleri Bölümü
gulsen.unver@ege.edu.tr, Ege Üniversitesi

Hizmet öncesi öğretmen eğitiminde kuram-uygulama bağlantısı kurmaya yönelik çalışmalardan biri Amerika Birleşik Devletleri'nde 2001 yılında Chicago'da başlayan Kent Öğretmeni Uygulama (Urban Teacher Residency) Programlarıdır. Bu programlar farklı eyaletlerde de uygulanmaya devam edilmekte ve sayıları giderek artmaktadır. Türkiye'de de son yıllarda mesleğe kabul edilme aşamasındaki öğretmen adaylarına hizmet öncesi eğitim verilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmada, Kent Öğretmeni Uygulama Programlarının geliştirilmesi sürecinden, Türkiye'deki öğretmen eğitimi programları için çıkarılabilecek derslerin belirlenmesi ve bunların Türkiye için sağlayabileceği fırsatların sorgulanması amaçlanmıştır. Doküman analizi yöntemi kullanılarak, bu programlar tarihi süreci, temel özellikleri, dayandığı ilkeler ve kalite standartları, uygulama süreci, etkisi ve önemi ile dikkat gerektiren yönleri açısından incelenmiştir. Sonuçta Kent Öğretmeni Uygulama Programlarının, üniversite-okul işbirliğini arttırdığı, öğretmen adaylarının gerçek okul ortamlarında çalışarak kuram ve uygulama ilişkisini kurabilmelerini, bilgi, beceri ve eğilimlerini başarılı bir öğretmen olacak şekilde geliştirmelerini, mezuniyet sonrası iş bulmalarını ve işe başladıkları yıl mesleki destek almalarını sağladığı bulunmuştur. Bunların yanında, Kent Öğretmeni Uygulama Programları; uygulandığı okullarda öğrenme topluluklarının oluşturulmasını ve yaygınlaşmasını desteklemekte, kıdemli öğretmenler için sürekli mesleki eğitim fırsatı sunmakta ve ihtiyaç sahibi okulların öğretmen ihtiyacının karşılanmasına yardımcı olmaktadır. Ancak, uygulama okullarının seçimi, mentörlere sağlanacak olanaklar, öğretim standartlarının belirlenmesi, programların geliştirilmesine yönelik çalışmalar ve okul bölgesindeki insan gücünü arttırmada programların üstleneceği roller konularının dikkate alınması gerektiği görülmüştür. Türkiye için Kent Öğretmeni Uygulama Programına benzer hizmet öncesi eğitimler öncesinde yönetsel açıdan öğretmen adaylarının statülerinin ve programın yürütülmesinde görevli kurumların sorumluluklarının netleştirilmesi önemlidir. Üniversite ve uygulama okullarındaki mentörlerin niteliklerinin iyileştirilmesi de bu tür programların etkililiği için ön koşuldur. Dolayısıyla, bu tür programları uygulamaya; yönetsel ve insan gücü açısından hazır olduktan sonra geçilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, kuram-uygulama bağlantısı, öğretmenlik uygulaması

Kesir Öğretimi Konulu Lisansüstü Tezlere İlişkin Bir Değerlendirme

Sümeyra Akkaya
İnönü Üniversitesi
sumeyra.akkaya@inonu.edu.tr

Esra Macit
İnönü Üniversitesi
esra.macit@inonu.edu.tr

Nurgül Kendirlioğlu Günhan
Makbule Süleyman Alkan Ortaokulu
nurgulkendirlioglu@gmail.com

Kesir kavramı öğrencilerin matematikte öğrendikleri ilk soyut kavramlar arasında yer almakla birlikte öğrenciler ilkokulda bütün, yarım ve çeyrek kavramlarının, paydası iki basamaklı sayılardan oluşan kesirlerin elde edilip sıralanmasının, karşılaştırılmasının, isimlendirilmesinin ve sayı doğrusu üzerinde gösterilmesinin öğretilmesi yer almaktadır. Matematiğin sayılar ve işlemler öğrenme alanlarından biri olan kesirlerle işlemler alanında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının bir arada sunulmasının, yapılacak yeni çalışmalara önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde tamamlanmış olan "Kesir Öğretimi" konulu lisansüstü tez çalışmalarının genel bir değerlendirmesini amaçlamaktadır. Bu gibi çalışmalar mevcut olan araştırmaların incelemesini yaparak, ortaya çıkan sonuçları değerlendirerek yeni yapılacak araştırmalara yön verme açısından önemlidir. Nitel araştırma yöntemin kullanıldığı bu araştırmada veriler doküman incelemesi yöntemi ile Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'nden tam metin olarak ulaşılabilen lisansüstü tezlerin, "Kesir Öğretimi Konulu Lisansüstü Tezleri İnceleme Formu" kullanılarak elde edilmiştir. Bu tezler "yapıldıkları yıl, üniversite, tez türü, çalışma yapılan enstitü, çalışma yapılan ana bilim dalı, tezin konusu, tezin amacı ve tezin dili, araştırmanın yöntemi, araştırmanın deseni, örneklem büyüklüğü, örneklem seçim yöntemi, çalışma grubu, veri toplama araçları, güvenirlik çalışmaları ve uygulanan testler, geçerlilik çalışmaları ve uygulanan testler, veri analiz teknikleri ve uygulanan testler" başlıkları açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kesir, lisansüstü tezler, literatür taraması

Kimya Öğretmen Adaylarının Organik Kimyada Mobil Öğrenme Uygulamaları Hakkındaki Görüşleri: Nükleofilik Sübstitüsyon Tepkimeleri Örneği

Gülten Şendur
Dokuz Eylül Üniversitesi
gulten.sendur@deu.edu.tr

Organik kimya içeriğinde önemli bir yere sahip olan tepkime mekanizmaları, hem içerdiği soyut kavramlar hem de sembolik gösterimlerden dolayı pek çok öğrenci için zor gelen konuların başındadır. Bu nedenle, öğrencilerin tepkime mekanizmalarını anlamlı bir şekilde öğrenmelerin katkı sağlayacak öğrenme ortamlarının oluşturulması önem taşımaktadır. Bu araştırmayla, Organik Kimya-2 dersi kapsamında yer alan nükleofilik sübstitüsyon tepkimelerine ilişkin öğretmen adaylarının etkileşimli olarak sürece katıldıkları mobil öğrenme uygulamalarının geliştirilmesi ve bu uygulamaların öğretmen adaylarının görüşleri ışığında değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2017-2018 öğretim yılında Ege bölgesindeki bir eğitim fakültesinin Kimya Eğitimi Anabilim Dalında Organik Kimya-2 Dersini alan 14 öğretmen adayı ile bir araştırma yürütülmüştür. Araştırmada, öncelikle SN1, SN2, SNi tepkimeleri içeren kartlar öğretmen adaylarının oluşturduğu gruplara verilmiş ve öğretmen adaylarının grup içerisinde bu tepkimelerinin mekanizmalarını tartışmaları sağlanmıştır. Ardından öğretmen adaylarına verilen molekül modelleri ile her tepkimenin basamağını bu modeller ile modellemeleri, fotoğraflarını çekmeleri ve ios-stop motion ve android-stop motion studio programları aracılığı ile tepkime mekanizmalarının videolarını oluşturmaları sağlanmıştır. Uygulamalarının tamamlanmasının ardından, öğretmen adaylarına yapılan uygulamaya yönelik görülerini belirlemek amacıyla 7 açık uçlu sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Veri toplama aracından elde edilen verilerin içerik analiz sonucu, öğretmen adaylarının, nükleofilik sübstitüsyon tepkimesine yönelik geliştirilen mobil öğrenme uygulamalarını, eğlenceli ve etkili olarak nitelendirdiklerini; kendileri için soyut olan tepkime mekanizmalarının bu uygulamalar ile somutlaştığını ifade ettiklerini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Kimya Öğretmen Adayları, Mobil Öğrenme, Nükleofilik Sübstitüsyon Tepkimeleri, Tepkime Mekanizmaları

Kimya Öğretmen Adaylarının Yazılı Argümanlarında Saptanan Öğrenme Zorlukları: Sübstitüe Sikloheksan Konformasyonları Konusu

Hasan Hüseyin Aktaş
Dokuz Eylül Üniversitesi
hh58aktas@gmail.com

Mustafa Kılıç
Dokuz Eylül Üniversitesi
mustafakilicdeu@gmail.com

Gülten Şendur
Dokuz Eylül Üniversitesi
gulten.sendur@deu.edu.tr

Organik kimya içeriğindeki üç boyutlu ve farklı gösterimlerden dolayı öğrencilerin zorlandıkları derslerin başında gelmektedir. Özellikle, bu gösterimlerin yoğun bir şekilde bulunduğu stereoizomeri konusu, öğrencilerin alternatif kavramalarının yoğunlaştığı konulardan biridir. Stereoizomeri içeriğinde yer alan sikloheksan konfirmasyonları da hem gösterim şekli çeşitliği hem de farklı kimya kavramlarını da içermesi nedeniyle, öğrenciler için zorlayıcı olabilmektedir. Bu araştırma ile, kimya öğretmen adaylarının disübstitüe sikloheksan konfirmasyonları için oluşturdukları yazılı argümanlardan, öğrenme zorluklarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2018-2019 öğretim yılında Ege bölgesindeki bir eğitim fakültesinde Organik Kimya-1 dersine kayıtlı 14 Kimya öğretmen adayı ile bir durum çalışması yürütülmüştür. Araştırmada öncelikle Kimya öğretmen adayları, argümantasyon ve Toulmin argümantasyon modelini tanıtıcı bir etkinliğe katılmış; ardından kimya öğretmen adaylarına disübstitüe sikloheksan konfirmasyonlarının kararlılıklarını açıklamalarının istendiği ve bununla ilgili argümanlarını yazdıkları çalışma yaprakları verilmiştir. Öğretmen adaylarının yazılı argümanlarını tamamlamalarının ardından her biri ile bireysel olarak think-aloud protokolüne göre görüşme yapılmıştır. Araştırmada, hem yazılı argümanlardan hem de görüşmelerden elde edilen verilerin nitel analiz sonuçları öğretmen adaylarının "termodinamiksel kararlılık", "sikloheksan konfirmasyonlarının dönüşümü", "sterik gerginlik, 1,3-diaksiyal etkileşim-Van der Waals itme kuvvetleri", "cis-trans; ekvatoryal-aksiyal kavramları" "denge yönünün belirtilmesi" konu başlıklarında öğrenme zorluklarının olduğunu ortaya çıkarmıştır. Araştırma bulgularında, öğretmen adaylarının özellikle konfirmasyonların termodinamiksel kararlılığını belirlemede zorlandıkları; "sübstitüe sikloheksan konfirmasyonlarında düşük enerjili hal karasız haldir", " kararlılığı belirlemede önemli olan sübsititüentlerin ekvatoryal ya da aksiyal pozisyonda olması değil birbirlerine olan mesafeleridir" şeklinde alternatif kavramalarının olduğunu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sübstitüe Sikloheksan Konformasyonları , Organik Kimya, Yazılı Argüman

Kinetik Tipografi Sanatının Türkiye'deki Reklamlarda Kullanımı

Merve Ersoy
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim-İş Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı
mervee.ersoyy@gmail.com

Hareket eden yazı tanımından gelen kinetik tipografi, herhangi bir düşünceyi, fikri, bilgiyi kelimeler ve görsel destekli video aracılığıyla izleyiciye ulaştırmayı amaçlar. Kinetik tipografi, teknolojinin doğuşu ve gelişimiyle birlikte ilk kez hayatımıza reklam sektörüyle dâhil olmuştur. Reklamlar içerisinde kullanılan kinetik tipografiyi görsellerle destekleyerek, izleyiciye aktarılmak istenen bilgiyi/mesajı kolay okunur, akılda kalıcı yapar. Son yıllarda kinetik tipografi tekniği ile izleyiciye aktarılmak istenilen mesajın/bilginin akılda kalıcılığı da başarılı bir teknik olduğunu doğrulamıştır. Hareketli grafikler ve tipografide, videolarda kullanılan alt yazılarda olduğu gibi bilgi sadece yazının okunması ile izleyiciye sunulurken, kinetik tipografide ise bilgi; yazının okunmasının yanı sıra harflerin ve kelimelerin aynı zamanda kavramları, hareketleri, sesleri ve durumları ifade etmesi ile sunulmaktadır. Kinetik tipografinin kullanım alanları film jenerikleri, televizyon reklamcılığı, kurumsal logo ve proje sunumları, reklamcılık, video sanatı, kamu hizmeti duyuruları ve kamu spotu olmakla birlikte ülkemizde verilmek istenilen mesaj/bilgi kinetik tipografi ve grafik tasarım ögeleri sayesinde izleyiciye aktarımı başarılı hale getirdi. Bu çalışmada ise teknolojinin gelişimi ile kinetik tipografi sanatının Türkiye'deki reklamlar üzerindeki etkisi betimsel analiz yöntemle incelenecektir. Reklamlarda kullanılan kinetik tipografi, aktarılmak istenen mesajı güçlendirmede doğrudan rol oynamaktadır. Kullanılan kelimeler anlamlarına göre kimliklendirildiğinde kelimeler somutlaştırılmıştır. Bu şekilde verilmek istenen mesaj daha vurgulu hale gelmektedir. Teknolojinin desteğiyle kinetik tipografi sanatı reklamlarda topluma mesajı en doğru şekilde iletildiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hareketli yazı, reklam, kinetik tipografi, betimsel analiz, teknoloji

Kıbrıs Türk Toplumunda İyi Oluş Hali

Serap Özbaş
Yakın Doğu Üniversitesi
serap.ozbas@neu.edu.tr

Yağmur Çerkez
Yakın Doğu Üniversitesi
yagmur.cerkez@neu.edu.tr

Sılay Bağlama
Yakın Doğu Hastanesi
silayb_@hotmail.com

Bu araştırmada, Kıbrıs Türk toplumunun sahip olduğu iyi oluş hali incelenmiştir. Araştırmaya uygun örnekleme yöntemi kullanılarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) yaşayan 205 Kıbrıslı Türk yetişkin katılmıştır. Araştırma 2013 yılının Ekim – Kasım -Aralık aylarında gerçekleşmiştir. Araştırmada veriler, Uluslararası İyi Olma Grubu (International Wellbeing Group, 2006) tarafından geliştirilen ve Şimşek (2011) tarafından Türkçe diline adapte edilen Kişisel İyi Olma (Personal Wellbeing Index-A, KİO) ile Watson ve arkadaşları (1988) tarafından geliştirilen ve Gençöz (2000) tarafından Türkçe diline adapte edilen Pozitif ve Negatif Duygu (PND) ölçekleri kullanılarak katılımcılardan toplanmıştır. Ölçeklerin güvenirliklerini saptamak amacı ile Cronbach alfa değerlerine bakılmış ve Kişisel İyi olma ölçeğinin güvenirlik değeri, .850; Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeğinin güvenirlik değerleri, pozitif duygu için .810, negatif duygu için .780 olarak saptanmıştır. Kişisel iyi olma hali ile pozitif duygu arasında olumlu orta derecede ilişki var iken; negatif duygu arasında olumsuz orta derecede bir ilişki vardır. Pozitif duygu ile negatif duygu arasında olumsuz zayıf derecede bir ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: İyi oluş, Kıbrıs Türk toplumu, pozitif ve negatif duygu

Kısaltılmış Sürüm ile Öğretmenlerin Kişisel Yönelim Örüntüsü

Ali Baykal
Bahçeşehir Üniversitesi
ali.baykal@es.bahcesehir.edu.tr

Kişisel Yönelim Bildirimi (KYB) derecelendirme türünde bir tutum, tercih ve eğilim ölçeğidir. Genelde bireylerin, özellikle de öğretmen ve öğrencilerin kişisel yönelim profilini ortaya çıkarmak amacı taşımaktadır. Edward De Bono'nun "6 şapkalı düşünme tekniklerinden" ve çeşitli kişilik kuramlarından esinlenilerek yazar tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 8 alt boyutu kapsamaktadır: 1. Çalışkanlık; 2. Bilimsellik; 3. İyimserlik; 4. Bağdaştırma; 5. Yaratıcılık; 6. Sezgisellik; 7. Sorgulayıcılık; 8. Sokulganlık. Likert türünde 80 önermeden oluşan ölçekteki önermeler, yukarıdaki alt boyutlara onar onar eşlenmiştir. Katılımcıdan beklenen her önermenin kendilerini ne kadar tanımladığını 1-9 sınırları içinde derecelendirmeleridir. Ölçekteki maddelerin boyutlara dağılımının tutarlılığı 49 uzman hakemin görüşleriyle doğrulanmıştır. Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliği yapılan başka çalışmalarda da sınanmıştır. Bu çalışmaların çoğunda ölçekteki önermeler her katılımcıya bilgisayar aracılığıyla belirlenmiş gelişigüzel bir sıra ile sunulmuş, boş bırakma ve yanıtı sonradan değiştirme fırsatları verilmemiştir. Her uygulamada test ve madde istatistikleri ile Cronbach Alfa ve Spearman-Brown eş-yarılar güvenilirlikleri ayrı ayrı hesaplanmış ve sonuçların uygulanabilirliğini destekleyen sınırlar içinde bulunmuştur. Ancak ölçeğin uzunluğu nedeniyle başka ölçeklerle bir arada kullanılarak ilişkisel çözümlemeler yapmak oldukça zordur. Ölçeğin daha yaygın kullanımını kolaylaştırabilmek için ölçekten Çalışkanlık ve Sokulganlık bileşenlerini çıkarmak diğer boyutlardaki soru sayılarını da yarıya indirmek uygun görüldü. Çünkü Çalışkanlık ve Sokulganlık boyutları zaten altı şapka kapsamında değillerdi ama diğer boyutları daha iyi gizlemek için devreye alınmışlardı. Bu çalışmada, önceki çalışmalardaki veriler bağlamında ayırt edicilikleri en yüksek maddeler seçilerek boyutların sıradüzen örüntüsü kısaltılmış sürümle yeniden sınanacaktır. İşlem öncesi geçerlik çalışması da seçilmiş maddeler çerçevesinde tekrarlanacak ve güvenirlik göstergeleri de yeniden hesaplanacaktır. Bunlara ek olarak yeni madde verileri ile önceki bulgular arasında karşılaştırmalı ve ilişkisel çözümlemeler de yapılmış olacaktır. Kısaltılmış sürümle elde edilecek sonuçlar önceki bulgularla örtüşürse kısaltılış sürüm araştırmacıların erişimine sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Yönelimler, Altı Şapkalı Düşünme, Öğretmen işlevleri, Öğretmen eğilimleri

KKTC'de Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Akıllı Telefon Bağımlılık Düzeyleri ile Çok Boyutlu Yalnızlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Deniz Mertkan Gezgin
Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
mertkan@trakya.edu.tr

Fezile Özdamlı
Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
fezile.ozdamli@neu.edu.tr, Yakın Doğu Üniversitesi

Çalışmanın amacı, üniversite öğrencileri arasında son zamanlarda yaygınlaşan akıllı telefon bağımlılığı ile çok boyutlu yalnızlık arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışmada çok boyutlu yalnızlık, aile ilişkilerinde, romantik ilişkilerde ve sosyal ilişkilerde yalnızlık olarak ele alınmıştır. Çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti(KKTC)'nde bulunan bir üniversitenin farklı bölüm ve kademelerinde öğrenim gören 30'u KKTC uyruklu, 247'si ise Türkiye Cumhuriyeti uyruklu yaklaşık 277 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Üniversite öğrencilerine, akıllı telefon bağımlılık düzeylerini belirlemek için Akıllı telefon bağımlılığı- kısa formu ve çok boyutlu yalnızlık düzeylerini belirlemek için Sosyal-Duygusal Yalnızlık ölçeği uygulanmıştır. Çalışmada yöntem olarak, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama yöntemi kullanılacaktır. Analiz süresince betimsel istatistikler, bağımsız örneklem t-testi, ANOVA testi ve Pearson korelasyon katsayısı tekniği analizinden faydalanılacaktır. Çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre , sosyal, aile ve romantik ilişkilerde yalnızlık ile akıllı telefon bağımlılığını arasında düşük düzeyde pozitif anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmadan elde edilen diğer bulgulara göre uyruk, cinsiyet, sınıf gibi değişkeler açısından gruplar arasında akıllı telefon bağımlılığı ve çok boyutlu yalnızlık düzeyleri açısından anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Elde edilen sonuçlar, alanyazında bu konuda yürütülmüş çalışmalar doğrultusunda tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı telefon bağımlılığı, yalnızlık, üniversite öğrencileri

Klasik Batı Müziğinden Çocuk Şarkılarına

Peyruze Rana Şimşek
Dokuz Eylül Üniversitesi
peyruze-rana@hotmail.com

Sermin Bilen
Dokuz Eylül Üniversitesi
sermin.bilen@deu.edu.tr

Türk eğitim müziği dağarı, aktarma şarkılar, öykünme şarkılar, anonim şarkılar ve Türk okul şarkılarından oluşmaktadır. Çağdaş müzik eğitimi salt şarkı söylemekten ibaret olmamakla birlikte, şarkı söyleme, müzik eğitiminin en önemli etkinliklerinden birini oluşturur. Şarkı söyleme, bireyin kendisini şarkı söyleyerek ifade edebilmesinin yanı sıra, çeşitli müzik türleriyle tanışmasını ve kültürlenmesini sağlar. Yüzyılları aşarak günümüze ulaşan, evrensel nitelik taşıyan Klasik Batı Müziği eserleri de müzik eğitimi dağarının oluşumunda önemli bir katkı sağlayabilir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı Klasik Batı Müziği eserlerinin armonik çözümlemelerine ve ana temalarına dayalı olarak piyano eşlikli eğitim müziği dağarı oluşturmaktır. Doktora tezi olarak planlanmış olan bu araştırmada, beş ortaokuldan 321 öğrenciye, 25 eser dinletilmiş, bunlardan öğrenciler tarafından en çok beğenilen 10 eser çocuk şarkısına dönüştürülmüştür. Bu çalışmada, 10 eserden bir tanesinin çocuk şarkısına dönüştürülme süreci ve bu bölümün armonik çözümlemesi paylaşılacaktır. Eserleri çocuk şarkısına dönüştürme sürecinde, eserlerin ana temalarına bağlı kalınmış, çocukların ses sınırlarına uygun olmasına özen gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim müziği dağarı, Klasik Batı Müziği, Armonik çözümleme

Klasik Fiziğin Yetersizlikleri Konusu Üzerine Üç Aşamalı Kavramsal Anlama Testinin Geliştirilmesi

Atakan Çoban
Dokuz Eylül Üniversitesi
atakancoban39@gmail.com

Prof. Dr. Mustafa Erol
Dokuz Eylül Üniversitesi
mustafa.erol@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, Modern Fizik dersi içerisinde yer alan Klasik Fiziğin Yetersizlikleri konusu üzerine öğrencilerin kavramsal anlama düzeylerini belirlemeye yönelik üç aşamalı Kavramsal Anlama Testi geliştirmektir. Test geliştirme sürecinde, çalışma grubu daha önce modern fizik dersi almış Türkiye'de bir devlet üniversitesinin Fen Bilgisi Öğretmenliği ve Fizik Öğretmenliği bölümlerinde öğrenim gören 139 öğretmen adayından oluşmaktadır. Örneklem belirlenirken amaçlı örneklem seçme yöntemlerinden olan benzeşik örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Ölçek maddeleri hazırlanırken konu ile alakalı temel düzeyde bilgileri ölçecek düzeyde olması amaçlanmıştır. Bunun nedeni çalışma grubundaki öğrencilerin farklı bölümlerde olduğu ve dolayısıyla farklı kavramsal anlama düzeylerinde olabilirliğidir. Bu çerçevede başlangıç aşamasında ilgili literatür taraması ve kaynak kitap araştırması doğrultusunda 36 taslak madde hazırlanmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda test 33 maddeye indirgenmiştir ve taslak test oluşturulmuştur. Faktör analizi sonucunda Siyah Cisim Işıması, Fotoelektrik Olay ve Compton Saçılması konularını kapsayan toplam 20 maddeden oluşan sonuç test elde edilmiştir. Testin güvenirlik katsayısını belirlemek için yapılan analiz sonucunda Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0,78 olarak bulunmuştur. Bu hali ile ölçek lise 12. sınıf ve üniversite modern fizik dersi kapsamında öğrencilerin kavramsal anlama düzeylerini belirlemek için rahatlıkla kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Kavramsal anlama, üç aşamalı kavram testi, klasik fiziğin yetersizlikleri

Laboratuvar Güvenliğine ilişkin Bir Başarı Testinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Melis Arzu Uyulgan
Dokuz Eylül Üniversitesi
melisarzucekci@gmail.com

Nalan Akkuzu
Dokuz Eylül Üniversitesi
nalan.akkuzu@gmail.com

Kimya uygulamalı bir bilim dalı olmasından dolayı kimya eğitiminde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmeleri ve öğrenme sürecine aktif olarak katılmaları önemli bir durumdur. Bu durumu öğrencilere kazandırabilecek öğretim yöntemleri arasında laboratuvar, projeler, buluş, ders gezileri, vb. sayılabilir. Laboratuvar yönteminde öğrenciler uygun araç-gereçleri kullanarak deneylerini gerçekleştirirler. Bu öğrenme ortamında herhangi bir sorun ya da tehlike ile karşı karşıya kalınmaması için öğrencilerin laboratuvar ortamındaki güvenliklerinin üzerinde durulması gerekmektedir. Bu durumda laboratuvar çalışmalarında öğrencilere kazandırılması gereken önemli bir davranış da öğrencilerin laboratuvar güvenlik önlemleri hakkında bilgi sahibi olmalarıdır. Bu araştırmada kimya uygulamalarında laboratuvar güvenliği hakkında öğrencilerin bilgi düzeylerinin ve var olan eksikliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Buradan hareketle araştırmacılar tarafından laboratuvar güvenliği konuları kapsamında çoktan seçmeli bir test hazırlanmış ve testin geçerlik-güvenirlik çalışması yapılmıştır. Güvenirlik çalışması sürecinde katılımcılar Kimya öğretmenliği 1., 2., 3. ve 4. sınıf ve Biyoloji öğretmenliği 2. ve 3. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Testin kapsam geçerliliği için laboratuvar güvenliğine ilişkin konulardaki öğrenci kazanımları belirlenmiştir. Belirlenen öğrenci kazanımlarına yönelik bir belirtke tablosu oluşturulmuş ve bu kazanımlara ilişkin toplam 32 soruluk bir soru havuzu hazırlanmıştır. Hazırlanan sorulara ilişkin kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla alan uzmanlarının görüşleri alınmıştır. Yazım, dilbilgisi ve anlatım bozuklukları giderildikten sonra bir ön çalışma gerçekleştirilerek uygulama için gereken toplam süre belirlenmiştir. Uygulama 2018-2019 öğretim yılı güz döneminde gerçekleştirilmiştir. Beş seçenekli çoktan seçmeli sorulara verilen öğrenci yanıtları doğru "1", yanlış "0" puan olacak şekilde puanlandırılmıştır. Verilerin analizinde madde analizi kullanılmış, testin güvenirliği iç tutarlılık katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Madde analizi sonucunda, madde toplam puanları ile maddeler arasındaki korelasyonun yüksek olduğu dolayısıyla testin güvenirliğinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Laboratuvar güvenliği, test geliştirme, madde analizi, üniversite öğrencileri

Language Anxiety İn Language Acquisition And İts Association With Performance

Firuza Ibrahimova
Khazar University
i.firuza90@gmail.com

Anxiety is a term that has been making a point of by many scholars as a hot issue in the sphere of foreign language acquisition. Krashen (1982) acknowledged that anxiety, along with motivation, attitude and self-confidence, plays an important role in foreign language learning. He claimed that high level of anxiety leads to a dense affective filter not allowing information to be absorbed by learners. This study was conducted to understand the language learning anxieties and how these affect learners' speaking performance. It also attempted to identify teachers' opinions in the relationship between language anxiety and oral performance and how to cope with the gap between these two concepts. Data was collected among 50 teachers from Azerbaijan University of Languages and Private Ugur Schools in Turkey. Through qualitative research it was tried to figure out the relationship between language anxiety and foreign language achievements across different levels. Considering the results, since the low level of anxiety in learning a foreign language is a significant determinant of successful language acquisition it is suggested that both teachers and students should minimize the debilitating effects of students' language anxiety.

Keywords: Language learning anxiety, oral performance, language acquisition

Learning Environments According To Imagination Of Children

Behsat Savaş
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
bsavas@mehmetakif.edu.tr

Fatma Çelik Kayapınar
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
fkayapinar@mehmetakif.edu.tr

Ali Türkel
Dokuz Eylül Üniversitesi
ali.turkel@deu.edu.tr

Learning environment refers to the diverse physical locations, contexts, and cultures in which students learn. Developing a total learning environment for students in a particular course probably is the most creative part of teaching. Physical learning environments or personal learning environments are broader than these physical components. In addition to, the characteristics of the learners; the goals for teaching and learning; the activities that will best support learning; the assessment strategies are important. Primary education is one of the most important fields where creativity can be fostered. This study describes ideas of primary students about learning environment. The aim of the study is to find out the implementation of learning environment in imagination from children. Data were collected from 190 primary school students who were grade 4. The primary school students participated in the study voluntarily. Data were collected from structured written interviews. Students were asked to write their ideas about learning environment in their imagination by open ended questions. They were given one lesson hour (40 minutes) to write. After data were collected, content was analyzed. During the qualitative analysis of the data; codes were determined, themes were selected and sample of sentences are taken. Opinions were classified as classroom and school environment. The results show that the demands on the playgrounds have priority. For example, sports fields (29%) and canteen cafeteria (20%) mentioned.

Keywords: Imagination, learning environment, elementary school

Learning To Become An English Language Teacher Through "Peer Practicum"

Kenan Dikilitas
Bahçeşehir University
kenandikilitas@gmail.com

İrem Comoglu
Dokuz Eylül University
irem.kaslan@gmail.com

Preservice English language teachers' school practicum is key to their learning to become a teacher. However, a number of challenges are observed in its implementation due partly to shortage of mentors who could offer sustained and relevant feedback. This paper addresses the gap by investigating the effectiveness of "peer practicum" practice which involves a team or a group of pre-service teachers experiencing classroom observation and teaching practice. 6 pairs and 2 groups of pre-service teachers were invited to participate in the study from an ELT department in a university in the west of Turkey. We collected qualitative data through using written reflective reports, audio-recorded post-observation reflections on the practicum experiences and follow-up pair and group interviews. The data were analyzed through grounded theory analysis, whereby emerging themes were induced and categorized as themes and sub-themes. The preliminary results show that pre-service teachers benefited from the peer practicum experiences particularly by feeling more motivated to engage in learning through practicum, learning through informal discussion during planning and teaching process, providing for each other sustained support in discovering knowledge about teaching. In our presentation we will discuss the implications of peer practicum for reconstructing practicum models already in practice in the research context and beyond.

Keywords: Peer practicum, pre-service English teachers

Lisans Düzeyinde Süpervizyon Alan Psikolojik Danışman Adayları İçin Etkili Süpervizör Davranışlarının İncelenmesi

Betül Meydan
Ege Üniversitesi
betull_benzer@yahoo.com

Bu çalışmanın amacı, a) psikolojik danışman adayları için etkili süpervizör davranışlarını belirlemek ve b) süpervizör davranışlarının psikolojik danışman adaylarının süpervizyonun etkililiğine ilişkin algılarını yordamadaki rolünü incelemektir. Çalışma, Türkiye'nin çeşitli bölgelerindeki yedi üniversitenin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programında 2017-2018 öğretim yılı güz döneminde Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması dersine kayıtlı 4. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri Süpervizyon Ölçeği-Kısa Formu (SÖ-K) ve demografik bilgi formu ile elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel istatistikler ve aşamalı çoklu doğrusal regresyon analizi ile çözümlenmiştir. Bulgular, psikolojik danışman adaylarının süpervizörün, a) süpervizyon süreci hakkında geribildirim verebilecekleri bir ortam sağlamasının, b) psikolojik danışma becerilerini (özellikle ön görüşme becerilerini) ve psikolojik danışman davranışlarını geliştirecek geribildirimler vermesinin ve c) yeni becerileri denemenin zor olduğu konusunda anlayış gösterip destek vermesinin etkili süpervizör davranışlarının başında geldiğini göstermiştir. Bununla birlikte, bulgular, SÖ-K'nin alt ölçeklerinin (Teknik Yardım, Destek ve Sürecin Kullanımı) psikolojik danışman adaylarının süpervizyonun etkililiğine ilişkin algılarının istatistiksel olarak anlamlı birer yordayıcısı olduğunu ve toplam varyansın yaklaşık %52'sini açıkladığını göstermiştir. Teknik Yardım, Destek ve Sürecin Kullanımı puanlarının psikolojik danışman adaylarının süpervizyonun etkililiğine ilişkin algılarını olumlu yönde yordadığı sonucuna varılmıştır. Regresyon eşitliğine ilk sırada giren değişken Teknik Yardım puanları olmuştur, R2= .45, Düzeltilmiş R2=. 45, F(1, 385) =318.39, p<.001. Bu değişken tek başına varyansın %45'ini açıklamıştır. Regresyon eşitliğine ikinci sırada Destek girmiştir, R2= .05, Düzeltilmiş R2=. 50, F(1, 384) =31.94, p<.001. Bu değişken tek başına varyansın %5'ini açıklamıştır. Regresyon eşitliğine üçüncü ve son sırada giren değişken Sürecin Kullanımı puanları olmuştur, R2= .02, Düzeltilmiş R2= .52, F(1, 383)=17.93, p<.001. Bu değişken tek başına varyansın %2'sini açıklamıştır. Bulgular, süpervizyonun etkililiğinin belirlenmesinde süpervizör davranışları ve psikolojik danışman adaylarının mesleki gelişim düzeyleri bağlamında tartışılmış ve süpervizörlere yönelik bazı öneriler sunulmuştur. Bu araştırmanın lisans düzeyinde süpervizyon veren süpervizörlere ve etkili süpervizyon konusunda çalışma yapacak araştırmacılara yol göstereceğine inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik danışman adayı, süpervizör, süpervizör davranışları, etkili süpervizyon.

Lisansüstü Eğitim Gören Öğrencilerin Derslerindeki Ölçme-Değerlendirme Süreçlerine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Nazlısu Örs
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
nazlisu.ors@outlook.com

Melek Yıldız
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
yildizmelekk6161@gmail.com

Zühal Dinç Altun
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu çalışmanın amacı lisansüstü eğitim programına bağlı farklı anabilim dalında öğrenim gören yüksek lisans öğrencilerinin derslerinde uygulanan ölçme ve değerlendirmelere ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubu 2018-2019 eğitim öğretim yılında lisansüstü eğitim programında farklı sınıf düzeyinde öğrenim gören 10 erkek ve 5 kadın olmak üzere toplamda 15 yüksek lisans öğrencisidir. Çalışma verileri yüz yüze mülakat tekniği elde edilmiş, katılımcılara açık uçlu 8 soru yöneltilerek verdikleri cevaplar kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Kayıtlar araştırmacılar tarafından dikte edilerek transkriptlere dönüştürülmüş ve içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilerin analiz aşamasında öğrencilerin verdiği yanıtlar benzer ve farklı yönleriyle kategorize edilerek tablolaştırılmıştır. Tablolardan elde edilen veriler yorumlanarak her tablo katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Araştırma sonucunda katılımcılar yüksek lisans eğitiminde verilen ders içerikleri ile yapılan sınavlar arasında bir tutarlılık olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Derslerine ait ölçme-değerlendirmelerde belirli bir standardın olmadığını ve dersi veren öğretim elemanlarının objektif ölçme değerlendirme yapmadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcılar geleneksel ölçme değerlendirme yöntemleri yerine süreç odaklı ve alternatif ölçme değerlendirme yöntemleriyle değerlendirmelerin kendileri için daha uygun olacağına inandıklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlardan hareketle araştırmanın sonunda lisansüstü eğitimin derslerine ilişkin yapılan ölçme-değerlendirmelerin daha güvenir ve geçerli olması için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lisansüstü eğitim, ölçme ve değerlendirme, mülakat

Lisansüstü Öğrencilerin Sosyobilimsel Konuları Algılama Biçimleri

Nurhayat Kurşun
Mersin Üniversitesi
nurhayatkursun@gmail.com

Feride Ercan Yalman
Mersin Üniversitesi
feride.edu@gmail.com

Ahmet Taşdere
Uşak Üniversitesi
ahmet.tasdere@usak.edu.tr

Bu çalışma, fen bilimleri eğitimi lisansüstü öğrencilerinin sosyo-bilimsel konuları algılama biçimlerinin incelenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışmasına göre gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Öğretmenliği Bilim Dalında kayıtlı on yüksek lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcılardan beş kişi lisans eğitimini bir önceki öğretim döneminde tamamlamış sadece yüksek lisans eğitimine devam ederken diğer beş kişi aynı zamanda öğretmenlik yapmaktadır. Çalışmada yarı yapılandırılmış mülakatlar veri toplama aracı olarak uygulanmıştır. Yüksek lisans öğrencilerine alt sorular da barındıran 8 adet soru sorulmuştur. Yarı yapılandırılmış mülakatlardan el edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan analizler sonucunda katılımcıların sosyo-bilimsel konuları tanımlama, örnekler verme ve bilgi seviyelerinin istenilen düzeyde olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların çoğunun bireysel olarak sosyo-bilimsel konulara ilgili olduğu, öğretmenlik yeterlikleri açısından ise sosyo-bilimsel konuları öğretmede ve değerlendirmede kısmen yeterli olabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilere çözüm üretebilme, farklı bakış açısı ve duyarlılık kazandırma açısından sosyo-bilimsel konuların öğretilmesinin yarar getireceği katılımcılar tarafından vurgulanmıştır. Bununla birlikte sınıf hâkimiyetindeki sıkıntılar, karar verme süreçlerinde uzlaşamama gibi durumlardan dolayı sosyo-bilimsel konuların öğretiminin zorluklarının olabileceği katılımcılar tarafından vurgulanmıştır. Elde edilen bulgular alan yazında yapılan benzer çalışmalar ışığında tartışmaya açılmıştır. Bu kapsamda, lisansüstü öğrencilerle ya da farklı çalışma gruplarıyla sosyo-bilimsel konulara yönelik yapılacak araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmüş ve bazı spesifik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-bilimsel Konular, Lisansüstü Öğrenciler, Fen Bilimleri Eğitimi

Lisansüstü Tezlerin Yöntem Bölümlerinde Tutarlılık İlişkileri

Kamil İşeri
Dokuz Eylül Üniversitesi
kamiliseri@gmail.com

Sibel Çapan Tekin
Dokuz Eylül Üniversitesi
sibel.tekin@deu.edu.tr

Bilimsel metinlerin yöntem bölümleri, yazarın iletişimsel amaçları doğrultusunda çalışmanın aşamalarına ilişkin ayrıntılı açıklamaları içermesi ve bulguların geçerliliği konusunda okuyucuyu ikna etmesi açısından önem taşımaktadır. Yöntem bölümlerinde iletişimsel amaçların açık bir biçimde kodlanması, yazarın iletişimsel işlevi ve metinsel düzenleme arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılması akademik söylemin anlaşılması konusunda önemli bir rol oynamaktadır. Metinsel düzenleme ilişkilerinin sağlanmasında önermeler arası ilişkilerinin dilsel görünümlerinin çözümlenmesinin bilimsel metin üretim sürecine katkı sağladığı görülmektedir. Çalışmanın amacı Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan 2010-2016 yılları arasında Türkçe eğitimi alanında yapılan lisansüstü tezlerin yöntem bölümlerinin tutarlılık ilişkilerinin incelenmesidir. Bu doğrultuda metin türüne özgü özellikleri açısından sözbilimsel yapısı incelenmiş 32 doktora, 119 yüksek lisans tezi Kehler (2002) tarafından oluşturulmuş tutarlılık ölçütlerinden neden-etki bileşeni çerçevesinde değerlendirilmiştir. Örneklemi oluşturan 151 lisansüstü tezin incelenmesinde içerik çözümleme tekniğinden yararlanılmıştır. Lisansüstü tezlerin yöntem bölümlerinin bilimsel metin türüne uygunluğu sözbilimsel hareket ve adımlar (Swales, 1990) açısından incelenmiş; en az ve en çok gerçekleşen hareket ve adımlar arasındaki tutarlılık ilişkileri saptanmaya çalışılmıştır. Çalışmada örneklemde yer alan tezlerin yöntem bölümlerinin nedensel tutarlılık ilişkileri açısından nasıl bir görünüm sunduğu; yüksek lisans ve doktora düzeyleri arasında tutarlılık açısından farkın olup olmadığı ve sözbilimsel hareket ve adımların tutarlılık ilişkileri açısından nasıl bir görünüm sunduğu sorularına yanıt aranmıştır. Bilimsel metin türüne özgü olarak sözbilimsel hareket ve adımların tutarlılık ilişkilerinden neden-etki tutarlılığıyla doğrudan bir ilişki olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tutarlılık, neden-etki, bilimsel metin

Lise 9.sınıf Öğrencilerinin Sıvılar Ünitesindeki Argümanlarının Etkinliğe Bağlı Olarak Kalitelerinin Karşılaştırılması

Hasan Hüseyin Aktaş
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
hh58aktas@gmail.com

Şenol Alpat
Dokuz Eylül Üniversitesi, Kimya Eğitimi Anabilim Dalı
senol.alpat@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, lise 9.sınıf öğrencilerinin sıvılar ünitesinde karikatür etkinlikleri kullanılarak gerçekleştirdikleri argümanların kalitesinin etkinlik öncesi ve sonrası nasıl farklılaştığını ortaya koymaktır. Nicel araştırma yaklaşımına sahip çalışmaya, İzmir ilindeki bir liseden 30 öğrenci katılmıştır. Araştırma toplamda sekiz hafta sürmüştür. Araştırma verileri, öğrenciler tarafından oluşturulan yazılı argümantasyon etkinliklerinin içerik analizinden elde edilmiştir. Argümantasyon içerik analizi, Toulmin'nin modelindeki ögeler (iddia, veri, gerekçe, destek, sınırlayıcı, çürütme) açısından kodlanarak değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerden argümantasyon seviyesi ve argümantasyon puanlama rubriğine göre değerlendirilerek, etkinlik öncesi ve sonrası argümanların seviyesi belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, karikatür etkinliğinden sonra argüman kalitesinin uygulama öncesine göre seviyesinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Argümantasyon puanlama rubriği uygulama öncesine göre uygulama sonrası yönünde pozitif bir artış olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Argümantasyon seviyesi, argümantasyon puan rubriği, sıvılar

Lise Matematik Öğretmeni Adaylarının Kavramsal Analizleri

Aytuğ Özaltun Çelik
Pamukkale Üniversitesi
aytug.deu@gmail.com

Esra Bukova Güzel
Dokuz Eylül Üniversitesi
esra.bukova@gmail.com

Matematik öğretimini etkili bir şekilde yürütebilmek, kavramlara ilişkin derin bilgiye ve öğrenci düşüncesi bilgisine sahip olmak ile doğrudan ilişkilidir. Öğretmenlerin bu bilgilerinin güçlenmesini sağlayan faktörlerden biri öğretimden önce kavramın içerdiği temel fikirleri ayrıntılandırmak ve öğrencilerin kavram ile ilgili ne düşünebileceklerini belirlemeye çalışmak bir başka ifadeyle kavramsal analiz gerçekleştirmektir. Kavramsal analiz, kazandırılması hedeflenen fikirlerin anlaşılmasının yolunu tanımlamak amacıyla gerçekleştirilmekte ve matematiksel kavramların anlaşılmasını desteklemek için kavramın ilişkili olduğu kavramları ve içerdiği fikirleri belirlemeyi ve öğrencilerin kavrama ilişkin olası düşüncelerini, anlamalarını ve güçlüklerini ayrıntılı olarak tanımlamayı içermektedir. Matematik öğrenme etkinliklerini tasarlamadan önce yapılması gereken önemli bir aşama olan kavramsal analizin belli bir kavram üzerinde yapılması ve bu doğrultusunda etkinlikler tasarlanması önemlidir. Kavramsal analiz çalışmaları incelenerek öğretmen adaylarının ihtiyaçları olan durumlar da ortaya çıkarılmış olacaktır. Bu çalışmanın amacı lise matematik öğretmeni adaylarının gerçekleştirmiş oldukları kavramsal analizleri incelemektir. Durum çalışması desenine dayanan çalışmanın katılımcıları yirmi iki 3. sınıf matematik öğretmeni adayıdır. Katılımcılar Özel Öğretim Yöntemleri-I dersi kapsamında ikişer veya üçer kişilik çalışma gruplarıyla matematik dersi öğretim programında yer alan bir kavramın analizini yapmışlardır. Dokuz grup birbirinden farklı olacak şekilde bir kavram tercih etmiş ve kavramsal analizlerini yazılı olarak sunmuşlardır. Kavramsal analizler kategoriler oluşturularak tematik olarak analiz edilmiştir. Grupların kavramlara ilişkin incelemelerini kendi deneyimlerine, uzman görüşlerine ve literatür taramasına dayandırdıkları belirlenmiştir. Kavramsal analizler öğretim programı, kavram ile ilgili ön bilgiler, öğrencilerin olası güçlükleri ya da kavram yanılgıları ve teknoloji ile öğretimi kategorilerini içermiştir. Ancak kavramı sadece tanımlayıp matematiksel yapısını ayrıntılı ortaya koyacak çalışmalar yapmamışlardır. Bu sonuçlar öğretmen adaylarının kavramlara ilişkin bilgilerinin derinleştirilmesine yönelik çalışmalar yapma gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kavramsal analiz, lise matematik öğretmeni adayı, matematik öğretimi

Lise Mezunu Öğrencilerin Biyoloji Dersinde Geçen Sosyo-bilimsel Konulara İlişkin Görüşleri

Betül Eser
Balıkesir Üniversitesi
gbetuleser@gmail.com

Gülcan Çetin
Balıkesir Üniversitesi
gcetin@balikesir.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, lise mezunu öğrencilerin biyoloji dersinde geçen sosyo-bilimsel konulara ilişkin görüşlerini belirlemektir. Çalışma grubu, bir özel öğretim kursuna devam eden lise mezunu 21 öğrenciden oluşmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan Biyoloji Dersinde Geçen Sosyo-bilimsel Konular Anketi kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde; frekans analizi ile betimsel analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, öğrencilerin sosyo-bilimsel konu kavramının tanımını yapamamalarına rağmen sosyo-bilimsel konularla ilgili bilgi sahibi oldukları gözlenmiştir. Öğrencilerin genel olarak organ, kan ve kemik iliği bağışı ile aşı, genetik mühendisliği, biyoteknoloji ve gen terapisi çalışmalarını onayladıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğunun olası bir durumda, organ, kan ve kemik iliği bağışında bulunacakları, aşı olacakları, genetik mühendisliği, biyoteknoloji ve gen terapisi çalışmalarından faydalanacakları tespit edilmiştir. Öte yandan, çalışma sonuçları pek çok öğrencinin antibiyotik kullanımı ve genetiği değiştirilmiş ürünleri onaylamadıklarını göstermektedir. Öğrencilerin çoğu olası bir durumda antibiyotik kullanacaklarını ancak genetiği değiştirilmiş ürünleri kullanmayacaklarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bir kısmı klonlamayı onaylamasına rağmen, büyük çoğunluğu olası bir durumda klonlanmak istemediklerini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyo-bilimsel konular, biyoloji, lise mezunu, ortaöğretim.

Lise Öğrencilerinde Canlıların Sınıflandırılması Konusunda Görülen Kavram Yanılgıları

Betül Eser
Balıkesir Üniversitesi
gbetuleser@gmail.com

Sami Özgür
Balıkesir Üniversitesi
samiozgur@balikesir.edu.tr

Kavram yanılgısı, bireyin bilimsel olarak doğruluğu kabul edilen kavramlara alternatif olarak kavram geliştirmesidir. Birey için kavram yanılgısı oldukça tutarlı bir bilgidir. Birey bu bilgiyle çevresini açıklar. Dolayısıyla kavram yanılgıları farkında olunmadığında gerçek bilimsel bilgi gibi kullanılır. Bu özelliğinden dolayı kavram yanılgılarını gidermek oldukça zordur. Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinin biyoloji dersinin bir konusu olan canlıların sınıflandırılması konusundaki kavram yanılgılarını tespit etmek ve bilgi düzeylerini ölçmektir. Bu amaçla çalışmanın örneklemini Balıkesir ilinden rastgele seçilen 3 liseden toplam 100 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından 16 açık uçlu sorudan oluşan Kavram Yanılgısı Testi hazırlanmıştır. Geçerliği sağlamak amacıyla 30 öğrenciye pilot uygulama yapılmış, uygulama sonucunda gerekli düzenlemeler yapılarak teste son şekli verilmiştir. Verilerin analizinde frekans ve yüzde analizi kullanılmıştır. Yapılan analiz sonucunda lise öğrencilerinde canlıların sınıflandırılması konusunda çeşitli kavram yanılgılarının bulunduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin çoğu sporla çoğalan bitkiye mantar cevabını vererek mantarı bitki olarak kabul etmiş, derisidikenlilere örnek istendiğinde kirpi cevabını vererek görünüş olarak dikeni olan canlıların derisidikenliler sınıfına girdiğini düşündüklerini göstermişlerdir. Benzer şekilde kırmızı renkli bir sebze yazmaları istendiğinde domates cevabını, bildikleri en büyük balık türü sorulduğunda ise balina cevabını vermişlerdir. Bu sonuçlar literatürdeki sonuçlar ile örtüşmektedir. Kavram yanılgılarını gidermek oldukça zordur. Bu durum kavram yanılgılarının dirençli ve işlevsel olmasından kaynaklanmaktadır. Konular işlenirken kavram yanılgısı oluşmasına neden olabilecek faktörlere dikkat edilerek önlem alınmalı, mevcut kavram yanılgıları giderilmeye çalışılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kavram yanılgısı, canlıların sınıflandırılması, lise

Lise Öğrencilerinde Olumlu ve Olumsuz Otomatik Düşüncelerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Kuzey Kıbrıs Örneklemi)

Esinnur Sözlü
Ünsal Ören Eğitim Kurumları Uzman Psikolojik Danışmanı
esinnursozlu@gmail.com

Prof. Dr. Nergüz Bulut Serin
Lefke Avrupa Üniversitesi, Dr. Fazıl Küçük Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü
nserin@eul.edu.tr

Araştırmanın amacı, olumlu ve olumsuz otomatik düşüncelerinin cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, lise türü, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi ve ikamet edilen bölge değişkenleri arasında anlamlı farlılıklar olup incelemektir. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Bozkurt'un (1998) Hallon ve Kendall'ın (1980) geliştirmiş oldukları 30 maddelik Olumsuz Otomatik Düşünceler ölçeğine(ODÖ) 10 olumlu cümle ilave ederek geliştirdiği Geliştirilmiş Otomatik Düşünceler Ölçeği (ODÖ-G) kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan örneklem yöntemi uygun örneklem yöntemi olup, çalışmanın örneklemini Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı, Güzelyurt ve Lefke bölgelerindeki liselerde 2018-2019 akademik yılında öğrenimini sürdüren 170 lise öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın veri analizinde, "t" test, Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way Anova) ve TUKEY test yöntemi uygulanmıştır. Çalışmada elde edilen en önemli bulgulara bakıldığında; Olumsuz Otomatik Düşünceler Boyutunda en yüksek ortalamanın "olumlu benlik" boyutu olduğu tespit edilmiştir. Sosyo-demografik değişkenlerden, cinsiyet, ikamet edilen bölge, anne-baba eğitim durumları değişkenlerinde gerek akılcı olmayan inançlar olumsuz otomatik düşünceler değişkenlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Ancak sınıf düzeyi değişkeni ile olumsuz otomatik düşünceler ölçeğinin uyumsuzluk ve pişmanlık boyutunda, eğitim görülen lise türü değişkeninde olumsuz otomatik düşünceler ölçeğinin "Uyumsuzluk ve Pişmanlık alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Sınıf değişkeninde olumsuz otomatik düşünceler boyutlarından uyumsuzluk ve pişmanlık boyutunda 9. ve 10. sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılığın oluştuğu tespit edilmiştir. Buna göre, 10. sınıfa devam eden lise öğrencileri 9.sınıfa devam eden öğrencilerine oranla daha yoğun uyumsuzluk ve pişmanlık hisleri yaşamaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Olumlu Otomatik Düşünceler, Olumsuz otomatik düşünceler, Lise öğrencileri.

Lise Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Yordanması

Mehmet Ünal
Türk Silahlı Kuvvetleri
unal3334@hotmail.com

Diğdem M. Siyez
Dokuz Eylül Üniversitesi
didem.siyez@deu.edu.tr

Güdülenme, belirli bir amaca yönelik davranış sürecine yönelme ve o süreci devam ettirme (Schunk, 1990) olarak tanımlanmaktadır. Pek çok faktör öğrencilerin güdülenme düzeylerini etkileyebilmektedir. Başarılı olma gereksinimi, kişilik, özyeterlik ve mükemmeliyetçilik bu faktörler arasında sayılabilir. Bu çalışmada lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyi ile kişilik özellikleri, özyeterlik ve mükemmeliyetçilik arasındaki ilişki incelenerek ilgili yazına katkı sağlanacağına inanılmaktadır. Ayrıca araştırmadan elde edilen sonuçların öğrencilerin akademik güdülenmelerini arttırmaya yönelik hazırlanacak programlara zemin oluşturması, akademik güdülenme konusunda gelecekte yapılacak araştırmalara ışık tutması beklenmektedir. Bu araştırma kapsamında ele alınacak değişkenlerle akademik güdülenmeyi inceleyen araştırma sayısının az olması nedeniyle araştırmanın alan yazına önemli bir katkı sağlayacağına inanılmaktadır. Bu araştırmada lise öğrencilerinde akademik güdülenmeyi yordayan bazı değişkenlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada akademik güdülenmeyi yordayan değişkenler olarak, kişilik, özyeterlik ve mükemmeliyetçilik değişkenleri seçilmiştir. Bu araştırma betimsel yöntemli ilişkisel tarama modelli bir yordama çalışması niteliğindedir. Araştırmaya 2011-2012 eğitim öğretim yılında İzmir İli Konak İlçesinde bulunan Anadolu Liselerinde 9, 10, 11, 12. sınıflarda öğrenim gören 293'ü kız, 209'u erkek toplam 502 lise öğrencisi katılmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak "Akademik Güdülenme Ölçeği", "Özyeterlik Ölçeği", "Sıfatlara Dayalı Kişilik Ölçeği", "Çocuk ve Ergen Mükemmeliyetçilik Ölçeği" ve "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlemesi SPSS 17 (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Programı) paket programı kullanılarak yapılmıştır. Akademik güdülenme değişkeni bağımlı değişken olarak ele alınmış ve bu değişkenin kişilik, özyeterlik ve mükemmeliyetçilik değişkenleri tarafından yordanıp yordanmadığı adımsal çoklu regresyon analizi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda kişilik, kendine yönelik mükemmeliyetçilik ve özyeterlik değişkenlerinin akademik güdülenmeyi yordadığı belirlenmiştir. Sorumluluk sahibi, kendine yönelik mükemmeliyetçi ve özyeterlik algısı yüksek öğrencilerin akademik güdülenme seviyelerinin de yüksek olması beklenebilir.

Anahtar Kelimeler: Akademik Güdülenme, Beş Faktörlü Kişilik Özellikleri, Mükemmeliyetçilik, Özyeterlik.

Lise Öğrencilerinin Kendilerine Uygulanan Ölçme ve Değerlendirmelere İlişkin Görüşleri

Furkan Alper Topal
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
furkanalper61@gmail.com

Samet Beşikçi
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
sametbesikci5@gmail.com

Zühal Dinç Altun
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Yapılan bu araştırmanın amacı bir lisede öğrenim gören öğrencilerin kendi eğitim-öğretim süreçlerinde yapılan ölçme ve değerlendirme uygulamalarına ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında aynı lisede farklı sınıf düzeylerinde öğrenim gören 6 kız ve 6 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada veriler yüz yüze mülakatlarla elde edilmiş, mülakat sırasında katılımcılara araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış açık uçlu sorular yöneltilmiş ve görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Elde edilen kayıtlar araştırmacılar tarafından dikte edilerek katılımcı görüşleri içerik analiz yöntemiyle analiz edilip temalar ve kategoriler oluşturulmuştur. Bu bulgular tablolaştırılmış ve katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Sonuç olarak katılımcılar ölçme değerlendirme denince ilk akla gelenin derslerine ait sınavlar olduğu ve bilgi ve başarı için yapıldığını ifade etmişlerdir. Araştırma bulgularına göre katılımcıların sınav türü olarak yazılı (kısa ve uzun cevap gerektiren) ve çoktan seçmeli testleri daha çok tercih ettikleri görülmektedir. Katılımcıların daha çok performansa dayalı ölçme değerlendirme uygulamalarında bireysel olarak her öğrencinin yeteneği doğrultusunda değerlendirmesi gerektiğine inandıkları belirlenmiştir. Sınavı hazırlayanın kendileri olma durumunda ise daha kolay sorulardan oluşan sınavlar hazırlayacaklarını ifade etmişlerdir. Çalışmanın sonunda lise düzeyindeki ölçme ve değerlendirme uygulamalarının geliştirilmesine yönelik çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ölçme değerlendirme, öğrenci görüşleri, mülakat

Lise Öğrencilerinin Kimya Dersine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Muhammet Karcı
Balıkesir Üniversitesi
muhammet.841@hotmail.com

Bülent Pekdağ
Balıkesir Üniversitesi
pekdag@balikesir.edu.tr

Nursen Azizoğlu
Balıkesir Üniversitesi
nursen@balikesir.edu.tr

Bu çalışmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin kimya dersine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler ile ilişkisini ortaya koymaktır. Betimsel tarama deseni kullanılarak 6 tane ortaöğretim okulunun 9 (n=167), 10 (n=173), 11 (n=171), ve 12. (n=98) sınıflarında öğrenim gören toplam 609 lise öğrencisine ulaşılmıştır. Örneklem 328'i kız ve 281'i erkek öğrenciden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak Kimya Dersi Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek toplamda 15 adet 5'li Likert tipi madde içermektedir. Ölçekte yer alan maddeler öğrencilerin kimya dersine yönelik tutumlarını ölçmektedir. Araştırmada cinsiyet, sınıf düzeyi ve kimya dersi akademik başarısı gibi değişkenlerin kimya dersi tutum düzeyi ile ilişkisi incelenmiştir. Örneklemin kimya dersi tutum puanları ve kimya dersi akademik başarısı puanlarının normal dağılım göstermemesi nedeniyle istatistiksel analizlerde nonparametrik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Toplanan veriler Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis ve Spearman korelasyonu gibi analizlerle incelenmiştir. Verilerin analizi sonucunda, kız ($X = 51.05$) ve erkek ($X = 49.13$) öğrencilerin kimya dersine yönelik tutum düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir ($U = 42136$, $p = .068$). Sınıf düzeyi değişkeni ele alındığında, sınıf düzeyi ile kimya dersine yönelik tutum arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır ($\chi2(3) = 13.878$, $p = .003$). Sınıf düzeyi ile kimya dersine yönelik tutum arasındaki pozitif ilişki, sınıf düzeyi arttıkça kimya dersine yönelik tutum puanlarının da yükseldiğini göstermektedir. Öğrencilerin kimya dersi akademik başarıları (not ortalamaları) ile kimya dersine yönelik tutum düzeyleri arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu ($p < .000$) tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kimya, lise öğrencileri, tutum, başarı, cinsiyet, sınıf düzeyi.

Lise Öğrencilerinin Nanobilim ve Nanoteknoloji Farkındalıkları

Merve Özdemir
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi
zeynepmerveozdemirr@gmail.com

Doç. Dr. Nursen AZİZOĞLU
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi
nursen@balikesir.edu.tr

Doç. Dr. Bülent PEKDAĞ
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Kimya Eğitimi
pekdag@balikesir.edu.tr

Nanobilim ve nanoteknoloji alanlarında yeni gelişmeler ortaya çıktıkça nanobilimin fen alanında yeni bir bilim alanı olarak kabul edilme fikri desteklenmeye başlandı. Nanobilim, çeşitli disiplinlerin bilgilerini kullanan bir alan olarak da düşünüldüğünde bu alana ait kavramların öğretim programlarına hızlı bir şekilde entegrasyonu da kaçınılmaz olacaktır. Bu çalışmanın amacı, ortaöğretim öğrencilerinin nanobilim ve nanoteknoloji kavramlarına dair bilgilerinin düzeyini ortaya çıkarmaktır. Betimsel tarama deseni kullanılarak 8 tane ortaöğretim okulunun 9., 10., 11., ve 12. sınıflarında öğrenim gören toplam 1045 lise öğrencisine Nanobilim ve Nanoteknoloji Farkındalık Anketi (NNFA) uygulanmıştır. NNFA toplamda 20 adet 5'li Likert tipi madde içermektedir ve bireyin nanobilim nanoteknoloji farkındalığını ölçmektedir. Araştırmada cinsiyet, sınıf düzeyi ve fen dersleri başarısı gibi faktörlerin nanobilim ve nanoteknoloji kavramlarına dair farkındalık düzeyi ile ilişkisi irdelenmiştir. Toplanan veriler analiz edildiğinde şu sonuçlar ortaya çıkmıştır: 1) Kız ($\bar{X}$= 48.70) ve erkek öğrencilerin nanobilim ve nanoteknoloji farkındalık düzeyleri arasında erkek ($\bar{X}$ = 51.49) öğrencilerin lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir ($p = .010$). 2) Sınıf düzeyi faktörü ele alındığında, sınıf düzeyi ile nanobilim ve nanoteknoloji farkındalığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin ($p < .000$) olduğu görülmüştür. Sınıf düzeylerine göre anketten alınan ortalama puanlar 9. sınıftan 12. sınıfa doğru sırasıyla ($\bar{X}$ = 48.39, $\bar{X}$ = 47.81, $\bar{X}$ = 48.03 ve $\bar{X}$ = 58.31 şeklindedir. Yapılan post-hoc karşılaştırmaları 12. sınıf öğrencilerinin farkındalık anketinden aldıkları ortalama puanın diğer sınıflarınkinden istatistiksel olarak anlamlı farklandığını göstermiştir. 3) Öğrencilerin fen dersleri başarıları (not ortalamaları) ile nanobilim ve nanoteknoloji farkındalık düzeyleri arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğu ($p < .000$) tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Lise öğrencileri, fen başarısı, nanobilim, nanoteknoloji

Lise Öğrencilerinin Ölçme-Değerlendirme Süreçlerine Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Ersin Aydın
Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
ersinaydin61@gmail.com

Özge Kara
Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
ozzgekara@hotmail.com

Zühal Dinç Altun
Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu çalışma, özel bir lisede öğrenim gören öğrencilerin ölçme değerlendirme kavramına ilişkin algılarını, derslerinde öğretmenlerinin yaptıkları ölçme değerlendirmelere ve sonuçlarına ilişkin görüşlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini 2018–2019 eğitim-öğretim yılında özel bir okulda öğrenim gören ve gönüllülük esasına dayalı olarak seçilen toplam 12 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş olup, özel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın verileri yarı-yapılandırılmış mülakat (görüşme) tekniğiyle toplanmıştır. Elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Veri analizi sonucunda elde edilen bulgular öğrencilerin ölçme-değerlendirme süreçlerinde klasik yazılıyı tercih ettiklerini, çoğunlukla başarılı oldukları derslerin ölçme değerlendirme sonuçlarından memnun olduklarını ve uygulamalı derslerin ölçme- değerlendirme süreçlerinin objektif yapılmadığını düşündüklerini ortaya koymuştur. Araştırma sonunda okullardaki ölçme ve değerlendirme uygulamalarının geliştirilmesine yönelik bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ölçme değerlendirme, öğrenci görüşleri, mülakat.

Lise Öğrencilerinin Periyodik Tablo ile İlgili Metaforları

Ufuk Deveci
Balıkesir Üniversitesi
endorphin70@gmail.com

Ayşenur Karaman
Balıkesir Üniversitesi
aekaraman22@gmail.com

Bülent Pekdağ
Balıkesir Üniversitesi
pekdag@balikesir.edu.tr

Bu çalışma, kimya dersi kapsamında 9. sınıfta öğretilen Periyodik Tablo konusu ile ilgili lise öğrencilerinin kullandıkları metaforları belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda çalışmanın örneklemini 9., 10., 11. ve 12. sınıfta okuyan toplam 210 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler, iki farklı devlet lisesinde okuyan öğrencilere açık uçlu sorudan oluşan bir anket formu uygulanarak toplanmıştır. Verilerin toplanması 3 hafta sürmüştür. Öğrencilerin açık uçlu soruya verdikleri yazılı cevaplar nitel yolla analiz edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda, öğrencilerin kullandıkları metaforların 8 farklı kategoride toplandıkları belirlenmiştir. Bu kategoriler; (i) eğitim, (ii) teknoloji, (iii) spor, (iv) malzeme, (v) doğa, (vi) yaşam, (vii) sanat ve (viii) oyun şeklindedir. Periyodik tablo ile ilgili öğrencilerin kullandıkları metaforların en fazla yaşam (%22), malzeme (%17) ve eğitim (%17) alanları ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Doğa (%3), spor (%4), teknoloji (%5), sanat (%5) ve oyun (%6) alanları ile ilgili metaforlar öğrenciler tarafından daha az oranda kullanılmıştır. Bazı öğrenci cevapları (%13) konu ile alakalı olmadığı, bazı öğrenciler ise (%8) onlara yöneltilen açık uçlu soruya cevap vermedikleri saptanmıştır. Buna karşılık, 9. sınıf seviyesindeki öğrenci metaforları en fazla yaşam (%10), 10. sınıf seviyesinde en fazla yaşam (%6), 11. sınıf seviyesinde en fazla malzeme (%6) ve 12. sınıf seviyesinde en fazla eğitim (%6) alanı ile ilgili olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, periyodik tablo konusu ile ilgili öğrencilerin kullandıkları metaforların sınıf seviyesine göre farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Lise öğrencileri, kimya, periyodik tablo, metafor

Lise Öğrencilerinin Sınıf İçi İstenmeyen Davranışlarına Yönelik Etkili Sınıf Yönetiminin Önemi

Bahar Karaman
Lefke Avrupa Üniversitesi
bhrkaraman@gmail.com

Okul, özgün bir toplumsal sistem, biçimsel bir örgüttür. İnsanların birlikte yaşamalarının doğal bir sonucu olarak kendiliğinden oluşan toplumsal örgütlere karşılık biçimsel örgütler belli bir amaç için kasıtlı olarak kurulur. Okulun amacını gerçekleştirme aracı olan eğitsel etkinliklerin önemli bir kısmı sınıf içinde gerçekleşir. Bu nedenle öğrenci ve öğretmen davranışlarının öğrenme ortamını destekleyici ve sürdürücü olması önemlidir. Öğrenme ortamının öğretimi destekleyici bir nitelik taşımasını sağlayan unsurlardan birisi de öğretmenlerin istenmeyen davranışlarla baş etme becerilerini geliştirmeleridir. İstenmeyen öğrenci davranışlarını tanımlamışlardır. Bu davranışlar; dersi bölme-geç gelme, derste sürekli konuşma, görevleri tamamlama ve yönergeleri takip etmede başarısızlık/zayıflık, öğretmene yalan söyleme, sınıf ortamını bozma, kavga etme, okulda belaya karışma, alkol kullanımı ve çete üyeliğidir. Okulda ve sınıfta, eğitsel çabalara engel olan davranışların tümü istenmeyen davranış olarak nitelendirilir. Dersin akışını bozan, hedef davranışlara ulaşmayı zorlaştıran veya engelleyen her davranış, istenmeyen davranıştır. İstenmeyen davranışı önleme veya istenmeyen davranışla baş etme becerisi gelişmiş olan bir öğretmenin sınıf yönetimi becerisinin de gelişmiş olduğu söylenebilir. Sınıf yönetimi, sınıfta var olan maddi ve manevi öğelerin örgütün amaçları doğrultusunda etkili ve verimli bir biçimde kullanılmasıdır. Davranışın sapmış ya da sorunlu olarak değerlendirilmesinin; davranışın yapıldığı yere, davranışın sahibine, davranışı gözlemleyene, zamana ve davranış yapılırken sınıfın dışından izleyici olup olmamasına göre değişeceğini belirtmiştir. Davranışlar tek başlarına uygunsuz ve sorunlu değildir. Davranış toplumda oluştuğu için oluştukları toplumun kabul edilebilirlik sınırının ötesinde ise istenmeyen davranış olarak nitelenir Öğrencilerin derste istenmeyen davranışlar sergilemelerinin nedeni öğretmen kaynaklı olabileceği gibi öğrencinin içsel kısıtlılıklarıyla da ilişkili olabilir. Bu noktada en önemli görev ilgili ders öğretmenlerine ve sınıf rehber öğretmenlerine düşmektedir. Bu araştırmanın amacı sınıf içi istenmeyen öğrenci davranışlarının öğretmenler tarafından uygun yöntem ve teknikler kullanılarak etkili sınıf yönetiminin nasıl sağlanacağı hakkında öneriler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Lise Öğrencileri, Etkili Sınıf Yönetimi, Lise Öğretmenleri

Lise Öğrencilerinin Tablet Bilgisayarı Kabul Düzeylerinin Araştırılması

Betül Karabulut
Dokuz Eylül Üniversitesi
betulkarabulut07@gmail.com

Prof. Dr. Ercan Akpınar
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi
ercan.akpinar@deu.edu.tr

Bilimin ve teknolojinin ilerlemesiyle bilişim teknolojileri eğitim alanında ve eğitim-öğretim sürecinde daha etkin yer almaya başlamıştır. Ülkemizde de teknolojinin eğitime entegrasyonuna yönelik Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi uygulanmıştır. Fatih Projesi kapsamında her öğrenciye birer tablet bilgisayar verilmesi planlanmıştır. Bu adımın başarılı olabilmesi için öğrencilerin tablet bilgisayarı etkin bir şekilde kullanmayı kabul etmeleri oldukça önemlidir. Bu doğrultuda bu çalışma ile lise öğrencilerinin tablet bilgisayarı kabul düzeylerinin çeşitli değişkenler bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın amacına yönelik olarak öğrencilerin tablet bilgisayar kabul düzeylerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, başarı puanı, internet bağlantısı sahipliği, günlük internet kullanım süresi ve günlük tablet bilgisayar kullanım süresi değişkenlerine göre farklılaşma durumu araştırılmıştır.

Araştırma Denizli İli Resmi Anadolu ve Fen Liselerinde 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 880 öğrenci ile yürütülmüştür. Lise öğrencilerinin tablet bilgisayar kabul düzeyleri Güngören ve diğ., (2014) tarafından geliştirilen "Tablet Bilgisayar Kabul Ölçeği" ile belirlenmiştir. Ölçek teknoloji kabul modelinin boyutlarını içermektedir ve 5'li Likert tipindedir. Bu boyutlar algılanan yarar, algılanan kullanım kolaylığı, kullanıma yönelik tutum ve kullanıma yönelik niyettir.

Araştırma sonucunda lise öğrencilerinin tablet bilgisayar kabulüne yönelik genel olarak kararsız bir tutum içinde oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerden tablet bilgisayar kullanımını ve kullanım becerisine sahip olmayı kolay bulan öğrenciler çoğunlukta olsa da tablet bilgisayarın derste etkin şekilde kullanılacağına yönelik kararsız oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan lise öğrencilerinin tablet bilgisayar kabul düzeylerinin cinsiyete, evde internet bağlantısı sahipliğine, günlük internet kullanım süresine göre farklılaşmadığı; sınıf düzeyine, lise türüne, başarı puanına, günlük tablet bilgisayar kullanım süresine göre farklılaştığı belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tablet bilgisayar, teknoloji kabulü, tablet bilgisayar kabulü

Manyetizma Öğretiminde Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Kullanılması ile İlgili Öğrenci Görüşleri

Aslıhan Kartal Taşoğlu
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
aslihan.kartal@deu.edu.tr

Manyetizma konuları soyut kavramlar içerdiği için öğrencilerin zor anladığı konular arasındadır. Konuların öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle öğrencilerin konuyu günlük yaşamla ilişkilendirmeleri, zihninde canlandırmaları, konuyla ilgili deney düzenekleri hazırlamalarını sağlayarak konu somutlaştırılabilir. Araştırmada manyetizma konularının öğretimi, öğrencinin bilgiyi kendisinin yapılandırdığı yaklaşımlardan biri olan probleme dayalı öğrenme yaklaşımı ile gerçekleştirilmiştir ve öğrencilerin bu yaklaşım ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Araştırma Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi İlköğretim Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim dalında öğrenim gören 23 birinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri, nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Görüşmelerde sesli kayıt yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilerin probleme dayalı öğrenme yaklaşımı ile ilgili görüşlerini öğrenmek amacıyla 7 sorudan oluşan görüşme formu hazırlanmıştır. Manyetizma konularının öğretimi probleme dayalı öğrenme yaklaşımı kullanılarak toplam 14 ders saatinden oluşan yedi oturumda gerçekleştirilmiştir. Uygulama bittikten sonra öğrencilerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonunda, öğrenciler PDÖ yaklaşımının amacını, öğrencilerin aktif olmasını sağlamak, araştırarak öğrenme, yaparak öğrenme, merak uyandırarak öğrenme şeklinde ifade etmişlerdir. PDÖ yaklaşımı ile geleneksel öğretimi karşılaştırdıklarında, araştırarak, grupça çalışarak öğrendiklerini belirterek PDÖ yaklaşımının daha iyi olduğunu bunun yansıra yaparak öğrendiklerini belirterek bu yaklaşımın daha kalıcı olduğunu söylemişlerdir. PDÖ yaklaşımında kullanılan senaryoların, günlük hayatta fiziğin ne derece etkin olduğunu gösterdiğini, eğlendirici olduğunu ve konunun daha kalıcı olmasını sağladığını belirtmişlerdir. Verilerin analizi devam etmektedir. Geleceğin öğretmeni olacak öğretmen adaylarına, probleme dayalı öğrenme gibi yapılandırıcı yaklaşımları tanıtmak ve bazı dersleri bu yaklaşımları içerecek şekilde hazırlamak, onların bu yaklaşımları öğrenmesine ve gelecekte kullanmasına fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Probleme dayalı öğrenme, manyetizma öğretimi, öğrenci görüşleri

Marina Abramovic'in Performansları Üzerine Bir İnceleme

Handegül Yavaş
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
handegul_k@hotmail.com

Beden, öteden beri performans sanatının malzemesi olmuştur. Post Modern süreç bu durumu hızlandırmıştır. Vücudun tüm sınırları aşılarak beden, sanatın aracı haline gelmiştir. İnsan bedeni performans sanatının ana unsurudur. Kavramsal sanatçıların ortaya attıkları düşünme temelli sanat sorularının ve 1960'lı yılların devrimci ruhunun etkisiyle odak noktası değişen sanat, bedeni, sanat sahnesine sokar. Performans sanatı, izleyicilerin önünde canlı olarak gerçekleştirilen bir sanat biçimidir ve tekrarı yoktur. 1970'lerde ise kendi başına bir tür olarak kabul edilmiştir. Performans sanatı, insan bedenini sanat nesnesi haline getirmesiyle, sanatın alınır satılırlığını ortadan kaldırmayı amaçlamıştır.

Bu çalışmada, performans sanatının öne çıkan isimlerinden biri olan Marina Abramovic'in performansları ve sanat yaşantısı incelenmiştir. Abromovic, performanslarında kendi "dişiliği ve cinselliği" arasındaki ilişkiyi sorgular. Performansları izleyicinin hafızasında iz bırakır. Bu araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde taranmış olup, araştırmada literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Veriler incelenmiş ve yapılan incelemeler sonucunda; Marina Abramovic'in hayatından ve performanslarından yola çıkılarak sanat eseri aydınlatılması ve performanslarının düşünce yapılarının ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmalarından biri olan "Rytm 0" adlı performansında, insan doğasını ortaya çıkarmak, insanı bütünüyle ifşa etmek ve ayrıca, seyirciye meydan okumak istemiştir.

Anahtar Kelimeler: Marina Abramovic, Sanat Sosyolojisi, Body Art, Çağdaş Sanat, Performans Sanatı

Matematik Ders Planlarının İncelenmesi İçin Bir Çerçeve Önerisi

Zekiye Özgür
Dokuz Eylül Üniversitesi
zekiye.ozgur@deu.edu.tr

Semiha Kula Ünver
Dokuz Eylül Üniversitesi
semiha.kula@deu.edu.tr

Esra Bukova Güzel
Dokuz Eylül Üniversitesi
esra.bukova@deu.edu.tr

Ders planları öğretmenlerin belirledikleri hedef kazanım ve becerileri öğrencilerine en etkili şekilde kazandırabilmeleri için hangi etkinlik, yöntem, materyal, soru ve kaynakları ne kadar süre ile, nasıl, ve hangi amaçlarla kullanacaklarını önceden düşünüp planlamalarını sağlar. Bu sayede öğretmenler, özellikle de öğretmeyi öğrenmeye yeni başlayan öğretmen adayları, iyi hazırlanmış bir ders planı ile derslerini daha etkili ve verimli bir şekilde gerçekleştirebilirler. Ancak, öğretmen adaylarının hazırladıkları ders planları incelendiğinde, öğretmen adaylarının etkili bir matematik ders planının neleri içermesi gerektiğini yeterince bilmedikleri veya uygulayamadıkları görülmüştür. Matematik ders planlarının değerlendirilmesinde kullanılabilecek bir çerçeve, öğretmen adaylarına hem ders planı oluşturma aşamasında rehberlik edebilir, hem de kendi ürettikleri veya akranlarının ürettikleri ders planlarını incelerken rehberlik edebilir. Böylece, öğretmen adayları bir ders planının hangi yönlerden başarılı olduğunu, hangi yönlerden ise geliştirilebileceğini daha kapsamlı, tutarlı ve doğru bir şekilde ortaya koyabilirler. Bu nedenle bu çalışmada, matematik öğretmen adaylarının ders planı oluşturmada ve değerlendirmede kullanabilecekleri bir çerçeve geliştirmek amaçlanmıştır. Bu amaçla, bir devlet üniversitesinin Ortaöğretim Matematik Öğretmenliği Programı'nda son sınıfta öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının hazırladıkları ders planları incelenmiştir. Her bir ders planı iki ders saati için hazırlanmış olup matematik ve geometri konularına ve sınıf seviyelerine göre dengeli bir dağılım olmasına dikkat edilerek toplam 12 ders planı seçilip analiz edilmiştir. Ders planları üç araştırmacı tarafından bireysel olarak analiz edilmiş, ardından karşılaştırmalı analizler yoluyla kodlar ve kategoriler belirlenmiştir. Belirlenen kodların değerlendirilmesinde başarılı, kısmen başarılı ve başarısız olmak üzere üç değer kullanılmıştır. Geliştirilen Matematik Ders Planı Değerlendirme Çerçevesinin öğretmen adaylarının ders planı hazırlama ve değerlendirme süreçlerinde kullanabilecekleri faydalı bir kaynak olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ders planı, öğretmen eğitimi, matematik öğretimi.

Matematik Dersinde Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Soyutlama Seviyesini İndirgemelerinin İncelenmesi

Atakan Yücel
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi Bölümü
yucel.atakan7@gmail.com

Prof. Dr. Serkan Narlı
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi Bölümü
serkan.narli@gmail.com

Bu araştırmada Hazzan'ın (1999) lisans öğrencilerinin soyut cebir kavramlarını algılayışlarını incelediği sırada geliştirdiği bir teorik yapı olan soyutlama seviyesinin indirgenmesi (reducing abstraction level) teorisi çerçevesinde ortaokul ve lise öğrencilerinin soyutlama seviyesini indirgemelerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Soyutlamanın indirgenmesi teorisi, öğrencilerin derslerde gördükleri matematiksel kavramları, sunuldukları soyutlama seviyesinden daha düşük seviyede bir soyutlamayla çalışma eğilimlerine dayanmaktadır. Bu teori, literatürdeki soyutlama seviyeleriyle ilgili üç farklı yoruma dayanarak oluşturulmuştur: (1) düşünülen nesne ve düşünen insan arasındaki ilişkinin kalitesi bakımından soyutlama seviyesi, (2) süreç-nesne ikiliğinin yansıması bakımından soyutlama seviyesi ve (3) düşünülen matematiksel kavramın karmaşıklığının derecesi bakımından soyutlama seviyesi. Literatürde soyutlamanın indirgenmesi (reducing abstraction) ile ilgili ortaokul ve lise seviyelerindeki öğrencilerle yapılan çalışmalar az sayıdadır. Bu çalışmada 29 ortaokul sekizinci sınıf ve 32 lise ikinci sınıf öğrencisinden oluşan çalışma gruplarına, seviyelerine uygun dörder soru sorulmuştur. Çalışma grubundan amaçlı seçilen 3 ortaokul ve 4 lise öğrencisiyle, sorulara verdikleri cevaplar üzerinden, yapılandırılmamış görüşmeler yapılmıştır. Toplanan verilerin analizi, betimsel analiz yöntemiyle devam etmekte olup ulaşılan sonuçlar sempozyumda sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Soyutlama, soyutlama seviyesinin indirgenmesi, matematik eğitimi.

Matematik Eğitimi Araştırmalarında Üstbiliş: Bir Metasentez Çalışması

Seren Kuşcu Kılınç
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi ABD
2018950126@ogr.deu.edu.tr

Mehmet Yusuf Kılınç
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi ABD
2018950124@ogr.deu.edu.tr

Efe Okyay
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi ABD
2018950123@ogr.deu.edu.tr

Kurtuluş Ünver
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi ABD
2018950119@ogr.deu.edu.tr

Esra Bukova Güzel
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi ABD
esra.bukova@deu.edu.tr

Üstbiliş insanın algılama, hatırlama ve düşünmesinde yer alan zihinsel faaliyetlerin farkında olması ve bunları kontrol etmesi olarak tanımlanmaktadır (Huitt, 1997; Hacker ve Dunlosky, 2003). Yapılan çalışmalarda üstbilişin, çocukların ve yetişkinlerin eğitiminde önemli yeri bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır (Schoenfeld, 1985; Mevarech, 1999; Schurter, 2001; Marge, 2001; Kapa, 2001; Teong, 2002; Kramarski, Mevarech ve Arami, 2002; Victor, 2004). Ülkemizde matematik eğitimi alanında üstbiliş çalışmalarının gittikçe arttığı görülmektedir. Çalışmalardaki eğilimlerin belirlenmesi, araştırmaların tasarımı ve ulaşılan sonuçların incelenmesi ve kapsamlı olarak karşılaştırılması alanda yapılacak yeni çalışmalara da ışık tutacaktır. Bu çalışmanın amacı matematik eğitimi alanında yapılan üstbiliş çalışmalarının yorumlanmaya ve karşılaştırılmaya dayalı bir çerçevesini sunmaktır. Çalışma nitel araştırma yöntemine dayalı bir metasentez çalışmasıdır. Metasentez nicel veriler yerine nitel bulguların sentezlenmesinde bir başka deyişle nitel verilerin yorumlanması ve değerlendirilmesinde kullanılmaktadır (DeWitt-Brinks ve Rhodes, 1992). Bu bağlamda "Google akademik" arama motoru üzerinden "üstbiliş", "bilişötesi", "bilişüstü" ve "matematik eğitimi" anahtar kelimesi ile taramada ulaşılan üstbilişin matematik eğitimdeki etkisine yönelik bir araştırma yapan ve tam metnine erişilen 2012-2018 yılları arasında yayınlanmış olan toplamda yirmibir adet Türkçe makale ve tez çalışması incelenmiştir. Çalışmaların içerik analizine dört araştırmacı tarafından araştırmaların yapıldığı yıllar baz alınarak başlanmış ve çalışmanın amacı, katılımcıları, deseni, bulguları, ulaşılan sonuçlar ve öneriler şeklinde kategorilere ayrılarak değerlendirilmiştir. Ardından yapılan değerlendirmelerin sonuçları bir araya getirilerek yeni bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda çalışmanın katılımcı grubu dağılımının ilkokul için %10, ortaokul için %48, lise için %10 ve üniversitede eğitim gören öğretmen adayları için %32 olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bu çalışmaların

sekizinin üstbilişin problem çözme üzerindeki etkilerini, onunun üstbiliş ve öğretim stratejilerinin etkileşimini, üçünün ise üstbiliş ile diğer değişkenlerin etkileşimini araştırmayı amaçladığı belirlenmiştir. Bunun yanında üstbiliş seviyesi arttıkça problem çözme yeteneğinin de geliştiği sonucuna varılmıştır. Çalışmada tematik analizler gerçekleştirilmekte olup çalışmaların bulgu ve sonuçları için temalar oluşturulmaya, benzerlik ve farklılıklar belirlenmeye ve belirlenen temalar altında sentezlemeye devam edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Matematik eğitimi, metasentez, üstbiliş

Matematik Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Dilek İzgiol
Dokuz Eylül Üniversitesi
dilekizgiol90@gmail.com

Cenk Keşan
Dokuz Eylül Üniversitesi
cenkkesan@gmail.com

Betül Yılmaz
Dokuz Eylül Üniversitesi
bbetulyilmaz3@gmail.com

Mesleğe yönelik ilgi ve sevgi, öğretmenliği uygun bir meslek olarak görme, açıkta kalmamak için öğretmenliği tercih etme, bölümden memnuniyet, atama sistemi ile ilgili kaygı, maaş, statü gibi etkenler matematik öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını etkilemektedir. Matematik öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını olumsuz etkileyen etkenler belirlenmeli, bu etkenlerin en aza indirilmesi ve üniversite alınımında daha seçici olunmasıyla öğretmen niteliğinin artmasına yönelik adımlar atılmalıdır. Bu sebeple çalışmada ilköğretim matematik öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubu bir devlet üniversitesi ilköğretim matematik öğretmenliği programı son sınıfta öğrenim görmekte olan yirmi ilköğretim matematik öğretmen adayından oluşmaktadır. Matematik öğretmen adaylarının öğretmenliği tercih etme nedenlerini ve mesleğe yönelik tutumlarını incelenmek için öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Verilerin analizi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mesleğe yönelik tutum, matematik öğretmen adayı, mesleği tercih sebebi

Matematik Öğretmenlerinin Denklem Kavramına İlişkin Öğretme Bilgilerinin İncelenmesi

Feriha Hande İdil
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
deuhande@gmail.com

Prof. Dr. Serkan Narlı
Dokuz Eylül Üniversitesi, Matematik Eğitimi Bölümü
serkan.narli@deu.edu.tr

Bu çalışmada, bir matematik öğretmeninin 7. Sınıf denklem kavramına ilişkin öğretme bilgisi, Ball, Thames ve Phelps (2008) tarafından geliştirilen, "Öğretmek İçin Matematik Bilgisi" kuramsal çerçevesinden yararlanarak incelenmiştir. Araştırmada, kuramsal çerçevenin uzmanlık alan bilgisi bileşenine odaklanılmıştır. Bu amaçla çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden özel durum çalışması kullanılmış ve 1 ortaokul matematik öğretmeni ile çalışılmıştır. Çalışma İzmir ilinde bulunan bir devlet okulunda gerçekleştirilmiş olup söz konusu ortaokul matematik öğretmeninin değerlendirilmesinde 2 adet veri toplama aracından yararlanılmıştır. Bunlar; "Ön Görüşme Formu" ve "Ders Gözlem Formu" dur. "Ön Görüşme Formu", öğretmen adayının kişisel geçmişini, genel olarak matematik öğrenme ve öğretme ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla hazırlanmış olup çalışmanın başında uygulanmıştır. Bu aşamanın ardından, Ders Gözlem Formu kullanılarak öğretmen adayının cebir öğrenme alanın "Birinci dereceden bir bilinmeyenli denklemleri çözer" kazanımına ilişkin 4 ders saatlik ders anlatımı araştırmacı tarafından gözlemlenmiş ve video kamerayla kaydedilmiştir. Formlardan ve ders gözlemlerinden elde edilen veriler ilişkilendirilerek incelenmiştir. Çalışma neticesinde öğretmen adayının denklem kavramına ilişkin uzmanlık alan bilgisini gösteren bir çerçeve oluşturulmuştur. Bu çerçeveden hareketle bir matematik öğretmenin denklem kavramının öğretiminde sahip olması gereken uzmanlık alan bilgilerinin neler olduğu tek bir çerçeve üzerinden ifade edilmiştir. Öğretmek İçin Matematik Bilgisi kuramsal çerçevesinin denklem kavramı özelinde bir uygulaması gerçekleştirilmiştir. Diğer matematik konularına genişletilmesi durumunda, matematik öğretmenlerinin yetiştirilmesi sürecinde nelere önem verilmesi gerektiği ortaya çıkarılabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretmeni, denklem, öğretme bilgisi.

Matematik ve Fen Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarının Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi

Umut Birkan Özkan
Milli Savunma Üniversitesi
umutbirkanozkan@gmail.com

Ertan Akgenç
Milli Savunma Üniversitesi
statistician.ertan@gmail.com

Bu çalışma, TIMSS-2015 verilerini kullanarak matematik ve fen öğretmenlerinin eğitim durumlarının öğrencilerin akademik başarısına etkisini belirlemeyi ve Türkiye açısından çıkarımlar yapmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada, analiz için ikincil verilerden yararlanılmıştır. TIMSS-2015 matematik ve fen alanında Türkiye'ye ait veriler araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Tespit edilen evrenin tamamına ulaşıldığından ayrıca örneklem tayinine gidilmemiştir. Elde edilen verilerin analizinde tek faktörlü varyans analizi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, lisansüstü eğitim almış matematik öğretmenlerinin dersine girdiği öğrencilerin matematik puan ortalamaları, lisans mezunu öğretmenlerin öğrencilerinden yüksektir. Ortalamalar arasında lisansüstü eğitim almış matematik öğretmenlerinin öğrencileri lehine istatistiksel açıdan anlamlı farklılık vardır. Benzer şekilde, lisansüstü eğitim almış fen öğretmenlerinin dersine girdiği öğrencilerin fen puan ortalamaları, lisans mezunu öğretmenlerin öğrencilerinden yüksektir. Ortalamalar arasında lisansüstü eğitim almış fen öğretmenlerinin öğrencileri lehine istatistiksel açıdan anlamlı farklılık vardır. Bu araştırmada, matematik ve fen öğretmenlerinin lisansüstü eğitim yapmalarının öğrencilerin akademik performansları üzerinde olumlu yönde etkiler meydana getirebileceği sonucuna varılmıştır. Sonuçlar, ilgili alanyazınla göreceli olarak uyumludur. Çalışma sonuçlarına dayanarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Matematik öğretmeni, fen öğretmeni, öğretmenlerin eğitim durumu, matematik başarısı, fen başarısı, akademik başarı

Matematiksel İnançların Yaşama Yansımaları

Engin Oktay
Dokuz Eylül Üniversitesi
enginoktay2000@gmail.com

Cenk Keşan
Dokuz Eylül Üniversitesi
cenkkesan@gmail.com

İnançlar bizlerin yaşama olan bakışlarımızı değiştirmektedirler. Sahip olunan matematiksel inançlar da bizlerin günlük yaşantımızda karşılaşılan durumlara yaklaşımımızı etkilemektedir. Yatırım, aylık bütçe, ticaret, estetik, verilecek kararlar sonrası oluşacak olası durumlar, risk hesaplaması, tasarım gibi birçok alanda yaşamımıza etki etmektedir. Acaba sahip olduğumuz matematiksel inançlar yaşamımıza ne kadar etki etmektedir? Günlük yaşamda karşılaştığımız matematiksel durumlara bakış açılarımız ne kadar farklılık göstermektedir? Okulda matematik dersinde akademik olarak başarılı olan veya olmayan öğrenciler okul dışı yaşantılarında matematiksel düşüncelerini nasıl kullanmaktadırlar? Okul müfredatında yer alan gerçek yaşam problemleri öğrencilerin matematiği yaşamlarına yerleştirmede ne kadar başarılı olmuştur? Bunları anlayabilmenin en iyi yolu günlük yaşantımızda karşılaştığımız görüntülerin içinde ne kadar matematik bulabildiğimizi tespit etmektir.

Çalışmamızın amacı öğrencilerin sahip oldukları matematiksel inançlarının okul dışı yaşantılarında ne derece etkili olduğunu ve okullardaki matematik öğretiminin matematiksel inançlara etkisini anlayabilmektir. Bu bağlam da ortaokul 7. sınıf öğrencilerinden oluşan 30 kişilik bir gruba günlük hayatta karşılaştıkları ve içinde matematik olduğunu düşündükleri durumların fotoğraflarını çekmelerini istedik. Her öğrenciden 10 ar fotoğraf çekilmesi istendi. Elde edilen fotoğraflar ortak bir havuzda birleştirilip her biri 5 er kişiden oluşan 6 gruba bilgisayar ortamında inceletildi. Her gruptan içinde matematik olduğuna inandıkları 5 fotoğrafı seçmeleri ve fotoğraf seçimi sırasındaki görüşlerini not almaları istendi. Seçilen fotoğraflar incelendiğinde tüm grupların çoğunlukla içinde sayısal verilerin olduğu fotoğrafları seçtikleri, azınlık olarak içinde geometrik kavramların olduğu fotoğrafların seçildiği gözlemlendi. Hâlbuki matematik doğa, sanat, teknoloji gibi yaşamın birebir içinde olan, seçimler, olası durumlar ve sonuçları gibi günlük yaşantımızın ve yarınların yönlenmesini sağlayan bir bilim iken öğrenciler için sayı ve geometrik şekillerin ötesine geçemediği gözlenmiştir. Bu da okullarda gösterilen matematik derslerinin okul dışı yaşama aktarılmasının sadece alış veriş, hesaplama gibi temel becerilerin önüne geçemediği varsayımını ortaya çıkarmıştır. Öğrencilerin matematiksel inançlarının yaşamdaki yansımalarının sayılar ve şekillerden oluştuğu ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel inançlar, 7.sınıf

Matrakçı Nasuh, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Devrim Erbil'in İstanbul İmgeleri Üzerine Göstergebilim Çözümlemesi - Üç İstanbul

Bekir İnce
Pamukkale Üniversitesi
bince@pau.edu.tr

Canan Yıkıldım
Pamukkale Üniversitesi
ykldmcnn@gmail.com

Kentler, içinde sayısız imge barındıran büyük ölçekli uzamsal yapılardır. Lynch (2015), kent tasarımlarını geçici sanat yapıtları olarak değerlendirir. Kentte her an algı alanımıza giren ve keşfedilmeyi bekleyen çok sayıda öge ve arka plan yer alır. Bütüne bakıldığında "kent imgeleri" görme ile sınırlı bir alandan çok daha fazlasını ifade eder. Bilinç düzeyinde ortak değerler üretmenin doğal sonucu olarak kentler geçmişten günümüze kültür imgeleri üreten organik yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum sanatçıları her dönemde etkilemiştir. Sanat eserlerine yansıyan kent imgeleri bunun somut örnekleridir.

Bu araştırmada İstanbul'un tarihi yarımadasını, Haliç ve Boğaziçi çevresini farklı dönemlerde betimleyen üç esere yer verilmiştir. Birincisi, 16. yy nakkaşı Matrakçı Nasuh'un; "Beyan-ı Menazil-i Sefer-i Irakeyn Süleyman Han" el yazmasındaki İstanbul'u tasvir eden minyatürüdür. İkincisi, Cumhuriyet Dönemi Türk Resim Sanatının önemli temsilcilerinden ve D Grubu sanatçıları arasında yer alan Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun bir mimari yapı için 1955'te resmettiği "İstanbul" adlı duvar levhasıdır. Üçüncüsü ise Cumhuriyet Dönemi Türk Resim Sanatının 3. kuşak ressamlarından ve günümüze tanıklığı olan Devrim Erbil'in 2011 tarihli "Haliç" isimli tablosudur. Kitap resimlemeleri, duvar resimleri ve tuval üzerine yapılan resimler genel anlamda görsel belgelerdir. Bu sebeple, yöntemsel yaklaşım olarak nitel araştırmalarda belge inceleme yöntemi kullanılmıştır. Sözü edilen eserlerin betimlenebilmesi için göstergebilim çözümlemesi yapılmıştır. Göstergebilim; sözlü, yazılı, görsel ve işaretlerle iletişimi konu alan bilim dalıdır. Resim (imge-image), sanatçı ile izleyen arasındaki iletişimin (belirtisi) göstergesidir. Bu göstergeyi okuyabilmek için başvurulacak yollardan belki de en günceli göstergebilimdir. Eserler arasındaki imgesel yakınlık ve benzerlik göstergebilimde resimlerarasılık (metinlerarasılık) şeklinde ifade edilen okumayı zorunlu kılmaktadır.

Sonuç olarak 16. yüzyıldan 21. yüzyıla tarihlenen sözü edilen resimlerdeki İstanbul imgelerinin dönemsel koşullar, kültürel kodlar ve sanatçı profilleri gibi bağlamsal özellikler dikkate alınarak karşılaştırmalı çözümlemesi yapılmıştır. Çalışma, "Sanat Yorumu" yüksek lisans dersi kapsamında yapılan bir araştırmanın genişletilmiş bulgularına dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İstanbul, Kent İmgesi, Göstergebilim, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Matrakçı Nasuh, Devrim Erbil, Şehir Peyzajı, İstanbul Manzarası, Kuş Bakışı İstanbul, Minyatür

MEB 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının Uygulanışına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İller Bazında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Merve Karagöz
Akkent Anaokulu
merve.cadi06@gmail.com

Gülhan Güven
Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Bölümü
gulhanguven@gmail.com

Bu araştırmanın amacı Milli Eğitim Bakanlığı 2013 Okul Öncesi Eğitim Programının uygulanışında bazı değişkenlere göre Gaziantep ve Ankara illeri arasında farklılık olup olmadığını ortaya koymaktır. Araştırmada geçmişte ya da halen var olan durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçladığı için tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada literatür taraması yapıldıktan sonra veri toplamak amacı ile araştırmacı tarafından geliştirilen "MEB 2013 Programı'nın Uygulanışına İlişkin Öğretmen Görüşlerini Belirleme Formu" ile veriler toplanmıştır. "MEB 2013 Programı'nın Uygulanışına İlişkin Öğretmen Görüşlerini Belirleme Formu" 4 okul öncesi eğitimi, 1 eğitim bilimleri uzmanı olmak üzere toplam 5 uzmanın görüşlerine sunulmuş ve uzmanların görüşleri doğrultusunda 3 bölüm ve 45 sorudan oluşan ölçek hazırlanmıştır. Araştırma verileri SPSS 22.0 paket programında analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında MEB'e bağlı Ankara (Çankaya, Mamak ve Yenimahalle İlçeleri) ve Gaziantep (Şehitkamil ve Şahinbey İlçeleri) illerinde görev yapmakta olan 262 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Aylık eğitim planını ve her ayın sonunda değerlendirmeyi ve günlük eğitim akışını gün sonunda değerlendirmeyi anlamlı bulmayan iki ildeki katılımcıların çoğunluğu bu değerlendirmeleri gereksiz bir uygulama olarak gördüklerini belirtmişlerdir. Çocuklarla birlikte etkinlik sonunda değerlendirme yapmayı Gaziantep ilinde mantıklı görmeyen katılımcıların çoğunluğu bu uygulamanın zaman kaybına yol açtığını belirtmişlerdir. Ankara ilinde çocuklarla birlikte etkinlik sonunda değerlendirme yapmayı mantıklı görmeyen katılımcıların çoğunluğu bu uygulamanın zaman kaybına yol açtığını ve gereksiz bir uygulama olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. Her iki ildeki çocuklarla birlikte gün sonunda günü değerlendirme zamanı yapmayı mantıklı bulan katılımcıların çoğunluğu bu uygulamanın kazanımlara ulaşma düzeyi hakkında kendilerine bilgi sağladığını belirtmişlerdir. Araştırma sonucunda her iki ildeki öğretmenlerin de aylık eğitim planını her ayın sonunda değerlendirmeyi ve günlük eğitim akışını günün sonunda değerlendirmeyi anlamlı; çocuklarla birlikte etkinlik sonunda değerlendirme yapmayı ve çocuklar ile birlikte günün sonunda günü değerlendirme zamanı yapmayı mantıklı bulan katılımcıların çoğunluğunun bu değerlendirmeleri kazanımlara ulaşma düzeyi hakkında bilgi sahibi olmak amaçlı mantıklı ve anlamlı buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim Programı, Okul Öncesi Öğretmeni, Okul Öncesi Eğitim

MEB 2023 Eğitim Vizyonunun Eğitim-Kültür İlişki Açısından Değerlendirilmesi

Sevtap Yazar
sevtapyazar@gmail.com
Milli Eğitim Bakanlığı

Eğitim, toplumların var oluşlarını ve ilerleyişlerini sürdürmek için fertlerine bilgi, beceri, davranış ve düşünce kalıplarını aktarma sürecidir. Eğitim süreci bir toplumun maddi, manevi unsurlarını kısaca yaşam biçimini kapsayan kültürden ayrı olarak düşünülebilecek bir süreç değildir. Kültür ile eğitim arasında karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Her toplumun eğitimi, o toplumun kültürüne göre şekillenir. Kültürün yeni kuşaklara aktarılması yine eğitim yoluyla gerçekleşir. Bu araştırmanın amacı Millî Eğitim Bakanlığının 2023 Eğitim Vizyonunda kültürel unsurlarla eğitim ilişkisini ne şekilde ele aldığını gözler önüne sermektir. Nitel araştırma yöntemine başvurulacak olan bu araştırmada veriler, doküman incelemesi yöntemi esas alınarak elde edilecektir. Verilerin elde edilmesi için MEB 2023 Eğitim Vizyonu belgesi temel kaynak olarak ele alınacaktır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile ortaya konulacaktır. Bu doğrultuda araştırmada ilk olarak eğitim-kültür ilişkisi üzerinde durulacaktır. Daha sonra MEB 2023 Eğitim Vizyonunda eğitim-kültür ilişkisinin nasıl ele alındığı, öğrencilerin sosyalleştirilmesi süreci, öğrencilerin kültürel faaliyetler içinde bulunmaları yönündeki yaklaşımlar, küreselleşme ve yerel kültür ikilemine yaklaşımlar, temel amaçlarda kültüre ayrılan yer gibi hususlar tespit edilerek örneklendirilecektir. Elde edilen veriler çerçevesinde değerlendirmeler yapılarak sonuca varılacaktır.

Anahtar Kelimeler: MEB 2023 Eğitim Vizyonu, kültür, eğitim, küreselleşme

Meb Eğitim Kurumlarındaki Kadın Yöneticiler Üzerinde Cinsiyet Faktörünün Etkisi

Nesrin Kale
Girne Amerikan Üniversitesi
nesrinkale@gau.edu.tr

Türkiye'de olduğu gibi dünyada da kadının çalışma yaşamına girmesi çok kolay olmamıştır, kadın öğretmenlerin çoğunlukta olduğu ilk ve ortaöğretim kademelerinde cinsiyet önemli bir faktör olup, çocukların eğitimi ve öğretmenlik kadınlara uygun bir meslek olarak görülürken, üst düzey yöneticilikler "erkek işi" olarak algılanmaktadır. Kadın yönetici sayısının az olmasının nedenleri çeşitli sorunlardan kaynaklanmakla birlikte cinsiyet ayrımı en önemli boyutu oluşturmaktadır. Rasyonel açıdan bakıldığında yönetim işlerinde cinsiyet kesinlikle düşünülmemesi gereken bir olgu olmasına rağmen; risk alma, cesaret, rekabete yatkınlık gibi bir takım davranışların erkeklerde daha fazla bulunduğuna yönelik algı, yöneticiliğin erkek işi olarak algılanmasına neden olmaktadır. Ülkemizde MEB eğitim kurumlarında çalışan kadın öğretmenlerin sayısı diğer sektörlerde çalışan kadın sayısından çok daha fazla olsa da, kadın yöneticilerin oranı erkek yöneticilere göre çok gerilerde olup; MEB Strateji Geliştirme Başkanlığının Şubat 2017 verilerine göre 28.299 okul müdürünün 2.238'i (%7,91), 1.936 müdür başyardımcısının 115'i (%5,94), 37.042 müdür yardımcısının ise 7.431'i (%20,04)'ü kadındır. Öğretmenler ve yöneticilerle yapılan farklı araştırmaların sonuçlarının karşılaştırılarak değerlendirileceği çalışmamızda şu soruların yanıtları aranacaktır; Kadın yöneticilerin sayısının az olmasının nedenleri nelerdir? Cinsiyet faktörüne dayalı toplumsal, geleneksel değer yargıları kadınların yöneticilik görevlerini üstlenmelerinde ne kadar etkili olmaktadır?, Kadın yöneticiler hangi sorunlarla karşılaşıyorlar? Kadın yöneticilerin karşılaştıkları olumlu ve olumsuz tepkiler nelerdir?, Mobbinge maruz kalmaları kadın yöneticiler üzerinde hangi etkileri yaratmaktadır?, Tükenmişlik ve kendilerine ve yaptıkları işe yabancılaşma kadın yöneticileri nasıl etkilemektedir?, Kadın yöneticiler kurumsal işleyişte karşılaştıkları çatışmalarda süreci nasıl yönetiyorlar?, Okul yöneticisi kadınların karşılaştıkları eleştiriler ile baş etme stratejileri nelerdir?

Anahtar Kelimeler: Kadın Yönetici, Cinsiyet Ayrımcılığı, Mobbing, Tükenmişlik, Yabancılaşma

Meb'de Doktoralı Öğretmen Olmak

Gülşah Mete
MEB
drgulsahmete@gmail.com

Doktora, bir lisans veya yüksek lisans programını bitirdikten sonra o bilim dalında sınav ve bilimsel bir eserle erişilen bir derece veya basamaktır. Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Bu çalışmanın amacı doktora eğitimini tamamlayan öğretmenlerin çalıştıkları kurumdaki durumlarını ve yaşadıkları sorunları dile getirmektir. Nitel araştırma deseninin kullanıldığı araştırmanın verileri MEB'de çalışan, doktora mezunu 10 öğretmen ile gerçekleştirilen açık uçlu anket görüşmesi ile elde edilmiştir. Görüşme kayıtlarının analizinde içerik analizi türlerinden kategorisel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre öğretmenler alanlarında uzmanlaşmak ve akademik kariyer yapmak için doktora yaptıklarını, doktora eğitimleri esnasında veya mezun olduktan sonra kongre, sempozyum vb. akademik çalışmalara katılmak istediklerinde özellikle farklı ile gitmek zorunda olanlar kurumları ile izin almada sıkıntı yaşadıklarını, MEB'de akademik çalışmalarını yürütürken çoğu zaman desteklenmediklerini, kurumlarındaki yönetici ve öğretmenlerin bir kısmının onları desteklerken bir kısmının aldıkları doktora eğitimin öğretmenlik yararına olmadığını belirttiklerini dile getirmişlerdir. Öğrenci ve veliler için doktora mezunu öğretmen olmanın bir şey ifade etmediğini belirtmişlerdir. MEB içinde doktora ve tezli yüksek lisans yapan öğretmenlerin statüsüyle ilgili çalışmalar yapılmasının, özendirici olması için doktoralı öğretmenlerin maaşlarında iyileştirme olmasının ve doktoralı öğretmenlerin okullarda ders vermesinin yerine koordinatör olarak değerlendirilmesinin, TÜBİTAK vb. projelerin planlanması ve koordinesinde görevlendirilmesinin gerektiği vurgulanmıştır. Araştırmanın bulgularından hareketle MEB'de çalışan doktora mezunu öğretmenlerin alanlarında uzmanlaştıkları hâlde gerek üniversitede gerek kendi kurumlarında bir statü alamadıkları, kurum yöneticileri ve meslektaşları ile sıkıntılı durumlar yaşadıkları, bağlı bulundukları MEB'de kendi durumlarına yönelik mevzuatın yeterli olmadığı, akademik çalışmalara özendirici düzenlemelerin yapılmasının gerekli olduğu, doktoralı öğretmenlerin MEB'in farklı birimlerde görev almasının onlara maddi manevi destek sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: MEB, doktora eğitimi, öğretmen.

Mehmet Kaplan'ın Gözünden Eğitim ve Öğretmen

Mehmet Özer
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.ozer@deu.edu.tr
Gizem Kara
Dokuz Eylül Üniversitesi
gizemkara9594@gmail.com

Mehmet Kaplan, medeniyet ve kültür tarihçisi, araştırmacısı ve eğitimcisidir. Türk Dili ve Edebiyatı hocası ve yazarı olarak pek çok öğretim ve eğitim faaliyetlerinde bulundu. Yeni Türk edebiyatı alanında Tanpınar'ın takipçisi olmasının yanı sıra, Türk Edebiyatına metin tahlili yöntemini getirdi; bunun ilk ve yetkin örneklerini sundu. Edebiyatçı kimliğiyle bir model olmasına mukabil onun eğitimci kimliği üzerinde pek durulmamıştır. Hâlbuki Kaplan Hoca öncelikle çok iyi bir eğitimcidir de. Türk edebiyatı eğitiminin nasıl yapılması, Türk edebiyatı öğretmeninin nasıl yeniştirilmesi gerektiği hususları onun birinci derece ilgi alanları içerisindeydi. Öğretim, öğretmen ve öğrenci konuları ile her zaman ilgilendi. Liseler ve üniversiteler için ders kitapları, okulun ve öğretmenin hayattaki yeri üzerine yazılar yazdı. Öğretmenliğin gerekleri ve ideal öğretmen kavramlarını tahlil ve tenkit ederek birçok deneme kaleme aldı. Kaplan, akademik çalışmalarını ve hocalık görevlerini yaparken daima titiz davrandı, öğrencilerince de sevgi ve ilgi ile karşılandı. Bugün Türkiye'nin dört bir yanında edebiyat eğitimi ve öğretimini gerçekleştiren, yürüten onlarca Doktora öğrencisine danışmanlık, hocalık yaptı. Onun eğitim ve öğretmen üzerine çalışmaları, eğitimciler için iyi birer ipucu ve model niteliği taşımaktadır. Bu çalışmada Kaplan Hoca'nın eğitim ve öğretmen üzerine düşünceleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Kaplan, eğitim ve öğretmen, okul, ders kitapları, milli birlik.

Mehmet Kaplan'ın Lise Edebiyat Kitapları

Mehmet Özer
Dokuz Eylül Üniversitesi
mehmet.ozer@deu.edu.tr

31 Mart 1975'te, Süleyman Demirel'in başkanlığında kurulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Lise Edebiyat kitapları yazım vazifesini Mehmet Kaplan Hoca'ya vermiştir. Kaplan Hoca Lise I, II ve III. Sınıflar için ders kitaplarını hazırlamıştır. Bu kitapların esas "özelliği ve maksadı, edebiyat bilgisi metin tahlili, edebi neviler ile edebiyat tarihi arasında bir münasebet kurmak ve öğrencileri bu konular üzerinde sınıf seviyesine göre düşündürmektir." Metinlerin başında, öğrencilerin okuyacağı metne hazırlık olarak, seviyesine uygun bilgilendirme yapılmış, sonra metinlerle karşılaştırılmış, tahlili yapılmış ve metinlerin Türk edebiyatının bütünü içindeki yeri gösterilmiştir. Kitaplar, edebi türler dikkate alınarak; hikâye tarzında eserler, şiir, tiyatro, deneme bölümlerine ayrılmış, bu türlere ait örnekler Türk edebiyatının devirleri ve en kapsayıcı örnekleri seçilerek düzenlenmiştir. Bu ders kitapları, öğrencilerin edebiyatı, kendi bilgi ve kültürünü de geliştirici tarzda zevkle okumasını, zihin gücünü çalıştırarak şahsiyet kazanmalarına katkılar sağlamıştır. Kaplan, Türk edebiyatı araştırma, eğitimi ve öğretimi yöntemine getirmiş olduğu Türk kültür ve edebiyatını bir bütün olarak görmek ve metin tahlili yöntemini bu kitaplarına da uygulayarak ders kitapları yazımında da, Cumhuriyet döneminin en başarılı örneklerini vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Mehmet Kaplan, Edebiyat, Tahlil, Edebiyat Öğretimi

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulu Öğrencilerinin Devamsızlık Nedenlerinin İncelenmesi (Kastamonu İli Örneği)

Azmi Sönmez
MEB Kastamonu Milli Eğitim Müdürlüğü
azmi37@gmail.com
Ergün Recepoğlu
Kastamonu Üniversitesi
erecepoglu@kastamonu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı mesleki ve teknik ortaöğretim okullarındaki öğrenci devamsızlığı hakkında bilgi sahibi olmaktır. Bu amaçla, önce öğrenci devamsızlığının nedenlerini ele alan makaleler, raporlar ve tezler derinlemesine incelenmiştir. Daha sonra mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilere devamsızlık nedenleri sorulmuştur. Araştırma verileri 'Devamsızlık Nedenleri Formu' kullanılarak elde edilmiş olup örneklem grubu 864 mesleki ve teknik ortaöğretim okulu öğrencisinden oluşmuştur. Çalışma, nicel araştırma yöntemi kullanılarak tasarlanmış olup mesleki ve teknik ortaöğretim okulu öğrencilerinin devamsızlık nedenlerini araştırmak için betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde sağlık problemi kaynaklı alt boyut haricinde diğer alt boyutların ortalama değerlerinin birbirine yakın olduğu görülmüştür. En yüksek ortalamaya sahip alt boyut sağlık problemi kaynaklılar iken, en düşük olan arkadaş çevresi kaynaklılardır. Elde edilen sonuçlara göre, mesleki ve teknik ortaöğretim okullarında devamsızlığı azaltmak için çözüm ve öneriler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Devamsızlık, devamsızlık sebepleri, mesleki ve teknik ortaöğretim okulu öğrencileri

Meta-Analitik Bir Çalışma: Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisinin Yeterlik ve Teknoloji Kullanımı Üzerine Etkisi

Fatma Şaşmaz Ören
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
fsasmaz@gmail.com
Kübranur Sarı
Yeni Nesil Pozitif Bilimler Özel Öğretim Kursu
kubranursarii@gmail.com

Okulların teknoloji ile her geçen gün daha fazla yapılandırılması ile eğitim öğretim ortamına daha fazla teknoloji taşınmakta, kullanımı yaygınlaşmakta bu durum da teknoloji yeterlikleri ile teknolojik pedagojik alan bilgisi (TPAB) yeterliklerinin kazanımını zorunlu hale getirmektedir. Bu anlayışa paralel olarak başarılı bir eğitim için sözü edilen kazanımların nasıl ve ne düzeyde sağlandığı veya öğretmenlerin teknolojiyi sınıf ortamına nasıl entegre edebilecekleri konusunda hangi düzeyde olduklarına ilişkin çok sayıda çalışma yapılmaktadır. Bu çalışmaların sonuçlarının birleştirilmesi ise genel resmi görme konusunda kolaylık sağlamakta ve sonuçları anlamlı hale getirmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, teknolojik pedagojik alan bilgisinin yeterliğe ve teknoloji kullanımı üzerine etkisini inceleyen farklı örneklemlerle yürütülmüş çalışmaların bulgularını birleştirerek bir meta-analitik etki değeri bulmaktır. Bu amaç doğrultusunda Ocak 2000-Aralık 2018 tarihleri arasında belirli ölçütler ile sınırlandırılmış konuya ilişkin çalışmalar Google Akademik, Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM), Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi (YÖK) veri tabanlarında taranmıştır. Tarama sonucu araştırmaya dâhil edilen çalışmalar, CMA (Comprehensive Meta-Analysis) programı kullanılarak etki değeri hesaplanmıştır. Verilerin toplanması için dâhil edilme kriterleri belirlenerek kodlama formu hazırlanmış ve kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, teknolojik pedagojik alan bilgisinin yeterlik ve teknoloji kullanımı üzerinde genel olarak olumlu yönde ve mükemmel düzeyde etkiye sahip olduğu belirlenmiştir. Böylece araştırmaya dâhil edilen çalışmaların sonuçları ortaya konularak bu konuda yapılabilecek diğer TPAB çalışmalarına yol göstereceği umulmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin teknolojiyi kullanabilme bilgilerini geliştirebilecek eğitim programlarının yapılandırılmasında veya var olan programların iyileştirme sürecinde ve hizmet içi eğitimlerin planlanmasında program yapıcılara ve diğer eğitimcilere yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik pedagojik alan bilgisi, meta analiz, yeterlik, teknoloji kullanımı

Mobil Artırılmış Gerçeklik (Mag) Uygulamalarının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Biyoloji Öğrenmeye Yönelik Motivasyon ve Akademik Başarıları Üzerine Etkisi

Gökhan Güven
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
gokhanguven@mu.edu.tr
Cüneyd Çelik
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
cuneydcelik@mu.edu.tr

Artırılmış gerçeklik teknolojisi, sanal ortamda oluşturulan nesnelerin gerçek ortam üzerine yerleştirilmesi teknolojisidir. Bu teknoloji, başlangıçta savunma sanayi, endüstri ve tıp alanlarında kullanılmaya başlanmış zamanla mimari, seyahat, reklamcılık, turizm, ticaret, mühendislik, spor gibi alanlarda da yaygınlaşmaya başlamıştır. MAG, gerçek ve sanal ortamlar arasında bütünlük kurduğu, soyut olan kavramları kolaylıkla somutlaştırabildiği ve çoklu ortam sağlayarak birçok duyuya hitap ettiğinden dolayı eğitim alanında da etkili bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Alan yazın incelendiğinde öğretmen adaylarının biyoloji konularına yönelik çeşitli kavram yanılgılarına sahip oldukları, somutlaştıramadıkları ve zihinlerinde yapılandıramadıkları görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin vücudumuzdaki sistemler ve duyu organları ile ilgili yanlış bilgilere sahip oldukları ve bu konuların öğrencilere öğretilmesinde somutlaştırma ile ilgili zorluklar yaşadıkları belirtilmektedir. Bu doğrultuda geleceğin öğretmenlerine biyoloji derslerindeki konuların öğretiminde yeni nesil dijital içeriklerden faydalanarak öğrencilerin zihinlerinde yapılandırılmasına yardımcı olmak amacıyla MAG ile öğretim deneyimleri kazanmaları sağlanmalıdır. Buradan hareketle araştırmada, biyoloji laboratuvar uygulamalarında dolaşım, boşaltım, sinir sistemleri ve duyu organları konularının mobil artırılmış gerçeklik uygulamalarıyla yürütülmesinin fen bilgisi öğretmen adaylarının biyoloji öğrenmeye yönelik motivasyon ve akademik başarıları üzerine etkisi incelenecektir. Çalışmada tek grup ön-son test model kullanılacaktır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde fen bilgisi öğretmenliği ana bilim dalı 2. sınıfta öğrenim gören yaklaşık 35 öğrenciyle yürütülecektir. Araştırmada veriler, “Biyoloji Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği” ve araştırmacılar tarafından geliştirilecek açık uçlu sorulardan oluşan “Akademik Başarı Testi” kullanılacaktır. Elde edilen veriler, bağımlı gruplar t-testi ile analiz edilecektir. Ayrıca öğretmen adaylarının uygulamalar hakkında görüşlerini belirlemek amacıyla yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilecektir. Buradan elde edilen veriler betimsel olarak analiz edilip sunulacaktır. Araştırma sonucu, fen bilgisi öğretmen adaylarının biyoloji öğrenmeye yönelik motivasyonlarının ve akademik başarılarının artması beklenmektedir. 5/12/2019 Starter Template for Bootstrap ubest.deu.edu.tr/ses/event/BEST2018/proceedings-book/1 382/728

Anahtar Kelimeler: Mobil artırılmış gerçeklik, motivasyon, akademik başarı, biyoloji laboratuvarı

Mucize (Wonder) Filminin Bireysel Farklılıklara Yönelik Sosyal Damgalama ve İçsel Damgalama Bağlamında İncelenmesi

Nalan Altay
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
nalankoglu@gmail.com
Melda Meliha Erbaş
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
m_erbas1987@hotmail.com

Damgalama, bir kişi veya grubun etnik köken, hastalık, fiziksel ya da zihinsel bir engel gibi özellikleri nedeniyle değersiz algılanması ve sosyal onaydan dışlanmasıdır. Damgalama, sosyal ve içsel damgalama şeklinde iki boyutta incelenmektedir. Bu araştırmanın amacı, bireysel farklılıklara yönelik damgalama olgusunu film analizi yöntemiyle incelemektir. Sevgi, saygı, yardımseverlik ve duyarlılık gibi değerlerin öğrenciler tarafından içselleştirilmesinde filmler güçlü bir eğitim aracıdır. Gerek bu değerlerin gerekse çalışmanın konusunu oluşturan bireysel farklılıklara yönelik sosyal damgalama ve içsel damgalama temalarını içermesi bakımından 2016 yapımı Mucize (Wonder) filmi incelenmeye değer görülmüştür. Bu film, damgalamanın neden olabileceği sosyal dışlanma, ayrımcılık, zorbalık, kalıp yargılar, önyargı, etiketleme gibi temel konuları içermektedir. Filmin konusu kısaca şöyledir: Auggie Pullman, yaşıtı olan diğer çocuklardan farklı biridir. Onun farklı oluşunun nedeni yüzünde doğuştan getirdiği genetik nedenlerle meydana gelmiş bir deformasyonun bulunmasıdır. Pek çok kez ameliyat geçirmesine rağmen iyileşemeyen Auggie yüzündeki bu deformasyon nedeniyle bir astronot maskeyle dolaşmaktadır. Ancak Auggie diğer çocuklarla aynı okula giderek normal bir çocuk olduğunu ortaya koymak ister. Bu süreçte dışlanma, zorbalık, etiketlenme, ayrımcılık gibi sorunlarla karşılaşır. Bu sorunların ailesi ve öğretmenlerinin desteği ile üstesinden gelmeye çalışan Auggi sonuçta önyargıların kırılması ile akranları tarafından sosyal kabul görür. Bu çalışma, nitel araştırma yöntemi olan doküman analizi yöntemi ile yapılmıştır. Doküman analizi yöntemi yazılı materyaller, filmler, videolar, fotoğraflar gibi hem yazılı hem de görsel kaynakların incelendiği bir araştırma yöntemidir. Analiz birim olarak seçilen bu film amaçlı örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Filmin başkahramanı olan 10 yaşında bir çocuğun yaşamı üzerinden damgalama olgusu incelenmiştir. Film çalışmayı yapan iki araştırmacı tarafından birçok kez izlenerek analiz gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Farklılıklar, Sosyal Damgalama, İçsel Damgalama, Film Analizi, Doküman Analizi.

Müzik Derslerinde Teknoloji Kullanımına Yönelik Müzik Öğretmenlerinin Düşünceleri

Beste Kademli

Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

beste.music29@gmail.com

Deniz Beste Çevik Kılıç

Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

beste@balikesir.edu.tr

Bu çalışmada, müzik dersinde teknoloji kullanımına yönelik müzik öğretmenlerinin düşüncelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya 2018-2019 eğitim öğretim yılında Balıkesir il merkezinde ortaokulda görev yapan müzik öğretmenleri katılmıştır. Müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu araştırmada, var olan durumu olduğu gibi ortaya koyma amacı güdüldüğünden betimsel modele başvurulmuştur. Öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; müzik öğretmenleri teknoloji kullanımının kalıcı öğrenmeye neden olduğunu, ilgi ve merakı artırdığını ve anlamayı kolaylaştırdığını vurgulamışlardır. Ayrıca, öğretmenler müzik derslerinde teknolojik donanım yetersizliği, konulara göre görsellerin olmaması, mevcut görsellerin ekonomik olmaması gibi sorunlarla karşılaşabildiklerini belirtmektedirler. Diğer bir bulguda, müzik öğretmenlerinin çoğunluğu tarafından müzik derslerinde teknolojik araçgereçleri kullanma konusunda yeterli eğitimi almadıkları üzerinde durmaktadır. Başka bir araştırma sonucunda, öğretmenlerin geneli görev yaptıkları okullarda müzik dersliği ile müzikle ilgili yararlanabilecekleri teknolojik araçgereçlerin bulunduğunu belirtmektedir. Araştırma sonuçları doğrultusunda müzik dersinde yer alan konuların, kavramların ve kazanımların öğretilmesinde teknoloji kullanımının artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülen önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul müzik öğretmeni, müzik öğretimi, teknoloji kullanımı.

Müzik Eğitimi Araştırmacılarının Teknolojiyi Kullanma Düzeyleri

Bahar Güdek
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
bahar_gudek@yahoo.com

Teknolojideki son gelişmelerle birlikte, araştırma süreçlerinin tüm aşamalarında araştırmacıların işlerini kolaylaştıracak çok çeşitli araçlar ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, bugün müzik eğitimi araştırmacılarının mevcut teknolojik araçlara verdikleri önem veya lisansüstü müzik eğitimi araştırmacılarının gelişiminde bu teknolojik araçların ne gibi rolleri olduğu hakkında çok az şey bilinmektedir. Müzik eğitimi araştırmacılarına kolaylık sağlayacak teknolojilerin belirlenmesi ve bu bilgilerin lisansüstü öğrenciler de dâhil olmak üzere alanla ilgili diğer araştırmacılarla paylaşılması önemli görünmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, müzik eğitimi araştırmacılarının bilimsel araştırmalarında kullandıkları teknolojilerin önemine ilişkin algılarını incelemektir. Farklı üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında görev yapan ve rastgele seçilmiş 41 öğretim elemanı bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Katılımcılara, kendi araştırmalarında ve lisansüstü derslerle ilgili olarak kullandıkları teknolojilerin önemini derecelendirecekleri 5'li likert tipi ve çoktan seçmeli sorular içeren bir anket uygulanmıştır. Veriler nicel ve nitel veri istatistik yöntemleriyle analiz edilmiş, ortaya çıkan sonuçlar betimsel olarak yorumlanarak gerekli önerilerde bulunulmuştur

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, araştırma, araştırmacılar, teknoloji

Müzik Eğitiminde Sorumluluk Duygusunun "Uygulama Yöntemi" Üzerinden Arttırılmasına Yönelik Çalışmalar

Kutup Ata Tuncer
Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
kutupatatuncer@gmail.com

Günümüzün en göze çarpan sosyal problemlerinden biri, gençlerin sorumluluk almasını engelleyen nedenlerdir. Özellikle kitle iletişim araçları, sosyal medya ve teknoloji kültürü, gençlerin kendilerini ifade etmelerine olanak sağlamamakta ve sanal dışı gerçek ortamlarda kişilik ve özelliklerini ortaya koymalarına mâni olmaktadır. Bu güncel sorun, kültürlerarası bir problemdir ve küresel anlamda gençler arasında tek tip bir yapı oluşturmaktadır. Kültür endüstrisinin "sen keyfine bak, ben hallederim" ci yaklaşımı, gençlerin "bir şey" leri birleştirmelerine ve tasarlamalarına da engel olmaktadır. Özellikle sanat eğitimi ve sosyal bilimleri etkileyen alanlara karşı daha büyük bit tehdittir. Halbuki sanat, müzik eğitimi; belli bir sorumluluk duygusunun gelişmiş olmasına bağlı olarak gelişmelidir. Bu araştırma ya da tespit çalışmasında amaç, özellikle müzik eğitimini bu kültür probleme karşı korumak maksadıyla müzik eğitiminin sağlandığı akademik kurumlarda ya da eğitim fakültelerinde öğrencilerin sorumluluk duygusunu pekiştirecek çalışmaları ortaya koymaktır. Günümüz gençliğinin kendilerini değerli hissettirecek, planlama, organize etme ve yaratma-tasarlama gibi davranışların, onlara hangi yöntemlerle kazandırılacağı konularına eğilerek; eğitim-öğretim kalitesini yükseltecek uygulamaların neler olması gerektiğini tartışmaya açmaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Kültür Endüstrisi, Uygulama, Kalite

Müzik Öğretmeni Adaylarının "Müzik Öğretmeni" Kavramına Yönelik Metaforları

Murat Kamil
Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
muratk.inanici@atauni.edu.tr
Turan Sağer
Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü
tsager@yildiz.edu.tr

Bu araştırma müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji desenine göre yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı'nda öğrenim görmekte olan 1. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, çalışma grubunun demografik bilgilerine ilişkin "kişisel bilgi formu" ve "müzik öğretmeni" kavramına yönelik algılarının ortaya çıkarmak amacıyla, "Müzik öğretmeni …'ya benzer. Çünkü … " cümlelerinde yer alan boşlukları tamamlamak üzere hazırlanmış anket formu kullanılmıştır. Verilerin analizi aşamasında öğrencilerin "müzik öğretmeni" kavramına ilişkin ortaya koydukları metaforlar, içerik analiziyle çözümlenecek ve sırasıyla "Adlandırma", "Eleme" ve "Arıtma", "Derleme" ve "Kategori Geliştirme", "Geçerlik ve Güvenirlik Sağlama" aşamaları gerçekleştirilecektir. Verilerden elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuç ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Müzik öğretmeni, metafor, fenomenoloji

Müzik Öğretmeni Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı (Kpss) ile İlgili Görüşleri

Deniz Beste Çevik Kılıç

Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

beste@balikesir.edu.tr

Beste Kademli

Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

beste.music29@gmail.com

Bu araştırmada, müzik öğretmeni adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavı'na ilişkin görüşleri araştırılmıştır. Bu amaçla, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda dördüncü sınıfta öğrenim gören 14 öğretmen adayına, dört açık uçlu soru sorulmuştur. Bu araştırmada, veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler, betimsel analiz ve içerik analizi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına dayanarak; KPSS'nin gerekli olduğunu düşünen öğretmen adayları bunun nedenini 'teorik bilgilerin kullanılması', 'bilen ve bilmeyeni ayırt etmesi', 'atamada eleme yapılması' şeklinde belirtirken; gereksiz olduğunu düşünenler bunun nedenini 'rekabet ortamının artması', 'test ile öğretmenlik yapılıp/yapılmayacağının belli olmaması', 'sınavın anlık başarı olması' şeklinde belirttikleri anlaşılmaktadır. KPSS'de sorulan eğitim bilimleri soruları ile fakültede okutulan eğitim bilimleri derslerinin içeriğinin örtüştüğünü düşünenler bunun nedenini 'Sınavın yeterli kapsamda olduğu', 'lisans eğitiminin KPSS ile paralellik gösterdiği' , 'öğretilenlerin hepsinin soru olarak geldiği' şeklinde belirtirken; örtüşmemekte olduğunu düşünenler 'lisans derslerinin sadece teorik olması, uygulamanın olmaması', 'lisans eğitiminin KPSS ile paralellik göstermediği', 'soruların alan yeterliliğinden ziyade bilgi yarışması şeklinde olması' şeklinde belirttikleri anlaşılmaktadır. Diğer bir bulguda, sınava hazırlanma sürecinde öğretmen adayları, Fakülte'deki eğitimi ve derslerin içeriğini yetersiz gördükleri için, düzenli ve programlı ders çalışabilmek için atanamama korkusundan dolayı dershaneye gidilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Başka bir araştırma sonucunda ise, öğretmen adayları sınava hazırlık sürecinde fiziksel, bilişsel ve ruhsal sorunlar yaşadıkları üzerinde durmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, kamu personeli seçme sınavı, görüşler.

Müzik Öğretmeni Yetiştirmede Teknoloji Öğretiminin Yeri

Bahar Güdek
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
bahar_gudek@yahoo.com

Modern eğitim ortamında teknolojinin kullanımı, günümüz öğrencilerinin ilgisini çekmek ve onları motive etmek için birçok pedagojik seçenekten birisi olmakla beraber, artık bir sanal gereksinime dönüşmüştür. Teknolojiyi sınıfta başarıyla kullanma yeteneği, diğer tüm pedagojik teknikler gibi, öğrenilmesi gereken bir beceridir. Öğretmen adaylarının ileride öğretmenlik yapacakları sınıfları, 21. yüzyıla uygun bir şekilde donatabilmeleri için, onların da teknolojinin eğitsel kullanımlarına yönelik öğretimi içeren modern öğretmen eğitimi programlarından geçmeleri gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, müzik eğitimi anabilim dallarında verilen teknoloji öğretiminin türünü, niceliğini ve etkilerini araştırmaktır. Araştırmanın çalışma grubu için, kıdemli müzik öğretmeni adayları olarak 4. sınıf öğrencileri belirlenmiştir. Çünkü bu öğrenciler neredeyse müzik eğitimi lisans programının derslerini tamamlamış bulunmaktadırlar. Rastgele seçilecek müzik eğitimi anabilim dallarında okumakta olan toplam 113, 4. sınıf müzik öğretmeni adayına; lisans müzik eğitimlerinde teknoloji ile ilgili ne tür dersler aldıkları, bu derslerin hangi spesifik teknolojileri kapsadığı, gelecekte sınıflarında teknolojiyi nasıl kullanmayı planladıklarına ilişkin nicel ve nitel unsurları içeren bir anket uygulanmıştır. Veriler nicel ve nitel veri istatistik yöntemleriyle analiz edilmiş ortaya çıkan sonuçlar betimsel olarak yorumlanarak gerekli önerilerde bulunulmuştur

Keywords: Müzik öğretmeni yetiştirme, öğretmen adayları, öğretim teknikleri, teknoloji

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Orkestra/oda Müziği Dersi Kapsamında Gerçekleştirilen Konserlerin İçerik Analizi

Çağrı Şen
Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD
cagrisen16@gmail.com
Bahar Aydın
Dokuz Eylül Üniversitesi Senfonik Müzik Uygulama Ve Araştırma Merkezi
bahar.aydin@deu.edu.tr
Ebru Şen
Aksaray Spor Lisesi
ebrusen@gmail.com
Zafer Kurtaslan
Necmettin Erbakan ÜniversitesiAksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD
zkurtaslan@gmail.com

Müzik eğitimi veren kurumların mesleki alan dersi olan Orkestra/Oda Müziği dersi, gerçekleştirilen müzik eğitimin temel dersleri arasında yer almaktadır. Orkestra/Oda Müziği dersi, müzik eğitiminin tüm bileşenlerini içerdiği gibi birlikte müzik yapmanın kazandıracağı değerler bakımından da önemli görülmektedir. Türkiye'de mesleki müzik eğitiminin gerçekleştirildiği farklı kurumlarda düzey ve amaç olarak farklı içeriklerle uygulansa da Orkestra/Oda Müziği dersindeki temel hedef, ulusal ve uluslararası çoksesli müzik repertuarına ait eserlerin birlikte seslendirme kuralları ve disiplini çerçevesinde icra edilmesi ve birlikte seslendirme yoluyla müzikal duyuşun geliştirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda, dersi yürüten eğitimciler tarafından çeşitli değişkenler göz önünde bulundurularak eser seçimleri yapılmaktadır. Bu doğrultuda hazırlanan programlar, verilen eğitimin bir ürünü olarak çeşitli müzik etkinleri kapsamında sergilenmektedir. Bu çalışmada, müzik öğretmenliği programlarında yer alan Orkestra/Oda Müziği dersi kapsamında son beş yıl içerisindeki konser programları incelenerek eser seçimlerine yönelik eğilimler tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu doğrultuda programlarda yer almış eserler; türleri, süreleri, seviyeleri, ait oldukları dönemler vb. özellikleri bakımından incelenmiş ve seçilen repertuvarlar, müzik öğretmenliği programlarının amaçlarına uygunluğu bakımından yorumlanmıştır. Ayrıca, sözü edilen kurumların gerçekleştirdikleri konserler yoluyla bulundukları şehrin/ çevrenin müzik kültürüne sundukları/sunabilecekleri katkılar açısından bir değerlendirme yapılmıştır. Bu çalışma, durum tespitine yönelik betimsel bir nitel bir araştırmadır

Anahtar Kelimeler: Orkestra/oda müziği, müzik eğitimi, konser

Müzik Öğretmenliği Programında Görev Yapan Akademisyenlerin Yaptıkları Ölçme Değerlendirmelere İlişkin Görüşleri

Sıla Gönül
Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
sila.karahasan@hotmail.com
Orkun Gönül
Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
orkun_gonul@hotmail.com.tr
Zühal Dinç Altun
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu çalışma, güzel sanatlar eğitimi bölümü, müzik öğretmenliği programında görev yapan akademisyenlerin, eğitimöğretim süreçlerinde yaptıkları ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma çerçevesinde tasarlanan çalışmada özel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılı güz yarıyılında eğitim fakültesi müzik öğretmenliği programında görev yapan ve çalışmaya gönüllü olarak katılan toplam 10 öğretim elemanı ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri yarıyapılandırılmış sorulardan oluşan mülakat (görüşme) tekniğiyle toplanmıştır. Mülakatlar sırasında ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Kayıt altına alınan görüşmeler dikte edilerek transkriptlere dönüştürülmüş ve betimsel analiz yöntemi ile analiz edilerek konuya ilişkin temalar ve kategoriler oluşturulmuştur. Bu tema ve kategoriler tablolar halinde sunularak katılımcıların görüşlerinden yapılan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların çoğunun ölçme değerlendirmeyi başarıyı ölçmek olarak tanımladığı, ölçme değerlendirme yaparken puanlama anahtarı kullandıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların tamamı ölçme değerlendirme yaparken objektif olduklarına inandıklarını, yaptıkları ölçme değerlendirme sonucunda zaman zaman öğrencilerin sonuçlara itiraz ettiğini ve bunu da ya puanlama anahtarını göstererek ya da sınavı kayıt altına alarak itiraz olma durumunda bu kayıtları öğrencilere izleterek çözdüklerini ifade etmişlerdir. Çalışma sonunda müzik öğretmenliğinde yapılan ölçme ve değerlendirme uygulamalarının geliştirilmesine yönelik bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ölçme değerlendirme, müzik, akademisyen görüşleri.

Nanotop Modelleme Etkinliğinin Ortaokul Öğrencilerinin Nanobilim Hakkındaki Farkındalıklarına Etkisi ve Öğrenci Görüşleri

Nurettin Şahin
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
nsahin@mu.edu.tr
Meltem Tekelioğlu
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
meltemtekeli1993@hotmail.com

Nanobilim ve nanoteknolojinin disiplinlerarası yapısı yeni araştırma ve çalışma alanlarını ortaya çıkarmıştır. 21. yüzyılın endüstriyel devrimi olarak adlandırılan nanoteknolojinin yakalanabilmesi ancak nitelikli insan gücü ile mümkün olacaktır. Ortaokul öğrencilerinde nanobilim ve nanoteknoloji hakkında farkındalık oluşturmak amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada, 3 günlük bir nanoteknoloji atölyesi yapılmış ve etkinlik uygulamalarına ilişkin öğrenci görüşleri alınmıştır. Atölye çalışmasında karbon nanoyapıların (nanotop ve nanotüp) modellenmesi, matematikmühendislik özellikleri ve uygulama alanlarına vurgu yapılarak yeni gelişen nanoteknoloji tanıtılmıştır. Araştırmada, tek gruplu öntest sontest zayıf deneysel desen kullanılmıştır. Çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde Muğla İl merkezindeki ortaokullarda öğrenim görmekte olan ve nanoteknoloji atölyesine gönüllü olarak katılan 94 (51 kız, 43 erkek) ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada verileri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından literatür taraması yapılarak ve alan uzmanlarının kanısı alınarak geliştirilen, 3'lü Likert tipinde 8 maddeden oluşan Nanobilim ve Nanoteknoloji Farkındalık anketi ve Etkinlik Çalışma Yaprağı kullanılmıştır. Nicel veriler istatiksel olarak ilişkili örneklem t-testi ile analiz edilmiş, nitel veriler için içerik analizi yapılmıştır. Ulaşılan sonuçlar incelendiğinde; nanoteknoloji atölyesi etkinlik uygulamasının, öğrencilerin nanobilim ve nanoteknoloji hakkındaki farkındalıklarında son test lehine anlamlı farklılıklar oluşturduğu saptanmıştır. Öğrenciler etkinlik uygulamalarına ilişkin olumlu görüşlere sahiptirler. Benzer etkinlik veya projelerle öğrencilerin nanobilim ve nanoteknoloji hakkındaki bilgi ve farkındalıkları arttırılmalıdır

Anahtar Kelimeler: Nanotop, nanobilim ve nanoteknoloji, fen eğitimi.

Okul Psikolojik Danışmanlığında Etik: 20 Yıla Bakış

Gözde Şensoy
Uşak Üniversitesi
gozde.sensoy@usak.edu.tr

Fatma Ebru İkiz
Dokuz Eylül Üniversitesi
ebru.ikiz@deu.edu.tr

Psikolojik danışmanlar mesleki uygulamalarında etik problemlerle karşılaşmakta, etik karar verme yeteneği gerektiren durumlarla yüz yüze kalabilmektedir. Zaman zaman doğru davranışları sergileyip sergilemediklerinden emin olamayabilirler. Okul danışmanlığının çocukların psikolojik iyi oluşuna doğrudan katkı sağladığı düşünüldüğünde, bu alanda etik değerlerin korunmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, okul psikolojik danışmanlığı alanında Türkiye'de ve yabancı literatürde meslek etiği araştırma sonuçlarının karşılaştırmalı olarak ele alınmasıdır. Çalışma, 1998-2018 yılları arasında gerçekleştirilmiş araştırmaların, YÖK Tez, Proquest, EBSCO, Eric ve Google Scholar veri tabanları üzerinden elektronik ortamda, "etik, etik ikilem, etik ihlal, danışma etiği, okul danışmanlığı, okul danışmanlığında etik" anahtar sözcükleri kullanılarak sistematik gözden geçirme modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaların çalışma kapsamına dahil edilebilmesi için; okul danışmanlığı alanında gerçekleştirilmiş olması, yukarıda bahsedilen anahtar kelimeleri içeriyor olması, 2008-2018 yılları arasında yayınlanmış olması, Türkçe veya İngilizce dillerinden birinde yazılmış, nitel veya nicel yöntemlerle gerçekleştirilmiş, tam metin makaleler veya erişimi sağlanabilen olması ölçütleri göz önünde bulundurulmuştur. Sonuçta toplam 58 çalışmaya ulaşılmış ve 20 çalışmanın belirlenen kriterleri karşıladığı görülmüştür. Veriler, yayınlandığı yıl, seçilen örneklem, kullanılan yöntem ve kullanılan ölçme araçları, ulaşılan sonuçları açısından değerlendirilmiştir. Bulgulara göre, araştırmalardan 13'ü nicel, 6'sı nitel ve 1'i karma desende gerçekleştirilmiştir. Okul danışmanlarının sıklıkla gizlilik, mesleki rol karmaşası, okul personeli ve ebeveynler ile ilişkiler başlıklarında etik problemler yaşadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etik ikilem, etik problem, okul psikolojik danışmanlığı, sistematik gözden geçirme

Okul Psikolojik Danışmanlarının Suriyeli Mülteci Öğrencilere Yönelik Olarak Sundukları Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetlerinin Değerlendirilmesi

Aykut Günlü
Pamukkale Üniversitesi
agunlu@pau.edu.tr

Akif Sağlam
Milli Eğitim Bakanlığı
akifsaglam7661@gmail.com

Cem Gürat
Miili Eğitim Bakanlığı
cem_pdr_35@hotmail.com

Aslı Uz Baş
Dokuz Eylül Üniversitesi
asli.uzbas@due.edu.tr

Mevcut çalışma okul psikolojik danışmanlarının Suriyeli mülteci öğrencilere yönelik olarak sundukları hizmetler ve bu hizmetlere ilişkin görüşlerini ayrıntılı olarak incelemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiş ve çalıştığı kurumda kayıtlı en az bir tane Suriyeli öğrenci bulunan psikolojik danışmanlar çalışmaya dahil edilmiş olup, İzmir İli Buca İlçesinde ilkokul ortaokul ve lisede görev yapan psikolojik danışmanlardan bu ölçüte uyan 13 kişi seçilmiştir. İçerik analizi sonucunda elde edilen bulgular görüşme sorularına göre sırasıyla değerlendirildiğinde, katılımcılardan 9'unun daha önceden mültecilere yönelik sunulan hizmetler ile ilgili herhangi bir eğitime katılmadığı, 4'ünün ise katıldığı; alınan eğitimlerin de "travma sonrası stres bozukluğu, yas danışmanlığı ve psikososyal müdahale" olduğu görülmektedir. Yapılan rehberlik hizmetlerinin alanlarının ise okul ve çevreye uyum (6 katılımcı), eğitsel başarı (5 katılımcı), kişiler arası ilişkiler (8 katılımcı), güvenli ve sağlıklı hayat (4 katılımcı) olduğu sonucuna varılmıştır. Suriyeli mülteci öğrencelere yönelik olarak sunulan hizmetlerin kişisel (10 katılımcı), sosyal (3 katılımcı), mesleki (3 katılımcı) alanlarda toplandığı görülmüştür. Verilen hizmetlerin faaliyet türü bakımından ise önleyici-gelişimsel (12 katılımcı), destek hizmetleri (veli semineri-kurumlar arası işbirliği) (4 katılımcı) alanlarında toplandığı görülmüştür. Katılımcılardan 4'ü iletişim ve dil problemi yaşandığı için öğrencilerin sağlıklı bir şekilde süreçten yararlanamadığını belirtmiştir. Sadece bir katılımcı kültüre duyarlı psikolojik danışma yaklaşımını kullandığını, diğer 8 katılımcı ise seminer, eğitim gibi çalışmaları yapabildiğini ifade etmiştir. Yardıma ihtiyaç duyulan konu alanının dil ve iletişim olduğu (8), bunu arkadaşlık ilişkileri (5) ve veli sorunları ile uyum sorununun (4) takip ettiği görülmektedir. Katılımcıların 7'si Göçmen Sağlığı Merkezi, 2'si RAM, 1'i MEB, 2'si Aile Sağlığı Merkezi, 2'si Aile Sağlığı Merkezi, 1'i Kızılay ve 1'i de mahalle muhtarı ile işbirliği içinde olduklarını belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mülteci öğrenciler, okul rehberlik hizmetleri, kültüre duyarlı psikolojik danışma

Okul Psikolojik Danışmanlarının Davranım Problemi Gösteren Öğrencilerle Çalışma Deneyimleri

Cafer Kılıç
Uşak Üniversitesi
cafer.kilic@usak.edu.tr

Gözde Şensoy
Uşak Üniversitesi
gozde.sensoy@usak.edu.tr

Fatma Ebru İkiz
DEÜ Buca Eğitim Fak
ebru.ikiz@deu.edu.tr

Psikolojik danışmanlar, okul ortamında davranım problemi, bağımlılık, istismar, zorbalık gibi geniş bir yelpazede yer alan davranış sorunlarıyla karşılaşmaktadır. Problem davranışların etkileri yalnızca davranışı ortaya koyan öğrencilerin kendileriyle sınırlı kalmamaktadır. Bu davranışların diğer öğrencileri, öğretmenleri ve eğitim atmosferini etkilemesinden dolayı, sorunun etkisi katlanarak artabilmektedir. Ergenlik dönemindeki davranım sorunları, ilerleyen yaşam dönemlerinde antisosyal davranışlara, antisosyal kişilik bozukluğuna veya suçlu davranışlara dönüşebileceği için, okullarda davranım problemleri gösteren öğrenciler önemle dikkat edilmesi gereken bir alt grubu oluşturmaktadır. Okul ortamında davranım sorunlarının önlenmesi ve müdahale edilmesinde aktif rol alan kişilerin başında psikolojik danışmanlar gelmektedir. Problem davranışların fark edilmesi, önlenmesi, ergenlikte ve hatta daha erken yaşam dönemlerinde müdahale edilmesi önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı okul psikolojik danışmanlarının davranım sorunları gösteren öğrencilerle çalışma deneyimlerini derinlemesine incelemektir. Araştırmanın yönteminde nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Uşak ilindeki liselerde çalışan psikolojik danışmanlardan uygun örnekleme yöntemiyle ulaşılan 15 psikolojik danışmanla nitel görüşmeler yapılmıştır. Sonuçlara göre, okullarda en çok akran zorbalığı, okuldan kaçma, devamsızlık gibi konularda davranım problemleri yaşandığı tespit edilmiştir. Okul psikolojik danışmanlarının müdahale yöntemi olarak davranışçı yaklaşımları gerekli bulduğu, konuyla baş edebilmek için supervizyon ve konsültasyon hizmetlerine ihtiyaç duydukları, okul personeliyle ilgili konularda yapılan işbirliğini yeterli buldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, davranım sorunları, okul psikolojik danışmanı, önleyici rehberlik

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini Kullanırken Karşılaştıkları Güçlükler

Funda Gül Kılınç
MEB
fundagulklnc@gmail.com

Mehtap Çakan
Gazi Üniversitesi
mehtapcakan@gazi.edu.tr

Eğitimde ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarında meydana gelen gelişmeler diğer alanları olduğu gibi okul öncesi eğitimi de etkilemiştir. Okul öncesi eğitimde kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde yaşanan değişimler okul öncesi eğitim programlarına da yansımıştır. Okul öncesi eğitim programında yer alan yöntemleri kullanma konusunda birincil sorumluluğu taşıyan öğretmenlerin bu yöntemleri kullanırken karşılaştıkları güçlükler, yöntemlere eğitim sürecinde yer verilmesini ve çocukların değerlendirilmesinde etkin bir şekilde kullanılmasını doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanırken karşılaştıkları olumsuz durumların ve uygulamada yaşanan aksaklıkların belirlenmesi bu dönem çocuklarının gelişim düzeyinin tespit edilmesi, çocukların gelişimsel aksaklıklarının giderilmesi ve güçlü yönlerinin desteklenmesi bakımından önem arz etmektir. Bu araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda yer almaya başlayan ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanırken karşılaştıkları güçlükleri ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında Ankara, Antalya ve Konya illerinde özel ve devlet okulunda çalışan 321 öğretmenin görüşleri alınmıştır. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen açık uçlu anket yoluyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizine ek olarak frekans ve yüzdeler hesaplanmış ve tablo olarak sunulmuştur. Araştırmada, katılımcıların gelişim gözlem formlarının ayrıntılı olması ve portfolyo değerlendirmeyi çocukların kavrayamaması nedeniyle güçlük yaşadıkları belirlenmiştir. Katılımcılar, ayrıca gelişim raporları ve öğretmen öz değerlendirme formlarının ise objektif yazılması konusunda güçlük yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmada, katılımcıların programda yer alan tüm ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin fazla zaman alması gerekçesiyle güçlük çektikleri belirlenmiştir. Bu bağlamda gelişim gözlem formlarının gelişimsel maddeleri içeren, daha kolay uygulanabilir bir form olabileceği; gelişim raporlarının çocuğun gelişimini daha genel olarak ifade edilebilecek bir formda olması; portfolyoların okul öncesi dönem çocuklarına uygun farklı bir formatta sunulması; öğretmen öz değerlendirme formlarının objektifliği sağlayacak ve daha az zaman alacak şekilde düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim programı, ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğretmen önerileri , öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Programına İlişkin Görüşleri

Günseli Yıldırım
Dokuz Eylül Üniversitesi
gunseligirgin@gmail.com

Okul öncesi eğitim çağları, çocuğun eğitim ile ilk kez karşılaştığı ve eğitime ilişkin birçok algı ve yargılarının oluştuğu bir dönemdir. Bu dönemde çocuğun alacağı nitelikli eğitim, onun gelecekte eğitme, okula, öğrenmeye olan ilgisini belirleyecektir. Milli Eğitim Bakanlığı 2013 yılında okul öncesi eğitim programını yeniden güncelleyerek kazanım ve gösterge temelli eğitime geçmiştir. Bu çalışmanın amacı, MEB Okul öncesi eğitim programına ilişkin öğretmenlerin görüşlerini belirlemektir. Araştırma, nitel araştırma metodolojisine uygun olarak hazırlanmıştır. Çalışmada veri toplamak için araştırmacı geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmaya İzmir İli Buca İlçesinde bulunan 3 farklı bağımsız anaokulunda görev yapan 28 öğretmen katılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Elde edilen veriler incelendiğinde öğretmenlerin bazı uygulamalarda zorluk yaşadıkları ama genelde programdan memnun olduklarını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, öğretmen, okul öncesi eğitim programı

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Zamanı Etkili Yönetim Becerileri ile Akademik Performansları Arasındaki İlişkisi

Nurdan Kavaklı
İzmir Demokrasi Üniversitesi
nurdan.kavakli@iedu.edu.tr
Sibel Yoleri
İzmir Demokrasi Üniversitesi
sibel.yoleri@iedu.edu.tr
Miray Özözen Danacı
İzmir Demokrasi Üniversitesi
mirayozozen@hotmail.com

Başarıya ulaşmada, gerek yaşamda gerekse akademik ve iş koşullarında çalışmalarının karşılığını alabilmede bireyler arasındaki temel farklılık, zaman etkili ve verimli kullanılmayı, zaman yönetimini bilip bilmemelerinden kaynaklanmaktadır. Etkili ve verimli zaman yönetimi, eğitimde özellikle belirli bir süre içerisinde yapılandırılmış program ve izlence uygulayan öğretmenler için sahip olunması gereken, yaşamsal önem taşıyan bir süreçtir. Örgün eğitim ortamlarında hemen her öğretmenin yapması gereken ve yapmak istediği çok sayıda işi, çalışması ve görevi bulunmaktadır. Bu durum özellikle farklı ihtiyaçları bulunan okul öncesi dönem çocukları için eğitim veren öğretmenler açısından ayrı bir beceri gerektirmektedir. Bu noktada amaca ulaşmadaki başlıca farklılık, öğretmenlerin zamanı verimli planlaması ve kullanması sonucunda ortaya çıkmaktadır. Tüm bunlardan hareketle, çalışmanın amacı, okul öncesi öğretmen adaylarının etkili zaman yönetim becerileri ile akademik performansları arasında bir ilişki bulunup bulunmadığını incelemektir. Bu amaç doğrultusunda İzmir ilinde bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği ile İngilizce Öğretmenliği birinci sınıfta okuyan 27 erkek ve 58 olmak üzere toplam 85 öğretmen adayına, demografik özelliklere ilişkin bilgilerin yer aldığı Kişisel Bilgi Formu ile Zaman Yönetimi Anketi uygulanmıştır. Çalışma sonucu, elde edilen verilere göre yapılan uygun istatistiksel yöntemlerin tamamlanmasından ve bulgulara ilişkin sonuçların yorumlanmasından sonra açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, öğretmen adayı, zaman yönetimi, akademik performans

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Staj Planlarının Matematik Çalışmaları Açısından İncelenmesi

Zeynep Alat
Ege Üniversitesi
zeynep.alat@gmail.com

Nuray Çalışkan Dedeoğlu
Sakarya Üniversitesi
ncdedeoglu@gmail.com

Özge Dinçerler
Ege Üniversitesi
ozgedincerler@gmail.com

Okul öncesi eğitimin bireyin gelecekteki sosyal-duygusal uyumu, okul başarısı ve kariyeri ve genel olarak yaşam kalitesi üzerindeki etkileri araştırmalarca defalarca kanıtlanmıştır. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki nitelikli matematik çalışmalarının çocukların ilkokuldaki akademik başarıları ve zekaları üzerindeki olumlu etkileri de ampirik olarak saptanmıştır. Okul öncesinde nitelikli bir matematik eğitimi çocuk gelişimi, matematik eğitimi ve pedagojik altyapıya hâkim öğretmenler gerektirir. Bu çalışmada, dördüncü sınıf stajlarını yapan okul öncesi öğretmen adaylarının bir ders yılı boyunca hazırladıkları günlük planlarda matematiğe nasıl yer verdikleri incelenmiştir. Öğrencilerin planları üzerinde doküman analizi yapılmıştır. Verileri zenginleştirme amacıyla ayrıca öğrencilerle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşme çözümlemeleri içerik analizine tabi tutulmuştur. Bulgular öğretmen adaylarının günlük planlarında matematiğe nispeten daha az yer verdiklerini; MEB 2013 programında yer alan matematik kazanım ve göstergelerini ele alırken bazı matematik alt alanlarına yoğunlaştıklarını göstermiştir. Kimi alanlara ise orta düzeyde yer verirken bazılarını ise hiç çalışmadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, öğretmen adayları, matematik

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Atanamama Kaygıları ile Mesleğe Yönelik Hazırbulunuşlukları ve Mesleki Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Rengin Zembat
Maltepe Üniversitesi
renginzembat@maltepe.edu.tr
Hilal Yılmaz
Marmara Üniversitesi
hilal.yilmaz@marmara.edu.tr

Bu çalışma, okul öncesi öğretmen adaylarının atanamama kaygıları ile mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ve mesleki tutumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ayrıca okul öncesi öğretmen adaylarının atanamama kaygıları ile mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ve mesleki tutumlarının demografik özelliklerine (cinsiyet, yaş, üniversite, başka bir meslek planı olma durumu ve sınava hazırlanma durumu) göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında İstanbul ilinde yer alan biri devlet biri özel olmak üzere iki üniversitenin 4. sınıfında öğrenim gören 118 okul öncesi öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarının atanamamaya yönelik kaygılarını belirlemek amacıyla Eskici (2016) tarafından geliştirilen "Öğretmen Adayları Atanamama Kaygısı Ölçeği", mesleğe yönelik hazırbulunuşluklarını belirlemek amacıyla Güven Yıldırım ve Köklükaya (2017) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Hazırbulunuşluk Ölçeği" ve mesleki tutumlarını belirlemek amacıyla Akkaya ve Özdemir (2017) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda okul öncesi öğretmen adaylarının atanamama kaygıları ile mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ve mesleki tutumları arasında orta düzeyde, negatif yönlü ve anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ile mesleki tutumları arasında ise yüksek düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Öğretmen adaylarının atanamama kaygıları ile mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ve mesleki tutumları üniversite ve yaş değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Öğretmen adaylarının atanamama kaygıları erkekler lehine, mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ise kadınlar lehine anlamlı farklılık göstermektedir. Mezun olduktan sonra başka bir meslek planı olmayan öğretmen adaylarının atanamama kaygıları ve mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları anlamlı olarak daha yüksek çıkmıştır. Öğretmen adaylarından KPSS'ye yönelik hazırlık kursuna gidenlerin mesleğe yönelik hazırbulunuşlukları ve mesleki tutumlarının, gitmeyen öğretmen adaylarına göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğretmen adayları, atanamama kaygısı, mesleğe yönelik hazırbulunuşluk, mesleki tutum.

Okul Öncesi Öğretmen Adayları ile İngilizce Öğretmen Adaylarının Duygusal Zeka Özelliklerinin Karşılaştırılması

Miray Özözen Danacı
İzmir Demokrasi Üniversitesi
mirayozozen@hotmail.com
Nurdan Kavaklı
İzmir Demokrasi Üniversitesi
nurdan.kavakli@idu.edu.tr
Özge Pınarcık
Düzce Üniversitesi
o_pinarcik@hotmail.com

Geleneksel eğitim yaklaşımları, bilgi ve uzay çağı toplumunun ihtiyaçlarına ve amaçlarına ulaşmada uyum sağlayamamakta, yetersiz kalmaktadır. Bilgi çağı bireylerinin başarıya ulaşmalarında yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır. İnsanı diğer canlılardan ayıran temel farklardan birinin eğitim olduğu düşünüldüğünde, eğitsel hedefleri elde etmede bireylerin duygusal zekalarının geliştirilmesi amaca hizmet edebilmektedir. Duygusal zeka, duygularımızı daha iyi tanımlayabilme, yönetebilme işlevi ile bir takım komplike yaklaşım ve stratejilerden daha öte bir olgudur. Yapılan araştırmalar duygusal zekanın, bireylerin yaşam kalitesini, ilişkilerini, öz algılarını, iş yerindeki performansını geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Bu sebeple çalışma, eğitimde önemli rol üstlenen okul öncesi öğretmen adayları ile ve İngilizce öğretmen adayları üzerinde yürütülmüştür. Araştırma örneklemi, İzmir ili devlet üniversitesinde öğrenim gören 27 erkek 58 kadın olmak üzere toplam 85 öğretmen adayından oluşmaktadır. Öğretmen adaylarına ilişkin veriler, duygusal zeka yeterlikleri kullanma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla Titrek (2003) tarafından geliştirilen, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış ve beş alt boyuttan oluşan (özbilinç, duygularını yönetme, duyguları güdüleme, empati, sosyal beceriler) Duygusal Zeka Ölçeği ile elde edilmiştir. Çalışma sonucu, elde edilen verilere göre yapılan uygun istatistiksel yöntemlerin tamamlanmasından ve bulgulara ilişkin sonuçların yorumlanmasından sonra açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, İngilizce, öğretmen adayı, duygusal zeka.

Okul Öncesi Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına İlişkin Bir Değerlendirme

Zekavet Kabasakal
Dokuz Eylül Üniversitesi
zekavet.kabasakal@deu.edu.tr
Yağmur Soylu
Dokuz Eylül Üniversitesi
yagmur.soylu@deu.edu.tr

Günümüzde teknoloji kullanımı her eğitim kademesinde sıklıkla yer aldığı gibi, okul öncesi öğrencilerinde de giderek artmaktadır. Okul öncesi öğrencileri öğretim amaçlı bilgisayar kullanımının yanı sıra telefon, tablet ve diz üstü bilgisayarlardan internet ulaşımı sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğrencilerinin teknoloji kullanımlarının değerlendirilmesidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu okul öncesi eğitimi almakta olan 20 öğrencinin (12 kız 8 erkek öğrenci) annelerinden oluşmuştur. Annelerin çocuklarının teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile kayıt altına alınmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre annelerin tümü çocuklarının tv, tablet, cep telefonunu açıp kapamayı bildiğini, % 75'i günde 2 saat birlikte tv izlediklerini, %45'i yemek yeme sürecinde tv, tablet ya da cep telefonu kullandıklarını, % 65'i istendik bir davranış gerçekleştiğinde ödül olarak tablet ya da cep telefonuyla oyun oynamayı kullandıklarını, % 50'si çocukların cep telefonu ile diğer aile üyelerini arayabildiklerini (baba, anneanne, dede vb.), % 60'ı çocuklarının internette daha fazla zaman geçirmeyi talep ettiklerini ifade etmişlerdir. Araştırma sonuçları okul öncesi öğrencilerinin günlük yaşamında cep telefonu, tablet ve bilgisayar kullanmayı öğrenme sürecinin dışında müzik dinleme, çizgi film izleme, oyun oynama amacıyla da teknolojiyi yaygın olarak kullandığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi öğrenci, teknoloji kullanımı, oyun

Okul Öncesi Eğitimine Yönelik Arduino Tabanlı Algoritma Eğitim Setinin Tasarımı ve Geliştirilmesi

Gizem Aslan
Dokuz Eylül Üniversitesi
aslangiizem@gmail.com
Mert Duman
Dokuz Eylül Üniversitesi
mertduman48@gmail.com
Rahman Güngör
Dokuz Eylül Üniversitesi
rahman.gungorr@gmail.com
Kadir Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
kadir.demir@deu.edu.tr
Yasemin Kahyaoğlu Erdoğmuş
Dokuz Eylül Üniversitesi
yasemin.kahyaoglu@deu.edu.tr
Ercan Akpınar
Dokuz Eylül Üniversitesi
ercan.akpinar@deu.edu.tr

Bu çalışma, okul öncesi öğrencilerinin algoritma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında Arduino platformu kullanılarak Algo-Bot adı verilen üç tekerlekli cihaz üretilmiştir. Algo-Bot radyo frekans tanımlama (rfid) özellikli yön kartları ile komut alarak hareket etmektedir. Okul öncesi öğrencilerinin ilgilerini çekebilmesi ve Algo-Bot'un verilen görevleri üzerinde yerine getirebilmesi amacıyla kare biçiminde yirmi beş küçük kareden oluşan farklı temalarda matlar tasarlanmıştır. Bu temalar bilim, doğa, taşıtlar ve yiyecekler olarak geliştirilmiştir. Eğitim setinin öğretmen tarafından etkili olarak kullanımını sağlamak amacıyla öğretmen el kitabı geliştirilmiştir. Çalışmada tasarım tabanlı araştırma yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda geliştirilen eğitim seti biri okul öncesi uzmanı, biri öğretim teknolojileri uzmanı, biri psikolojik danışma ve rehberlik uzmanı ve bir okul öncesi öğretmeni olmak üzere dört alan uzmanına gösterilerek görüşleri alınmıştır. Alan uzmanlarının öğretmen el kitabı, robot görevleri, yönlendirme kartları, Algo-Bot ve mata yönelik görüşleri çerçevesinde eğitim seti revize edilmiştir. Algo-Bot görevlerinin karakterlere özgü olması, görev aşamalarının derecelendirilmesi, döngü barındıran yönlendirme kartları tasarlanması, Algo-Bot görünümünün ve işlevselliğinin iyileştirilmesi, mat üzerinde yapısal değişiklikler gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, algoritma, arduino, eğitim seti

Okul Öncesi Eğitim Programında Yer Alan Bilişsel Gelişim Kazanımlarına Ulaşmada Müzik Etkinliklerinin Kullanılabilirliği

Gökay Yıldız
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
gokay@mehmetakif.edu.tr

Müzik etkinlikleri, okul öncesi dönemde normal veya özel eğitim gereksinimi olan tüm çocukların eğitiminde kullanılması gereken ve çocukların tüm gelişim alanlarını destekleyen etkili ve önemli araçlardan biridir. İyi planlanmış ve uygulanmış bir müzik etkinliğinin çocukların tüm gelişim alanlarında ve özellikle de bilişsel gelişim alanında etkili olacağı düşünülmektedir. Yoğunlaştırılmış müzik etkinlikleri programlarına dâhil olan çocuklarda akıl yürütme, yüksek seviyeli bilişsel yetenekler ve konuşma diliyle ilişkili becerilerde önemli derecede ilerlemeler görülür. Özellikle müzik etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen şarkı söyleme, çalgı çalma, ritim çalışması, nefesses çalışması, müzikli öykü oluşturma, yaratıcı hareket ve dans çalışmaları çocukların bilişsel gelişimle ilgili kazanımlara ulaşmasında kolaylık sağlar. Buradan hareketle bu çalışmada okul öncesi eğitim programında yer alan bilişsel gelişim kazanımlarına ulaşmada müzik etkinliklerinin kullanılabilirliği üzerinde durulmuştur. Araştırma betimsel bir çalışma olup, veriler literatür taraması, doküman analizi ve betimsel içerik analizi yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda bilişsel gelişim kazanım ve göstergeleri ile yapılabilecek müzik etkinlikleri arasındaki tema ve örüntüler kurulmuş, böylece müzik etkinliklerinin hangi kazanımları gerçekleştirmede işlevsel olabileceği saptanmaya çalışılmıştır. Bu araştırmanın okul öncesi öğretmen adayları, okul öncesi öğretmenleri ve okul öncesi eğitimle ilgilenen müzik öğretmenlerinin, çocukların bilişsel gelişimlerini gerçekleştirmede müzik etkinliklerinin yararları konusunda farkındalık kazanmaları ve uygulama yeterlikleri açısından olumlu sonuçlar doğuracağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, bilişsel gelişim, müzik etkinlikleri

Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Bahçe Kullanımına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşlerinin İncelenmesi

Seda Şahin
İnönü Üniversitesi
seda.sahin@inonu.edu.tr
Rabia Gizem Şimşek
Milli Eğitim Bakanlığı
r.gizem33@gmail.com
Arzu Akmeşe
Milli Eğitim Bakanlığı
arzuakmese24@gmail.com

Okul öncesi eğitimin etkili olabilmesi için, eğitim ortamlarının çocukların gereksinimlerini karşılayan, yaratıcılıkları ile problem çözme becerilerini geliştirecek nitelikte olmalıdır. Bunu geliştirecek önemli ortamlardan biri de öğrenme merkezleridir. Öğrenme merkezleri yaygın olarak sınıf içinde kullanılmakla birlikte, okul bahçesinde ve açık alanlarda da oluşturulabilmektedir. Ayrıca çocukların gün içinde hem açık havadan hem de sınıf ortamındaki öğrenme imkanlarından faydalanması gerekmektedir. Çünkü Okul Öncesi Eğitim Programının temel özelliklerinden dengeli olma özelliğiyle kastedilenlerden biri de etkinliklerin sadece sınıf içinde değil, sınıf dışındaki açık alanlarda da yapılması ve çocukların açık havadan faydalanmasının sağlanmasıdır. Bu nedenle öğrenme merkezleri okul bahçesinde de oluşturulmalı ve hava koşullarına uygun zamanlarda çocuklar okul bahçesine çıkarılmalıdır. Yapılan araştırmalar okul öncesi eğitim kurumlarının bahçesinde öğrenme merkezlerinin oluşturulmasını sağlayacak ortamların olduğunu, ancak bu ortamlarda gerekli materyallerle uygun öğrenme merkezleri oluşturacak imkanların kısıtlı olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrenme merkezlerinin en önemli özelliklerinden biri de çocukların kendi planladıkları çalışmaları uygulamasına fırsat verecek ve informal öğrenmeleri destekleyecek şekilde tasarlanmalarıdır. Bu özellikleri taşıyan bir öğrenme merkezinin okul bahçesinde oluşturulması, çocukların farklı yaşam deneyimleri edinme fırsatı bulmasını sağlayacaktır. Okul öncesi eğitim kurumlarında okul bahçesinin kullanımına ilişkin yapılan araştırmalarda incelendiğinde verilerin genelde öğretmenlerden toplandığını, öğretmenlerin ise okul bahçesinde yaygın olarak fen merkezini oluşturabildiklerini göstermektedir. Bu çalışmalarda öğretmenler, bahçe kullanımında kendilerini okul yöneticilerinin sınırlandırdığını belirtmişlerdir. Buradan hareketle bu çalışma okul öncesi eğitim kurumlarındaki açık alanlar ve okul bahçesinin kullanımına ilişkin okul yöneticilerinin görülerinin belirlenmesi amacıyla yapılacaktır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması niteliğindedir. Araştırmanın katılımcılarını Diyarbakır ili Bismil İlçesindeki 6 bağımsız anaokulunda görev yapan okul yöneticileri oluşturacaktır. Bu katılımcı gruba araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı-yapılandırılmış görüşme soruları yöneltilecektir. Bu sorular aracılığıyla okul yöneticilerinin bahçe kullanımında nelere dikkat ettikleri, kimlerden destek aldıkları, eğitim ortamı olarak düzenlerken karşılaştıkları sınırlandırmaların neler olduğu gibi sorular yöneltilecektir. Elde edilen görüşme verileri içerik analizi ve betimsel analiz yoluyla analiz edilecek ve araştırma bulguları diğer araştırma sonuçlarıyla tartışılarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, okul yöneticileri, okul bahçesi, öğrenme merkezleri.

Okul Öncesi Dönemi Piyano Eğitiminde Dikkat Stratejisi Kullanımının Başarı ve Öğrenme Üzerindeki Etkisi

M. Kayhan Kurtuldu
Trabzon Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD
kayhankurtuldu@gmail.com
Ayçanur Yetim
Trabzon Üniversitesi Müzik Eğitimi Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
aycaytmm@hotmail.com

Bu araştırmada okul öncesi dönem olarak adlandırılan küçük yaş grubu dönemlerinde yürütülen piyano derslerinde değiştirici işaretlerin kavranması ve doğru uygulanması kapsamında dikkat stratejilerinin etkisi incelenmiştir. Öğrenme stratejilerinin bir kolu olan dikkat stratejilerinin uygulanması sürecinde öğrencilerin çalıştığı parçalardaki değiştirici işaretler çeşitli biçimlerde işaretlenmiş, sonrasında ise bu işaretler kullanılmadan başka bir derste farklı bir eser ile öğrenme test edilmiştir. Çalışma için 5'er kişiden oluşan deney ve kontrol grupları belirlenmiştir. Gruplar araştırmacılar tarafından özel bir müzik kursunda ders verilen okul öncesi çağı küçük piyano öğrencilerinden seçilmiştir. Öğrenciler yaş, çalma becerisi gibi, ders aldığı süre gibi kriterler yardımıyla ön elemeye tabi tutulmuş, toplam 16 öğrenciden 10 tanesi seçilmiştir. Seçilen 10 öğrenci ile araştırmacılar tarafından yazılmış basit bir etüt ile öntest yapılmış, grupların denk olduğu anlaşıldıktan sonra deneysel süreç devam ettirilmiştir. Öntest sonrası ilk uygulamada deney grubu ile değiştirici işaretlerin kullanıldığı notalar ile eser başlangıcındaki değiştirici işaretler yazılmış veya renkli kalem işaretleri ile vurgulanmış, dikkat çekilmeye çalışılmıştır. Kontrol grubu ile herhangi bir işaretleme yapılmadan değiştirici işaretler bir kez gösterilerek ve ilgili notaların değiştirici işaretlere göre çalınacağı söylenilerek çalıştırılmıştır. Dikkat çekici işaretlerin kullanıldığı ilk uygulamada Sevinç Ereren piyano metodundan Kuş Uçar şarkısı çalıştırılmış, bir hafta sonraki uygulamada ise aynı kitaptan London Bridge şarkısı çalıştırılmıştır. İkinci şarkının uygulanmasında her iki gruba da herhangi bir işaret veya uyaran verilmeksizin diğer çalışmada oluğu gibi 20 dk çalmaları istenmiş, bir önceki çalışmada kazanılmış becerinin devamlılığı gözlenmiştir. Gruplardan elde edilmiş olan veriler gözlem sayısı az olduğu için parametrik olmayan Mann Whitney U testi ile ölçülmüş, manidarlık $p<,05$ sınırında kabul edilmiştir. İstatistik ölçüm sonuçları neticesinde hem uyarıcıların olduğu ilk uygulamada, hem de öğrenmeye yönelik gözlem yapılan ikinci uygulamadan deney grubu yönünde anlamlı fark gözlenmiştir. Uyarıcı işaretler ile dikkati uyarmanın hem ilk uygulamada, hem de bir hafta sonrasında faydalı olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano eğitimi, okul öncesi, dikkat stratejileri

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Canlı Türleri Hakkındaki Görüşleri

Günseli Yıldırım
Dokuz Eylül Üniversitesi
gunseligirgin@gmail.com

Çocuklar, duyu organları yardımıyla yaşamın ilk yıllarından itibaren dış dünyayı ve çevreyi sistemli olarak algılamaya başlarlar. İlk kavramlara ait sorular, bir ile üç yaş arasında, çocukların çevrelerinde olup biteni farkına vardıkları zaman sorgulanmaya başlar ve giderek artar (Macnamara, 1982). Basile'e (2000) göre, çevre bilgisi ve çevreye yönelik tutum oluşumu, okul öncesi dönemden itibaren şekillenmeye başlamaktadır. Okul öncesi eğitimde canlı kavramı, eğitim programı içinde yer alan ve kazandırılması beklenen kavramlar arasındadır. MEB Okul Öncesi Programında çocukların çevreye olan duyarlığını ve bilgisini arttırmak amacıyla hazırlanmış kazanımlar bulunmaktadır (MEB, 2013). Bu çalışmanın amacı, erken çocukluk döneminde, çocukların hangi tür canlıları tanıdıklarının belirlenmesidir. Çalışma, İzmir'de okul öncesi eğitim alan 5 yaş çocukları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu ile yürütülmüştür. Görüşme formu tekniği, belli konularda değişik kişilerden bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır (Patton, 1987). Çalışmada çocuklara canlılarla ilgili açık uçlu 10 sorulmuş ve elde edilen veriler nitel analiz çözümleme tekniklerine göre değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi dönem, canlı kavramı, canlı türler

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Bilim İnsanı İmajları ve Bilime Yönelik Algıları

Güzin Özyılmaz Akamca
Dokuz Eylül Üniversitesi
guzinozyilmaz@gmail.com

Çocukların deneyimleri sonucu zihinlerinde oluşturdukları bilim insanı algısı, güncel yaşamlarında karşılaştıkları problemlere nasıl çözüm üretebilecekleri konusunda oldukça etkilidir (Özsoy ve Ahi, 2014). Çocukların bilim insanları ve bilim hakkında oluşturacakları olumsuz algılar, onların bilimsel etkinliklere karşı olan düşüncelerinin ve tutumlarının şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Ayrıca gelecekte bilimsel çalışmalara yönelik yaklaşımları da bu algılarının sonucu olarak şekillenecektir. Dünyada ve ülkemizde bilim ve bilim insanı kavramlarının nasıl algılandığının belirlenmesi amacıyla farklı yaş gruplarıyla çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu araştırmada okul öncesi çocuklarının bilim insanı imajları araştırılmıştır. Chambers'ın "Bir Bilim İnsanı Çiz Testi" kullanılarak derinlemesine mülakat yöntemi ile yürütülen bu çalışma, İzmir ilinde devlete bağlı anaokullarda öğrenim görmekte olan 4,5 ve 6 yaşlarında 72 çocukla gerçekleştirilmiştir. Çocukların bilim insanı kavramına yönelik algılarını belirlemek amacıyla onlara boş kağıt ve boya kalemleri verilerek bilim insanı ile ilgili resim yaptırılmış ve ardından yaptıkları resimleri açıklamaları amacıyla onlara bilim insanının nerede olduğu, nerede çalıştığı, neler kullandığı, nasıl göründüğü gibi çeşitli sorular sorularak mülakatlar yapılmıştır. Çalışmada resim yeteneği olmayan veya yaptığı resim anlaşılmayan çocukların verileri ile onlarla yapılan derinlemesine mülakatlardan elde edilen veriler karşılaştırılarak değerlendirme yapılmıştır. Çocukların çizimleri, bilim insanının cinsiyeti, çalışma şekli, çalışma ortamı, fiziksel özellikleri, çalışmalarında kullandıkları araç gereçler, bilim insanının mesleki özellikleri gibi kriterler açısından değerlendirilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, bilim insanı, imaj, bilim

Okul Dışı Ortamlardaki Fen Öğretimi Deneyimlerinin Derinlemesine Analizi: Feza Gürsey Bilim Merkezi Örneği

Abuzer Akgün
Adıyaman Üniversitesi
aakgun@adiyaman.edu.tr

Ümit Duruk
Adıyaman Üniversitesi
uduruk86@gmail.com

Nurcan Yılmaz
Adıyaman Üniversitesi
nurcany709@gmail.com

Sıdıka Tekin
Adıyaman Üniversitesi
tekinsidika7@gmail.com

Feza Gürsey Bilim Merkezi Türkiye'nin ilk bilim merkezi olması bakımından okul dışı öğrenme ortamlarına öncülük etmiştir. Merkezin öneminin özellikle fen bilimleri öğretimi açısından öğrencilere gelişmiş görseller ve deney setleri yoluyla otantik öğrenme fırsatları sunmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu çalışmanın öncelikli amacı eğitsel gezi amacıyla Feza Gürsey Bilim Merkezine giden ve orada düzenli olarak yürütülen çeşitli etkinliklere katılan 4 fen bilimleri öğretmen adayının deneyimlerinin derinlemesine incelenmesidir. Bu amacın yanı sıra merkezde görev yapmakta olan rehberlerin pedagojik yeterliklerinin de sorgulanması amaçlanmıştır. Olgu bilim deseni uyarınca yürütülen çalışmanın verileri araştırmacılar tarafından oluşturulan ve uzman görüşü alınarak düzenlenen yarı- yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Gözlem ve görüşmelerden elde edilen bulguların Feza Gürsey Bilim Merkezi'ne yönelik gezilerin amacına uygun olarak yürütülebilmesi için öğretmenlerin ve rehberlerin işbirliği içinde çalışmaları gerektiğine işaret ettiği görülmüştür. Rehberlerin öğrencilerin davranışları, tutumları, ilgileri ve motivasyonları üzerindeki etkilerinin göz ardı edilemeyecek bir düzeyde olduğu bulgusu dikkat çekmiştir. Elde edilen bulgular neticesinde, gezi öncesinde öğretmenlerin bir plan eşliğinde hareket etmeleri gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu doğrultuda öğretmenlere, gezilecek ortamlardaki rehberlerle iletişim halinde olmaları ve aynı zamanda ortamı önceden ziyaret etmeleri önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: fen öğretimi, okul-dışı öğrenme ortamları, öğretmen adayları.

Okul Müzik Eğitiminin Unutulan Çalgısı Mandolini Hatırlamak: İzmir Devlet Tiyatroları Opera ve Bale Çalışanları Yardımlaşma Vakfı (TOBAV) ve İzmir Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği (YKKED) Mandolin Toplulukları Örneği

Doç. Dr. Mümtaz Hakan SAKAR
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğt. ABD.
hakan.sakar@deu.edu.tr

Çalgılar, var olduğu toplumlar için belirli anlamlar taşır. Sözgelimi bağlama Türk halkı için kültürel kimliğin bir göstergesidir. Ancak mandolin kendi coğrafyamızda var olmuş bir çalgı olmamasına rağmen cumhuriyet döneminin öne çıkardığı, yaygınlaştırdığı ve benimsettiği bir çalgı olmuştur. Çünkü cumhuriyet bir modernleşme projesidir. Müzik de bu projenin önemli ayaklarından bir tanesidir. Bu nedenle Köy Enstitüleri modernleşmenin köylerden başlaması düşüncesinin somutlaştırılmış halidir. Enstitülerde modernleşmenin önemli göstergelerinden bir tanesi çok sesli müzik olmuştur. Mandolin çok sesli müziğe giden yolda başlangıç aşamasıdır. Aynı zamanda çocukluk yıllarının çalgısıdır. Bu durum onu kullanan her birey için ayrıcalıklı kılar. Sevimli, heyecan veren, çocukluğu hatırlatan bir olgudur. Köy Enstitüleri ve enstitülerin devamı olan Öğretmen Okulları bu çalgıyı yaygınlaştırmış ve adeta yerlileşmiştir. Mandolin ve mandolin grupları geleneği bu kurumların kapatılmasıyla ve okullarda yerini blok flüt gibi diğer çalgılara bırakmasıyla unutulmuştur. Bu çalışma, İzmir'de yer alan iki mandolin grubunun bu çalgıyı ve mandolin grupları geleneğini yeniden uyandırma ve canlandırma pratiklerine odaklanıyor. Bir kent ortamında gerçekleşen bu davranışların 'kentsel müzik pratiği' olduğu öncülünden hareketle bu gruplara üyeliğin katılımcıları için ne anlama geldiğini ve bu grupların mandolin ve müzik vasıtasıyla topluma vermek istedikleri mesajların neler olduğunu irdeliyor. Veriler etnomüzikoloji disiplininin gerektirdiği biçimde etnografik gözlem ve görüşme teknikleri ile elde edilmiştir. Katılımcıların sayıca çokluğu nedeniyle görüşmelerin yanısıra "görüşme formu" uygulaması ile de veri elde edilmiş ve bu veriler kavramlarla ilişkilendirilip analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mandolin, Köy Enstitüleri, Modernleşme, Uyanış.

Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Resimlerdeki Mizahi Öğeleri Algılama Biçimleri

SedaŞahin
İnönü Üniversitesi
seda.sahin@inonu.edu.tr
Sümeyye Beler
İnönü Üniversitesi
smyy_blr@hotmail.com
KübraÇoğlan
İnönü Üniversitesi
kubracoglan72@gmail.com

Mizah; hayatın her alanını kapsayan, saçma ve uyumsuz düşünce, olay ve durumların zihin tarafından keşfedildiği, kişinin hoşça vakit geçirmesine katkıda bulunan her şey olarak tanımlanmaktadır. Mizahın sonucunda gülme ortaya çıktığı için mizah ile gülme birbirinden ayrılamaz. İnsanların neden güldüğü ile ilgili yapılan pek çok araştırma, mizahi unsura gülme tepkisinin ortaya çıkabilmesi için: olması gereken durum ile karşılaşılan durum arasında bir uyumsuzluğun şart olduğunu ileri sürmektedir. Mizahın, stresi ve yalnızlık algısını azalttığı, sosyalleşmeyi destekleyip hızlandırdığı ve bireyin yaşam kalitesini arttırdığı bilinmektedir. Bu yönleriyle ele alındığında mizahın her bireyi olduğu gibi okul öncesi dönem çocuklarını da olumlu yönlerde etkilediği araştırma sonuçlarıyla ortaya konmaktadır. Okul öncesi dönemde gerek çocuğun kullandığı gerekse çocuğun içinde olduğu ortamlarda kullanılan mizah çocukların okulla, akran gruplarıyla, öğretmenle iyi sosyal ilişkiler kurmasını ve öğrenmesini destekler. Çocuğu öğrenmeye istekli hale getirir. Bu nedenle okul öncesi dönemdeki çocukların nelere güldüklerinin ve onları neden güldürdüğünün bilinmesi önemlidir. Bu bilgiyle çocuklara uygun görseller hazırlanabilir, uygun öğretim materyalleri seçilebilir, eğitim öğretimin eğlenceli hale gelmesi sağlanabilir. Bunun yanında özellikle eğitim öğretim yılının başında okula uyum problemi yaşayan çocukların okula ilgisini artırmada da önemli birer araç olarak kullanılabilecektir. Bu nedenle bu çalışmanın okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden okul öncesi dönem çocuklarının mizahi unsurları algılama ve bunları açıklama biçimlerinin nasıl olduğunu belirlemek amacıyla yapılmaktadır. Araştırmanın katılımcılarını Malatya iline bağlı iki merkez ilçede bulunan dört farklı bağımsız anaokuluna devam eden 4-5-6 yaş gruplarındaki okul öncesi dönem çocukları oluşturacaktır. Önce GEÇDA ile bilişsel gelişim düzeyleri belilenecek olan çocuklardan normal gelişim gösterenlerle birebir görüşmeler yapılacaktır. Araştırmada kullanılmak üzere tasarlanan ve mizahi öğeler içeren görseller çocuklara gösterilecek, çocukların görsellerdeki mizahi buldukları durumları anlatmaları istenecektir. Bunlar kayıt altına alınacaktır. Elde edilen veriler nitel araştırmalarda kullanılan analiz yöntemlerinden betimsel analiz ve içerik analizi kullanılarak analiz edilecektir. Araştırma sonuçları, diğer araştırmalardan elde edilen araştırma sonuçlarıyla birlikte Ekolojik kurama dayandırılarak tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi, bilişsel gelişim, sosyal gelişim, mizah.

Okulda Gürültü Probleminin Çözümüne Yönelik Eğitim Çalışmalarının Değerlendirilmesi

Murat Merkit
Turan Çakın İlkokulu/Çiğli
merkitmurat@hotmail.com

MızrapBulunuz
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü
mbulunuz@gmail.com

Gürültü kirliliği anarşik, şiddeti yüksek, bir birine karışan ve genellikle insan üzerine fizyolojik ve psikolojik etkileri olumsuz sesler olarak tanımlanabilir. Bu araştırmanın amacı ilkokul öğrencilerinin gürültü hakkındaki görüşlerini tespit etmek ve gürültü kirliliği eğitim etkinliklerinin, onların farkındalık düzeylerindeki değişimleri değerlendirmektir. Araştırma yönteminde betimsel ve gelişimci araştırma desenleri kullanılacaktır. Betimleyici araştırma var olan durum ve olayı çeşitli boyutlarıyla ortaya koyarken, gelişimci araştırma yöntemi ne idi ve ne oldu gibi soruları araştırmaktadır. Araştırma İzmir'de bir devlet ilkokulunda uygun örnekleme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya 205 öğrenci katılmıştır. Veri toplama araçları olarak 20 sorudan oluşan öğrenci anketi kullanılmıştır. Öğrencilerde konuya ilişkin farkındalık ve duyarlılık kazandırma amaçlı sınıf öğretmenleri aracılığıyla 6 sınıfta etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Araştırmacının belirlediği gürültü kirliliği farkındalık eğitimlerinde toplam 10 etkinlik yapılmıştır.Öğrencilerin gürültü farkındalıklarını tespit amaçlı ilk ve son anket uygulanmıştır. İlk anket çalışmaları sonucunda öğrencilerin yarısından fazlası okullarını gürültülü olarak nitelendiriyor. Ancak yapılan gözlemler öğrencilerin genellikle gürültücü davranış sergilediklerini göstermiştir. Son anket öğrencilere uygulanacak eğitim etkinliklerinin öğrenci görüşlerindeki değişimleri görmek için frekans analizi yapılacaktır. Yapılan çalışmalar sonucunda öğrencilerde okulda gürültüye karşı duyarlılık oluştuğunu, ama eğitimlerin etkisinin uzun süreli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Gürültü farkındalık eğitimlerin etkisinin kısa süreli ve geçici olduğu görülmüştür. Öğrencilerde oto kontrol sağlayacak yöntemlerin bulunması gereklidir. Okullarda gürültü kirliliğinin engellenmesi için topyekûn bir çalışma gerçekleşmesi gerektiği düşünülmektedir. Gürültü konulu eğitimlere öğretmen, idareci ve veliler de dâhil edilebilir. Olumlu ve sağlıklı bir okul iklimi oluşturulması için eğitimin her kademesinde sakin öğrenme ortamı oluşturulması gerekmektedir. Gürültü konusunda bina içi gürültü kaynaklarıyla ilgili eğitim çalışmalarının yanında bina dışı gürültü kaynakları konusunda da önlemler alınması gerekmektedir. Yapısal önlemler için gerekli yetkili mercilerin konuya ilişkin önlemler almaları önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: İlkokul, sınıf yönetimi, okulda gürültü kirliliği, öğrenme ortamları, okul kültürü.

Olumlu Duygu Düzenlemede Güçlüklerin Romantik İlişki Kalitesi ve İlişki Doyumu Üzerindeki Etkisi

Esra Asıcı
Kilis 7 Aralık Üniversitesi
esraasici@kilis.edu.tr

Gözde Şensoy
Uşak Üniversitesi
gozde.sensoy@usak.edu.tr

Fatma Ebru İkiz
Dokuz Eylül Üniversitesi
ebru.ikiz@deu.edu.tr

Genç yetişkinlik döneminde yakın ilişkiler kurmak bir yaşam görevi olarak ele alınmaktadır. Her birey, yaşamının çeşitli dönemlerinde romantik ilişkileri deneyimlemek istemektedir ancak bu istek genç yetişkinlik döneminde bir ihtiyaç olarak belirmektedir. Bu dönemde kurulan romantik ilişkiler, en destekleyici ilişki türü olarak görülmektedir. Flört etme, birlikte yaşama, evlilik gibi çeşitli türlerde olabilmektedir. Gençlerin doyum sağlayan ve kaliteli romantik ilişkiler içinde bulunması yetişkinlik rollerinin gelişimini, akran ve aileleri ile kurdukları ilişkilerini ve eş seçimi sürecini olumlu yönde etkilemektedir. Ayrıca mutluluğu, fiziksel ve psikolojik iyi oluşu da artırmaktadır. Bu nedenle doyum içeren ve kaliteli olarak algılanan romantik ilişkiler kurmak önemli görülmektedir. Duygu düzenleme, duyguları fark etme ve anlama, duyguları kabul etme, olumsuz duygular yaşarken dürtüsel davranışları kontrol edebilme, istenilen hedeflere yönelik davranabilme ve duygusal tepkileri değiştirebilmek için duygu düzenleme stratejilerini kullanabilmeyi ifade etmektedir. Duyguların olumlu yönde düzenlenebilmesinin, ilişki doyumunu ve romantik ilişki kalitesini etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu araştırmada, olumlu duygu düzenlemede yaşanan güçlüklerin ilişki doyumu ve kalitesi üzerindeki yordayıcı etkisini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 139 kız 43 erkek ve bir cinsiyet belirtmeyen katılımcı ile toplamda 183 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler İlişki Doyum Ölçeği, Romantik İlişki Kalitesi Ölçeği ve Olumlu Duygu Düzenlemede Güçlükler Ölçeği ile toplanmıştır. Sonuçlara göre, olumlu duygu düzenlemede algılanan güçlüklerin; romantik ilişki kalitesi ve doyumunu olumsuz yönde yordadığı görülmüştür. Olumlu duygu düzenlemede algılanan güçlükler, ilişki doyum puanlarındaki varyansın %027'sini açıklarken romantik ilişki kalitesi puanlarındaki varyansın %.053'ünü açıklamaktadır.

Anahtar Sözcükler: duygu düzenlemede güçlükler, genç yetişkinlik, ilişki doyumu, ilişki kalitesi, romantik ilişkiler

Organik ve Suni Gübre Kullanımının Bitki Gelişimine Etkisi: Sarımsak Etkinliği Örneği

Ayşegül Öngün

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi

marmara_aysegul@hotmail.com

Mustafa Yadigaroğlu

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü

mustafayadigaroglu@hotmail.com

Naim Uzun

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
naimuzun@yahoo.com

Çalışmanın amacı, doğal atıklardan elde edilmiş organik gübreler ile suni gübrelerin bitki gelişimine etkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultuda, aynı cins toprak içeren özdeş üç tane kova ve her kovaya üçer tane olacak şekilde toplamda dokuz adet aynı cins sarımsak tohumu ekilmiştir. Kovalardan birine yumurta kabukları, birine suni gübre ilave edilmiş, diğer kovaya ise herhangi bir madde ilave edilmemiştir. Kovaların bulunduğu ortam şartlarının (ısı, ışık, hava) aynı olabilmesi adına sera ortamı oluşturulmuştur. Kovalarda meydana gelen değişim iki buçuk ay boyunca gözlemlenmiştir. Her kovaya iki haftada bir belirli miktarda su verilmiş ve gözlem sonuçları not edilip tablolaştırılmıştır. Kovalarda meydana gelen değişimler fotoğraflanarak kayıt altına alınmıştır. Araştırma sonucunda yumurta kabukları ilave edilen kovadaki sarımsak gelişiminin suni gübre kullanılan kovadaki sarımsak gelişiminden daha az olduğu gözlemlenmiştir. Hiçbir madde ilavesi olmayan kovadaki sarımsak gelişiminin en az olduğu belirlenmiştir. Çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda, araştırmacılar tarafından bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Organik gübre, suni gübre, bitki gelişimi.

Ortaöğretim Öğrencilerinin Problem Çözme Matematiksel Düşünme ve Matematiğe Karşı Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ayşe Baş
Karadeniz Ereğli Anadolu Lisesi
ayse_ersari82@icloud.com

İlhan Karataş
Bülent Ecevit Üniversitesi
karatasilhan@gmail.com

Matematik öğretiminde karşılaşılan problemlerin başında öğrencilerin matematiğin sadece soyut yapısıyla karşı karşıya kalması ve öğrencilerin ne olduğunu anlamadıkları kavram ve kuralları uygulayarak sınavlarda başarılı olmayı amaçlamaları gelmektedir. Bu durumun temelinde öğrencilerin matematiksel düşünme ve problem çözme özelliklerinin yeterince gelişmemiş olmasından dolayı matematiğe karşı olumsuz tutum geliştirmiş olmaları etkili olabileceği düşünülebilir. Bu düşünceden hareketle, bu araştırmanın amacını, ortaöğretim öğrencilerinin matematiksel problem çözme tutumu, matematiksel düşünme özellikleri ve matematiğe karşı tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi oluşturmaktadır. Araştırma, betimsel nitelikli bir tarama araştırmasıdır. Araştırma deseni olarak ilişkisel ve nedensel karşılaştırma deseni kullanılmıştır. Araştırma örneklemini Batı Karadeniz Bölümünde bir ilçede yer alan 448 ortaöğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada matematik problem çözme tutum ölçeği, matematiksel düşünme ölçeği ve matematiğe karşı tutum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanı sıra, korelasyon ve çoklu regresyon analizi-stepwise metodu kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; ortaöğretim öğrencilerin matematik problem çözme tutumları, matematiksel düşünme özellikleri ve matematiğe karşı tutumlarının orta düzeyin üzerinde görece yüksek olduğu bulunmuştur. Öğrencilerinin matematik problem çözme tutumları, matematiksel düşünme ve matematiğe karşı tutumlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı, sınıf düzeyine göre farklılaşmanın olduğu görülmüştür. Korelasyon analizi sonuçlarına göre, değişkenler arasında pozitif, anlamlı ve yüksek olduğu görülmüştür. Ortaöğretim öğrencilerinin matematik problem çözme tutumları ve matematiksel düşünme özellikleri arttıkça, matematiğe karşı tutumlarının arttığı belirlenmiştir. Yapılan çoklu regresyon analizi sonucuna göre ortaöğretim öğrencilerinin matematik problem çözme tutumları ve matematiksel düşünme özelliklerinin, matematiğe karşı tutumlarının anlamlı yordayıcısı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Problem Çözme, Matematiksel Düşünme, Matematiğe Karşı Tutum, Ortaöğretim.

Ortaöğretime Geçiş Fen Bilimleri Sorularının 2019 TIMSS Bilişsel Alanlarına Göre İncelenmesi

Burcu Yapar
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
yaparburcu@gmail.com

Özlem Ateş
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
hozlem@gmail.com

Öğrencilerin fen ve matematik alanlarındaki performanslarının ölçülmesi ve başarı düzeylerinin yıllara göre gösterdiği değişim ile ilgili bilgi edinilmesi amacıyla dört yılda bir gerçekleştirilen TIMSS sınavı,öğrenme alanı ve bilişsel alan olarak iki boyuttan oluşan uluslararası bir sınavdır.Ülkemizdeki öğrencilerin bu sınavdaki başarı düzeylerinin ortalamanın altında kalması üzerine Fen Bilimleri dersi öğretim programlarında değişim ya da güncelleştirmeler yapılabilmektedir. Ülkemizde uluslararası sınavların yanı sıra, uygulanan öğretim programlarının etkililiğinin belirlenmesi, öğrencilerin başarılarının ölçülmesi ve/veya ortaöğretime yerleştirilmesi için ulusal düzeyde yapılan sınavlar da bulunmaktadır. Dolayısıyla ortaöğretime geçiş sınavlarının ve TIMSS sınavının karşılaştırılması ve uyum düzeylerinin tespit edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle bu çalışmada 2019 TIMSS kitapçığında yer alan bilişsel alanlar dikkate alınarak 2008-2018 yılları arasında uygulanan ortaöğretime geçiş sınavı 8. sınıf Fen Bilimleri sorularının bilişsel alanları analiz edilecektir.Çalışma doküman incelemesi yöntemiyle yapılacak olup elde edilen veriler betimsel olarak analiz edilecektir.

Anahtar Sözcükler: TIMSS, bilişsel alanlar, fen bilimleri, ortaöğretime geçiş sınavları.

Ortaokul 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Enerji Kavramını Tanımlarında Kullandıkları Metafor ve Yapıların İncelenmesi

Canan Nakiboğlu
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi
canan@balikesir.edu.tr

Şafak Yıldırım
Özel Balıkesir Doğa Koleji
safakimya@gmail.com

Enerji kavramı merkezi ve disiplinler arası bir kavramdır. Yapılan çalışmalar ortaokuldan üniversiteye kadar bütün öğrenci düzeylerinde enerji kavramının anlaşılması ile ilgili sorunlar yaşandığını göstermiştir. Enerji kavramı ile ilgili sorun yaşanmasında enerji kavramının soyut, doğrudan ölçülemez bir kavram olmasının ve tam bir tanımının olmamasının rolü büyüktür. Bu nedenle enerji kavramını açıklarken bazı kavramsal metaforlardan yararlanılır. Bu metaforlardan enerjinin madde gibi düşünüldüğü metafor en önemlisi olup, birçok açıklamada bunun kullanıldığı görülür. Enerji kavramı ile ilgili diğer önemli bir sorun, bu kavramın derslerden önce günlük hayatta öğrencilerin karşısına çıkmasıdır. Bu nedenle de öğrencilerin tanımlamalarında günlük dilinde etkisi olmaktadır. Bu nedenle tanımlarda dilsel metaforlarda kullanılmaktadır. Bu çalışmada, 6. 7. ve 8. Sınıf öğrencilerinin enerji kavramını tanımlarında kullandıkları metaforların belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada iki farklı ortaokuldan 78'i kız ve 62'si erkek olmak üzere toplam 140 öğrenciden veri toplanmıştır. Öğrencilerin enerji tanımlamaları farklı ölçütler dikkate alınarak analiz edilmiştir. Bu ölçütlerin belirlenmesi amacıyla alan yazın taranmış ve 3 ölçütün kullanılmasına karar verilmiştir. Bunlar, öğrencilerin kullandığı kavramsal metaforlar, günlük dil kullanımı ve alternatif yapılar şeklindedir. Ayrıca enerji kavramının kitaplarda genel olarak iş ile ilişkilendirilmesi nedeniyle, öğrenci tanımlarında enerjinin iş ile ne kadar ilişkilendirildiği de araştırılmıştır. Çalışma sonunda öğrencilerin açıklamalarında kavramsal metafor olarak en fazla "güç" metaforunu kullandıkları, günlük dil analizinde en fazla çıkan temanın "ihtiyaç/gereklilik" teması olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin çok az bir kısmının tanımlarında enerji kavramını iş ile ilişkilendirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Enerji, ortaokul öğrencileri, metaphor.

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Fetemm Aktivitelerini Gerçekleştirme Süreçlerinin İncelenmesi

Recep Akyel
Dokuz Eylül Üniversitesi
akyelrecep@hotmail.com

Cemile Melisa Keçebaş
Dokuz Eylül Üniversitesi
cemilemelisakecebas@gmail.com

Teknoloji ve bilgi üretimindeki hızlı gelişimi yakalayabilmek için ülkemizde Fen bilimleri dersi öğretim programına Fen Teknoloji Matematik Mühendislik (FeTeMM) uygulamaları entegre edilmiştir. FeTeMM eğitimi ile fen, teknoloji, matematik ve mühendislik alanında disiplinler arası yaklaşımı ön plana çıkararak çok boyutlu öğrenme sağlanması amaçlanmaktadır. FeTeMM uygulamaları, fen bilimleri öğretmenlerinin fen programına uyum sağlayabilmesi ve fen bilimleri dersinin amacına ulaşması açısından çok önemlidir. Bu çalışmanın amacı ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin FeTeMM aktivitelerini gerçekleştirme süreçlerinin incelenmesidir. Çalışma 2018- 2019 eğitim-öğretim yılında bir özel okulun 7. sınıfında öğrenim görmekte olan 49 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın veri toplama sürecinden betimsel araştırma türlerinden yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler gözlemlerle desteklenmiştir. Öğrencilerin FeTeMM etkinliklerini gerçekleştirme süreçlerinde yaşadıkları sorunlar ortaya konulmuştur. Verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda öğrencilerin çoğu FeTeMM etkinliklerini gerçekleştirmekten büyük zevk aldıklarını belirtmişlerdir. Konuların tekrar edilmesinde ve pekiştirilmesinde etkili olduğunu dile getirmişlerdir. Yapılan gözlemler sonucunda öğrencilerin süreci gerçekleştirmek konusunda başlangıçta zorlandıkları ama uygulama yaptıkça akademik başarısı düşük olan öğrencilerde bile etkili olduğu gözlenmiştir. Öğrenciler mühendislik becerilerini yeni ürünler tasarlayarak ifade etmişlerdir. FeTeMM yaklaşımına yer verilerek öğrencilerin yaratıcı düşünme, problem çözme, bilimsel süreç becerilerini ve disiplinler arası öğrenmelerini geliştirebilecekleri yönündeki becerilerinin gelişim gösterdiği söylenebilmektedir. FeTeMM aktivitelerinin başka konularda kullanılması öğrenciyi aktif kılmasının yanında becerilerinin gelişmesi ve ortaya konulan ürün dersi daha eğlenceli hale getireceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Ortaokul öğrencileri,FeTeMM

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Fetemm Etkinlikleri Sürecinde Bilimsel Süreç Becerilerinin İncelenmesi

Recep Akyel
Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
akyelrecep@hotmail.com

Betül Erçelik
Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
betulercelik.1@gmail.com

Bu çalışmada amaç, ortaokul 7. sınıf öğrencilerin FeTeMM etkinliklerini gerçekleştirme sürecinde bilimsel süreç becerilerinin incelenmesi ve öğrencilerin bu adımlarda eksik oldukları yönlerin belirlenmesidir. Çalışma 2018- 2019 öğretim yılından bir özel okulda öğrenim görmekte olan 49 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğrencilere araştırmacılar tarafından geliştirilen çalışma yaprakları dağıtılarak gerçekleştirecekleri etkinlikleri bu çerçevede planlamaları ve gerçekleştirmeleri istenmiştir. 4 gün boyunca gerçekleştirilecek etkinlikler boyunca öğrenciler; *problem belirleme, problemin çözümüne yönelik olası çözümler tasarlama, çözüm önerileri doğrultusunda bir prototip çizme, prototipi test etme, fayda zaman ve maliyet analizi yapma, eksik yönler doğrultusunda tekrardan model oluşturma ve sunma,* süreçlerini adım adım uygulamışlardır. Öğrenciler bu adımlarını gruplar halinde çalışma yapraklarına not almış ve her etkinlik sonrasında araştırmacılar tarafından öğrencilerden toplanmıştır. Öğrencilerin çalışma yapraklarının incelenmesi sonucunda, öğrencilerin bir problem durumu belirlemede eksik yönlerinin olduğu bunun yanı sıra prototip tasarımı ve deneme süreci için zamanlarını verimli kullanamadıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin mühendislik tasarım sürecini verimli bir şekilde gerçekleştirdikleri, öğrenciler ile yapılan görüşmelerden mühendislik becerilerinin arttığı yönünde olumlu görüşler elde edilmiştir. Çalışma sonrasında, öğrencilerin bilimsel süreç becerilerinin artırılması adına diğer konularda da FeTeMM etkinlikleri gerçekleştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: FeTeMM, Bilimsel Süreç Becerileri, Ortaokul.

Ortaokul Altıcı Sınıf Düzeyinde Hacim Kavramı İçin Bir Öğretim Süreci

Ümmügülsüm Okuyucu
Orgeneral Halil Sözer Ortaokulu
ummugulsum.okuyucu@hotmail.com

Emel Özdemir Erdoğan
Anadolu Üniversitesi
eoerdogan@anadolu.edu.tr

Matematik derslerinde hem programlar hem kitaplar hem de ulusal öğrenci değerlendirme sınavlarındaki sorular değerlendirildiğinde hacim kavramının sadece işlemsel bilgi boyutundan ele alındığı kavramsal bilgi boyutunun arka plana atıldığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı ortaokul matematik dersi öğretim programında geometri ve ölçme öğrenme alanında ilk kez altıncı sınıf seviyesinde kazanımı verilen hacim kavramı ile ilgili deney ve gözleme dayalı günlük hayatta kullanılan somut materyallerle zenginleştirilmiş yeni bir öğretim ortamı sunmaktır. Öğretim süreci hacmin farklı tanımları, korunurluk ilkesi ve formülleştirme olmak üzere farklı aşamalardan oluşturulmuştur. Araştırmada verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanmasında nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırma 2016-2017 öğretim yılı Eskişehir ilinde yer alan bir devlet okulunda öğrenim gören dördü kız ve üçü erkek öğrenci olmak üzere toplam yedi öğrenci ile altı etkinlik aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Öğretim süreci boyunca araştırmacının yaptığı gözlemler, öğrencilerle yapılan klinik görüşmeler ve yazılı uygulama ile veriler toplanmıştır. Çalışmanın sonunda deneylere dayalı, disiplinler arası bağlantılar kurularak, günlük hayatta kullanılan somut materyallerle desteklenmiş öğretim ortamlarının hacim kavramı öğretiminde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: hacim kavramı, hacmin farklı tanımları, korunurluk ilkesi, cavalier formülü, altıncı sınıf.

Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Gezegen Bilgisinin Analizi

Salih Gülen
Muş Alparslan Üniversitesi
sgnova@windowslive.com

Ortaokul öğrencilerinin Güneş Sistemi ve ötesine yönelik meraklarının yoğun olduğu bilinmektedir. Ayrıca son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar ve uzay keşfine yönelik icatlar öğrencilerin bu konulardaki bilgilerini tazelemektedir. Bu araştırmada ortaokul altıncı sınıf öğrencilerinin gezegenler ve özellikleri hakkındaki bilgilerinin analizi yapılmıştır. Karma yöntemin kullanıldığı bu araştırmada, homojen örneklem yöntemi ile 120 katılımcıdan veri toplanmıştır. Katılımcıların sosyo-ekonomik özelliklerinin benzer olduğu tespit edilmiştir. Nicel veriler resim çizme formu ile nitel veriler ise tam yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Nicel verilerin analizinde puanlama ve değerlendirme kriterleri kullanılmıştır. Nitel verilerin analizinde ise betimsel ve içerik analizi yöntemleri tercih edilmiştir. Ayrıca verilerin analizinde yüzde ve frekans gibi teknikler kullanılmıştır. Verilerin analizi sonucu; katılımcıların gezegen kavramı için, belli bir yörüngesi ile yıldızının etrafında dönen küresel gök cisimleri olduğunu belirttikleri tespit edilmiştir. Ayrıca güneş sistemindeki tüm gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıklarına, büyüklüklerine, şekillerine ve sıralamalarına dikkat ederek resimler çizdikleri tespit edilmiştir. Genel olarak katılımcıların gezegen kavramını bildikleri söylenebilir. Sonuçlar doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: bilgi, gezegen, güneş sistemi, öğrenci görüşleri.

Ortaokul Çağındaki Çocukların Televizyon ve İnternette İzledikleri Yayınların Tespiti Üzerine Araştırma Çalışması

Muhammed Faruk Erdoğan
Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
m.farukerdogan@gmail.com

Genç Osman İlhan
Yıldız Teknik üniversitesi, Eğitim Fakültesi
gosman@yildiz.edu.tr

Bu araştırma, ortaokul çağındaki çocukların televizyon ve internette izledikleri yayınların tespitine ilişkin yapılmış bir çalışmadır. Çocukların televizyonda izledikleri programların hangi türde oldukları, ne için izlendikleri, internette ve video paylaşım mecralarında ne tür videolar tercih ettikleri, ailelerin ve öğretmenlerin bu konuda ne kadar ilgili ve bilgili oldukları ve de çocukların internet ortamında neler seyrettiği konusunda bilgileri edinmek amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma için nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul/Avrupa yakasında bulunan ortaokullarda eğitim gören 5 öğrenci, yine aynı bölgede görev yapmakta olan 5 öğretmen ve benzer çevrede yaşayan 5 veli oluşturmaktadır. Araştırma grubu sosyo-ekonomik düzeyi yüksek kişilerden seçilmiştir. . Her bir katılımcı ile ayrı ayrı görüşmeler yapılarak veriler toplanmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla incelenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre; ortaokul seviyesindeki öğrencilerin internet ve televizyon üzerinden izledikleri yayınların türü ağırlıklı olarak eğlence içeriklidir. Öğrencilerin televizyondan ziyade, internet üzerinden videolar, diziler, filmler izledikleri tespit edilmiş, televizyonu yeterli bulmadıkları anlaşılmıştır. Veliler ise çocuklarının izledikleri yayınların bilgileri dâhilinde olduğunu ve ellerinden geldikçe yanlarında bulunduklarını belirtmişlerdir. Televizyon ve internette ki yayınları yararlı bulmadıkları, çocuklarıyla daha fazla vakit geçirerek, internet ve televizyondan uzaklaştırdıkları öğrenilmiştir. Öğretmenler ise özellikle internet yayınlarının derslerde kullanılabileceğini ve eğitim açısından yararlı bir araç olduğunu düşünmektedirler. Televizyon yayınlarının ise zararlı olduğu konusunda hemfikirdirler. Yapılan araştırma günümüzün önemli konularında birisi olan teknolojik aletlerle yayın takibi konusunu 3 farklı çalışma grubu kullanarak ve merkeze ortaokul öğrencilerini alması itibariyle önem taşımaktadır.

Not: Bu çalışma TÜBİTAK 2209/A Projesi kapsamında hazırlanan çalışmadan üretilmiştir

Anahtar Sözcükler: ortaokul çocukları, televizyon, internet, aile, yayın.

Ortaokul Düzeyinde Uygulanan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitiminin (Tbm) Etkililiği ve Öğrencilerin Eğitim ile İlgili Görüşleri

Can Akdenizli
Ege Üniversitesi, Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü
akdenizlican@gmail.com

Bu araştırma, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere ülkenin farklı kesimlerine ve farklı yaş gruplarına uygulanan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programının (TBM) ortaokul düzeyinde etkililiğini ve öğrencilerin eğitim ile ilgili görüşlerini değerlendirme amacıyla gerçekleştirilmiştir. İzmir ili Karabağlar ilçesi bünyesinde risk grubunda bulunan öğrencilerin bulunduğu iki ortaokul belirlenmiştir. Araştırmanın deney grubunu seçilen iki ortaokulun tüm kademelerindeki öğrencilerin tamamı oluşturmaktadır (n:774). Deney grubu öğrencilerin araştırmacı tarafından TBM'nin alt modülleri olan teknoloji bağımlılığı, tütün bağımlılığı ve sağlıklı yaşam anketleri çalışma öncesi ön test verilerini elde etmek amacı ile uygulanmıştır. Ön test verileri elde edildikten sonra deney grubunda yer alan öğrencilere TBM eğitimi uygulanmıştır. Eğitim her sınıf düzeyinde 3 modül/8 saat olarak gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen eğitim programları sonrası deney grubu öğrencilerine teknoloji bağımlılığı, tütün bağımlılığı ve sağlıklı yaşam anketleri tekrardan uygulanmış ve son test verileri elde edilmiştir. Ayrıca 3 uzman görüşü alınarak hazırlanan öğrenci görüşlerini değerlendirme formu uygulanarak öğrencilerin eğitim ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Deney gruplarının ön test, son test verileri T testi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın anlamlılık düzeyi.05 alınmıştır. Araştırma sonucunda, Ortaokul düzeyinde uygulanan TBM'nin etkili bir önleyici eğitim programı olduğu görülmüştür. Öğrencilerin eğitim sonrasındaki görüşleri bu sonuçları desteklemektedir.

Anahtar Sözcükler: önleyici rehberlik. bağımlılık. bağımlılıkla mücadele.

Ortaokul Fen Bilimleri Ders Kitaplarındaki Bilimsel Terminolojide Kullanılan Kavramların Doküman Analizi ve Sonuçlarının Yorumlanması

Emel Gürsoy
emelgursoy1@gmail.com

MuallaBolat
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
mbolat@omu.edu.tr

Bu araştırmada; 4. ,5. ,6. ,7. ve 8. sınıf fen bilimleri ders kitaplarında bilimsel süreç becerileri ve bilimin doğası ile ilgili bilimsel terminolojideki temel kavramların sınıf düzeyine göre ne sıklıkla ve nasıl ele alındığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 2018-2019 eğitim öğretim yıllarında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okullarda okutulması için dağıtılan ve EBA'dan erişime sunulan fen bilimleri kitapları doküman analizi yöntemi ile incelenmiştir. Belirtilen kitaplarda çıkarım, hipotez, kanun, yasa, teori, kuram, denence, varsayım ve sonuç kavramları incelenmiştir. Genel olarak elde edilen bulgulardan en çok hipotez, teori ve sonuç kavramlarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Çıkarım, kanun, yasa, kuram, denence, varsayım kavramlarının kullanılma sıklığının az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 4. sınıf kitaplarından bir yayınevi varsayım kavramını 8 kez kullanmasına rağmen, diğer yayın evinin hiç kullanmadığı ve varsayım kavramının hipotez kavramı yerine kullanıldığı belirlenmiştir. 5. sınıf kitabında hipotez kavramından 31 kere bahsedilmiştir. Sınıf düzeyi artıkça hipotez kavramının daha az kullanıldığı belirlenmiştir. Kitaplarda farklı sınıf düzeylerinde yasa kavramından 3 ve kanun kavramından da 3 kez bahsedilmiştir. Ayrıca kanun ve yasanın eş anlamlı oldukları belirtilmemiştir. Kullanılan bazı kavramların yanlış yerlerde ve yanlış açıklamalar içerisinde kullanıldığı belirlenmiştir. Bu kavramların ağırlıklı olarak bilimsel yöntemin açıklanması ve bilimsel yöntem basamaklarının belirtilmesi sırasında kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: bilimsel terminoloji, hipotez, teori, kanun.

Ortaokul Matematik Öğretim Programının Bilgi İşlemsel Düşünme Yönünden Değerlendirilmesi

Murat Güçlü
MEB, Banaz Büyükoturak Ortaokulu
mrtgcl_mat@hotmail.com

Ersen Yazıcı
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ersenyazici@gmail.com

Son yıllarda bireysel, toplumsal ve ekonomik alanlarda çok önemli değişiklikler meydana gelmektedir. Bu değişikliklerle birlikte bireylerin ve toplumların ihtiyaçları da değişmektedir. Toplumsal ihtiyaçlarda yaşanan değişiklikler toplumların eğitilmesine de yansımakta, okullarda yürütülen eğitim faaliyetleri 21. yy becerileri şeklinde anılmaya başlanan becerilerin geliştirilmesine odaklanmaktadır. 21.yy becerileri genel olarak üç başlık halinde sunulmuştur. Bunlar öğrenme ve yenilik becerileri, dijital okuryazarlık becerileri, kariyer ve yaşam becerileridir. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Topluluğu (International Society for Technology in Education – ISTE) tarafından 21.yy becerileri bağlamında 2016 yılında yapılan bir değerlendirmeye göre öğrenenler; Güçlendirilmiş Öğrenen (Empowered Learner), Dijital Vatandaş (Digital Citizen), Bilgi İnşa Edici (Knowledge Constructor), Yenilikçi Tasarımcı (Innovative Designer), Bilgi-işlemsel Düşünür (Computational Thinker), Yaratıcı İletişimci (Creative Communicator), Küresel İşbirlikçi (Global Collaborator) şeklinde sınıflanabilir. 21. yy becerilenden biri olarak sayılabilecek Bilgi- işlemsel düşünme becerisi; bilgisayarlar aracılığıyla bireylerin problem çözme becerilerinin geliştirilmesinde yaratıcı düşünme, algoritmik düşünme, eleştirel düşünme ve işbirliği gibi becerilerin işe koşulması olarak açıklanabilir. Teknoloji alanında yaşanan hızlı değişimlere paralel olarak bilgi-işlemsel düşünme becerisine ilgi artmış ve birçok ülke tarafından öğretim programına entegre edilmeye başlanmıştır. Bu noktadan hareketle bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2018 yılında yayınlanarak uygulamaya konulan Matematik 5-8.sınıflar Öğretim Programının (MEB, 2018) bilgi-işlemsel düşünme yönünden değerlendirmesi amaçlanmıştır. Araştırma öğretim programının doküman analizi yoluyla, bilgi-işlemsel düşünme bağlamında değerlendirildiği nitel bir araştırmadır. Öğretim programının giriş bölümünde yer alan açıklamalar ile her sınıf düzeyindeki kazanımlar bilgi-işlemsel düşünme yönünden incelenmiş; verinin analizinde betimsel analizden yararlanılmıştır. Analiz sonucunda, öğretim programının giriş kısmında, bilgi-işlemsel düşünme ile ilişkilendirilebilecek teorik açıklamalara yer verildiği ancak uygulama anlamında yeterince örnek sunulmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: bilgi işlemsel düşünme, 21.yy becerileri, Ortaokul Matematik öğretim programı.

Ortaokul Matematik Öğretmeni Adaylarının Kesirlerle Bölme İşleminde Kullandıkları Modeller

Ebru Mutlu
Pamukkale Üniversitesi
emutlu@pau.edu.tr

Asuman Duatepe Paksu
Pamukkale Üniversitesi
aduatepe@pau.edu.tr

Kesirlerle bölme ortaokul matematiğinde öğrencilerin güçlüklerle karşılaştıkları kavramlardan birisidir. Bu konunun ezbere dayalı bir yaklaşım ile öğretilmesi işlemin ardında yatan gerekçelerin kavranmasına engel olmakta dolayısıyla anlamlı öğrenme gerçekleşememektedir. Kesirlerle bölme işleminin anlamlandırılmasında model kullanımı önemli bir yere sahiptir. Öğretmenlerin etkili bir şekilde model kullanmaları öğrencilerin öğrenmelerini destekleyecektir. Bu sebeple öğretmen yetiştirme programlarında model kullanımına yönelik çalışmalar yapılması önemlidir. Bu çalışmada ortaokul matematik öğretmeni adaylarının kesirlerle bölme işlemi yaparken kullandıkları modellerin incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması desenine dayalı yürütülen çalışmanın katılımcılarını bir devlet üniversitesindeki son sınıf 4 matematik öğretmeni adayı oluşturmuştur. Çalışmada öncelikle öğretmen adaylarına4 farklı kesirlerle bölme işlemi verilmiş ve bu işlemlerin sonuçlarını model kullanarak bulmaları istenmiştir. Öğretmen adaylarının bireysel yanıtları yazılı olarak alındıktan sonra model kullanımlarına yönelik odak grup görüşmesi yapılmıştır. Öğretmen adaylarının bireysel yanıtları ve grup görüşmesinin video kamera transkriptleri çalışmanın verilerini oluşturmuştur. Bu veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiş ve öğretmen adaylarının kullandıkları modeller ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen veriler analiz edildiğinde, öğretmen adaylarının kesirlerle bölme işlemini modelle ifade etmede eksikliklerinin olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının sadece alan modelinden yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcılar bir doğal sayının basit kesre bölünmesi ve büyük kesrin küçük kesre bölünmesi ile ilgili işlemlerde alan modeli kullanarak ayrıntılı açıklamalar yapmalarına karşın, küçük kesri büyük kesre bölme işlemini modelle ifade edememişlerdir. Ayrıca katılımcıların basit kesri doğal sayıya bölme işlemini modelle gösterirken sınırlı bir anlayışa sahip olduğu gözlemlenmiştir. Elde edilen bulgular öğretmen adaylarının kesirlerle bölmede farklı model kullanımlarına yönelik mesleki gelişimlerinin desteklenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Sözcükler: kesirlerle bölme, model, öğretmen adayı.

Ortaokul Matematik Öğretmenlerinin Teknoloji Okuryazarlığı ile Proaktif Kişilikleri Arasındaki İlişki

Yeliz Özkan Hıdıroğlu
Milli Eğitim Bakanliği
yelizozkan09@gmail.com

ÇağlarNaciHıdıroğlu
Pamukkale Üniversitesi
chidiroglu@pau.edu.tr

AbdurrahmanTanrıöğen
Pamukkale Üniversitesi
atogen@pau.edu.tr

21.yy becerileri arasında öne çıkanlardan bazıları sorumluluklarını bilme, öz-yönetimli ve inisiyatif sahibi olmadır. Bu becerilere sahip olmayı gerektiren proaktiflik, olayların düzelmesini beklemektense onları düzeltmeye çalışan aktif ve sonuç odaklı eylemlerdir. Proaktif kişilikteki öğretmenler, öğretimin etkililiğinde ve pozitif bir okul ikliminin oluşturulmasında önemlidir. Proaktif öğretmenlerin teknoloji okuryazarlığı gibi gerekli 21.yy becerilerine sahip olma konusunda daha istekli davranacakları ve farkındalıklarının daha fazla olacağı söylenebilir. Teknoloji, teknoloji eğitimi, teknoloji destekli öğrenme gibi kavramların matematik öğretmenleri tarafından doğru şekilde anlaşılması ve derslere entegre edilmesi; bu sayede daha nitelikli ders ortamlarının yaratılması için matematik öğretmenlerin teknoloji okuryazarı olmaları önemlidir. Teknoloji okuryazarlığı ve proaktif kişilik arasındaki ilişkiye yönelik hiç araştırmanın olmaması ve bu iki kavramın 21. yy öğrenme ortamlarının oluşturulmasında önemli beceriler olması bu çalışmayı ön plana çıkaran nedenlerdir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı, ortaokul matematik öğretmenlerinin teknoloji okuryazarlığı düzeylerini, proaktif kişilik düzeylerini belirlemek, teknoloji okuryazarlıkları ile proaktif kişilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve teknoloji okuryazarlığının, proaktif kişiliğin ne kadarını açıkladığını ortaya koymaktır. Araştırma, nicel araştırmalardan ilişkisel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın evrenini Türkiye'deki devlet ortaokullarında görev yapan matematik öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışma, basit seçkisiz örnekleme yöntemiyle seçilmiş 380 ortaokul matematik öğretmeniyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın veri toplama araçları Yiğit (2011) tarafından geliştirilen "Teknoloji Okuryazarlığı Ölçeği" ve Akın ve Arıcı (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Proaktif Kişilik Ölçeği"dir. Verilerin analizinde betimsel istatistik, korelasyon ve regresyon analizinden yararlanılmıştır. Ortaokul matematik öğretmenlerinin, kendilerinin teknoloji okuryazarlıklarına ve proaktif kişiliklerine ilişkin algıları yüksek düzeyde bulunmuştur. Ortaokul matematik öğretmenlerinin teknoloji okuryazarlıkları ile proaktif kişilikleri arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki ortaya çıkmıştır. Teknoloji okuryazarlığı, proaktif kişiliği %30.7 oranında açıklamaktadır.

Anahtar Sözcükler: teknoloji okuryazarlığı, proaktif kişilik, ortaokul matematik öğretmenleri.

Ortaokul Öğrencilerinin Aparatlı Matematik Problemlerine Yönelik Çözümleri

Işıkhan Uğurel
Buca Eğitim Fakültesi
isikhan.ugurel@deu.edu.tr

Ali Özgün Özer
Buca Eğitim Fakültesi
ali.ozgun.ozer@gmail.com

Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin "Aparatlı Matematik Problemleri"ne yönelik çözüm yaklaşımları incelenmiştir. Aparatlar genel anlamda literatürde manipülatif (öğrenme nesnesi) olarak tanımlanan araçlar altında ele alınabilecek ancak kendine özgü özellikleri bulunan farklılaşmış, yeni tür nesnelerdir. Uğurel (2019) tarafından tanımlanan ve literatüre kazandırılan aparat kavramı, küçük boyutlarda, somut, ağırlıklı olarak problem çözme ve kurma amacı taşıyan, birden fazla kazanım, konu ya da beceri alanı için sıra dışı akıl yürütmeler gerektiren içerikler geliştirilmesine imkân tanıyan, çevirme, tutma, ölçme, döndürme, taşıma, dizme ve benzeri fiziksel eylemlerin kolaylıkla gerçekleştirilebildiği küçük nesnelerdir (Uğurel, 2019). Aparatlı matematik problemi ise bir aparat üzerinde kurulan ve çözümünün verilen aparat kullanılarak yapılabileceği problemlerdir (Uğurel, 2019). Çalışma grubunda yer alan öğrenciler beş farklı ilden (İzmir, Muğla, Manisa, Bolu, Eskişehir ve İstanbul) her sınıf düzeyinde (5, 6, 7 ve 8) öğrencilerin yer aldığı toplam 500 ortaokul öğrencisinden oluşmaktadır. Öğrencilerin tamamı özel okullarda öğrenim görmektedir. Tarama niteliğindeki çalışmanın verileri özel bir firma tarafından geliştirilen ve amacı matematiksel yeterlilikleri ölçmek olan ulusal düzeydeki bir sınava başvuru yapan okullardaki öğrencilere, sınavda yöneltilen 2 adet aparatlı matematik problemine verilen yanıtlardan oluşmaktadır. İlgili firmanın izni ve desteği ile gerçekleştirilen çalışmada sınava giren öğrenciler arasından rastgele seçilen 500 öğrencinin aparatlı matematik problemine verdiği yanıtlar araştırmacılar tarafından geliştirilen bir puanlama anahtarı ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular çalışma grubundaki öğrencilerin aparatlı problemleri anlama, çözme, aparatları kullanma ve çözümü ifade edebilme boyutlarında farklı yaklaşımlar sergilediğini ve değişen oranlarda doğru çözümler geliştirebildiklerini göstermiştir. Ülkemizde aparatlı matematik problemlerine yönelik öncü çalışmalardan biri olma özelliği taşıyan araştırmamızın alana katkı sağlaması ve konuya dikkat çekmesi beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğrenme aracı/nesnesi, aparat, aparatlı matematik problemi, ortaokul öğrencisi, matematik eğitimi.

Ortaokul Öğrencilerinin Bilimsel Bilgi ve Bilimsel Bilginin Varlık Alanına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Emin Demirci
Milli Eğitim Bakanlığı
e_demirci20@hotmail.com

Bilge Can
Pamukkale Üniversitesi
bilgecan@pau.edu.tr

Bilimsel bilgi, bilimsel yöntemler ile elde edilen bilgidir. Bilimsel yöntem ise akıl, deney ve gözleme dayanır. Öğrencilerin fen okuryazarı olabilmeleri için bilimsel bilgi ve bilimsel yöntemin ne olduğunu bilmeleri çok büyük önem taşımaktadır. Çünkü ancak bilimsel yöntemle üzerinde yaşadığımız dünyayı, daha da ötesi evreni ve hatta birey olarak kendilerini anlayabilirler. İşte tam bu noktada bilimsel bilginin varlık alanı yani ontolojik görüş karşımıza çıkmaktadır. Aristoteles'e göre ontoloji varlığın bilimidir veya varlıkların incelenmesidir. Fen eğitimi kapsamında bilimsel bilginin varlık alanı yani ontolojik görüş ile amaçlanan, öğrencilerin bilimsel gerçekçilik temelinde bilimsel varlıkların hangi şartlarda ortaya çıktığı, oluşturulduğu, tanımlandığı ve bu gibi konularda sahip oldukları görüşleridir. İlköğretim çağında bulunan öğrenciler edindikleri bilgilerin yardımıyla çevrelerinde gerçekleşmekte olan doğa olaylarını anlamlandırırlar. Bireylerin doğadaki herhangi bir olay ya da varlık karşısındaki davranışları, önemli ölçüde olaylardan ve varlıklardan değil de daha çok bu olaylar ya da varlıklar hakkında sahip oldukları bilgiye bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Çevremizdeki olayları algılamamız, yorumlamamız ve bunların sonucunda ortaya çıkan davranışlarımız, onların gerçekte ne olduklarına (ontoloji) değil, ne oldukları hakkında sahip olduğumuz bilgiye (epistemoloji) bağlı olarak gelişmektedir. İşte bu yüzden ortaokul çağındaki öğrencilerin bilimsel bilgi ve bilimsel bilginin varlık alanına yönelik görüşlerinin ne olduğunun bilinmesi onların fen okuryazarı olarak yetiştirilmesi konusunda çok büyük önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı, ortaokul öğrencilerinin bilimsel bilgiye yönelik görüşlerinin ve bilimsel bilginin varlık alanına yönelik görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Denizli İli Acıpayam İlçesi'nde sosyo ekonomik düzeyi orta seviyeli öğrencilerin öğrenim gördüğü üç devlet ortaokulundaki 1200 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma betimsel modelde (tarama araştırması) yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Ünal Çoban (2009) tarafından geliştirilen 'Bilimsel Bilgiye Yönelik Görüş Ölçeği' ve 'Bilimsel Bilginin Varlık Alanına Yönelik Görüş Ölçeği' kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS programından yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler değerlendirme aşamasındadır.

Anahtar Sözcükler: Fen Eğitimi, Bilimsel Bilgi (Epistemoloji), Bilimsel Bilginin Varlık Alanı (Ontoloji)

Ortaokul Öğrencilerinin Bilimsel Yaratıcılık Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma

Halil Tanır
Uşak Üniversitesi
htanir42@gmail.com

Didem İnel Ekici
Uşak Üniversitesi
dideminel@gmail.com

Günümüzde, öğrencilerin bilimsel yaratıcılıklarının geliştirilmesi öğrenme ve öğretme sürecinin önemli hedeflerinden biri haline gelmiştir. Bu nedenle özellikle küçük yaş grubundaki öğrencilerin öncelikle bilimsel yaratıcılıklarının belirlenmesi, bu becerilerini etkileyen faktörlerin araştırılması ve sonrasında ise söz konusu becerilerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada da ortaokul öğrencilerinin bilimsel yaratıcılık düzeylerinin ve bu becerilerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Hu ve Adey (2002) tarafından geliştirilen Deniş-Çeliker ve Balım (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Bilimsel Yaratıcılık Ölçeği" ve öğrencilerin bilimsel yaratıcılıklarını etkileyen faktörleri belirlemeye yönelik sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel ve nicel veri toplama sürecinin birlikte kullanılarak karma bir araştırma yönteminin benimsendiği çalışmaya, katılımcıların seçilmesinde amaçlı örneklem seçim yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmaya Konya ili Karatay ilçesinde bir ortaokulda 5., 6., 7, ve 8. sınıfta öğrenim görmekte olan 99 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın veri toplama sürecinde öncelikle bilimsel yaratıcılık ölçeği katılımcı öğrencilere uygulanmıştır. Uzmanlar tarafından ölçek verileri puanlandıktan sonra, her sınıf düzeyinde bilimsel yaratıcılık ölçeğinden en yüksek puan almış 4 öğrenci ve en düşük puan almış 4 öğrenci seçilmek üzere toplam 32 öğrenci ile yarı yapılandırılmış mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiş ve öğrencilerin görüşleri belirlenen temalar altında değerlendirilmiştir. Araştırmanın nicel verilerinin analizleri sonucunda kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre bilimsel yaratıcılık düzeylerinin anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenirken; öğrencilerin sınıf seviyesine bağlı olarak bilimsel yaratıcılık düzeyleri arasında bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bilim ve bilimin özellikleri konusundaki bazı görüşlerinin bilimsel yaratıcılık ölçeğinden almış oldukları puanlara göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: bilimsel yaratıcılık, ortaokul öğrencileri.

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersindeki Sorgulamaya Yönelik Öz Yeterlilikleri ve Öz Yeterlilik Kaynaklarının Belirlenmesi

İlayda Göktaş
Adnan Menderes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü
ilaydagk96@gmail.com

Burak Feyzioğlu
Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
burakfeyzioglu@gmail.com

Bu çalışmanın amacı Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersindeki Sorgulamaya yönelik Özyeterliliklerini, Özyeterliliklerinin Kaynaklarını belirlemek ve bunlar arasındaki ilişkiyi incelemektir. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı çalışmada veriler 2018/2019 eğitim öğretim yılı güz döneminde Türkiye'nin batısında bulunan bir ilde 5,6,7 ve 8. sınıflarında öğrenim gören 191 ortaokul öğrencisinden toplanmıştır. Öğrencilere veri toplama aracı olarak "çaba gösterme", "kararlılık / esnek olma" ve "yeterli hissetme" alt boyutlarından oluşan sorgulamaya yönelik özyeterlilik ölçeği, "doğrudan anlatım", "dolaylı anlatım", "sözel ikna" ve "duygusal durum" boyutlarından oluşan özyeterlilik kaynağı ölçeği uygulanmıştır. Çalışmanın ilk aşamasında ortaokul öğrencilerinin sınıf düzeylerine sorgulamaya yönelik özyeterlilikleri ile özyeterlilik kaynakları belirlenmiş ve sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermedikleri tespit edilmiştir. Sonraki aşamasında ise sorgulamaya yönelik özyeterlilikleri ile özyeterlilik kaynakları arasındaki ilişki incelenmiştir. Değişkenlerin sınıflara göre farklılık gösterip göstermediği varyans analiziyle ve değişkenler arasındaki ilişki doğrusal korelasyon analizi ile belirlenmiştir. Çalışmanın ilk aşamasında varyans analizine göre Özyeterlilik kaynağı ölçeğinin Dolaylı Anlatım ($F(3\text{-}183) = 5{,}81$, $p = 0{,}001$) ve Duygusal Durum ($F(3\text{-}183) = 4{,}28$, $p = 0{,}006$) alt boyutunun sınıf düzeylerine göre anlamlı fark tespit edilmiştir. İkinci aşaması için yapılan korelasyon analizinde Özyeterilik kaynağının dolaylı anlatım alt boyutunun diğer değişkenlerle anlamlı düzeyde ilişkili olmadığı tespit edilmiştir. Buna karşın tüm değişkenlerin birbiriyle anlamlı düzeyde ilişkili olduğu belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar ortaokul öğrencilerinin özellikleri dikkate alınarak sosyal bilişsel öğrenme kuramı çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: sorgulamaya Yönelik Öz-Yeterlilik, fen bilimleri dersindeki Öz-Yeterlilik Kaynakları, ortaokul öğrencileri.

Ortaokul Öğrencilerinin Geometri Problemi Kurma Çalışmalarının İncelenmesi

Mustafa Zeki Aydoğdu
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
mustafazeki20@hotmail.com

Elif Türnüklü
Dokuz Eylül Üniversitesi, İlköğretim Matematik Öğretmenliği Bölümü
elif.turnuklu@deu.edu.tr

Problem kurma; verilen bir durum ya da deneyimden yeni bir problem oluşturma sürecidir. Problem kurma yaklaşımı, problem çözme becerilerine katkı yapmasının yanı sıra öğrencilerin kavramsal algılarını, tutumlarını ve düşünme biçimlerini gözlemeye olanak tanıması açısından dikkat çekmektedir. Bununla birlikte problem kurma, öğrencilerin matematiği anlamalarına ve kendi öğrenme süreçlerinde aktif bir rol üstlenmelerine olanak sağladığından birçok ülke problem kurmayı matematik eğitim öğretim programına dâhil etmiştir. Problem kurmayı başarabilen öğrencilerin genel anlamda matematiğe karşı sempatisi artar, korku ve kaygı azalır. Bu bağlamda öğrencilerin kurdukları geometri problemlerinin analizi oldukça önem arz etmektedir. Literatür incelendiğinde, problem kurma ile ilgili yapılan çalışmaların çoğunun öğretmen veya öğretmen adaylarıyla ilgili olduğu, ilköğretim düzeyinde yapılan çalışmaların ise çoğunun sayılar öğrenme alanı içerisinde araştırıldığı görülmüştür. Ortaokul düzeyindeki öğrencilerin geometri alanına yönelik problem kurma durumlarının incelendiği araştırmalar ise oldukça azdır. Karşılaşılan bu durum, eğitimsel açıdan problem durumu yaratmıştır. Bu anlamda yapılan bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin kurdukları geometri problemlerini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden özel durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilere sınıf seviyelerine uygun olarak gördükleri konular üzerine problem kurma etkinliği uygulanmıştır. Etkinlik sürecinde öğrenciler gözlemlenmiş, etkinlik esnasında ve sonrasında öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Öğrencilerin yanıtları analiz edilirken Türnüklü, Ergin ve Aydoğdu'nun (2017) problemleri sınıflama şemasından yararlanılmıştır. Daha sonra bu sınıflamalarda yer alan problemler açıklanmış, yorumlanmış ve neden- sonuç ilişkileri irdelenerek sonuçlara gidilmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin kurdukları problemlerden çoğunun yeterli matematik problemi olduğu, verdikleri yanıtlardan bazılarının problem olmadığı, bazılarının imkânsız problem olduğu ve bazılarının da eksik problem olduğu görülmüştür. Ayrıca araştırmada öğrencilerin bazı geometri konularında yanılgı ve hatalarının olduğu da görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: problem kurma, geometri, ortaokul.

Ortaokul Öğrencilerinin Kavramsal Öğrenmede Zihinsel Durumlarının Belirlenmesi: Ölçek Geliştirme Çalışması

Aysel Kocakülah
Balıkesir Üniversitesi
ayselko@balikesir.edu.tr

Nalan Uslu
Balıkesir Üniversitesi
nalannef.uslu_@hotmail.com

Öğrenciler fen kavramlarını öğrenmek için sınıftan içeri girdiklerinde farklı ön bilgilere sahip olabildikleri gibi farklı zihinsel durumlara da sahiptirler. Bu zihinsel durumlar öğrencilerin sadece fen kavramlarını anlamalarını değil aynı zamanda kavramsal değişim sürecinde de etkili olmaktadır. Bu çalışmada bu sonuçtan yola çıkılarak iki temel amaca odaklanılmıştır. Bunlardan birincisi ortaokul öğrencilerinin fen bilimleri dersi ile ilgili zihinsel durumlarını ölçmeyi hedefleyen geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek, diğeri ise öğrencilerin zihinsel durumları ile fen kavramlarını anlama düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığı ortaya koyabilmektir. Öncelikle ölçeğin geliştirilmesi için gerekli alan yazın taraması yapılıp uzman görüşlerinden yararlanılarak 62 maddeden oluşan taslak bir ölçek oluşturulmuştur. Çalışmanın ilk uygulaması 2015-2016 eğitim öğretim yılında yedinci sınıfta ve sekizinci sınıfta öğrenim gören 321 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Analizler sonrasında, 35 maddeli toplamda 4 alt kategoriden oluşan bir ölçek elde edilmiştir. Ölçeğin duygu ve niyet kategorilerinin iki faktörden oluştuğu ve diğer iç ve dış zihinsel durumlar kategorilerinin ise tek faktörlü yapı gösterdiği belirlenmiştir. Güvenirlik analizi sonucunda, ölçeğin alt kategorilerinin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayılarının duygu .77, niyet .67, dış .77, iç .79 olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin kavramsal anlamaları ile zihinsel durumları arasındaki ilişkiyi belirleyebilmek için geliştirilen ölçek ile 18 sorudan ve iki aşamadan oluşan kuvvet-hareket kavramsal anlama testi 2016-2017 eğitim öğretim yılında öğrenim gören toplam 269 yedinci sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Korelasyon analizi sonuçlarına göre duygu, iç zihinsel ve dış zihinsel durum kategorileri ile kavramsal anlama testi arasındaki ilişkinin pozitif ve yüksek düzeyde olduğu, niyet kategorisi ile ise pozitif ve orta düzeyde olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin fenle ilgili zihinsel durumlarını daha ayrıntılı belirleyebilmek amacıyla gönüllü olarak seçilen 11 öğrenci ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Duygu, niyet, iç ve dış zihinsel durum kategorileri ve fen kavramlarının öğrenimine ilişkin yapılan görüşmelerde, bu ilişkinin hangi faktörlerden ve nasıl etkilendiğine dair çarpıcı sonuçlar elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: zihinsel durum, ölçek geliştirme, kavramsal anlama, duyuşsal özellikler.

Ortaokul Öğrencilerinin Matematiksel Üst Biliş Farkındalık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

GözdeÖnaldı
Dokuz Eylül Üniversitesi
gozdeonald@gmail.com
Güliz Türer
Dokuz Eylül Üniversitesi
ggulizturer@gmail.com
Merve Tokgöz
Dokuz Eylül Üniversitesi
mervetokgoz9@gmail.com
Elif Ökmen
Dokuz Eylül Üniversitesi
elifeylulokmen@hotmail.com
SidarGüzel
Dokuz Eylül Üniversitesi
sidar.96g@gmail.com
Ayça Şahbaz
Dokuz Eylül Üniversitesi
sahbaz_ayca@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı; 6,7 ve 8. sınıf öğrencilerinin matematiksel üstbiliş farkındalıklarını belirlemek ve çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırma için 6 farklı alt problem belirlenmiş ve çalışmada nicel araştırma desenlerinden biri olan Tarama (Survey) Modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi 2018-2019 öğretim yılında Manisa ilinde, 3 farklı okulda öğrenim gören 6,7 ve 8. sınıflardan toplam 303 öürenciden oluşturulmuştur. Çalışma grubunun belirlenmesi amacıyla basit olasılıklı (rastgele) örnekleme tercih edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak Duran ve Kaplan (2013) tarafından geliştirilen Matematiksel Üstbiliş Farkındalık Ölçeği (MÜFÖ) kullanılmıştır. Veri analizi için Bağımsız Örneklemler T-Testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarından biri de, bu araştırmaya katılan öğrencilerin "Matematiksel Üst biliş Ortalama" düzeyinin yüksek olduğudur. Matematik karne notları ile matematiksel üst biliş farkındalıkları arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı ilişki saptanmıştır. Sonuçlar bağlamında üstbilişsel farkındalığın geliştirilmesi, ders müfredatlarına ve kitaplarına daha çok entegre edilebilmesi noktasında daha çok araştırma yapılması önerilmektedir. Ek olarak öğretmenlerin bu konudaki bilgilerinin ne düzeyde olduğuna dair bir araştırma yapılabilir ve gerekirse üstbilişsel farkındalığın daha iyi tnıtılması için bazı eğitimler verilebilir.

Anahtar Sözcükler: Üstbilişsel Farkındalık, Matematik Başarısı, Ortaokul Öğrencileri.

Ortaokul Öğretmenlerinin Matematik Öğrenme Güçlüğü (Diskalkuli) Farkındalıkları

Melike Alkan Nurkan
Şehit Şenol Akar Ortaokulu
mlkalkn@gmail.com

Ersen Yazıcı
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ersenyazici@gmail.com

Özel öğrenme güçlüğü; bireylerin, dili yazılı ya da sözlü olarak anlamak ve kullanabilmek için gerekli olan bilgi alma süreçlerinin birinde veya birkaçında ortaya çıkan; dinleme, konuşma, okuma, yazma, heceleme, dikkat yoğunlaştırma ya da matematiksel işlemleri yapma güçlüğü nedeniyle özel eğitime ihtiyaç duyma durumudur. Matematik öğrenme güçlüğü (Diskalkuli) ise bireylerin sayıları algılama ve aritmetiksel becerilerindeki yetersizliklerinden kaynaklanan özel bir öğrenme güçlüğü türüdür. Matematik öğrenme güçlüğü yaşayan bireylerin nüfusa oranı, araştırmalarda kullanılan kriterlerin farklılığına göre değişmekle beraber %3 ile %6 arasındadır. Bu araştırmanın amacı ortaokul matematik öğretmenlerinin matematik öğrenme güçlüğüne ilişkin görüşlerini tespit etmektir. Araştırma, iki ortaokul matematik öğretmeni ile gerçekleştirilmiş bir durum çalışmasıdır. Verinin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, ayrıca gözlem ve doküman incelemesinden yararlanılarak veri çeşitlemesi sağlanmaya çalışılmıştır. Toplanan verinin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Görüşme sorularına verilen cevapların kodlanması sonucunda temalar oluşturulmuş ve benzer temalar bir araya getirilerek kategoriler oluşturulmuştur. Araştırma bulgularına göre katılımcı öğretmenlerin matematik öğrenme güçlüğünü tam olarak bilmedikleri, bu tanıyı alan öğrencilerin özelliklerine ilişkin kısmi bilgiye sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu öğrencilerin dikkatini çeken görsel materyallerden yararlanılarak ve oyun gibi yöntemler kullanılarak, destek eğitim odaları aracılığıyla uygun öğrenme ortamlarının tasarlanabileceği katılımcı görüşlerine yansımıştır. Ortaokul matematik programındaki kazanımların bu öğrencilere uygun olmadığını ifade eden katılımcılar matematik öğrenme güçlüğü konusunda öğretmen, aile ve uzman işbirliğine ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Özel öğrenme güçlüğü, diskalkuli, farkındalık.

Öğrenci Güçlük ve Yanılgıları ile Başa Çıkma Yolları: Sonsuz Limit Örneği

Semiha Kula Ünver
Dokuz Eylül Üniversitesi
semiha.kula@deu.edu.tr
Aytuğ Özaltun Çelik
Pamukkale Üniversitesi
aytug.deu@gmail.com
Esra Bukova Güzel
Dokuz Eylül Üniversitesi
esra.bukova@deu.edu.tr,

Bu çalışmada ortaöğretim matematik öğretmeni adaylarının öğrencilerin sahip olabileceği olası güçlük ve yanılgıları belirleme ve başa çıkma yollarını incelemek amaçlanmaktadır. Durum çalışmasından yararlanılarak yürütülen araştırmacının katılımcılarını 40 ortaöğretim matematik öğretmeni adayıdır. Öğretmen adaylarından kendilerine verilen iki senaryoyu ayrıntılı bir şekilde yazılı olarak yanıtlamaları istenmiştir. Söz konusu senaryolarda limit öğretimini gerçekleştiren bir lise matematik öğretmeni olduklarını varsaymaları istenmiştir. Öğrencilerinden verilen fonksiyonların belli noktalardaki limit değerlerinin neye eşit olduğunu sorduğunu ve tahtaya kalkan öğrencilerin verdiği yanıtları sınıftaki başka bir öğrencinin anlamadığı senaryoda belirtilmiştir. Öğretmen adaylarından böyle bir durumla karşılaştıklarında öğrencilerine nasıl bir açıklama yapacaklarını ve onları ikna etme yaklaşımlarının neler olacağını ayrıntılı bir şekilde yazmaları istenmiştir. Araştırmanın verileri içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Öğretmen adaylarından kimilerinin söz konusu öğrenci güçlük ve yanılgılarını belirlemede sıkıntı yaşadıkları ve hatta kendilerinin de kavramsal bilgilerinin yeterli olmadığı görülmüştür. Hatalı yanıtı doğru kabul ederek öğrencilerini doğru olduğuna ikna etmeye çalışmışlardır. Öğrenci çözümünün hatalı olduğunu belirleyebilen öğretmen adayları ise bu güçlüğü gidermeye çalışmışlardır. Katılımcılardan kimileri senaryolarda yer alan güçlüklerle başa çıkmada günlük yaşam bağlamlı örneklerden yararlanmıştır. Öğretmen adayları sözel ve cebirsel gösterimlerden yararlanmanın yanı sıra tablo ve grafiksel gösterimlerden de yararlanmışlardır. Matematiksel yazılımlar ve grafik hesap makinesi kullanarak limiti alınan fonksiyonun grafiğini çizeceklerini belirten katılımcılar da olmuştur. Çalışmanın bulguları ışığında öncelikle öğretmen adaylarının limit kavramına ilişkin olası hata ve güçlüklerinin belirlenerek giderilmesi önerilmektedir. Bunun yanında meslek yaşamlarında karşılaşabilecekleri olası güçlük ve yanılgılara ilişkin bilgilendirilmelerinin ve bunlarla etkili bir şekilde başa çıkma yollarından haberdar olmalarının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Limit kavramı, öğrenci hata ve güçlükleri, matematik öğretmeni adayı.

Öğrencilerin Fizik Konularını Öğrenme Yolları

Güner Tural
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
guner.tural@omu.edu.tr

Bu çalışmada öğrencilerin anlamakta en çok zorlandıkları fizik konularını ve fizik konularını öğrenmek için nasıl bir yol izlediklerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma ilköğretim matematik öğretmenliğinde öğrenim gören 36 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışma grubundaki öğrencilerin kimliklerini gizli tutmak amacıyla öğrencilere Ö1, Ö2, Ö3 şeklinde kodlar verilmiştir. Öğrencilerin anlamakta zorluk çektiği fizik konuları ve fizik konularını öğrenme yolları kendilerinden yazılı olarak alınmıştır. Öğrencilerin cevapları nitel veri analizlerinden içerik analiz yaklaşımı esas alınarak sunulmuştur. Toplanan verilerden ortaya çıkan kavramlar düzenlenerek kodlamalar yapılmıştır. Araştırmanın bulguları, öğrencilerin en fazla elektrik konusunu anlamakta zorluk çektiklerini göstermiştir. Öğrencilerin fizik konularını öğrenmek için en çok soru çözme, yazılı kaynaklardan çalışma ve videodan konu anlatımını izleme yollarını tercih ettikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fizik, öğrenme yolu, anlama zorluğu

Öğrencilerin Gözünden 1998, 2005 ve 2018 Hayat Bilgisi Ders Kitaplarına Bakmak: Hangisini Niçin Tercih Ediyorlar?

Yücel Kabapınar
Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi
ykabapinar@marmara.edu.tr
Nuray Başpınar
Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi
nuraybaspinar55@hotmail.com

Öğretim programlarındaki değişimler, eğitim felsefelerinden, ders kitaplarına, sınıf içi iletişim biçimlerinden ölçme ve değerlendirmeye dek eğitim süreçlerini etkileyebilir. Bu anlamda öğretim programı değişimi, radikal dönüşümleri işaret edebilir. Bu çerçevede Türkiye'deki Hayat Bilgisi öğretim programları da 1998, 2005 ve 2018 yıllarında büyük değişimler göstermiştir. Öğretim programlarındaki bu değişimleri, politikacılar, Milli Eğitim Bakanlığı uzmanları, öğrenciler için 'iyi olduğunu düşünerek' yaparlar. Ancak bu süreçte en sessiz kitle, adlarına değişim yapılan öğrencilerdir. Bu çerçevede araştırmanın amacı, öğrencilerin 1998, 2005 ve 2018 yılı öğretim programları merkezinde hazırlanan Hayat Bilgisi ders kitaplarından hangisini, niçin tercih ettiklerini ortaya koymaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup eylem araştırması deseninde şekillendirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'un Sancaktepe ilçesindeki bir devlet okulunun 2. sınıfına devam eden 36 öğrenci (18 kız ve 18 erkek) oluşturmaktadır. Bu öğrencilere, 1998, 2005 ve 2018 yılı öğretim programları merkezinde hazırlanan Hayat Bilgisi ders kitaplarından seçilen 2'şer konu çoğaltılarak sunulmuştur. Bu metinlerin anılan öğretim programlarının tipik özelliklerini yansıttığı 3 akademisyenin görüşleri alınarak teyit edilmiştir. Öncelikle öğrencilerden, seçilen bu metinleri dikkatle okumaları ve kendilerine yöneltilen soruları yanıtlayarak hangi ders kitabı metnini niçin tercih ettiklerini açıklamaları istenmiştir. Anketin tamamlanmasının ardından, seçilen 1998, 2005 ve 2018 yılı ders kitabı metinleri, temsil ettikleri öğrenme anlayışları merkezinde hazırlanan öğretim planları temel alınarak araştırmacı/sınıf öğretmeni tarafından ders olarak işlenmiştir. Derslerin sınıfta işlenmesinin ardından öğrencilere bir kez de işlenen Hayat Bilgisi dersleri temelinde hangi ders kitabı metnini tercih ettikleri bir kez daha sorulmuştur. Bu anlamda araştırmanın veri toplama araçlarını "Öğretim Öncesi Ders Kitabı Tercih Formu" ile "Öğretim Sonrası Ders Kitabı Tercih Formu" oluşturmaktadır. Bu anlamda öğrencilerin ilk tercihleriyle ikincisi arasındaki aynılık/farklılık da incelenmiştir. Yine tercihleri ve tercih gerekçeleri ilginç olarak görülen 4 öğrenci ile de yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilere nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi uygulanmaktadır. Elde edilen verilerin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi, öğretim programları, öğrenci görüşü

Öğrencilerin Okuma Eğilimlerinin İncelenmesi

Zekerya Batur
Uşak Üniversitesi
zekerya.batur@usak.edu.tr
Yaşar Ceren Sağcan
Milli Eğitim Bakanlığı
ceren.arkan@gmail.com
Halil Ziya Özcan
Milli Eğitim Bakanlığı
halilziyaozcan@gmail.com

Okuma becerisi, ana dili eğitiminde anlama becerisinin kazandırılmasında önemli bir yere sahiptir. Bu beceri aracılığıyla öğrencinin sözcük dağarcığı artmakta, öğrenci hem yazılı hem de sözlü olarak kendini daha iyi bir şekilde ifade edebilmektedir. Okuma becerisi edinmiş öğrencilerin aynı zamanda anlatma becerilerinin de geliştirdiğini gösteren çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Günümüzde öğrencilerin hangi sınıfta ne tür kitap okuduğu merak konusu olmuştur. Bu çalışma, ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin okuma eğilimlerinin belirlenmesini amaçlamaktadır. Bu çalışma, betimsel olup araştırmada yöntem olarak tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma grubunu, bir devlet okulunda öğrenim gören toplam 323 ilköğretim öğrencisi oluşturmaktadır. İlköğretim öğrencilerinin okuma eğilimlerinin tespitini amaçlayan bu çalışmanın veri toplama aşamasında MEB'in e-okul sisteminde yer alan ve sınıf rehber öğretmenleri tarafından oluşturulan sınıf kitaplığından yararlanılmıştır. Yapılan bu çalışma Uşak merkez ilçede yer alan bir ilköğretim okulu ve bu okulda öğrenim gören öğrencilerin e-okul sistemindeki sınıf kitaplıklarında yer alan kitaplar ile sınırlandırılmıştır. Çalışma grubunda yer alan her bir öğrencinin okuduğu kitap Excel dosyasına araştırmacılar tarafından aktarılmış, daha sonra kitaplar türlerine göre kodlanmıştır. Yapılan kodlamanın geçerliliğini ve güvenirliliğini arttırmak amacı ile kodlamalar uzmanlık alanı Türkçe eğitimi ve ölçme değerlendirme olan üç uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Alınan dönütler çerçevesinde gerekli düzeltmeler yapılmış olup kodlamalara son hâli verilmiştir. Yapılan çalışmadan şu sonuçlar elde edilmiştir: 5. sınıf öğrencilerinin toplam 249 farklı kitap okuduğu, hem kadın hem de erkek katılımcıların en çok "Nasrettin hoca fıkraları" adlı kitabı okuduğu; 6. sınıf öğrencilerinin toplam 334 farklı kitap okuduğu, kadın katılımcıların en çok "Küçük Prens" adlı kitabı, erkek katılımcıların ise en çok "Yalnız Efe" adlı kitabı okuduğu; 7. sınıf öğrencilerin toplam 238 farklı kitap okuduğu, hem kadın hem de erkek katılımcıların en çok "Nutuk" adlı kitabı okuduğu; 8. sınıf öğrencilerin toplam 74 farklı kitap okuduğu, kadın katılımcıların en çok "Şeker Portakalı" adlı kitabı, erkek katılımcıların ise en çok "Beni Neden Sevmedin?" adlı kitabı okuduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okuma eğilimi, ilköğretim, sınıf kitaplığı

Öğrencilerin Problem Çözme Adımları ve Sorunları

Güner Tural
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
guner.tural@omu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı ilköğretim matematik öğretmenliği öğrencilerinin fizik problemlerini çözme adımlarını belirlemek ve problemleri çözerken karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Araştırma ilköğretim matematik öğretmenliğinde öğrenim gören 36 öğrenci ile yürütülmüştür. Çalışma grubundaki öğrencilerin kimliklerini gizli tutmak amacıyla öğrencilere Ö1, Ö2, Ö3 şeklinde kodlar verilmiştir. Öğrencilerin fizik problemlerini çözerken hangi adımları takip ettikleri ve problemleri çözerken yaşamış oldukları sorunlar kendilerinden yazılı olarak alınmıştır. Öğrencilerin cevapları nitel veri analizlerinden içerik analiz yaklaşımı esas alınarak sunulmuştur. Elde edilen bulgular, öğrencilerin farklı problem çözme adımlarını takip ettiğini göstermiştir. Problem çözümünde en çok takip edilen yollardan birinin ilk olarak ilgili formülü yazmak veya problemde verilenleri yazdıktan sonra formül aşamasına geçmek olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte birinci aşama olarak soruyu anlamayı, daha sonra formülü veya verilenleri yazmayı tercih eden öğrencilerin de olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin problem çözerken yaşadıkları sorunlar arasında en çok problemi anlama ve işlem becerisi yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: Fizik, problem çözme, sorun

Öğrencilerin ve Halkın Kimya/kimyacı ile Tarih/tarihçi Kavramları Algılarına Bakmak: "Laboratuvar/asit" ve "Savaş/ezber" Kavramlarının Ötesine Geçebilecek Mi?

Yücel Kabapınar
Marmara Üniversitesi
ykabapinar@marmara.edu.tr
Ayşe Nur Yavuz
Marmara Üniversitesi
aaysenuryavuzz@gmail.com
Ceren Sena Sunar
Marmara Üniversitesi
csenasunar@gmail.com

Her bilimin bilgi üretme sistematiğinde kullandığı ayrı bir metodolojisi/yöntemi vardır. Kimya, Fen; Tarih ise Sosyal Bilimlerin önemli birer alt bilim dalıdır. İnsanlar eğitim hayatlarında gördükleri dersler üzerinden o bilim dalına ilişkin algılar oluştururlar. Bu algılar olumlu olabileceği gibi olumsuz da olabilir. Bu anlamda öğretim programlarındaki bazı dersler, bazı öğrenciler tarafından, "sıkıcı, ezber, gereksiz, hayattan kopuk" gibi olumsuz sıfatlarla nitelenebilirken, bazıları da tam tersine, "çok keyifli, yaratıcılıkla dolu, yaşamla iç içe" olarak da görülebilmektedir. Bu anlamda Tarih ve Kimya dersleri de "sevmek ya da sevmemek" arasında gidip gelinen derslerin en başında yer almaktadır. Tarih bilimi kim olduğumuzu nereden gelip nereye doğru yolculuk yaptığımızın öyküsünü işlerken, Kimya ise, yaşamı kolaylaştırmak adına yaptığı buluşlarla hayatımızda yer alır. Kimya, yaşamı kolaylaştıran buluşlarla gündeme gelirken, bu buluşlar aynı zamanda çevre adına görece tehlikeli sonuçlar da doğurabilmektedir. Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerindeki ve halktaki kimya/kimyacı ve tarih/tarihçi algısını ve bu algının ardındaki nedenleri yaşadıkları öğrenme deneyimleri ile de ilişkilendirerek ortaya koymaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup durum çalışması deseninde şekillendirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu üniversite öğrencilerinden seçilen 12 kişi ile halktan seçilen 12 kişi olmak üzere toplamda 24 kişi oluşturmaktadır. Üniversite öğrencileri eğitim fakültesi öğrencilerinden seçilirken, halktan seçilen kişilerin eğitim durumları ortaokul/lise mezunu olarak seçilmiştir. Araştırmanın veri toplama araçlarını anket formu ile yarı yapılandırılmış görüşme formu oluşturmaktadır. Anket formundaki soruların tamamı açık uçlu sorulardır. Ankete verilen yanıtlardan yola çıkılarak üniversite öğrencilerinden 2, halktan 2 kişi olmak üzere toplamda 4 kişi ile daha detaylı bilgi alma amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Anket ve görüşme ile elde edilen verilere nitel veri analiz yöntemlerinden içerik analizi uygulanmıştır. Katılımcıların ifade ettikleri görüşler belirli kategoriler çerçevesinde sınıflandırılmış, nicelleştirilmiş ve tablolar halinde sunulmuştur. Sunum sürecinde araştırmanın güvenirliğini arttırma adına anket ve görüşmeden kesitler de yer alacaktır. Araştırmanın analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimya algısı, tarih algısı, halk, üniversite öğrencileri

Öğrenme Güçlüğüne Sahip Öğrencilere Yönelik Stem Etkinlikleri Geliştirme Çalışması

Hilal Aktamış
Adnan Menderes Üniversitesi
hilalaktamis@gmail.com
Zeren Gacar
Adnan Menderes Üniversitesi
zerengacar93@gmail.com

Eğitimde fırsat eşitliği ilkesi göz önüne alındığında öğrenmede zorluk çeken veya çekebilecek öğrencilere STEM'e yönelik etkinliklerle eğitim verilmesi öğrencilerin somutlaştırarak, yaparak ve yaşayarak öğrenmesini sağlar.Bu bağlamda öğrenme güçlüğü yaşayan öğrencilerin kariyer planlamalarında STEM alanlarının da yer alabileceği göz ardı edilmeden, topluma kazandırılarak üretken bireyler olarak hayatlarını sürdürebilecekleri becerilere sahip olabilmelidirler. Bu nedenle öğrenme güçlüğüne sahip öğrencilere yönelik STEM etkinliklerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bu çalışmada geliştirilen etkinlikler tanıtılacaktır. Etkinlikler ortaokul 5. sınıf fen bilimleri dersi öğretim programı göz önüne alınarak,Fen, matematik ve bilişim teknolojileri ders kazanımlarına göre 5E ders planına uygun bir şekilde tasarlanmıştır.5. sınıfta öğrenim gören öğrenciler için fen bilimleri dersinde özellikle öğrencilerin merak ettikleri ve ilgilerini çeken konulardan biri olan Dünya ve Evren konu alanında, Güneş, Dünya ve Ay Ünitesi için etkinlikler hazırlanmıştır. Ünite de yer alan konu başlıkları doğrultusunda a) Güneş'in yapısı ve özellikleri, b) Ay'ın yapısı ve özellikleri, c) Ay'ın hareketleri ve evreleri ve d) Güneş, Dünya ve Ay olmak üzere dört adet etkinlik kağıdı hazırlanmıştır. Etkinliklerin geliştirme sürecinde öğrenme güçlüğüne sahip 3 öğrenci ile çalışılmıştır. Geliştirilen etkinliklerin uygulaması sürecinde öğrencilerin her biri ile bireysel çalışmalar sınıf ortamı dışında bir odada gerçekleştirilmiştir. Çalışma süreci her etkinlik için iki ders saati olarak planmış ve toplamda dört hafta uygulama yapılmıştır. Toplanan veriler ile öğrencilerin zorlandıkları, eğlendikleri ve kolaylıkla yapabildikleri bölümler gözlemlenmiş ve düzenlemek amacı ile dikkatli bir şekilde not alınarak, etkinliklere son şekli verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: STEM, öğrenme güçlüğü, astronomi, fen eğitimi

Öğrenme Ortamlarında Ters Yüz Sınıf Modelinin Uygulanabilirliği Üzerine Bir Öneri

İbrahim Yaşar Kazu
Fırat Üniversitesi-Eğitim Fakültesi
iykazu@firat.edu.tr
Cemre Kurtoğlu
Milli Eğitim Bakanlığı, Mustafa Kemal Ortaokulu
cemrekurtoglu@hotmail.com

Günümüz dünyasında, teknolojinin gelişmesiyle birlikte bilginin elde edilme yolu da değişmiş, teknoloji hayatımızın her alanında olduğu gibi eğitim sistemlerinin de başrolü olmuştur. Öğretmenin egemen olduğu sınıf ortamlarından vazgeçilmiş, bilgiye kendisi ulaşabilen, üreten, düşünen, sorgulayan, öğrenmeyi öğrenen bireylerin hakim olduğu sınıf ortamlarına geçilmiştir. 21. yüzyıl eğitimi olarak adlandırılan ters yüz sınıf modeli de bu gelişim ve değişimlerin bir ürünü olarak ortaya çıkmış modeldir. Bir teknoloji uygulaması olan bu model, hem ülkemizin hedeflediği bilimi, teknolojiyi aktif olarak kullanabilen hem de yaparak yaşayarak, sürece aktif olarak dahil olabilen nesiller yetiştirmeyi hedeflemektedir. Bu çalışmada, eğitimde yeni bir yaklaşım olan ters yüz sınıf modelinin tanıtılması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada literatür taraması yöntemi kullanılmıştır. İlgili alanyazın taranarak bu modelin kavramsal çerçevesi çizilmiş, teorik temelleri, ortaya çıkışı, modelin ne olduğu, nasıl uygulandığı, öğrenmeye etkisi, geleneksel modelden farklılıkları, güçlü ve zayıf yönleri üzerinde durulmuş, model ile ilgili yapılan araştırmalar incelenmiş ve EBA (Eğitim Bilişim Ağı) kullanılarak örnek bir ters yüz sınıf modeli sunulmuştur. 8. sınıf İngilizce dersinin 1. ünitesi olan 'Friendship' ünitesi için ters yüz sınıf modeli kullanılarak bir ders planı hazırlanmış, planda EBA'dan yararlanılmıştır. Bu model kullanılarak bir ders nasıl işlenir? sorusuna yanıt aranmış ve örnek bir sınıf modeli çizilmiştir. Çalışmada ters yüz sınıf modelinin hakim olduğu bir dersin işlenişi aşama aşama verilmiştir. Yapılan çalışmalara bakıldığında bu modelin öğrencilerin akademik başarılarına olumlu katkı sağladığı, ilgi ve motivasyonlarını arttırdığı görülmüş, örnek sunulan bu ders planının da öğrencilerin akademik başarılarına olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ters yüz sınıf modeli, 21. yüzyıl eğitimi, teknoloji, eğitim teknolojisi

Öğretim Programını Sınıfa Uyarlama Pilot Eğitimine Katılan Öğretmenlerin Bağlantılı Gelişim Alanları Modeline Göre Değişim Döngüleri

Ümran Yazıcılar
Ege Üniversitesi
umranyazicilar@gmail.com
Nilay T. Bümen
Ege Üniversitesi
nilay.bumen@ege.edu.tr

Öğretim programını uyarlama, programlar üzerinde "ince ayarlar yapılması" ve sınıfta işe yarayan ve yaramayan noktalara karar verilerek, programın "iyi bir program"a dönüştürülmesi olarak ifade edilebilir. Batı alanyazınında öğretim programlarının ve ders kitaplarının güçlü ve zayıf yönlerini tanımlamada başarısız olan öğretmenlerin verimli olmayan uyarlamalar yapabildikleri ya da gerekli olan uyarlamaları yapmada başarısız olabildikleri vurgulanmaktadır. Türkiye'de ise öğretmenleri program uyarlama sürecinde aktif rol almaya teşvik edecek yasal düzenlemelere ve somut önerilere rastlanmamaktadır. Bu yüzden bazı çalışmalarda uyarlamaların örtük ya da gizli bir şekilde yapıldığı; öğretmenlerin programı hangi şartlarda ve nasıl uyarladığının da keyfi bir hal aldığı belirtilmektedir. Dolayısıyla Türkiye'de öğretmenlerin bu konuda eğitime ihtiyaç duyduğu açıktır. Bu araştırmanın amacı, Programı Sınıfa Uyarlama Pilot Eğitiminin (PSUPE), öğretmenlerin program uyarlama becerilerini nasıl geliştirdiğini incelemektir. Araştırma sorusu, "PSUPE'ye katılan öğretmenlerin pedagojik tasarım kapasitelerindeki değişim döngüleri Bağlantılı Gelişim Alanları (BGA) Modeline göre nasıl gerçekleşmektedir?" şeklinde oluşturulmuştur. Bütüncül tek durum çalışması ile desenlenen çalışmada, İzmir'de bir özel okulda görev yapan üç ortaokul matematik öğretmenine PSUPE uygulanmış, analiz birimleri; Clarke ve Hollingsworth'un (2002) geliştirdiği BGA Modelinin boyutları olan dış etki alanı, kişisel alan, uygulama alanı ve sonuç alanı şeklinde belirlenmiştir. Veri toplamada program uyarlama nedenleri anketi, görüşme formu, gözlem formu, ders planı formu, program ve program materyalleri analiz formu ve program değerlendirme formu kullanılmıştır. Elde edilen ilk bulgular, öğretmenlerin kullandıkları uyarlama örüntülerini fark ettiklerini; Program Uyarlama sürecini öğrenmesiyle pedagojik içerik bilgisinde değişiklikler olduğunu ve bu değişiklikleri ünite planı tasarımlarına yansıttığını göstermektedir. Öğretmenlerin ders gözlemleri ve izleme destekleme çalışmaları halen sürdüğünden diğer bulgular 2018-2019 bahar yarıyılında elde edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Program Uyarlama, Bağlantılı Gelişim Alanları Mesleki Gelişim Modeli, Pedagojik Tasarım Kapasitesi

Öğretmen Adaylarının Arkadaş Baskısına Yönelik Algılarının Belirlenmesi

Songül Büşra Şener
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
busraasenerr@hotmail.com
Muhammed Said Akar
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
msakar@erzincan.edu.tr
Faruk Kardaş
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
fkardas@erzincan.edu.tr

Akran baskısı, bireyin sahip olduğu akran gruplarının aktivitelerinde bir şeyi yapmak için bireye ısrar etmesi ve cesaretlendirmesidir (Santor ve diğerleri, 2000). Akran baskısı çoğu zaman dolaylı olarak yaşanır. Dolaylı yöntemler, birinden etkilenildiğinin tamamen farkına varılmadan etkinin meydana gelmesine yol açar (Ryan, 2000). Risk alma davranışı ile akran baskısı arasında ilişki olduğunu ortaya koyan araştırmalar vardı (Pearl, Bryan ve Herzong, 1990; May ve diğerleri, 1999) Vander-Zanden(1997), riskli davranışlara katılmanın, bireyin uzun dönemli sağlığına, güvenliğine ve mutluluğuna engel olduğunu belirtmektedir. Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının arkadaş baskısına yönelik algılarını belirlemektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Sarı ve Tekbıyık tarafından geliştirilen 'arkadaş baskısını belirleme envanteri' kullanılmıştır. Arkadaş baskısını belirme ölçeğinin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı 0,894 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığının, genel olarak oldukça iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen veriler, betimleyici istatistik verileri (aritmetik ortalama, standart sapma) ile analiz edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılının güz döneminde Doğu Anadolu'da bulunan bir üniversitenin Eğitim Fakültesi son sınıfında öğrenim gören (Fen bilgisi öğretmenliği 30, matematik öğretmenliği 30, sınıf öğretmenliği 28, sosyal bilgiler öğretmenliği 25, okul öncesi öğretmenliği 30) 143 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Bu araştırmanın sonucunda öğretmen adaylarının arkadaş baskısına yönelik maddelere katılma derecelerinin düşük düzeyde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Baskı, Arkadaş, Öğretmen Adayları.

Öğretmen Adaylarının Bireysel Değerlerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Sibel Kesler
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
fencisibel123@gmail.com
Muhammed Said Akar
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
msakar24@hotmail.com
Paşa Yalçın
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
pasayalcin@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının bireysel değerlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmada nicel araştırma desenlerinden betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Doğu Anadolu bölgesinde bulunan bir üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören son sınıf öğretmen adayları ile yapılmıştır. Araştırmada Roy (2003) tarafından geliştirilen ve Asan, Ekşi, Doğan ve Ekşi (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Kişisel Değerler Envanteri" uygulanmıştır. Ölçek 5 faktörlü 47 maddeden oluşan 5'li Likert tipi bir ölçektir. Ölçek toplamda 167 öğretmen adayına (Okul öncesi öğretmenliği 27, sınıf öğretmenliği 32, matematik öğretmenliği 37, fen bilgisi öğretmenliği 36 ve sosyal bilgiler öğretmenliği 35) uygulanmıştır. Öğretmen adaylarının 115'i kız ve 52'si erkektir. Verilerin analizinde SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin tutum puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız gruplar t testi yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının cinsiyetleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Öğretmen adaylarının öğrenim gördüğü programın tutum puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız gruplar tek yönlü varyans analizi (one-way anova) testi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğrenim görülen bölüm açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sonuç olarak öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin ve bölümlerinin farklı olmasının bireysel değerleri üzerinde bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel değerler, öğretmen adayları, bölüm

Öğretmen Adaylarının Bütüncül ve Analitik Düşünme Düzeylerinin Belirlenmesi

Duygu Bedir
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
duygumat35@gmail.com
Süha Yılmaz
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi
suha.yilmaz@deu.edu.tr

İnsanı diğer canlılardan ayıran belki de en üstün kılan özelliği düşünme yeteneğinin olmasıdır. İnsan deneyimlerinden ve fikirlerinden yola çıkarak kendine özgü biçimde düşünme becerilerini geliştirebilmelidir. Okullarımızda gördüğümüz eğitim süresince bireysel özellikler dikkate alınarak bireyin düşünme gelişiminin sağlanması amaçlanmaktadır. Birey bir problemle karşılaştığında farklı düşünme yolları ile çözüme ulaşır. Analitik düşünme becerisine sahip birey ise bir problemi çözerken problemin parçalarını ve özelliklerini düşünür, çözme sürecindeki basamakları tanımlayabilir. Geleceğin bireylerini yetiştirecek olan öğretmen adaylarının bireysel farklılıkları ele alarak analitik düşünme becerilerine sahip olması beklenir. Bu sebeple öğretmen adaylarının problemleri çözerken kullandıkları düşünme stillerinin düzeyini belirlemek amacıyla öğretmen adaylarının analitik düşünme düzeyenlerinin araştırılması amaçlanmaktadır. Yapılan araştırma bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinin matematik öğretmenliğinde okuyan öğretmen adayları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adaylarının analitik düşünme düzeylerini belirlemek amacıyla nicel araştırma yöntemi tercih edilerek geçerliliği ve güvenirliği kabul edilen "Problem Çözerken Bütüncül ve Analitik Düşünme Ölçeği" uygulanmıştır. Öğretmen adaylarından elde edilen verilerin betimsel analizleri yapılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Analitik Düşünme, Bütüncül ve Analitik Düşünme Ölçeği

Öğretmen Adaylarının Dijital Okuryazarlık Düzeyleri ve Metaforik Algılarının İncelenmesi

Nurhak Cem Dedebali
Sinop Üniversitesi
dedebali40@hotmail.com

Bu araştırmayla öğretmen adaylarının günümüz öğretmen yetkinlikleri arasında yer alan dijital okuryazarlıklarının ve dijital yetkinlikle ilgili metaforik algılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Günümüz yenilenen öğretim programlarında öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde; kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) belirlenmiştir. Bu yetkinliklerden biri de dijital yetkinliktir. Bu anlamda programları uygulayacak olan öğretmen adaylarının dijital yetkinliklerinin ve bu konudaki metaforik algılarının incelenmesi önem taşımaktadır. Çalışma eğitim fakültesinde öğrenim gören devam eden 320 öğretmen adayıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunu öğretmen adaylarının "Dijital Okuryazarlık Ölçeği"nden aldıkları puanlar, nitel boyutunu ise dijital yetkinlik kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar oluşturmaktadır. Öğrencilerin dijital okuryazarlık durumlarını belirlemek amacıyla 17 maddeden oluşan ve Hamutoğlu, Güngören Uyanık ve Erdoğan tarafından Türkçe uyarlaması yapılan Dijital Okuryazarlık Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek dört faktörlü bir yapıya sahiptir. Bu faktörler tutum, teknik, bilişsel ve sosyal olarak isimlendirilmiştir. Ulaşılan sonuçlar incelendiğinde öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin ortalamasının yüksek düzeyde olduğu anlaşılmaktadır. Araştırmaya katılan kız ve erkek öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeyleri arasında bilişsel ve tutum alt boyutlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamış; ancak teknik ve sosyal boyutlarda ise erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Öğrencilerin Dijital Okuryazarlık Düzeyleri arasında öğrenim görülen bölüme göre sosyal alt boyutunda anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır. Bilgisayara sahip olma durumlarına göre sosyal alt boyunda anlamlı bir faklılığa rastlanmamış diğer boyutlarda ise bilgisayar sahip olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Sosyal medya hesabına sahip olma durumlarına ve internet kullanım sürelerine göre anlamlı bir faklılığa rastlanmamıştır. Öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre teknik ve bilişsel alt boyutlarında dördüncü sınıflar lehine anlamlı bir faklılığa rastlanmıştır. Araştırmanın nitel boyutuna yönelik metaforlar üzerinde analiz çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, dijital okuryazarlık, metafor

Öğretmen Adaylarının Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Dersine İlişkin Tutumları

Gürol Zırhlıoğlu
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi
gurolyyu@gmail.com

Eğitimde niteliğin arttırılabilmesi, eğitim ve öğretim faaliyetlerinin doğru ve başarılı bir şekilde yürütülebilmesi için öğretmenlerin alanlarında uzman ve yeterliliklere sahip kişiler olarak yetiştirilmesi gerekmektedir. Ancak bu durum sadece alan eğitimi için değil aynı zamanda öğretmenlik meslek bilgisi için de geçerlidir. Öğretmenlik meslek bilgisi açısından önemli olan uygulamalardan biri de öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik uygulamalarıdır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitim sürecinin tüm aşamalarında büyük bir dikkatle ve doğru bir biçimde yerine getirilmelidir. Bu nedenle öğretmen adaylarının eğitimleri sürecinde ölçme ve değerlendirme derslerinin etkili bir biçimde yürütülmesi hususu büyük bir önem taşımaktadır. Ancak gelecekte kendi sınıflarında bu faaliyeti yerine getirecek olan öğretmen adaylarında ölçme ve değerlendirme dersinin, sayısal içeriklerinin de olması nedeniyle, zor olduğuna ya da anlaşılmasının güç olduğuna yönelik bazı ön yargılar bulunabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarını eğitimde ölçme ve değerlendirme dersine yönelik olan tutumlarının belirlenmesi ve bu tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Çalışmada kullanılan veriler ölçme ve değerlendirme dersini almış olan 275 öğretmen adaylarından elde edilmiştir. Öğretmen adayları seçkisiz olarak belirlenmişlerdir. Çalışmada "eğitimde ölçme ve değerlendirme dersi"ne yönelik bir tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçekten elde edilen puanların normal dağılıma uygunluğu belirlendikten sonra verilerin değerlendirilmesinde parametrik olamayan istatistiksel yöntemlerden yararlanılmıştır. Bağımsız iki grubun karşılaştırılmasında Mann-Whitney U testi ve bağımsız birden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonunda tutum puanlarının öğrenim görülen programa göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ancak cinsiyet ve mezun olunan lise türüne göre ise anlamlı bir farklılık göstermediği sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ölçme, değerlendirme, tutum

Öğretmen Adaylarının Etik Değerleri ile İlgili Görüşleri: "Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği"

Aynur Pala
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
aynur_pala@yahoo.com
Derya Göğebakan-Yıldız
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
dgogebakan@yahoo.com

Araştırmanın amacı, Manisa Celal bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğretmen adaylarının etik değerler ve değerler eğitimine yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmaya, Fen Bilgisi, Matematik Sosyal Bilgiler, Türkçe, Sınıf Öğretmenliği ve Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik bölümlerinde öğrenim gören 236'sı kadın ve 106'sı erkek gönüllü toplam 342 öğretmen adayı katılmıştır. Tarama modeline göre desenlenen bu çalışmada, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen "Öğretmen Adaylarının Etik Değerleri " anketi kullanılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde; öğretmen adaylarının ilk onda sırasıyla saygı, adalet, dürüstlük, güvenirlik, vatanseverlik, çevreye duyarlılık, sorumluluk, yardımseverlik, anlayışlı olma, hoşgörü değerlerini ön plana çıkardıkları; etik değerleri en çok edindikleri yerin evleri olduğu, evi sırasıyla din ve arkadaşlık ilişkilerinin takip ettiği; öğretmen adaylarının yarıdan fazlasının etik değerlerle ilgilendikleri; eğitimde en çok uygulanması gereken etik değerlerin saygı, adalet, hoşgörü, dürüstlük, sevgi, sorumluluk, çalışkanlık, iletişim, açık fikirlilik, yaratıcılık gibi değerler olduğunu ifade ettikleri; öğretmen adaylarının çok büyük bir oranda, öğretim programlarında etik derslere yer verilmesi gerektiğini düşündükleri; bu derslerin öğrenci merkezli olarak işlenmesi; teorik bilgilerden çok uygulamalara açık olması gerektiğini, derslerde aktif öğrenme yöntemlerinin, yaratıcı dramanın, örnek olay incelemelerinin, grup tartışmalarının etkin bir şekilde kullanılması gerektiğini belirttikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmen adaylarına etik değerlerin uygulanmasının bireylere, aileye, eğitime ve topluma ne tür katkılar sağlayacağına ilişkin görüşleri araştırmacılar tarafından oluşturulan temalar altında incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etik değerler, eğitim programı, öğretmen adayları.

Öğretmen Adaylarının Fen Laboratuvarı Kullanımına İlişkin Görüşleri

Nil Duban
Afyon Kocatepe Üniversitesi
nily@aku.edu.tr
Bülent Aydoğdu
Afyon Kocatepe Üniversitesi
baydogdu@aku.edu.tr
Aslı Yüksel
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
asli.yuksel@alanya.edu.tr

Fen öğretiminin daha etkili ve anlamlı hale getirilmesinde laboratuvar uygulamaları anahtar rol oynamaktadır. Fen laboratuvarları, yaparak yaşayarak öğrenmede ve öğrenilenlerin daha kalıcı olmasında önemli bir role sahiptir. Laboratuvar uygulamaları öğrencilerin fenle ilgili etkinliklere aktif olarak katılmalarına, motor becerilerinin geliştirilmesine, bilimsel süreç becerilerinin kazandırılmasına, öğrencilerin fikir üretme ve yorum yapma yeteneklerinin geliştirilmesine olanak sağlar. Bu nedenle de fen bilgisi derslerinden istenilen verimin elde edilmesinde, öğretmen adaylarının hizmet öncesi eğitimde aldıkları laboratuvar dersleri, laboratuvar kullanıma ilişkin sahip oldukları bilgi ve becerileri son derece önem arz etmektedir. Bu noktadan hareketle bu araştırma, sınıf eğitimi öğretmen adaylarının fen laboratuvarı kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiş 6 ikinci sınıf, 6 üçüncü sınıf ve 6 dördüncü sınıf olmak üzere toplam 18 sınıf eğitimi öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından hazırlanmış yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, betimsel analize tabi tutularak değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, öğretmen adaylarından alınan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. *Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen "17. KARİYER.101" nolu projenin bir bölümüdür.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Fen laboratuvarı, Görüşler

Öğretmen Adaylarının Fetemm Uygulamaları ile İlgili Bilişsel Algıları

Ahmet Ünal
Kastamonu Üniversitesi
aunal@kastamonu.edu.tr
Halil İbrahim Akyüz
Kastamonu Üniversitesi
hakyuz@kastamonu.edu.tr
Selçuk Şahingöz
Kastamonu Üniversitesi
ssahingoz@kastamonu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının FeTeMM (STEM) uygulamalarına yönelik bilişsel algılarının analiz edilmesidir. Öğretmen adaylarının FeTeMM uygulamalarına yönelik bilişsel algılarının analiz edilebilmesi için Kelime İlişkilendirme Testi (KİT) veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Çalışmaya, 2017-2018 akademik yılının bahar yarıyılında Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan Fen Bilgisi Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinden 26 kişi, Matematik Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinden 28 kişi ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmenliği 4. sınıf öğrencilerinden 24 kişi katılmıştır. Öğretmen adaylarına, FeTeMM kelimesini oluşturan 4 adet kavram olan Fen Bilimleri, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik kelimeleri ile Eğitim kelimesi olmak üzere 5 adet anahtar kavram verilmiştir. Her bir kavram için öğretmen adaylarının kısıtlı bir süre içinde algılarını ifade etmeleri beklenmiştir. Öğretmen adaylarından toplanan verilerin betimsel analizi yapılarak anahtar kavramlar için frekans tabloları oluşturulmuştur. Elde edilen verilerden hareketle Fen Bilgisi Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının FeTeMM uygulamalarına yönelik bilişsel algılarını ortaya çıkaran kavram ağları ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: FeteMM uygulamaları, bilişsel algı, öğretmen adayları

Öğretmen Adaylarının İdeal Eğitim Sistemine İlişkin Bakış Açıları

İbrahim Halil Yurdakal
Pamukkale Üniversitesi
iyurdakal@pau.edu.tr

Eğitim bir ulusun geleceğine yön veren bir olgu olması bakımından önem arz etmektedir. Eğitim sisteminin iyi yapılandırıldığı bir ülkede yetişen neslin, yeterli donanıma sahip olması siyasi, sosyal ve ekonomik bağlamda gelişimlerine ön ayak olacaktır. İdeal bir eğitim sistemi bir ülkenin gelişmesinde önemli bir etken olduğundan özellikle öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının ideal eğitime ilişkin görüşleri önemli bir veri kaynağı olarak düşünülmektedir. Bu araştırmada öğretmen adaylarının "ideal eğitim" e ilişkin bakış açılarını belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum araştırması modeline uygun olarak yapılandırılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından hazırlanan "ideal eğitim sistemine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri" adlı yapılandırılmış bir soru formu kullanılmıştır. Bir kamu üniversitesinin Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 65 öğretmen adayı örneklemi oluşturmaktadır. Örneklemin 47'si kadın, 18'i ise erkektir. Öğretmen adaylarının seçiminde amaçlı örnekleme modeli kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının ideallerindeki eğitim sistemini belirlemek sistem konusunda karar alıcılara ışık tutabilecektir. Bu kapsamda araştırma mevcut eğitim-öğretim sistemleri üzerinden gitmek yerine öğretmen adaylarının ideallerindeki eğitim sistemini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda araştırmada öğretmen adaylarının ideallerindeki eğitim sistemini tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmada şu alt problemler hazırlanmıştır: Öğretmen adaylarının görüşlerine göre ideal eğitim sistemi nasıl olmalıdır? Öğretmen adaylarının görüşlerine göre ideal eğitim sisteminde okul öncesi eğitim zorunlu olmalı mıdır? Öğretmen adaylarının görüşlerine göre en ideal eğitim hangi ülkede uygulanmaktadır? Araştırma sonuçlarına bakıldığında öğretmen adayları 3+5+4 şeklinde bir eğitim modelini öne sürmektedirler. Genel olarak adaylar eski eğitim sisteminin mevcut eğitim sisteminden daha uygun olduğunu belirtmektedir. Katılımcılar okul öncesi eğitimin zorunlu eğitime dahil edilmesi gerektiğini, ideal bir eğitim sisteminde bu düzenlemenin olmazsa olmaz olacağı yönünde görüş bildirmektedir. Adaylar en ideal eğitim sistemine sahip ülkeleri sırası ile Finlandiya, Singapur, Güney Kore ve Japonya şeklinde sıralamaktadır. Görüşler incelendiğinde daha çok PİSA sınavından alınan başarıların baz alınarak ideal eğitim sistemlerinin belirlendiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim sistemi, eğitim modeli, nitel araştırma, öğretmen adayları.

Öğretmen Adaylarının İletişim Becerilerinin İncelenmesi

Nevin Akkaya
DEU
nevin.akkaya@deu.edu.tr

Fatma Susar Kırmızı
Pamukkale Üniversitesi
fatmas_30@yahoo.com

İletişim becerileri, öğretmenin mesleki yeterlikleri ve kişisel özellikleri açısından önemli bir yere sahiptir. Çünkü öğrenme süreci en genel anlamda bir iletişim sürecidir. Bu süreçte, ileti alış-verişinin anlamlı olması, öğretmenin yeterlikleri ile çok yakından ilgilidir. Sınıf-içi iletişimin niteliği, öğrencilerin kişilik gelişimleri ve akademik başarılarını etkileyen önemli bir unsurdur. Okul sadece akademik bilgilerin kazanıldığı bir yer değil, aynı zamanda yoğun iletişimin yaşandığı ve kişiler arası iletişim becerilerinin kazanıldığı bir yerdir Kişinin bilgi ve yetenek gelişiminin sağlanmaya çalışıldığı bu ortam ve süreç, öğrenci ve öğretmen arasında kurulacak iletişimin niteliği ve eğitimin verimliliği açısından önemli bir etken olarak düşünülür. Bu nedenle, öğretmen veya öğretmen adaylarının iletişim becerilerinin yeterli olması beklenir. Kuşkusuz bu özellikler her insanda bulunmalıdır ancak her insanın zorunlu eğitim sürecinden geçtiği ve öğretmenle sürekli etkileşimde bulunduğu düşünülürse, bu özelliklerin öncelikle öğretmende bulunması gerektiği söylenebilir. Bu araştırmada Öğretmen adaylarının iletişim becerilerine yönelik tutumunu belirlemek ve öğretmen adaylarının tutumlarını çeşitli değişkenlere göre incelemek amaçlanmıştır. Bu araştırmada, var olan durumu ortaya koymak amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden betimsel yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir ve Denizli Eğitim Fakültelerinde 2. ve 3. Sınıflarında öğrenim gören Türkçe ve sınıf öğretmeni adayları oluşturmaktadır. İletişim becerilerine ilişkin öğretmen adaylarının değerlendirmelerinden elde edilen puanlara göre; cinsiyete, öğrenim görülen bölüme, sınıf düzeyine göre incelenecektir. Veriler çözümlenme aşamasında olduğu için bu bölüm henüz oluşturulmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayları, iletişim becerileri, öğretmenlik mesleği.

Öğretmen Adaylarının Kültürler Arası Duyarlılık Düzeyleri

Özlem Yeşim Özbek
Çankırı Karatekin Üniversitesi
ozacik@yahoo.com
Pervin Oya Taneri
Çankırı Karatekin Üniversitesi
sezoya@gmail.com

Farklı kültürel geçmişe ve farklı ihtiyaçlara sahip bireylerin toplumsallaşmasına fırsat vermek için kültürlere ve farklılıklara duyarlı eğitim olarak literatüre giren kapsayıcı eğitim 2018'den itibaren öğretmen eğitim programlarında yer almaya başlamıştır. Her kültürün kendine özgü öğrenme biçimleri olduğundan bütün öğrencilere okulda başarılı olma şansının verilmesi eşitlikçi eğitim yaklaşımlarına bağlıdır. Öğretmenlerin okuldaki kültürel çeşitlilik hakkındaki görüşleri farklılık gösterir. Çok kültürlülüğü ve eşitlikçiliği benimseyen öğretmenlerin sınıflarındaki bireyler arasındaki farklılıkları olumlu ve zenginleştirici etkenler olarak algılaması ve tüm öğrencilerle farklı öğretim stratejileri kullanmaları beklenmektedir. Kültürel geçmişleri ve bireysel özellikleri farklı olan öğrenci gruplarının başarısı, öğretmenlerin onlar hakkındaki varsayımlarına, beklentilerine ve önyargılarına bağlı olduğundan, kültürel çeşitlilik ve öğrenme stilleri arasındaki bağlantının ve öğretmenlerin bu konudaki duyarlılık düzeylerinin incelenmesi önemlidir. Bu bağlamda, toplumsal değişimin en önemli unsurlarından biri olan öğretmenlerin kültürler arası duyarlılıklarının belirlenmesi ve kültürlere duyarlı pedagoji konusunda eğitim almaları önemlidir. Bu araştırmada öğretmen ve öğretmen adaylarının kültürler arası duyarlılık düzeyleri incelenmiştir. Araştırmanın verileri Chen ve Starosta (2000) tarafından geliştirilen ve adaptasyon çalışması Üstün (2011) tarafından yapılan 'Kültürler Arası Duyarlılık Ölçeği' kullanılarak elde edilmiştir. Ölçek 23 maddeden ve tek faktörden oluşmaktadır. Çalışma Çankırı Karatekin Üniversitesi'nde Pedagojik Formasyon eğitimi alan ve Erciyes Üniversitesi'nde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı'nda öğrenim gören toplam 622 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin çözümlenmesi sırasında ANOVA ve t-testinden faydalanılmıştır. Araştırmanın bulgularının, öğretmen eğitim programlarının her öğrencinin farklı/çeşitli şekillerde öğrendiğini/öğrenme hakkına sahip olduğu kabulüne dayalı olarak düzenlenmesini sağlayarak tüm eğitim kararlarını ve uygulamalarını yönlendiren kapsamlı bir yaklaşımın benimsenmesine ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farklılıklara saygı, kapsayıcı eğitim, öğretmen eğitimi, kültürlere duyarlılık, eşitlikçi eğitim.

Öğretmen Adaylarının Matematik Öğretiminde Kavram Karikatürlerinin Kullanımına İlişkin Görüşleri

Pelin Toy
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
pellin.toy@gmail.com
Kürşat Yenilmez
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
krstynlmz@gmail.com

Matematik öğretimi sırasında karşılaşılan en büyük problemlerden biri de dersi öğrenci için eğlenceli ve ilgi çekici hale getirebilmektir.Matematik alternatif öğrenme araçları kullanılarak ilgi çekici hale getirilebilir. Bu alternatif öğrenme araçlarından biride kavram karikatürleridir.Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının matematik öğretiminde kavram karikatürlerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin tespit edilmesidir.Bu amaçla araştırma bir devlet üniversitesi'nde Sınıf öğretmenliği ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerinde okuyan 19'u erkek 46'sı kadın 65 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirilmiştir. Uygulama katılan öğretmen adaylarının 28'i İlköğretim Matematik Öğretmeni adayı, 37'si Sınıf Öğretmeni adayıdır.Araştırma, betimsel araştırma yöntem ile yürütülmüş olup veri toplama aracı olarak Kavram karikatürü görüş anketi kullanılmıştır.Bu ankette öğretmen adaylarına kavram karikatürlerinin gerçek hayatta uygulanabilirliği,problem çözme becerilerinin gelişmesine katkı sağlayıp sağlamadığı, öğrenmeyi olumlu etkileyip etkilemediği,dersin dikkat çekici ve eğlenceli olmasında katkı sağlayıp sağlamadığı,derse olan ilgi ve motivasyonu arttırıp arttırmadığı gibi sorular yöneltilerek bu konularda ne düşündükleri öğrenilmek istenmiştir. Katılımcılardan ankette yer alan maddeler için katılıyorum, katılmıyorum, kararsızım ifadelerinden birini seçmeleri istenmiştir. Anket formundaki sorulardan elde edilen verilerin frekans ve yüzde değerleri analiz edilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, öğretmen adaylarının matematik öğretimi sırasında kavram karikatürlerinin kullanımının dersi daha dikkat çekici ve eğlenceli hale getirerek motivasyonu arttırdığını düşündüğü tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarına meslek hayatlarında bu yöntemi uygulamak isteyip istemedikleri sorulduğunda, çoğunluğunun olumlu cevap verdikleri görülmüştür. Elde edilen veriler genel olarak değerlendirildiğinde, matematik eğitiminde kavram karikatürlerinin kullanımına ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kavram karikatürü, matematik eğitimi, aday öğretmenler

Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlığına İlişkin Algıları: Bir Metafor Çözümleme Çalışması

Kadir Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
kadir.demir@deu.edu.tr
Elif Buğra Kuzu Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
elif.demir@deu.edu.tr

Medya okuryazarlığı, basılı ve basılı olmayan medyalardan alınan sözel ve görsel sembollerin çözümlenmesi, sorgulanması, değerlendirilmesi ve yeniden anlamlandırılması olarak nitelenmektedir. Çalışmanın amacı öğretmen adaylarının medya okuryazarlığına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemektir. Bu amaca hizmet edebilmek için öğretmen adaylarının medya ve okuryazarlık kavramlarına ilişkin algılarının ölçülmesi de bu çalışmanın alt amaçlarındandır. Çalışmada öğretmen adaylarının medya okuryazarlığı kavramını nasıl algıladığı, kavramlaştırdığı ve değerlendirdiğini ortaya çıkarmak amacıyla nitel araştırma yöntemleri içerisinden metafor analizi kullanılmıştır. Bunun yanı sıra ortaya konan bu imgelerin, kavramların ve değerlendirmelerin ayrıntılı bir şekilde ele alınıp incelenmesi amacıyla da nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim deseninden yararlanılmıştır. Öğretmen adaylarına yarı-yapılandırılmış bir anket formu verilerek "Benim için medya/okuryazarlık/medya okuryazarlığı.....'a benzer; çünkü ... ." cümlelerinde boş kalan yerleri doldurmaları istenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını, 2018-2019 öğretim yılı bahar döneminde Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan ve fakülte bünyesinde önerilen seçmeli dersler havuzundan "Medya Okuryazarlığı" dersini seçen 36 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Katılımcılardan elde edilen nitel veriler, nitel veri analizi tekniklerinden içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, öğretmen adaylarının birçoğunun medyayı sonsuzluk çizgisi, sonu olmayan yol, sınırı olmayan dünya, okyanus, sihirli bir kutu gibi bilinmezlik, belirsizlik, sınırsızlık ve sonsuzluk anlamlarını içeren metaforlarla açıkladıkları dikkat çekmiştir. Bunlara ek olarak medya, olumlu ve olumsuz iki yönlü kullanımlarının insanlar üzerindeki etkisini vurgulayan tuz, meyve, portakal, zehir/panzehir gibi metaforlarla da açıklanmıştır. Bunun yanısıra araştırmada, okuryazarlık kavramının yemek yemek, su içmek, nefes almak gibi bir bedenin varlığını sürdürebilmesi için karşılanması gereken temel gereksinimler ile tanımlandığı sonucuna varılmıştır. Son olarak, araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, medya okuryazarlığı kavramı hakkında öğretmen adaylarının odaklandığı bir metafor temasının olmadığı sonucuna varılmıştır. Metafor üzerinde herhangi bir yoğunlaşma olmamasına rağmen öğretmen adayları medya okuryazarlığı kavrama ilişkin algılarının uzun bir nehirde yüzme, bir gizemi çözme, okula gitme gibi bir süreç içeren açıklamalarda bulunmaları medya okuryazarlığını çaba ve zaman gerektiren bir etkinlik olarak algıladıkları şeklinde yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Medya okuryazarlığı, medya, okuryazar, metafor, olgubilim

Öğretmen Adaylarının Merak ve Keşfetmeye İlişkin Algıları İle Okumaya Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki

Şahin Kapıkıran
Pamukkale Üniversitesi
skapikiran@gmail.com
Fatma Susar Kırmızı
Pamukkale Üniversitesi
fatmas_30@yahoo.com

İnsanın doğasında var olan okuma duygusu onu keşfetmeye yönlendirirken icatlar ve yenilikler üretmesine de yardımcı olmuştur. Okuma alışkanlığı merak duygusunun gelişmesinde oldukça önemli bir role sahiptir. Okuma bireyin öğrenmesinde en etkili yollardan birisidir. Okumak insanın kendi kişiliğini, doğrularını değerlerini oluşturmasında etkili olduğu gibi olayları değerlendirmede farklı bakış açıları kazanmasında da yardımcı olur. Öğretmen adaylarında var olan okuma alışkanlığı ve merak duygusu mesleğe başladıktan sonra öğrencilerin kimlik gelişimine de olumlu yönde etki edecektir. Bu araştırmanın amacı okulöncesi ve sınıf öğretmenliği programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının merak ve keşfetmeye ilişkin algıları ile okuma alışkanlığına yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Çalışmada korelasyonel araştırma yöntemlerinden olan keşfedici korelasyonel yöntem benimsenmiştir. Keşfedici korelasyonel araştırma değişkenler arasındaki ilişkileri çözümleyerek önemli bir olayı anlamak için kullanılır. Araştırmanın çalışma grubu, uygun durum örnekleme yoluyla belirlenmiş olup 2018- 2019 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Okul Öncesi Öğretmenliği programlarında, 3. sınıfta öğrenim görmekte olan 305 (239 kız, 66 erkek) öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin elde edilmesinde Kashdan ve ark. (2009) tarafından geliştirilmiş olan “Merak ve Keşfetme Ölçeği II (MKÖII)” ile Susar Kırmızı (2012) tarafından geliştirilmiş olan “Öğretmen Adaylarının Kitap Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutum Ölçeği (ÖRAKOT)” kullanılmıştır. Araştırma sürecinde sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği adaylarından elde edilen merak ve keşfetmeye ilişkin algı puanları ile okuma alışkanlığına ilişkin tutum puanları arasındaki ilişkinin düzeyi ve yönü incelenecektir. Araştırma süreci devam ettiğinden elde edilen sonuçlar ilerleyen aşamada paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Merak, okuma tutumu, öğretmen adayı, korelasyonel model.

Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygıları ve Teknopedagojik Eğitim Yeterlikleri

Gülcan Öztürk
Balıkesir Üniversitesi
ozturkg@balikesir.edu.tr
Gülcan Çetin
Balıkesir Üniversitesi
gcetin@balikesir.edu.tr
Ecem Kol
Balıkesir Üniversitesi
ejemm17@gmail.com
Yaprak Yıldızay
Balıkesir Üniversitesi
yaprakyildizay@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının mesleki kaygı ile teknopedagojik eğitim yeterlik düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelenmesi ve mesleki kaygı ile teknopedagojik eğitim yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden keşfedici korelasyonel araştırma modelindedir. Çalışmanın örneklemi, 2017-2018 yılında Marmara bölgesinde bulunan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinin 12 farklı öğretmen yetiştirme programının son sınıflarında öğrenim gören 189 kadın, 74 erkek toplam 263 öğretmen adayından oluşmaktadır. Örneklem uygun örnekleme ve ölçüt örnekleme yöntemleri kullanılarak belirlenmiştir. Çalışmada; Kabakçı Yurdakul, Odabaşı, Kılıçer, Çoklar, Birinci ve Kurt (2012) tarafından geliştirilen Teknopedagojik Eğitim Yeterlik Ölçeği ile Cabı ve Yalçıntaş (2013) tarafından geliştirilen Öğretmen Adaylarına Yönelik Mesleki Kaygı Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçeklerle birlikte katılımcılara cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, kendine ait bilgisayarı olma durumu, internet erişimine sahip olma durumu, bilgisayar kullanma düzeyi, bilgisayar kullanma süresi, internette geçirilen zaman bilgilerini öğrenmeye yönelik soruların bulunduğu bir form verilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistiklere ve Spearman korelasyon katsayısına bakılmıştır. Mesleki kaygı ve teknopedagojik eğitim yeterlik puanlarının cinsiyete, bilgisayara ve internet erişimine sahip olma durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için parametrik olmayan testlerden ilişkisiz örneklemler için Mann-Whitney U testi; öğrenim görülen bölüm, bilgisayar kullanma düzeyi, bilgisayar ve internette geçirilen zaman değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için parametrik olmayan testlerden Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır. Mesleki kaygı puanları öğrenim görülen bölüm; teknopedagojik eğitim yeterlik puanları bilgisayar kullanma düzeyi ve bilgisayarda geçirilen zaman değişkelerine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermiş, diğer değişkenlere göre ise anlamlı farklılık göstermemiştir. Mesleki kaygı ve teknopedagojik eğitim yeterlik puanları arasında orta düzey ilişki (r=.32) bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Teknopedagojik eğitim yeterlikleri, mesleki kaygı, öğretmen adayı

Öğretmen Adaylarının Mikro Öğretim Tekniğine Yönelik Görüşleri

Güner Tural
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
guner.tural@omu.edu.tr

Bu çalışmada öğretmen adaylarının uyguladıkları mikro öğretim tekniğine yönelik görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma pedagojik formasyon programında öğrenim gören 50 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının kimliklerini gizli tutmak amacıyla öğretmen adaylarına Ö1, Ö2, Ö3 şeklinde kodlar verilmiştir. Öğretmen adaylarından sınıfta uygulaması yapılan mikro öğretim tekniğine yönelik görüşleri yazılı olarak alınmıştır. Öğretmen adaylarının cevapları nitel veri analizlerinden içerik analiz yaklaşımı esas alınarak sunulmuştur. Elde edilen bulgular, öğretmen adaylarının mikro öğretim tekniğinin öğretmen adayı eğitimine önemli bir katkı sunduğunu düşündüklerini göstermiştir. Öğretmen adayları mikro öğretim tekniği ile eksiklikleri ve hataları bizzat deneyimleyerek farkına vardıklarını ve bunları telafi etme imkânına sahip olduklarını, özgüven kazandıklarını, öğrendikleri yöntem ve teknikleri uygulama, geribildirim alma fırsatı bulduklarını, öğrendiklerinin daha kalıcı hale geldiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Mikro öğretim, pedagojik formasyon, öğretmen adayı

Öğretmen Adaylarının Oluşturdukları Üç Boyutlu Modeller ile İlgili Görüşleri

Güner Tural
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
guner.tural@omu.edu.tr

Fizik ve kimya, soyut kavramların oldukça fazla yer aldığı ve öğrencilerin kavrama problemleri ile karşılaştıkları bilim dalları arasında yer almaktadırlar. Öğretim materyalleri arasında yer alan üç boyutlu modeller öğrencilerin soyut kavramları daha kolay anlamalarına olanak sağlayabilir. Bu araştırmanın amacı fizik ve kimya öğretmen adaylarının kendi oluşturdukları üç boyutlu modellere ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma 48 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Çalışma grubundaki öğretmen adaylarının kimliklerini gizli tutmak amacıyla öğretmen adaylarına Ö1, Ö2, Ö3 şeklinde kodlar verilmiştir. Öğretmen adaylarının oluşturdukları üç boyutlu modellerin kullanım amacı, avantaj ve dezavantajlarına yönelik görüşleri yazılı olarak alınmıştır. Öğretmen adaylarının cevapları nitel veri analizlerinden içerik analiz yaklaşımı esas alınarak sunulmuştur. Toplanan verilerden ortaya çıkan kavramlar düzenlenerek kodlamalar yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, öğretmen adayları oluşturdukları üç boyutlu modellerin kullanım amacı olarak en çok; içeriği uygulamalı olarak model üzerinde öğrenmeyi ifade etmişlerdir. Üç boyutlu modellerinin avantajları arasında en çok belirtilenler; taşınmasının kolay olması, ekonomikliği olmuştur. Dezavantaj olarak ise en çok dayanıklı olmama belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretim materyali, üç boyutlu model, öğretmen adayı

Öğretmen Adaylarının Pedagojik Gelişimlerinin Ölçülmesi Amacıyla Geliştirilen Bir Ölçeğin Türkçeye Uyarlama Çalışması

Mehmet Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
mehmet.sahince@gmail.com
Serap Altıncelep
Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
serapaltincelep@icloud.com
Elif Çelenay
Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı
elifcelenay48@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının pedagojik gelişimlerini değerlendirebilmek için bir ölçme aracını Türkçeye uyarlamak, ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmalarını yapmaktır. Hudson ve Ginns (2007) tarafından öğretmen adaylarının pedagojik gelişimlerinin ölçülmesi amacıyla geliştirilen 37 maddelik ölçek Türkçeye uyarlanmıştır. Ölçek, Fen Bilgisi, İlköğretim Matematik ve Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dallarından 335 öğretmen adayına uygulanmış ve ölçeğin güvenirlik ve yapı geçerliği incelenmiştir. Aynı bölümlerden ek olarak 340 öğretmen adayına daha ölçek uygulanmış ve bu veriler üzerinde doğrulayıcı faktör analizi çalışması yapılmıştır. Ölçeğin yapı ve güvenirlik analizleri sonucunda, 34 maddelik, 4 alt boyutlu Türkçe formunun uygunluğuna karar verilmiştir. Birinci alt boyut planlama olarak adlandırılmıştır. Bu boyut 10 maddeden oluşup Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı ,883 olarak bulunmuştur. İkinci alt boyut uygulama olarak adlandırılmıştır. Bu boyut 10 maddeden oluşup Alpha güvenirlik katsayısı, 888 olarak bulunmuştur. Üçüncü alt boyut teori olarak adlandırılmıştır. Bu boyut 8 maddeden oluşmaktadır ve Alpha güvenirlik katsayısı ,846 olarak bulunmuştur. Ölçeğin dördüncü alt boyutu öğrenci gelişimi olarak adlandırılmıştır. Bu alt boyut 6 maddeden oluşmaktadır ve Alpha güvenirlik katsayısı ,794 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tamamına ait Alpha güvenirlik katsayısı, 954 olarak bulunmuştur. Ayrı verilerle AMOS kullanılarak yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda modelin uygunluğu gösterilmiştir. AMOS analizi sonuçlarına göre sıklıkla tanımlanan model uyum katsayıları şu şekilde bulunmuştur; CMIN/DF= 1,850, CFI= ,882, GFI= ,855, TLI= ,871 ve RMSEA= ,051. Bu katsayılara göre 4 alt boyutlu, 34 maddeden oluşan Pedagojik Gelişim Ölçeğinin yapısı istatistiksel olarak doğrulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pedagojik gelişim, pedagojik alan bilgisi, öğretmen adayı

Öğretmen Adaylarının Sınıf Dışı Sosyal Bilgiler Deneyimleri

Fisun Bozkurt
Pamukkale Üniversitesi
fisunbozkurt@pau.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının deneyimlemiş oldukları katılımlı sınıf dışı öğrenme etkinliklerine ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Bu nitel araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinde 2018-2019 eğitim öğretim yılında Özel Öğretim Yöntemleri II dersini alan 16 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ve araştırmacının gözlem notlarından elde edilmiştir. Veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu çalışmanın bulguları sınıf dışı öğrenmenin öğrencilerde gözlem becerilerini geliştirdiği, öğrencileri kendi öğrenmeleri için sorumluluk almaya teşvik ettiği, analitik beceriler geliştirdiği, ekip çalışması ve liderlik gibi kişisel becerileri arttırdığını ortaya koymuştur. Öğretmenlerin sınıf dışı öğrenme konusunda kişisel deneyimlere sahip olmadan, sınıf dışı öğrenmenin programa dâhil edilmesi zordur. Öğretmenlere sınıf dışı mekânları nasıl kullanılacağı öğretilmeli, aynı zamanda sınıf dışı öğrenme, öğretmen eğitimi programlarının bir parçası olmalıdır. Sınıf dışı öğrenme, öğrencilerin insanın yerel peyzaj üzerindeki etkilerini keşfedebilecekleri, yerel tarihi öğrenebilecekleri ve doğal kaynakların korunmasının önemini anlayabilecekleri birçok uyarıcı öğrenme durumu sağlayabilir. Sosyal bilgiler öğretiminde hayati öneme sahip olan problem çözme, eleştirel düşünme, mekânı algılama, değişim ve sürekliliği algılama, gözlem, iletişim ve işbirliği gibi beceriler sınıf dışı mekân laboratuvarındaki uygulamalarla geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Dışı Öğrenme, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları

Öğretmen Adaylarının Sosyokültürel Bağlamları ile Pedagojik Algıları Üzerine Bir Araştırma

Ayşe Savran Gencer
Pamukkale Üniversitesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı
asavran@pau.edu.tr
Nazan Kahraman
Pamukkale Üniversitesi Fen Bilgisi Eğitimi Doktora Programı
nazankahramaan@gmail.com
Nurcan Bayak Acar
Pamukkale Üniversitesi Sınıf Eğitimi Doktora Programı
nurcan_byk@hotmail.com

Eğitimde önemli bir yere sahip olan "davranış" değişikliğinde insanoğlunun sosyal bir varlık olması boyutu yadsınamazdır. İnsanoğlu, yalnız ve basit bir varlık değil; aksine sahip olduğu değerlerden oluşan sosyal bir varlıktır. Bu bakımdan sosyal bir varlık olan insanoğlunun davranışlarını sosyokültürel bağlamların nasıl etkilediği ve bu bağlamların eğitime yansımalarının nasıl olacağı konuları önem arz etmektedir. Özellikle geleceğin mimarları olan öğretmen adaylarının sahip olduğu sosyokültürel yapıların pedagojik anlayışlarına etkisinin hangi yönde olduğunu belirlemenin, yarının toplumlarına yön vermede belirleyici bir yol olabileceğini söylemek mümkündür. Araştırmanın odak noktası; öğretmen adaylarının geleceğin mimarları olması sebebiyle sahip olduğu pedagojik inanç ve uygulamalarının önemi ve bu inanç ve uygulamalar ile sosyokültürel bağlam arasında ilişki bulunması üzerinedir. Araştırmanın amacı, Fen bilimleri dersi öğretmen adaylarının sosyokültürel yapılarının, onların pedagojik inanç ve uygulamalarını anlamada ne derece yardımcı olduğunu ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden "durum çalışması" deseni kullanılmıştır ve durum çalışmasının türü ise bütüncül tek durum desenidir (Tür 1). Araştırma örnekleminin oluşturulmasında amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Katılımcılar, Aydın merkezde ikamet eden, 2'şer dönem devlet okullarında staj deneyimine sahip, 24 yaşlarında 2 Fen Bilimleri dersi öğretmen adayıdır. Çalışmada veri toplama aracı olarak, durum çalışmalarının doğasına uygun, araştırmacılar tarafından oluşturulan 10 yarı yapılandırılmış görüşme sorusu kullanılmıştır ve araştırmacılar, yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla veri toplama sürecine dahil olmuşlardır. Verilerin analizinde görüşmeler, ses kayıt cihazına kaydedilmiş, bilgisayar ortamında Word programına kaydedilmiş; ardından betimsel analize başvurulmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre Türkiye'deki Fen Bilimleri dersi öğretmen adaylarının 1) üniversite eğitimi, 2) sınıf ortamı, 3) teknoloji ve kaynak kullanımı, 4) dini bağlam, 5) çevre bağlamı, 6) toplumsal yapı olmak üzere sahip oldukları sosyokültürel bağlamları, onların pedagojik inanç ve uygulamalarına yönelik algılarını anlamada belirleyici olmuştur. Çalışmanın sonucunda bazı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, sosyokültürel bağlam, öğretmen adayları, pedagojik algı, pedagojik uygulama

Öğretmen Adaylarının Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlarının İncelenmesi

Ayşegül Palta
Hakkâri Üniversitesi
aysegulkadi.33@gmail.com
Osman Ferda Beytekin
Ege Üniversitesi
beytekin.ferda@gmail.com
Miray Doğan
mraydogan@ymail.com

Araştırmanın amacı; öğretmen adaylarının üniversiteye yönelik sinik tutumlarını incelemektir. Araştırma, öğretmen adaylarının üniversiteye yönelik sinik tutumlarının cinsiyet, yaş, öğrenim gördükleri bölüme, anne ve baba eğitim durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını inceleyecek olmasından dolayı tarama modelinde bir çalışma olacaktır. Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki öğretmen adayları oluşturacaktır. Araştırmanın örneklemi, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenecektir. Araştırmada veri toplama araçları olarak; Üniversiteye Yönelik Sinik Tutumlar Ölçeği kullanılacaktır. Verilerin analizinde SPSS 17.00 programı kullanılacaktır. Her bir alt probleme ait bulgular ve yorumlar daha önceden yapılmış çalışmalarla desteklenecektir. Verilerin analizi tamamlandığında elde edilen bulgulara göre sonuçlar yazılarak önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, sinizm, tutum

Öğretmen Adaylarının Zihinsel Engelli Bireylerin Eğitim Sürecinde Bilişim Teknolojileri Kullanımına İlişkin Değerlendirmeleri

Zekavet Kabasakal
Dokuz Eylül Üniversitesi
zekavet.kabasakal@deu.edu.tr

Bilişim teknolojileri, kolay ulaşılabilir olmaları, bilgiyi çok boyutları sunmaları, eğitimin farklı ortamlarda sürdürülebilirliğini sağlamaları vb. nedenlerle eğitim süreçlerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Öğrenci grubunun bir bölümünü oluşturan zihinsel engelli bireylerin bilişim teknolojileri kullanımı da giderek önem kazanmakta ve öğretmenlerin öğrenme sürecini planlarken bu konudaki bakış açıları belirleyici olmaktadır. Dünya sağlık örgütü dünya nüfusunun % 3 oranında zihinsel engellilerden oluştuğunu (yaklaşık 170 milyon) belirtmektedir. Eğitim sistemi içerisinde varolan zihinsel engelli grubun öğrenme performansını arttırmada başarılı yaşantılar edinme, bireysel ve tekrarlı çalışmaların planlanması, yeterlilik düzeylerinin değerlendirilmesi gibi kriterlerin önemli olduğu bilinmektedir. Bilişim teknolojileri belirtilen kriterleri öğrenci temelli izleme avantajı yüksek bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı Öğretmen adaylarının zihinsel engelli bireylerin eğitim sürecinde bilişim teknolojileri kullanımına ilişkin değerlendirmeleri incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu buca eğitim fakültesi 4. Sınıf öğrencilerinden bu çalışmaya katılmayı kabul eden 110 öğretmen adayından oluşturulmuştur. Veri Toplama aracı olarak araştırmacı tarafından düzenlenen görüşme formu kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Sonuçlara göre öğretmen adaylarının % 90'ı Bilişim teknolojilerinin zihinsel engellilerin eğitim sürecinde kullanılmasını destekliklerini, %75'i başarı düzeylerinin artacağını düşündüklerini, %65'i öğrenilecek konu ya da davranış analizinde etkili bir değerlendirme sağlayacağı, %55'i öğrenilenlerin tekrarını sağlayacağı ,%50'i öğrenmede güdülenmeyi arttıracağı yönünde olumlu değerlendirmelerde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Zihinsel Engelli Bireyler, Bilişim Teknolojileri, Eğitim Süreci

Öğretmen Adaylarıyla Okul Dışı Fen Öğrenme: Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği Müzesi Örneği

Güliz Aydın
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi
gulizaydin@mu.edu.tr
Simay Eruysal
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi
simay4492@gmail.com

Fen Bilimleri Öğretim Programında, dersleri dört duvarın sıkıcılığından kurtararak okul dışı ortamlarda Fen öğrenmenin önemi vurgulanmıştır. Öğrencilerin konu ve kavramları ilgili okul dışı ortamlarda öğrenmelerinin, keşfetme ve somutlaştırmalarına katkıda bulunacağı beklenmektedir. İleride Fen Bilimleri Öğretmeni olacak öğretmen adaylarının okul dışı Fen etkinliklerinin nasıl yapılacağı konusunda bilgi sahibi olmalarını desteklemek için daha üniversite öğrenimleri sırasında böyle etkinlikler gerçekleştirilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Fen Bilimleri Öğretmen adaylarıyla Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği Müzesine düzenlenen etkinlik gezisinin etkilerini ortaya koymaktır. Araştırma, nitel bir durum çalışmasıdır. Etkinlik, Fen Bilgisi Öğretmenliği ikinci sınıftaki "Fen Eğitiminde Okul Dışı Etkinlikler" dersi kapsamında 14 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere etkinlik gezisinden önce ve sonra açık uçlu sorulardan oluşan bir veri toplama aracı uygulanmıştır. Bu sorular; arıları tanıma bilgisi, arıcılığın önemi, arı ürünlerinin sağlığa ve ekonomiye katkıları, kullanılan teknolojik aletler, arıcılık eğitimi bilgisi ve öğretmen adaylarının ileride hangi fen konuları kapsamında benzer okul dışı etkinlikler yapmayı düşündüklerine ilişkindir. Etkinlik sırasında Arı Yetiştiricileri Birliği Müzesinde çalışmakta olan bir ziraat mühendisi arıların türleri, beslenmeleri, bakımı, oğul verme, arı ürünleri, hastalıkları, birlik faaliyetleri ve ana arı yetiştiriciliğine ilişkin bilgi vermiştir. Ayrıca öğrenciler gezi sırasında hazırlanan etkinlik çalışma yaprağını doldurmuşlardır. Muğla Arı Yetiştiricileri Birliği Müzesinde gerçekleştirilen etkinlikten sonra uygulanan açık uçlu sorulara öğrencilerin başlangıçta uygulanan sorulara göre daha bilimsel cevaplar verdikleri görülmüştür. Çalışmadan elde edilen nitel verilerin içerik analizleri devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Okul dışı öğrenme, Arıcılık, Öğretmen adayı

Öğretmen Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Vizyoner Liderlik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Kübra Özdilek
kubraozdilek@yahoo.com
Semiha Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi, BEF Eğitim Bilimleri Bölümü
semiha.sahin66@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin vizyoner liderlik düzeylerini; öğretmen algılarının a. bireysel (cinsiyet, yaş, medeni durum), b. mesleki (öğrenim düzeyi, hizmet süresi, branş) c. okullarının bazı özelliklerine (okuldaki öğretmen sayısı, okul türü) göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini saptamaktır. Araştırma nicel yöntemle tasarlanmıştır. Araştırma, 2017- 2018 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Büyükçekmece ve Çatalca ilçeleri sınırları içinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 287 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Çınar ve Kaban (2012) tarafından geliştirilen "Vizyoner Liderlik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verileri incelemek için aritmetik ortalama, standart sapma, t-Testi, Tek Yönlü ANOVA, LSD (Least Significant Difference) en küçük önemli fark testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin vizyoner liderlik düzeylerinin ortalamasının 3.91 (yüksek) olduğu tespit edilmiştir.Vizyoner liderlik ölçeği genelinde; öğretmenlerin yaş gruplarına göre 30- 39 yaş grubundaki öğretmen algılarının 20- 29 ve 40- 49 yaş grubundakilere göre anlamlı derecede düşük olduğu, hizmet süresi 26 yıl ve üzeri olanlar ile okullarındaki öğretmen sayısı 36- 56 arası olan öğretmenlerin algılarının diğer gruplardan anlamlı derecede düşük olduğu, okul türüne göre Anadolu İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinin algılarının Anadolu Lisesi öğretmenlerinden, Anadolu Lisesi öğretmenlerinin de Meslek Lisesi öğretmenlerinden anlamlı derecede yüksek olduğu tespit edilmiştir. Vizyoner liderlik ölçeği geneli ve alt boyutlarında öğretmen algılarının cinsiyet, medeni durum, branş ve öğrenim durumu değişkenleri için anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vizyon, Liderlik, Vizyoner Liderlik

Öğretmen Eğitimi Programlarının Uluslararasılaşmasında Yaşanan Zorluklar ve Çözüm Önerileri

Kadriye Dimici
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu
kadriyedimici@gmail.com

Uluslararasılaşma günümüzde yükseköğretim kurumlarını politik, ekonomik, sosyal ve yönetimsel başta olmak üzere çeşitli açılardan etkilemektedir ve Türkiye'de de çağa ayak uydurmak için uluslararasılaşma anahtar alanlardan biri olarak görülmektedir. Ancak yükseköğretim kurumlarında uluslararasılaşmayı öğretim programları açısından irdeleyen görüşler pek yaygınlaşamamış, uluslararasılaşmanın daha çok yönetimsel ve sosyal etkileri tartışılmıştır. Öğretmen eğitimi programlarının uluslararasılaşma boyutu ise alanyazında yeterince yer almamakta, Türkiye'de olduğu gibi dünyada da öğretmen adaylarının yetiştirilmesi sürecine uluslararasılaşmanın entegre edilmesinde bazı sıkıntılar olduğu anlaşılmaktadır. Ancak öğretmen adaylarının gittikçe küreselleşen çok uluslu ve çokkültürlü toplum yapılarında değişik kültürlerden gelen ya da küresel dünyada ihtiyaçları değişen öğrencilere ders vermeleri olasıdır ve bu durum 21. yüzyılın öğretmenlerini yetiştiren yükseköğretim kurumlarının öğretmen eğitimi programlarına yeni görevler yüklemektedir. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı öğretmen eğitimi programlarının uluslararasılaşma sürecinin dünya genelinden çeşitli örnekler yoluyla incelenerek Türkiye'de uygulanan öğretmen eğitimi programlarına uluslararasılaşma bağlamında öneriler geliştirmektir. Bu çalışma bir derleme çalışması olup ilgili alanyazının incelenmesi sonucu bulgular elde edilmiştir. Bulgular öğretmen eğitiminde uluslararasılaşma ihtiyacı, öğretmen eğitiminde uluslararasılaşamama nedenleri ve öğretmen eğitiminde uluslararasılaşmaya yönelik öneriler temaları altında ele alınmıştır. Bulgular çeşitli nedenlerle öğretmen eğitimi programlarında bilinçli ya da bilinçsiz olarak uluslararasılaşmaya yeterince önem verilmediğini göstermektedir. Ancak öğretmen yetiştirmede kültürlerarası iletişim becerisinin önem taşıdığı göze çarpmaktadır. Bu beceri de ancak kültürlerarası bilgi ve deneyimleri öğrenme ve öğretmenin bir parçası yaparak programları uluslararası perspektif çerçevesinde iyileştirme yoluyla öğretmen adaylarına kazandırılabilir. Ayrıca öğretmen eğitimi programlarına uluslararasılaşma boyutu dâhil edilmeye çalışılırken öğretmen adaylarına bağımsız ve birbirinden kopuk uluslararası fırsatlar sunmak yerine; programın geneline yayılmış, bütüncül bir bakış açısına sahip bir uluslararasılaşma süreci hedeflenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Uluslararasılaşma, öğretmen eğitimi, yükseköğretim programı, kültürlerarası beceri

Öğretmenlere Yönelik Ölçme ve Değerlendirme Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması

İbrahim Hakkı Tezci
Akdeniz Üniversitesi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı
ihtezci@akdeniz.edu.tr

Bu çalışmanın amacı "Öğretmenlere Yönelik Ölçme ve Değerlendirme Tutum Ölçeği" geliştirmektir. Bu amaç doğrultusunda ilgili literatür taraması, uzman ve öğretmen görüşleri sonucu 60 maddelik ön deneme formu oluşturulmuş olup Antalya'da görev yapan çeşitli branş ve kıdem özelliklerine sahip ölçme ve değerlendirme dersi almış 304 öğretmene uygulanmıştır. Ön deneme formunun içerisine kontrol maddesi konmuş olup kontrol maddesi dışında hareket eden bireylere ilaveten kayıp değer, normallik ve uç değer üzerinden yapılan değerlendirmeler sonrasında analizler 244 kişi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler üzerinden yapılan Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) analizi sonucunda üç faktörlü 28 maddelik bir yapıya ulaşılmıştır. Ölçeğin 3 faktörünün toplam açıkladığı varyans 57,747 dir. Ölçeğin alt faktörlerine ait Cronbach Alfa katsayıları sırasıyla faktör 1 için 0,93 faktör 2 için 0,92 ve faktör 3 için ise 0,74 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin tümüne ait Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı ise 0.93 dür. Aynı örneklem içerisinden seçilen 60 kişiyle test-tekrar-test analizleri gerçekleştirmiş olup analiz sonucunda ölçme aracından elde edilen puanlar arasındaki güvenirlik katsayısı 0,87 bulunmuştur. İnternet yoluyla 250 öğretmene yapılmakta olan ön deneme formundan elde edilen veriler üzerinden Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) analizi gerçekleştirilecek olup analizler sonucunda faktör yapıları belirlenmiş ve isimlendirilmiş geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirilmesi beklenmektedir. Çalışma nicel olarak tasarlanmış olup araştırmanın yöntemini genel tarama modeli oluşturmaktadır. Geliştirilen ölçeğin öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeye yönelik tutumlarını geçerli ve güvenilir olarak ölçülmesini sağlayacak olup öğretmenlere ve kurumlara bu anlamda destekleyici çalışma gereksinimleri ile ilgili bilgiler vermesi açısından önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ölçme ve değerlendirme, tutum, ölçek geliştirme, açımlayıcı faktör analizi, doğrulayıcı faktör analizi.

Öğretmenlerin Gözünden Hayvan Deneyleri ve Etik

Gülcan Çetin
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi
gcetin@balikesir.edu.tr

Yasemin Sayan
MEB
ysayan1@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin hayvanların deneylerde kullanılması ve etik ile ilgili görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu, Balıkesir il merkezinde görev yapan 10 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formunda; obezite hastalığı, hastalıkların tedavisinde ilaç kullanımı, kanser tedavisi ve mesleki etik, kozmetik sanayisi, test aşaması ve ürün geliştirme araştırmada kullanılan etik ile ilgili bazı senaryolara ilişkin sorular bulunmaktadır. Veri analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmış ve tematik kodlar oluşturulmuştur. Elde edilen bulgular ışığında çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Etik, biyoetik, deney hayvanı, öğretmen eğitimi

Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yönelik Bir İnceleme

İlke Evin Gencel
İzmir Demokrasi Üniversitesi
ilke.evingencel@idu.edu.tr
Büşra Akyüz
İzmir Demokrasi Üniversitesi
busra.akyuz@idu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı kapsamında yer alan öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşleri incelemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması desenine göre tasarlanan çalışmada, Türkiye'nin batı bölgesindeki bir devlet üniversitesinde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan 16 uygulama öğrencisi, 4 danışman öğretim üyesi, 5 danışman öğretmen ile görüşmeler yapılmıştır. Araştırma verilerinini toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Edinilen veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik uygulaması, durum çalışması, pedagojik formasyon

Öğretmenlerin Pozitif Psikolojik Sermaye Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Kübra Özdilek
kubraozdilek@yahoo.com
Semiha Şahin
Dokuz Eylül Üniversitesi, BEF Eğitim Bilimleri Bölümü
semiha.sahin66@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretmenlerin pozitif psikolojik sermaye düzeylerini; öğretmen algılarının a. bireysel (cinsiyet, yaş, medeni durum), b. mesleki (öğrenim düzeyi, hizmet süresi, branş) c. okullarının bazı özelliklerine (okuldaki öğretmen sayısı, okul türü) göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini saptamaktır. Araştırma nicel yöntemle tasarlanmıştır. Araştırma, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında İstanbul ili Büyükçekmece ve Çatalca ilçeleri sınırları içinde yer alan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan 287 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Tösten ve Özgan (2014) tarafından geliştirilen "Pozitif Psikolojik Sermaye Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verileri incelemek için aritmetik ortalama, standart sapma, t-Testi, Tek Yönlü ANOVA, LSD (Least Significant Difference) en küçük önemli fark testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin pozitif psikolojik sermaye düzeylerinin ortalaması 4.47 (yüksek) olduğu tespit edilmiştir. Pozitif psikolojik sermaye ölçeği geneli ve alt boyutlarında; öğretmenlerin cinsiyetlerine göre erkek öğretmenlerin psikolojik sağlamlık düzeylerinin kadın öğretmenlerden anlamlı derecede fazla olduğu, medeni duruma göre öz yeterlilik ve psikolojik sağlamlık alt boyutlarında evli öğretmenlerin algılarının bekarlara göre anlamlı derecede düşük olduğu, eğitim durumuna göre lisans mezunu öğretmenlerin daha iyimser olduğu, okuldaki öğretmen sayısı 36-56 arası olan öğretmen grubunun öz yeterlilik, iyimserlik alt boyutlarında ve ölçek genelinde algı düzeylerinin daha yüksek olduğu, 22- 29 yaş grubunun 30-39 ve 50 ve üzeri yaş grubundan daha iyimser olduğu, 22-29 yaş grubunun psikolojik sağlamlık düzeylerinin 30-39 yaş grubundan daha yüksek olduğu, okul türüne göre Anadolu İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinin ölçek genelinde algılarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Pozitif psikolojik sermaye ölçeği geneli ve alt boyutlarında öğretmen algılarının hizmet süresi ve branş değişkenleri için anlamlı bir farklılık göstermediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Psikoloji, Pozitif Örgütsel Davranış, Pozitif Psikolojik Sermaye

Öğretmenlerin Örgütsel Güven Düzeyleri ile İş Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ergün Recepoğlu
Kastamonu Üniversitesi
erecepoglu@kastamonu.edu.tr
Serpil Recepoğlu
Kastamonu Üniversitesi
srecepoglu@kastamonu.edu.tr
Hamit Bakar
Milli Eğitim Bakanlığı
hamitbakar@hotmail.com

Bu çalışmada öğretmen algılarına göre liselerde görev yapan öğretmenlerin örgütsel güven düzeyleri ile iş performansları arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmanın alt problemleri şunlardır: Öğretmenlerin örgütsel güven ve iş performansları ne düzeydedir? Öğretmenlerin örgütsel güven düzeyleri ile iş performansları arasında ilişki var mıdır? Öğretmenlerin örgütsel güven düzeyleri iş performanslarının anlamlı bir yordayıcısı mıdır? Bu çalışma ilişkisel tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2015-2016 eğitim öğretim yılında Kastamonu ilinde liselerde görev yapan 303 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma için hazırlanan anketler, öğretmenlere çalıştıkları okullarda araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel çözümlemeleri için SPSS 16.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırma verileri "Kişisel Bilgi Formu", "Örgütsel Güven Ölçeği" ve "İşgören Performansı Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın alt problemlerinin çözümlenmesi amacıyla frekans ve yüzde analizleri, Pearson Momentler Çarpım Korelâsyon Katsayısı (r) ve Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi kullanılmıştır. Öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve iş performansı düzeylerini belirlemek amacıyla aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Ayrıca, değişkenler arasındaki ilişkilerin hesaplanmasında Pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı (r) ve bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenleri yordama düzeylerini belirlemek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Regresyon analizinin yorumlanmasında standartlaştırılmış Beta (β) katsayısı ve bunun anlamlılığına ilişkin t testi sonuçları dikkate alınmıştır. Bulguları çözümleme süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel güven, iş performansı, öğretmen

Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık, Öğretimde Bilinçli Farkındalık ve Motivasyon Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Fatih Mutlu Özbilen
İstanbul Esenyurt Belma Barut İlkokulu
fatihmutluozbilen@gmail.com
Melda Meliha Erbaş
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
m_erbas1987@hotmail.com

Örgütsel bağlılık, genel olarak çalışanın kurumundan gönüllü olarak ayrılma olasılığını azaltan, çalışan ve görev yaptığı kurum arasındaki psikolojik bir bağlantı olarak tanımlanabilir (Allen ve Meyer, 1996: 252). Yani görev yaptığı kuruma bağlılık duyan bir kişinin, kurumun amaçları doğrultusunda sorumluluklarını yerine getirmesi ve kurumunu benimsemesi beklenir. Öğretimde bilinçli farkındalık ise öğrencilerin öğrenmeleri sürecinde kendilerine rehberlik eden eğitim personelinin neyi nasıl öğreteceği ile ilgili bir durumdur. Nitekim Baddeley (2000) bilinçli farkındalığın problem çözme veya planlama gibi faaliyetler sırasında birçok bilgi kaynağının bütünleştirilmesi için önemli bir unsur olduğunu belirtmektedir. Motivasyon açısından öğretmenlerin görevlerini yerine getirmeleri ele alındığında da, öğretmenlerin çalışma ortamlarında işlevsel olabilmeleri için motivasyon önemli görülmekte; motivasyonu yüksek olan öğretmenlerin mesleklerine karşı daha ilgili oldukları ve daha yüksek düzeyde memnuniyet duydukları görülmektedir (Levesque, Blais ve Hess, 2004). Bu araştırma, öğretmenlerin örgütsel bağlılık, öğretimde bilinçli farkındalık ve motivasyon düzeylerinin değerlendirilmeye ve birbiri ile ilişkisinin incelenmeye çalışıldığı nicel araştırma yöntemine göre yürütülen ve ilişkisel tarama modeline göre desenlenen bir araştırmadır. Araştırmanın amacına yönelik olarak veriler, İstanbul ili Esenyurt ilçesindeki devlet okullarında görev yapmakta olan öğretmenler tarafından "Örgütsel Bağlılık Ölçeği", "Öğretimde Bilinçli Farkındalık Ölçeği" ve "Motivasyon Ölçeği"ne verilen yanıtlar aracılığıyla elde edilmektedir. Veri toplama süreci halen devam etmekte olup süreç sonlandırıldığında uygulanacak istatistiksel analiz işlemlerinin ardından araştırmanın bulgu, sonuç ve tartışma bölümlerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel bağlılık, öğretimde bilinçli farkındalık, motivasyon, öğretmen

Öğretmenlerin Örgütsel Bağlılık Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirmesi

Salih Korkmaz
Milli Eğitim Bakanlığı
salihkorkmazz@mynet.com
Yüksel Gündüz
19 Mayıs Üniversitesi
yukselgunduz0735@gmail.com

Bu araştırmada öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini Muş ilinin Bulanık ilçesinde ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenler, örneklemi ise bu okullarda görev yapan 79 sınıf ve 165 branş öğretmeni olmak üzere toplam 244 öğretmen oluşturmaktadır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan "anket" iki kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda araştırmaya katılan öğretmenler ile ilgili kişisel bilgiler; ikinci kısımda ise "Örgütsel Bağlılık Anketi" kullanılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizinde, analiz programları kullanılarak çeşitli değişkenlere göre analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerinin cinsiyet, branş, eğitim durumu, okul türü ve hizmet yılı değişkenlerine göre farklılaştığı görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenler; "örgütsel bağlılık" genel düzeyi yüksek (3,577±0,581) olarak saptanmıştır. Araştırmamıza katılan öğretmenlerin bulundukları veya çalıştıkları ya da iş gördükleri kurumlara bağlılıklarının yada sadakatlerinin yüksek olduğu belirtilebilir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin "uyum" düzeyi yüksek (4,046±0,540); "özdeşleşme" düzeyi orta (2,961±0,818); "içselleştirme" düzeyi yüksek (3,694±0,749) boyutunda olduğu saptanmıştır. Yukarıdaki veriler ışığında iş görenlerin çalıştıkları kuruma uyum sağlama konusunda sorun yaşamadıkları, çalıştıkları kurumla özdeşleştikleri ve kurumu içselleştirdikleri görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel bağlılık, Öğretmen

Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Algıları

Gülşah Mete
MEB
drgulsahmete@gmail.com

MEB Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin hizmet içi eğitim algılarını belirlemek ve aldıkları hizmet içi eğitimlerin amacına uygun yapılıp yapılmadığını tespit etmektir. Nitel araştırma deseninin kullanıldığı araştırmanın verileri İzmir'in Çeşme ilçesinde çalışan hizmet içi eğitim almış, farklı branşlarda olan 30 öğretmen ile gerçekleştirilen açık uçlu anket görüşmesi ile elde edilmiştir. Görüşme kayıtlarının analizinde içerik analizi türlerinden kategorisel analiz yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlere göre hizmet içi eğitim; "donanım, kendini geliştirme, alanlarıyla ilgili bilgileri yenileme ve eksik bilgileri tamamlama"dır. Öğretmenler, hizmet içi eğitimi "zaman kaybı ve zorunlu olan, pasif kaldıkları eğitim" olarak görmek istememektedir. Uygulanan hizmet içi eğitimlerde öğretmenlerin yetenek ve yeterliliklerinin göz önünde bulundurulmadığı, öğretmenlerin psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarından ziyade mevcut uygulanan programların ihtiyaçlarına göre hizmet içi eğitimlerin düzenlendiği, hizmet içi eğitim programlarının, çoğunlukla görev ve hizmetlerin gerektirdiği davranış değişikliği veya yeni davranışları kazandırabilecek şekilde hazırlanıp uygulandığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimlerinden kaynaklanan yetersizlikleri belirleyecek çalışmaların yapılmadığı, hizmet içi etkinlikler için kullanılacak kaynak, araç, gereç ve öğretim yöntem ve tekniklerinin öğretmenlerin durumu ve kurumunun olanakları dikkate alınarak hazırlanmadığı vurgulanmış, eğitimlerin öğretmenlerin yeteneklerini geliştirmesine, motivasyonunu yükseltmesine olanak sağladığı ancak kurum içinde yükselebilmesine katkı sağlamadığı belirtilmiştir. Hizmet içi eğitimin hedefleri belirlenirken kurumlarının amaç, hedef, kaynak ve ihtiyaçlarının kısmen dikkate alındığını, öğretmenlerin kendilerini daha verimli geliştirebilmeleri için onların yurt dışı eğitim kurslarına, toplantılara, seminerlere, sempozyum, panel gibi etkinliklere katılmalarına olanak sağlanmadığı, öğretmenlik meslek, alan ve genel kültür bilgilerini arttırmayı sağlayacak yerli ve yabancı literatüre ulaşmalarının desteklenmediği belirtilmiştir. Uygulanan hizmet içi eğitimlerin uygulanması esnasında ve sonunda ölçme ve değerlendirme çalışmalarının her zaman yapılmadığı ve hizmet içi eğitim programlarının değerlendirilmesinde eğitime katılan öğretmenlerin görüş ve düşüncelerinin kısmen alındığı belirtilmiştir. Bulgulardan hareketle öğretmenler için gönüllü olunan, az sayıda katılımcı ile yapılan ve kendilerinin gelişimine katkı sağlanılan eğitimlerin gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Toplu ve zorunlu verilen hizmet içi eğitimlerin amacından uzak olduğu ve öğretmenleri eğitimden uzaklaştırdığı vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hizmet içi eğitim, öğretmen algısı, kendini geliştirme

Öğretmen ve Öğretmen Adaylarının Bilgisayar Destekli Öğretime Yönelik Öz Yeterlik ve Tutumlar Arası İlişki: Bir Meta-Analiz Çalışması

Kazım Çağlar ŞENGÜN
Dokuz Eylül Üniversitesi
caglarsengun@gmail.com
Süha YILMAZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
suha.yilmaz@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı akıllı tahta uygulamaları ile öğretmen tutumları arası ilişkiyi gösteren deneysel çalışmaların meta-analiz yöntemi ile sistematik olarak incelenmesi ve değişkenler arasında nasıl bir ilişki olduğunun ortaya çıkarılmasıdır. Bu bağlamda akıllı tahta uygulamaları ile öğretmen tutumları ile ilgili gerçekleştirilen çalışmalara erişebilmek için YÖK Ulusal Tez Merkezi, Online Üniversite Kütüphanesi Veri Tabanı ve Google Akademik internet sitelerinde ilgili çalışmalar taranmıştır. Bu tarama sonucunda şimdiye kadar toplam 32 çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmalardan 19 tanesinin istatiksel veri barındırdığı görülmüş ve bu 19 çalışmanın 8 tanesinde akıllı tahta uygulamaları ile öğretmen tutumları kavramlarının korelasyonel verilerinin yer aldığı saptanmıştır. Kongre katılım tarihi göz önünde bulundurularak gönderilen bildirinin daha kapsamlı bir çalışma olması düşünülerek çalışma sonlandırılmamıştır. Gerçekleştirilmekte olan çalışmada yer alacak araştırmaların sayısının artırılabileceği ön görülmüş, nitekim çalışmaya eklenebilecek yeni araştırma verileri bulunmuştur. Meta analiz çalışmalarında olabildiğince çok sayıda çalışmaya ulaşmak önemlidir. Bildiri sunum tarihinden önce yapılacak meta analiz yorumlanarak sonlandırılacaktır. Yapılacak meta-analizin sonucunda akıllı tahta uygulamaları ile öğretmen tutumları arasında rastgele etkiler modeline göre bir etki büyüklüğü bulunacak ve bu değere göre akıllı tahta uygulamaları ile öğretmen tutumları arasında yorum yapılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Akıllı tahta uygulamaları, öğretmen tutumları, meta-analiz.

Öğretmen Adaylarının Psikolojik Danışma ve Rehberliğe İlişkin Algılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Fahri Sezer
Balikesir Üniversitesi
fahrisezer23@hotmail.com

Bu araştırmada, üniversite son sınıf öğrencilerinin (öğretmen adaylarının) psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine ilişkin algılarının çaşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda eğitim fakültesinde öğrenim gören son sınıf öğrencilerinden "Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anlayışı Envanteri" kullanılarak rehberliğe ilişkin algılarının neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini farklı bölümlerde okuyan 79'u kadın, 21'i erkek olmak üzere toplam 100 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre rehberlik anlayışının farklılaşmadığı ancak, öğrenim görülen bölüm değişkeninde anlamlı bir farklılığın olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: rehberlik, rehberlik anlayışı, öğretmen adayı.

Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinin Dil Eğitimi Bakımından İncelenmesi

Ömer İnce
DEÜ Buca Eğitim Fakültesi
omerr35@gmail.com

Adil Acemoğlu
Millî Eğitim Bakanlığı
adilacemoglu@hotmail.com

Zenginliğinin tüm olanaklarını sınırsızca sunan dilimiz, Türkçemiz, derinliğine inildikçe bize farklı kapılar açmakta, yapılan her çalışmada kusursuz yapısıyla araştırmacıları şaşırtmaktadır. Dil üzerine yapılan her araştırma, kat edilen mesafe ve farklı konularda ulaşılan her sonuç, diğer bilim dallarında da olduğu gibi dilbilimde de son noktayı koymaya izin vermemiş; merak duygusunu perçinleyerek, günümüze kadar yapılmış olan ve devam eden faydalı dilbilim eserlerine de temel oluşturmuştur. Kelime grupları bir dildeki söz diziminin anlatılması ve anlaşılmasında önemli görevler üstlenir. Türkçenin söz dizimini kavramak ve anlatabilmek için kelime gruplarının tanınması önemli bir aşamayı oluşturur. Kelimelerin karşıladığı nesne ve hareketlerin değişik özellikleriyle, değişik yönleriyle anlatılabilmesi, daha açık ve geniş bir şekilde ifade edilebilmesi için tek başına kelimelerden daha büyük, daha geniş dil birliklerine ihtiyaç vardır. İşte belirli kurallar içerisinde birden fazla kelimenin yan yana getirilmesiyle meydana gelen, yapı ve anlam yönünden bütünlük taşıyan, dilde tek kelime gibi işlev gören, tek bir kelime gibi çekime giren ve bir cümle gibi yargı taşımayan dil birliğine kelime grubu adı verilir. Kelime grupları temel ve yardımcı unsurlardan oluşur. Türkçenin genel yapısı, ekler sistemi dikkate alındığında kelime gruplarında esas olan, asıl unsurun yardımcı unsurdan sonra gelmesidir. Ancak bu kuralın "Dante gibi ortasındayız ömrün" örneğinde olduğu gibi özellikle şiir dilinde bozulduğu görülür. Ama bu bozulma kelime grubunun genel yapısında bir değişiklik meydana getirmez. Kelime grupları, cümle içinde tek bir kelime gibi görev yapar ve her tür öge görevini üstlenebilir. Bazı kelime gruplarında kelimeler hiç ek almadan bir araya gelirken bazılarında da kelimelerin ekli olarak birbirine bağlanması söz konusudur. Bu konuda yapılan çalışmalar göz önünde bulundurularak, yaşadığı dönemi ve olayları eserlerinde akıcı bir dille anlatan Türk hikâyeciliğinin usta isimlerinden Ömer Seyfettin'in "Bütün Hikâyeleri" adlı eserindeki Bir Hatıra, Binecek Şey, Çakmak isimli hikâyelerinde geçen kelime grupları tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Ömer Seyfettin, Kelime grupları, Dil eğitimi.

Öyküleri Anlamada ve Oluşturmada Neden-Sonuç İlişkisi Kurma Becerisinin İncelenmesi

Nihat Bayat
Akdeniz Üniversitesi
nihatbayat@gmail.com

Umay Acar
Akdeniz Üniversitesi
umayyacarr@gmail.com

Bu araştırmada çocukların neden-sonuç ilişkisi kurma becerilerinin düzeyini belirlemek amaçlanmıştır. Çocuklarda neden-sonuç ilişkisi kurma becerisi, anlatıları algılayabilme ve üretebilme becerilerinin bir parçası olarak gelişir. Dolayısıyla neden-sonuç ilişkisi bir anlamlandırma stratejisi olarak işlev görür. Anlamlandırma stratejisi işleviyle yapılan bu araştırmanın katılımcılarını 5-6,5 yaş arası 100 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri iki farklı araçla toplanmıştır. Birinci araç katılımcıların yaş düzeyine uygun bir çocuk kitabından üretilen bir başarı testidir. Bu testte anlatıdaki neden-sonuç ilişkilerine odaklanan sorular yer almaktadır. İkinci veri toplama aracı ise yine bir çocuk kitabından alınan bir resimdir. Bir ayının ağaçtan düşüşünü gösteren resimde katılımcılar gördükleri durumun neden kaynaklanmış olabileceğine ve nasıl sonuçlanacağına ilişkin kısa bir öykü anlatmıştır. Birinci araç anlama, ikinci araç anlatma boyutunda neden-sonuç ilişkisini saptamaya yönelik hazırlanmıştır. Veriler katılımcılarla görüşme yapılarak toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel istatistik hesaplaması yapılmış, Man Whitney U ve regresyon gibi istatistiksel teknikler uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların neden-sonuç ilişkisi kurmada anlama boyutundaki ortalamaları 5,17 ve anlatma boyutundaki ortalamaları ise 0,85 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların neden-sonuç ilişkisi kurmada anlama ve anlatma puan ortalamaları arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Buna ek olarak neden-sonuç ilişkisi kurma düzeylerinde katılımcıların cinsiyetlerinin ve anaokullarına devam etme sürelerinin bir fark yaratmadığı belirlenmişken öğrenim görülen okul türü kapsamında bağımlı anaokullarına devam eden katılımcıların yalnızca anlatma boyutunda daha yüksek puan aldığı görülmüştür. Son olarak yapılan regresyon çözümlemesinde neden-sonuç ilişkisi kurmada anlama boyutunda görülen başarının anlatma boyutundaki başarıyı %17 oranında yordadığı saptanmıştır. Elde edilen bu sonuçlara dayanarak anadili ediniminde yapılacak dil çalışmalarında çocukların neden-sonuç ilişkisi kurma durumlarının dikkate alınması ve etkinliklerin buna göre tasarlanması önerilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Neden-sonuç ilişkisi, anlama, okulöncesi dönem.

Özel Eğitim Dersinin İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Kaynaştırma Uygulamaları Yeterliklerine Etkisi

Hilmi Türkyılmaz
Dokuz Eylül Üniversitesi
hilmiturkyilmaz@gmail.com

Psikoloji ve sosyoloji bilim dallarının insan verdiği önem ve insan hakları alanında gözlenen gelişmeler yanında genel ve özel eğitim alanındaki değişme ve gelişmeler kaynaştırma düşüncesinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Kaynaştırma, özel gereksinimli bireylerin normal sınıflarda eğitimlerini sürdürmeleri yoluyla akademik ve sosyal anlamda onların toplumsal bütünleşmelerini sağlayan bir uygulama olarak kabul edilmektedir. Dünya genelinde hızla yaygınlaşan kaynaştırma ve bütünleştirme uygulamalarıyla ilgili ülkemizde yapılan araştırmalar (sahada) incelendiğinde bazı engellerle karşılaşıldığı görülmektedir. Bunlardan birisi de olumsuz öğretmen tutumları olarak karşımıza çıkmaktadır. Kaynaştırma uygulamalarının istenilen düzeye ulaşması ancak bu engellerin ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Öğretmenlerle ilgili olan engellerin ortadan kaldırılması ve kaynaştırma uygulamalarının başarıya ulaşması, öğretmen adaylarına uygulama konularında verilen eğitimle yakından ilgilidir. Öğretmen adaylarına verilen özel eğitim dersi bu amaca yönelik bir işlev görmektedir. İşte bu araştırmada özel eğitim dersinin İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin kaynaştırma ile ilgili yeterliklerine etkisi araştırılmıştır. Araştırma, tek grup ön test- son test deneysel modele göre desenlenmiştir. Araştırma, Dokuz Eylül Üniversitesinde 2017-2018 öğretim yılı bahar döneminde Özel Eğitim dersini alan İlahiyat Fakültesi öğretmen adaylarıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veriler Umesh Sharma, Tim Loreman ve Chris Forlin (2011) tarafından geliştirilip Türkçe uyarlaması Bayar (2015) tarafından yapılan "Kaynaştırma Uygulamalarında Öğretmen Yeterliği Ölçeği" ile toplanmıştır. Veriler SPSS'te analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre ders öncesine göre öğrencilerin kaynaştırma yeterlik algıları ve kendilerine duydukları özgüven anlamlı derecede artmıştır. Öğrencilere konuyla ilgili verilen dersin yararlı olduğu görülmekte olup, dersin İlahiyat Fakülteleri dersleri arasında devam etmesi önerilmektedir. Bu araştırmanın konuyla ilgili yararlı bir tartışma ortamı oluşturacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Özel Eğitim, Kaynaştırma, Bütünleştirme, İlahiyat Fakültesi Öğrencileri.

Özel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Görüşleri

Ayşe Çoban
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
aysecoban983@gmail.com
Kıymet Bayer
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
kymtbayer@gmail.com
Zühal Dinç Altun
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu çalışmanın amacı bir özel eğitim kurumunda görev yapan öğretmenlerin kurumlarındaki öğrencilere yönelik yaptıkları ölçme-değerlendirme uygulamaları hakkındaki görüşlerini incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş olup araştırma da özel durum yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, Ordu ilinde bulunan özel eğitim kurumlarında görev yapan ve gönüllülük esasına dayalı olarak seçilen 12 kişiyle yürütülmüştür. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Veriler, içerik analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmenin neden yapıldığı ile ilgili bilgi sahibi olduklarını fakat Özel Eğitim 2. Kademe de yapılan ölçme- değerlendirme yöntemleri hakkındaki bilgi ve kullanım düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılara göre, Orta-Ağır Zihinsel Engeli Ve Otizm Spektrumu Olan Öğrencilere Yönelik Değerlendirme öncelikle kaba değerlendirme (ön değerlendirme) yaptıkları belirlenmiştir. Buna göre katılımcılar öğrencileri değerlendirirken objektif olduklarını ifade etmektedirler. Buna ek olarak katılımcıların ölçme-değerlendirme yaparken en çok öğrenci ve veli ile sorun yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu çalışma doğrultusunda özel eğitim kurumlarının özelliklerine göre öğretmenlerin özel eğitim kurumlarında yapılan ölçme-değerlendirmeye yönelik hizmet içi eğitim almaları, öğrenci başarılarının bireysel ve not sistemi ile değerlendirilmesi, öğrencinin durumuna göre bir ölçüt geliştirilerek öğrencileri değerlendirilmeye tabi tutmaları önerilebilir.

Anahtar Sözcükler: Ölçme ve değerlendirme, özel eğitim, öğretmen görüşleri, nitel araştırma.

Özel Eğitimli Bireylerde Geleneksel El Sanatları Eğitimi

Tuba Subaşı Adıbelli

Necmeddin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk İslam Sanatları Doktora Öğrencisi, MEB

tubasubelli@hotmail.com

Dezavantajlı bir grup olan özel eğitimli ihtiyacı olan bireylerin 21. Yüzyılın gerektirdiği modern eğitim yöntemleri ile sanatsal faaliyetleri birleştirerek bu yeniliklerle tanışmalarını hedefliyoruz. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylere Geleneksel El Sanatları alanındaki çalışmalar aracılığıyla, gerekli bilgi ve beceriler kazandırıldığı taktirde toplumsal farkındalığın artabileceğini düşünüyoruz. Özel eğitimli bireylerin yeterlilik ve özgüven duygularını geliştirmede el sanatları eğitiminin katkısını vurgulamak amacıyla çalışmamız planlanmıştır. Bu araştırmada özel eğitimli bireyin eğitiminde, sanat eğitiminin önemine ilişkin görüşlere yer verilmiştir, litatür araştırmaları yapılmış, el sanatları çalışmalarına örnek verilerek bu örnek uygulamaların yapım görselleri yer almıştır.Geleneksel el sanatları eğitim uygulamalarının çeşitliliği aynı anda bir çok gelişim ve öğrenme alanına hitap etmesi, duygu ve düşüncelerinin, yaratıcılıklarının rahatlıkla dışa vurmalarına fırsat vermesi, esnek çalışma olanağı sağlaması açısından yararlanılması ve önemsenmesi gereken bir alandır. Araştırmamız da özel eğitime sahip orta- ağır zihin engelli ve otistik öğrencilerle çalışılmıştır. El sanatları atölye çalışmalarına, workshop ve sergilerine katılan öğrencilerin olumlu gelişmelerini tesbit etmek amacıyla öğrenci aileleri ve sınıf öğretmenleri ile anket çalışması yapılmıştır. Anket sonuç istatikleri çalışmamızda sunulmuştur. Her bireyin eşit ve çağın gerektirdiği düzeyde bir eğitim alması prensibiyle, özel eğitime ihtiyacı olan bireylere geleneksel kültürümüzü yenilikçi öğrenme metotları ile sunmak istiyoruz. Özel eğitimli bireyin yetersizliklerinden çok geliştirile bilirlik alanlarını sanat aracılığıyla ön plana çıkarmak aynı zamanda estetik duygularını geliştirip artırmak somut sonuçlarımızdandır.

Anahtar sözcükler: Özel Eğitimde Sanat Eğitiminin Gerekliliği, Geleneksel El Sanatları Uygulamaları, Çağdaş Öğretim Yöntemleri ile Sanat Çalışmalarının İfade Edilmesi.

Özel Gereksinimli Üniversite Öğrencilerinin Ailelerinin, Akranlarının, Öğretim Üyelerinin Sosyal Bütünleşme-Kaynaştırma İle İlgili Farkındalık Durumlarının Değerlendirilmesi

Tuğçe Merve Sağır
Dokuz Eylül Üniveristesi
tugcegurlevik@gmail.com

Gülser Vardarcı Kaçar
Dokuz Eylül Üniveristesi
gulservardarci@gmail.com

Umut Haydar Coşkun
Dokuz Eylül Üniveristesi
uhcoskun@hotmail.com

Safiye Sunay Yıldırım Doğru
Dokuz Eylül Üniveristesi
sunay.dogru@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı, Dokuz Eylül Üniversitesi'ne devam eden özel gereksinimli bireylerin ailelerinin, akranlarının ve öğretim üyelerinin sosyal bütünleşme-kaynaştırma ile ilgili farkındalık durumlarının değerlendirilmesidir. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmanın ilk aşaması olan nitel araştırma modeli benimsenen kısmında içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın ikinci aşaması olan nicel boyutunu ise, öntest-son test modelinin kullanılması oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında akran danışmanlığı konusunda gönüllü olan ve 2018/2019 eğitim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Özel Eğitim Bölümü'nde 3. sınıf öğrencisi olarak eğitim görmeye devam eden 4'ü kadın 4'ü erkek, 8 akrana özel gereksinimli bireylerin gereksinimlerine ve özel gereksinimli bireyler ilgili yasa, mevzuat, sözleşme ya da yönetmeliklere yönelik bir akran desteği eğitim programı gerçekleştirilmiştir. Eğitimin etkililiği öntest ve sontest modeli ile değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, yapılan çalışma üniversiteye geçiş sonrası uyumu değerlendirmeye yönelik literatürde az rastlanan bir çalışma niteliği taşımaktadır. Bu çalışma kapsamında elde edilen bulguların sonraki çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir. Araştırma devam etmekte olup bulgular kongre ortamında tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: akran danışmanlığı, özel gereksinim, özel eğitim, sosyal bütünleştirme.

Özel ve Devlet Liselerindeki Öğrencilerin Uygulamalı ve Teorik Derslere Yönelik Yapılan Ölçme ve Değerlendirmeler Hakkındaki Görüşleri

Aslı Turan

Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
sen.asli@hotmail.com

Ayçanur Yetim

Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
aycaytmm@hotmail.com

Zühal Dinç Altun

Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu çalışmada, özel okul ve devlet okullarında öğrenim gören lise öğrencilerinin uygulamalı ve teorik derslere yönelik ölçme değerlendirme hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmış olup araştırmada özel durum yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Trabzon ilindeki sekiz farklı okulda öğrenim gören ve gönüllü 10 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmadaki veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Veriler, temel düzey ve içerik analizi teknikleri ile analiz edilmiştir. Veri analizinde önce tematik yapılar oluşturulmuş, katılımcıların benzer ve farklı görüşleri bu temalar altında kategorize edilerek tablolar halinde sunulmuştur. Tablolardaki veriler görüşmelerden alınan doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların ölçme değerlendirmeyi hedefe ulaşma düzeyini belirleme ve sınav olarak gördükleri, teorik derslerde ölçme değerlendirmelerde ölçme aracı olarak yazılı ve test yapıldığı, uygulama içeren derslerde öğretmenler tarafından objektif ölçme değerlendirme yapılmadığı görüşlerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların yarısı uygulamaya dayalı derslerde öğretmenlerinin değerlendirme formu kullandığını, diğer yarısı ise kullanmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin çoğunun ölçme sonucundan memnun oldukları ve olmadıkları dersler ve bunların sebepleri ise farklılık göstermektedir. Ayrıca teorik ve uygulamaya dayalı derslerin ölçme değerlendirmelerini nasıl yapmak istedikleri de farklılık göstermektedir. Bu sonuçlardan hareketle araştırmanın sonunda teorik ve uygulamaya dayalı derslerin ölçme değerlendirme kalitesinin arttırılmasına yönelik çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: ölçme-değerlendirme, uygulamalı dersler, teorik dersler, nitel araştırma.

Part-Time Work Experience in Higher Education: A Case Study on Adjunct Language Instructors

Pınar Karataş Çetin
Ege University, School of Foreign Languages
pinar.karatas@ege.edu.tr

Cendel Karaman
Middle East Technical University, Department of Foreign Language Education
cendel@metu.edu.tr

Given the rapid spread and increasing importance of English, a need for more and more language teachers emerge. As far as Turkish educational milieu is concerned, to bridge the gap between teacher demand and supply, alternative ways for teacher certification have been pursued for several years. However, after some time, due to the increasing number of teachers and budget constraints, the trend among many institutions has become to recruit part-time or adjunct teachers partly due to a cost reduction policy. Instead of a single full-time teacher, institutions often hire two or three adjuncts, which leads to an increase in the number of adjuncts in language teaching field. Despite their role in schools, however, these teachers are often thought to remain "shadowy figures" in their working environment (Popper, 1997, p.83). This qualitative case study was carried out to explore how language teachers view their experience as adjunct teachers at a university in Western Turkey. The participants in the study comprised 3 focal teachers (early, mid, senior career) working in a preparatory school. Interviews were the primary source of data. The researcher's field notes were used to triangulate the data in line with the characteristics of qualitative inquiry and case study approach. Three themes emerged from the study: *shapers and reshapers of identity, views regarding being an adjunct teacher and future perspectives*. The results showed that adjunct teachers' previous experiences, challenges and motivators all shaped their views regarding the experience of being an adjunct. The findings of this study will be of interest for policy makers, institutions and professional development units, tenured staff and adjuncts in higher education.

Keywords: adjunct teachers, challenges, professional identity, Turkey, language teacher education

Pedagojik Formasyon Eğitimi Alan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Kastamonu Üniversitesi Örneği

Dr. Öğretim Üyesi Selçuk Şahingöz
Kastamonu Üniversitesi
ssahingoz@kastamonu.edu.tr

Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Ünal
Kastamonu Üniversitesi
aunal@kastamonu.edu.tr

Bu çalışmada pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet ve aile faktörlerinin de göz önünde bulundurularak incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışma 2018-2019 öğretim yılı güz döneminde Kastamonu Üniversitesi formasyon programında kayıtlı 237 pedagojik formasyon öğrencisinin verdiği cevapların değerlendirmeye alınmasıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini fen-edebiyat fakültesi, güzel sanatlar ve tasarım fakültesi, iktisadi ve idari bilimler fakültesi, ilahiyat fakültesi, sağlık bilimleri fakültesi, turizm fakültesi ve beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencileri ve mezunları oluşturmaktadır. Çalışma betimsel araştırma niteliğinde olup tarama modelinde yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Çetin (2003) tarafından geliştirilen "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Toplanan veriler SPSS istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Sonuçlara göre pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının orta düzeyin üstünde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bayan öğretmen adaylarının erkek adaylara göre öğretmenlik mesleğine daha olumlu bir tutum sergiledikleri bulunmuştur. Buna karşın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine tutumlarını oluştururken aile ve akrabalarından etkilenmedikleri görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Pedagojik formasyon, öğretmen adayları, öğretmen mesleki gelişim, öğretmen mesleki tutum

Pedagojik Formasyon Programı Öğrencilerinin Öğretmeye Yönelik Motivasyonları ile Öğretmenliğe Hazır Olma Durumları

Doç. Dr. İlke EVİN GENCEL
İzmir Demokrasi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
ilke.evingencel@idu.edu.tr

Yüksek Lisans Öğrencisi Büşra AKYÜZ
İzmir Demokrasi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
busra.akyuz@idu.edu.tr

Pedagojik formasyon eğitimi sertifika programı, hizmet öncesi öğretmen eğitimi programlarından biridir. Hizmet öncesi eğitim, öğretmen adaylarının etkili öğretmenlik yeterliklerini kazanarak öğretme motivasyonuna sahip biçimde öğretmenlik mesleğine hazır hale gelme sürecidir. Bu süreçte öğretme motivasyonu kazanmak, öğretme yeterliği kadar önemli görülmektedir. Bu çalışmada pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan öğrencilerin, öğretmeye yönelik motivasyonları ile öğretmenliğe hazır olma durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Tarama modelindeki çalışmanın katılımcıları, Türkiye'nin batı bölgesindeki bir devlet üniversitesinde pedagojik formasyon eğitimi sertifika programına katılan 197 öğrencidir. Veriler, 'Öğretme Motivasyonu Ölçeği' ve 'Öğretmenliğe Hazır Olma Ölçeği' ile elde edilmiştir. Bilgisayar ortamına aktarılan veriler, istatistik programı kullanılarak çözümlenmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: öğretmenliğe hazır olma, öğretme motivasyonu, pedagojik formasyon.

Pedagojik Formasyon Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretme-Öğrenme Yaklaşımlarını Etkilemekte midir?

Erdoğan Tezci
Balıkesir Üniversitesi
etezci@balikesir.edu.tr

Bu araştırmada, pedagojik formasyon eğitiminin farklı branşlardan öğretmen adaylarının öğretme-öğrenme yaklaşımlarında anlamlı bir değişime neden olup olmadığını, çeşitli demografik faktörlere göre açıklamak amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde pedagojik formasyon programına kayıtlı öğrencilere Chan ve Elliot (2004) tarafından geliştirilen Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları ölçeği eğitim-öğretim süreci başlamadan önce ve programın sonunda tekrar uygulanarak pedagojik formasyon eğitim programının öğrenme-öğretme yaklaşımlarında bir değişim sağlayıp sağlamadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Veri toplama aracının Türk Kültürüne adaptasyonu Aypay (2011) tarafından yapılmıştır. Ölçek, yapılandırmacı ve geleneksel yaklaşımlarından hangisinin daha baskın olduğunu belirlemeye yöneliktir. Araştırmaya ilk uygulamada 674 öğrenci katılmıştır. Ancak ikinci uygulamanın yapıldığı pedagojik formasyon eğitim programı sonunda (ikinci dönem sonunda) öğrencilerden bazıları ölçeklerin uygulandığı eğitim-öğretim yılı son haftasında ders saatinde gelmediklerinden sadece 611 öğretmen adayından elde edilen veriler analiz edilmiştir. Analiz sonucunda öğretmen adaylarının hem geleneksel hem de yapılandırmacı yaklaşımlarında sontestler lehine anlamlı farklılık belirlenmiştir. Cinsiyetin öğretme-öğrenme yaklaşımlarında anlamlı bir etkiye sahip olmadığı belirlenmiştir. Öğrenim görülen bilim alanı açısından yapılan analizde ise hem ön hem de son testlerde özel yetenek ve sosyal bilimler alanında lisans eğitimi alan öğretmen adayları lehine anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Araştırma sonuçları, fen-matematik disiplin alanında pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmen adaylarının programlarında ve sınıf içi öğretim uygulamalarında yapılandırmacı yaklaşıma dayalı örneklere ve örnek öğretim uygulamalarına yer verilmesinin yararlı olacağını göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğretme-öğrenme anlayışları, Yapılandırmacı öğretme-öğrenme, Geleneksel öğretme-öğrenme, Öğretmen yetiştirme

Pedagojik Formasyon Programında Eğitim Alan Yabancı Dil Öğretmen Adaylarının Dönüt Konusundaki Görüşleri

Hanife Güven
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi
hanife.guven@deu.edu.tr

Teknolojinin hızla geliştiği, başvuru kaynaklarının çeşitlendiği, güvenilir kaynak seçiminin giderek daha önem kazandığı günümüz dünyasında bir öğretmen adayının sadece branşını iyi bilmesi ve bildiğini iyi aktarması yeterli değildir. Onun değişen ders içeriklerine, yöntem, teknik ve araç-gereçlere eleştirel bakabilmesini ve dolayısıyla bu baş döndürücü değişimle baş edebilmesini sağlayacak bilgi ve beceriyle donanmış olması gerekir. Nitekim 2000 yılından bu yana Avrupa Birliği'nin ve Avrupa Konseyi'nin belirledikleri hedeflere ulaşmak için, eğitimle ilgili çalışmalarında, yabancı dil eğitiminin yanı sıra yabancı dil öğretmenlerinin eğitimine de giderek daha fazla önem verilmektedir. Bu amaçla hazırlanan çerçeve programlarında yabancı dil öğretmenlerinin yetiştirilmesi ve belli bir mesleki yeterlilik kazanması için üzerinde durulması gereken en temel noktalardan birinin dönüt/geri bildirim olduğu dikkat çekmektedir. Dönüt gerçekten de öğretme/öğrenme sürecinin hedefine ulaşıp ulaşmadığını saptamaya yarayan en temel araçlardan biridir. Bu çalışmanın amacı yabancı dil eğitimi veren çeşitli fakültelerden mezun olup eğitim fakültelerinde pedagojik formasyon alan öğretmen adaylarının dönüt konusundaki görüşlerini almaktır. Böylece öğretmen adaylarının, öznel gerçekliklerinden hareketle, gerek kuramsal eğitimleri ve gerekse orta öğretimdeki uygulama çalışmaları sırasında, dönüt konusunda somut olarak edindikleri deneyimin olumlu ve olumsuz yanlarını, bu konudaki düşüncelerini, farkındalıklarını belirlemektir. Bu amaçla Akkuzu ve Uyulgan (2014) tarafından geliştirilmiş olan 40 maddelik geri bildirim ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu eğitim fakülteleri dışında yabancı dil eğitimi veren çeşitli fakültelerden mezun olup 2017-2018 öğretim yılında DEÜ Buca Eğitim Fakültesinde Pedagojik Formasyon almış olan 133 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma verileri betimsel istatistik analize tabi tutularak öğretmen adaylarının dönüt hakkındaki düşünceleri ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca Yabancı dil öğretmeni olacak pedagojik formasyon öğrencilerinin öğretmenlik uygulamalarına yönelik aldıkları geri bildirim türlerinin dağılımı ve geri bildirimi alma sıklıkları frekans ve yüzde değerler açısından verilerek sonuçlar tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: yabancı dil eğitimi, dönüt, pedagojik formasyon.

Perceived Social Support And Readiness For Treatment in Patients With Schizophrenia

ZikraFaiz
University of Management and Technology
zikra.faiz18@gmail.com

Zaheer Asghar
University of Management and Technology
zaheer.asghar@umt.edu.pk

Nisar Abid
University of the Punjab
nisar_abid88@hotmail.com

The current study aimed to investigate the relationship of perceived social support and readiness for treatment in patients with schizophrenia. It was hypothesized that there is significant relationship between perceived social support and readiness for treatment in patients with schizophrenia. The sample (n=100) was selected from different psychiatric departments of hospitals of Lahore. Multidimensional perceived social support scale (Zimet, Dhlem, Zimet & Farley, 1998) and client motivation for therapy scale (Pelletier, Tuson and Hadded, 1997) were used. Descriptive statistics was used to calculate frequencies and percentages. Pearson product movement correlation was used to access perceived social support and readiness from treatment. Results showed significant relationship between perceived social support and readiness for treatment. Significant relationship was found between perceived social support and on the subscales of readiness for treatment. Findings revealed that perceived social support is related with readiness for treatment in patients with schizophrenia. Results can be demonstrated to psychiatric and non-psychiatric intervention should be applied to overcome these problems. It is recommended that social support is very important in the course of treatment of patients with schizophrenia. Future study can be conducted based on this research to devise a social support plan for schizophrenia patient.

Keywords: Patients of Schizophrenia, Psychiatric Departments, Social Support and readiness.

Piyano Öğrenimindeki Başarı Hedefi Yönelimleri Ölçeğinin Yapı Geçerliliğinin ve Güvenirliğinin İncelenmesi

Ahmet Can Çakal
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
ahmetcancakal@gmail.com

Mehtap Aydıner Uygun
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
mehtapaydineruygun@yahoo.com.tr

Mesleki müzik eğitimi sürecindeki piyano öğretiminin amaçlarına ulaşabilmesinde, motivasyona bağlı bir kavram olarak gelişen başarı hedefi yönelimlerinin payı büyüktür. Piyano öğretimindeki başarı hedefi yönelimleri, öğrencilerin bu süreçteki öğrenme görevlerine nasıl ve ne şekilde motive oldukları sorularının cevaplanmasını sağlar. Piyano öğretimindeki başarı hedefi yönelimlerinin ölçülebilmesi, bu odakta geliştirilen geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıyla mümkündür. Bu çalışmanın amacı: «Enstrüman Öğrenimindeki Başarı Hedefi Yönelimleri Ölçeğinin» piyano öğrenimi için yapı geçerliliğinin ve güvenirliğinin incelenmesidir. Çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Türkiye'deki 6 farklı üniversitenin müzik eğitimi ana bilim dalında öğrenim görmekte olan 461 öğrenci oluşturmuştur. Çalışma kapsamındaki ölçek "öğrenme (hedef/ustalık) yaklaşma yönelimi, öğrenme (hedef/ustalık) kaçınma yönelimi, performans (yetenek) yaklaşma yönelimi ve performans (yetenek) kaçınma yönelimi" olmak üzere dört boyutu içermektedir. Ölçeğin tamamı 21 maddedir.

Çalışma verilerinin doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen bulgulara göre: $\chi 2/sd$ oranı 2.30, AGFI değeri 0.90, GFI değeri 0.92, RMSEA değeri 0.053, NFI değeri 0.95, NNFI, CFI ve IFI değerleri ise 0.97 bulunmuştur. Bulgulardan elde edilen sonuçlar, çalışma kapsamında kurulan modelin veriyle mükemmele yakın bir uyumda olduğunu göstermiştir. Yapılan güvenirlik analizi sonucunda alt boyutlara ilişkin güvenirlik katsayıları öğrenme yaklaşma yönelimi için 0.80, öğrenme kaçınma yönelimi için 0.87, performans yaklaşma yönelimi için 0.82, performans kaçınma yönelimi için 0.70 bulunmuştur. Ölçeğin tamamına ilişkin güvenirlik katsayısı ise 0.84 bulunmuştur. Sonuçlar, Enstrüman Öğrenimindeki Başarı Hedefi Yönelimleri Ölçeğinin piyano öğrenimi için de yapısal geçerliliğe ve güvenirliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Keywords: Piyano öğrenimi, başarı hedefi yönelimi ölçeği, yapı geçerliliği, güvenirlik.

Piyano Dersindeki Başarı Hedefi Yönelimlerinin Pratik Süresi ve Akademik Başarı Değişkenlerine Göre İncelenmesi

Ahmet Can Çakal
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
ahmetcancakal@gmail.com

Mehtap Aydıner Uygun
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
mehtapaydineruygun@yahoo.com.tr

Bu çalışmanın amacı; Türkiye'deki üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin piyano dersindeki başarı hedefi yönelimi düzeylerinin piyanodaki pratik süresi, piyanodaki yeterlilik düzeyi algısı ve piyano dersindeki akademik başarı düzeyi değişkenlerine göre incelenmesidir. Çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Türkiye'deki 6 farklı üniversitenin müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim görmekte olan 461 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmanın verileri "Piyano Öğrenimindeki Başarı Hedefi Yönelimleri Ölçeği" ile toplanmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre; öğrencilerin piyanodaki haftalık çalışma sürelerinde artış oldukça öğrenme yaklaşma ve öğrenme kaçınma yönelimi düzeylerinin de yükseldiği tespit edilmiştir. Öğrencilerin piyanodaki haftalık çalışma süreleri arttıkça performans yaklaşma yönelimi düzeylerinin de kısmen yükseldiği, buna karşın performans kaçınma yönelimi düzeylerinin düştüğü belirlenmiştir. Bu sonuçlara ek olarak; öğrencilerin piyano dersine ilişkin performans sınavlarından aldıkları puanlar yükseldikçe öğrenme yaklaşma, öğrenme kaçınma ve performans yaklaşma yönelimi düzeylerinin de yükselmekte olduğu, buna karşın performans kaçınma yönelimi düzeylerinin düştüğü bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin piyanodaki yeterlilik düzeyi algıları yükseldikçe öğrenme yaklaşma, öğrenme kaçınma ve performans yaklaşma yönelimi düzeylerinin de yükselmekte olduğu, buna karşın performans kaçınma yönelimi düzeylerinde düşüş olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Keywords: Piyano dersi, başarı hedefi yönelimi, pratik süresi, akademik başarı.

Piyano Eğitiminde Örgütlemeye Dayalı Tekrar Stratejisi Kullanımının Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri

M. Kayhan Kurtuldu
Trabzon Üniversitesi
kayhankurtuldu@gmail.com

Berna Tankutay
Trabzon Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi
bernaksan@gmail.com

Bu araştırmada piyano eğitimini sürecinde yapılan dersler içerisinde seslendirilen eserler ve bu eserlerin seslendirilmesinde kullanılacak farklı yaklaşımların etkisi incelenmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda çalışmada piyano eğitimi sürecinde örgütlemeye dayalı tekrar stratejisi kullanmanın öğrencilerin eser seslendirmedeki başarıları üzerinde etkili olup olmadığının tespiti amaçlanmaktadır. Amaç doğrultusunda ilk olarak çalışmanın yapısı gereği araştırma deseni ve uygulama süreci belirlenmiştir. Yapılan belirleme sonucunda çalışma için öntest son test kontrol gruplu deneysel desen olarak adlandırılan klasik deneysel uygulama biçimi tercih edilmiştir. Deneysel çalışma için çalışma grubu seçilmiş ve bu seçim Trabzon ili Akçaabat ilçesinde faaliyet gösteren Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinden yapılmıştır. Ders öğretmeninin görüşleri ve öğrencilerin piyano derslerinden almış oldukları son dönem notları göz önünde tutularak 9. sınıf öğrencilerinden 5'er kişi seçilmiştir. Ders başarıları açısından birbiri ile denk düzeyde olan öğrencileri için aynı zamanda denklik testi amacıyla da kullanılan öntest yoluyla seviye tespiti ayrıca yapılmıştır. İlk öntest uygulamasında kullanılan eser K. Czerny po 599 100 studi isimli kitaptan 18 numaralı etüt olarak belirlenmiştir. Bu etüt herhangi bir yöntem olmaksızın 20 dk çalıştırıldıktan sonra puan verilmiş ve son test uygulamasına geçilmiştir. Son test uygulamasında ise ilk olarak kontrol grubu öğrencileri ile ilgili eser 20 dk çalışılmış ve puan verilmiştir. Deney grubunda ise bu çalışma her iki ölçülük cümle yapıları toplamda 5'er kez tekrar edilecek biçimde çalıştırılmış, öğrencilere kontrol grubunda olduğu gibi 20 dk süre verilmiş ve süreç sonunda puanlanmıştır. Deney grubunda ikişer ölçüler 3'er kez diğer iki ölçü ile birleştirirken 2'şer kez tekrar edilerek planlı bir tekrar stratejisi uygulaması yapılmıştır. Son test sürecinde ise yine aynı kitaptan 19 numaralı etüt tercih edilmiştir. Çalışma sonucunda öntest puanlarına göre denk ve yakın puanlara sahip öğrencilerin son test sürecinde kısmen puan farklarıyla birbirinden ayrıldığı gözlenmiştir. Yapılan ölçümlerde anlamlı farklılık deney grubu yönünde gerçekleşmiş, deney grubunun bu yaklaşım ile daha başarılı olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano eğitimi, tekrar, örgütleme, başarı.

Plastik Sanatlarda Tasarım Elemanları ve İlkeleri Konusunda Yanlış Bilinenler

Mücahit Bora
Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim dalı
mucahit.bora@deu.edu.tr

Görsel sanatlarda tasarım elemanları ve ilkelerinin neler olduğu konusu her zaman sorun olagelmiştir. Güzel sanatlar liselerinde ve üniversitelerin güzel sanatlar fakülteleri ve resim-iş eğitimi bölümlerinde, temel tasarım adı altında ders olarak okutulmakta olan bu konu, yanlış veya eksik bilgilerle doludur. Bunun bir sebebi, bilgilerin farklı kaynaklardan karşılaştırmalı olarak edinilmiyor olması ve bu dersi öğreten kişilerin bilgilerini güncellemiyor olmalarından kaynaklanmaktadır.

Tasarım elemanları ve ilkeleri konusunun hangi kaynaklarda nasıl anlatıldığını görmek için, halen birçok eğitim kurumunda ders kitabı olarak da okutulmakta olan kırk ayrı kitap, ayrıca birçok makale incelenmiş, eksik veya yanlışlıklar belirlenmeye çalışılmış, sonuç olarak yanlış değerlendirmelere yer vermeyecek bir düzen içinde konu değerlendirilmeye çalışılmıştır. Yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermemek amacıyla yararlanılan kaynakların ve yazarlarının isimleri bu yazıda belirtilmemiştir. Yaklaşık olarak on yıldan fazla bir süre boyunca bu konu araştırılmış, kaynaklar toplanmış ve incelenmiş, temel tasarım dersini yürüten veya geçmişte yürütmüş olan öğretim elemanlarıyla yüz yüze görüşmeler yapılmış; ayrıca, öğrencilerin ne öğrendikleri sözlü olarak test edilmiştir. Bu araştırma sonucunda "Plastik Sanatlarda Tasarım Elemanları ve İlkeleri" adı altında bir kitap hazırlanmış ve basımı gerçekleştirilmiştir. Bu yazı kapsamında da, bütün bu bilgiler ışığında hangi konuların genel olarak yanlış veya eksik bilindiği, ana başlıklar altında toplanmış ve bu başlıklar altında tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Görsel sanatlar, Tasarım elemanları, tasarım ilkeleri.

Practitioners' Handbook for Developing ICT Teacher Candidates' Pedagogical Skills about Teaching Coding to Children

Bahar Baran
baharbaran35@gmail.com, Dokuz Eylül Üniversitesi
Kürşat Arslan
kursat.arslan@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi
Ercan Akpınar
ercan.akpinar@deu.edu.tr, Dokuz Eylül Üniversitesi
Igor Pesek
igor.pesek@gmail.com, University of Maribor
Dragutin Kermek
dragutin.kermek@foi.hr, University of Zagreb
Goran Hajdin
goran.hajdin@foi.hr, University of Zagreb
Seamus Hoyne
Seamus.Hoyne@lit.ie, Limerick Institue of TEchnology
Marjan Krasna
marjan.krasna@um.si, University of Maribor
Predrag Oreški
poreski@gmail.com, University of Zagreb

After preliminary studies of Papert about using LOGO in mathematics education, teaching children how to code has gained widespread interest in the world because research studies emphasized that coding experiences have promoted children's problem solving skills. In recent times, some visual coding tools such as Scratch or Kodu Game Lab enable teachers to teach coding by developing a computer game. Positive results and the impact of coding education on children's cognitive process together with the available new tools which can be used to teach coding have led to faster incorporation of teaching coding into school curriculums. However, while this process is progressing so fast, pedagogical studies on how teachers should teach coding to children have not developed simultaneously.

The foundation of a good education system in schools are qualified teachers.Their basic teaching skills of their teaching skills come from their formal learning during university education. In the context of teaching coding to children, a significant need about developing ICT teacher candidates' pedagogical knowledge on how to teach coding was detected. However, university curriculums may not have a specific pedagogic course for teacher candidates about how to teach coding to children especially prior to 2018. Most of the teachers that teach computer coding use their own experiences which are not always suitable for contemporary coding education.

The project "KA203 Increasing the Competency of Computer Science Teaching Undergraduates on Coding Education (Educode)" is supported by the European Commission Erasmus+ Strategic Partnership in Higher education, which partners from Turkey, Ireland, Croatia and Slovenia collaborate and develop a practitioners' handbook about improving teachers candidates' pedagogical skills related to teaching coding to

children. This paper will present the development process of practitioners' handbook. The handbook includes 5 units with related lessons. Topics of the units include the importance of coding education, teaching materials and tools of coding education, teaching methods, lesson plan development and assessment.

*This project has been funded with support from the European Commission. This presentation reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Anahtar Kelimeler: teaching how to code, ICT teacher candidates,

Pre-Service Teachers' Changing Concerns On Teaching

Melek Çakmak
Gazi University, Faculty of Education
melek@gazi.edu.tr

Teaching process has become one of the biggest issues in the academic field (Artunduaga, Rojas & Muñoz, 2018). Many research (Tolsdorf & Markic, 2018; Sharma, 2015; Liu & Huang, 2005; Alfi et al., 2004; Christou, et al., 2004; Cheung & Yip, 2004; Swennen et al., 2004; Capel, 2001; Hui, 2001; Storch & Tapper, 2000; Murray-Harvey et al., 2000; Meek & Behets, 1999; Kyriacou & Stephen, 1999; Capel, 1997; Morton et al., 1997) have been conducted about teachers' concerns regarding with teaching in the field of teacher education. On the other hand, review of the related studies indicate that the concepts of stress, concern and anxiety are sometimes used interchangeably by the researchers (Çakmak, 2008). This piece of research mainly explores the concept of concern and its changing positions in the journey of the preservice teachers. Therefore, this research mainly aims to explore the student teachers' concerns about the teaching including many aspects such as teaching profession, teaching methods, instruction, classroom management and communication. The study group were preservice teachers who enrolled in English Language Education Division at an Education Faculty in a state university in Ankara, Turkey. First year, second year, third year and fourth year students (n=110) participated in the research. A questionnaire was used to gather data and statistical analysis is carried out on quantitative data. It is hoped that the results will provide some crucial points for teacher education programs.

Keywords: Concern, changes, pre-service teachers, teacher education.

Psikolojik Danışman ve Psikolog Adaylarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları

Melike Koçyiğit
Akdeniz Üniversitesi
mlkocyigit@gmail.com

Gülgün Meşe
Ege Üniversitesi
gulgun.mese@ege.edu.tr

Cinsiyet ve içinde bulunulan kültürde cinsiyete yüklenen anlam, kimliğin bir parçasını oluşturan bir faktör olup, pek çok alanda olduğu gibi psikolojik yardım sürecinde de danışanların yaşadığı problemlerin ele alınmasında, danışanları anlamada önemli bir faktör olarak görülmektedir. Ruh sağlığı hizmeti sunan profesyonellerin, danışanlarının benimsediği, sürdürdüğü ya da değiştirmeyi çabaladığı toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bilgi ve farkındalığa ihtiyaç duyabilecekleri düşünülmektedir. Bu noktada ruh sağlığı çalışanlarının, toplumsal cinsiyet rollerine duyarlı olmaları, cinsiyet rollerinin öğrenilme sürecini irdeleyebilmeleri, cinsiyet rollerinin bireyleri sınırlayıcı yönlerini fark edebilmeleri beklenmektedir. Bu da öncelikle ruh sağlığı çalışanının kendi toplumsal cinsiyet rollerinin farkında olmasını gerektirmektedir. Buradan hareketle bu araştırmada, lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan psikolojik danışman ve psikolog adaylarının toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören rehberlik ve psikolojik danışmanlık bölümü ve Edebiyat Fakültesi'nde öğrenim gören psikoloji bölümü öğrencilerinden (N=465) oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutum Ölçeği ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği kullanılmıştır. Sonuçlar, kadın ve erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutum ve çelişik duygulu cinsiyetçilik puan ortalamaları arasındaki farklılığın anlamlı olduğunu ($p<.05$) ortaya koymuştur. Her iki bölüm için de sınıf düzeylerine göre toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutum puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olmadığı ($p>.05$) görülmektedir. Bir diğer bulgu ise psikoloji bölümü öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik puan ortalamalarının daha düşük olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak araştırmanın bulguları, birer ruh sağlığı çalışanı adayı olarak öğrencilerin mezun olmadan önce eşitlikçi bir anlayış benimsemelerinin desteklenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalıklarını ve buna uygun beceriler geliştirmeleri için eğitimler düzenlenmesi, dersler verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik danışman, toplumsal cinsiyet, çelişik duygulu cinsiyetçilik, psikolog, ruh sağlığı çalışanı

Psikolojik Danışma ve Rehberlik Alanında Yayınlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme

Fahri Sezer
Balıkesir Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı
fahrisezer@balikesir.edu.tr

Bahar Tavukçu
Balıkesir Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı
baharpdr10@gmail.com

Gizem Ulubay
Balıkesir Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı
gizem_ulubay@hotmail.com

Hümeyra Yılmaz
Balıkesir Üniversitesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı
humeyra_221b@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de 1979-2018 yılları arasında Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik alanındaki yüksek lisans ve doktora tezlerini incelemektir. Bu doğrultuda bilgi toplamak için Yüksek Öğretim Kurulu'nun veri tabanında(1)"Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Ana Bilim Dalı'', (2)"Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim Dalı'' ve (3)"Eğitimde Psikolojik Hizmetler Ana Bilim Dalı'' kategorilerinde tarama yapılarak toplamda 531 teze ulaşılmıştır. İzinsiz tezlerden yeterli bilgi elde edilemeyeceğinden dolayı bu tezler araştırmaya dahil edilmemiştir. Böylelikle izinli olan 395 tez çalışmaya dahil edilmiş ve içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Bu kapsamda tezler hakkında bilgi toplamak için Tez İnceleme Formu oluşturulmuştur. Bu form tezin başlığı, tezin yazarı, tezin konusu, tezin amacı, tezin teslim tarihi, tezin yöntemi, örneklem sayısı, anahtar kavramlar ve tezin yazıldığı üniversite olmak üzere dokuz başlıktan oluşmaktadır. Elde edilen bulgulara göre en çok çalışma yapılan örneklem grubunun ergenler, daha sonra ise yetişkinler ve üniversite öğrencileri olduğu görülmüştür. En az çalışılan örneklem grubunun ise çocuklar olduğu belirlenmiştir. İncelenen tezlerde en çok çalışılan konular öz-yeterlilik, benlik saygısı, saldırganlık, şiddet, zorbalık, akran baskısı, anne-baba tutumları, problem çözme, kişiler arası ilişkiler, sınav kaygısı, stresle başa çıkma, akademik başarı, kariyer danışmanlığı, romantik ilişkiler, evlilik, algılanan sosyal destek, psikolojik iyi oluş ve duygusal zeka olarak saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Danışma, Rehberlik, lisansüstü tez

Psikolojik Danışma Yardımına İlişkin Beklentiler Ölçeği Yetişkin Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Burcu Pamukçu
Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi
burcu.pamukcu@ege.edu.tr

Bu araştırmanın amacı genç yetişkinler için geliştirilmiş olan Psikolojik Danışma Yardımına İlişkin Beklentiler Ölçeği'nin (PDBÖ) psikometrik özelliklerinin yetişkin popülasyon için incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubu Türkiye'nin çeşitli illerinde ikamet eden 25-64 yaş arası 355 yetişkinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri PDBÖ ve Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği kullanılarak Google form aracılığı ile toplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği kapsamında yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin genç yetişkin formunda olduğu gibi dört faktörlü bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ölçekte yer alan kendini açma ve kabul, kolaylaştırıcılık, destekleyicilik ve yönlendiricilik faktörlerinin psikolojik danışma yardımına ilişkin beklentiler değişkenini açıklayıp açıklamadığını incelemek amacıyla yapılan ikinci düzey faktör analizi sonuçları modelin kabul edilebilir uyum değerlerine sahip olduğunu göstermiştir (c2/df=2.82, RMSEA=0.072, SRMR=0.60, CFI=0.96). Ölçüte dayalı geçerlik kapsamında, PDBÖ ile Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği puanları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelâsyon katsayısı .41 ($p<.01$) olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenirliğini ortaya koymak amacıyla McDonald's omega iç tutarlılık katsayısı ve test-tekrar test güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda PDBÖ yetişkin formunun McDonald's omega iç tutarlık katsayısı .96, test-tekrar test güvenirlik katsayısı .77 ($p<.01$) olarak hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular, Psikolojik Danışma Yardımına İlişkin Beklentiler Ölçeği'nin yetişkin popülasyonun psikolojik danışmadan beklentilerini ölçmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik danışma, beklentiler, yetişkin, geçerlik, güvenirlik.

Postmodern Toplumda Eğitim ve Zygmunt Bauman: Akışkan Toplumda Öğrenci Profili, Öğretmenin Rolü ve Eğitimi

Muhittin Şahin
Ufuk Üniversitesi
msahin.ufuk@gmail.com

21.yy hızlı toplumsal dönüşümlerin yaşandığı ve bu dönüşümlerin tüm toplumsal olay ve olgulara yansıdığı bir ortam inşa etmektedir. Değişen ve dönüşen toplumsal alanlara uyumda eğitim önem arz eder; söz konusu önem doğrultusunda çalışmanın amacı, 21.yy toplumunda eğitimi Zygmunt Bauman felsefesi ve sosyolojisi bağlamında ele almak, Bauman'ın düşünceleri doğrultusunda istendik insanın ve söz konusu bu insanı yetiştirecek öğretmenin profilini tespit etmektir. Araştırma nitel araştırma geleneğiyle yapılmış olup, Bauman'ın çalışmalarının anlamlandırılarak yorumlanmasını içermektedir. Çalışmayı önemli kılan unsur, Bauman'ın çeşitli disiplinlerde sıklıkla ele alınmasına rağmen, eğitim konusundaki düşüncelerini inceleyen araştırmaların eksikliğidir; oysa Bauman yenisosyo-kültürel alanda var olabilmenin koşulu olarak eğitimi görmektedir. Onun söz konusu ettiği sosyo-kültürel alanı yeniyapan özellik, değişim ve dönüşümün hızıdır; böyle bir toplumu ifade edebilmek için ise "akışkan toplum" kavramını kullanır. Akışkan toplumda hayatta kalabilmeyi yeni bir alışkanlığın edinilmesinden çok, eski alışkanlıklardan ve eski bilinenlerden kurtulabilme hızına bağlayan Bauman, bilginin çok kısa ömürlü oluşuna vurgu yapar. Esnek olabilmenin ve olağandışılıkları norm kabul etmenin öneminin vurgulandığı bu kalıcı belirsizlikler toplumunda, uzun-zamanlı planlamalara, gelişme, ilerleme ya da olgunlaşma gibi kavramlara yer verilmez; çünkü bilginin lineer yapısı çözülmüştür ve bireyden beklenen yeni bilgi teknolojilerinin ürettiği rizomlar ve ağlarda yer alması, elde ettiği lineer-olmayan bilgiyi yalnızca ihtiyaç duyduğu anda kullanıp onunla işi bittiğinde unutmasıdır. O halde, öğretmenin rolü alışkanlıklar olmadan yaşama alışkanlığını öğrencilere kazandırabilmektir; bu bağlamda bir materyalin öğretilmesi değil, sürekli değişen yeni materyallere öğrencinin en kısa sürede yanıt verebilmesi hususunda ona rehberlik yapılması önem arz eder. Sonuç itibariyle Bauman, 21.yy insanının müfredat ve olaylar çeşitliliğinin olduğu çoksesli diyalog süreciyle yetiştirilebileceğini belirtir.

Anahtar Kelimeler: postmodern eğitim, Bauman, akışkan eğitim, bağlantıcılık

Psikolojik Danışman Adaylarının Süpervizyon Sürecine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği

Melda Meliha Erbaş
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
m_erbas1987@hotmail.com

İsmet Koç
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
ismetkoc@gmail.com

Erol Esen
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
erol.esen@cbu.edu.tr

Psikolojik danışman yetiştiren programlar incelendiğinde teorik ağırlıklı derslerin yanında uygulamaya yönelik derslerin de önemli bir yer tuttuğu dikkat çekmektedir. Süpervizyon süreci de uygulamaya yönelik derslerin merkezinde yer almaktadır. Psikolojik danışman eğitiminde süpervizyon, meslek yaşantısı öncesi alınan teorik eğitimin içeriğinden farklı olarak, eğitilenlerin meslek yaşantılarında kullanabileceği uygulamalı bir gözetim hizmetidir. Bu araştırmanın amacı, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programı dördüncü sınıf öğrencilerine sunulan süpervizyonun danışma sürecine; mesleki ve kişisel gelişime etkisine ve danışman-süpervizör ilişkisinin niteliğine ilişkin psikolojik danışman adaylarının görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın katılımcıları, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programı son sınıf öğrencileridir. Örnekleme yöntemi olarak amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmış, "Bireyle Psikolojik Danışma Uygulaması" dersini almış ve süpervizyonu tamamlamış öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın deseni, nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenolojik araştırma deseni olarak belirlenmiştir. Araştırmada veriler odak grup görüşmesi ile elde edilecektir. Elde edilen verilerin analizi, içerik analizi yöntemine dayalı olarak Nvivo 12 Plus nitel veri analizi programı ile gerçekleştirilecektir. Nitel verilerin toplanması, analiz ve yorumlama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik danışman adayları, süpervizyon

Rıfat Ilgaz'ın Halime Kaptan Adlı Çocuk Romanında Terim Kullanım Sıklığı

Ömer İnce
Dokuz Eylül Üniversitesi,Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Öğretmenliği Bölümü
omerr35@gmail.com

Bahar Yaman
Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Öğretmenliği Bölümü
yamanbahar35@hotmail.com

Terim kavramı, Güncel Türkçe Sözlükte "Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime" olarak tanımlanmaktadır. Türkçe eğitiminde sözcükte anlam konusu kapsamında gösterilen terimler, dilin söz varlığını alan bazında gösteren sözlerdir. Bir ülkedeki bilim, teknik, sanat, spor, vb. dallar geliştikçe bu dalların özel alanına giren sözler olan terimler de aynı oranda gelişecek ve böylece dilin genel söz varlığı da zenginleşmiş olacaktır. Bu çalışmada aynı zamanda Türkçe öğretmenliği yapmış ve Türk çocuk edebiyatı alanında değerli eserler vermiş olan Rıfat Ilgaz'ın çocuk romanlarından biri olan Halime Kaptan adlı eserindeki terimlerin Türkçe öğretimindeki yerini ve kullanım örneklerini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ile terim kullanımı açısından incelenmiş ve elde edilen ilk sonuca göre özellikle denizcilik ve askerlik alanlarında olmak üzere, bitki bilimi, coğrafya, tıp, din, müzik alanlarında toplam 164 terim söze rastlanmıştır. Çalışma tamamlandığında elde edilen bulgular, sayısal olarak değişiklik gösterebilir. Bu çalışmanın Türkçe eğitimi üzerine yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: terim, Rıfat Ilgaz, Halime Kaptan, Türkçe eğitimi.

Resim İş Öğretmen Adaylarının Derslerinde Yapılan Ölçme Değerlendirmelere İlişkin Görüşleri

Rabia Altıntaş
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
rbaaltintas@gmail.com

Şeyma Canca
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD
seymacanca@gmail.com

Zühal Dinç Altun
Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
zdincaltun@trabzon.edu.tr

Bu çalışma resim iş öğretmenliği programında öğrenim gören öğretmen adaylarının aldıkları uygulama ve teorik derslerde yapılan ölçme değerlendirmelere ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmış olup araştırmada özel durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Trabzon Üniversitesinde eğitim almakta olan ve gönüllülük esasına dayalı olarak seçilen toplam 13 resim iş öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda öğretmen adaylarının genel olarak ölçme ve değerlendirme kavramları hakkında bilgi eksikliklerinin olduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak katılımcılara göre eğitim öğretim süreçlerinde teorik derslerde akademisyenlerin objektif ölçme ve değerlendirme araçlarından (çoktan seçmeli test gibi) ve uzun-kısa cevaplı yazılı sınavlardan yararlanmalarına karşın, uygulamalı derslerde ise akademisyenlerin daha subjektif ve öznel ölçme-değerlendirmeler yaptıkları belirlenmiştir. Buna göre öğretmen adayları yapılan ölçme ve değerlendirmeleri yeterince objektif bulmadıklarını ifade etmektedirler. Bu çalışma doğrultusunda öğrenci yetenekleri dikkate alınarak öğretme-öğrenme faaliyetleri yürütülmesi, öğrenci başarılarının bireysel olarak değerlendirilmesi, alanlarında yetenek ve kabiliyetlerine göre bir ölçüt geliştirilerek değerlendirilmeye tabi tutulmaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ölçme Değerlendirme, Öğretmen Adayı Görüşleri, Mülakat

Robotik Fetemm Uygulamalarının Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Akademik Başarı, Bilimsel Süreç Becerileri ve Motivasyonları Üzerine Etkileri

Melek Altıparmak Karakuş
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
melekaltiparmak@gmail.com

Simge Akçay
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
simgeakcay913@gmail.com.tr

Bu araştırmada; Fen Bilgisi öğretmen adayları ile LEGO Mindstorms EV3 eğitsel robotik setleri kullanılarak, böcek yaşamını taklit eden robotlar tasarlamak ve programlamak amacıyla deneysel bir araştırma yürütülmüştür. Bu deneysel araştırma; LEGO Mindstorms EV3 eğitsel robotik seti hakkında teknik bilgilerin verilmesi, programlama ve kodlama ile ilgili eğitimin verilmesi, böceklerin sahip olduğu spesifik yaşamsal özellikleri içeren modüller üzerinde çalışmalar yapılması, öğretmen adaylarının gruplar halinde çalışarak robot tasarımlarını gerçekleştirmeleri, programlama ve robotların çalıştırılması süreçlerini içermektedir. Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nde 4. Sınıf öğretmen adayları (n=42) ile yürütülmüştür. Araştırmanın modelini "öntest - sontest kontrol gruplu deseni" oluşturmaktadır. Deneysel araştırmada; "Robotik FeTeMM" uygulamalarının, öğretmen adaylarının; "akademik başarıları", "bilimsel süreç becerileri" ve "derse yönelik motivasyonları" üzerine etkileri belirlenmeye çalışılmıştır. Testlerin analizleri SPSS 22.0 paket programı aracılığı ile 0,05 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonucu olarak; "Robotik FeTeMM" uygulamaları ile öğretmen adaylarının; bilimsel bilgilerinin artarak geliştiği, kodlama ve programlama becerilerini kazandıkları, bilimsel süreçleri uygulama ile ilgili bilgi ve becerilerinin arttığı, derse yönelik motivasyonlarının ise olumlu yönde etkilendiği tespit edilmiştir. Robotik FeTeMM tasarım sürecinde öğretmen adaylarının aktifleştikleri, eğlenerek öğrendikleri ve böylece derse yönelik motivasyonlarının olumlu etkilendiği, iş birliği içinde çalışma ve iletişim becerilerinin geliştiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilgisi öğretmen adayları, Robotik FeTeMM, LEGO mindstroms EV3 eğitsel robotik seti, böcek yaşamı, akademik başarı, bilimsel süreç becerileri, motivasyon

Saç ve Güzellik Alanı Eğitimcilerinin Yöneticilerinin Etik Liderlik Düzeyleri

Gökhan İskifoğlu
Lefke Avrupa Üniversitesi
giskifoglu@eul.edu.tr

Fatma Öksüz
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi
oksuzfatma@gmail.com

Bu çalışma Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde meslek lisesi kademesinde saç ve güzellik alanında görev yapan eğitimcilerin, yöneticilerinin etik liderlik düzeylerini eğitimcilerin görüşlerince nicel ve nitel bulgulara dayandırılarak, çeşitli değişkenler açısından incelenmesini, konu hakkında derinlemesine bilgi edinilmesini amaçlamaktadır. Araştırma evrenini KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bulunan Gazimağusa, Güzelyurt ve Lefkoşa'daki meslek lisesi kademesi, Saç ve Güzellik alanında resmi görev yapan eğitimciler ile yürütülen araştırma oluşturmaktadır. Araştırma karma yönteme göre yapılandırılmıştır. Araştırmanın nicel bölümünde, 44 maddeden oluşan Yılmaz (2005) tarafından geliştirilen ELÖ ile veriler toplanmıştır. Araştırmanın nitel verileri ise, araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış 3 soru katılımcılara yöneltilerek veriler elde edilmiştir. Ayrıca araştırmacı tarafından geliştirilen ve örneklemde yer alan katılımcıların demografik özelliklerini belirmek amacıyla kişisel bilgi formu doldurulmuştur. Nicel bölümde elde edilen veriler SPSS 24.0'de işlenerek, etik liderlik ölçeğinin dört alt boyutundan elde edilecek Betimsel istatistik analizleri, Kruskal Wallis H, LSD Post Hoc testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, normallik teste bağımlı değişkenlerin normal dağılmadığını ve 0.5 alpha düzeyinde anlamlı farklılaştığını göstermiştir. Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan saç ve güzellik alanı eğitimcilerine göre; yöneticilerinin genel etik liderlik düzeylerinin yüksek olduğunu, etik liderliğin alt boyutlarından en yüksek puanı Örgütsel Karar Vermede Etik davranış sergileme boyutunda, ardından Davranışsal Etik davranış sergileme boyutunda, ardından Davranışsal Etik boyutunda, birbirine yakın ortalamalarla İletişimsel ve İklimsel etik olmuştur. Nitel bulgularda ise yöneticilerin genel anlamda İletişimsel ve İklimsel boyuttaki davranışları daha az başarılı bulunurken, Örgütsel Karar Vermede Etik davranışlar sergileme ve Davranışsal Etik davranış sergileme boyutu yüksek bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Saç ve Güzellik Alanı Eğitimcileri, Etik, Liderlik, Etik Liderlik

Sanat Diyagramı ve İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerin Görsel Sanatlar Dersinde Ürettikleri Diyagram Örnekleri

Seda Balkan
Dokuz Eylül Üniversitesi
sedacolak@windowslive.com

Ezgi Tokdil
Dokuz Eylül Üniversitesi
ezgi.tokdil@gmail.com

Araştırmada, bir öğretim yöntemi olan kavram haritası dayandığı temel kuramlar bakımından incelenerek; görsel deneyimin, bilişsel sürecin, kavram, düşünce ve izlenimlerin sembolik olarak şematize edilmesinde bir araç olarak kullanılmasının eğitim açısından katkıları analiz edilmektedir. Bu doğrultuda sanat eğitiminde bir kavram haritası modeli olarak sanat diyagramının önemi ve öğrenme kazanımlarına etkisi araştırma sürecine dahil edilerek, örnekleme alınan çalışmalar üzerinden kapsamlı bir değerlendirme yapılmaktadır. Araştırmanın örneklemini, çocuğun çizgisel gelişim basamaklarından şematik döneme karşılık gelen ilköğretim birinci kademe öğrencilerin yarattıkları diyagram örnekleri (kavram haritaları) oluşturmaktadır. Bu doğrultuda resimsel anlatının çocuğu tanıma etkinliği olduğu ve yaratılan diyagram örneklerinin çocuğun bilişsel ve duygusal dünyasının sembolik ifadelerine sahip olduğu düşüncesinden yola çıkılarak, örnekleme alınan çalışmalarda yer alan görsel motifler ve dayandığı temeller ayrıntılı olarak analiz edilmektedir.

Kavram haritası, öğrencinin geçmişte öğrenilen bilgi ile yeni öğrenilen bilgi arasında ilişki kurması, soyut düşüncenin somut verilerle desteklemesi ve bu zihinsel sürecin sembolik bir anlatıma dönüşme sürecidir. Bu anlatımın eğitim açısından önemine bakıldığında, etkili bir öğrenme tekniği olduğu, bireylerin zihinsel olarak düşünme biçimlerini şekillendirdiği, konuları analiz etmesinde, ilişkilendirmesinde ve bu yolla çözüme ulaşmasında bir araç işlevi gördüğü ve bunun yanında yaratıcı düşünmenin de önemli bir tetikleyicisi olarak rol oynadığı görülmektedir. Bu nedenle kavram haritaları eğitimcinin öğrenciye sunmak istediği bilginin kolay ulaşılırlığı, kalıcılığı, etkililiği açısından önem taşımaktadır. Bununla birlikte görsel sanatlar alanında uygulanan kavram haritası modellerinden olan sanat diyagramları bilginin zihinsel olarak düzenlenerek görsel semboller aracılığıyla aktarılması sürecini kapsar ve yukarıda belirtilen kazanımlarının yanında, eğitimcinin öğrencinin somut yaşantısının yanında soyut düşüce dünyası hakkında da bilgi edinmesine olanak tanır. Bu yönüyle görsel sanatlar alanında kullanılan kavram haritalarının çift yönlü bir işleve sahip oldukları görülmektedir. Bununla birlikte araştırma kapsamında örnekleme alınan çalışmalar yoluyla üzerinde durulmak istenen kavram haritası kullanımının bu ikinci işlevidir; bu işlev öğrencilerin sembolik ve şematik çizimleri yoluyla onların gelişim düzeyleri, bireysel özellikleri ve yaratıcı süreçleri hakkında eğitimciye "tanıma/tanımlama" imkanı verir.

Anahtar Kelimeler: Kavram haritası, sanat diyagramı, sanat eğitimi, yaratıcı düşünme, şematik anlatım

Sanatsal İlginin Öğretmenlik Mesleğine Etkilerine Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Buca Eğitim Fakültesi Örneği

Aslı Kaya
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
aslikaya@mu.edu.tr

Sermin Bilen
Dokuz Eylül Üniversitesi
sermin.bilen@deu.edu.tr

Eğitimin temelini oluşturan öğretmenlerin sanatsal/ kültürel açıdan birikime sahip olmaları öğrencilerinin dolayısıyla gelecek toplumun sanatsal, estetik ve yaratıcı bakış açısına sahip olmasına katkı sağlayacağı ve temel oluşturacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı öğretmen adaylarının sanatsal/ kültürel etkinliklere olan ilgilerini belirlemek ve sanatsal ilginin öğretmenlik mesleğine olan katkılarına ilişkin algılarını ortaya koymaktır.

Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi, Sınıf Eğitimi ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıfta öğrenim görmekte olan 71'i kız, 14'ü erkek toplam 85 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin sanatsal/ kültürel etkinliklere olan ilgilerini ve hangi sıklıkta bu etkinliklere katıldıklarını belirlemek için 9 sorudan oluşan anket ve sanatsal ilginin öğretmenlik mesleğine olan katkılarına ilişkin algılarını belirlemek için bir açık uçlu soru kullanılarak veriler toplanmıştır.

Araştırmanın veri analizinde açık uçlu sorulan "Sanatın herhangi bir dalıyla ilgilenmenin mesleki yaşantınıza katkıları neler olabilir?" sorusuna ilişkin veriler nitel analiz teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırma bulgularına göre öğretmen adayları sanatla ilgilenmenin mesleki açıdan kendilerine farklı bakış açıları sağlayacağını, sosyal iletişimlerini arttıracağını, yaratıcı, estetik ve özgün düşünmelerine katkı sağlayacağını belirtmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayı, Sanatsal İlgi, Öğretmenlik Mesleği

Seçmeli II (Kimyada Kavram Yanılgıları) Dersi Kapsamında Üniversite Öğrencilerindeki Maddenin Halleri ile İlgili Bazı Kavram Yanılgılarının Tespiti ve Giderilmesi

Gamze Dolu
Balıkesir Üniversitesi
agamze@balikesir.edu.tr

Kavram yanılgısı, öğrencilerin anlamada güçlük çektikleri kavramları kendi anlayışlarına göre uygun bir şekilde yorumlamaları ve bilimsel kavramlara bakış açılarının bilim adamları tarafından kabul edilmiş olanlardan farklı olmasıdır. Bilindiği üzere bu yanılgılar çok dirençlidir. Bu bilgiler göz önüne alınarak çalışma, Eğitim Fakültesinin Fen Bilgisi Eğitimi ve Kimya Eğitimi bölümünde okuyan ve seçmeli II (Kimyada Kavram Yanılgıları) dersini alan ve almayan öğrencilerle yapılmıştır. Bu çalışmanın amacı; hem öğrencileri var olan kavram yanılgılarıyla yüzleştirmek, hem de bu dersi alan ve almayan öğrenciler arasındaki farkı belirlemektir. Çalışmamız; 2018–2019 öğretim yılı, bahar yarıyılında Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği (41) ve Kimya Öğretmenliği (24) Anabilim Dallarında; Seçmeli II dersini alan (24) ve almayan (17) toplam 65 öğrenciyle yapılmıştır. Çalışma üç aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada dersi alan ve almayan öğrencilere 2 açık uçlu sorudan oluşan ön-test uygulanmış ve cevaplarının sebeplerini yazılı olarak açıklamaları istenmiştir. İkinci aşamada Kimyada Kavram Yanılgıları dersini alan öğrencilere 5 hafta sonra bu test, son-test olarak uygulanacaktır. Üçüncü aşamada ise yarıyıl sonunda bu dersi alan öğrencilere bu test, geciktirilmiş test olarak tekrar uygulanacaktır. Buna ek olarak dersi alan öğrencilerden bu dersin değerlendirilmesi istenecektir. Bu testteki sorulardan birincisinin amacı; öğrencilerde; madde katı haldeyse atom da katı, sıvı haldeyse atom da sıvı, gaz halindeyse atom da gaz halindedir konusu hakkında var olan kavram yanılgılarını ortaya çıkarmak ve varsa gidermektir. İkinci sorunun amacı ise; su molekülleri gaz halinde en hafiftir kavram yanılgısının öğrenci zihnindeki karşılığının belirlenmesi ve varsa bu yanılgının giderilmesidir. Bu amaçlarla öğrencilerden elde edilen cevaplar için içerik analizi yapılacak ve bulgular değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Maddenin halleri, kavram yanılgıları, üniversite öğrencileri

Sınıf İçi Uygulamalarda Kalem, Kâğıt Kullanarak Argüman Haritası Oluşturma

Esma Karakuş
Kastamonu Üniversitesi
esmakarakus19@gmail.com

Muhittin Öz
Kastamonu Üniversitesi
muhittinoz85@gmail.com

Esra Kabataş Memiş
Kastamonu Üniversitesi
ekmemis@kastamonu.edu.tr

Bu araştırmanın amacını, ortaokul altıncı sınıfta öğrenim gören öğrencilerin Fen Bilimleri dersi kapsamında yapmış oldukları argüman haritalarının analizi oluşturmaktadır. Uygulama Kastamonu il merkezinde bulunan bir ortaokulda öğrenimine devam eden toplam 30 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma kapsamında, bilgisayar destekli bir uygulama olan argüman haritalama, öğrencilerin sadece kalem ve kağıt kullanarak yapacakları sınıf içi bir etkinlik olarak oluşturulmuştur. Öğrencilerin sürece alışabilmeleri için uygulamaya başlamadan önce öğrencilere argüman haritası oluşturma ile ilgili bilgi verilerek öğrencilerin daha önce görmüş oldukları bir konuda ön uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu süreç sonrasında araştırmacılar, öğrencilerden argüman haritalarını "Ses ve Özellikleri" ünitesinin her bir kazanımına yönelik argümantasyon uygulamalarının tamamlanmasından sonra yapmalarını istemiştir. Ünite sonunda ise büyük bir argüman haritası oluşturmaları sağlanmıştır. Araştırma nitel bir çalışma olup öğrencilerin yapmış oldukları argüman haritaları betimsel analiz yapılarak değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, argüman haritalarının boyutlarını oluşturan soru, iddia, delil, gerekçe, notlar, çürütme ve bunlar arasındaki ilişkilere bakılarak argüman haritaları incelenmiştir. Sonuçlar, kaliteli argüman haritası oluşturmanın sürece bağlı olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: argümantasyon, argüman haritası, sınıf içi uygulama

Sınıf İçi Yaşam Ölçeği'nin Türkçe Dilinde Fen Bilimlerine Uyarlanması, Geçerlilik ve Güvenirlik Analizi

Dursun Sönmez
Atatürk Ortaokulu, Pamukkale/Denizli
drsnsn@hotmail.com

Muhammet Mustafa Alpaslan
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Eğitimi Bölümü, Muğla
mustafalpaslan@mu.edu.tr

Sosyal destek, sınıf iklimin en önemli unsurudur ve bulundukları ortam öğrencilerin akademik başarılarını, psikolojik sağlıklarını ve stres yönetimini etkileyebilir. Öğrencilerin hedeflerine ulaşması için akademik destek gereklidir. Bu akademik desteğin başarılı olmasında ailenin, arkadaşın, öğretmen ve kişinin kişisel desteğine ihtiyaç vardır. Bu çalışmanın amacı, Ghaith (2002) tarafından geliştirilen sınıf içi yaşam ölçeğinin Türkiye koşullarına ve fen bilgisi dersine uyarlama, güvenirlilik ve geçerlilik çalışmasını yapmaktır. Çalışmaya Ege bölgesindeki bir devlet okulunda bulunan 292 sekizinci sınıf öğrencisi ve bir yabancı dilde eğitim veren 30 kolej öğrencisi yer almıştır. Ölçeğin orijinalinde yer alan ilk 17 soru üzerine ailenin desteğini ölçmek amacıyla dokuz soru daha eklenerek toplamda 26 soruluk bir anket elde edilmiştir. Elde edilen ölçek üç boyuttan (öğretmen destek, arkadaş destek ve aile destek) ve 26 sorudan oluşmuştur. Ölçek üç Türkçe, iki İngilizce dil bilimcisi ve üç Fen bilimleri alanında uzman kişiler tarafından incelenmiş son şekli verilmiştir. Elde edilen anket belirli zaman aralığında hem Türkçe uyarlaması hem de İngilizcesi yabancı dil eğitim gören sekizinci sınıf 30 öğrenciye uygulanmıştır. Geleneksel yaklaşım kullanılarak her maddeye ve o maddenin Türkçe karşılığı maddeye verdikleri cevaplar arasında korelasyon incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda ölçeğin son hali bir devlet okulunda 292 sekizinci sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Uyarlanan ölçeğin geçerlilik ve güvenirliliğini test etmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi yapılmış ve Cronbach alfa değerleri hesaplanmıştır. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda $\chi 2$ (df=284, N= 97) = 607.01, RMSEA= 0.062 ve CFI= 0.91 olarak bulunmuştur. Doğrulayıcı faktör analizi uyum kıstasları göz önüne alındığında faktör yapısının kabul edilebilir olduğu görünmektedir. Ayrıca güvenirliliğini test etmek için Cronbach alfa değerleri hesaplanmıştır. Hesaplanan alfa değerleri aile 0.83, arkadaş 0.88 ve öğretmen 0.89 olarak hesaplanmıştır. Elde edilen değerler kabul edilebilir düzeydedir. Yapılan analizler sonucunda uyarlanan ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu ortaya konulmaktadır. Bu ölçek ile ülkemizde yapılan fen bilimleri dersi sosyal destek araştırmalarında yeni bir bakış açısı getireceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilimlerinde algılanan destek, Fen sınıf ortamı, Fen dersinde akademik duygu, Fen dersinde sosyal destek.

Sınıf Öğretmenliği Aday Öğrencilerinin Bazı Üst Düzey Taksonomik Kategorilerine İlişkin Bilişsel Yapılarının Kelime İlişkilendirme Testi (Kit) Aracılığıyla İncelenmesi

Sami Oluk
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
samioluk@gmail.com

Begüm Çobanlar
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
begum_dekal@hotmail.com

Elif Çelik
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
elifcelik0127@gmail.com

Bu araştırmanın amacı Sınıf Öğretmenliği 1. Sınıf öğrencilerinin Bitki, Hayvan, Omurgalı, Omurgasız, Memeli, Sürüngen, Kuş ve Protista kavramlarına ilişkin bilişsel yapılarını ortaya koymaktır. 2017-18 öğretim yılında yapılan bu araştırmanın çalışma grubu MCBÜ Eğtim Fakültesi Temel eğitim bölümü, sınıf öğretmenliği 1.sınıf öğrencilerinden (55 Kız, 25 Erkek) oluşmaktadır. Araştırmanın verileri kelime ilşkilendirme testi (KİT) ile toplanmıştır. KİT uygulanmadan önce her katılımcı genel biyoloji dersinde canlıların sınıflandırılması konusunu alması sağlanmıştır. Veri toplama sürecinde, öğretmen adaylarına 8 adet anahtar kavram verilmiş ve adaylardan kavramların akıllarına getirdiği 5 cevap kelimeleri ile kavramı tanımlamaları istenmiştir. Elde edilen veriler, anahtar kavram ve cevap kelimelerden oluşan bir frekans tablosuna kaydedilmiştir. Frekans tablolarından kavramların ilişkili özelliklerin kullanım sıklıkları tespit edilmiştir. Bu frekans tablosundaki veriler ışığında öğretmen adaylarının bilişsel yapısını ortaya koyan kavram ağları çizilmiştir. Ayrıca her bir ilkeye yönelik olarak kurdukları ilgili cümleler, içerdikleri anlam ve sahip oldukları özelliklere göre sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının verilen 8 kavramı toplam 363 kavramla tanımladıkları tespit edilmiştir. Bu kavramların her bir kategori için tekrarlanma sıklığı; bitki kavramı için 526, hayvan 499, Kuş 469, memeli 447, Omurgasız 445, omurgalı 424, sürüngen 413 ve protista 406 olarak belirlenmiştir. Omurgasız kavramı için en sık kullanılan kavram solucandır (80). Bitki kavramı için fotosentez (78), Kuş için tüy (70), Omurgalı için iç iskelet (70), hayvan için omurgalı (54), sürüngen için yılan (52), protista için tek hücreli (49), ve memeli için kıl (43) kavramları en sık kullanılan kavramlardır. Çok hücreli, canlı, ökaryot ve üreme kavramları bütün kategoilerde ortak kullanılan kavramlar olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sınıf Öğretmenliği, Taksonomi, Bilişsel Yapı, KİT

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İletişim Becerileri

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Bartın Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü
aysederyaisik@gmail.com

Ayşen SÜZER
Bartın Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü
aysensuzer95@gmail.com

İletişim günlük hayatta kullanılan önemli becerilerden biridir. Birey, dış dünyayı anlamlandırabilmek, kendisini diğer insanlara anlatabilmek için iletişim becerilerini kullanmaktadır. Bu becerilerin etkili bir biçimde kullanılması kendisini anlatma ve diğerlerini anlamayı da daha etkili biçimde yapmasını sağlayacaktır. Özellikle insan hayatına yön veren bir meslek olmasından dolayı öğretmen adaylarının bu becerisinin gelişmiş olması, etkili iletişim kurabilmeleri beklenmektedir. Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının iletişim beceri düzeyini belirlemektir. Araştırma grubu olarak Bartın Üniversitesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında okumakta olan sınıf öğretmeni adayları belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Korkut Owen ve Bugay (2014) tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler doğrultusunda sınıf öğretmeni adaylarının iletişim becerileri düzeyleri ve öğretmen adaylarının iletişim becerileri düzeylerinin demografik özelliklerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenerek tablolaştırılıp yorumlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: İletişim, Sınıf Öğretmeni Adayları, İletişim Beceri Düzeyi.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Derslerine İlişkin Görüşleri

Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Bartın Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü
aysederyaisik@gmail.com

Çocuklara yaşam için gerekli temel beceriler ilkokul döneminde kazandırılmaktadır. Bu dönemde verilen derslerin, içeriklerinin ve ders saatlerinin belirlenmesi oldukça önemlidir. Bu şekilde öğrencinin kazanması gereken temel becerilerin neler olduğu ve öncelikleri belirlenmiş olacaktır. Türkiye'de tüm eğitim kademelerinde hangi derslerin okutulacağı, haftalık ders saatleri, dersin öğretim programına ait kararlar Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından alınmaktadır. Öğretmenler bu alınan kararlar doğrultusunda eğitim öğretim çalışmalarını sürdürmektedir. Fakat alınan kararların uygulanması aşamasında da öğretmenlerin düşünceleri de önemlidir. Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının ilkokul derslerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı 1, 2, 3 ve 4. Sınıflarında öğrenim görmekte olan sınıf öğretmeni adayları ile çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının görüşlerinin alınması için araştırmacı tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının ilkokulda okutulmakta olan derslerin programlarını inceleme durumları, haftalık ders saati yeterliliğine ilişkin görüşleri ve bu derslerin önemliliğine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar tablolaştırılıp yorumlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: İlkokul Dersleri, Görüş, Sınıf Öğretmeni Adayları.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Müziksel Özgeçmişlerinin İncelenmesi

Ilgım Kılıç Tapu
İzmir Demokrasi Üniversitesi
ilgimkilic@gmail.com

Nitelikli bir müzik eğitimi gerçekleştirme ve öğrencilere bilinçli bir şekilde müzik sevgisini aşılamada sınıf öğretmenlerinin sorumluluğu büyüktür. Sınıf öğretmeninin almış olduğu temel müzik eğitimi ve bireysel müzik alışkanlıklarıyla öğrenciye iyi bir örnek olması beklenir. Bu nedenle, öğretmen adayının lisans eğitimi süresince almış olduğu müzik eğitimine ek olarak, aile içi müziksel ortam, öğretmen adaylarının daha önceki öğrenim yaşantıları, bireysel müzik birikimi, alışkanlıkları ve tutumunun mesleki süreçte öğrencilerini de etkileyeceği kaçınılmazdır. Bu araştırmada Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programı öğretmen adaylarının müziksel birikim, deneyim ve özgeçmişlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak sınıf öğretmeni adaylarına müziksel yaşantı, deneyim, birikim ve özgeçmişlerini yansıtmaları için bir açık uçlu soru yöneltilmiştir. Öğretmen adaylarının bu soruya verdikleri yazılı cevaplar nitel araştırma tekniklerinden içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Sınıf öğretmen adayları, müziksel özgeçmişleri içerisinde ev ve aile ortamındaki müziksel yaşantıları, okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise dönemlerinde almış oldukları müzik eğitimi, okul dışında katılmış oldukları müziksel etkinlikler ve önerilerinden söz etmişlerdir. Araştırma sonuçları, sınıf öğretmeni adaylarının çoğunlukla eğitim yaşantıları sırasında sağlıklı ve düzenli bir müzik eğitimi alamamış olduklarını göstermektedir. Ayrıca bu sonuçlar, öğretmen adaylarının yeterli zaman bulamama, ailenin destek olmaması ya da öğretmen desteğini bulamama gibi nedenlerle isteğe bağlı olarak katılmış oldukları bireysel müzik etkinliklerinden, kısa sürede ayrıldıklarını, öğrenilen bilgi ve becerilerin kalıcı olamadığını, öğrendikleri temel müzik bilgi ve becerilerini yaşamlarında etkin hale getiremediklerini ve ilişkilendiremediklerini ortaya koymuştur. Diğer taraftan, müziği ve müzik dinlemeyi sevdiklerini, müziğin kendilerini sosyalleştirdiğine ve özgüven kazandırdığına inandıklarını, yaşamlarında müziğe dair bir etkinlik ya da uğraş içerisinde bulunmak istediklerini ifade etmişlerdir. Ortaya çıkan sonuçlar ışığında müzik dersinin sevdirilmesi gerektiği, küçük yaşta çocukların düzenli bir müzik eğitimi alması ve müziksel bilgi, deneyim, alışkanlık ve tutumların oluşturulması gerektiği, müzik eğitimi alınmasına ilişkin velilerin bilinçlendirilmesi, öğretmenlerin ise öğrencilerin yetenek ve ilgileri konusunda daha duyarlı ve ilgili olması gerektiği gibi öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, sınıf öğretmeni, müziksel özgeçmiş

Sınıf Öğretmeni Adaylarının, Sınıf Öğretmenlerinin ve Sınıf Eğitimi Alanı Akademisyenlerinin Tartışmalı Konuların Öğretimi ile İlgili Deneyimleri

Turgay Öntaş
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
turgayontas@beun.edu.tr

Erdal Yıldırım
Aksaray Üniversitesi
erdal.yildirm@gmail.com

Şule Egüz
Aksaray Üniversitesi
suleeguz@gmail.com

Bengisu Kaya
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
bengisu.kaya@beun.edu.tr

Tartışmalı konular, toplumun açık bir şekilde fikir ayrılığına düştüğü ve toplum içindeki grupların farklı değerleri ölçüt alarak birbirine zıt açıklamalar yaptığı veya çözümler ileri sürdüğü konuları içermektedir. Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının, sınıf öğretmenlerinin ve sınıf eğitimi alanı akademisyenlerinin tartışmalı konuların öğretimi ile ilgili deneyimlerini incelemektir. Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması desenine göre gerçekleştirilecek olan bu çalışma kapsamında veriler üç üniversitenin sınıf eğitimi alanında eğitim gören üçüncü sınıf öğrencileri, sınıf eğitimi alanında görev yapan akademisyenler ve bu üç üniversitenin bulunduğu şehirlerdeki sınıf öğretmenlerinden yarı yapılandırılmış görüşme ile toplanacaktır. Görüşme sürecinde sınıf öğretmeni adaylarına yedi, sınıf öğretmenlerine dokuz ve sınıf eğitimi alanı akademisyenlere on açık uçlu soru yöneltilecektir. Görüşmelerden elde edilen veriler için içerik analizi yapılacaktır. Bu araştırmadan ulaşılacak sonuçların, sınıf öğretmeni adayları, sınıf öğretmenleri ve sınıf eğitimi alanı akademisyenleri tarafından tartışmalı konuların öğretiminin nasıl algılandığına, tartışmalı konuları ele alırken kendilerini destekleyen ve zor durumda bırakan durumların nasıl gerçekleştiğine, tartışmalı konuların öğretimi sürecinde kendilerinde ve öğrencilerde gözlemledikleri tutum ve davranışların neler olduğuna yönelik ulaşılacak sonuçların literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf eğitimi, sınıf öğretmenleri, tartışmalı konuların öğretimi

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Üst Düzey Bilimsel Süreç Becerilerini Kullanırken Yaptıkları Hatalar

Evren Cappellaro
Akdeniz Üniversitesi
evrenne@gmail.com

Bilimsel süreç becerilerinin (BSB) öğretim ortamına taşınması fen bilimleri programı ile sağlanmakta olup bu beceriler öğrencileri araştırmaya teşvik ederken bilimsel bilginin doğasını anlamalarına da yardımcı olmaktadır. Fen bilimleri programın ilk uygulayıcıları sınıf öğretmenleridir. Sınıf öğretmenlerinin BSB'ni öğrencilere kazandırabilmeleri öncelikli olarak öğretmenlerin bu becerilere sahip olmasına bağlıdır. Yakın zamanda öğretmen olacak sınıf öğretmenleri adaylarının BSB düzeylerinin tespit edilmesi üzerine yapılan araştırmalarda öğretmen adaylarının bu becerilere yeterli düzeyde sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının özellikle BSB'ni kullanırken düştükleri hataların neler olduğunu tespit eden araştırmalara ise rastlanmamıştır. Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının fen bilimleri dersindeki kazanımlara yönelik deney tasarlarken kullandıkları üst düzey bilimsel süreç becerilerinde yaptıkları hataları ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın katılımcılarını Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören ve Fen ve Teknoloji Öğretimi dersini almış olan 43 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımına dayalı betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri deney tasarlamaya yönelik hazırlanmış üç açık uçlu soru aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmen adaylarının farklı seviyelerde ve ünitelerde yer alan fen bilimleri dersi kazanımlarına yönelik deney tasarlamaları istenmiştir. Veri analizinde yapılan hataların frekansları ve yüzdelik dağılımları belirtilmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğretmen adaylarının özellikle hipotez yazmada hatalar yaptıkları tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak değişkenlerin tespitinde hatalara düşmektedirler. Deneylerde işlemsel tanımlama becerisini kullanırken yaptıkları hatalardan dolayı ölçüm yapma, verileri kaydetme ve yorumlama becerilerini neredeyse hiç kullanamadıkları görülmüştür. Ayrıca bilimsel açıdan etik olmayan ya da kazanıma uygun olmayan deneyler de tasarladıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fen Eğitimi, Bilimsel Süreç Becerileri, Hatalar, Sınıf Öğretmeni Adayları

Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Biyoloji Dersine İlişkin Epistemolojik İnançları: Mcbü Eğitim Fakültesi Örneği

Sami Oluk
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
samioluk@gmail.com

Elif Çelik
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
elifcelik0127@gmail.com

Begüm Çobanlar
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
begum_dekal@hotmail.com

Bu çalışmada sınıf öğretmenliği öğrencilerinin biyoloji dersine ilişkin epistemolojik inançları araştırılmıştır. Bu amaçla 24 maddeden oluşan anket formu üretilmiştir. Anket formu; Biyoloji Kavramlarını Öğrenmeye İlişkin Epistemolojik İnançlar (7 madde), Bilgi kaynağı olarak Biyoloji Bilimine Epistemolojik İnançları (8 madde) Bilgi Kaynağı Olarak Biyoloji Ders Kitapları ve Öğretim Metaryallerine İlişkin Epistemolojik İnançlar (2 madde) ve Bilgi kaynağı olarak öğreticilere ilişkin Epistemolojik İnançlar (4 madde) olmak üzere 4 alt boyut içermektedir. Katılımcılar her bir maddeye; kesinlikle katılıyorum (1), katılıyorum (2), kararsızım (3), katılmıyorum (4), kesinlikle katlmıyorum (5) kategorilerinde tepkide bulunmuşlardır. Tarama modelinde olan bu çalışmanın örneklemi 103 (80 kız, 26 erkek) sınıf öğretmenliği 3. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Veri analizinde verilerin yığılma noktalarını belirlemek için, çarpıklık, mod, aritmetik ortalama ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Araştırmada; öğrencilerin, biyoloji kavramlarını öğrenmeye ilişkin epistemolojik inançlar orta düzeyde; bilgi kaynağı olarak biyoloji bilimine epistemolojik inançları, bilgi kaynağı olarak biyoloji ders kitapları ve öğretim metaryallerine ilişkin epistemolojik inançlar ve bilgi kaynağı olarak öğreticilere ilişkin ise iyi düzeyde epistemolojik inanca sahip olduğu tespit edilmiştir. Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis Test sonuçları cinsiyet, mezun olunan lise türü ve lise mezuniyet alanları arsında farkın olmadığı belirlenmiştir. Buna göre sınıf öğretmenliği 3. sınıf öğrencilerinin biyoloji dersine ilişkin epistemolojik inanç düzeyleri cinsiyet, mezun olunan lise türü ve alanından bağımsız olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenliği, Epistemoloji, Biyoloji

Sınıf Öğretmenliğinin Yenilenen Lisans Programına Göre Türk Dili Grubu Derslerin Yeterliliği ve Sınırlılıkları

İlyas Yazar
Dokuz Eylül Üniversitesi
iyazar@gmail.com

Kader Çınar
Dokuz Eylül Üniversitesi
kadercnr2608@gmail.com

Dünyadaki ve ülkemizdeki birçok değişim ve gelişmeler toplumları ilgilendiren belirli alanları da derinden etkilemektedir. Eğitim sistemi de bu etkileşimlere dönem dönem girmekte ve çağın ihtiyaçlarını kendisine entegre ederek nitelikli bir eğitim anlayışını ortaya koymaya çalışmaktadır. Dış dünyamızda ve özellikle bilişim alanındaki baş döndürücü gelişmeler toplumun her alanında giderek belirleyici bir rol oynamaktadır. Türk eğitim sistemi de dünyadaki örnekleri gibi hizmet ettiği toplumun yetişmiş bireylerinin ihtiyaçlarını karşılamada bu gelişmelere ayak uydurabilmek adına zaman zaman önlemler almakta ve uygulamaya koymaktadır. Bu bağlamda Eğitim Fakültelerinde öğretmen yetiştirme alanında 2018 yılında yapılan program değişiklikleriyle toplumun eğitim ihtiyaçlarını gidermeye yönelik bir takım adımlar atılmış ve tüm öğretmenlik programları tamamen değiştirilerek kademeli uygulamaya geçilmiştir. YÖK'ün eğitim fakültelerinin programlarında uygulamaya koyduğu bu değişiklikler aynı zamanda başta eğitim fakülteleri olmak üzere birçok kesimden de eleştiri almış ve almaya da devam etmektedir. Gerçekleştirilen bu değişikliklerden Sınıf Öğretmenliği lisans programı da önemli ölçüde etkilenmiştir. Türkçe dilbilgisi, Türkçe öğretimi ve edebiyatla ilgili derslerin yeni programlardaki durumunda da belirgin sınırlamalara gidildiği görülmektedir. Çalışmamızda nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılarak önceki programda Türkçe ve öğretimine yönelik durumla, yeni programın getirileri tartışılacak ve konunun Türkçe öğretiminin temel eğitim düzeyindeki öneminden hareketle öneriler ortaya konulacaktır. Çalışmamız kapsamında doküman olarak 2006 ve 2018 yıllarında Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan Sınıf Öğretmenliği lisans programları incelenecektir. İnceleme yapılırken, programlarda yer alan Türkçe grubu dersler ve içerikleri mukayeseli olarak değerlendirilecektir. Çalışmada doküman incelemesi yöntemi, toplanan verilerin belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde sunulması, verilerin daha derinlemesine ve ayrıntılı bir şekilde inceleme fırsatı sunması gibi nedenlerle tercih edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, Türkçe Öğretimi, Temel Eğitim Programı, Sınıf Öğretmenliği

Sınıfımızda Mikroorganizmalar Nerede? Gravimetrik Petri Plak Yöntemine Dayalı Deneysel Bir Etkinlik

Atiye İlkyaz Dönmez
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
atiyeilkyaz120@gmail.com

Mukaddes Karyağdı
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
mkdds.01@hotmail.com

Baran Özgülcan
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
baran.ozgulcan@gmail.com

Nurettin Şahin
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi
nsahin@mu.edu.tr

Mikroskobik canlılar, öğrenciler için soyut bir kavramdır. Bu nedenle somut öğrenme yaşantıları edinmelerini sağlayan etkinliklerin geliştirilmesi önemlidir. Öğrencilerde okul içi ve okul dışı havasında bulunan mikroorganizmalara yönelik farkındalığı sağlamak ve hijyen kurallarının pekiştirilmesi amacıyla "Sınıfımızda mikroorganizmalar nerede?" adlı gravimetrik petri plak yöntemine dayalı deneysel bir etkinlik ile gözlemler yapılmıştır. Araştırmada, tek gruplu öntest sontest zayıf yarı-deneysel desen kullanılmıştır. Çalışma grubunu, 2018-2019 birinci döneminde Muğla il merkezindeki bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 26 (14 kız, 12 erkek) beşinci sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Verileri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından literatür taraması yapılarak ve alan uzmanlarının kanısı alınarak geliştirilen, beş açık uçlu sorudan oluşan Mikroorganizmalar Farkındalık anketi ve Etkinlik Çalışma yaprağı kullanılmıştır. Nicel veriler normallik sınaması sonrasında nonparametrik olarak Wilcoxon işaretli sıralar testi ile analiz edilmiş, nitel veriler için içerik analizi yapılmıştır. Ulaşılan sonuçlar incelendiğinde; mikrobiyal gözleme dayalı deneysel etkinliğin, öğrencilerin mikroorganizmalar hakkındaki farkındalıkları üzerinde istatistiki olarak anlamlı bir etkisi saptanmamıştır. Bununla birlikte, nitel analize dayalı veriler öğrenciler tarafından mikroorganizmaların genel olarak zararlı, hastalığa neden olan canlılar olduğu yönündeki algının azaldığını göstermektedir. Sonuçlara dayalı olarak bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mikroorganizmalar, mikroskobik canlılar, fen eğitimi

Sistem Düşüncesi, Bireycilik-Toplulukçuluk, Temel Değerler Eğilimi: Amerikan ve Türk Üniversite Öğrencilerinde Karşılaştırmalı Bir Çalışma

Doç. Dr. Serap Özbaş
Yakın Doğu Üniversitesi
serap.ozbas@neu.edu.tr

Prof. Dr. Cynthia Frantz
Oberlin College
cindy.frantz@oberlin.edu

Bu çalışma kültürlerarası nitelikte bir çalışmadır. Çalışmada Amerikan ve Türk üniversite öğrencilerinin sistem düşüncesi, bireycilik-toplulukçuluk ve temel değerler eğilimi incelenmiştir. Çalışmaya 84 Amerikan psikoloji öğrencisi ile 192 Türk tıp öğrencisi katılmıştır. Çalışmada araştırmacılar tarafından tek yönlü geri çeviri yöntemi kullanılarak Türkçe diline adapte edilen Sistem Düşüncesi ölçeği, Wasti ve Erdil (2007) tarafından Türkçe diline adapte edilen Bireycilik-Toplulukçuluk ölçeği (INDCOL) ve Demirutku ve Sümer (2010) tarafından Türkçe diline adapte edilen Portre Değerler Anketi kullanılmıştır. Veriler, 2016 yılı Ocak ile Mayıs ayları arasında toplanmıştır. Çalışma sonucuna göre, her iki toplumda, sistem düşüncesi ile yatay toplulukçuluk, evrenselcilik ve özyönelim değerleri arasında olumlu; sistem düşüncesi ile dikey toplulukçuluk arasında da olumsuz bir ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: Bireycilik-toplulukçuluk, karşılaştırma çalışması, sistem düşüncesi, temel değerler, üniversite öğrencisi

Sorgulamaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Ortaokul 6. Sınıf Öğrencilerinin Yoğunluk Kavramı ile İlgili Kavramsal Değişim Süreçlerine Etkisi

Ayberk Bostan Sarıoğlan

Balıkesir Üniversitesi
abostan@balikesir.edu.tr

İbrahim Gedik
Ülkü Ortaokulu Akhisar/Manisa
igedik08@gmail.com

Bilim ve teknolojide yaşanan ilerlemenin anahtar rolünü fen bilimlerinin öğretiminde olduğunun farkına varan ülkeler, fen öğretim programlarında yenilenme anlayışına gitmektedir. Ülkemizde de dünyadaki gelişmelere benzer şekilde fen öğretim programları güncellenmekte ve yenilenmektedir. 2013 yılında güncellenen Fen Bilimleri dersi öğretim programının temel yaklaşımının "araştırma-sorgulamaya dayalı öğrenme" olduğu belirtilmiş ve programın uygulanmasında ise, 5. ve 6. sınıflarda rehberli araştırma-sorgulama yaklaşımının esas alındığı belirtilmiştir. Bu çalışmanın amacı; rehberli araştırma sorgulamaya dayalı öğrenme yaklaşımının ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin yoğunluk kavramı ile ilgili kavramsal değişim süreçlerine etkisini incelemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması kullanılarak yürütülen çalışmanın araştırma grubunu, 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Manisa İli Akhisar İlçesinde bulunan bir Devlet ortaokulun 6. sınıfında okumakta olan 28 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan kavramsal anlama testinde yer alan üç açık uçlu soru ve yarı-yapılandırılmış görüşmeler kullanılmıştır. Veri analizinde 4 kategoriden oluşan dereceli puanlama anahtarı kullanılmış ve öğrencilerin verdiği cevapların bu kategorilerde yer alma frekansları hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda öğretim sonrası öğrencilerin yoğunluk kavramı ile ilgili bilimsel cevap verme oranın arttığı ve kavram yanılgıları ile karşılaşılma sıklığının azaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Rehberli sorgulamaya dayalı öğrenme yaklaşımına uygun hazırlanan ders içeriğinin öğrencilerin yoğunluk kavramı konusunda kavramsal değişim süreçlerine olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Rehberli sorgulamaya dayalı öğrenme, kavramsal değişim, yoğunluk kavramı, ortaokul öğrencileri

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programındaki Becerilerin 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabında Yer Alan Etkinlikler Kapsamında İncelenmesi

Nevzat Gümüş
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı
nevzat.gumus@deu.edu.tr
Canan Akyol
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı
canan.akyol@deu.edu.tr
Görkem Avcı
Bartın Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı
gavci@bartin.edu.tr
Özdemir Dikicigil
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı
ozdemir.dikicigil@deu.edu.tr

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler dersi öğretim programındaki becerilerin 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan etkinlikler kapsamında incelenmesidir. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri sosyal bilgiler dersi öğretim programı ile 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabından toplanmıştır. Bu kapsamda 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabının seçilmesinin nedeni, öğrenilenlerin pekiştirileceği etkinliklerin yer aldığı bölümün doğrudan belirtilmiş olmasıdır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Verilerin analizi devam etmekte olup, araştırma sonucunda sosyal bilgiler dersi öğretim programında kazandırılması amaçlanan becerilerin, 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan etkinlikler ile kazandırılma durumları ortaya konarak tartışılacaktır. Bu araştırmanın öğretim programı ve ders kitabı hazırlayanlar ile sosyal bilgiler eğitimiyle ilgili araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, beceri, beceri öğretimi, öğretim programı, ders kitabı.

Sosyal Bilgiler Dersinin Etkin Vatandaş Yetiştirmedeki Rolü: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Celal Mutluer
İzmir Özel Tanı Ortaokulu
cllmtlr@hotmail.com

Bu araştırmanın amacı, etkin vatandaş yetiştirmede Sosyal Bilgiler dersinin yerini sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerine göre ortaya koymaktır. Nitel araştırma yaklaşımıyla yapılan araştırma, betimsel tarama modelindedir. Araştırma örneklemini Karadeniz Teknik Üniversitesinde okuyan 4. Sınıf sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya koyabilmek için yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmıştır. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre "etkin vatandaş", "etkin vatandaş oluşturmada sosyal bilgiler dersinin önemi", "karşılaşılan sorunlar" ve "çözüm önerileri" temaları ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının etkin vatandaş yetiştirmede Sosyal Bilgiler dersine önem verdikleri sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Etkin Vatandaş, Sosyal Bilgiler Dersi, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları

Sosyal Bilgiler Motivasyon Ölçeğinin Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Sümer Aktan
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi
saktanus@gmail.com

Bu araştırmanın amacı Pintrich, Smith, Garcia & McKeachie (1991) tarafından geliştirilen MSLQ ölçeğinin motivasyon stratejileri ile ilgili olan bölümünün sosyal bilgiler dersi için Türkçeye uyarlaması ve ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesidir. Uyarlama sürecinin uygulaması 300 altıncı sınıf öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Ölçek toplam 17 maddeden ve dört alt boyuttan oluşan likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin psikometrik özellikleri içinde yapı geçerliği, iç tutarlılık katsayısı ve madde güvenirlik indeksleri hesaplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir. Yapılan uygulama sonucunda ölçeğin indeks değerlerinin literatürde beliritilen sınırlar içinde olduğu görülmüştür. Yine ölçeğin faktör yükleri ve hata varyanslarının istenilen düzeylerde gerçekleşmiştir. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı .882 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin alt boyutlarının madde ayırtedicilik indeksleri .653 ile .309 arasında değişmektedir. Ölçeği oluşturan maddelerin t-değerlerinin tamamı $p<.05$ düzeyinde anlamlıdır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda sosyal bilgiler motivasyon ölçeğinin altıncı sınıf öğrencilerinin derse yönelik motivasyon düzeylerinin belirlenmesinde kullanılabilecek standart bir ölçme aracı olduğuna karar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, psikometrik, doğrulayıcı faktör analizi

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Çevre Etiği Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Özdemir Dikicigil
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi
ozdemir.dikicigil@deu.edu.tr
Ali Ekber Gülersoy
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
gulersoy74@gmail.com

Bu çalışma, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının çevre etiği algılarının belirlenmesini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada betimsel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırma evreni Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarını kapsamaktadır. Bu çerçevede veri toplama araçları, Buca Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerine uygulanmış, böylelikle evrenin tamamına ulaşılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu" ile Keleş ve Özer (2015) tarafından geliştirilen "Çevre Etiği Farkındalık Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek uygulaması sonucunda veriler toplanmış, problem ve alt problemlere ilişkin bulgular ortaya konmuştur. Bulgular SPSS programı aracılığıyla çözümlenmiş ve çevre etiği farkındalık düzeyi ile "yaş", "cinsiyet", "öğrenim görülen sınıf", "üniversiteye gelmeden önce yaşanılan yerleşim yeri" gibi kişisel özellikler arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Bulgularda beliren farklılıklar sonucunda, Buca Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programı 2017-2018 akademik yılında öğrenim gören kız öğrencilerin çevre etiği farkındalıklarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca yaşın ilerlemesiyle çevre etiği farkındalığının azaldığı görülmüştür. Bunun yanında, sınıf düzeyinin çevre etiği bilinciyle ters orantılı olduğu sonucuna varılmış, yaşanılan yerin ise çevre etiği farkındalığına yönelik anlamlı bir etki yaratmadığı saptanmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde çevre etiğine yönelik araştırmaların farklı değişken ve örneklemlerle uygulanması ve öğretmen adaylarının çevre etiği farkındalık düzeylerinin iyileştirilmesine dönük önerilerde bulunulmuştur. Çevreye yönelik etik bakış açısının kazandırılmasında öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Bu sebeple, öğretmen adaylarında yaş ve sınıf düzeyi yükseldikçe çevre bilincinin niçin azaldığı araştırılmalıdır. Öğretmenlik lisans programlarında Çevre Eğitimi derslerine gereken önem verilmelidir. Çevre eğitimi, kapsamı ve niteliği geliştirilerek, okulöncesi eğitimden itibaren başlatılmalıdır. Çalışmamızın çevre ile ilgili benzer araştırmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, çevre, çevre etiği, çevre bilinci, öğretmen adayları.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Görüşleri

Fülya Gülnur Sakallı
Aksaray Üniversitesi
fulya_sakalli@hotmail.com

Funda Varnacı Uzun
Aksaray Üniversitesi
fundavarnaci@hotmail.com

Ülkemizde 2005 yılından itibaren öğrenciyi öğretim sürecinin merkezine alan yapısalcı yaklaşıma dayalı yeni bir öğretim programı kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca günümüzde çağdaş dünyaya ayak uydurabilmek ve gelişmeleri öğretim ortamına yerleştirebilmek amacıyla, eğitim-öğretim süreçlerini verimli olarak tamamlamayı sağlayacak öğretim yöntemleri kullanılmaya başlamıştır. Bu anlayış öğrenme sürecinde öğrenci merkezli öğretmenin ise rehber konumda olmasını temel alan yöntemlere yer vermektedir. Yapılandırmacı eğitim anlayışında öğrencinin aktif olduğu yöntemler vardır. Bu yöntemlerden biri de drama yöntemidir. Yaratıcı drama, öğretme öğrenme sürecinde bir yöntem olarak kullanıldığında hem öğrencilerin ilgisini arttırarak öğrenme düzeylerini yükseltmekte hem de öğrencilerin etkin katılımını sağlayarak onlar için mutlu bir ortam oluşturmaktadır. Eğitimdeki anlayışların değişmesi bu anlayışları ortaya koyacak öğretmenler tarafından benimsenir ve uygulanırsa anlam kazanacaktır. Yapılandırmacı yaklaşıma uygun olarak hazırlandığı belirtilen yeni Sosyal Bilgiler Programında öğrencinin bilgiyi kendisinin yapılandırdığı öğretmenin rehber konumda olduğu yöntem ve tekniklere yer vermesi gerekmektedir. Bu yöntemler içerisinde tüm duyuları harekete geçirerek ve yaparak yaşayarak öğrenme sürecine olanak sağlayan en etkili yöntemlerden birisi yaratıcı dramadır. Dramanın derslerde kullanımı ile ilgili literatür incelendiğinde verilen örneklerin çoğunun sosyal bilgiler derslerini içerdiği görülmektedir. Sosyal bilgiler dersi kapsamında bulunan tarih, coğrafya, vatandaşlık ve insan hakları eğitimi gibi disiplinlerin pek çok ünitesi ya da konusu yaratıcı drama için uygun özelliktedir

Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Sosyal bilgiler 4.sınıf öğretmen adaylarına yaratıcı drama tekniğinin kullanımı ile ilgili açık uçlu sorular sorulmuştur. Elde edilen veriler belirlenen temalar altında kodlanmıştır. Elde edilen sonuçlara dayanarak drama tekniği ile işlenebilecek ders örnekleri tasarlanmıştır. Araştırmanın sonunda, öğretmen adaylarının görüşleri incelendiğinde sosyal bilgiler dersinde yaratıcı drama yönteminin kullanılması, yaparak yaşayarak öğrenme sağladığı için bilginin daha kalıcı olduğu bunun yanında drama yönteminin olumlu ve olumsuz yönlerin olabileceği yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Yaratıcı Drama, Eğitimde Yeni Anlayışlar

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Türkçe Yazılı Anlatım Becerileri Konusundaki Yeterlilikleri

Dr. Hülya GÖLGESİZ GEDİKLER
Ege Üniversitesi
hulya.golgesiz.gedikler@ege.edu.tr

Dil, toplumsal iletişimin temel ögelerinden biridir. Toplumdaki bireylerin kendilerini ifade edebilmeleri ve sağlıklı iletişim kurabilmeleri açısından gerek sözlü gerekse yazılı anlatımda dili doğru kullanmaları önemlidir. Bugün ülkemizde ilköğretim ve ortaöğretim kademelerindeki tüm derslerin, öğretim programlarında anadilde iletişimin temel yetkinliklerden biri olarak yer alması da konunun önemini ortaya koymaktadır. Son 25 yıldır iletişim teknolojisindeki gelişmelerin yanı sıra, eğitim sistemimizdeki çoktan seçmeli sınavlara dayalı değerlendirme anlayışının toplumumuzda yazılı anlatıma başvurma sıklığını azaltarak, bu konuda bir gerilemeye yol açtığı düşünülmektedir. Bu araştırmada, öğretmenlerin öğretim sürecinde öğrencilerde dil yetkinliğinin kazanılması konusunda etkili bir rol model olduğu inancıyla sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Türkçe yazılı anlatım becerilerinin nitel araştırma yöntemiyle incelenmesi ve bu konudaki görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Belirlenen amaç doğrultusunda doküman analizine başvurularak 2016-2017 eğitim - öğretim yılında sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programına kaydolmuş ve hâlen üçüncü sınıfta okuyan öğrencilerin üç yıl boyunca çeşitli tarih derslerindeki yazılı sınav dokümanları; yazım kuralları, anlatım bozukluğu ve kavram yanlışları açısından içerik analizi ve betimsel analiz tekniğiyle incelenmiştir. Araştırma bulguları katılımcıların tarih dersleri ile ilgili yazılı sınav dokümanlarında çok fazla hata yaptığını ortaya koymuştur. Öğretmen adaylarının üç yıllık sürecini ele alan bu incelemede istikrarlı bir biçimde olumlu ve olumsuz örnek oluşturan katılımcılar ile değişim gösteren katılımcılardan ikişer kişi seçilerek görüşme yapılmış ve bu kapsamdaki bulgular da betimsel analize tabi tutulmuştur. Görüşme sonuçları, öğretmen adaylarının yazılı anlatım yeterliliğine ilişkin bakış açıları ile bu konuda sınavlarda sergiledikleri performans arasında doğru bir orantı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Sosyal bilgiler öğretmen adayları, öğretmen eğitimi, yazılı anlatım becerileri, anadilde iletişim yetkinliği, yazılı anlatım sorunları, kavram yanlışları.

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı İçin Seçmeli Bir Ders Önerisi: Sosyal Bilgiler Öğretiminde Video Oyun Geliştirme

Ali Ekber Gülersoy
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
gulersoy74@gmail.com

Berkay Türkal
Bahçeşehir Koleji (Güzelbahçe), Sosyal Bilgiler Öğretmeni
berkay_turkal@hotmail.com

Bu çalışma sosyal bilgiler öğretmen adaylarını değişen eğitim anlayışının gerekliliklerine göre yetiştirmek ve eğitimde ve öğretimde niteliği geliştirmek amacıyla yapılmıştır. 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı'nda oyun başlığına sahip olan tek ders, "Sosyal Bilgiler Öğretimde Yerel-Çocuk Oyunları"dır. Alan seçmeli ders kategorisinde yer alan bu ders ve meslek bilgisi kategorisinde yer alan "Öğretim Teknolojileri" dersinin içeriklerinde video oyun geliştirmeyle ilgili herhangi bir açıklama yer almamaktadır. Bu nedenlerden hareketle böylesi bir araştırmanın yapılmasına karar verilmiştir. Çalışmada "001 Game Maker", "RPG Maker VX" ve "Minecraft Education" gibi eğitimde video oyun geliştirebilmenin mümkün olduğu programlar kullanılmıştır. Söz konusu programlarla sosyal bilgiler dersinde kullanılabilecek olan örnek oyun içerikleri oluşturulmuştur. Öğretim amaçlı video oyun geliştirmede izlenecek olan yöntem ve stratejiler Bahçeşehir Koleji (Güzelbahçe) 6. Sınıf öğrencileriyle Sosyal Bilgiler dersinde paylaşılmıştır. Söz konusu süreçte belli stratejiler izlemek koşulu ile eğitim amaçlı video oyun geliştirmenin mümkün olduğu ve eğitim-öğretim faaliyetlerini de zenginleştirdiği gözlenmiştir. Çalışmada kullanılan programlar dışında, başka programlarda eğitimde video oyunu geliştirmeye olanak sağlamaktadır. Bu çalışmanın eğitimde video oyun geliştirmek isteyen öğretmen ve öğretmen adaylarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Video oyun geliştirme, sosyal bilgiler öğretimi, bilgisayar programı.

Sözcük Dağarcığını Geliştirme ve Türkçe Sözcük Kullanımı Açısından Mavisel Yener'in ‘Sırsayar' Adlı Kitabının İncelenmesi

Nevin Akkaya
Dokuz Eylül Üniversitesi
nevin.akkaya@deu.edu.tr

Tolga Demir
Milli Eğitim Bakanlığı
demir.tolga@yahoo.com

Metin temelli ders işleniş sürecine sahip Türkçe dersinde, nitelikli çocuk edebiyatı eserleri; dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma alanlarına yönelik amaçları elde etmede eğitimcilerin en önemli materyallerinden biridir. Ders içi çalışmalarda ve serbest zaman etkinliklerinde çocuklara sunulan edebi metinler çocuklar için ‘çocuğa görelik’ ilkesiyle hazırlanması gereken içeriklerdir. Bu açıdan çocuğun ve dersin ihtiyaçlarına cevap verecek metinler oluşturmak önemlidir. Bilişsel olarak gelişmekte ve olgunlaşmakta olan çocuğun en büyük ihtiyaçlarından biri de duygu ve düşünüş dünyasını genişletecek yeni sözcükleri öğrenmektir. Sözcükler düşüncelerin izdüşümleridir ve çocuğun sözcük dağarcığı düşünme kapasitesini etkileyen önemli bir kavramdır. Çocuk kitaplarından beklenen bu ihtiyaca cevap vermesi ve çocuğun sözcük dağarcığını geliştirmesidir. Sözcükler aynı zamanda ulusların düşünce hafızasıdır. Başka dillerin sözcükleri başka düşüncelerin ürünleridir. Sözcüklerin başka dillerin etkisinden kurtarılmış olması ve bu sözcüklerin çocuğa aktarılması çocuğun zihinsel becerilerini artırarak onun büyülü düşünce dünyasını geliştirecektir. Çocuk edebiyatı yazarı, bu bilinçle hareket etmeli, kitaplarını yazarken çocuklara karşı bahsedilen sorumluluklarını yerine getirmelidir. Bu çalışmada çağdaş Türk çocuk yazınının önemli bir temsilcisi olan Mavisel Yener’in yazdığı ‘Sırsayar’ adlı roman, dil ve üslup açısından çocuğa yeni sözcükler kazandırma ve yabancı kelimelerin Türkçe karşılıklarını kullanma ölçütleriyle incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: çocuk edebiyatı, sözcük dağarcığı, Türkçe öğretimi, Mavisel Yener, Sırsayar

Suriyeli Öğrencilerin Gözünden Hayat Bilgisi Öğrenme Ortamlarına Bakmak

Yücel Kabapınar
Marmara Üniversitesi
ykabapinar@marmara.edu.tr

Merve Nur Karakaş
Marmara Üniversitesi
mervenurkrks@gmail.com

Elif Nur Palut
MEB
elifpalut89@gmail.com

Son dönemlerde Türkiye, tarihinin en büyük göç hareketiyle karşı karşıya kalmıştır. Ülkelerinden Türkiye'ye göç eden Suriyelilerin sayısı azımsanamayacak boyuttadır. 2018 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'nın resmi sitesinde yer alan bir bilgiye göre 608.084 Suriyeli öğrenciye eğitime erişim imkanı sağlanmıştır. Suriyeli ailelerin çocukları Türk okullarına gidebilmekte ve Türk eğitim sistemine entegre edilmeye çalışılmaktadır. Buna paralel olarak Suriyeli öğrencilerin dil sorunlarını çözmek için Türkçe öğretilmeye odaklanılmıştır. Türkçe öğrenen Suriyeli öğrenciler, Türk çocuklarıyla eğitim almaya başlamışlardır. Suriyeli öğrencilerin bu uyum dönemlerinde Türk eğitim sistemindeki bazı derslerde zorlandığı görülmüştür. İlkokul döneminde çocukların temel yaşam beceri ve bilgilerinin bir bölümü Hayat Bilgisi dersinde çocuklara kazandırılmaktadır. Türk eğitim sistemine entegrasyonu sağlanmaya çalışılan göçmen çocukların bu derste hangi zorluklarla karşı karşıya kaldıklarının tespit edilmesi bu çocuklara verilen eğitimin niteliğini arttırmaya katkı sağlayacaktır.

Bu çalışma, Suriyeli öğrencilerin, Türk öğrencilerle birlikte devam ettikleri, Hayat Bilgisi dersi sınıf ortamlarının incelenerek bu ders özelinde yaşadıkları öğrenme deneyimin niteliğini ve yaşadıkları olası zorlukların nedenlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Sultanbeyli ilçesindeki bir devlet okulunun 3. sınıfına devam eden Suriyeli öğrenciler ile sınıfında Suriyeli öğrenci bulunan 2 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışmanın veri toplama araçlarını gözlem formu ve öğretmen anket formu oluşturmaktadır. Her bir öğretmenin Hayat Bilgisi dersleri 6'şar saat süre ile gözlenmiş, bu öğrenme-öğretme sürecindeki Suriyeli öğrencilerin durumu anlaşılmaya çabalanmıştır. Yine katılımcı öğretmenlere uygulanan ankette de, bu öğrencilerle Hayat Bilgisi dersi özelinde yaşadıkları deneyimleri ortaya koymayı amaçlayan açık uçlu sorular sorulmuştur. Gözlem ve anket aracılığıyla elde edilen verilere içerik analizi uygulanmıştır. Verilerin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Suriyeli öğrenciler , hayat bilgisi , gözlem

Sürdürülebilir Çevre Eğitimi ile İlgili Tezlerin Eğilimleri: Bir Sistematik İnceleme

Selçuk Arık
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
selcuk.arik@gop.edu.tr

Bu araştırmada, sürdürülebilir çevre eğitimi konusunda Türkiye'de yapılan yüksek lisans ve doktora eğitimi düzeyindeki tezlerin sistematik olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Sürdürülebilir kalkınma, çevre sorunlarının çözümü için ulusal ve uluslararası boyutta çok önemli bir kavramdır. İlk olarak 1970'li yıllarda kullanılmaya başlanan bu kavram 1987 yılında yayımlanan "Ortak Geleceğimiz" isimli raporda resmi olarak tanımlanmıştır. Sürdürülebilirliğin uygulanması ve toplumsal olarak kabul görmesi bakımından eğitim büyük bir öneme sahiptir. Bu bakımdan sürdürülebilir çevre eğitimiyle ilgili yapılmış araştırmaların sistemli ve detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir. Bu araştırmada geriye dönük araştırma yöntemlerinden bir tanesi olan sistematik alanyazın incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Sistematik alanyazın incelemesi, bilgilendirici ve kanıta dayalı cevaplar sağlamak amacıyla belirli bir araştırma sorusuyla ilgili mevcut çalışmaları belirlemek, değerlendirmek ve sentezlemek amacıyla tasarlanmış bir alanyazın incelemesidir. Bu araştırmada sistematik alanyazın incelenmesini gerçekleştirmek üzere Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı tez merkezi incelenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, veri tabanında yer alan izinli, Türkçe veya İngilizce dillerinde yazılmış, eğitim ve öğretim alanıyla ilgili, yüksek lisans veya doktora tez çalışmaları oluşturmuştur. Alanyazın incelemesi sırasında, "sürdürülebilir çevre" ve "sürdürülebilir çevre eğitimi" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda toplam sekiz çalışma incelemeye dahil edilmiştir. Sistematik incelemeye dahil edilen araştırmalar tematik içerik analizi aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın bulguları incelendiğinde, tezlerin tamamının yüksek lisans tezi olduğu ve Türkçe olarak yazıldığı belirlenmiştir. Bu tez çalışmalarının büyük bir çoğunluğu 2012 - 2013 yılları arasında çalışılırken, en fazla tez çalışması Adnan Menderes Üniversitesi'nde yapılırmıştır. Bu tez çalışmalarının örneklemini en fazla Aydın ve İzmir illerinde fen bilgisi öğretmen adayları oluşturmuştur. Çalışmaların çoğunda örnekleme yöntemi belirtilmemiştir. Bu tez çalışmaları ölçme araçları bakımından incelendiğinde en fazla çalışmanın; araştırmacılar tarafından geliştirilen, geçerlikleri uzman görüşüyle, güvenirlikleri ise Cronbach Alfa güvenirlik katsayısıyle hesaplanan çalışmalardan oluştukları belirlenmiştir. Yöntem bakımından en fazla tez çalışması; nicel araştırma yöntemlerinden tarama (survey) araştırması şeklinde tasarlanırken, araştırmanın verilerinin analizinde ise nicel veri analizi yöntemlerinden bağımlı ve bağımsız örneklemler t-testi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir çevre, sürdürülebilir çevre eğitimi, sistematik alanyazın incelemesi, tematik içerik analizi

Süreklilik Konusunda Matematik Öğretmen Adaylarının İşlemsel Anlayışları

Meltem Coşkun
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı
meltemcoskun@hacettepe.edu.tr

Necla Turanlı
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı
turanli@hacettepe.edu.tr

Bu araştırmanın amacı matematik öğretmen adaylarının süreklilik konusuna yönelik işlemsel anlayışlarının nasıl olduğunun belirlenmesidir. Bu amaç doğrultusunda 2017-2018 eğitim öğretim yılında, bir devlet üniversitesinin matematik öğretmenliğinin 3, 4 ve 5. sınıflarında öğrenim gören 54 öğretmen adayına araştırmacılar tarafından hazırlanan "Süreklilik Başarı Testi" uygulanmıştır. Bu başarı testinin sonuçlarına göre 9 matematik öğretmen adayı araştırmanın çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak ise araştırmacılar tarafından hazırlanan "İşlemsel Anlayışı Belirlemeye Yönelik Test" kullanılmıştır. İşlemsel Anlayışı Belirlemeye Yönelik Testte reel, R2, metrik ve topolojik uzaylardaki süreklilik konusuna yönelik sorular yer almaktadır. Bu test çalışma grubunda yer alan matematik öğretmen adaylarına uygulanmıştır. Test sonuçlarının araştırmacılar tarafından değerlendirilmesinin ardından öğretmen adayları ile görüşmeler yapılarak araştırmanın verileri toplanmıştır. Araştırmanın modeli ise nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile tasarlanmış olup, elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda matematik öğretmen adaylarının süreklilik konusuna yönelik işlemsel anlayışları zayıf, orta ve iyi düzeyde olmak üzere 3 kategori altında incelenmiştir. Araştırma sonucunda, matematik öğretmen adaylarının süreklilik kavramına ait formal tanımları içselleştiremedikleri; işlemsel anlayışlarının ise soruya ait doğru cevaba ulaşma ile sınırlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: işlemsel anlayış, süreklilik, matematik öğretmen adayı

Şarkı Söyleme ve Konuşmada Sesin Şekillenmesi ve Artikülâsyonun Sağlanmasında Rezonans Bölgesinin Rolü

Ayhan Helvacı
Bursa Uludağ Üniversitesi
ayhanhelvaci@gmail.com

Yaratıcılık, hayal gücü ve duyguların etkili şekilde ifade edilebilmesini sağlayan müzik sanatında; hiçbir müzik aletinde bulunamayacak estetik ve ifade gücü insan sesiyle en yüksek düzeyde sunulabilmektedir. Bu nedenle bu enstrümanı kullanacak olan şarkıcının fiziksel yapısı, psikolojisi, kişisel özellikleri ve aldığı eğitimi üretilecek sesin kalitesini doğrudan etkilemektedir. Şarkı söyleme sırasında şarkıcının vokal sanata ait çeşitli parametrelerin hangilerini ve nasıl kullandığı hususu şarkıcının ürettiği duyumu biçimlendirir. Beden mükemmel tonları üretirken, bu aşamada etkin rol alan organlar örneğin gırtlak zorlanmadan ses üretimine devam edecek ve zahmetsizce yankılanacaktır. Bu yankı sesin kalitesi yüksek, gür, zengin, sıcak ve renkli bir tınıya sahip olmasına neden olacaktır. Bu çalışmada; şarkı söyleme ve konuşmada sesin şekillenmesi ve artikülasyonun sağlanmasında rezonans bölgesinin rolü uzman görüşleri doğrultusunda örnekleriyle incelenmiş ve tartışılmıştır. Çalışma sonucunda; insanda sesin şekillenmesi ve artikülasyonun sağlanmasında rezonans bölgesinin kullanım özelliğinin çok önemli bir role sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Şarkı Söyleme, Konuşma, Rezonans Bölgesi, Artikülâsyon

Tam Sayıları Karşılaştırma ve Sıralama Konusuna Yönelik Dij ital İhikaye Anlatımının Kullanılması

Bahar Dinçer
Dokuz Eylül Üniversitesi
bahardincer87@hotmail.com

Süha Yılmaz
Dokuz Eylül Üniversitesi
suha.yilmaz@deu.edu.tr

Gelişen teknoloji ile birlikte ders öğrenimi sırasında öğrencilerin çok yönlü olarak işitsel ve görsel öğelere daha fazla ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyaçla birlikte yıllardır kullanılan hikaye anlatım metodu da güncellenerek, ses, görüntü, metin ve efektlerin dahil edilmesiyle dijital hikaye anlatımı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bilgiler ışığında araştırmanın amacı 6. sınıf matematik dersi sayılar ve işlemler öğrenme alanındaki, tam sayılar alt öğrenme alanına yönelik "Tam sayıları karşılaştırır ve sıralar." kazanımına ilişkin olarak araştırmacı tarafından hazırlanan dijital hikayenin, öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesidir. Çalışma 2 ders saati içerisinde, ilk ders dijital hikayenin sunulması ve konu ile ilgili örneklerin çözülmesi, ikinci ders ise kazanıma yönelik dijital hikaye öğretiminin içerik ve yöntem bakımından değerlendirildiği ölçek uygulanması ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İzmir ili sınırları içindeki merkez yerleşkede yer alan, akıllı tahta erişimi bulunan bir ortaokulun 6. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada nitel ve nicel yöntemin bir arada kullanıldığı karma yöntem yaklaşımı benimsenerek araştırmacı tarafından geliştirilen dijital hikaye anlatımı konu değerlendirme formundan elde edilen veriler analiz edilmiştir. Bu değerlendirme formunun nicel boyutunda öğrencinin derse yönelik izlenimleri ve öz değerlendirmelerine yönelik beşli derecelendirme ölçeği, nitel boyutunda ise kavramsal öğrenmelerine ve dijital hikayenin içeriğine yönelik açık uçlu sorular yer almaktadır. Araştırma bulgularına göre öğrencileri n tam sayıları karşılaştırma ve sıralama konusuna yönelik öğrenimlerinin gerçekleştiği ve dijital hikaye öğretimine karşı olumlu izlenim sergiledikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: dijital hikaye, matematik, bağlam temelli öğrenme.

Tarih Öğretmeni Adaylarına Göre Tarihte Hangi Konudan Hangi Ders Çıkarılabilir?

Gülin Karabağ
Gazi Üniversitesi
gulinkarabag@gmail.com

Banu Çulha Özbaş
Dokuz Eylül Üniversitesi
banu.culha@yandex.com

Bilindiği üzere tarih öğretiminin en önemli amaçlarından biri geçmişten ders çıkarmaktır. Geçmişten çıkarılacak dersler kişiden kişiye değişebileceği gibi paralellikler de gösterebilmektedir. Ama konu her ne olursa olsun öğretmen adaylarının ders çıkarılabileceğini düşündükleri konular onların ilerde derslerinde öğrencilerine verecekleri örneklere de ışık tutacağı için önemlidir. Bu araştırmanın amacı da, tarih öğretmeni adaylarının tarih konuları içinde ders çıkarılabilecek bir konu olarak hangi konuyu neden seçtiklerini ortaya koymaktır. Araştırmanın katılımcılarını Türkiye'nin iki farklı eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan 100 (60 erkek, 40 kadın) tarih öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan bir anket ve odak grup görüşmeleri kullanılmıştır. Araştırmanın veri çözümleme süreci içerik analizi ve betimsel analizler yapılarak devam etmektedir. Araştırma sonucunda araştırmanın bulguları ışığında tarih öğretmeni programına ve tarih öğretimine ilişkin önerilerde bulunulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: tarihin amacı, öğretmen adayı, görüş.

Teacher Educators' Thoughts and Reflections on Teaching Practicum

Melek Çakmak
Gazi University, Faculty of Education
melek@gazi.edu.tr

Practicum has been considered one of the most crucial and influential stages in teacher education (Trent, 2013; cited in Castañeda-Trujillo & Aguirre-Hernández, 2018). In other words, teaching practicum is one of the most important components of teacher education. It provides preservice teachers the opportunity to be in the real classroom context. Moreover, preservice teachers develop their experiences in the classroom. Many studies (e.g. Rajuan , Beijaard & Verloop, 2008; Ngoepe, 2014; Lawson et al, 2015; Busher et al., 2015; Agudo, 2016; Sulistiyo et al., 2017) have focused preservice teachers' perceptions regarding with teaching practicum. On the other hand, associate (mentor/cooperating) teachers and also university teachers all have crucial roles in teaching practicum process as Beck and Kosnik (2002) stated. However, little research has focused to university teachers and their thoughts on practicum. This current research mainly aims to determine the perceptions of teacher educators (n=12) about teaching practicum process. Since it is a phenomenological research, the study group consists of a small group of teacher educators from an education faculty at a state university in Ankara, Turkey. Data collected through both individual and focused-group interview techniques. As Jamshed (2014) stated that interview technique is the most common format of data collection in qualitative research. Gill, Stewart, Treasure & Chadwick (2008) also indicate that the purpose of the using interview is to explore the views, experiences, beliefs and/or motivations of individuals on specific matter in research studies. The results mainly showed interesting points which reflect teacher educators' perceptions on teaching practicum. Results of the study can be considered by teacher education programs, teacher educators and researchers who focused to this specific issue.

Keywords: teacher educator, teaching practicum, teacher education

Teachers' Experiences Regarding Use of Information and Communication Technology for Visually Impaired Students

Zikra Faiz
University of Management and Technology
zikra.faiz18@gmail.com

Tahira Zafarullah
University of Management and Technology
tahirazafarullah555n@gmail.com

Zaheer Asgharz
University of Management and Technology
zaheer.asghar@umt.edu.pk

Information and Communication Technologies (ICTs) includes computers, the Internet, and electronic delivery systems such as televisions, radios, multimedia, and overhead projectors etc. In modern world, ICTs is considered as an essential element of teaching-learning process. The study was aimed to discover the usage of ICTs in Special Education Institutions for Visually Impaired students, Lahore, Pakistan. Objectives of the study were to explore the problems face by teachers while using ICT in classroom. The study was phenomenology in nature; a qualitative survey method was used through semi-structure interview protocol developed by the researchers. The sample comprised on eighty faculty members selected through purposive sampling technique. Data were analyzed through thematic analysis technique with the help of open coding. The study findings revealed that multimedia, projectors, computers, laptops and LEDs are used in special education institutes to enhance teaching-learning process. Teachers believed that ICTs can enhance the knowledge of visually impaired students and every student should use these technologies in classroom. It was concluded that multimedia, projectors and laptops are used in classroom by teachers and students. ICTs can promote effectively through training of teachers and students. It was suggested that the government should take steps to enhance ICTs in teacher training and others institution by pre-service and in-service training of teachers.

Keywords: Information and Communication Technologies, in-services teachers, Special Education Institutions.

Technology Embedded Flipped Learning for Students with Various Abilities in Higher Education

Muhammad Usman Zia
University of Management and Technology, Lahore
usman.zia@umt.edu.pk

Naveeda Khan
University of Management and Technology, Lahore
naveedakhan@gmail.com

As response to current movement of inclusion, universities in Pakistan are giving access to students with various abilities to higher education. The present study was aimed to see the affect of technology embedded flipped learning for students with various abilities in higher education classrooms. During teaching of "Computer Applications in Special Education" the researchers recorded 15 minutes long videos consisting of Power Point Presentations, voice and sign language interpretation of voice. These videos were distributed among all students, including typical students, visually impaired and hearing impairment prior to scheduled classes. The students watched the videos before class and discussed the contents of the videos in classroom. Formative assessment and interviews were conducted to record the students' responses. Results revealed that students developed core understanding of the lesson contents prior to class although they needed explanation of some concepts from each lecture. The level of students' engagement was significantly increased. Flipped classroom technique was found to be effective in accommodating students' various needs.

Keywords: flipped classroom, hearing impairment, visual impairment, higher education.

Technology-Enhanced Learning: Development of the Video-Based Sign Language Vocabulary for Assisting Teachers of Hearing-Impaired Students at Primary Level

Shafaq Rubab
University of Management and Technology
shafaq.rubab@umt.edu.pk

Laila Adeel Mohsin
University of Management and Technology
lailamohsinadeel35@gmail.com

Saad Rana
University of Management and Technology
shafaqrubab123@gmail.com

Modern technology in the educational system is the need of time. In Pakistan, teachers of the hearing-impaired students are facing lots of challenges while delivering lectures only through the old, traditional method. Unfortunately, the desirable outcome is not visible in the academic achievements of the students. The latest trends and blended learning approaches are mandatory to make a positive change in the successful completion of the educational tasks of the hearing-impaired students. Adaptations and innovations in instructional strategies are the need of the time, in particular, for full inclusion of hearing-impaired children in regular schools in Pakistan. Training of the teachers to make use of technology along with face to face learning would be beneficial for children with hearing-impairment and in promoting equitable learning. This study aims to introduce an online resource which would help teachers to make hearing impaired students learn different words in sign language mentioned in the curriculum of Science Book designed for Grade 4. An educational website is created to assist teachers to accomplish this task. This study would introduce a new domain of learning i.e. learning through online resources or interactive learning interfaces especially for the hearing-impaired students. To make this project effective, a complete study and in-depth analysis of the sign language signs are required for developing the prior knowledge of the researcher. This type of project requires two types of expertise; first complete command on sign language interpretation and second a proper knowledge of the technical experience. In future, this would make the teaching- learning process more effective, time saving and reachable for teachers and students, both. This research work is likely to generate opportunities for the hearing-impaired students to create online learning resources and produce their own financial means which would lead them towards a sustainable career and independent living.

Keywords: technology, sign language, teachers, hearing impaired, blended learning.

Temel Dil Becerilerini Kazanımında Dijital Teknoloji Uygulamalarının Yeri ve Önemi

İlyas Yazar
Dokuz Eylül Üniversitesi
iyazar@gmail.com

Günümüzde öğrenme ve öğretme süreçleri hızlı bir şekilde değişim ve dönüşüme tanık olmaktadır. Düne ait görülen pek çok gelişmiş eğitim araçları kısa zamanda önemini yitirmekte ve öğretim sürecinin etkin bir unsuru olmaktan da hızla uzaklaşmaktadır. İçinde bulunduğumuz çağın koşulları dikkate alındığında yediden yetmişe her düzeyde bireyin doğrudan ya da dolaylı bir şekilde kendisini bilişim çağının akışına bıraktığı bir iklimde, eğitim öğretim süreçlerinin yapılandırılmasında da bu çağın ikliminden ve getirilerinden azami düzeyde yararlanmak en temel hedeflerimizden biri olmalıdır. Bilişim çağının her geçen gün artan yaygın etkisi karşısında birey olarak ya da toplumsal yapılanmalar içindeki farklı katmanların temsilcileri olarak sırtımızı dönmek, duyarsız kalmak, geçmişin klişe kalıpları içindeki anlayışlarımızı korumaya çalışmak günümüz dünyasında artık karşılığı olmayan eylemlerden ibaret bulunmaktadır. Eğitim çağındaki bireylerin her düzeyde ihtiyaçları, yaşadıkları çağın algı yönetimince çeşitlenmekte ve bilişime dayalı unsurlarla her an yeniden şekillenmektedir. Bu bağlamda eğitim süreçlerinde bireyin dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik temel eğitimden başlayarak yükseköğretim sürecine kadar uzanan yolda bir takım geleneksel zorlama ve baskıcı yöntemler yerine, bilişim çağında bireylerinde içinde yer aldığı dijital uygulamalar üzerinden bu becerilerin geliştirilmesinde alternatif yöntemler ve araç gereçler ilgi odağı haline gelebilmektedir. Çalışmamızda yaşadığımız çağın eğiticilere sunduğu adobe connect, angel, blackboard, desire2learn, webct, moodle ve sakai gibi ders yönetim sistemleri (classroom management systems); facebook, twitter ve instagram gibi sosyal ağlar; kısa mesaj, skype, hangouts, facetime gibi mesajlaşma sistemlerinin oluşturduğu oldukça geniş bir yelpazenin sağladığı öğretim teknolojisi çeşitliliği ve bunların farklı öğrenim düzeyindeki bireylerin dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik katkıları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: bilgi toplumu, dijital öğrenme araçları, Türkçe öğretimi, temel dil becerileri.

Temel Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Hizmet – İçi Eğitime İlişkin Algıları (İzmir İli Buca İlçesi Örneği)

Pınar Erçiftci Çüçen
İzmir Buca Avukat İlhan Ege Anaokulu
pinarerciftci@gmail.com

Eğitim genel anlamda bireyde davranış değiştirme süreci olarak tanımlanmaktadır. İstenilen yönde davranış değişmelerinin meydana gelmesini sağlamak için eğitimin, planlı ve amaçlı olması gerekir. Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleşmesinde öğretmenlerin niteliği ve yeterliliği önemli role sahiptir. Öğretmenlerin mesleklerini çağdaş gelişmelere uygun bir şekilde yapabilmeleri, yeni gelişmelere uyum sağlamalarına bağlıdır. Bu ise hizmet içi eğitimin işlevlerinden birisidir. Bu nedenle, öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim programlarının sürekli olarak gözden geçirilip çağdaş gelişmeler doğrultusunda yenilenmesi ve böylece işlevselliğinin korunması gereklidir. Bu araştırmada temel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin, hizmet–içi eğitime ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma tarama modeli kullanılarak yapılan nitel bir araştırmadır. Çalışmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılında, İzmir ili, Buca ilçesinde bulunan 33 ilkokul ve 4 anaokulunda görev yapan sınıf ve okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemi 15 ilkokuldan ve 4 anaokulundan, anketleri gönüllü olarak cevaplayan 182 sınıf ve okul öncesi öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanmış anket formu ile elde edilmiştir. Verilerin analizi betimsel analiz yöntemi ile yüzde ve frekans kullanılarak yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre hizmet içi eğitim, özellikle öğretmenlerin yeniliklerden haberdar olmaları için gereklidir. Hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılım zaman zaman gönülsüz olmakla birlikte, çoğunlukla gönüllü olarak gerçekleşmektedir. Katılımın gönüllü olmasının en önemli nedeni olarak Milli Eğitim Bakanlığı'nın MEBBİS/Hizmet-İçi modülünden öğretmenlerin katılmak istedikleri faaliyetlere kişisel başvuru yapabilmeleri gösterilmiştir. Hizmet içi eğitim özellikle öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimine, yeni eğitim programlarını uygulamalarına katkı sağlamaktadır. Hizmet içi eğitim faaliyetleri yapıldıkları yer ve zaman bakımından öğretmenler tarafından yetersiz bulunmuştur. Faaliyetler için en uygun yer öğretmenlerin kolay ulaşabileceği görev yapılan bölge olarak gösterilirken en uygun zaman ise tatil dönemleri olarak belirtilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden alınan öneriler ışığında hizmet içi eğitim faaliyetlerinin daha etkin ve yararlı olabilmesi için öncelikle; faaliyetlerde görev alacak kişilerin kullandığı eğitim yöntemleri ve teknikleri yeterli, faaliyetlerin yapılacağı yer ve zaman iyi ayarlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: eğitim, öğretim, öğretmen, hizmet-içi eğitim, temel eğitim.

Temel Eğitim Öğretmen Adaylarının Dijital Okuryazarlık Düzeyleri

Aylin Yazıcıoğlu
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
aylinyazicioglu20@hotmail.com

Erhan Yaylak
Ordu Üniversitesi
erhanyaylak@ordu.edu.tr

Galip Genç
Balıkesir Üniversitesi
galipgencc@gmail.com

Hızla değişen ve gelişen teknolojik yenilikler bireylerin yaşantısına etki etmekte, bireylerin yaşadıkları çağa yönelik birçok beceri ve donanımı kazanmalarını gerektirmektedir. Günümüz koşullarında birçok birey çağa ayak uydurmak, gelişen teknolojik koşullara uyum sağlamak ve bu konularda bilinç kazanmak için okuryazarlık düzeylerini geliştirmeye yönelik çaba göstermektedir. Bu değişim ve gelişim süreci eğitim ortamlarına da yansımaktadır. Öğretmenler, eğitim ve öğretim süreçlerinde dijital dünyadan ve yeniliklerden faydalanarak öğretimin kalitesini arttırmaya çalışmaktadır. Öğretmenlerin kullandıkları pek çok teknolojik araç ve ürün dijital okuryazarlığın eğitim dünyası içinde de kullanımını getirmiştir. Bu durum öğretmenlik mesleğini icra edecek öğretmen adaylarının da dijital okuryazarlığa yönelik düzeylerinin belirlenmesi açısından çalışma için önem arz etmektedir. Bu nedenle araştırmada temel eğitim öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerini çeşitli değişkenlere bağlı olarak incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklem grubunu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ordu Üniversitesi ve Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Temel eğitim öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla Ng (2012) tarafından geliştirilen 17 maddeden oluşan Hamutoğlu, Güngören, Uyanık ve Erdoğan'ın (2017) Türkçe'ye uyarladığı "Dijital Okuryazarlık Ölçeği" veri toplama aracı olarak uygulanmıştır. Çalışma verilerinin analizinde süreç devam etmekte olup veriler gerekli istatistiksel analizler yapılarak fakülte, branş, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenine göre değerlendirilecek, sonuç ve öneriler bu doğrultuda sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: dijital okuryazarlık, temel eğitim, öğretmen adayı.

The Impact of In-Service Training on Turkish EFL Instructors' Self-Efficacy Beliefs

Duygu Taşer
Middle East Technical University
dtaser@metu.edu.tr

The purpose of this study is to explore the predictors of Turkish EFL instructors' self-efficacy beliefs at the tertiary level. The aim is to discover the most influential factors that shape preparatory school instructors' self-efficacy beliefs and its sub-dimensions in relation to classroom management, instructional strategies, and student engagement. Ultimately, the study seeks to develop a deeper understanding of how and why these factors may impact teachers' sense of efficacy in the field of English language teaching. To achieve these aims, the present study employed an explanatory mixed methods design which consisted of two main stages. In the first stage, a questionnaire was distributed to 434 Turkish EFL instructors working at universities in Ankara, İstanbul, and İzmir. In the second stage, interviews were conducted with twenty teachers to gain deeper insight into the issues stated in the questionnaire. The quantitative and qualitative findings from this study revealed that in-service training was a significant factor that influenced efficacy beliefs when combined with an effective working environment and administrative support, so a combination of these factors may help to further develop instructors' self-efficacy beliefs. Moreover, training had a positive effect on these beliefs when it was able to meet certain requirements. That is, it was found to be beneficial when it was more practical, long-term, and collaborative in nature.

Keywords: self-efficacy, in-service training, language education.

The status of French phraseodidactics in Italian context

Assoc. Prof. Dr. Mariangela Albano
University Dokuz Eylül & University Sorbonne Nouvelle, Paris 3

This paper analyses the role of French as Foreign Language phraseodidactics in Italian academic context. In Didactics of French as Foreign Language, for example, thanks to Bally's legacy (1951 [1909], vol. I, II), numerous attempts at didactisation of fixed expressions were produced either on French-speaking ground (Binon & Verlinde, 2003; Cavalla & Crozier, 2005; Cavalla et al., 2005; Tutin, 2007; Granger & Meunier, 2008; Cavalla, 2009; Legallois & Tutin, 2013; Cavalla, 2014) and on non-French speaking ground (Lüger, 1997, 1999 & 2004; Ettinger & Stölting, 1992; Ettinger, 1992; González Rey, 2002, 2007a/b, 2010). Despite the rapid growth of French phraseodidactics, limited empirical research has been conducted in Italy and, according to Balboni (1998) and Lillo (2012), in Italy we could observe a lack of interest in the lexicon didactics. This article presents evidence from related empirical studies recently conducted in Italian context and it suggests the status of French phraseodidactics research through the analysis of the academic pedagogical programs.

Keywords: multi-word units, phraseology, French phraseodidactics, didactics in Italian universities, pedagogical programs

Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Öğretmen Beklentileri

Canan Hançerli
Milli Eğitim Bakanlığı
hancerlicanan@hotmail.com

Özlem Belkıs
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
ozlem.belkis@deu.edu.tr

Eğitimin temel ögelerinden birisi öğretmen-öğrenci ilişkisidir. Bu ilişkiyi yönlendiren pek çok bağlam vardır, öğretmen beklentileri bunlardan biridir. Öğretmen beklentisi, öğretmenin öğrenci hakkındaki düşüncelerinden ve onun hakkında bildiklerinden hareketle, öğrencinin başarısının ne düzeyde olacağına, nasıl davranış sergileyeceğine, akademik açıdan nasıl bir performans göstereceğine dair tahmin ve çıkarımlardır. Bu kavram 1968'de literatüre girmiş, birçok çalışmaya konu olmuş, öğretmen beklentilerinin öğrenci performanslarını etkilediği düşüncesi bu alandaki çalışmaları gittikçe daha önemli hale getirmiştir. Çünkü öğretmenler, öğreten olmanın ötesinde öğrencileri için aynı zamanda bir rol modeldirler ve onların davranışlarını etkilerler. Pek çok bilgi, davranış biçimi ve yaklaşım gibi cinsiyetçi kalıpyargılar da öğretmenler tarafından farkında olarak veya olmayarak öğrencilere aktarılıp pekiştirilebilir. Öğretmen beklentileri ile cinsiyetçi kalıplar arasındaki ilişkileri araştıran çalışmalar yurt dışında yapılmış, yurtiçi alanyazındaysa öğretmen beklentilerine ilişkin az sayıda çalışma üretilmiş, konu toplumsal cinsiyet bağlamında yeterince irdelenmemiştir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı öğretmen beklentileri ile toplumsal cinsiyet kalıpyargıları arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Araştırmanın evreni Urla ve Güzelbahçe ilçelerindeki liselerde görev yapan branş öğretmenleridir. Çalışma grubunu sayısal ve sözel branşlardan dörder kadın ve dörder erkek branş öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma için etik kurul ve kurumsal araştırma izinleri alınmıştır. Veri toplama yöntemi olarak derinlemesine görüşme kullanılmış, veriler içerik analizi ile kodlanmıştır. Araştırmada (i) öğrenci cinsiyetinin, öğretmeninin öğrencilerine yönelik geliştirdiği beklentilerini akademik ve davranışsal anlamda etkilediği; (ii) öğretmenlerin farkında olarak ya da olmayarak toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizliklerin pekiştirilip aktarılmasında etken oldukları; (iii) öğretmenlerin cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesi konusunda etkin bir rol üstlenemedikleri; (iv) öğretmenlerin, öğrencilerine yönelik cinsiyetçi kalıpyargılarla beslenen beklentilere sahip oldukları; (v) cinsiyetçi kalıplara dayalı yapının dayatmalarının öğretmen beklentilerinde kendini gösterdiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmenlerin kendi beklentilerinin öğrencileri etkilediği, hatta yönlendirdiğini göz önünde bulundurarak konuya yaklaşmaları çağdaş ve etkili bir eğitim anlayışı için önemlidir.

(Bu bildiri, DEÜ SBE Kadın Çalışmaları ABD YL Programı'nda Doç. Dr. Ö. Belkıs danışmanlığında master tezi olarak sunulmuş aynı başlıklı çalışmadan üretilmiştir.)

Anahtar Kelimeler: öğretmen beklentisi, toplumsal cinsiyet, Pygmalion etkisi, eğitim ve toplumsal cinsiyet, sınıf iklimi, nitel araştırma.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği: İlkokul Öğrencilerinin Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma

Ece Yolcu
Çukurova Üniversitesi
eduser@cu.edu.tr

Cinsiyet kavramı, insanın varoluşundan itibaren sosyal hayatta önemli bir etken olarak yer almıştır. Aslında cinsiyet, insanın doğuştan getirdiği fizyolojik özelliklerin tanımlamasıdır. Buna bağlı olarak gelişen sosyal, psikolojik, ekonomik vb. özellikler ise kişinin toplumsal cinsiyetini meydana getirir. Toplum içerisinde zamanla şekillenen toplumsal cinsiyet, sahip olunulan özelliklere toplumun farklı değerler atfetmesi sonucunda çeşitli ayrımlara yol açmaktadır. Biyolojik olarak kadın ve erkek olarak tanımlanan cinsiyete toplumun yüklediği anlamlar, bireylerin kişilik oluşumlarını temelden etkilerken aynı zamanda aralarında keskin bir ayrımı da beraberinde getirmektedir. Bu açıdan, toplumsal cinsiyete yönelik eşitliği sağlamak, bireylerin yaşamın her alanında eşit haklara sahip olarak yer alması, eşit fırsatlardan yararlanması açısından önemlidir. Eğitim, diğer tüm sosyal alanlarda olduğu gibi toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik farkındalığın geliştirilmesi, eşitlikçi bir tutumun kazandırılması açısından oldukça etkilidir. Bu bağlamda, öncelikle öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik farkındalıklarının belirlenmesi, öğrencilere eşitlikçi bir tutum kazandırmaya yönelik çalışmalara temel oluşturabilir. Tüm bunlardan hareketle, araştırmanın amacını, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik görüşlerinin belirlenmesi oluşturmuştur. Araştırma, betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın katılımcılarını, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Adana ili merkez ilçelerinde yer alan devlet okullarındaki 150 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama sürecinde, araştırmacı tarafından hazırlanan "Toplumsal Cinsiyet Algıları Formu" kullanılmıştır. Bu formda üç örnek olay ve bu örnek olaylara yönelik sorular yer almıştır. Ayrıca, formun ikinci kısmında kısa bir öykü anlatılarak öğrencilerin bu öyküyü resmetmeleri istenmiştir. Araştırmanın veri analizi sürecinde, içerik analizinden yararlanılmaktadır. Veri analizi süreci devam etmektedir. Araştırmanın bulguları, NVİVO programında yapılacak analizler sonucunda şekillerden yararlanılarak sunulacaktır. Araştırmada, öğrencilerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik algılarını ve farkındalıklarını ortaya koyacak değerli bulgular elde edileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: toplumsal cinsiyet eşitliği, örnek olay, ilkokul dördüncü sınıf öğrencileri.

Toplumsal Cinsiyet ve Örtük Program Bağlamında Öğretmen Görüşleri

Melike ŞENYÜKSEL
melikesenyuksel@gmail.com

Doç. Dr. Özlem BELKIS
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
ozlem.belkis@deu.edu.tr

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği eğitimden ekonomiye, sağlıktan istihdama yaşamın tüm alanlarında olumsuz sonuçlar doğuran evrensel bir problemdir. Bu konu, uluslararası toplum ve hukuk tarafından insani gelişmenin önündeki engellerden birisi olarak görülmekte, giderilmesi için eşitsizliği önleyici politikaların anaakımlaştırılması ve küçük yaşlardan itibaren eğitim önerilmektedir. Eğitim uygulamalarında ise resmi program ne kadar önemliyse örtük program da o derece önemli bir konudur.

Örtük program, resmi programın dışında, yazılı olmayan ve açıkça ifade edilmeyen, fakat kurum ve öğretmenler tarafından öğrencilerin uymasının beklendiği mesajları içeren programdır; öğrenme sürecinin önemli bir parçasıdır. Bu bağlamda toplumsal cinsiyet kodlarının da örtük programla iletilebileceğine ilişkin çalışmalar bulunmaktadır. Alanyazında konuyla ilgili çalışmalar bulunmasına karşılık, toplumsal cinsiyet ve örtük program ilişkisi bağlamında öğretmen görüşlerini ele alan yurt içi çalışma çok azdır.

Bu çalışmanın amacı, toplumsal cinsiyet ile örtük program arasındaki ilişkiyi öğretmen görüşleri bağlamında araştırmaktır. Araştırma, 'örtük program' kavramına dikkati çekerek cinsiyetçi kalıpları üreten, pekiştiren yaklaşımları irdelemeyi hedeflemektedir. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş, veriler yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme yöntemiyle toplanmış, içerik analiziyle kodlama gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni İzmir iline bağlı Konak ve Karabağlar ilçesindeki ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenleri olarak saptanmış, 8 kadın ve 8 erkek sınıf öğretmeniyle görüşülmüş, gerekli etik kurul ve kurumsal araştırma izinleri alınmıştır.

Araştırmada öğretmenlerin örtük program kavramı ve işlevine ilişkin yaklaşımları değerlendirilmiş, toplumsal cinsiyet eşitliği ve örtük program ilişkisi konusundaki farkındalıklarının geliştirilmesi gerekliliği sonucuna varılmıştır. Bulgular öğretmen görüşlerinin resmi programla uyuşmadığı durumlarda, öğretmenin kendi inanç, düşünce ve değerlerinden oluşan bir örtük programın işlemeye başlayabileceği bilgisiyle örtüşmektedir. Öğretmenlerin farkında olarak ya da olmayarak toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizliklerin pekiştirilmesine sebep olabilecek kalıpyargıları taşıyabildikleri ve örtük programı, toplumsal cinsiyet eşitliği bilincini oluşturmada yeterince etkili kullanamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin toplumsal cinsiyete ilişkin görüşlerinin bu bağlamda değerlendirilmesi önem kazanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: örtük program, gizli müfredat, toplumsal cinsiyet, öğretmen görüşleri, nitel araştırma.

(Bu bildiri, DEÜ SBE Kadın Çalışmaları ABD Yüksek Lisans Programı'nda Doç. Dr. Ö. Belkıs danışmanlığında master tezi olarak sunulmuş aynı başlıklı çalışmadan üretilmiştir.)

Travma Sonrası Gelişim: Türkiye'de Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesine Dair Bir Çalışma

Fethi Tanboğa
Dokuz Eylül Üniversitesi
fethitanboga@gmail.com

Aslı Uz Baş
Dokuz Eylül Üniversitesi
asli.uzbas@deu.edu.tr

Son yıllarda Türkiye'de travma ve travmayla ilişkili kavramlar üzerine pek çok lisansüstü çalışma yapılmaktadır. Yapılan bu çalışmalar içerisinde ise kişinin benlik algısında, kişilerarası iletişiminde ve hayat felsefesinde travma yaşantısından sonra gözlenen pozitif yönde duygusal ve bilişsel değişimler şeklinde tanımlanan travma sonrası gelişim kavramı ise dikkat çekmektedir. Bu araştırmanın amacı Türkiye'de travma sonrası gelişim kavramıyla ilgili yapılmış olan lisansüstü tezlerin niceliksel ve niteliksel özelliklerini incelemektir. Bu amaçla travma sonrası gelişim kavramı ile ilgili yapılmış olan lisansüstü tezler; çalışmanın gerçekleştirildiği popülasyon, kullanılan yöntem/yöntemler, çalışma içerisinde yer alan değişkenler, kullanılan ölçme araçları, yapıldığı alan ve düzey vb. gibi bazı değişkenler açısından incelenmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında YÖK Tez Merkezi tarama terimi kısmına Mart 2019 tarihinde travma sonrası gelişim, travma sonrası gelişme ve travma sonrası büyüme kavramları yazılmış ve bu doğrultuda toplamda 63 lisansüstü tez listelenmiştir. Bunlardan 12 tanesi yazarı tarafından kullanıma kısıtlandığı için toplamda 51 lisansüstü tez çalışmaya dahil edilmiştir. Ulaşılan bu 51 lisansüstü tezin 36 tanesi yüksek lisans tezi, 12 tanesi doktora tezi ve 3 tanesi de tıpta uzmanlık tezidir. İncelenen tezlerin en eskisi 2004 ve en yenisi 2018 yılında YÖK Tez Merkezi'nin internet sitesinde yayımlanmıştır. Yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi için araştırmacılar tarafından bu çalışma için geliştirilen "Tez İnceleme Formu" kullanılmıştır. Travma sonrası gelişim konusunun psikoloji alanında daha sık çalışıldığı, araştırma modeli olarak tarama modelinin daha çok kullanıldığı ve travma sonrası gelişime konu olan olayların daha çok doğal olaylar olduğu yapılan araştırmanın bazı bulgularındandır. Son olarak elde edilen bulgular travma sonrası gelişim kavramı ve rehberlik ve psikolojik danışma alanı için doğurguları açısından tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: travma sonrası gelişim, lisansüstü tez, psikolojik danışma ve rehberlik.

Trigonometrik Fonksiyonların Periyotuna İlişkin Öğrenci Anlaması: Geogebra ve Modelleme Etkinliklerini İçeren Bir Öğretim Deneyi

Özlem Kızılışık Sambur
Çiğli İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
ozlemkizilisik@gmail.com
Hatice Turhan
Torbalı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
haticetrhn35@gmail.com
Zeynep Kübra Okyay
İskilip Anadolu Lisesi
zeynepkalman@hotmail.com
Esra Bukova Güzel
Dokuz Eylül Üniversitesi
esra.bukova@deu.edu.tr

Bu çalışmada, bir 11. sınıf öğrencisinin trigonometrik fonksiyonlarda periyot kavramını öğrenme sürecindeki anlamasının izlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, çalışmada nitel araştırma paradigması benimsenerek öğrencilerin düşünme sürecini betimleme ve yorumlama yolu ile model oluşturma fırsatı veren öğretim deneyi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini İzmir ilindeki bir devlet okulunda öğrenim gören ve daha önce trigonometrik fonksiyonların periyot kavramını öğrenmemiş 11. sınıf öğrencileri arasından amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 1 kişi oluşturmaktadır. Öğretim deneyinden önce öğrencinin periyot kavramına ilişkin anlayışlarını belirlemek için bir klinik mülakat gerçekleştirilmiştir. Periyot kavramına ilişkin tasarlanan etkinlikler bir araştırmacı tarafından pilot uygulama amacıyla iki öğrenciye uygulanmıştır. Bu uygulamadaki öğrenci anlamaları değerlendirilmiş, gerekli değişiklikler yapılarak etkinliklerdeki bölümler uygulamaya hazır hale getirilmiş ve bir araştırmacı tarafından ardışık iki günde katılımcı öğrenciye uygulanmıştır. İlk aşamada öğrencinin trigonometrik fonksiyonların periyodik olduklarını zihninde anlamlandırabilmesi amacıyla verilen Nord Kapp'ta Güneşin Hareketi etkinliği üzerinde çalışmıştır. İkinci aşamada öğrenciye 'f(x)=a.sin(bx+c)+k türündeki fonksiyonlarda katsayıların değişimi sonucunda fonksiyonların grafiklerini çizebilmelerini amaçlayan geogebra alt yapılı etkinlik uygulanmıştır. Çalışmanın veri kaynaklarını öğretim deneyindeki etkinlik uygulamaları boyunca alınan video kamera kayıtları ve öğrenci çözüm kağıtları oluşturmaktadır. Etkinlik uygulamalarında araştırmacı öğrenci anlamasını açığa çıkarabilmek için sorular sormuş ve öğrencinin düşüncelerini anlamaya çalışmıştır. Verilerin toplanması süreciyle eş zamanlı olarak devam eden analizler gerçekleştirilmiştir. Ardından öğretim deneyinin transkriptleri hem öğrencinin düşünceleri, ifadeleri ve yaptıkları hem araştırmacının sorularını içerecek şekilde yapılmıştır. Veri transkripti devam etmekte olup öğrencinin anlamasını şekillendiren düşüncelerin ilişkilendirilmesi için geriye dönük analizler yapılacaktır. Çalışma ile öğrencilerin periyot kavramına yönelik bilgiyi günlük yaşamla ilişkilendirerek öğrendikleri ve teknolojik uygulamaların öğrenci anlamalarını şekillendirmede etkili olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın geriye dönük analiz sonuçlarının öğrenci anlamasını şekillendirmede etkisi olacağı düşünülmektedir. Modelleme etkinliklerinin ve teknoloji kullanımının kavram öğretimi süreçlerinde önemli bir yere sahip olduğu ve bu nedenle öğrenci anlamalarındaki gelişimi resmetmede önemli birer araç olarak kullanılması önerilmektedir. Öğretim deneyi ile bir öğrencinin anlamasının incelendiği bu çalışmanın devamında farklı öğrenci anlamlarının incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geogebra, matematiksel modelleme, öğretim deneyi, periyot, trigonometrik fonksiyon.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliğinin Yenilenen Lisans Programına Göre Eski Türk Edebiyatı Derslerinin Yeterliliği ve Sınırlılıkları

Esra Beyhan
Dokuz Eylül Üniversitesi
e.uslu@deu.edu.tr

İlyas Yazar
Dokuz EylülÜniversitesi
i.yazar@deu.edu.tr

Değişen ve küreselleşen dünyanın, gelişen kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik durumu hem sebep hem yeni durumlara sebebiyet veren sonuçlardır. Yeni gelişmelerle birlikte bir adım daha ileri giden uygarlık, bunu eğitim sistemine borçludur. Eğitim sistemi de her yeni gelişmeyle birlikte bu değişim ve gelişmelere ayak uydurarak yeni ilerlemelerin temellerini atar. Dolayısıyla eğitim ve uygarlık, dönüşümlü olarak sürekli birbirini etkileyen iki önemli olgudur. Her ne kadar ortak bir uygarlık söz konusu olsa da her ülkenin bu uygarlığa erişimi ve katkısı aynı ölçüde değildir. Küresel uygarlık mirasına en çok katkıda bulunan milletler, yeni gelişmelere kendilerini ve eğitim sistemlerini en iyi şekilde entegre edebilenlerdir. Türk eğitim sistemi de toplumun yetişmiş bireylerinin ihtiyaçlarını karşılamak, gelişmelere ayak uydurabilmek ve uygarlığa azami katkıda bulunabilmek için önlemler almakta, yeni uygulamalara başvurmaktadır. Bu bağlamda öğretmen yetiştirme alanında YÖK tarafından köklü bir düzenlemeye gidilerek Eğitim Fakültelerinin programları tamamen değiştirilmiş ve 2018-2019 öğretim yılından itibaren kademeli bir şekilde uygulamaya konularak öğretmen yetiştirme sürecinde değişime gidilmiştir. Yapılan değişiklilerden Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği lisans programı önemli ölçüde etkilenmiştir. Eski Türk Edebiyatı ve öğretimine yönelik derslerin yeni programdaki durumuna bakıldığında, belirgin sınırlamalara gidildiği görülmektedir. Bu değişiklikler sonucunda ortaya çıkan yeterlilik ve sınırlılıkların ortaya konulması çalışmamızın amacıdır. Bu kapsamda 2006-2012 öğretim planlarıyla 2018 yılında YÖK tarafından hazırlanan Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği lisans programı öğretim planları incelenecek, programlarda yer alan Eski Türk Edebiyatı ders içerikleri mukayese edilecek, aynı zamanda değişiklikten birinci derecede etkilenen öğrencilere anket uygulanarak betimsel tarama yapılacaktır. Çalışmada toplanan veriler doküman analizi ve betimsel tarama aracılığıyla çözümlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili ve Edebiyatı, Eski Türk Edebiyatı, 2018 öğretim planı.

Türk Halk Türküleri Çerçevesinden Cahil İnsana Bir Bakış

Sevtap Yazar
Milli Eğitim Bakanlığı
sevtapyazar@gmail.com

Türküler; halkın duygu ve düşüncelerini dile getiren, nazım şeklinde yaratılmış sözlü gelenek ürünleridir. Çok geniş konu hazinesine sahip olan türkülerde ele alınan konulardan biri de cahil insandır. Cahil kelimesi öğrenim görmemiş, okumamış, belli bir konuda yeterli bilgisi olmayan, deneyimsiz, genç, toy anlamlarına gelen bir kavramdır. Bu araştırmanın amacı türkülerde cahil insanın nasıl ele alındığını gözler önüne sererek eğitimli olmanın, insanın kendisini geliştirmesinin toplum içindeki olumlu algısını gözler önüne sermektir. Nitel araştırma yöntemine başvurulacak olan bu araştırmada veriler, doküman incelemesi yöntemi esas alınarak elde edilecektir. Verilerin elde edilmesi için yazarı bilinen, bilinmeyen ve cahil insanla ilgili bakış açıları sunan türkü metinleri kaynak olarak kullanılacaktır. Elde edilen veriler cahil insanın türkülerde nasıl tanımlandığı, ne tür özelliklerinin ele alındığı, cahil insana yaklaşım tarzı, cahil insanın karşılaştırıldığı diğer insan modelleri vb. unsurlar şeklinde içerik analizi tekniği ile ortaya konulacak ve konuyla ilgili tespitlerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: türkü, cahil insan, eğitimli insan.

Türk Kültüründeki Ağaç Miti ve Göbeklitepe'deki Ağaç: Bir Analoji Çalışması

Ceylan Sebik
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü
ceylansbk@hotmail.com

Duyusal iletişim dolayısıyla kurulan bu analojiler, insanlığın erken dönemlerinde mitleri ve kültleri oluştururken, geç dönemlerinde yaşayış biçimlerine kılavuzluk etmiştir. Kokulardan korunma çabasının bir koruyucu arayışına sevk ettiği ve korunmanın koruyan bağlamında bir gerekçeye dayandırılmasıyla oluşturulan kurgu bugüne değin değişmeyen başat unsurdur. Tamamen duygusal ihtiyaçla ortaya çıkan somut varlık arayışları, dinsel ve mistik temelli kolektif anlayışları doğurmuştur. Bu doğrultuda gelişen inanışlara göre gök ve yeryüzündeki cisimler kutsal sayılarak sosyolojik tabanda mitleşmiştir. Güneş, ay vb. gibi zamanla niteliğini yitiren örnekler bulunmakla birlikte ağaç miti güncelin hafızasında hala yer bulmakta olan kültlerden biridir. Geçmiş çağlarda Türkler soyut manada ruh ilintisi ile tanrıyı kavrasalar bile somut düzeyde yeryüzünde onun nüvelerini aramışlardır. Ağaç miti de bu kapsamda var olagelmiştir. İnanışa göre, meyve veren her ağaca fazlasıyla anlam yüklenmekle birlikte özellikle dut ağacı dinsel ve dilsel boyutta keskin arketipler ile kodlanmıştır. Kolektif inanca göre, dut ağacının ipek böceğiyle ilintisi bereket gerekçesine dayandırılmaktadır. İpek yolu insanlığın uygarlaşma yolundaki en önemli sacayağı iken, ipek yolu boyunca dikildiği bilinen dut ağaçları da gelişen mitler doğrultusundadır. Dut ağacının bolluk, bereketin yanı sıra dilekleri yerine getirdiğine yönelik inanış da en çok bilinen arketiplerdir. Bu inanışın güncel hafızadaki göstergesi ise dilek ağaçlarıdır. Ağaç miti tarih öncesine dayanmaktadır. Yaklaşık onikibin yıl öncesine ışık tutan ve bugün insanlığın inanç tarihi belleğini ters düz eden Göbeklitepe Tapınağı'nın tam tepesinde, uçsuz bucaksız bir boşluk etkisi içinde tek bir ağaç bulunmaktadır. Göbeklitepe Tapınağı'nın üzerinde bulunan bu yalnız ağaç da yine bir dut ağacıdır. Üzerinde bulunduğu dinsel yaşam izleklerinden bihaber olan insanlar yüzyıllardan boyunca salt kendi inanışları bağlamında yücelik atfederek, bir mesajcı olarak gördükleri bu dut ağacını salt bir dilek ağacı olarak bilmektedirler. Bu araştırma Göbeklitepe Tapınağı'ndaki ağaç çerçevesinde tarih öncesi çağlardan, günümüze Türk kültüründeki ağaç mitiyle oluşan analojiler; kültürel inançlar ve yerleşik anlayışlar eşiğinde, literatür ışığında yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk kültürü, Göbeklitepe Tapınağı, mitoloji, analojik okuma.

Türk Masallarındaki İletiler ve Masalların Eğitsel İşlevleri

Olcay Saltık
Anadolu Üniveristesi
osaltik@anadolu.edu.tr

İçinde yaşadığına inanılan toplumun değer yargılarından, dünya görüşünden, gelenek ve göreneklerinden izler taşıyan; serüven içeren olayları, dil ve anlatımı ile başta çocuklar olmak üzere hemen hemen her yaştan insanın ilgisini çeken masallar, geçmişi yüzyıllar öncesine uzanan önemli bir edebiyat türüdür. Sözlü kültürün ürünü olan masallar kaynağını toplumsal gerçeklerden almaktadır. İnsanoğlu kendi yaşam gerçeğini, beklentilerini, yaşama ilişkin kaygılarını ve çözüm önerilerini masallarda yer alan kahramanlara yükleyerek dile getirmiş, yüzyıllar boyunca kendinden sonraki kuşakları uyarmaya, eğitmeye çalışmıştır. Sunduğu örtük iletilerle toplumların iyiye, doğruya ve güzele yönelmesine kılavuzluk etmiş, insanoğluna sorumluluklarını duyurmada, iyi bir vatandaş olarak yaşamda yer almasında önemli bir rolü üstlenmiştir. İçerdiği çok sayıdaki iletiler aynı zamanda yaratıldıkları toplumların kültürel izlerinden de örnekler teşkil etmektedir. Bu çalışmada Türk masallarında yer alan iletiler belirlenerek masalların eğitsel işlevleri ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler: masal, ileti, eğitsel işlev, kültür, toplum.

Türk Müziği Viyolonsel İcracılarının Viyolonsel Öğretimine Yönelik Bir İnceleme

Adem Kılıç
Ordu Üniversitesi, Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi Müzik Bölümü
adem_kilicgsf@hotmail.com

Hasan Tahsin Sümbüllü
Erzurum Atatürk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü
htsumbullu@yahoo.com

Osmanlı Devletinde, batılılaşma hareketleri çerçevesinde Türk Müziği (TM) yerini git gide Batı Müziği (BM)'ne bırakmaya başlamış, saray içerisinde olduğu gibi saray dışında da BM etkisini göstermeye başlamıştır. Böylece batı menşeili yaylı çalgılar ailesi büyük bir önem kazanmıştır. Yeniçeri Ocağına bağlı olarak görev yapan mehterhâne takımlarının yerine kurulan Muzıka-yı Hümayun' da batıdan getirilen müzisyenlerle, askerî bandolarda ilk kez bu enstrümanlar kullanılmaya başlanmıştır. Viyolonsel de, viyola ile birlikte Saray Müziği içerisinde yer bulmaya başlamıştır. Bu yeni anlayışla kurulan topluluklarda majör ve minör tonlara yakın makamlardaki Peşrev ve Saz Semaileri, hafif şarkılar, köçekçeler ve oyun havalarının armonize edilmesiyle oluşan bir repertuar icra edilmiştir. TM ile BM arasındaki mikrotonal ses aralık farklılıkları nedeniyle başlangıçta alışılmışın dışında olan BM eserleri garipsenmiş ve kabul görmemiştir. Fakat zamanla saray içerisinde BM formları kullanarak eser besteleyen bestekâr sultanlar dahi olmuş ve git gide BM'ni halk benimsemiş ve dinlemekten kaçınmamıştır.Viyolonsel ile TM icrası denemelerinde bulunan ilk kişiler arasında Tanbûri Cemil Bey gösterilmektedir. Tanbûri Cemil Bey'in, bestelediği eserler ve küçük formlu eserler de kullandığı teknikler, icra ettiği sazların bir adım daha öne çıkmasına olanak sağlamıştır. Cemil Bey'den sonra oğlu Mesud Cemil de önemli bir müzik adamı ve viyolonsel sanatçısı olarak TM'de viyolonsel icrası geleneğini sürdürmüştür. Viyolonsel icrasında kendine has bir tekniği olan Mesud Cemil'in, enstrümanın tanınmasında da büyük payı olmuştur. Araştırma, betimsel bir çalışmadır. Genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada, viyolonsel sanatçı ve eğitimcilerinin eğitim seviyelerinin, viyolonsel öğretim sürecinde kullanmış oldukları icra tekniklerinin ve TM viyolonsel öğretim yöntemlerinin belirlenebilmesi için bir anket oluşturulmuştur. Yapılan anket uygulaması neticesinde ise TM viyolonsel öğretiminde kullanılan tekniklerle, ileri seviye viyolonsel sanatçılarının eser icrasında uyguladıkları tekniklerin karşılaştırılması yapılmış ve ayrıca viyolonsel öğretim yöntem ve teknikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk müziği, viyolonsel, icra teknikleri, öğretim yöntemleri, Taksim.

Türkçe Ders Kitaplarında Kültürel Çeşitlilik

Zekerya Batur
Uşak Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü
zekeryabatur9@gmail.com

Semih Topal
Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Doktora
semihtopalage@gmail.com

Bu çalışmanın amacı hâlihazırda okutulan ilkokul ve ortaokul düzeyindeki Türkçe ders kitaplarında yer verilen kültürel ögeleri ve bu ögelere yer verilme düzeyini belirlemektir. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelindedir. Çalışma grubu olarak 2018-2019 eğitim-öğretim yılında MEB'in ilkokul ve ortaokul düzeyinde kullanmış olduğu Türkçe ders kitaplarındaki metinler ele alınmıştır. Veri toplama aşamasında ders kitaplarında yer alan metinler taranarak kültürel ögelerin yer aldığı kısımlar fişlenmiştir. Veri analizinde ise fişlenen bu kısımların dil, din, sanat, gelenek-görenek, tarih, dünya görüşü vb. gibi maddî ve manevî hangi kültürel ögeye ait olduğu belirlenerek ders kitaplarında öne çıkan kültürel ögeler ve sınıf düzeylerine göre bu ögelere yer verilme düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzde ve ortalama değerleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda hem ilkokul düzeyinde hem de ortaokul düzeyinde bütün ögeler içerisinde en çok yer verilen kültürel ögenin gelenek-görenekler ve en az yer verilen ögenin de dinî ögeler olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın sonuç bölümünde diğer ögelere ilişkin detaylı yüzdelik ve frekans sonuçlarına yer verilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında ders kitaplarında yer alan metinlerdeki kültürel ögelerin verilmesinde sınıf düzeylerine göre belirli kıstaslar kullanılmasının ve verilen kültürel ögeler arasındaki farkın giderilmesinin faydalı olacağı ve çalışmanın bu yönüyle kültür öğretimine yönelik yapılacak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, ders kitabı, kültürel öge.

Türkçe Öğretiminde Teknolojinin Kullanımı

Mehmet Önder Karacaoğlu
MANİSA-Salihli Millî Egemenlik Ortaokulu
mehmetonder25@gmail.com

Bu çalışma, Türkçe öğretiminde teknolojinin kullanılabilirliği ekseninde yapılabilecekleri nitel anlamda ele almaktadır. Teknolojik gelişmelerin eğitim–öğretim süreci içerisinde ele alınması buna bağlı stratejilerin geliştirilmesiyle mümkündür. Strateji, bilgiyi kullanma ve işleme etkinliklerinin gruplandırılması olarak ele alınmaktadır. Öğretme sürecinde kullanılan stratejiler ise öğretimin nasıl gerçekleşeceğini, öğrenmenin etkin bir şekilde oluşması için yapılabilecekleri bir araya getiren yöntem ve tekniklerden oluşur. Bu sürecin etkinliğinin temelini öğretme sürecinde birçok yöntem ve tekniğe dayalı olarak ele alabilmeye bağlanmaktadır. Teknoloji, insanın maddî çevresini denetlemek ve değiştirme amacıyla geliştirdiği araç gereçlerle, bunlara ilişkin bilgilerin tümü şeklinde tanımlanmaktadır. Bu bağlamda eğitim teknolojileri özellikle interaktif uygulamalar, fiber altyapı ve etkileşimli tahtalar ile gelişim göstermiştir. Sanal sınıf uygulamaları, online eğitim portalleri ve Web 2.0 araçları bu altyapıyı destekleyen arayüz, program ve uygulamalar olarak karşımıza çıkmaktadır. 21. yüzyıl öğretmen yetiştirme stratejileri ele alınırken teknolojinin eğitim-öğretim sürecine entegrasyonunun irdelenmesi gerekmektedir. Hakeza yabancı dil öğretiminde teknolojinin etkin kullanımı fikrinin Türkçe öğretiminde, özellikle de 5-8. sınıf düzeyinde sağlayacağı katkılar çalışmamızda ele alınmaktadır. Çalışmamızın amacı yenileşmenin en etkin örneği olan teknolojik uygulamaların (kahoot, learning apps, tagul, mindmeister, web 2.0 araçları) Türkçe dersinde ne şekilde uygulanacağını çeşitli örneklerle ve ders akış tasarımlarıyla ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretimi, eğitim-öğretim, teknolojinin eğitim-öğretimde kullanımı.

Türkçe Öğretmen Adaylarının Not Alma Yönelimleri Üstüne Bir İnceleme

Nihat Bayat
Akdeniz Üniversitesi
nihatbayat@gmail.com

Gökhan Çetinkaya
Pamukkale Üniversitesi
gokhancetinkaya76@hotmail.com

Not alma okuma ya da dinleme sırasında önemli kavramları anlamak ve problemleri çözmek için başvurulan özdüzenlemeli bir öğrenme stratejisidir. Öğrenciler not alma sırasında düşünme ve akıl yürütme süreçlerini yazılı biçimde oluşturarak bilgi işleme deneyimi yaşar. Birçok sürecin ve becerinin düzenlenmesini gerektiren, bu nedenle de karmaşık bir işlem olan not alma sırasında öğrenciler etkin bir dinleme becerisini işletirken aynı zamanda önemli ayrıntıları belirlemeli ve yeni bilgiyi öncekilerle ilişkilendirmelidir. Tüm bu süreçler önemli kavramların kaydedilmesi ve düşünceler arasında bağıntı kurulması işlemleriyle birlikte yürütülür. Bu gereklilikler not almayı karmaşık bir öğrenme ve anlama stratejisi durumuna getirir. Türkçe öğretmen adaylarının not alma stratejisine yönelik eğilimleri etkili bir öğrenme ve anlama stratejisine ne düzeyde sahip olduklarını belirlemek açısından önemlidir. Türkçe öğretmen adaylarının not alma eğilimlerini belirlemek amacıyla yapılan bu çalışma 150 Türkçe öğretmeni adayı üstünde yürütülmüştür. Betimsel nitelikli olan ve tarama modelinde yürütülen çalışmanın verileri katılımcıların not alma davranışına yönelik eğilimlerini belirleyen ve içeriğinde not alma sıklığı, alınan notların kullanılma durumu, ne tür notların alındığı, not alma araçları ve not almanın öğrenme sürecine etkisi noktalarına yönelik çeşitli soruların bulunduğu bir sormaca ile toplanmıştır. Veri çözümleme sürecinin devam ettiği araştırmada öğrencilerin yeterli düzeyde not almadığı, alınan notların etkili biçimde kişiselleştirilmediği, öğrenme durumunu kolaylaştırsa da kalıcı duruma getiremeyebileceği öngörülmektedir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara dayalı olarak not alma becerisinin daha etkili duruma getirilmesi için birtakım tekniklere başvurulması önerilecektir.

Anahtar Kelimeler: not alma, dinleme, anlama, özdüzenleme, Türkçe öğretmen adayları.

Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilgisayar, İnternet ve Cep Telefonu Kavramlarına Yönelik Metaforik Algıları

Nevin Akkaya
Dokuz Eylül Üniversitesi
nevin.akkaya@deu.edu.tr

Behice Bengü Yılmaz
Dokuz Eylül Üniversitesi
bengu.yilmaz.961@hotmail.com

Hakan Çıvğın
Dokuz Eylül Üniversitesi
hakan.civgin59@gmail.com

Bu araştırma, üniversite öğrencilerinin "bilgisayar, internet ve cep telefonu" kavramları üzerine algılarını metaforlar yoluyla belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı birinci yarıyılda Dokuz Eylül Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü 1, 2, 3 ve 4. sınıfta okuyan öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu öğrenciler içerisinden gönüllülük esası ile belli bir bölümü çalışmaya dahil edilmiştir. Araştırmada öğrencilerden "bilgisayar, internet ve cep telefonu" kavramlarına ilişkin düşüncelerini metaforlar aracılığıyla ifade etmeleri istenmiştir. Araştırmanın verileri, öğrenciler için hazırlanan ve ilk bölümde demografik bilgilerin yer aldığı ve ikinci bölümde "bilgisayar... gibidir; çünkü...", "internet... gibidir; çünkü..." ve "cep telefonu… gibidir; çünkü…" şeklinde verilen ifadeleri tamamlayacakları formlar aracılığıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiştir. Öğrencilerin bilgisayar, internet ve cep telefonu kavramları için belirttikleri metaforlar farklı başlıklar altında toplanarak değerlendirilmiştir. Sınıf düzeyi ve cinsiyet açısından öğrencilerin oluşturdukları metaforların farklılaşıp farklılaşmadığı değerlendirilmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının teknoloji temelli bu kavramlara yönelik belirttikleri metaforlar ve bu metaforların değerlendirilmesi öğretmen adaylarının kavramlara yönelik bakış açılarını belirlemek açısından önemlidir. Yine bu bakış açısının belirlenmesi Türkçe Eğitimi Bölümlerinde verilen dersler ve bu derslerin işleniş biçimlerinin teknoloji ile desteklenmesi açısından katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: teknoloji, bilgisayar, internet, cep telefonu, metaphor.

Türkçe Öğretmen Adaylarının Dijital Okuma Yeterlikleri Hakkında Bir Araştırma

Nevin Akkaya
Dokuz Eylül Üniversitesi
nevin.akkaya@deu.edu.tr

Özge Oğuz
Dokuz EylülÜniversitesi
ozge4624@gmail.com

Büşra Üner
Dokuz Eylül Üniversitesi
busrauner99@gmail.com

Bilişim teknolojileri, bireysel ve toplumsal hayatta pek çok olgunun değişmesine etki etmiştir. Okuma eylemi de yaşanan bu süreçten etkilenen olgulardan birisidir. Bilişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı gelişmeler sonucunda geleneksel okuma kültürüne paralel olarak dijital okuma, ekran okuma, dijital metin gibi yeni kavramlar eklenmiştir. Dijital okuma; veri, enformasyon veya bilginin dijital araçlar aracılığıyla okunması eylemidir. Yaşanan bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında ortaya çıkan bir kavram olmakla birlikte ülkemizde ve gelişen dünyada bireylerin dijital okuma ve dijital kaynakları kullanma oranları her geçen gün artmaktadır. Dijital okuma kültürü yaygınlaşmaya devam ederken bireysel okuma tercihleri ve davranışlarda da farklılaşma yaşanmaya başlamıştır. Dijital okumanın etkileri bilişim araçlarını daha yoğun kullanan genç nüfus üzerinde daha fazla hissedilmektedir. Bu bakımdan gelecek kuşakların yetişmesinde etkin rol oynayacak öğretmenlerin dijital yeterliklerinin araştırılması önemlidir. Bu araştırmada 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi bölümü 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin dijital okuma kavramına bakışı, bu konudaki görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilen nitel verilerin analizi için içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. Araştırmaya toplam 39 Türkçe öğretmen adayı katılmıştır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu (cinsiyet, sınıf, tablet ya da bilgisayara sahip olma) ve 9 tane açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri toplama aşamasında olunduğu için bulgular elde edildikten sonra uygun çözümlemelerle değerlendirilecek ve elde edilen bulguların sonucunda öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: okuma, dijital okuma, Türkçe öğretmen adayları.

Türkçe Öğretmen Adaylarının Fiilde Çatı Konusuna İlişkin Kavram Tanımları ve Kavram İmgeleri

Serkan Narlı
Dokuz Eylül Üniversitesi
serkan.narli@deu.edu.tr

Ali Türkel
Dokuz Eylül Üniversitesi
ali.turkel@hotmail.com

Serpil İlhan
Dokuz Eylül Üniversitesi
serpililhannn@gmail.com

Kavram tanımı ve kavram imgesi terimleri matematik eğitimi alan yazınında ilk kez 1980 yılında Vinner ve Hershkowitz tarafından akademik çalışmalarda kullanılmıştır. Biyoloji eğitiminde "Yeniden Üretim" kavramı kullanılarak benzer çalışmalar yapılmıştır. Türkçe öğretimi alanında çeşitli kavramlara ilişkin çalışmalar yapılmış olmakla birlikte bu çalışmalar kavram imgesi boyutunda olmamış, genellikle dil bilgisi alanındaki kimi kavramlara ilişkin yanılgılara yönelik çalışmalar yapılmıştır. Kavram tanımı "ilgili kavramı açıklamak üzere kullanılan ve sözcüklerden oluşan yapı olarak tanımlanmaktadır. İlgili alan yazında kavram imajı olarak kullanılan ve bu çalışmada kavram imgesi terimi olarak yeğlenen kavram imgesi ise bir bireyin zihninde "bir kavramla ilgili var olan tüm bilişsel yapıyı" betimlemek için kullanılmıştır. Birçok kavram için bilişsel yapının şemalardan ve dolayısıyla birçok bileşenden oluştuğu göz önünde bulundurulursa çoğu zaman kavramın tek bir imgesinden çok imgelerinden söz edilebilir. Kavram imgeleri her zaman kavramın tanımıyla örtüşmeyebilir ve hatta bu yapılar tamamen yanlış olabilir. Kavram imgelerinin farklı zamanlarda ya da bağlamlarda birbiri ile çelişebileceği ve bireylere göre değişebileceği unutulmamalıdır. Türkçe öğretmeni olduklarında birçok kavramın öğretilmesinden sorumlu olacak öğretmen adaylarının bu kavramlara ilişkin tanım ve imgeleri önemlidir. İlgili kavramları nasıl tanımladıkları ve nasıl bir kavram imgesine sahip olduklarına ilişkin bilgiye bakılarak eksiklerin giderilmesi, yanlışların düzeltilmesi sağlanabilir. Bu noktadan hareketle bu çalışmada "Türkçe öğretmen adaylarının fiilde çatı konusuna ilişkin kavram tanımları ve kavram imgeleri nasıldır?" sorusuna yanıt aranacaktır. Bu çalışmada aşağıdaki alt problem araştırılacaktır.

1) Öğretmen adaylarının sınıf düzeyine göre kavram tanımları ve imgeleri nasıldır?

Bu çalışmanın deseni betimsel desendir, çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılacaktır. Açık uçlu sorularla öğretmen adaylarının fiilde çatı kavramına ilişkin kavram tanımı ve kavram imgeleri sorulacak, kavram imgeleri diğer adaylardan farklı olanlarla sözlü görüşme yapılacaktır. Sorgulanacak kavram alanının belirlenmesi için internet ortamında çeşitli Türkçe öğretmen gruplarına dil bilgisi alanında anlamakta ve de öğretmekte güçlük yaşadıkları kavramlar sorulmuştur. Bu sorulara verilen yanıtların çözümlenmesi sonucunda dil bilgisinin alt kavram alanı belirlenecek, o alandaki kavramlar sorgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: kavram, kavram tanımı, kavram imgesi, kavram yanılgısı, dil bilgisi öğretimi.

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Kültür Kavramına Yönelik Metaforik Algıları

İ. Seçkin Aydın
Dokuz Eylül Üniversitesi
seckin.aydin@deu.edu.tr

Ece Nur Turan
Dokuz Eylül Üniversitesi
ecenrtrn2808@gmail.com

Büşra Al
Dokuz Eylül Üniversitesi
al.busraaa@gmail.com

Eğitim politikaları geliştirilirken hedeflenen en önemli unsurların başında, bireylerin içinde yaşadığı toplumla olan uyumunu sağlamak gelir. Bu uyum, aynı zamanda toplumsal uzlaşıyı da beraberinde getirir. Toplumsal uzlaşının bir yansıması olan kültür ise yadsınamaz bir olgudur. Sosyal normlara bağlı olarak zaman içerisinde dilden dile, nesilden nesile aktarılan kültürün benimsenmesi, eğitimin gereklilikleri arasında yer alır. Bu çerçeve MEB tarafından geliştirilen öğretim programlarına bakıldığında özellikle "Değer" kavramının öne çıkarıldığı görülmektedir. Somut olan veya olmayan her türlü kültürel varlık, toplumun temel değerlerinin bileşkesi kabul edilebilir. Buna bağlı olarak kültür kavramını eğitim ortamında değerlendirerek öğrencilerine yansıtacak olan da öğretmenlerdir. Bu araştırmanın amacı hizmet öncesi dönemde eğitim gören Türkçe öğretmeni adaylarının kültür kavramını algılama biçimlerini ortaya koymaktır. Çünkü öğretmen adaylarının kültürü algılama biçimleri, aynı zamanda onların mesleklerini yürütürken eğitim ortamında yetiştirilmesi hedeflenen öğrencilerine karşı bunu nasıl yansıtacakları konusunda da veri sunmaktadır. Araştırma, nitel araştırmaya bağlı olarak "Kültür ..... gibidir; çünkü ....." biçiminde hazırlanmış kısa form aracılığıyla toplanmıştır. Toplam 210 Türkçe öğretmen adayından toplanan verilerin kimi, araştırmacılar tarafından kabul görmediğinden verilerden çıkarılmış ve toplamda 176 katılımcının görüşleri içerik çözümlemesi tekniğiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda katılımcıların kültürü eğitimsel, tarihsel, değer vb. biçimlerde algıladıkları saptanmıştır. Araştırmadan elde edilecek sonuçların öğretmen yetiştirme politikalarına katkı sağlayacağı var sayılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe öğretmeni adayları, kültür, öğretmen yetişme politikaları.

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Mesleki Özyeterlik Algısına Yönelik Karma Desen Araştırması

Ahmet Pehlivan
Doğu Akdeniz Üniversitesi
ahmet.pehlivan@emu.edu.tr

İ. Seçkin Aydın
Dokuz Eylül Üniversitesi
seckin.aydin@deu.edu.tr

Bandura'nın Sosyal Bilişsel Öğrenme Teorisi'ne dayanan özyeterlik algısı, kişinin herhangi bir konuya ilişkin kendi yeterliliğine olan inancını taşımaktadır. Bu kurama göre özyeterlik inanışı yüksek olan bireylerin performansları da yüksektir. Mesleğe başlamadan önce belli bir eğitim sürecinden geçen öğretmen adaylarının kendi yeterlikleri bu bağlamda ayrı bir önem taşımaktadır. Buna bağlı olarak Türkçe Öğretmeni adaylarının hizmet öncesi dönemdeki mesleki özyeterlik algılarını belirlemek, araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışma karma araştırmaya bağlı olarak nicel ve nitel araştırma yöntemleri birlikte kullanılarak yapılmıştır. Araştırmadaki çalışma grubunu, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalının son sınıfında öğrenim gören yaklaşık 90 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerden toplanan nicel veriler dışında, 20 öğretmen adayından da açık uçlu sorular sorarak nitel veriler toplanmıştır. Nicel veriler, dağılımın normalliğine göre SPSS paket program kullanılarak; nitel veriler ise içerik çözümlemesine bağlı olarak tema ve alt temalar çerçevesinde analiz edilmektir. Analiz işlemlerinin ardından nitel ve nicel bulgular karşılaştırılarak Türkçe öğretmeni adaylarının mesleki özyeterlik algıları, çalışma grubu özelinde değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre katılımcıların kendilerini mesleki özyeterlik çerçevesinde, genellikle iyi düzeyde görmelerine karşın kimi yönlerden yetersiz buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara bağlı olarak çalışmada öğretmen yetiştirme sürecinde var olan eksikliklerin göz önünde bulundurularak bunların giderilmesine yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: özyeterlik algısı, Türkçe öğretmeni adayları, Türkçe öğretimi

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretim Teknolojilerinden Yararlanma ve Materyal Hazırlamaya Yönelik Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Hatice ALTUNKAYA
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
hatice.altunkaya@adu.edu.tr

Dr. Ahmet BAŞKAN
Dicle Üniversitesi
ahmet.baskan@dicle.edu.tr

Öğretim teknolojileri ve materyalleri, ders programlarında hedeflenen kazanımların öğrenilmesinde kolaylık sağlamasının yanı sıra etkili ve kalıcı öğrenmeyi de sağlar. Öğretim teknolojilerinin ve materyallerinin eğitim öğretim sürecinde öğrenme ilkeleri çerçevesinde fayda sağlayabilmesi, öğretmenlerin öğretim teknolojilerini etkili kullanabilme ve materyal hazırlayabilme becerileri ile yakından ilgilidir. Bu çalışmada, Türkçe öğretmeni adaylarının, Türkçenin eğitimi öğretimi sürecinde öğretim teknolojilerinden yararlanma ve materyal hazırlama ile ilgili görüşleri araştırılmıştır. Araştırmada; "Türkçe öğretmeni adaylarının Türkçe eğitiminde materyal kullanımı hakkında görüşleri nasıldır?", "Türkçe öğretmeni adayları, dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal kullanımı hakkında ne düşünmektedirler?", "Türkçe öğretmeni adayları, öğretim teknolojileri ve materyallerini hazırlama ve kullanma aşamasında ne gibi güçlüklerle karşılaşacaklarını düşünmektedirler?", "Türkçe öğretmeni adayları Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı (ÖTMT) dersini yararlı buluyorlar mı?", "Türkçe öğretmeni adayları öğretmenlik yapmaya başladıklarında özellikle hangi öğretim teknolojileri ve materyallerinden yararlanmayı düşünmektedirler?" sorularının yanıtı aranmıştır. Çalışmada, yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile veri toplanmış, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma neticesinde, Türkçe öğretmeni adaylarının, öğretim teknolojilerinden yararlanma ve materyal kullanımına yönelik özellikle öğrenmeyi ve öğretmeyi kolaylaştırması, birden çok duyuya hitap etmesi, motivasyonu artırması ve kalıcı öğrenmeyi sağlaması bakımından olumlu görüşleri, adayların öğretim teknolojileri ve materyallerini hazırlamanın zaman alması, taşımasında yaşanan güçlükler, konuya ve öğrenci düzeyine uygun materyalin tespit edilmesinin zorluğu gibi de olumsuz görüşleri bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türkçe öğretimi, Türkçe öğretmen adayı, öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı.

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Osmanlı Türkçesi Dersinin İşlevselliğine Yönelik Görüşlerine Dair Bir Değerlendirme: Ege Üniversitesi Örneği

Ebru Kabakçı Yeşiltepe
Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ebru.kabakci@ege.edu.tr

Osmanlı Türkçesi, 15. yüzyılın ikinci yarısından 20. yüzyılın başlarına kadar Anadolu ve çevresinde kullanılmış olan yazı dilidir. Batı Türkçesinin ikinci ve yaklaşık 450 yıllık dönemini kapsayan bir kültür, edebiyat ve bürokrasi dili olan Osmanlı Türkçesini öğrenmek, o dönemde yazılmış pek çok eseri okuyabilmenin yanı sıra, Türkiye Türkçesinin ses ve biçim özelliklerini anlamaya da yardımcı olmaktadır. Üniversitelerimizin Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Tarih ve Sanat Tarihi gibi birkaç bölümünde okutulan Osmanlı Türkçesi dersi, 2014 yılında alınan bir kararla İmam Hatip ve Sosyal Bilimler liselerinde zorunlu, diğer liselerde seçmeli ders hâline getirilmiştir. Dersin ortaokullarda zorunlu veya seçmeli ders olarak okutulması tartışmalarıysa sürmektedir. Dolayısıyla, müfredata alınması hâlinde ortaokullarda Osmanlı Türkçesi dersini verebilecek olan Türkçe öğretmeni adaylarının lisans düzeyinde aldıkları bu derse dair görüşleri, incelenmeye değer bulunmuştur. Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının, Osmanlı Türkçesi dersinin işlevselliğine yönelik görüşlerini değerlendirmektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim öğretim yılında Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Türkçe Öğretmenliği lisans programında (1-4. sınıf) okumakta olan 201 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada ihtiyaç duyulan verilere, tarama modeline uygun olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "Osmanlı Türkçesi Dersinin İşlevselliğine Yönelik Görüşler" adlı anket formu aracılığıyla ulaşılmıştır. Anket formu geliştirme çalışmasında uzman görüşleri alınmış, elde edilen veriler üzerinde geçerlilik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Araştırma neticesinde elde edilen verilerin sonuçları tartışılacak ve öneriler paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Türkçesi, Türkçe öğretmenliği, Ege Üniversitesi, anket.

Türkçe ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Dinleme Becerisinin Öğretimine İlişkin Görüşleri

Ali Türkel
Dokuz Eylül Üniversitesi
ali.turkel@hotmail.com

Ebru Dundar
Dokuz Eylül Üniversitesi
ebru.dundar@hotmail.com

Meltem Çetinkaya
Dokuz Eylül Üniversitesi
meltemcetinkaya@yahoo.com.tr

Temel dil becerileri içinde ilk sırada edinilen dinleme becerisinin bireylerin yaşamında önemli bir yeri vardır. Bireyler, sahip oldukları bilgi birikimlerinin çok önemli bir bölümünü dinleme becerisi aracılığıyla edinmektedir. Yaşamın hemen her alanında dinleme aracılığıyla bilgi edinen birey, bu beceri sayesinde aynı zamanda sosyal bir varlık olma bilincini kazanır. Okul öncesinde başlayan ve ömür boyu süren dinleme becerisi, yaşamın her alanında olduğu gibi öğretim sürecinde de etkin bir biçimde kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı Türkçe ve sınıf öğretmenliği bölümünde farklı sınıf seviyelerinde okuyan öğrencilerin, dinleme becerisine ve bu becerinin öğretimine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu çalışma, durum araştırması deseninde nitel bir çalışmadır. Araştırmaya veri toplamak için araştırmacılar tarafından uzman görüşleri de alınarak yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanacaktır. Hazırlanan görüşme formu 2018/2019 eğitim-öğretim yılında 9 Eylül Üniversitesinde, Türkçe ve sınıf öğretmenliği bölümünde, farklı sınıf seviyelerinde okuyan öğrencilere uygulanacaktır. Araştırma sonunda görüşme formları aracılığıyla elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilecektir. Ayrıca görüşme formları ile öğretmen adaylarının cinsiyet, sınıf düzeyi ve okudukları bölümlere ilişkin bilgiler de toplanacak ve elde edilen bulgular bu değişkenlere göre yorumlanacaktır. Bu çalışmanın, anadili öğretimi yapan öğretmen adaylarının dinleme becerisinin öğretimine yönelik algılarını belirleme ve farkındalıklarını geliştirme yönünden önem taşıyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: dinleme becerisi, dinleme eğitimi, öğretmen adayları görüşleri.

Türkçe ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları Özetleme Strateji Eğilimleri: Manisa Celal Bayar Üniversitesi Örneği

Serap Tabak
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
serap-tabak@cbu.edu.tr

Merve Yiğit
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
yigitmervecbu@gmail.com

Burak Doğan
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
burakdogan0@hotmail.com

Özetleme elde edilen bilgilerin, okunan metinlerin süzgeç içerisinden geçirilerek sınıflandırılması, metnin iyi anlaşılması ve olabildiğince az kelime kullanarak metnin ana ifadesinden kopmadan ortaya konulma biçimidir. Bu araştırmada Türkçe ve Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının özetleme stratejileri eğilimleri ve demografik özelliklerinin etkisi incelenmiştir. Araştırma yöntemi olarak tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak Deneme tarafından hazırlanan ve Erdem tarafından 5'li likert tipinde hazırlanan 14 maddelik Crohach-alfa değeri 0,67 olan "Özetleme Stratejileri Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan Türkçe ve Sosyal bilgiler öğretmenliği bölümündeki 140(%32) erkek, 291(%68) kadın öğretmen adayı olmak üzer toplam 431 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Özetleme stratejileri ölçeği ile elde edilen veriler Mann-Whitney ve Kruskal-Wallis testi ile incelenerek sonuçlar tablo halinde verilerek yorumlanmıştır. Demografik özelliklere ait sonuçlar ışığında yapılan istatistiksel test sonuçlarında özetleme stratejileri ile cinsiyet, bölüm ve sınıf değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ölçekte yer alan maddelere verilen cevaplara ait sonuçlar incelendiğinde ise öğretmen adaylarının metin içerisinde yer alan bütün örneklere değinme, okurken özet yazma, altılı çizili cümleleri aynen yazma, yazara gönderme ve ana fikrin ilk cümlede verilmesi gibi stratejileri daha az kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Özetleme Stratejileri, Öğretmen Adayları, Özet

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Üzerine Yazılan Tezlerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (2012-2018 Yılları Arası)

Erol Duran
Uşak Üniversitesi
erolduran@usak.edu.tr

Halil Ziya Özcan
Milli Eğirim Bakanlığı
halilziyaozcan@gmail.com

Bu çalışma, 2012-2018 yılları arasında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi üzerine yazılan lisansüstü tezlerini üniversitesine, konusuna, yılına, program türüne, yöntemine göre sınıflandırarak incelemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri toplama aşamasında YÖK Ulusal Tez Merkezinden yararlanılmıştır. Veri toplama sürecinde tez tarama işlemi beş farklı anahtar kelime grubu ile yapılmıştır: "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi", "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi", "Yabancılara Türkçe Öğretimi", "İkinci Dil Olarak Türkçe", "Yabancı Dil Olarak Türkçe". Araştırmanın sonucunda toplam 216 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu tezlerin 171 tanesi yüksek lisans tezi iken 45 tanesi doktora tezidir. Ulaşılan tezler ile ilgili kodlamalar araştırmacı tarafından bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Her bir tez için tek bir kodlama yapılmıştır. Yapılan kodlamaların güvenirlik ve geçerliliğini artırmak amacı ile uzmanlık alanı Türkçe eğitimi ve ölçme-değerlendirme olan üç uzmana kodlamalar gösterilmiş olup alınan geri dönütler çerçevesinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Tespit edilen tezlerin konularından hareketle toplam 20 farklı genel konu alanı oluşturulmuştur. Oluşturulan bu konu alanları incelendiğinde yüksek lisans tezlerinde en fazla "Ders Kitaplarının İncelemesi" üzerine, doktora tezlerinde ise "Yazma becerisi" üzerine tez yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Tezlerin yazılma yıllarına bakıldığında en fazla tezin 2017 yılında yazıldığı tespit edilmiştir. Tez konularının hangi dil becerileri üzerine yazıldığına bakıldığında ise en fazla "Yazma becerisi" üzerine tez yazıldığı görülmektedir. Yapılan tarama sonucunda tespit edilen 216 tezin 172'si betimsel, 44'ünün ise deneysel olduğu, üniversite bağlamında en fazla tezin 38 tez ile Gazi Üniversitesinde yazıldığı görülmektedir. Gazi Üniversitesini 27 tez ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve 22 tez ile Dokuz Eylül Üniversitesi takip etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi, Ulusal Tez Merkezi, Türkçe eğitimi.

Türkiye ve Amerika'da Dramatik Yazarlık Eğitimi Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Özlem Belkıs
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
ozlem.belkis@deu.edu.tr
Yunus Emre Gümüş
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
yegumus@gmail.com
Hatice Şaşmaz
Düzce Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
gmhaticeyilmaz@gmail.com
Ezgi Deniz Alpan
Atatürk Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
ezgidenizalpan@gmail.com

Oyun yazarlığı iki bin beş yüz yıllık bir tarihe sahiptir, fakat bu konudaki düzenli ve programlı eğitimin tarihi ancak yüz yıllıktır. İlk dramatik yazarlık dersleri 1905'te Harvard Üniversitesi'nde, 1925'te Yale Üniversitesi'nde verilmiştir. Ardından farklı üniversitelerde lisans/yüksek lisans düzeyinde dramatik yazarlık/oyun yazarlığı eğitimi yaygınlaşmıştır. Türkiye'de ise ilk oyun yazarlığı eğitimi 1964 yılında Ankara Üniversitesi'nde, ardından 1976'da Ege Üniversitesi'nde (1981'de Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesine geçmiştir.) başlamış, bugün toplam yedi üniversitede aktif olarak sürdürülmektedir. Türkiye'de dramatik yazarlık eğitimi programlarının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için öneriler üretilmesi bağlamında çalışmalalar yok denecek kadar azdır. Bununla birlikte yurt içinde yürütülen dramatik yazarlık eğitim programları ile yurt dışında yürütülen eğitim programlarını karşılaştırılmalı olarak ele alan araştırma bulgularına da alan yazın taraması sonucunda ulaşılamamıştır. Ancak, bir bilim alanında yürütülen eğitim programlarının geliştirilebilmesi için farklı programların kapsamlarını incelemek, eşzamanlı olarak irdelemek, sonuçları tartışmaya açmak önemli ve gereklidir. Bu yönüyle bu araştırmanın alan yazına önemli bir katkı sağlayacağına inanılmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de ve ABD'de halen sürdürülen dramatik yazarlık/oyun yazarlığı eğitim programlarının karşılaştırılmalı olarak incelenmesidir. Araştırmanın kapsamı, Türkiye'de dramatik yazarlık eğitimini aktif olarak sürdüren tüm üniversiteler (Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi) ile Amerika'da dramatik yazarlık eğitimini aktif olarak sürdüren üniversiteler arasından seçilen yedi üniversite (Harvard University, Yale University, New York University, Brown University, The Julliard School, Arizona State University, State University of New York) olarak belirlenmiş ve toplam on dört üniversitenin 2018-2019 eğitim öğretim yılı programları ile sınırlandırılmıştır. Amerika, dramatik yazarlık eğitiminin verilmeye başlandığı ve geliştiği ilk ülke olduğu için seçilmiştir. Bu çalışma öncelikle bir profil çıkarma çalışmasıdır ve yöntem olarak karşılaştırmalı eğitim araştırmalarında kullanılan yaklaşımlardan birisi olan yatay yaklaşım benimsenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme uygulanmış, farklılıklar program seviyesi, kontenjanları, giriş ve mezuniyet koşulları, zorunlu ve seçmeli dersler içerik ve kredileri bağlamında yatay seviyede ortaya konmuş; ayrıca tarihçeleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: dramatik yazarlık, dramatik yazarlık eğitimi, sahne sanatları, yaratıcı yazarlık.

Türkiye'de 2010-2018 Yılları Arasında Matematik Eğitimi Alanında Yaratıcı Drama Yönteminin Kullanıldığı Çalışmaların İçerik Analizi

Nesrin Özsoy
Adnan Menderes Üniversitesi
nesrinozsoy@adu.edu.tr

Nevzat Angın
Adnan Menderes Üniversitesi
nevzatangin@hotmail.com

Burcu Boztürk Macit
Adnan Menderes Üniversitesi
burcubztrk@hotmail.com

Bu çalışmanın amacı, 2010-2018 yıllarında yayınlanan matematik eğitimi alanında yaratıcı drama yönteminin kullanıldığı tez ve makalelerin içerik analizini yapmaktır. Bu çerçevede 9 yıllık sürede Türkçe diliyle yayınlanan 18 adet makale, 14 adet yüksek lisans tezi ve 1 adet de doktora tezi üzerine içerik analizi yapılmıştır. Tezlere ve makalelere ulaşmak için yayınların başlığında içinde "matematik" ve "drama" kelimelerinin geçtiği yayınlar araştırmaya dâhil edilmiştir. Tezler için YÖK veri tabanı, makaleler için ise ULAKBİM, DergiPark ve Google Akademik veri merkezleri kullanılmıştır. İncelenen çalışmalar yıl, cinsiyet, araştırma çeşitleri, veri analiz yöntemleri, araştırma başlıkları, matematik konuları, çalışılan örneklem ve veri toplama aracı kategorilerine ayrılarak değerlendirilmiştir. Bu kategorilere göre yapılan analizler frekans ve yüzde gibi betimsel istatistik teknikleri kullanılarak tablo-grafiklerle sunulmuştur. 2010-2018 yılları arasında incelediğimiz çalışmalarda araştırma yönteminin; nicel yöntem, araştırma çeşitlerinin; deneysel araştırma, araştırma başlıklarının; duyuşsal boyut, çalışılan örneklemin; ortaokul öğrencileri, veri toplama aracının; anket, yayın türünün; makaleler üzerinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Araştırmacıların cinsiyeti olarak kadın ve erkek araştırmacıların sayılarının birbirine yakın olduğu görülmüştür. Ayrıca 2013 yılında bu konuda hiç bir yayının yapılmadığı da tespit edilmiştir. Günümüz matematik eğitiminde yeni öğretim yöntemleri yaklaşımlarının önemi artmaktadır. Yaratıcı drama en etkili öğretim yöntemlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde de matematik eğitiminde yaratıcı drama çalışmalarının sayısının artması gerektiği düşünülmektedir. Buna bağlı olarak yeni yapılacak çalışmalarda farklı örneklem gruplarının ve farklı matematik konularının da çalışılması gerektiği önerilmektedir. Bu çalışmanın yaratıcı drama ve matematik konularındaki araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: matematik eğitimi, yaratıcı drama, içerik analizi.

Türkiye'de Dramatik Yazarlık Eğitimi Programlarının Karşılaşmalı Olarak İncelenmesi

Özlem Belkıs
Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi
ozlem.belkis@deu.edu.tr
Hatice Şaşmaz
Düzce Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
gmhaticeyilmaz@gmail.com
Yunus Emre Gümüş
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
yegumus@gmail.com
Ezgi Deniz Alpan
Atatürk Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
ezgidenizalpan@gmail.com

Dramatik yazarlık eğitimi, lisans düzeyinde yirminci yüzyılın başında verilmeye başlanmıştır. İlk olarak 1905'te Harvard Üniversitesi'nde, daha sonra 1925'te Yale Üniversitesi'nde dersler açılmış ve eğitim planlanmış, zamanla farklı ülkelerde lisans ve yüksek lisans düzeylerinde dramatik yazarlık bağlamında eğitimler verilmiştir. Ülkemizde dramatik yazarlık eğitimi ile ilgili ilk çalışmalar 1964'te Ankara Üniversitesi Tiyatro Kürsüsü'nde başlamıştır. 1976'da Ege Üniversitesi'ne bağlı olarak kurulan Sahne ve Görüntü Sanatları Bölümü (bugün Dokuz Eylül üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi), 1992'de İstanbul Üniversitesi'nde, 1995'te Atatürk Üniversitesi'nde, 2006'da Kocaeli Üniversitesi'nde, 2007'de Uludağ Üniversitesi'nde lisans düzeyinde dramatik yazarlık eğitimi verilmeye başlanmıştır. Bugün yedi üniversitede aktif olarak sürdürülmekte, ayrıca henüz öğrenci kabul edemeyen dört üniversitede de dramatik yazarlık eğitimi programlanmıştır. Sanat ve estetik yaklaşımlar sürekli değişen ve dönüşen yapılardır. Dolayısıyla sanat eğitimi de içeriğini güncelleme ihtiyacı duyar. Özellikle sahne ve gösteri sanatlarının, yeni sergileme anlayış ve biçimlerinin doğduğu, farklı estetik anlayışlarla biçimlenen yeni metinlerin üretildiği günümüzde bu güncellenme bir zorunluluktur. Bu bağlamda sanat eğitiminin diğer alanları gibi dramatik yazarlık eğitiminin de geliştirilmesi, çeşitlenmesi ve güncellenebilmesi için program inceleme çalışmalarının önemi ortadadır. Bunun için Türkiye'de sürdürülen lisans düzeyindeki eğitim programlarını incelemek bir başlangıç olacaktır. Türkiye'deki dramatik yazarlık eğitimi programlarının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için öneriler üretilmesi bağlamında bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yönüyle araştırmanın alan yazına önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de halen sürdürülen lisans düzeyindeki dramatik yazarlık eğitimi programlarının karşılaştırılmalı olarak incelenmesidir. Araştırmanın kapsamı Türkiye'de aktif olarak ilgili eğitimi sürdüren programlarla, bu programların 2018-2019 sömestri ile sınırlandırılmış, lisans düzeyi dışındaki çeşitli sertifika programları, yaratıcı yazarlık atölye ya da kursları kapsam dışında bırakılmıştır. Araştırma modeli, profil çıkarma çalışması olarak ifade edilebilir. Dramatik yazarlık eğitimini aktif olarak süren yedi üniversitenin dramatik yazarlık programları bir nitel araştırma yöntemi olan doküman inceleme ile ele alınmış, kontenjan, giriş ve mezuniyet koşulları, zorunlu ve seçmeli dersleri ile içerikleri, ders kredileri bağlamında karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: dramatik yazarlık, dramatik yazarlık eğitimi, sahne sanatları, yaratıcı yazarlık, oyun yazarlığı.

Türkiye'de Harmanlanmış Öğrenme Çerçevesinde Yapılmış Çalışmalar

İbrahim Karaotcu
Dokuz Eylül Üniversitesi
ibrahimkaraotcu@gmail.com

Bahar Baran
Dokuz Eylül Üniversitesi
baharbaran35@gmail.com

Bu araştırma kapsamında, Türkiye'de yapılan harmanlanmış öğrenme çalışmaları 2014-2018 yılları baz alınarak incelenmiştir. Harmanlanmış öğrenme çalışmaları; yıllara göre dağılım, araştırma yöntemi, veri toplama aracı, veri analiz yöntemi, uygulama alanı, örneklem ve bağımlı değişkenler ele alınarak incelenmiştir. Araştırmada SSCI dergilerindeki makaleler, ULAKBIM veri tabanında yer alan Türkiye kaynaklı makaleler ve YÖK Ulusal Tez Merkezinde listelenen tezler "karma öğrenme", "harmanlanmış öğrenme", "blended learning", "hybrid learning" anahtar kelimeleri ile belirlenerek toplamda 70 çalışma incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre en çok tercih edilen araştırma yönteminin karma ve nicel olduğu belirlenmiştir. Çalışma alanı olarak ilk sırada Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, ikinci sırada ise İngilizce alanı yer almaktadır. Toplanan bulgular analiz edilerek değerlendirilmiş olup gelecekte yapılan çalışmalara ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: harmanlanmış öğrenme, karma öğrenme, blended learning, hybrid learning.

Türkiye'de Hizmetiçi Öğretmen Eğitimi: Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi

Özlem Özcan
Dokuz Eylül Üniversitesi
ozlemozcan51@gmail.com

Ayten Erduran
Dokuz Eylül Üniversitesi
erduranayten@gmail.com

Teknolojinin hızla gelişmesi ile öğretmenlerin değişen öğretim yöntem ve tekniklerini takip etmesi, kişisel ve mesleki gelişimini sağlaması için hizmetiçi eğitime olan ihtiyaçları her geçen gün artmaktadır. Türkiye'de hizmetiçi eğitim etkinliklerine yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmaların belirli aralıklarla incelenip düzenlenmesi alandaki eğilimlerin belirlenmesinde ve bu alanda çalışma yapan veya yapacak olan araştırmacılara yol gösterici olmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı Türkiye'de hizmetiçi öğretmen eğitimine yönelik yapılan lisansüstü tezlerin çeşitli kategorilere göre incelemesi yapılarak bir durum değerlendirmesi yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda, Yüksek Öğretim Kurumu tez merkezi taranmış ve tam metinlerine ulaşılan 58 tez incelenmiştir. Geçmişten günümüze kadar hizmetiçi öğretmen eğitimi konusunda yapılmış olan tezler içerik analizi yapılarak, tez türü, yılı, enstitüsü, üniversitesi, danışman unvanı, tez dili, disiplin alanı, araştırma yöntemi, araştırma deseni, örneklem grubu, örneklem yöntemi, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi kategorilerine göre incelenmiştir. Bu kategorilere göre elde edilen veriler, yüzde ve frekans kullanılarak yorumlanmıştır. Araştırmanın bulgularına göre en fazla yayının yüksek lisans düzeyinde yapıldığı ve en çok yayın yapılan yılların sırasıyla 2008, 2010, 2013 ve 2014 olduğu belirlenmiştir. Tezlerin daha çok Yeditepe, ODTÜ ve Gazi üniversitelerinde ve sosyal bilimler ve eğitim bilimleri enstitülerinde gerçekleştiği tespit edilmiştir. Ayrıca tez danışmanlarının çoğunlukla Profesör ve Dr. Öğretim Üyesi unvanında olup Türkçe yayınların fazla olduğu ve Eğitim Yönetim ve Denetim alanı ile İngiliz Dili Eğitimi alanlarında yoğunlaştığı görülmüştür. Bununla birlikte incelenen tezlerde, nicel araştırma ve karma araştırmaların daha çok tercih edildiği, araştırma deseni olarak da nicel araştırma yöntemlerinden tarama, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ve karma araştırma yöntemlerinden de yakınsayan paralel karma araştırma deseninin ön planda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma örneklemi olarak öğretmenlerin ve okul idarecilerinin tercih edildiği, örneklem büyüklüğünün 31-100 ve 101-300 kişi arasında yoğunlaştığı, veri toplama aracı olarak likert tipi anketlerin ve yarı yapılandırılmış görüşmelerin kullanıldığı ve veri analiz yönteminde de daha çok frekans, yüzde ve içerik analizinin kullanıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: hizmetiçi eğitim, yüksek lisans, doktora, içerik analizi.

Türkiye'de Ses Eğitimi Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İnceleme

Saadet Kuram
Erzincan Binali Yildirim Üniversitesi
saadetkosreli3@gmail.com

Çalışma kapsamında Türkiye'deki Müzik Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Konservatuvarların opera anasanat dallarında ses eğitimi ya da şan üzerine yazılmış lisansüstü tezler incelenmiştir. Araştırmanın amacı; ses eğitimi alanında çalışılmış olan konuları ortaya koymak ve ses eğitimi alanında yapılacak yeni çalışmalar için literatür taraması, konu seçimi aşamalarına yönelik kaynak oluşturmaktır. Araştırmanın evrenini Türkiye'de ses eğitimi üzerine yapılan lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Örneklemini ise Yök tez tarama kataloğundan ulaşılabilen izinli durumda 80 (57 adet yüksek lisans, 21 adet doktora ve 2 adet ise sanatta yeterlik) tez oluşturmaktadır. Araştırmada mevcut durum saptamasına elverişli tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada ses eğitimi alanında yazılmış olan lisansüstü tezler; türleri, üniversitelere göre dağılımları, enstitülere göre dağılımları, yazıldıkları yıllara göre dağılımları, konularına göre dağılımları, kullanılan araştırma yöntemlerine göre dağılımları bakımından 6 farklı kategoride incelenmiş, verilerin çözümlenmesinde frekans (f) ve yüzde (%) den yararlanılmış ve sonuçlar ilgili tablo ve şekillerle gösterilmiştir. Araştırma sonucunda ses eğitimi alanında yazılmış olan lisansüstü tezlerin büyük bir kısmının yüksek lisans tezi olduğu, en çok çalışmanın 2010 ve 2014 senelerinde tamamlandığı, en çok çalışmanın Gazi Üniversitesi'nde yapıldığı, mevcut durum tespitine yönelik yapılan çalışmaların fazlalığı ve buna paralel olarak en çok anket tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Ulaşılan sonuçlar göz önünde bulundurularak sonraki çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: ses eğitimi, şan, lisansüstü ses eğitimi tezleri, müzik araştırmaları, betimsel analiz.

Türkiye'de Uygulanan Stem Eğitimi Etkinliklerinin Akademik Başarıya ve Tutuma Etkisi: Bir Meta-Analiz Çalışması

Gamze Batıbay
Milli Eğitim Bakanlığı
gamzebtby@gmail.com

Berna Cantürk Günhan
Dokuz Eylül Üniversitesi
berna.gunhan@deu.edu.tr

Elif Nur Tanır
Milli Eğitim Bakanlığı
elifnurtanir@gmail.com

Mehmet Ertürk Geçici
Afyon Kocatepe Üniversitesi
megecici@aku.edu.tr

STEM eğitimi, fen, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarındaki öğretme ve öğrenmeyi ifade eden bir eğitim yaklaşımıdır. STEM eğitimi etkinliklerinin geleneksel eğitim anlayışı ile verilen derslere kıyasla öğrencilerin akademik başarı ve tutumunu nasıl etkilediği üzerine pek çok araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada, Türkiye'de STEM eğitimi etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarısına ve derse karşı tutumuna etkisini inceleyen deneysel araştırmaların meta-analiz yöntemi ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada etkinliklerin uygulandığı öğrenim kademesinin ve çalışmaların yayın türünün akademik başarı ve tutum üzerindeki etkilerinde herhangi bir farklılaşma gösterip göstermediği de incelenmiştir. Araştırmaya, 2014-2018 yılları arasında Türkiye'de yayımlanmış makaleler ve YÖK veri tabanında erişime açık tezler dâhil edilmiştir. Anahtar kelimeler ile yapılan tarama sonucunda aranan kriterlere uygun olan 12 tez ve 7 makale ile toplamda 19 çalışmaya ulaşılmıştır. Verilerin analizinde, Comprehensive Meta Analysis (CMA) yazılımı kullanılmıştır. Araştırmaya alınan çalışmaların akademik başarı ve tutum değişkeninin etki büyüklüğünü hesaplamak amacıyla rastgele etkiler modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucu STEM eğitimi etkinliklerinin akademik başarıya (d=0.640) ve derse karşı tutuma (d=0.623) yönelik orta düzeylerde etkisinin olduğu ve STEM eğitimi etkinliklerinin geleneksel eğitim yöntemlerine göre öğrencilerin akademik başarılarını ve tutumlarını olumlu yönde etkilediği bulgularına ulaşılmıştır. Bunun yanında STEM eğitimi etkinliklerinin öğrencilerin akademik başarısına ve derse karşı tutumuna etkisinin yayın türüne ve öğrenim kademesine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: STEM eğitimi, akademik başarı, tutum, meta-analiz.

Türkiye'de Yazılı Basında Yer Alan Öğretmen İmgelerinin Görsel Kültür Dersi Kapsamında İncelenmesi

Uğur Yılmaz

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı,
uyilmaz.rssm@gmail.com

Meliha Yılmaz

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı,
mel.yilmaz0637@gmail.com

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de yazılı basında yer alan öğretmen imgelerini görsel kültür dersi kapsamında göstergebilim yöntemiyle incelemektir. Araştırma 2018-2019 yılı içerisinde yayınlanan gazete, popüler dergi ve kitaplarda yer alan haber nitelikli öğretmen imgeleri üzerine odaklanmaktadır. Araştırmanın uygulaması, Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 3. sınıf seçmeli Görsel Kültür dersini alan 25 öğrenci ile birlikte gerçekleştirilmiştir. Bu ders kapsamında öğrenciler, beş gruba ayrılmış ve her gruptan yazılı basında yer alan öğretmen imgelerine ulaşmaları istenmiştir. Öncelikli olarak söz konusu imgelere erişim, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle sağlanmıştır. Yazılı basından elde edilen görseller üzerine grup içi yürütülen değerlendirmelerle indirgeme işlemi yapılmıştır. Bu indirgeme işlemindeki kriterler; kapsayıcılık, açıklık ve ifadesel zenginlik şeklinde belirlenmiştir. Belirlenen kriterleri karşılayan beş (5) görsel göstergebilimsel yöntemle çözümlenmiştir. Çözümlemeler betimsel, anlatımsal ve izleksel düzeylerde yürütülmüştür. Göstergebilim yöntemiyle yapılan çözümlemeler sonucunda, bir görsel kültür formu olarak yazılı basında öğretmen imgeleri; samimiyet, özveri, disiplin, yaşam zorlukları ve şiddet anahtar kavramlarına yönelik anlatılar içerdiği görülmüştür. Görsel kültür dersi kapsamında imaj tabanlı araştırma etkinliği olarak göstergebilim yönteminden yararlanarak öğretmen imgelerini çözümlemenin, görsel sanatlar öğretmen adaylarının yazılı basında yer alan öğretmen profiline yönelik farkındalık geliştirmelerine yardımcı unsurlar sunduğu fark edilmiştir. Araştırmanın son bölümünde araştırma konusu ile ilgili görsel okuryazarlık çalışmalarına yönelik çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: eğitim, sanat, görsel kültür, göstergebilim.

Türkiye'deki Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Düzeylerinin ve İş Doyumlarının Öğrencilerin Matematik ve Fen Başarısına Etkisi

Umut Birkan Özkan
Milli Savunma Üniversitesi, Kara Astsubay MYO, Eğitim Bilimleri Bölümü
umutbirkanozkan@gmail.com

Ertan Akgenç
Milli Savunma Üniversitesi
statistician.ertan@gmail.com

Bu çalışma, TIMSS-2015 verilerini kullanarak Türkiye'deki sınıf öğretmenlerinin eğitim düzeylerinin ve iş doyumlarının öğrencilerin akademik başarısına etkisini belirlemeyi ve Türkiye açısından çıkarımlar yapmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada, analiz için ikincil verilerden yararlanılmıştır. Türkiye'den TIMSS-2015'e katılan 6456 öğrenciye ve 251 sınıf öğretmenine ait veriler araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Tespit edilen evrenin tamamına ulaşıldığından ayrıca örneklem tayinine gidilmemiştir. Elde edilen verilerin analizinde bağımsız gruplar için iki faktörlü ANOVA kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin eğitim düzeylerinin öğrencilerin matematik ve fen başarılarında anlamlı bir farklılığa yol açmıştır. Önlisans mezunu sınıf öğretmeninin dersine girdiği öğrencilerin matematik ve fen puan ortalamaları, lisans mezunu öğretmenlerin öğrencilerinden yüksektir. Lisans ve yüksek lisans mezunu öğretmenlerin derse girmesinin ise matematik başarısı üzerinde anlamlı bir etkisi yoktur. Yüksek lisans mezunu sınıf öğretmenlerinin dersine girdiği öğrencilerin fen puan ortalamaları, lisans mezunu öğretmenlerin öğrencilerinden yüksektir. Bununla birlikte, öğrencilerin matematik ve fen puan ortalamalarının, öğretmenlerin iş doyumlarına göre anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur. TIMSS-2015'e katılan iş doyumu yüksek düzeyde olan öğretmenlerin öğrencilerinin matematik ve fen başarı puanı, iş doyumu orta ve düşük düzeyde olan öğretmenlerin öğrencilerinden yüksektir. İş doyumu orta ve düşük düzeyde olan öğretmenlerin derse girmesinin ise matematik ve fen başarısı üzerinde anlamlı bir etkisi yoktur. Öğretmenin eğitim düzeyinin ve iş doyumunun, öğrencilerin matematik ve fen başarısı üzerindeki ortak etkisinin de anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu araştırmada; sınıf öğretmenlerinin yüksek iş doyumuna sahip olmalarının öğrencilerin akademik performansları üzerinde olumlu yönde etkiler meydana getirebileceği ve Türkiye'deki lisans mezunu sınıf öğretmenlerinin, matematik ve fen öğretimi konusunda yetersiz olduklarısonucuna varılmıştır.Çalışma sonuçlarına dayanarak önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: öğretmenlerin eğitim düzeyi, öğretmenlerin iş doyumu, matematik başarısı, fen başarısı, akademik başarı.

Üç Boyutlu Yazıcı Prototip Eğitim Materyalinin Geliştirilmesi ve Sınanması

Onurcan İçer
Dokuz EylülÜniversitesi
onur.icer@icloud.com
Nur Dönmez
Dokuz Eylül Üniversitesi
nurdonmez97@gmail.com
Mekin Sevimli
Dokuz EylülÜniversitesi
mkn.svml@gmail.com
Kadir Demir
Dokuz Eylül Üniversitesi
kadir.demir@deu.edu.tr
Yasemin Kahyaoğlu Erdoğmuş
Dokuz Eylül Üniversitesi
yasemin.kahyaoglu@gmail.com
Ercan Akpınar
Dokuz Eylül Üniversitesi
ercan.akpinar@deu.edu.tr

Bu çalışmada, ortaokul öğrencilerine 3B yazıcılar konusunu öğrenmelerinde kullanılabilecek 3B prototip bir eğitim materyalinin geliştirilmesi ve bu materyale yönelik öğrenci görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Araştırmada öncelikle uzman ve öğrenci görülerine dayalı olarak eğitim materyali geliştirilmiş ve daha sonra geliştirilen materyallerin uygulaması yapılarak öğrencilerin düşünceleri anket ve görüşme yoluyla toplanmıştır. Geliştirilen materyalde Ultimaker 2 Extended modeli referans alınarak Tinkercad ve AutoCad programları yardımı ile mevcut modüler parçaların modellemeleri yapılmıştır. 3B prototip yazıcının temel işlevleri için ise Arduino'dan yararlanılmıştır. Arduino Uno ile CNC Shield birimleri desteklenerek sürücüler yardımıyla motor hareketi kazandırılmıştır. Motor hareketlerinin eksen ayarları, Universal G-Code programı yardımıyla düzenlenmiştir. Motor hareketlerinin kalibrasyon ayarlarında iyileştirmeler yapılmıştır. Eğitim materyali geliştirildikten sonra 3B yazıcılar hakkında bir eğitim verilerek öğrenci görüşleri alınmıştır. Bu öğrencilerin görüşleri dikkate alınarak planlanan eğitim içeriğinde düzenlemeler yapılmıştır. Araştırmanın uygulama sürecinde veri toplama aracı olarak anket ve görüşme soruları kullanılmıştır. Verilen eğitim sonunda ilgili sorular katılımcılara yöneltilerek materyale yönelik ve içerik ile ilgili düşünceleri belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda 3B prototip eğitim materyalde başlık hareketi ve 3B prototip yazıcının iç yüzeyinin aydınlanması gibi konularda güncellemeler yapılmıştır. Oluşturulan 3B prototip eğitim materyalinin 3B yazdırma teknolojileri ile ilgili eğitimlerde kullanılarak hedef kitlenin öğreniminde daha etkili ve verimli bir öğretim sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: üç boyutlu yazıcı, öğretim materyali, modelleme, prototip.

Üniversite Mezunlarının Resim Sanatına İlgilerine ve Sanat Eğitimine Yönelik Görüşleri: Kırıkkale İli Örneği

Vildan Gedik
Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi
vldnnn@gmail.com

Gülgün Bangir Alpan
Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü
bangir@gazi.edu.tr

Bir toplumda yaşayan bireylerin sanat eğitimine ilgisi, sanat eğitimi ve sanatın gerekliliği hakkındaki düşünceleri gelecek kuşakların eğitimi ve toplumsal kültüre olan katkısı açısından önemlidir. Bu çalışma, üniversite mezunlarının resim sanatına ilgilerine ve sanat eğitimine yönelik görüşlerini betimlemek amacı ile gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden "kolay ulaşılabilir durum örneklemesi" kullanılmıştır. Çalışma grubunu Kırıkkale ilinde yaşayan üniversite mezunları (375) oluşturmuştur. Katılımcıların %55,73'si kadın, %44,27'si erkektir. Yaşları 22 ila 64 arasındadır. Katılımcıların % 50.4'ü çalışmakta %49.6'sı ise çalışmamaktadır. Çalışan katılımcıların meslekleri; memur/işçi, unvanlı memur ve serbest meslek biçiminde gruplandırılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan "tamamen katılıyorum" ile "hiç katılmıyorum" arasında değişen beşli dereceleme ölçeği ile toplanmıştır. Anket formu toplam 56 maddeden oluşmaktadır. Resim sanatına ilgiye ilişkin görüşler 31, sanat eğitimine ilişkin görüşler ise 25 maddedir. Araştırma sonuçlarına göre üniversite mezunlarının resim sanatına ilgilerine ilişkin görüşlere bakıldığında katılımcıların az ve orta düzeyde resim sanatına ilgili oldukları anlaşılmıştır. Katılımcıların sanat eğitimine ilişkin görüşlerinde ise daha olumlu ifadelere rastlanmıştır. Katılımcılar, sanat eğitiminin önemine inanmakta, eğitim kurumlarında verilen sanat eğitiminin yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Sanat eğitimin niteliğinin geliştirilmesi ve yaşam boyu öğrenme kapsamında sanat eğitiminin her düzeyde verilmesi gerektiği görüşündedirler. Araştırma verilerinin çok değişkenli analizi ve yorumlanması çalışması sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: sanat eğitimi, resim sanatına ilgi, üniversite mezunları.

Üniversite Öğrencilerinde Akademik Erteleme Davranışının Mutluluk Düzeyleri ile İlişkisinin İncelenmesi

Bahar Tavukçu
Balıkesir Üniversitesi
baharpdr10@gmail.com

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinde akademik erteleme davranışının mutluluk düzeyleri ile ilişkisinin incelemektir. Araştırmaya Balıkesir Üniversitesi'nde öğrenim gören 300 üniversite öğrencisi dahil edilmiştir. Veri toplama araçları olarak Akademik Erteleme Eğilimi Ölçeği ve Kısa Mutluluk Ölçeği kullanılmıştır. Çalışmada korelasyonel araştırma deseni kullanılmıştır. Elde edilen veriler Pearson Korelasyon Analizi, bağımsız örneklem t testi ve ANOVA analizi kullanılarak incelenmiştir. Ulaşılan bulgulara göre üniversite öğrencilerinin akademik erteleme düzeylerinin genel olarak orta seviyenin üzerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyete göre yapılan karşılaştırmalarda ise erkek öğrencilerin akademik erteleme davranışının kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Mutluluk düzeyinin cinsiyete göre anlamlı farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Mutluluk ve akademik erteleme davranışı arasında negatif anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: mutluluk, akademik erteleme.

Üstün Zekalı ve Yetenekli Çocuğu Olan Annelerin Problem Çözme Becerilerinin Bir Yordayıcısı Olarak Ebeveyn Yetkinliği

Umut Haydar Coşkun
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
Özel Eğitim Bölümü, uhcoskun@hotmail.com

Tuğçe Merve Sağır
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
tugcegurlevik@gmail.com

Alev Girli
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
alev.girli@gmail.com

Üstün yetenekli ve zekalı çocukların aileleri normal gelişim gösteren çocukların ailelerine göre eğitsel alanda daha fazla sorumluluk yüklenmektedir çünkü aileler çocuklarının genel sorumluluklarına ek olarak bilim sanat merkezine yönelik ihtiyaçlarına ve farklılaşan ilgilerine yönelik kaynak ayırma, okul ile ilgili motivasyon ve duygusal destek sağlama gibi yeni sorumluluklar üstlenmektedir. Bandura (1998)'ya göre anne-çocuk alt sisteminde ortaya çıkan yeni problemlerin çözümü annelerin ebeveyn yetkinlik düzeyleri ile ilişkilidir. Bu bağlamda araştırmanın amacı üstün zekâlı ve yetenekli çocuğu olan annelerin ebeveyn yetkinlik düzeylerinin problem çözme becerilerini yordayıp yordamadığını belirlemektir. Araştırmanın örneklemini İzmir, Manisa ve Aydın'da yaşayan, üstün zekalı ve yetenekli tanısı almış, 5-12 yaş aralığındaki 174'ü erkek ve 106'sı kız olmak üzere toplam 280 üstün zekalı ve yetenekli çocuğun annesi oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Problem Çözme Envanteri, Anneler için Ebeveyn Yetkinlik Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Sonuç olarak, üstün zekalı ve yetenekli çocuğu olan anneler üzerinde etkisi olduğu düşünülen ebeveyn yetkinlik düzeyleri (duygusal destek, sağlık, disiplin, boş zaman yönetimi ve okul) değişkenlerine yönelik yapılan adımsal regresyon analizinde modele dâhil edilen 4 değişken (duygusal destek, sağlık, disiplin ve boş zaman yönetimi) üstün zekalı ve yetenekli çocuğu olan annelerin problem çözme düzeyleri ile orta düzeyde anlamlı ilişkilidir. Anneler için ebeveyn yetkinlik ölçeği alt boyutu olan okul desteği ise, annelerin problem çözme becerilerini manidar bir şekilde yordamamaktadır. Ayrıca yapılan analizler sonucunda Anneler için Ebeveyn Yetkinlik Ölçeği'nin duygusal destek, sağlık, boş zaman yönetimi ve disiplin alt boyutları üstün yetenekli çocuğu olan annelerin problem çözme düzeylerinin %29'unu açıklamaktadır. Araştırmada elde edilen sonuçlar alanyazın çalışmaları eşliğinde tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: üstün yetenekli, üstün yetenek ve aile, problem çözme, ebeveyn yetkinlik.

Uzaktan Eğitimde Eğitmen, Personel ve Yöneticilere Yönelik Araştırma ve Eğilimler: Uzaktan Eğitim Dergilerinin İçerik Analizi (2008-2018)

Barış Çukurbaşı
Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü,
bcukurbasi@bartin.edu.tr

Mustafa Fidan
Bartın Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
mfidan@bartin.edu.tr

Murat Debbağ
Bartın Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
mdebbag@bartin.edu.tr

Araştırmada uzaktan eğitimde görevli eğitmen, personel ve yöneticilere yönelik gerçekleştirilmiş ve 2008-2018 yılları arasında uzaktan eğitim dergilerinde yayınlanmış makaleleri yöntemsel açıdan incelemek ve mevcut eğilimlerini araştırmak amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik SCImago Journal & Country Rank (https://www.scimagojr.com) portalında dizinlenen ve uzaktan eğitim ile ilgili bir başlık içeren tüm dergiler (International Review of Research in Open and Distance Learning, Distance Education, Online Learning Journal, Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning, Turkish Online Journal of Distance Education, American Journal Of Distance Education, Journal of Interactive Online Learning, Internet and Higher Education, Journal of Library and Information Services in Distance Learning, International Journal of Web-Based Learning and Teaching Technologies) belirlenerek; bu dergilerde 2008-2018 yılları arasında uzaktan eğitimde görevli eğitmen, personel ve yöneticilere yönelik yayınlanmış makaleler incelenmiştir. Toplam 3504 makalenin başlığı ve anahtar kelimeleri incelenerek eğitmen, personel veya yönetici ile ilgili bir ifade yer alan 461 makale ön inceleme yapılmak üzere seçilmiştir. Yapılan ön inceleme sonucunda araştırmanın ölçütlerine uyan 108 makale doküman incelemesi yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında makaleler eğitmen, personel ve yöneticilerin hangi değişkenlerinin incelenmesine yönelik olduğu; anahtar kelimeler ve eğitmen-personel-yönetici görev isimleri, görev yapılan eğitim düzeyleri; araştırmanın deseni, yapıldığı yer, örneklem, veri toplama araçları, veri analiz teknikleri ve araştırma sonucunda ortaya çıkan öneriler açısından analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında ulaşılan sonuçların uzaktan eğitimde görevli eğitmen, personel ve yöneticilere yönelik mevcut durumu ortaya koyacağına ve bu konuda potansiyel çalışma alanlarının ortaya çıkmasına katkı sağlayıcı bir kaynak olacağına inanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: uzaktan eğitim, eğitmen, döküman incelemesi, personel, yönetici.

Verbal Aptitude Levels of Prospective Teachers of English: Implications for Pedagogy

Gülşah Tıkız
İzmir Democracy University
gulsahtikiz@gmail.com

Murat Ata
Dokuz Eylul University
muratatadeu@hotmail.com

Verbal aptitude is defined as the ability to use the written language and to understand concepts presented through words. Aptitude plays a major role as a factor in the process of foreign language learning. The studies carried out by researchers give rise to a sociopsychological theory of second- or foreign-language learning. In brief, the theory holds that successful learner of a second language must be prepared to adopt the certain aspects and linguistic and social factors. However, the relationship between aptitude and variables such as age, gender, and learners' grade point average scores need to be investigated for prospective teachers. This is a quantitative study with the correlational research design (explanatory correlational study) whose purpose is to discover and measure the relationships between aptitude and other variables, comprehend and describe certain related conditions between participants' aptitude levels and other factors. 100 prospective English teachers participated in the study. In the current study, research approaches to language aptitude will be summarized and integrated. In order to trace the aptitude levels and the relationship between other variables, the participants will be given a 40-item multiple choice verbal aptitude test, which embodies some items measuring participants' ability to spell words correctly, use correct grammar, understand word meanings and word relationships, and/or interpret detailed written information. The data collected from the participants will be analyzed with SPSS 20 program. The results suggest that having information about the language aptitude levels might help researchers to glean a better understanding about the language learners, the learning environment and the learning outcomes. The results will be presented within the light of the related literature.

Keywords: language aptitude, verbal aptitude, prospective teachers, language learning.

Video Derslerin Sanat Eğitiminde Kullanımı: Khan Academy Örneği

Mustafa Çapar
Çukurova Üniversitesi
mustafacaparus@hotmail.com

Son yıllarda yeni teknolojilerin kullanımı pek çok alanda olduğu gibi eğitimde de yaygınlaşmaya başlanmıştır. Bilginin geleneksel yöntemlere dayalı basılı materyallerle aktarımı değişikliğe uğramış, bilgisayarlar ve internete bağlanıla bilen başka cihazlar da benzer bir işlev görmeye başlamışlardır. İnternet, kitap gibi metne dayalı kaynaklar yanında, video gibi görsel işitsel kaynaklara da sahiptir. Video dersler de söz konusu görsel işitsel kaynaklardan biridir. Salman Khan, 2004 yılında, serbest yatırım fonu analisti olarak çalışmaktayken eğitim ile ilgilenmeye başlamış ve 2009'da işini bırakıp kendini Khan Academy'e dönüşen eğitim oluşumuna adamıştır. Herkese, her yerde, dünya standartlarında bedelsiz eğitim sağlamak, onun temel ilkesi olarak adlandırılabilir. Günümüzde Khan Academy, 10.000'den fazla ders videosu ve 150.000'den fazla interaktif alıştırma kapasitesi ile 190 ülkede kullanılmakta, 36 dile çevrilmekte ve her ay 40 milyon öğrenciye eğitim hizmeti vermektedir. Öğrencilerin gelişimlerine yönelik pek çok alanda hazırlanmış Khan Academy'nin bazı video derslerinin Türkçe çevirileri ve seslendirmeleri de yapılmış ve internette, Khan Academy Türkçe sayfasında erişilebilir hale getirilmiştir. Bu araştırmanın amacı, internet ortamından erişilebilen video derslerin görsel sanatlar öğretmen adaylarının eğitim sürecine etkisini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği uygulanacaktır. Araştırmanın katılımcıları, Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 2. sınıfa devam eden yirmi öğrenciden oluşmaktadır. Katılımcılardan, Khan Academy Türkçe internet sayfasında Sosyal Bilimler ve Sanat / Sanat Tarihi konusu içinde yer alan Modernizm 1900-1980 başlıklı bölümdeki çoğunluğu üç-beş dakikalık 95'e yakın Türkçe video dersini, ders ortamı dışında izlemeleri istenmiştir. Verilen bir ay süre sonunda, katılımcılara süreç hakkındaki olumlu ve olumsuz görüşlerini belirlemeye yönelik hazırlanmış, yarı yapılandırılmış görüşme formu soruları sorulacaktır. Araştırma henüz tamamlanmadığı için bulgular ve sonuç kısmına yer verilememiştir. Bununla birlikte araştırmanın, sanat eğitiminde video derslerin kullanımının öğrencilerin gelişimi üzerindeki etkisini belirlemek açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: sanat eğitimi, sanat tarihi, Khan Academy Türkçe.

Web 2.0 Teknolojileri Destekli Etkinliklerin Geliştirilmesi-2: Lewis Nokta Yapısı ve Vsepr Teorisi

Yasemin Alpaslan
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
yaseminalpaslan87@gmail.com

Büşra Demir
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
busra.demir2@outlook.com

Ruhan Benlikaya
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
ruhan@balikesir.edu.tr

Gülcan Çetin
Balıkesir Üniversitesi, Necatibey Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü
gcetin@balikesir.edu.tr

İlköğretimden üniversiteye kadar tüm seviyelerde Web 2.0 teknolojileri kullanılarak hazırlanan öğretim etkinliklerinin ve materyallerinin sayısı günden güne artmaktadır. Bu çalışmanın amacı Lewis nokta yapısı ve Değerlik Bağı Çifti İtmesi teorisinin (Valence Shell Electron Pair Repulsion, VSEPR) öğretimi için Web 2.0 teknolojilerine dayalı etkinlikler geliştirmektir. Çalışma modeli, ADDIE tasarım modelidir (analiz, dizayn, geliştirme, uygulama ve değerlendirme). İlk olarak Genel Kimya I dersinde geçen teori ve modeller, alan kitaplarından yararlanılarak listelenmiştir. Daha sonra, Google formlar aracılığıyla, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim Dalında 1-4. sınıflarında öğrenim gören toplam 42 kişiye anket uygulanmıştır. Ankette; öğrencilere derste geçen teori ve modeller için zorluk derecelerini işaretlemeleri istenmiş ve seçtikleri zorluk derecelerinin nedenleri sorulmuştur. Anket sonuçlarına göre, verilen konu başlıkları arasında VSEPR'nin en zor ikinci teori olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin seçtikleri zorluk dereceleri için belirttikleri nedenlerin çoğu, VSEPR teorisinin anlaşılmasında 3 boyutta düşünmenin zorluğuna dayanmaktadır. VSEPR'nin anlaşılması için Lewis nokta yapısının anlaşılması ön koşuldur. Bu nedenle Lewis nokta yapısı konusu için de çalışma yapraklarını içeren etkinlikler geliştirilmiştir. Çalışma yapraklarının geliştirilmesinde alan ders kitaplarından yararlanılmış ve Web 2.0 araçlarından karekod, HP Reveal, Powtoon, Prezi ve Emaze kullanılmıştır. Pilot çalışma olarak, Kimya Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören 7 kişilik bir gruba önce Lewis nokta yapısı sonra da VSEPR etkinlikleri toplamda 6 saatlik bir sürede uygulanmıştır. Etkinliklerin değerlendirilmesinde Google formlar aracılığıyla uygulanan ön test-son test sonuçları karşılaştırılmış ve öğrenci görüşlerinden de yararlanılmıştır. Her iki konu için son testte doğru cevaplanma yüzdesi düşük olan sorular dikkate alınarak, etkinlikler ve çalışma yaprakları gerçek çalışma için tekrar düzenlenmiştir. Gerçek çalışma ise Kimya Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören 14 kişilik diğer bir grup üzerinde yapılmıştır. Lewis nokta yapısı ve VSEPR etkinlikleri için hem pilot hem de gerçek çalışmada son testte toplam puanlarda artış olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Değerlik Bağı Çifti İtmesi Teorisi, Lewis nokta yapısı, Web 2.0 araçları, kimya eğitimi, mobil öğrenme.

Yabancı Dil Eğitiminde Yaratıcı Yazma Tekniği Olarak Uyarlama/Aktarma

Duygu Öztin Passerat
Dokuz Eylül Üniversitesi
doztin@yahoo.fr

Elmas Özbinici
Tevfik Fikret Lisesi
ozbinicielmas@gmail.com

Ünlü işlevsel Rus dilbilimci Roman Jakobson'a göre (1963:79) üç çeşit çeviri vardır: diller arası çeviri, dil içi çeviri ve farklı gösterge dizgeleri arasındaki çeviri. Birincisi bir doğal dilden öteki dile çeviri; ikincisi aynı dil içindeki iletiyi açıklamak içinyapılan çeviri; üçüncüsü, göstergeleri farklı olan dizgeler arasındaki çeviri. Örnek olarak, doğal dilden sinema diline ya da tiyatro diline yapılan çevirileri ya da sinemadan tiyatro diline yapılan çevirileri verebiliriz. Bunları uyarlama (fr.adaptation) ya da aktarma (fr.transposition) olarak adlandırıyoruz.Yaratıcı yazma tekniği olarak uyarlama ya da dönüştüm yabancı dil eğitiminde nasıl kullanılır? Yazılı anlatım becerisini geliştirilmesinde neden önemlidir? Çalışmamızda bu sorulara yanıt aranacaktır. Bunu yaparken, öncelikle, karşılıklı konuşmaya dayalı olan tiyatro dili ile betimsel dil olan yazınsal dilin anlatım biçimleri karşılaştırılacak, daha sonra, ünlü Fransız Yazar Guy de Maupasant'ın bir öyküsünün tiyatro diline aktarılması incelenecektir. Son olarak, aktarım sürecinde öğrencilerin hangi becerileri nasıl ortaya koydukları gösterilerek bunun yabancı dil eğitimindeki önemitartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: yazılı anlatım, yaratıcı yazma tekniği, uyarlama/aktarım, yabancı dil eğitimi

Yabancı Dil Öğreniminde Kendi Kendine Öğrenme Merkezinin Rolü: Médialangues, Lorraine Üniversitesi Örneği

Emine Çavdar
Dokuz Eylül Üniversitesi, Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı
e.cavdar@deu.edu.tr

Bu çalışmanın amacı, Fransa'da Lorraine Üniversitesi'nde bulunan "Médialangues" adlı Kendi Kendine Öğrenme Merkezinde yabancı dil öğrenen 19 farklı ülkeden gelen 40 öğrencinin bu merkez hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yönteminde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile veriler toplanmıştır. Ayrıca elde edilen bilgilerin güvenirliğini artırmak amacıyla 6 ay boyunca merkezde sürekli gözlem yapılmıştır. Bu merkezde öğrencilere sunulan yazılı kaynaklar ve yazılım programları da detaylı olarak incelenmiş olup doküman analizi yapılmıştır. Normalde ücretli olarak satılan yazılım programlarının merkez tarafından Lorraine üniversitesi öğrencilerine ücretsiz sunulduğu saptanmıştır. Tell Me More (7. Versiyon) yazılım programıyla kullanıcı, yabancı dilde kelimelerin, cümlelerin nasıl telaffuz edildiğini kulaklık yardımıyla istediği kadar dinlemektedir, mikrofon aracılığıyla telaffuzu kaydetmektedir. Kullanıcı kendi kaydettiği sesini dinlemekte ve yazılım programı kullanıcının telaffuzunu not vererek değerlendirmektedir. Öğrencilere göre bu yazılım programı telaffuz becerilerinin gelişmesine yardımcı olmaktadır. Médialangues, yabancı dil hocalarıyla 8 kişilik gruplarla konuşma dersleri düzenlemektedir, öğrencilere göre bu konuşma dersleri konuşma becerilerinin gelişmesine yardımcı olup ayrıca yabancı arkadaşlar edinmek için öğrencilere sunulan büyük bir fırsat olarak görülmektedir. Ayrıca merkezin öğrenme güçlüğü çeken öğrencilere ücretsiz olarak "danışmanlık hizmetleri" de vermesi merkezin bir diğer avantajıdır. Her öğrencinin öğrenme hızı farklı olduğundan bu merkezde öğrenciler kendi hızına uygun olarak yazılım programları ile kendi kendilerine yabancı dil öğrenebildiklerini, kendi öğrenme eksiklerini kapattıklarını ifade etmişlerdir. Yine de anlamadıkları konularda yazılım programları açıklamalarının dersteki hocanın açıklamaları kadar etkili olmadığını da belirtmişlerdir. Bu çalışmada bir durumun detaylı olarak incelenmesi olarak tanımlanan durum çalışması araştırma modelinde merkezin öğrenci görüşleri açısından olumlu, olumsuz tarafları tartışılacak ve merkezi daha verimli hale getirmek için öne sürülen öneriler detaylı olarak sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: yabancı dil öğrenimi, yazılım programları, kendi kendine öğrenme.

Yabancı Dil Öğretiminde Blackboard Kullanımı: İEÜ Örneği

Meltem Aktaş Doğan
İzmir Ekonomi Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu
meltem.aktas@ieu.edu.tr

Son yıllarda teknolojide yaşanan değişimler öğretme ve öğrenme süreçlerini etkilemiştir. Bilgisayar destekli eğitim ile yüzyüze eğitimin birlikte kullanılması Harmanlanmış Öğrenme sürecini meydana getirmiştir. Harmanlanmış öğrenme sürecinde bir dizi "Öğrenme Yönetim Sistemi" kullanılmaktadır. Blackboard 2015-2016 akademik yılından itibaren İzmir Ekonomi Üniversitesinde kullanılan bir öğrenme yönetim sistemidir. İster yerleşkede ister uzağında olan öğrenci için bir öğrenme platformu oluşturmaktadır. Blackboard, öğrencinin çevrimiçi olarak erişebilmesi için öğretim materyallerinin bulunduğu bir araçtır. PowerPoint, PDF, video, ses, animasyon ve diğer uygulamalar Blackboard dışında oluşturulur ve öğrencinin öğrenme sürecindeki etkinliğini arttırmak için sisteme eklenir. Bu çalışmanın amacını İzmir Ekonomi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda çalışan İkinci Yabancı Diller Bölümü öğretim görevlilerinin Blackboard kullanımı hakkındaki algılarını incelemek oluşturmaktadır. Bu süreçte öğretim görevlilerine bir anket uygulanacaktır. Ankette Blackboard işlevlerinin kullanımı ve sistem hakkında kapalı uçlu sorular yer alacaktır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS tekniği ile değerlendirilecektir. Elde edilen bulgulara göre öğretim görevlilerinin Blackboard'un yabancı dil öğretiminde kullanımı ve işlevi hakkındaki görüşleri belirlenmeye çalışılacaktır. Çalışmanın alanyazına katkıda bulunacağı umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: LMS (Öğrenme Yönetim Sistemi), karma öğrenme (blended learning), yabancı dil öğretimi.

Yabancı Dil Öğretiminde Ölçme Değerlendirmedeki Yenilikler ve Ders Kitapları

Yasemin Karayiğit
Bodrum Özel Marmara Koleji
yasemin.boduroglu@bodrummarmarakoleji.com

Hanife Güven
Dokuz Eylül Üniversitesi
hanife.guven@deu.edu.tr

Etkili ve nitelikli bir dil öğrenme sürecinde yeni yaklaşımların teşvik edilmesi, yeni kuramlar ve uygulamalar arasında uyum sağlanması, dil politikalarını belirleyen karar mercileri ile uygulayıcılar arasındaki diyalogun geliştirilmesi çok önemlidir. Öğrenme öğretme sürecinin gerçek anlamda hedeflerine ulaşıp ulaşmadığını anlamayı sağlayan vazgeçilmez ögelerden biri de ölçme - değerlendirmedir. Son yıllarda Avrupa Konseyi'nin de önemli katkılarıyla yabancı dil öğrenme-öğretme sürecindeki yaklaşım, strateji, yöntem, teknik ve içerik gibi ögelerin gelişimine paralel olarak ölçme ve değerlendirme alanında da gelişmeler gözlenmektedir. Nitekim günümüzde öğrenciyi bir "toplumsal aktör" ve "dil kullanıcısı" olarak kabul eden "Eylem Odaklı Yaklaşım"'da önerilen "pozitif değerlendirme" ve "kendi kendini değerlendirme" bu gelişmelerin en önemlileri arasında sayılabilir. Öte yandan çok dilliliğin geliştirilmesi amacıyla bütüncül bir yeterlik yerine kısmi yeterlik ön plana çıkmakta, "yanlış" anlayışı tamamen değişmektedir. Bu çalışma yabancı dil ders kitaplarında yer verilen ölçme değerlendirme uygulamalarının, Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nde belirtilen ve son yıllarda gelişen değerlendirme ilkelerine ne kadar uyduğunu ve bu alandaki yeniliklerin ders kitaplarına ne kadar yansıdığını göstermeyi amaçlamaktadır. Bunun için öncelikle araştırma için literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra araştırmanın amacına uygun olarak Avrupa Konseyi çalışmaları doğrultusunda hazırlandığını iddia eden Cideb yayınevinin 2013 yazım tarihli "Tous Ensemble (A1, A2, B1), Maison des langues yayınlarının 2015 yazım tarihli A plus (A1, A2, B1) Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2018 basımı Nouveau Bien sûr (A1.1, A1.2, A2.1)" ders kitapları değerlendirme açısından incelenmiştir. Bu kitaplarda yer alan ölçme değerlendirme uygulamalarının niteliği, bunların Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi'nde belirtilen ilkelere uygunluğu, dil seviyesi ve dil yeterlikleri açısından karşılaştırma yapılarak örneklerle gösterilip sunulmuştur. Araştırma sonuçları bu ders kitaplarında belli bir oranda yeni yaklaşım ve yöntemlere uyulduğunu ancak alternatif ölçme ve değerlendirme öğelerine yeterince yer verilmediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: dil politikaları, ölçme-değerlendirme, Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi.

Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Yapılandırmacılık Yaklaşımından Yararlanma

Ömer İnce
Dokuz EylülÜniversitesi
omerr35@gmail.com

Tuğba Şimşek
Dokuz Eylül Üniversitesi
tugbasimsek5@gmail.com

Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi son yıllarda önemini arttırmıştır. Değişen ve gelişen dünya düzeni yeni öğretim yaklaşımlarını gerektirmektedir. Bunlardan biri olan yapılandırıcı yaklaşım öğrenilenlerin zihinde yapılanarak kalıcı izli hale gelmesini öne sürer. Bu yaklaşımın yabancılara Türkçeyi öğretirken kullanılması dersin işlenişinin zevkli hale getirilmesi ve öğrenilenlerin yaşantılarla özdeşleştirilerek daha kalıcı hale gelmesini sağlayacaktır. Bu çalışmanın konusunu oluşturan yabancı dil olarak Türkçeyi öğretirken yapılandırmacı yaklaşımdan yararlanmanın önemli olduğu ve üzerinde durulması gerektiği düşünülmektedir. Bu konuyla ilgili çalışmaların eksikliği göz önünde bulundurularak bu çalışma tarama modeliyle oluşturulmuştur. Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde yapılandırmacılık yaklaşımından yararlanma alt boyutlarla açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Türkçe öğretimi, yapılandırmacılık yaklaşımı, dil öğretimi.

Yabancı/İkinci Dil Öğretim Sürecine Yönelik Türkçe Öğretmenlerinin Görüşleri

Nermin Yazıcı
Hacettepe Üniversitesi
nerminyazici@hacettepe.edu.tr

Zeynep Özekinci
Milli Eğitim Bakanlığı
ozekinciz@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin yabancı/ikinci dil olarak Türkçenin öğretiminde öğretim sürecini nasıl gerçekleştirdiklerine yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Bu çalışma ile öğretmenlerin öğretim sürecinde ne kadar etkili oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın yöntemi nitel araştırma yöntemlerinden durum incelemesidir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. İçerik analizi sonucunda 32 farklı koda ulaşılmıştır. Bu kodlardan hareketle ölçme ve değerlendirme, etkinlik oluşturma, etkinliği gerçekleştirme, karşılaşılan sorunlar ve kolay uygulanabilir konular olmak üzere beş kategoriye ulaşılmıştır. Son olarak da bu kategorilerle "yabancı/ikinci dil öğretim süreci" temasına ulaşılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını 30 Türkçe öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenler belirlenirken yabancı/ikinci dil olarak Türkçe öğreten veya öğretmiş olan öğretmenler olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmanın bulgularından hareketle Türkçe öğretmenlerinin öğretim sürecini planlarken etkinlikleri gerçekleştirmede sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Bu sorunların sebebi olarak ise anadili eğitiminde uzmanlaşmış olmaları ve yabancı/ikinci dil eğitiminde öğretim süreci planlama konusunda yeterli alt yapıya sahip olmamaları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: yabancı dil, ikinci dil, öğretim süreci, anadil eğitimi, yabancı dil eğitimi, ikinci dil eğitimi.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Romanlarında Tarihi Seyir ve Kadın Karakterlerin Dönüşümü

Burcu Çakın Erdağ
DEU Eğitim Bilimleri Enstitüsü
burcucakin@gmail.com

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun 1920 yılında Kiralık Konak'la başlayan romancılık kariyeri boyunca sosyal meseleleri edebî türün imkânları dâhilinde dile getirdiği görülmektedir. Yazarın dokuz romanında Tanzimat'la başlayıp Cumhuriyet'in ilk yirmi yılına ulaşıncaya kadar yaşanan sosyal ve siyasî hadiseleri çeşitli açılardan, sebepleri ve sonuçlarıyla takip etmek mümkündür. Yakup Kadri her bir romanında tarihî süreç içerisinde görülen sosyal başkalaşmaları farklı örneklerle somutlaştırarak, realist bir romancı hassasiyetiyle ele almıştır. Bu örnekler içerisinde kadın karakterlerin fonksiyonu, hem yazarın eserlerinde savunduğu tezleri iletmeleri bakımından hem de Türk toplumu içerisinde kadının geçirdiği dönüşüm evrelerini yansıtmaları açısından çok büyüktür. Yazarın romanları vaka zamanlarına göre ele alınıp incelendiğinde kadın karakterlerin; yetişme tarzlarından, erkekler tarafından toplum içerisinde yerleştirildikleri farklı konumlara, annelik müessesinden, hemcinsler arasındaki ilişkilerine kadar her yönüyle ele alındığı görülmektedir. Yakup Kadri'nin romanlarındaki kadın karakterler yaşadıkları devirlere göre ele alındıklarında birbirlerinin yaratıcısı ve devamı konumundadırlar. Yazar, Hep O Şarkı'da Münire'den başlayarak Sodom ve Gomore'de Leyla'ya kadar olumsuzluğa doğru evrilen Türk kadınlarından Ankara'da Semra Hanım ve Yıldız karakterlerine doğru bir dönüşüm tasavvur etmiştir ancak Panorama'da yarattığı Sevim karakteriyle bu hususta hayal kırıklığını dile getirmiştir. Bu bildiride Yakup Kadri'nin romanlarında ele aldığı tarihi dönemlerin sosyal düzeni içerisinde, etkinlikleri veya pasifliklerinin önemli roller yüklediği kadın karakterlerin vaka zamanlarının akışı doğrultusunda yaşadıkları dönüşüm ve bu dönüşümü şekillendiren etkenler açıklanmaya çalışılacaktır. Yazarın bu dönüşümün toplumsal hayat üzerindeki etkilerine yaklaşımı romanları üzerinden ortaya konarak, yazarın vardığı sonuçlar değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yakup Kadri Karaosmanoğlu, roman, kadın, dönüşüm.

Yapılandırmacılık Bağlamında 2005-2018 Temel Eğitim Türkçe Programı

İlyas Yazar
Dokuz Eylül Üniversitesi
iyazar@gmail.com

Bu çalışmanın amacı, yapılandırmacılık yaklaşımı ile oluşturulan Türkçe Dersi Öğretim Programının (1-8. Sınıflar) yapılandırmacılık bağlamında revizyonunu esas alan Temel Eğitim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-4. Sınıflar)'na da değinilerek ortaya koymaktır. Buna yönelik Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-8. Sınıflar), öğretim programlarının temel öğelerinden hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme başlıkları altında doküman incelemesi yöntemiyle değerlendirilmiştir. 2018 Türkçe Öğretim programında öğretmene daha fazla esneklik tanınmakta, öğrenme alanlarına ilişkin kazanımlar daha farklı ve daha az alt başlıklar altında sınıflandırılmaktadır. 2005'ten 2018 yılına kadar yapılan program revizyonlarında Yapılandırmacı Öğretim Yaklaşımıyla hareket edilmesi aynı zamanda hem Öğretmen Yeterlik Çerçevesi hem de 2023 Vizyon Belgesi ile bütünlük göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: temel eğitim, Türkçe programı, yapılandırmacılık.

Yaratıcı Drama ile Oluşturulmuş Duyu Bütünleme Eğitimi Programının Okul Öncesi Çocukların Özdüzenleme Becerileri Üzerindeki Etkililiği

Hülya Torun Yeterge
Milli Eğitim Bakanlığı, Manisa Özel Eğitim Uygulama Okulu
hulyatorun@hotmail.com

Vesile Yıldız Demirtaş
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
vesile.yildiz@deu.edu.tr

Umut Haydar Coşkun
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
uhcoskun@hotmail.com

Gülser Vardarcı Kaçar
Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü
gulservardarci@gmail.com

Öz-düzenleme becerilerine sahip olan bireyler, sorumluluk duyguları olan ve yaşam boyu öğrenen bireyler olurlar. Bu açıdan bakıldığında erken çocukluk döneminde öz-düzenleme becerilerini kazanmış olmanın gelecekteki gelişim dönemlerine olumlu katkılarının olacağı söylenebilir. Erken çocukluk dönemindeki çocukların öz-düzenleme becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bu çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen yaratıcı drama ile oluşturulmuş duyu bütünleme eğitimi programı kullanılmıştır. Manisa ili Valide Sultan Anaokulu'na devam eden deney (n =17) ve kontrol (n =17) gruplarında yer alan 5 takvim yaşındaki normal gelişim gösteren çocuklar araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Eğitim programı öncesi gerçekleştirilen öntestlerde deney ve kontrol gruplarının özdüzenleme becerileri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Ardından deney grubunda yer alan katılımcılara 10 oturum süren yaratıcı drama ile oluşturulmuş duyu bütünleme eğitimi programı uygulanmış, kontrol grubu ile herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Eğitim programının uygulanmasının ardından deney ve kontrol grubundaki katılımcılara sontestler gerçekleştirilmiştir. Sontestler sonrası kontrol grubunun "Özdüzenleme Becerileri Gözlem Formundan" aldıkları öntest ve sontest puanları arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Deney grubunda yer alan katılımcıların uygulama öncesinde ve sonrasında "Özdüzenleme Becerileri Gözlem Formundan" aldıkları toplam puanlar arasında ise anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($t=-5.889$, $p<0.5$). Deney grubunda yer alan katılımcıların formun alt ölçeklerinden aldıkları öntest ve sontest puanları incelendiğinde, "Bilişsel Öğrenme Stratejileri" ($t=-5.182$, $p<.05$), "Çevresel Yapılandırma" ($t=-5.825$, $p<0.5$), "Çalışma Yönetme-Dikkat" ($t=-4.188$, $p<0.5$), "Yardım Alma ve Kontrol Etme" ($t=-1.768$, $p<0.5$) alt boyutlarında anlamlı farkın olduğu sonucuna varılmıştır. Kontrol grubunda yer alan katılımcıların formun alt ölçeklerinden aldıkları öntest ve sontest puanları incelendiğinde ise anlamlı bir farkın olmadığı görülmüştür. Eğitim programı ile ilgili detaylar kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: yaratıcı drama, öz-düzenleme, duyu bütünleme, okul öncesi

Yaratıcı Dramanın Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Öz Düzenleme Becerilerine Etkisi

Mine Kayalı

Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temel Bilimler Anabilimdalı, Okul Öncesi Öğretmenliği Yüksek Lisans Programı

mcyirik@hotmail.com

Güzin Özyılmaz Akamca

Dokuz Eylül Üniversitesi

guzin.ozyilmaz@deu.edu.tr

Bu araştırmada okul öncesi dönemi çocuklarına yaratıcı drama kullanılarak öz düzenleme becerilerinin kazandırılması amaçlanmıştır. Bu beceriler dikkat, davranış ve duyguyu düzenleme alt boyutlarını içermektedir ve bu alt boyutları geliştirmek amacıyla 12 hafta süren 24 atölye uygulanmıştır. Araştırmanın çalısma grubu 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı İzmir ili, Çiğli ilçesi Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi eğitim kurumu Maltepe İlkokulu anasınıfına kayıtlı öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmaya 20 Deney, 22 kontrol grubu olamak üzere 42 öğrenci katılmıştır. Araştırma kolay ulaşılabilir durum örneklemi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yarı deneysel modellerden biri olan eşitlenmemiş ön test-son test kontrol gruplu model kullanılmıştır. Öz düzenleme becerilerini ölçmek amacıyla Smith (2007)'nin Fındık-Tanrıbuyurdu (2012) tarafından Türkçeye uyarlaması yapılan "Okul Öncesi Öz Düzenleme Ölçeği" (OÖDÖ) kullanılmıştır. Ölçek "Çocuğun Performansını Değerlendiren Uygulayıcı Rehberi" ve "Uygulayıcı Değerlendirme Formu" olarak iki ayrı bölümden oluşmaktadır. Kontrol ve deney grubu çocuklarına Okul Öncesi Eğitim Programı kazanımlarını içeren plan uygulanmıştır. Deney grubuna ek olarak araştırmacı tarafından özgün olarak oluşturulmuş yaratıcı drama ekinlikleri uygulanmıştır. Verilerin istatistik analizinde "SPSS" 18.0 bilgisayar programı uygulanmıştır. Deney ve kontrol grubu öz düzenleme "Dikkat-Dürtü Kontrolü" ve "Olumlu Duygu" puanları ön-test-son-test karşılaştırmalarında öncelikle normallik testi gerçekleştirilmiş, verilerin normal dağılım gösterdiğinin gözlenmesi üzerine iki grup karşılaştırmalarında t testi kullanılmıştır. Uygulayıcı Değerlendirme Formu birinci alt boyutu olan "Dikkat-Dürtü Kontrolü" ve ikinci alt boyutu olan "Olumlu Duygu" puanları incelendiğinde grupların karşılaştırmalı ön testler açısından anlamlı bir fark göstermediği ve grupların birbirine denk olduğu sonucuna varılmıştır. Uygulayıcı Değerlendirme Formu birinci alt boyutu olan "Dikkat-Dürtü Kontrolü" ve ikinci alt boyutu olan "Olumlu Duygu" puanları incelendiğinde deney ve kontrol grubu karşılaştırmalı son testleri bakımından deney grubu lehine anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, okul öncesi dönem çocuklarına öz düzenleme becerilerinin kazandırılmasında yaratıcı drama temelli eğitim programının etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: öz düzenleme, yürütücü işlevler, okul öncesi eğitim, yaratıcı drama.

Yaratıcılık, Altı Şapkalı Düşünme Tekniği ve Oyun Yazarlığı Eğitimi İlişkisi

Özlem Belkıs
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
ozlem.belkis@deu.edu.tr

Yunus Emre Gümüş
Dokuz Eylül Üniversitesi, Sahne Sanatları Bölümü
yegumus@deu.edu.tr

Yaratıcılık kavramı bilim, sanat, siyaset, eğitim, iktisat gibi farklı disiplinlerin farklı şekilde tanımlayarak kendi alanlarına uyguladıkları çok boyutlu bir fenomendir. Zekâ ve yetenek kavramlarının alternatifi olarak ele alınan, genellikle yenilik ve problem çözme yöntemi olarak tanımlanan bir kavramdır. Yaratıcılık kavramını bilimsel olarak tanımlama çabaları 20. yüzyılda psikolojinin modern bir disiplin olarak yaygınlaşmasıyla mümkün olmuştur. Yaratıcılığın modern psikolojinin sistematik araçlarını kullanarak tanımlanması ve araştırılması yönündeki ilk çalışmalar Lewis Terman önderliğinde gerçekleştirilmiştir. Genellikle yaratıcı kişi, yaratıcı süreç ve yaratıcı ürün açısından ele alındığı gözlenen yaratıcılık kavramı önce psikoloji daha sonra uzunca bir süre güzel sanatlar alanına hapsedilmiş olsa da bugün iş dünyasından eğitime, mimarlıktan biyolojiye kadar farklı alanların çalışma sahasında yer bulmaktadır. Yaratıcılık ile sanat eğitimi arasındaki ilişki üzerine son yirmi yılda yurt dışında çok sayıda çalışma üretilmiştir, fakat yaratıcılık ile sahne sanatları eğitimi ilişkisi bağlamındaki çalışmalar oldukça sınırlıdır. Yurt içi alanyazında ise yazarlık eğitimi ile yaratıcılık bağlamında herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle dramatik yazarlık öğretimi ile yaratıcılık arasındaki ilişkinin teoriler ve teknikler bağlamında araştırılması, öğretimde ufuk açıcı yeni fikirler, ders kapsamında kullanılabilecek pratik uygulamalar üretilmesine yarayabilir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı oyun yazarlığı öğretiminde, bir yaratıcı düşünme pratiği olan Altı Şapkalı Düşünme Tekniği'nin kullanılabilirliğini araştırmaktır. Çalışma literatür araştırması ve örnek bir uygulamaya dayandırılmıştır. Önce yaratıcılık kavramı, yaratıcı süreçlerin işleyişi araştırılmış, ardından Altı Şapkalı Düşünme Tekniği'nin kurgulama bağlamında uygulanması denenmiş, örnek bir uygulama yapılmıştır. Söz konusu teknik, durumdan olay dizisi üretmekte seçenekler oluşturmak ve tartışmak için kullanılmış, bir model uygulama yapılmıştır. Sonuç olarak yaratıcı bir düşünme pratiği olarak Altı Şapkalı Düşünme Tekniği oyun yazarlığı öğretiminde kurgulama aşamasında grup çalışmaları, tür belirleme ve final üretimi gibi aşamalarda kullanılabilir görünmektedir. Bu teknik ayrıca oyun yazarlığı öğretiminin sınıf içi grup uygulamalarında düşünme ve uygulama stratejileri geliştirebilmek amacıyla da kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: oyun yazarlığı, dramatik yazarlık, Altı Şapkalı Düşünme Tekniği, oyun yazarlığı eğitimi, Erward de Bono.

Yay Dalgalarında Yansıma ve İletim Konularının Öğretiminde Kullanılan Etkinliklerin Kavramsal Değişime Etkisi

M. Sabri Kocakülah
Balıkesir Üniversitesi
sabriko@balikesir.edu.tr

Gülşah Yavuz Özdemir
Milli Eğitim Bakanlığı
gulsahg_gy@yahoo.com

Bu araştırmanın amacı, 10. Sınıf dalgalar ünitesinde yer alan yay dalgalarında yansıma ve iletim konularının sosyal yapılandırmacı kurama dayalı öğretiminde farklı etkinliklerin uygulanma sırasının öğrencilerin kavramsal değişimlerine etkisini araştırmaktır. Araştırmanın örneklemini Balıkesir il merkezindeki bir Anadolu lisesinin 10. sınıflarında öğrenim gören 55 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın yöntemsel süreci; öğretim öncesi süreç, deneysel işlem süreci (öğretim) ve öğretim sonrası süreç olmak üzere üç aşamadan oluşmaktadır. Öğretim öncesi süreç öğrencilerin konuya ilişkin ön bilgilerinin ve kavram yanılgılarının belirlendiği aşamadır. Deneysel işlem süreci; sosyal yapılandırmacı yaklaşım temelli farklı etkinlik sıralamalarının kavramsal değişime etkisini gerçekleştirmeye yönelik öğretim uygulamalarını kapsayan bir aşamadır. Öğretim sonrası süreç ise öğrencilerin kavramsal değişimlerinin incelendiği değerlendirme çalışmalarını içermektedir. Öğrencilerin yay dalgalarında yansıma ve iletim konularına yönelik düşüncelerini belirlemek amacıyla öğretim öncesinde ve sonrasında kavramsal anlama testi uygulanmıştır. Ayrıca her gruptan beş öğrenci ile öğretim öncesinde ve sonrasında yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Konuların öğretimine yönelik hazırlanan ders etkinlikleri iki deney grubu arasında farklı sıralarda uygulanmıştır. Deney grubu 1 öğrencilerine etkinlikler sabit sırada uygulanarak öğretim yapılmıştır. Deney grubu 2 öğrencilerine aynı etkinlikler, her derste farklı sıra ile uygulanmıştır. Kontrol grubunda ise Milli Eğitim Bakanlığı müfredatına göre sınıf içinde önerilen ve ders öğretmeninin kullandığı öğretim yöntemine göre dersler işlenmiştir. Öğrencilerin kavramsal anlama testine verdikleri yanıtlar kategorilere ayrılarak analiz edilmiştir. Yarı-yapılandırılmış görüşmeler ile öğrencilerin öğretim öncesinde ve sonrasında kavramsal anlama testine verdikleri yanıtların detaylı incelenmesine çalışılmıştır. Yapılan öğretim sonrasında geleneksel öğretim yöntemine göre ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin öğrenmelerindeki değişimin deney gruplarındaki öğrencilere göre daha az olduğu belirlenmiştir. Deney grubu 1 ve deney grubu 2 öğrencileri karşılaştırıldığında ise deney grubu 1 öğrencilerinin öğrenmelerindeki gelişim daha üst düzeydedir. Verilerin analiz sonuçlarından yararlanarak yay dalgalarının yansıması ve iletimi üzerine öne çıkan kavram yanılgıları ve konunun öğretimine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: yay dalgaları, fizik eğitimi, kavramsal değişim, yansıma, ilet

Yazın Öğretimi Yaklaşımları: Öğretim Görevlilerinin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Sürecindeki Kullanımlarına Yönelik Bir İnceleme

Gökhan Çetinkaya
Pamukkale Üniversitesi
gokhancetinkaya76@hotmail.com

Özlem Yolcusoy
Pamukkale Üniversitesi
ozlemyolcusoy@gmail.com

Yazın öğretiminin dil öğretim sürecinde bir dizi genel amacı vardır. Bu genel amaçların başında yaşam dolu, eğlenceli, ilgi çekici okuma deneyimleri sağlayarak öğrencilere okuma alışkanlığını kazandırmak gelir. Bunun yanında yazın öğretimiyle öğrencilerin dilsel, içeriksel, biçimsel şemalarının ve dil yeterliliklerinin geliştirilmesi amaçlanır. Tüm bu amaçların başarılı bir biçimde sağlanabilmesi için öğretmenin yazın öğretim sürecinde işe koştuğu yaklaşımlar önemlidir. Yaklaşım genel olarak bir konuyu ya da sorunu ele alış biçimi olarak tanımlanabilir. Dil öğretim bağlamında yaklaşım öğretmenin dili nasıl öğrettiğidir. Başka bir deyişle, yaklaşım öğrenme sürecinde işe koşulacak sınıf içi etkinliklerin belirlenmesini sağlayan öğretimi gerçekleştirme biçimidir. Yaklaşımlar Carter ve Long'un (1991) ortaya koyduğu üç yazın öğretim modeli çerçevesinde tanımlanır ve sınıflandırılır. Bunlar; (1) Yazını öğretmen merkezli gören ve öğretmenin öğrencilere bilgi aktardığı bir süreç olarak gören Kültürel Model, (2) Öğrencilerin metne dizgesel ve yöntemsel biçimde erişmesine olanak tanıyan Dil Modeli ve (3) Kaynağını hem kültürel hem dilsel modelden alan ve odağı belirli bir kültürel bağlamda oluşturulmuş bir metindeki tikel dil kullanımları olan Kişisel Gelişim Modeli'dir. Bu modellerden doğan yaklaşımlar, bilgi odaklı yaklaşım, dil odaklı yaklaşım, kişisel tepki yaklaşımı, açıklayıcı yaklaşım, ahlaki-felsefi yaklaşım ve deyişbilimsel yaklaşım olmak üzere altı ulamda belirtilebilir. Öğrencinin amaca uygun yapıları öğrenmesi büyük oranda neyin öğretildiğine ve nasıl öğretildiğine bağlıdır. Bu çalışmanın temel amacı öğretim görevlilerinin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazın öğretim yaklaşımlarını ve bu yaklaşımlar doğrultusunda yer verdikleri etkinlikleri ne sıklıkla kullandıklarını belirlemektir. Katılımcıların yaklaşım ve kullanım sıklığını belirlemek için iki bölümden oluşan toplam 48 maddelik bir sormaca kullanılmıştır. Veriler Türkiye'de ve yurt dışında çeşitli kurumlarda yabancı dil olarak Türkçe öğreten toplam 74 öğretim görevlisinden elde edilmiştir. Yapılan çözümleme sonucunda katılımcıların altı ayrı yazın öğretimi yaklaşımı arasından en sık kullandıkları yaklaşımın bilgi odaklı yaklaşım olduğu görülmüştür. Kullanım sıklığı açısından bu yaklaşımı sırasıyla kişisel tepki yaklaşımı, dil odaklı yaklaşım, açıklayıcı yaklaşım, deyişbilimsel yaklaşım ve ahlaki-felsefi yaklaşım izlemiştir. Öte yandan, Katılımcıların yazın öğretimi etkinliklerini kullanım sıklıklarına ilişkin çözümleme sonucu en sık bilgi odaklı etkinliklerin kullanıldığı belirlenmiştir. Kullanım sıklığı açısından bu etkinlikleri sırasıyla deyişbilimsel etkinlikler, dil odaklı etkinlikler, kişisel tepki etkinlikleri, açıklayıcı etkinlikler ve ahlaki-felsefi etkinlikler izlemiştir. Bu durum katılımcıların öğretmen merkezli etkinlikleri daha fazla yeğlediğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: edebiyat öğretimi yaklaşımları, yazın öğretimi etkinlikleri.

Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Alışverişlerde Sunulan İndirim Kampanyalarına Uygun Problem Kurma Becerilerinin İncelenmesi

Pelin Toy
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
pellin.toy@gmail.com

Emre Ev Çimen
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
evcimen@ogu.edu.tr

Matematik eğitiminde ilişkilendirme, akıl yürütme, iletişim kurma, tahmin etme ve problem çözme gibi üst düzey becerilerin gelişimi hedeflenmektedir. Son yıllarda problem çözme becerisinden sonra alan eğitimi araştırmalarına konu olan önemli bir beceri daha vardır ki bu beceri problem çözme ile de ilişkili olarak verilen problem kurma becerisidir. Öneminin bir sonucu olarak araştırmalarda, öğrencilerin yalnızca verilen problemleri çözen değil, duruma uygun problem kuran, problemi genişleten bireyler olarak yetiştirilmesi önerilmektedir. Problem kurma yapılandırılmış zengin durumlar içeren görevler bulunduran, gerçek yaşam nesnelerini, insan etkileşimlerini kullanan yaratıcı bir etkinlik biçimi olarak tanımlanmaktadır. Problem kurma etkinliklerinde öğrencilerin kurdukları problemleri gerçek yaşamlarında kullandıkları ya da kendi çevrelerinde bulunan bir nesneyle ilişkilendirmeleri sağlanırsa problem kurma sürecinde öğrencilerin gerçek yaşam ilişkisini kurarak durumun/bağlamın içine daha fazla girmesi ve daha gerçekçi (realistic) düşünmesi sağlanabilmektedir. Bu düşünceden hareketle, bu araştırmada, ortaokul yedinci sınıf öğrencilerinin alışverişlerde sunulan indirim kampanyalarına uygun problem kurma becerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018- 2019 eğitim öğretim yılında Eskişehir ili Tepebaşı İlçesi'ne bağlı bir devlet ortaokulunun yedinci sınıfında öğrenim gören uygun örnekleme yöntemiyle seçilmiş 10'u kız 9'u erkek toplam 19 öğrenci oluşturmuştur. Veriler, alışverişlerde sunulan indirim kampanyalarını konu alan 10 adet indirim görseli ile verilen problem kurma etkinlikleri ile toplanmıştır. Öğrencilerin kurduğu problemlerin her biri önceden belirlenen kriterlere göre (yazılan ifadeler problem özelliği taşıması, amaca uygunluğu, ifadedeki soru sayısı, problemin çözülebilirliği, dil ve anlatımı ve gerçek hayata uygunluğu bakımından) analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular tablolaştırılarak ve duruma uygun seçilen örnek öğrenci ifadelerinden kesitler alınarak sunulmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda, öğrencilerin problem kurarken indirim görsellerini çok da dikkate almadıkları, bazı ifadeleri yanlış yorumladıkları (%70'e varan ifadesi yerine %70 alınması gibi) görülmüştür. Öğrencilerin çoğunluğunun gerçek yaşama uygun problemler kurabildikleri ancak problemlerde dil ve anlatım hataları yaptıkları sonucuna ulaşılmış; araştırmacılara kar, zarar, zam, faiz gibi uygulamaları konu alan problem kurma ve çözme çalışmaları önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: matematik eğitimi, ortaokul yedinci sınıf, problem kurma, indirim kampanyasına uygun problem.

Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Bilimin Doğası Anlayışlarının İncelenmesi

Serkan Buldur
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
serkan.buldur@gmail.com

Übeyit Bakan
Baharözü Ortaokulu
ubeyitbakan25@gmail.com

Bilim okuryazarlığının temel bileşenlerinden birisi olan bilimin doğası Lederman (1992)'a göre bilimin "doğasında var olan değerler ve varsayımlardır." Bilimin doğası, bilim okuryazarlığı için büyük önem teşkil etmesine rağmen öğrencilerin bilimin doğasına ilişkin yeterli anlayış geliştirememiş oldukları pek çok araştırmacı tarafından vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda birçok araştırmacı öğrencilerin bilimin doğası anlayışlarını geliştirecek farklı öğretim yaklaşımları önermiştir. Ancak öğrencilerin bilimin doğası anlayışlarını geliştirebilecek öğretim uygulamalarından önce mevcut bilimin doğası anlayışlarının belirlenmesi de önem arz etmektedir. Bu noktadan hareketle araştırmanın amacı ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin bilimin doğası anlayışlarını belirlemektir. Nitel araştırma yaklaşımına göre tasarlanan araştırmada durum çalışması modeli esas alınmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan Bilimsel Epistemoloji Üzerine Görüşler Anketi ve araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 129 ortaokul 7. sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Bilimsel epistemoloji üzerine görüşler anketi çalışma grubundaki tüm öğrencilere uygulanmıştır. Ardından anketten alınan puanlara göre çalışma grubu üst alt ve orta grup olmak üzere üç gruba ayrılmış ve her bir gruptan dörder kişi olmak üzere 12 öğrenci ile de görüşme yapılmıştır. Bu yolla katılımcıların bilimin doğası anlayışlarının derinlemesine incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcıların bilimin doğasının farklı unsurlarına (Bilimsel bilginin değişebilir olması, bilimsel bilgi kanıt ve gözleme dayalı olması, bilimsel bilginin hayal gücü ve yaratıcılık ürünü olması, bilimsel bilginin gözlem ve çıkarıma dayalı olması, bilimsel bilginin öznel olması ve bilimsel bilginin sosyal ve kültürel yapıyla ilişkili olması) ilişkin anlayışlarının genellikle yetersiz veya kabul edilebilir düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: bilimin doğası, ortaokul yedinci sınıf, durum çalışması.

Yeni BÖTE Lisans Programında Bulunan Alan Eğitimi Derslerinin Öğretmenlik Mesleği Mesleki Bilgi ve Mesleki Beceri Yeterlikleri Açısından İrdelenmesi

Selda KAYAK
YTÜ
skayak@yildiz.edu.tr

Öğretmen yeterliklerini gerçekleştirebilmek için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hizmet içinde öğretmenlerin, hizmet öncesinde ise öğretmen adaylarının sahip olması gereken/beklenen bilgi, beceri ve tutumlarını içeren "Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri" geliştirilmiştir (MEB, 2006). 2017 yılında yapılan bir güncelleme ile bu yeterlikler yeniden gözden geçirilmiş ve ona göre düzenlenmiştir. Diğer yandan Yüksek Öğretim Kurumu da bir takım düzenlemeler ile öğretmen yetiştirme programlarında yeniliğe gitmiş ve 2018 yılında birçok öğretmenlik alanında yeni öğretim programlarını yürürlüğe koymuştur. Bu araştırmada, Yüksek Öğretim Kurumunun belirlediği ve 2018-2019 Öğretim yılından itibaren Eğitim Fakültelerinde yürütmeye konulan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği lisans programında bulunan Alan Eğitimi derslerinin, MEB'in belirlediği öğretmenlik mesleği genel yeterliklerinden mesleki bilgi ve mesleki beceri yeterliklerini ne derece karşıladığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma, tarama modellerinden tekil tarama modeline uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Öncelikle Yüksek Öğretim Kurumunun belirlediği ve Eğitim Fakültelerinde uygulanan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Lisans öğretim programı incelenmiştir. Dersler, dağılım ve ağırlık oranı belirlenmiştir. Diğer yandan yansız belirlenen çalışma grubundan özellikle BÖTE alanı uzmanlarından, Alan Eğitimi derslerinin ilgili yeterliklerden "Alan Bilgisi", "Alan Eğitimi Bilgisi", "Öğrenme Ortamları Oluşturma", "Eğitim Öğretimi Planlama" ve "Öğretme ve Öğrenme Sürecini Yönetme" yeterliklerini ne derece karşıladığını değerlendirmeleri istenmiştir. Puanlama yolu ile yapılan değerlendirme sonucuna göre; BÖTE Lisans Programında bulunan Alan Eğitimi derslerinin, MEB'in belirlediği öğretmenlik mesleği yeterliklerinden mesleki bilgi ve mesleki beceri yeterliklerini yükseğe yakın düzeyde karşılayabileceği ortaya çıkmıştır. Alınan açık uçlu görüşlere göre ise yeni öğretim programında bulunan Alan Eğitimi derslerinin önceki programa kıyasla özellikle kodlamanın önemli sayıldığı günümüz gelişmeleri açısından öğretmen adaylarının öğretim sürecine dâhil olduklarında sahip olmaları beklenen becerilerini geliştirmesi ve olası ihtiyaçlarını karşılaması açısından daha işlevsel olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: BÖTE Lisans Programı, Alan Eğitimi Dersleri, Öğretmen Yeterlikleri, Öğretmen Yetiştirme.

Yeni Öğretmen Yetiştirme Programlarının Meslek Bilgisi Dersleri Açısından Değerlendirilmesi: Almanca Öğretmenliği Lisans Programı Örneği

Aysın Kalaycı
Erciyes Üniversitesi
ademir@erciyes.edu.tr

Bir ülkenin eğitim sistemi, toplumun geleceğini dolayısıyla ülkenin geleceğini belirler. Eğitim sisteminin uygulayıcısı konumunda olmaları nedeniyle en etkili öğesi durumundaki öğretmenlerin sahip olması gereken yeterlilikler, sürecin doğru işlemesinde belirleyici önem taşımaktadır. Bu nedenle eğitim politikaları ve öğretmen yetiştirme konusu, her ülkenin kalkınma planları kapsamında öncelikli yerini almakta, sürekli yenilikler yapılarak hedefe yönelik güncel programlar geliştirilmektedir. Ülkemizde 2004-2005 eğitim öğretim yılından itibaren kademeli olarak yapılandırmacı eğitim sistemine geçiş yapılmış; ilk, orta ve lise öğretim programları yenilenmiştir. Bu yeni öğretim programları mevcut öğretmenlere hizmet içi eğitim seminerleri yoluyla tanıtılmış, uygulamaya yönelik eğitimler düzenlenmiştir. Öğretmen adaylarının yetiştirildiği eğitim fakültelerinin bünyesinde ise bununla paralel olarak yeniden yapılanma söz konusu olmuştur. Çünkü yapılandırmacı eğitim sistemi, öğrenciyi eğitimin merkezine alan aktif öğrenme yöntemlerinin kullanıldığı, öğrencinin yaparak, yaşayarak öğrenmesine dayalı bir sistemdir. Artık öğretmek kavramı yerini tamamen öğrenmek kavramına bırakmıştır. Öğretmen adaylarının da benzer yöntemlerle eğitilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen yetiştirme programlarında yapılan değişiklikler temelde öğretmen adayının yeni sistemi benimseyip uygulamada zorluk çekmemesini amaçlamıştır. En son 1998 yılında değiştirilmiş olan öğretmen yetiştirme programları 2006 yılında bu nedenle yenilenmiştir. Görevine devam ederken bu yeni programlarla karşılaşan öğretmenlerle programın uygulamaya koyulduğu ilk yıllarda yapılan çalışmalar, mevcut öğretmenlerin ders işleme alışkanlıklarından büyük oranda kopamadıklarını göstermiştir. Bu sonuç öğretmen adaylarının eğitim fakültelerinde aldıkları derslerin ve bu süreçte edindikleri mesleki becerilerin önemini ortaya koymaktadır. Öğretmen yetiştirme programları 2018-2019 öğretim yılında tekrar yenilenerek eğitim fakültelerinde kademeli olarak uygulamaya koyulmuştur. Bu çalışma kapsamında ülkemizde öğretmen yetiştirme programlarında yapılan son değişiklikler üzerinde durulmuş, Almanca Öğretmenliği Lisans Programı örneğinde eski programlarla karşılaştırmalar yapılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda uygulamaya koyulan yeni programın öğretmen adaylarının mesleki bilgi gelişimine daha fazla katkı sağlamayı hedeflediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Almanca Öğretmenliği Lisans Programı, yeni öğretmen yetiştirme programları, öğretmen yeterlikleri.

Yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Alan Eğitimi (Coğrafya) Ders İçerikleri, İlkokul-Ortaokul Sosyal Bilgiler Dersi İçerikleriyle Uyumlu mu?

Ali Ekber Gülersoy
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
gulersoy74@gmail.com

Bu çalışma yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği alan eğitimi (coğrafya) ders içerikleri ile ortaokul Sosyal Bilgiler ders içeriklerinin kazanım-amaç boyutunda uyumlu olup olmadığını sorgulamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. 2018-2019 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı'nda zorunlu alan eğitimi dersleri içerisinde coğrafya disiplini içerisinde yer alanlar; Genel Fiziki Coğrafya, Genel Beşeri ve Ekonomik Coğrafya, Türkiye'nin Fiziki Coğrafyası, Türkiye'nin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası, Siyasi Coğrafya ve Türkiye Jeopolitiği, Afetler ve Afet Yönetimi'dir. Seçmeli Alan Eğitimi dersleri ise Çevre Eğitimi, Günümüz Dünya Sorunları, Harita Bilgisi ve Uygulamaları, Küreselleşme ve Toplum, Türkiye'nin Ekonomik Yapısı'dır. Ortaokul 5-6-7. sınıflar Sosyal Bilgiler dersi programları kazanımları ile yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği alan eğitimi (coğrafya) ders içerikleri arasında tam anlamıyla bir uyum olduğunu söylemek mümkün değildir. Nitekim ilkokul 5. Sınıf Küresel Bağlantılar Ünitesi'nde yer alan 'Ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerde iletişim ve ulaşım teknolojisinin etkisini tartışır' kazanımını, yeni Sosyal Bilgiler Öğretmenliği alan eğitimi (coğrafya) ders içeriklerinde doğrudan karşılayan herhangi bir ifadeye rastlanılmamaktadır. Bilindiği gibi önceki lisans programında yer alan ve zorunlu olarak okutulan Ülkeler Coğrafyası dersi içeriği, yeni lisans programında kaldırılmış, Siyasi Coğrafya ve Türkiye Jeopolitiği dersi içeriğine zorlama ifadelerle eklenmeye çalışılmıştır. Yalnızca 2 kredilik bir derste hem Siyasi Coğrafya ve Türkiye Jeopolitiği hem de Ülkeler Coğrafyası dersleri içeriğini işlemek oldukça zordur. Lisans öğrencilerine küresel bakış açısını kazandırabilecek ve mesleklerini icra ederken kullanabilecekleri bilgi-beceri alt yapısını edindirebilecek Ülkeler veya Dünya Coğrafyası dersinin yeni programda seçmeli dersler içerisinde yer almaması büyük eksikliktir. Bu durum böylesi bir araştırmanın yapılmasında oldukça etkili olmuştur. Sonuç olarak YÖK tarafından yenilenen Sosyal Bilgiler Öğretmenliği alan eğitimi (coğrafya) ders içeriklerinin, ortaokul Sosyal Bilgiler dersi içerikleriyle uyumlu hale getirilmesi zorunludur. Bu amaçla YÖK, MEB ve üniversiteler işbirliğiyle akademisyen-öğretmen-öğrenci-yöneticilerin katılacağı çalıştayların, panellerin, seminerlerin vb. gerçekleştirilmesi ve her iki programın uyumlu hale getirilmesi temennimizdir.

Anahtar Kelimeler: yeni sosyal bilgiler öğretmenliği öğretim programı, ilkokul-ortaokul sosyal bilgiler öğretim programı, coğrafya, ülkeler coğrafyası.

“Yerli” Bir Öğrenme Yönetim Sistemi: Gall'ın Geliştirilmesi ve Uygulanması

Kürşat ARSLAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
kursata@gmail.com

Semih KILIÇ
Semihkilic010@gmail.com

Ahmet Esat VARLI
ahmetesatvarli42@gmail.com

Miraç ERGENÇ
miracergenc@gmail.com

Günümüz dünyasında gelişen teknolojiler şüphesiz eğitim hayatına da yansımaktadır. Bu teknolojilerden biri uzaktan eğitim sistemi ve beraberinde gelişen öğrenme yönetim sistemleridir (ÖYS). ÖYS’lerin temel amacı eğitimin daha hızlı ve etkin verilmesini sağlamaktır. Ülkemizde çoğunlukla yükseköğretim kurumlarında kullanılan ÖYS’ler eğitimde başarı artışı, ders takibi kolaylığı, öğrenci ve eğitmen memnuniyeti gibi konularda olumlu katkı sağladığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, yüksek öğretimde akademisyenlerin sıklıkla kullandığı Moodle uygulamasına benzer özellikleri taşıyan yerli bir öğrenme yönetim sisteminin tanıtılmasını ve buna bağlı olarak sistem hakkında akademisyen görüşlerinin alınmasını amaçlamaktadır. Bu çalışma, özellikle akademisyenlerin istekleri doğrultusunda kolaylıkla düzenleme ve yeni özellikler ekleme şansı bulunan yerli bir sistemin geliştirilme ihtiyacına bir karşılık olabileceği düşünülmektedir. “GALL” olarak adlandırılan sistem, araştırmacı tarafından 2015 yılında geliştirilmiş ve öğrenci ihtiyaçları ve akademisyenler tarafından iletilen talepler doğrultusunda güncel şeklini (versiyon-3) almıştır. Sistem akademisyenler ve öğrenciler için farklı iki modül sunmakla birlikte, ders izlencesi, ders programı, öğrenci ödevleri, uyarılar, mail, haftalık konu içeriği olmak üzere 10 temel fonksiyon ile akademisyen ve öğrencilere öğretim sürecinde destek vermektedir. Sistem bir anket yardımıyla, kullanışlılık, tasarım, içerik, iletişim ve ders yönetimi başlıkları altında “çok iyi”, “iyi”, “geliştirilmeli”, “kötü” veya “çok kötü” olacak şekilde puanlanmıştır. Akademisyenlerin büyük çoğunluğu sistemin yüz-yüze eğitime ek olarak bulunması gerektiğini ve öğrenmeyi olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Çalışmanın detaylı sonuçları sunuma eklenecektir.

Anahtar Sözcükler: Uzaktan eğitim, Öğrenme yönetim sistemi, öğretmen eğitim

Yetişkinlerin Kişilik Tipleri ile Kişilerarası Duyarlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Zehra Lökçe
Sabahattin Zaim Üniversitesi
lokcezehra01@gmail.com

Mustafa Özgenel
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
mustafa.ozgenel@izu.edu.tr

Kişilik, bireyin fıtratı ve istidatlarının aile, çevre ve eğitim ile şekillenerek, hal ve davranışlarına sirayet etmesidir. Kişilik, insanın dünyadaki varoluşunun imzasıdır. A tipi kişilik yapısına sahip olan insanlar, mükemmeliyetçi, işkolik, disiplinli, hırslı, rekabetçi, dürtüsel ve hareketli insanlardır. B tipi kişilik yapısına sahip olan insanlar ise sakin, sabırlı, soğukkanlı, uzlaşmacı, daha tutarlı ve uyumlu insanlardır. Toplumda farklı kişilik yapısına sahip olan bireyler arasında "kişilerarası duyarlılık" durumu farklı gelişebilir. Kişilerarası duyarlılık; kişiler arası sosyal ilişkilerde bireyin aşırı derecede hassas, duyarlı ve alıngan davranması olarak tanımlanabilir. Bu çalışmanın amacı, yetişkin bireylerin kişilik tipleri ile kişilerarası duyarlılık düzeyleri arasındaki ilişkisinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda nicel araştırma modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 yılı içerisinde İstanbul'un Ümraniye, Üsküdar ve Bayrampaşa ilçelerinde 212'si kadın ve 86'sı erkek olmak üzere toplam 300 yetişkin oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak "Kişilerarası Duyarlılık Ölçeği" ile "A ve B Tipi Kişilik Ölçeği" kullanılmıştır. Toplanan veriler t-testi, ANOVA ve korelasyon analizleri ile çözümlenmiştir. Yapılan analiz sonucunda, yetişkin bireylerin kişilerarası duyarlılık düzeyleri ve A ve B kişilik tipleri yaşlarına, cinsiyetlerine, medeni durumlarına ve eğitim düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermemiştir. Yetişkinlerin A ve B tipi kişilik tipleri ile kişilerarası duyarlılıkları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: kişilik, A ve B tipi kişilik, kişilerarası duyarlılık

Yuvarlanma Hareketine Yönelik Geliştirilen Öğretim Materyali Yardımıyla Öğrenci Görüşlerinin Ortaya Çıkarılması

Harun Yıldız
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi
harunyildiz95@gmail.com

Serap Kaya Şengören
Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesi
serap.kaya@deu.edu.tr

Bu çalışmada, yuvarlanma hareketine yönelik oluşturulan öğretim materyallerinin etkisini test etmek amaçlı yaptığımız araştırmada ortaya çıkan, öğrencilerde var olan yanlış algılara yönelik bulgular sunulmuştur. Çalışma nitel araştırma metodolojisi içinde bir durum araştırmasıdır, örneklemini sekiz fizik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmanın verilerini; geliştirilen öğretim materyallerinin kullanıldığı Tahmin, Gözlem, Açıklama (TGA) tekniğinin uygulanması sırasında alınan ses kayıtları oluşturmaktadır. Bu kayıtlar içinde öğrencilerin tahminleri, açıklamaları ve sorulan sorulara verdikleri yanıtlara yönelik veriler betimsel analiz ve içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarında; yuvarlanan cismin kütlesi, hacmi, kütle dağılımı ve eylemsizlik momentinin harekete etkilerine yönelik yanlış fikirlere sahip oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: yuvarlanma hareketi, öğrenci görüşleri, TGA tekniği.

Zorbalık Önleme Okul Programlarına Eleştirel Bir Bakış

Pervin Oya Taneri
Çankırı Karatekin Üniversitesi
sezoya@gmail.com

Özlem Yeşim Özbek
Çankırı Karatekin Üniversitesi
ozacik@yahoo.com

Ayşegül Şahin
Çankırı Karatekin Üniversitesi
aysrpd@gmail.com

Okullardaki akran zorbalığının sebepleri ve etkileri konusunda kapsamlı ilk araştırmalar, 1970'lerde Olweus tarafından yapılmaya başlamıştır. Günümüzde de halen kabul gören tanımıyla zorbalık; bir kişi, diğer bir kişi veya kişiler tarafından kasıtlı, tekrarlı ve en azından bir süre devam eden olumsuz davranışlarla karşı karşıya bırakılması durumudur. Akran zorbalığı ve zorbalığı önleyici programlar dünyada uzun süredir tartışılıyor olmasına rağmen, Türkiye'de önemi son yıllarda artmaya başlayan bir konudur. Araştırmalar öğrencilerin yarısına yakınının en az ayda bir defa zorbalığa maruz kaldıklarını ortaya koymaktadır. Önleyici programlarla, akran zorbalığının ve mağduriyetin erken yaşlarda azaltılabileceğini kanıtlayan pek çok çalışma bulunmaktadır. Finlandiya, Norveç ve Amerika başta olmak üzere birçok ülkede devlet okullarında zorbalığı önlemek için çeşitli programlar uygulanmaktadır. Türkiye'de zorbalığı önlemek için bazı girişimler olmasına rağmen, alan yazında ilkokul öğrencilerine yönelik etkili bir eylem planına ve önleyici programa rastlanmamıştır. Eğitimcilerin zorbalık önleme programlarının etkisini fark etmeleri, bu konuda adım atmalarını teşvik edebilir. Bu çalışmanın amacı alan yazında geçen önemli zorbalığı önleme programlarının eleştirel bir analizini yapmak ve başarılı programların özelliklerini tespit etmektir. Bu amacı gerçekleştirmek için, zorbalık önleme ile ilgili raporlar, kitaplar ve makaleler incelendi. Akran zorbalığını engellemede başarılı olduğu kabul edilen programların benzer ve farklı yanları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Programlar incelenirken, programın uygulandığı ortam, öğretmen, öğrenci ve velilerin özellikleri, okulun büyüklüğü gibi değişkenler göz önünde tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: akran zorbalığı, zorbalığı önleyici programlar, müdahale, çatışma çözümü, eleştirel analiz.

Zorunlu Eğitime İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüş ve Düşünceleri

İbrahim Halil Yurdakal
Pamukkale Üniversitesi
iyurdakal@pau.edu.tr

Zorunlu eğitim bir ülke vatandaşlarının dahil olmak zorunda oldukları eğitim sürecini ifade etmektedir. Zorunlu eğitim her ülkede zorunlu olmakla birlikte ülkeden ülkeye süre ve yapısal olarak farklılıklar arz etmektedir. Zorunlu eğitim süresi ülkemizde karar kılıcı rolünde olan Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. Bu süreçte öğretmenler, aileler, öğrenciler ve STK gibi paydaşlardan görüşler alınmaktadır. Bu araştırmada da öğretmen adaylarının zorunlu eğitime ilişkin görüşleri incelenmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum araştırmasına uygun olarak yapılmıştır. Araştırmada örneklem seçiminde kolay ulaşılabilir durum örneklemi kullanılmıştır. Örneklem bir kamu kurumunda öğrenim gören 52 öğretmen adayından oluşmaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Taslak form uzman görüşleri sonrası uygulanmıştır. Uygulama öncesi formun dolduruluşu ve içeriği hakkında öğretmen adaylarına bilgilendirme yapılmıştır. Araştırmanın verileri içerik analizine tabi tutulmuştur. Verilerden bir uzman yardımı ile kodlar oluşturulmuş, oluşturulan kodlar bir araya getirilerek temalar ortaya çıkarılmıştır. Araştırmada 'Zorunlu eğitim kaç yıl olmalıdır?', 'Zorunlu eğitimin içeriği hangi derslerden oluşmalıdır?', 'Ülkemizde zorunlu eğitim sürecinin olumlu ve olumsuz tarafları nelerdir?' gibi sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır. Araştırma bulgularına bakıldığında genel olarak öğretmen adayları zorunlu eğitimin 12 yıldan oluşması gerektiğini öne sürmüşlerdir. Öğretmen adayları zorunlu eğitim içeriği her bireyin toplum içerisinde rahatça yaşamasını sağlayacak ve günlük yaşamda kullanabilecekleri bilgilerden oluşması gerektiği ve içeriğin Türkçe, Matematik, Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri, Müzik, Görsel Sanatlar ve Beden Eğitimi gibi derslerden oluşması gerektiğine yönelik görüş belirtmişlerdir. Adaylar ülkemizde uygulanan zorunlu eğitim süreçleri için daha çok olumsuz yönde görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: zorunlu eğitim, eğitim süreci, nitel araştırma, öğretmen adayları.

Sınıf Dışı Eğitime Dayalı Etkinliklerle İşlenen Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik İlkokul 4. Sınıf Öğrenci Tutumlarının İncelenmesi

Görkem Avcı
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
gorkem.avci.35@gmail.com

Nevzat Gümüş
Dokuz Eylül Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
nevzat.gumus@deu.edu.tr

Bu araştırmada, ilkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi "İnsanlar, yerler ve çevreler" öğrenme alanının sınıf dışı eğitim etkinlikleriyle öğretiminin, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumları üzerine etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada ön test son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, uygun örneklem seçimine gidilerek, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı orta sosyo-ekonomik düzeyde bir devlet okulunun biri deney (n=33) biri kontrol grubu (n=31) olmak üzere iki 4. sınıfı oluşturmuştur. Yapılan deneysel çalışma altı hafta sürmüştür. Uygulama sürecinde deney grubunda dersler, sınıf dışı eğitim etkinliklerine dayandırılarak, kontrol grubunda ise sosyal bilgiler dersi öğretim programı içeriği ve etkinlikleriyle işlenmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Ulu-Kalın ve Topkaya (2017) tarafından geliştirilen "Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizi, SPSS 23 paket programı ile değerlendirilmiş ve betimsel istatistikler (aritmetik ortalama, standart sapma), bağımsız örneklemler için t-testi, karışık ölçümler için iki yönlü ANOVA ile yapılmıştır. Deney ve kontrol grubunun sosyal bilgiler dersi tutum ölçeği ön test son test puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre sınıf dışı eğitim etkinlikleri ile sosyal bilgiler dersini alan öğrencilerin tutum düzeyleri, sosyal bilgiler dersi öğretim programı ve etkinliklerine göre ders işleyen kontrol grubu öğrencilerinden anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Sonuç olarak, Sınıf dışı eğitim yaklaşımı, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarında olumlu olarak etki ettiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: sınıf dışı eğitim, tutum, okul dışı öğretim, etkinlik.